

ACTA ITALICA

16

ACTA
IN CONSILIO SECRETO
in castello Portæ Jovis
MEDIOLANI

a cura di
ALFIO ROSARIO NATALE

TOMO TERZO
(1 gennaio 1479 - 20 luglio 1479)

PER I TIPI DELL'EDITORE DOTT. ANTONINO GIUFFRÈ
MILANO * MCMLXIX

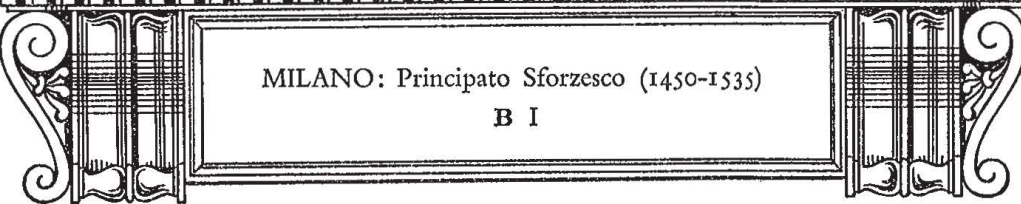

ACTA ITALICA

RACCOLTA DI DOCUMENTI
SULLA
AMMINISTRAZIONE PUBBLICA
IN ITALIA
DAL MEDIOEVO ALLA COSTITUZIONE
DELLO
STATO NAZIONALE

PUBBLICATA DALLA
FONDAZIONE ITALIANA
PER LA STORIA AMMINISTRATIVA
E DIRETTA DA
GIANFRANCO MIGLIO

16

MILANO: Principato Sforzesco (1450-1535)

B I

ACTA ITALICA

MILANO: Principato Sforzesco (1450-1535)

SERIE **B**: AMMINISTRAZIONE CENTRALE

DIVISIONE **I**: GENERALE

ACTA IN CONSILIO SECRETO

in castello Portæ Jovis

MEDIOLANI

a cura di
ALFIO ROSARIO NATALE

TOMO TERZO
(1 gennaio 1479 - 20 luglio 1479)

PER I TIPI DELL'EDITORE DOTT. ANTONINO GIUFFRÈ
MILANO * MCMLXIX

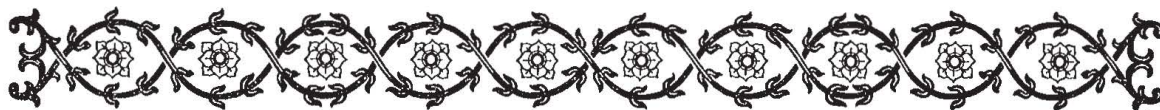

TUTTI I DIRITTI RISERVATI
ALLA
FONDAZIONE ITALIANA PER LA STORIA AMMINISTRATIVA

«Tabula repertoria actorum secretorum
quae hoc
in libro registrata sunt».

<Tabula repertoria actorum secretorum quae hoc in libro registrata sunt, videlicet>:

Primo, de litteris Gubernatorum Exercitus versus Belinzonam	fo. I.	p. 17
De gratia homicidii facta Bartholomeo Rossetto de Antigorio	fo. I.	
De Commissaria et Potestaria Belinzone date Juliano de Magnario	fo. I, 3.	
De querelis Comunitatis Valentie	fo. I.	
De remissione captivi cuiusdam comiti Johanni Rusche eius subditi	fo. I.	
De petitione hominum Clavene	fo. I.	
De supplicatione Johannis Petri de Pusterla	fo. 2.	
De supplicatione Christofori Beltrami et Johannis Antonii de Car- chano	fo. 2.	
De excusatione illustris Marchionis Montisferrati facta per Gu- lielmum de Blandrate	fo. 2.	
De domino Zacharia de Pisis et Antonio Donato nunciis Marchionis Mantue petentibus Domino suo satisfieri super assignationibus factis	fo. 2.	
De expositione d. Luce Grimaldi de Officialibus super Sanitate et de querela Januensium quod per comitem Petrum de Verme retineantur gualda	fo. 2.	
De litteris Johannis Antonii de Belcredo potestatis Arene	fo. 3.	
De ordinatione reparandi pontem Placentie	fo. 3.	
De Consilio Comunitatis Parme	fo. 3.	
De comite Albertino de Mutina	fo. 4.	
De mittendo Facio Gallerano Lucam	fo. 4.	
De differentia Scottorum pro occupatione Vigoleni	fo. 4.	
De controversia Florismargaritte uxoris comitis Ugonis contra he- redes d. Tristani	fo. 5.	
De feudo Bregnani	fo. 5.	
De ordine quod Deputati bladorum teneant clausam tractam agri Placentini	fo. 5.	

	De ordine quod removeatur Johannes de Blaxia	fo. 5.
	De expositionibus factis per comitem Johannem Baptistam de L'Anguillaria	fo. 5.
	De armigeris peditibus et balistariis expediendis in Lunensem	fo. 5.
	De accipienda possessione Vigoleni pro ducali Camera	fo. 5.
	De supplicatione Johannis Bugii et Hieronymi de Crivellis	fo. 5.
	De remissione taxarum decem ^a equorum hominibus Castriarquati	fo. 6.
	De petitione facta per d. Guilelmum de Blandrate oratorem Marchionis ^a Montisferrati pro suo stipendio	fo. 6.
	De audientia ^a data per illustrissimam d. Ducissam d. Antonio Donato ^b , oratori veneto, die suprascripta	fo. 6 ^e .
	De mittendo ^b Saltamachia ^a Belinzonam cum peditibus	fo. 6 ^e .
p 18	De provisione quod mittantur quingente libre imperialium Belinzonam	fo. 7.
	De mittendis d. Johanne Baptista de L'Anguillaria et multis aliis in Lunensem	fo. 7, 8.
	De Potestate Arene	fo. 7.
	De litteris Florentinorum pro pace tractanda Rome	fo. 7.
	De expositione quam fecit magnificus d. Antonius Donatus orator venetus nomine sue Dominationis	fo. 8, 9, 10.
	De continentia litterarum missarum Commissario Placentie super differentiis illorum de Scottis	fo. 8.
	De Petromaria de Scipiono facto squadrerio in ducali Familia	fo. 8.
	De loco quondam Johannis de Scipiono dato Johanni Petro Del Bergamino	fo. 9.
	De Raphaelae de Caymis	fo. 9.
	De relatione facta per d. Michaellem Bataliam et comitem Borellam de quibusdam armigeris	fo. 9.
	De licentia Antonii ^f de Tayaferis	fo. 9.
	De non substituendis aliquibus armigeris	fo. 9.
	De differentia Jsonis balistarii ^g remittenda confidenti	fo. 9.
	De Potestate misso ad locum Arene	fo. 10.
	De adversatione nobilium de Becharia contra Potestatem Arene	fo. 10.
	De supplicatione Aloysii de Landriano	fo. 10.
	De Galeazio Vicecomite et fratribus castellanis Castri parvi Belinzone	fo. 10.
	De Donato de Borsano et Princivallo de Lignano exulaturis a Dominio	fo. 10.
	De liberando Francisco de Canobio propter furtum detento	fo. 10.

^a Parzialmente corr.
^e Al capoverso seguente de.

^b Su raschiatura.
^f A corr. su S.

^g Segue 12 cancell.
^g Corr. su balistariis.

^d Parzialmente su raschiatura.

De substituendo Phylippo de Petrasancta loco Bartholomei de Sala Clavene	fo. 11.
De litteris ex Florentia et Venetiis	fo. 11.
De differentia inter Antonium Platum et Bernardum Alamanum	fo. 11.
De Benedicto Crivello et Johanne Ambrosio de Fino	fo. 11.
De petitione agentium pro Comuni Mediolani	fo. 11.
De Jacanello de Pusterla	fo. 11.
De tracta bladatum concessa Guilielmo Aychardo	fo. 11.
De recomendationibus per d. Ducem Janue factis in personam Thome Presendi	fo. 12.
De litteris Monialium Sancte Julette Brixii	fo. 12.
De ordinatione facta quod non obstante proclamate facto quod omnes de Leventina debeant discedere Mediolano, nonnulli brentatores et Hospitalis Magni Mediolani et aliorum nobilium possint remanere hic libere	fo. 12.
De licentia facta d. Antonio Guascho conducendi ex eius possessio- nibus in terram Gadii salmas CC frumenti gratis	fo. 12.
De querimonia facta per homines Arene de Potestate misso loco Johannis Antonii de Belcredo	fo. 12.
De petitione taxarum per d. Petrum de Galarate facta	fo. 13.
De commissione facta Cosmo de Briuscho ut nolenti acceptare sumptus pro futuro Oratore veneto provideat de supelecti- libus etc.	fo. 13.
De gratia illi facta pro quo intercessit Antonius de Antigorio	fo. 13.

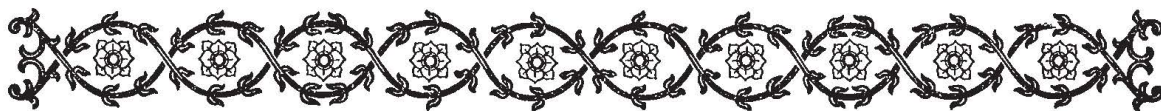

ACTA IN CONSIGLIO SECRETO
MEDIOLANI

IESUS

p 25

Millesimoquadringentesimoseptuagesimonono
die prima mensis januarii, de mane.

5 **H**abitus est Senatus in camera in qua prius exercebatur Cancellaria, sita
prope lodiolam demissiorem in castro Porte Jovis Mediolani, quę nunc dicata
est Consiliis quotidianis. Congregatis in ea Senatoribus infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. Palavicino,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
10 d. Azone Vicecomite,
d. Orpheo de Ricavo,
d. Petro Landriano,
d. Cicho Simonetta.

15 D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Jo. Jacobo Symonetta } secretariis.

Francisco Ritio, cancellario.

In quo quidem Senatu fuerunt lectę littere Gubernatoris Exercitus Belinzo-
nę circa necessaria ad illam impresiam et deffensionem illorum locorum ab
insultibus Svyciorum¹; et fuit conclusum quod fiant opportune provisiones.

20 Item, super supplicatione Bartholomei Rossetti de Antigorio, qui, provocatus,
interfecit Antonium, filium Jacobi Rodolfi, et petit sibi gratiam et remis-
sionem fieri, attento quod invitatus et provocatus commisit tale homicidium et
quod habet pacem ab offensis et quod tota illa Vallis intercedit pro eo tanquam
pro fideli servitore Status illustrissimorum Principum nostrorum, fuit con-
25 clusum quod ei fiat gratia et remissio liberalis de dicto homicidio et de omni
poena etc.

1. Dopo la battaglia di Giornico, Bellin-
zona resistette validamente. Gli Svizzeri l'occu-

peranno alla caduta del Moro. La dedizione di
Bellinzona porta la data del 14 aprile 1500.

Die II^a januarii 1479, de mane.

Habitus est Senatus in camera, ut supra, congregatis Senatoribus infrascriptis, videlicet:

p. 26

rev. d. Episcopo Comensi,
d. Palavicino et
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Orpheo de Richavo,
d. Petro Landriano,
d. Cicho Simonetta.

5

D. Johanne Simonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta

} secretariis.

10

Francisco Ritio, cancellario.

In quo quidem Senatu fuit conclusum quod Julianus de Magnario mittatur commissarius Belinzone cum provisione XXV florenorum mense quolibet, et habeat etiam Potestariam dictę terre cum suis emolumentis².

15

Eodem die, post prandium.

Fuerunt auditi Nuncii Comunitatis Valentie, conquerentes de nimio onere salis et de insupportabilibus exactionibus, quae fiunt per agentes nomine Ducis Barri; ideo petunt diminui summam salis et provideri ne graventur preter solitum huiusmodi exactionibus; fuit conclusum quod eorum petitiones et littere remittantur Magistris, qui provideant, ut eis videbitur.

20

Fuit etiam conclusum quod comiti Johanni Rusche restituatur ille captivus de sua jurisdictione, quem Johannes Advocatus detineri fecit, ne fiat prejudicium suae jurisdictioni, cum hoc quod ipse Comes eum juxta eius demerita puniat.

25

Die III^a januarii 1479, post prandium.

Congregatis, ut supra, Senatoribus infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. Cicho Simonetta,
d. Petro de Landriano,

30

2. Corr. Julianus de Mayneriis, il quale nominato il 7 gennaio, assunse la carica il 20 seguente.

d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Azone Vicecomite.

D. Johanne Simonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Jo. Jacobo Symonetta } secretariis.

Filippo Ferrufino, cancellario.

Circa petitionem hominum Clavene de remissione census, ordinatum fuit quod remittatur medietas ipsius pro anno presenti 1479; que medietas est libre trecentequinquaginta imperialium.

p 27

10 Super supplicatione Johannis Petri de Pusterla, ducalis provisionati, petentis ei subveniri de aliquibus pecuniis ut recedere possit a loco Spedie, ubi fuit vulneratus pro Statu, ordinatum fuit quod ei subveniatur de octo usque in decem ducatis, qui dentur ei dono.

Per Franciscum Ricium

15 Super supplicatione Christofori Beltrami et Johannis Antonii de Carcano, petentium concedi sibi ut possint fieri facere tectum et solaria cuiusdam turris, quam habent in terra Vertemate, Episcopatus Comi, fuit conclusum ut concedatur quod possint refieri facere tectum et solaria dicte turris solummodo et non aliud, nec fortificando aliter dictam turrim.

Die III^a januarii 1479, de mane.

20 **H**abitus est Senatus, ut supra, congregatis Senatoribus infrascriptis, videlicet:

d. Palavicino ex Marchionibus Palavicinis,
d. Cicho Simonetta,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Orptheo de Richavo,
25 d. Petro de Landriano,
d. Azone Vicecomite.

D. Johanne Simonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Jo. Jacobo Simonetta } secretariis.

30 Francisco Ritio, cancellario.

In quo quidem Senatu fuit auditus d. Guilielmus de Blandrate, nuncius ill. d. Marchionis Montisferrati, qui, lectis litteris ipsius d. Marchionis, fecit convenientem justificationem de infamia iniecta ipsi d. Marchioni per Legatum Bononiensem: quod sit conductus ad stipendia Pontificis et regis Ferdinandi

p 28 etc.; quam justificationem acceptaverunt ipsi Consilarii, quia ex omni parte declaravit talem infamiam esse falsam; et quod prefatus d. Marchio est studiosissimus honoris et Status Principum nostrorum, ut semper fuit; et ita fuit dictum pro responsione ipsi d. Gulielmo quod non creditur aliqua sinistra relatio de prefato domino Marchione, et litterę per eum scripte ad XVI Viros Balyę Bononię super hac re mittentur. 5

Fuerunt deinde auditi d. Zacharia de Pisis et Antonius Donatus, nuncii d. Marchionis Mantuę, qui sollicitarunt duo, videlicet: solutionem assignationum XXVIm. librarum, quę debentur dicto domino Marchioni pro suo stipendio; et, ulterius, quod subveniatur de Xm. ducatis pro mittendo in ordine copias suas, ut requisitus fuit pro eundo in Lunensem contra inimicos huius Status; fuit eis responsum quod dicte assignationes exigantur et satisfiat quantum poterit ipsi domino Marchioni de dictis XXVIm. libris imperialium. De subventionem Xm. ducatorum, fuit dictum quod pro presenti fieri non potest et non est necessaria, quia dictus d. Marchio non habet stare in ordine pro eundo in Lunensem, sed stare debet ordinatus cum illa quam habet societatem pro subveniendo huic Statui, si casus evenerit in Parmensi, aut in aliqua alia parte huius Status. Et, tunc, si quid erit necessarium, fiet prout expediens videbitur. 10 15

Eodem die, post prandium.

Congregatis, ut supra, Senatoribus infrascriptis, videlicet: 20

rev. d. Episcopo Comensi,
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Petro de Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Simonetta } secretariis.

Francisco Ritio, cancellario.

p 29 Fuit auditus d. Lucas Grimaldus, ducalis consiliarius, qui nomine Consilii in Curia, exposuit quod Deputati super Sanitate protestati sunt non velle amplius exercere officium propterea quod male satisfit eis a Cancellariis et quia non permittitur fieri officium etc. Ideo dicti Consilarii exhortantur quod vocentur huc dicti Deputati et moneantur ad faciendum officium per quatuor 35

adhuc menses; et ex nunc eligantur eorum successores qui isto interim una cum
eis discant exercere officium, et quod de Cancellariis providebitur opportune;
cui fuit responsum quod vocabuntur huc dicti Deputati et fiet quantum ipse me-
moravit, interim ipsi domini de Consilio Secreto eligant successores in dicto
5 officio.

Item, dixit idem d. Lucas quod Januenses conqueruntur de gualdis retentis
a comite Petro de Verme; super qua re fuit conclusum et dictum ser Petro de
Fano, cancellario dicti comitis Petri de Verme, quod scribat ad ipsum comitem
Petrum ut omnino restituantur dicta gualda, et ipse significet hic quinam sint
10 hi, qui eius res et bona abstulerunt in expeditione Januensi, quia scribetur Ja-
nuam, ut provideatur ei de opportuna satisfactione.

Super litteris Johannis Antonii de Belcredo, potestatis Arene, continentibus
de unione facta in domo Raymundi Manfredi et Johannis Petri de Becharia
etc., conclusum quod committatur Commissario Papię quod debeat mittere
15 Judicem suum Maleficiorum cum sex sociis Arenam ad capiendum Notarium
qui fecit instrumenta etc.; et etiam videat habere scripturas ipsius Notarii et
deinde, sumptis informationibus, postea faciat jus et secundum decreta contra
dictos culpabiles etc.

Per Alexandrum
Collettam

Item, fuit conclusum quod omnino ^a mittatur ^b Belinzonam Julianus de Ma-
20 gneria pro potestate et commissario dicte terre cum plena auctoritate et cum
salario quatráginta florenorum, computatis XIII florenis, qui solvuntur a Com-
munitate Belinzone, ita quod illustrissimi Principes nostri suppleant de XXVII
florenis, declarato quod provisio duodecim ducatorum, quam habet de presenti
prefatus d. Julianus cesset. Et fuit commissum ut fiant littere pro uno anno in-
25 cepturo die XX presentis mensis januarii, et deinde usque ad beneplacitum il-
lustrissimorum Principum nostrorum.

Fuit etiam conclusum et ordinatum quod omnino reparetur pons Placen-
tię et omnibus detur potestas transeundi per illum, sed imponatur aliquod pe-
dagium; et quicquid ex dicto pedagio exigetur, expendatur in reparatione et
30 conservatione dicti pontis.

p 30

Die V^{ta} januarii 1479, post prandium.

Congregatis, ut supra, Senatoribus infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. Palavicino,
35 d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,

^a Nel testo omnia   ^b Nel testo mittantur

d. Petro de Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Simonetta.

D. Johanne Simonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Simonetta } secretariis.

5

Francisco Ritio, cancellario.

Fuit facta examinatio et consultatio super reformatione Consilii Antianorum Civitatis Parmę pro anno presenti 1479; et fuit conclusum quod dictum Consilium sit secundum listam infrascriptam et, ex nunc, mittatur ad Gubernatorem Parmę, ut illud imbussulet, nihil addendo, minuendo, vel muttando, et extrahatur prima mutua pro tempore consueto, incipiendo a Calendis januarii presentis; et sic procedatur de mutua in mutuam, juxta consuetudinem. 10

Lista Consilii Antianorum Comunitatis Parmę, videlicet, primo: 15

Pro Squadra Palavicina:

d. Lodovicus de Baldachinis,
d. Ludovicus de Cornazano,
d. Jo. Jacobus de Arzonibus,
d. Leonardus de Cerratis, 20
d. Jo. Antonius de Berneriis,
d. Jo. Adigherius de Cornazano,
d. Matheus de Jemis,
d. Matheus de La Rosa,
d. Troylus de Acciis, 25
d. Fabricius de Antinis,
d. Jacobus de Bonzanis,
d. Jo. Franciscus de Granellis,
d. Jacobus de Buchis,
d. Bartholomeus de Casola, 30
d. Franciscus de Baldachinis,
d. Galienus de Cagaferis,
d. Antonius de Pullis,
d. Hugolinus de Rangonibus,
d. Johannes Franciscus de Valeriis, 35
d. Metellus de Pizamatis,
d. Jo. Franciscus de Busseto,
d. Andreas de Tacholis,

d. Christoforus de Romanis,
 d. Petrus de Anghinulfis,
 d. Carolus de Cimalovis,
 Johannes de Cornazano cancellarius.

5 Pro Squadra Rubea :

p 31

d. magister Bartholomeus de Anselmis,
 d. Aloysius de Borris,
 d. Jo. Andreas de Zandemariis,
 d. magister Phylippus de Genesiis,
 10 d. Gaspar de Zambinis,
 d. Petrusantonius de Centonibus,
 d. Ambrosius de Zandemariis,
 d. Gaspar de Cavirano,
 d. Hilarius de Carissimis,
 15 d. Blasius de Bajardis,
 d. Petrus de Bravis,
 d. Marchus de Cassinariis,
 d. Julianus de Zontis,
 d. Petrus Benedictus de Zandemariis,
 20 d. Bartholomeus de Carusconibus,
 d. Lodovicus de Tenchonibus,
 d. Johannes Jacobus de Borgarellis,
 d. Franciscus de Bichis,
 d. Jacobus de Peguliis,
 25 d. Gabriottus de Luschis,
 d. Marchus de Garimbartis,
 d. Bartholomeus de Ayano,
 d. Gaspar de Blondis,
 d. Thomas de Bilianis,
 30 d. Baldassar de Nerono,
 Jo. Petrus de Vaghis cancellarius.

Pro Squadra Ducali :

d. magister Phylippus de Badalochis,
 d. Jacobus de Zabolis,
 35 d. Sebastianus de Berguntiis,
 d. Gaspar de Plaza,
 d. Zenesius de Nazariis,
 d. Brunorius de Lalatta,

d. Guielminus de Colla,	
d. Galeottus de Cantellis,	
d. Gerardus de Catablano,	
d. Augustinus de Ruberiis,	
d. Alexander de Fulchinis,	5
d. Nicolaus de Andriotiis,	
d. Angelus de Bazanis,	
d. Alexander de Bergunciis,	
d. Marchus de Balisteriis,	
d. Desiderius de Grossis,	10
d. Gulielminus de Ricordatis,	
d. Gabriel de Burciis,	
d. Antonius Andreas de Runcho,	
d. Nicolaus de Ruberiis,	
d. Simon de Manziis,	15
d. Phylippus de Pelentiis,	
d. Jacobus de Cernitoribus,	
d. Johannes Martinus de Sale,	
d. Jacobus de Ferris,	
Lodovicus de Boninis cancellarius.	20

Pro Squadra de Sancto Vitali:

d. Bartholomeus de Gabrielis,	
d. Lodovicus de Taiaferis,	
d. Gaspar de Suio,	
d. Nicolaus de Ambrosianis,	25
d. Berthonus de Palmia,	
d. Franciscus de Cassio,	
d. Paulus de Ferrara,	
d. Jacobus de Colbenis,	
d. Blasius de Saccha,	30
d. Bernabeus de Plumbo,	
d. Petrus Antonius de Bottinis,	
d. Gerardus de Ritiis,	
d. Petrus de Tempestinis,	
d. Marchus de Accursiis,	35
d. Paulus de Paniciis,	
d. Bartholomeus de Ursiis,	
d. Aloysius de Observario,	
d. Angelus Maria de Borronibus,	

d. Lazarus de Cuzola,
d. Bartholomeus de Musachis,
d. Nicolaus de Zangrandis,
d. Johannes de Malgariis,
5 d. Jacobus de Maceriis,
d. Luchas de Buys,
d. Christoforus de Pisanis,

Galasius de Leonibus cancellarius.

10 Item, fuit conclusum quod comes Albertinus de Mutina remittatur illustris-
simo Duci Ferrarie cum facultate quod ipse comes Albertinus conduci possit
ad stipendia cuiuscumque Principis, Potentatus et Capitanei, modo non sit ini-
micus illustrissime Lige nostre.

Die VI^a januarii 1479.

Congregatis, ut supra, Senatoribus suprascriptis.

15 Fuit conclusum quod Facius Galleranus vadat Lucam cum instructione ei
mittenda pro conservanda illa civitate ad devotionem et propositum illustris-
sime Lige nostre, una cum Oratoribus veneto et florentino ac ferrariensi, qui
illic erunt pro eodem effectum; et dicta instructio ei danda fuit lecta in dicto Con-
silio ac emendata et comprobata.

20 Item, fuit commissum Christoforo de Cambiago, ut faciat minutam litterarum
scribendarum Commissario Placentie et comitibus Jacobo Christoforo et Jo-
hanni de Scottis pro occupatione Vigoleni, quem locum debeant ipsi Comites in
pristinum restituere et venire Mediolanum, quia providebitur ut juris erit etc.
Et quod ipse Christoforus Cambiagus cras ostendat hic dictas minutas ut compro-
25 bate expediantur.

1479 die VII^a januarii, de mane.

Habitus est Senatus, ut supra, congregatis Senatoribus infrascriptis, vi-
delicet:

30 rev. d. Episcopo Comi,
d. Palavicino,
d. Cicho Simonetta,
d. Jo. Jacobo de Trivultio,

d. Petro de Landriano,
d. Azone Vicecomite.

D. Johanne Symonetta }
d. Bartholomeo Chalco } secretariis.

Francisco Ritio, cancellario.

5

p 33

Super supplicatione Florismargaritte, uxoris domini Hugonis de Sancto Severino, petentis restitui possessionem Sommi, aut levare suspensionem factam per litteras ducales de lite mota per eam contra heredes q. d. Tristani, occasione dicte possessionis, fuit dictum d. Bartholomeo Chalco quod dictam supplicationem legat illustrissime Domine nostre et similiter legat aliam supplicationem porrectam nomine domini Ugonis^a predicti.

10

In negotio heredum d. Baptiste Spinule, conclusum fuit quod ipsis heredibus convenientibus cum Principe Salerni^a, si cum eo concordet erunt, detur eis feudum Bregnani et Frascate; et quod scribatur Principi nomine illustrissimorum Principum nostrorum, hortando eum, ut ad compositionem cum ipsis heredibus veniat.

15

Eodem die, post prandium.

Congregatis hisdem Senatoribus et Secretariis, ut supra, vocatisque:

d. Antonio de Bexana,
d. Leonardo de Parma,

20

d. Hyeronymo de La Cruce, ex ducalibus Deputatis super ordinibus bladorum, fuit conclusum quod, pro certis dignis respectibus, ipsi Deputati teneant clausam tractam bladorum de agro Placentino, maxime ne exportentur blada ad usum inimicorum etc.

Item, fuit conclusum quod Johannes de Blaxia, qui est deputatus ad custodiam illius loci et ad inhibendas fraudes, removeatur et dentur Laurentio de Reate pro illa custodia duodecim pedites, pro quibus sufficient ducati duo pro quolibet ipsorum, mense quolibet.

25

D. Johannes Baptista de L'Anguillaria exposuit qualiter molestantur terre sue et ideo desiderat mittere illuc filium suum ne frater suus, qui vult ire Romam, comittat aliquam malignitatem.

30

Item, petiit quod detur filio suo provisio quatuorcentum ducatorum.

^a Segue p cancell.   ^b Segue in Jan cancell.

3. Felice Orsini.

Item, quod si debet equitare in Lunensem detur aliquod subsidium pro balisteriis equitantibus, quos habet secum.

Item, petiit dari sibi aliquam conductam peditum; item, dari aliquod beneficium fratri suo, militi Sancti Johannis.

p 34

5 Fuit conclusum quod expediantur in Lunensem infrascripti, videlicet:

	el signore Johanbaptista	coraze 100,
	Balzarino da Lode	coraze 40,
	Piero da Corte	coraze 40,
	Antonello da Nania	coraze 40,
10	Serapto da Pontremulo	coraze 30,
	Saltamachia	coraze 25,
	Francisco da Compiano	coraze 25.

Balestrieri da piede

	Orlando da Montezago	coraze 25,
15	Coraza da Paterno	coraze 25,
	Jacomo da Battaglia	coraze 25,
	Zanino da La Rocha	coraze 25.

Balestrieri da cavallo

	De quelli de Johanne da Verona	balestre 25,
20	de quelli de Zentilino	balestre 14,
	de quelli del signore Johanne Conte	balestre 20,
	de messer Guido Rosso	balestre 20.

25 Fuit dictum Christoforo de Cambiago, ut referat in Consilio Secreto quod provideatur accipi pro Camera terram et arcem Vigoleni, sine prejudicio jurium partium; et hoc ut sine strepitu fiat^a, removeatur e manibus comitis Christofori et comitis Johannis de Scottis.

Die VIII januarii 1479, de mane.

Congregatis suprascriptis Senatoribus et Secretariis.

30 Super supplicatione Johannis Bugii et Hieronymi de Crivellis de Parma, petentium non molestari a Comunitate Parmę pro datio pontis Lentie, propter absentiam dicti Hieronymi^b cum d. Johanne de Comite in serviciis ducalibus,

p 35

^a Agg. nell'interlineo. ^b Segue pro espunto.

fuit conclusum quod scribatur Commissario, ut supersederi faciat per aliquot dies, donec dictus Hieronymus redeat.

Quia homines et Comune Castri Arquatis, propter adversitatem temporum ad paupertatem redacti, exponi fecerunt ingens taxarum equorum onus sustinere se non posse, etiam pene cogi ad relinquendum oppidum predictum, fuit determinatum^a, ut eis remittantur taxe decem equorum, usque ad Principum nostrorum beneplacitum. 5

Fuit etiam auditus dominus Guilielmus de Blandrate, orator ill. d. Marchionis Montisferrati, qui petiit sub litteris credentialibus concedi possessionem Preceptorie Sancti Johannis Papie illi de Provana, cui Magnus Magister Rodi concessit; et lecte fuerunt super hac re littere ipsius Magni Magistri⁴ etc. 10

Fuit conclusum quod respondeatur Referendario Papie quod, si ille Sanctinus non invenitur culpabilis rerum ablatarum Venetiis per Franciscum Novellinum, debeat ipsum libere relaxare et contra dictum Franciscum procedat secundum justicie dispositionem. 15

Eodem die, post prandium.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, etc. ut supra, videlicet:

rev. d. Episcopo Comi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
d. Petro de Landriano,
d. Jo. Jacobo de Trivultio,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta. 20

D. Johanne Simonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Jo. Jacobo Simonetta } secretariis. 25

Francisco Ritio, cancellario.

p 36 Venit magnificus dominus Antonius Donatus^b, orator venetus, et, omnibus comitantibus, admissus est ad illustrissimam Dominam nostram, ubi post salutationes et cerimonias amicas et reverentes exposuit causam sue legationis esse 30

^a Corr. su determinatam   ^b Corr. su Donato

4. Pietro d'Aubusson † 3 luglio 1503.

ut visitet Principes nostros, eos exhortetur ad inveniendum modum pacificandi Svyceros etc. et ad pacificandam Italiam, per viam Oratorum Francie; quę omnia exposuit gravi et longo sermone, cui illustrissima Domina nostra respondit amice circa generalia, et circa particularia dixit quod consultabit omnia cum
 5 Senatu^a, deinde respondebit opportune, declarans optimum animum suum versus illustrissimum Dominatum Venetum et quanti faciat eius prudentissima et amica consilia.

Deinde, redierunt suprascripti Senatores et Secretarii ad locum Consilii; et ibi fuit responsum domino Guielmo de Blandrate, oratori Marchionis Montisferrati, ad ea, quę hoc mane petiit circa Preceptoriam Sancti Johannis Papie, quod illustrissimi Principes nostri sunt dispositissimi ad gratificandum prefatum dominum Marchionem in omnibus, que sint eis possibilia; sed in hoc, ubi agitur de conservatione auctoritatis Domini et de conservatione sue sancite dispositionis, beneficia huius Dominatus, cuiuscumque generis, non dentur nisi
 15 subditis suis et nominatis ab eisdem, non potest satisfieri desiderio prefati d. Marchionis, ne aperiatur via male consuetudinis etc. et pro hac re scriptum est Magno Magistro Rodi, a quo expectatur responsum, certificando quod non tolerabitur quod ipse Magnus Magister Rodi det beneficia huius Status, nisi nominatis per Principes nostros, quod etiam non toleratur Pontifici.

20 Item, fuit conclusum quod mittatur Saltamachia ad^b Dondossulam^b cum peditibus quinquaginta;

et Franciscus de Compiano mittatur Pontremulum cum quinquaginta^c peditibus;

reliqui omnes Caporales et pedites dimittantur domum^c, ut expectent quousque aliquid eis scribatur; sed Balzarinus de Laude, Petrus de Curte et Antonellus de Nania expectent hic et cras dicetur eis quid faciendum;

item, quod Alexander de Fulgineo mittat quingentas libras imperialium Belinzonam pro residuo paghe^d illorum peditum, qui illic sunt;

item, quod mittat denarios pro quinque spingarderis^e et bombarderis, qui
 30 sunt Belinzone^f etc.

1479 die VIII januarii, de mane.

Habitus est Senatus, ut supra, congregatis Senatoribus infrascriptis, videlicet:

rev d. Episcopo Comensi,
 d. Petro Francisco Vicecomite,
 35 d. Palavicino,
 d. Johanne Baptista de L'Anguillaria,

^a Corr. su Senatu
^c Corr. su spingardos

^b Corr. con ripasso di penna.
^f Corr. su Belinzonam

^e Parzialmente corr.

^d Segue que cancell.

d. comite Marsilio Taurello,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Petro de Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

5

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Jo. Jacobo Symonetta

} secretariis.

Francisco Ritio, cancellario.

10

In quo quidem Senatu fuit ordinatum quod infrascripti mittantur in Lunensem contra ducales rebelles, videlicet:

el signore Jo. Baptista da L'Anguillara	coraze 120,	
Zentilino	coraze 120,	
Balzarino da Lode	coraze 100,	15
Piero da Corte	coraze 80,	
Serapto da Pontremulo	coraze 48,	
Francisco da Compiano	coraze 40.	

p 38

Item, fuit conclusum et ordinatum quod ad hoc ut d.^a Jo.^a Baptista^a de L'Anguillaria vadat bene contentus; ei dentur dono centum ducati^b ex illis ducentis, quos habuit pro stipendio; et dentur ei denarii pro centumviginti peditibus, computatis XX balisteriis equitantibus, quos habeat ad suum dominium.

20

Item, quod eius filio detur provisio ducentum ducatorum in anno, donec durabunt iste turbolentie et ad beneplacitum Principum nostrorum; et quod peditibus ituris cum prefato d. Johanne Baptista dentur lanceę longe, gavette et sagitte pro balistis. Et hec omnia acceptavit grato animo ipse d. Jo. Baptista, agens gratias Principibus nostris.

25

Super supplicatione Jo. Francisci Stanghe, armigeri domini Petri Marie Rubei, petentis suspendi causam quam una cum Francisca de Burgo, eius uxore, habet cum Nicolao de Burgo, donec stabit in Parmensi, cum domino Petro Maria in servitio Ducalis Status, fuit conclusum quod ipsa causa suspendatur ad^c Principum nostrorum beneplacitum.

30

Super petitione Gabrielis de Salina, subditi Ducis Austrie, petentis salvum-conductum eundi domum ad partes Alamanias, conclusum quod concedatur dummodo faciat iter per Vallemtellinam, tam in eundo quam in redeundo, aut per Vallem Clavenę.

35

^a Su raschiatura. ^b Corr. su ducatis ^c Nel testo ab

Eodem die, post prandium.

Congregatis, ut supra, Senatoribus suprascriptis.

Super litteris Commissarii Papie, responsivis de imbrevisatura mandati, habita a Notario Arene, facta per multos nobiles contra Potestatem, conclusum
5 quod committatur ipsi Commissario quod, si non reperit talem procuram factam ad alium finem quam privandi Potestatem, non procedat contra aliquem suprascripta de causa; et item scribatur ipsi Potestati quod veniat huc.

Fuit auditus magnificus d. Hieronymus Morellus, orator florentinus, et legi
10 fecit litteras habitas ex Florentia circa pacem tractandam Rome^a per Oratores Regis Francie, et mittendos Oratores Ligae cum illis; et habita super his matura consultatione, fuit conclusum quod fiant littere ad Oratores Venetiis, conformes litteris Florentinorum ad suum Oratorem. p 39

Die X^a januarii 1479, de mane.

Congregatis Senatoribus infrascriptis, ut supra, videlicet:

15	rev. d. Episcopo Comensi, d. Petro Francisco Vicecomite, d. Johanne Baptista de L'Anguillaria, d. Orpheo de Richavo, d. Johanne Jacobo de Trivultio, 20 d. Petro de Landriano, d. Azone Vicecomite, d. Cicho Simonetta, d. Nichodemo Tranchedino, d. Egidiolo Oldoyno.	
25	D. Johanne Symonetta d. Bartholomeo Chalco d. Johanne Jacobo Symonetta	} secretariis.
	Francisco Ritio, cancellario.	

Fuit admissus magnificus d. Antonius Donatus⁵, orator venetus; et ei fuit
30 responsum ad ea, que proposuerat coram illustrissima Domina, in hunc modum,

^a Corr. su Roma

5. Nobile veneziano, servì la Serenissima presso Sisto IV (1473), e come uomo di Governo fece valere la sua abilità a Verona (1481).
in varie ambascerie: alla Corte Estense (1471),

videlicet: quod illustrissimi Domini sunt certissimi^a de amore illius illustrissimi Domini erga se et Statum suum; et quantum ad quietationem motus Svyciorum, Principes nostri sunt et semper erunt prumptissimi ad ipsam quietationem et quietationem^b, et erit eis gratissima opera Venetorum, quę fiat prudenter et per indirectum, ne Svyceri in superbiam leventur, et hoc fiat per Albertum de La Banca⁶, merchatorem venetum commorantem Lucerne, qui tanquam ex se procuret intelligere mentem Confederatorum Alamanie circa hoc; et circa
 p 40 res italicas fuit dictum ipsi Oratori responsum quod necessarium est, ut fiant vive et magne provisiones belli pro habenda honesta et segura pace prout Oratoribus ducalibus Venetiis agentibus scriptum est; et de hac responsione distinctius scriptum est ad Oratores predictos. 10

Eodem die, post prandium.

Congregatis, ut supra, Senatoribus suprascriptis, exceptis d. Nicodemo Tranchedino et d. Ziliolo Oldoyno.

Francisco Ritio, cancellario.

15

Fuit ordinatum quod scribatur Commissario Placentię quod, ad hoc ut comites Petrus Christoforus et Johannes de Scottis in restituendo locum et arcem Vigoleni in pristinum obediant, intelligat se cum comite Johanne Baptista de L'Anguillaria, qui habet commissionem eundi ad hoc cum sua comitiva peditum et balisteriorum, etc.

20

Item fuit ordinatum et conclusum quod Comestabiles peditum, qui nunc sunt ituri in Lunensem, habeant pro se duas paghas mortuas et pro quolibet Corporali unam mortuam.

Super requisitione facta nomine domini Alberti Vicecomitis, petentis velle huc redire, fuit conclusum quod concedatur ei licentia veniendi, sed veniat sine comitiva et sine demonstratione et cras dicatur Oratori florentino.

25

1479 die XI^a januarii, de mane.

Congregatis Senatoribus antescriptis, ut supra.

Alexandro Colletta, cancellario.

Super relatione Potestatis Mediolani circa illos quattuor fures detentos et illos paterium et pateriam similiter detentos propterea quod emerunt scienter

30

^a Segue quod cancell.   ^b Così nel testo.

6. La lettera credenziale della Serenissima porta la data del 18 agosto.

de rebus furatis, conclusum quod ipse d. Potestas faciat illis remissionem, dummodo restituant illas res, quas emerunt.

Conclusum fuit de comuni omnium suprascriptorum consensu et deliberatione quod d. Antonius Maria de Scipiono sit squadrerius in Familia ducali et habeat equos decem in domo; item, quod Jo. Petrus Del Bergamino habeat locum integrum quondam Johannis de Scipiono. p 41

Die suprascripta.

Super supplicatione Raphaelis de Caymis, petentis dari sibi bona confiscata Cosmę de Garibaldis et Nicolosini de Ripa, existentia in loco de Uvada, pro parte dotis eius uxoris, quam habere debet a domino Prospero Adurno, conclusum est quod concedantur ei Rafaeli dicta bona ac ei prestetur opportunus favor pro eorum consecutione.

Die suprascripta, post prandium.

Congregatis suprascriptis, ut supra.

D. Michael Batalia et comes Borella venerunt in Consilium et retulerunt de infrascriptis armorum Familiaribus, quod male et vituperose se habuerunt in impresia contra Svyciros; quare conclusum fuit quod eis auferantur equi et arma, et cassentur, propterea quod illustrissimi Domini nostri non contentantur de eorum serviciis, quorum nomina sunt videlicet:

Johanne Fava,
Jacomino Rostichato,
Monna de Donato,
Bolognese da Bologna,
Righetto da Milano,
Carlo da Forlì,^a
Thomasino da Pavia,
Johanne Matto da Milano,
Andrea Del Boscho,
Bassano de Modignana.

Conclusum quod Antonius de Tayaferris, parmensis, habeat licentiam eundi Parmam, per XV dies; et ita magnificus dominus Palavicinus fideiussit de quingentis ducatis, quod, intra predictum terminum dierum XV, consignabit ipsum vivum,^b aut mortuum.

^a *Su raschiatura.*   ^b *Corr. con ripasso di penna.*

p 42

Conclusum de predictorum omnium suprascriptorum^a Consiliariorum consensu quod loco predictorum Familiarium cassandorum nullus reponatur, propterea quod numerus Familiarium magnus est; et ita conclusum quod dicatur illustrissime Domine nostre.

Conclusum fuit de prefatorum Consiliariorum omnium consensu quod denarii dati per ducales Commissarios in Exercitu contra Elvetios Cernedis, Cernedis missis per Capitaneum Lugani ad hoc ut servirent decem dies, qui non servierunt, immo recesserunt ab ipso Exercitu, restituantur per ipsas Cernas et dentur Capitaneo Lugani, pro parte remunerationis expensarum per ipsum Capitaneum factarum.

5

10

Super supplicatione Jsonis de Sancto Germano, balistarii, ordinatum fuit quod committatur causa appellationis sue partium confidenti.

Die XII januarii 1479, de mane.

Congregatis, ut supra, Senatoribus infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Petro de Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Simonetta.

15

20

D. Johanne Simonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta

} secretariis.

25

Francisco Ritio, cancellario.

Magnificus dominus Orator venetus, qui retulit substantiam litterarum habitarum ab illustrissimo Dominio Venetorum circa andatam Oratorum Lige Romam pro practicanda pace, que littere erant conformes illis, quas illustrissimi Domini nostri habuerunt heri ab Oratoribus Venetiis, responsum fuit quod suprascripti Consilarii erunt cum illustrissima Domina nostra et ei cras respondunt. Postea venit magnificus Hieronymus Morelli, orator florentinus, cui omnia communicata fuerunt etc.

30

p 43

^a Corr. s su a: Il copista stava per scrivere antescriptorum

Acta in Consilio secreto in Castro porty
Jouis Mediolani

Incipit die primo mēis Januarij 1479.
Et finit die 19. febr. anni illi

Decreti. *L. 1479*

Coperta del Registro n. 143.

Item admissi fuerunt nobiles de Becharia et Johannes Antonius de Belcredo, potestas Arenę, contra quem Potestatem ipsi nobiles comparent et petunt eius privationem; et non fuit conclusum aliquid etc.

Eodem die, post prandium.

5 Congregatis suprascriptis.

Super adversatione nobilium de Becharia contra Potestatem Arenę conclusum quod ipse Potestas nunc removeatur et in locum suum substituat Petrus de Canibus, qui stet in officio, donec sindicetur predictus Potestas; et, si in syndicato condemnabitur, tunc amittat pecunias incantus et privetur in totum illo officio, et remaneat Petrus suprascriptus; et si reperiatur innocens^a perseveret pro tempore suo.

Super supplicatione Aloysii de Landriano, petentis suspensionem cause, quam habet cum illis de Leuco occasione hereditatum nuruum suarum, propterea quod habet ire Villamfrancham cum aliquibus peditibus ex commissione magnifici comitis Manfredi, conclusum quod Marchus Trotus vocatus hac de causa referat in Consilio Secreto quod provideant, prout eis videbitur.

1479 die XIII januarii, de mane.

Congregatis Senatoribus suprascriptis in camera columbinarum in castro Porte Jovis.

20 Galeaz Vicecomes, castellanus Castri Parvi Belinzone, exposuit in Senatu se non posse amplius stare ad ipsam Castellaniam, nisi provideatur sibi de maiore numero pagarum et quod integre habeat pagas, quoniam non habet nisi libras tres et soldum 1 imperialium pro paga; et ipse tenuit multos quibus dedit libras duas et expensas cibarias, quare petit provideri etc.; conclusum fuit per magnificos Senatores quod Galeaz suprascriptus et fratres Castriparvi Belinzone a calendis januarii preteritis in antea habeant pagas XXI, inter quas intelligantur tres mortue pro eorum personis et XVIII vivas continuo habere teneantur et solvantur sibi ad rationem duodecim pagarum singulo anno, videlicet pro duodecim mensibus ad cumputum florenorum trium pro paga, et de paghis ipsis respondeantur de tribus mensibus in tres menses⁷.

p 44

^a Corr. con ripasso di penna.

35 7. Le castellanie di Bellinzona comprendevano: castellania Castri Magni; cast. Montisbelli; cast. Saxi Corbarii; cast. Murate nove e la Turris Montiscarassi. Il Castrum parvum si identifica con cast. Montisbelli: Galeaz,

Francesco e Giovan Pietro erano stati ivi nominati il 29 ottobre 1472, in luogo del padre, Giovanni, che soprintendeva alla castellania dal 7 gennaio 1455. La presenza dei de Vicecomitibus in Bellinzona durerà fino al 1481.

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis Senatoribus, in eadem camera columbinarum.

Admissi fuerunt d. Antonius Donatus, orator venetus, et Hieronymus Morelli, orator florentinus; cui d. Oratori veneto lecta fuit responsio facta per expositionem, quam nomine sui illustrissimi Domini prius fecerat circa Oratores mittendos Romam pro tractanda pace, et ordinatum fuit quod detur exemplum ipsi Oratori veneto et aliud exemplum florentino, item alia copia mittatur Oratoribus ducalibus Venetiis et Florentie.

Super litteris Capitanei Justicie, continentibus de duobus detentis, seu qui fideiusserunt de se presentando, videlicet, Donato de Borsano et Princivallo de Legnano, propterea quod faciebant in domibus suis baratariam, conclusum quod, nulla exacta pena pecuniaria, exulent a Dominio^a per bimestre, aut trimestre; et item lusores admoneantur pro futuro etc.

Super supplicatione Bernardini de Schandelutia, incarcerati apud Capitaneum Justicie propterea quod furatus fuit d. Francisco de Canobio valorem ducatos XXV; qui d. Franciscus habuit pecunias suas et ei pepercit; conclusum quod, si verum est quod offensus pepercerit et supplicans velit intrare religionem, sicut per supplicationem protestatur vovisse, conclusum quod liberetur, etc.

p 45

Die XIII^o^b januarii 1479, de mane.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, in solito loco, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. Palavicino,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Orpheo de Ricavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Petro de Landriano,
d. Azone Vicecomite.
D. Cichus erat absens propter podagras.

D. Bartholomeo Chalco } secretariis.
d. Jo. Symonetta }

Alexandro Colletta, cancellario.

^a Corr. su Dominis

^b Corr. su XIII

Conclusum quod Bartholomeus de Sala⁸ removeatur ab officio Clavenę propter quod male se gessit et gerit, et illi officio preficiatur Phylippus de Petrasancta.

Locutum fuit de Jacobo de Serenio; sed, quia deputatus est ad societatem
5 Oratoris veneti, conclusum est de Phylippo suprascripto.

Post prandium nihil notatum.

Die vero XV januarii, de mane.

Congregatis suprascriptis Senatoribus et Secretariis in camera columbinarum, adiuncto magnifico d. Cicho et d. Jo. Jacobo Simonetta, eius filio.

10 Lecte fuerunt littere ex Florentia et Venetiis, super quibus conclusum fuit quod post prandium habeantur Oratores venetus et florentinus, ut cum eis communicentur circa illam partem, quam scripsit Orator venetus, qui est in Francia, videlicet quod^a bonum esset quod Liga nostra intromitteret se ad ponendam pacem inter Regem Francię et Ducem Burgundię.

15 Eodem die, post prandium.

Congregatis iisdem, in loco suprascripto.

Venerunt suprascripti Oratores, et conclusum quod scribatur Oratoribus Lige, qui sunt in Francia in effectum suprascriptum.

Conclusum quod Andree de Pisis addantur taxe trium equorum.

p 46

20 Die XVI januarii, de mane.

Congregatis Senatoribus infrascriptis^b, in loco consueto:

rev. d. Episcopo Comi,
d. Palavicino,
d. Petro Francisco Vicecomite,
25 d. Orpheo de Richavo,

^a Segue esset espunto.   ^b Segue videlicet cancell.

30 8. B. de Sala de Bononia vi era stato nominato il 29 sett. 1478. Per l'avanzata degli Svizzeri, Chiavenna era minacciata: i Visdomini, i Beccaria e i Quadrio, dimenticando per il momento gli antichi rancori, s'erano

intesi per una strenua difesa. Il nob. Filippo de Petrasancta nominato podestà il 20 gennaio, iniziò la carica il 1° febbraio seguente e vi rimase, confermato, ben due volte, fino al 1° maggio del 1481.

d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Petro de Landriano.

D. Jo. Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Jo. Jacobo Symonetta } secretariis.

5

Alexandro^a Colletta, cancellario.

Super differentia inter Antonium Platum et Bernardinum Alamanum, super qua habuerunt Potestatem Mediolani, conclusum quod supplicationes partium mittantur ad Consilium Secretum cum commissione quod provideant, prout eis visum fuerit, ita quod neutra partium juste conqueri possit.

10

Super petitione Benedicti Crivelli contra Johannem Ambrosium de Fino, notarium, detentum occasione falsitatis^b, commissum fuit Potestati Mediolani oretenus quod procedat ad faciendum.

Super supplicatione agentium pro Comuni Mediolani, postulantium ut Capitaneo inhibeat ne se immisceat de punitione^b lusorum et blasphemantium, conclusum ut mittatur Consilio Secreto.

15

Super supplicatione Jacomelli^b de Pusterla, conquerentis de Henrigeto Currente, conclusum quod mittatur ad Consilium Secretum.

Die suprascripto, post prandium.

Congregatis suprascriptis.

20

p 47 Conclusum Guilielmo de Aycardo, alias cancellario Prosperi Adurni, licentia centum salmarum frumenti extrahendi ex Therdonensi et Alexandrino versus Januam, gratis^c, ubique pro benemeritis suis. Propter preceptum emanatum quod omnes Leventinates exeant Dominium in Vallem Leventinam, conclusum quod brentatorius domini Augustini Rubei et caneparius d. Orphei de Richavo possint stare, attento quod per multa tempora habitaverunt hic Mediolani.

25

Super litteris commendaticiis illustris domini Ducis Januæ⁹ et nobilium de Auria in Thomam Presendam¹⁰ pro officio Consulatus Lombardorum in Janua, conclusum quod complaceatur ipsi domino Duci, eo modo, quo scripsit.

30

Super litteris Monialium Sanctę Julette Brixie^a, petentibus tractam salmarum centumquingenta frumenti, conclusum fuit quod concedatur de quinquaginta tantum, pro ista vice.

^a Corr. su Alexandrio   ^b Parzialmente corr.   ^c Segue pro cancell.   ^a Agg. nell'interlineo.

9. Battista Campofregoso (25 novembre 1478, dep. 25 novembre 1483).

10. Da questa data si intenda l'inizio del-

la carica di Tomaso Presenda, finora non bene precisata. Il Presenda era cittadino genovese. Egli resterà in carica fino al 1481 (giugno).

35

1479 die XVIII januarii, de mane.

Congregatis infrascriptis, in loco solito Senatus, videlicet:

- 5 d. Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
d. Petro de Landriano,
d. Johanne Jacobo de Trivultio.
- 10 D. Johanne Simonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Simonetta } secretariis.
- Alexandro Colletta, cancellario.

15 Conclusum quod propter proclama factum quod omnes de Leventina discedant a Dominio, Ambrosius Cigarius, brentator, et Ambrosius Pezia, caneparius Hospitalis Magni Mediolani, nec alius Ambrosius, brentator d. Palavicini, non discedant nec cogantur exire Mediolanum, attento longo domicilio suo hic Mediolani.

20 Item, conclusum propter relationem Johannis Ghiappani quod d. Antonio Guascho concedatur licentia extrahendi de possessionibus suis Alexandriae et conducendi^a Gavium salmas CC. frumenti, gratis.

p 48

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis, ut supra.

25 Conclusum propter multos de Leventina, qui conqueruntur cogi descendere e Dominio propter proclama factum, non debeat includere illos qui longo et antiquo tempore habent domicilium in Mediolano et uxorem et filios.

30 Admissi fuerunt homines Arene, qui conquesti fuerunt quod missus fuerit alter Potestas loco Johannis Antonii de Belcredo et quod debeat sindicari ante tempus; ex quo conclusum fuit quod Vicarius d. Commissarii Papie vadat ad accipiendas querelas que porrigentur contra ipsum Johannem Antonium et postea referat illustrissimis Dominis nostris de his, que reperierit.

^a Segue in cancell.; Genuensem *sottolineato* = cancell.

1479 die XVIII^a januarii, de mane.

Congregatis Senatoribus infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Petro de Landriano,
d. Johanne Angelo de Florentia,
d. Cicho Symonetta.

5

10

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Francisco Ricio, < cancellario >.

p 49 Auditus fuit magnificus d. Antonius Donatus, orator venetus, qui exposuit, 15
nomine illustrissimi sui Dominii, electum esse oratorem iturum Romam d.
Franciscum Senutum¹¹; et hortatus est Principes nostros ad similiter eligendum
suum Oratorem et ad eum expediendum etc. Deinde, dixit quod illustrissimum
Dominium prefatum precepit ei suis litteris quod non amplius accipiat sumptus
a Principibus nostris, quia necesse est quod ipse maneat hic pro aliquot diebus, 20
donec perficiatur expedicio Oratorum iturorum Romam, et fiant eis mandata
et instructiones concorditer etc.

Postmodum, commendavit Fratres Servorum de Observantia, petentium
dari locum Sancti Johannis in Deserto extra Portam Novam Mediolani, et de-
dit eorum supplicationem¹².

25

Ultimo loco, commendavit quendam Vicentinum, qui transivit, ut dici-
tur, sine licentia etc.

Super petitione d. Petri de Galarate, petentis sibi restitui taxas, que sibi su-
blate erant, conclusum fuit, ex comuni omnium suprascriptorum consensu et
deliberatione, quod esset honestum quod ei restituerentur predictae taxe et quod 30
hoc suum apparere debeat significari illustrissime Domine nostre, significando
eius Excellentie quod dicte taxe fuerunt sibi sublatae, quoniam erat maxima ne-
cessitas allogiametorum; nunc, vero, sunt logiamenta.

11. Fr. Sanudo nobile veneto era già stato
a Roma oratore a Paolo II (1468-1469).

12. I Servi di Maria o Serviti. Cfr. ASMi:
Fondo di Religione, p.a., carte 1467-1484.

35

Magnifico domino Antonio prefato, oratori veneto, fuit responsum quod Orator noster est electus, videlicet dominus Johannes Angelus de Talentis¹³, qui ibi erat presens, et expeditur cum omni possibili celeritate et expectatur responsum a Venetis circa mandata etc.

5 Quantum ad expensas et sumptus ei non amplius faciendos per Principes nostros, fuit responsum quod Principibus nostris gratissima est eius presentia, et omnino intendunt facere ei expensas, donec steterit hic, quia sic meretur benevolentia, que est eis cum Veneto Dominatu et persone sue prestantia. Ipse, vero, renuit, dicens ita habere in mandatis etc.

10 Supplicatio illius Vincentini fuit data Bartholomeo Chalco, ut una cum Deputatis, provideat intellecta veritate.

Supplicatio Fratrum Servorum de Observantia fuit data d. Nichodemo Tranchedino et domino Ziliolo de Oldoynis^a, ducalibus consiliariis, ut habeant ad se illos qui dicuntur habere interesse in loco petito per dictos Fratres et eos persuadeant ad complacendum dictis Fratribus.

15 Dimisso prefato Oratore, fuit vocatus Cosmus de Briusco, seschalcus¹⁴, et ei fuit commissum ut hodie faciat sumptus consuetos ipsi Oratori et offerat et faciat instantiam quod sit contentus acceptare etiam in futurum; et, quando nolit ipse Orator, tunc permittat ei vivere ut placebit, posito bono ordine ut masaritie et supelectilia non desunt ei.

20 Fuit concessum quod fiat gratia illi, pro quo intercessit Antonius de Antigorio, attenta pace inter^b partes habita;

et etiam fuit dictum quod hominibus illius vallis subveniatur de aliqua bladorum quantitate, usque ad centum salmas, si illustrissimis Dominis nostris videbitur, cui hoc referatur.

1479 die XVIII° januarii, post prandium.

Congregatis, in loco consueto, Senatoribus infrascriptis, videlicet:

30 rev. d. Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,

^a Parzialmente corr.   ^b Segue d cancell.

35 13. Angelo de Talentis (di solito detto de Florentia) giureconsulto, servì gli Sforza negli uffici (dal Consiglio di Giustizia: 1474 al Consiglio Segreto: 1477) e nella diplomazia, anche sotto il governo di Ludovico il Moro,

in Italia (Roma, Ferrara, Firenze) e Oltralpe.

14. Era stato nominato sescalco generale da Galeazzo Maria il 10 giugno 1475. Al tempo del Moro, diventerà (1489) castellano e podestà di Cassano.

d. Johanne Jacobo Trivultio,
d. Petro de Landriano.

D. Johanne Symonetta } secretariis.
d. Bartholomeo Chalco }

p 51 Propter querelam quam fecit Franciscus de Birago, nomine domini Petri, eius fratris, propterea quod Comune Abiate procedit ad incantum nemorum contra dispositionem litterarum scriptarum, conclusum et commissum d. Bartholomeo Chalco quod per litteras suspendat incantum et causam per XV dies, in quo termino concedatur licentia domino Petro veniendi huc, quia postea deffendet jus suum. 5 10

Super supplicatione d. Caroli de Flisco pro hominibus loci sui Castioni Laudensis in facto reparationis Addue, deliberatum fuit quod scribatur Commissario et Potestati Laude, ut faciant eos homines tractari quemadmodum ceteri homines Feudatariorum.

Prelibati domini ordinauerunt fieri exemptionem de florenis duodecim, singulo anno, Baldessari de Barcho de Lodreno, ob passa damna et excidium ab Helvetiis, propter observatam fidelitatem Dominis nostris; et hoc de quibuscunque rebus et victualibus per ipsum abducendis ex Como, Lugano, Belinzona, et aliis locis Diocesis Comi, pro usu suo tantum, et ad beneplacitum Dominorum nostrorum. 15 20

In causa vertente inter Ordinarios Ecclesie Maioris Mediolani ac dominum Alexandrum et fratres de Raude, fuit conclusum quod Ordinarii renunciarent ultime parti brevis apostolici, in qua determinatur quod, nisi dicta causa per d. Raymundum de Lupis et socios fuerit usque ad Pascha Resurrectionis decisa, intelligatur devoluta ad Curiam Romanam, etc. 25

Item, quod ordinetur, ex nunc, quod a die adventus alterius ex Commissariis collegis ipsius d. Raymundi de Lupis, intra duos menses dicta causa per ipsos expediatur.

Conclusum quod addatur Castellano Uvade¹⁵ quattuor page ultra octo, quas nunc habet, ut possit bene custodire illam arcem. 30

p 52 Per Ferrufinum Super supplicatione Augustini et fratrum de Trivultio, necnon Johannis Lampugnani, filii quondam Baptiste, petentium licentiam quod is Johannes possit vendere bona sua, nonobstante aliqua inhibitione procedente a Camera ducali***

Conclusum in negotio petitionum, quas fecerunt homines Belinzone, fuit hoc modo, videlicet: 35

primo: quod illustrissimi Domini nostri donant sibi modios millequingentos sichalis, milii et meliche, distribuendos in pauperes terre et Comitatus,

15. Ovada oggi nella provincia, come allora in districtu e in castellania Alexandriac.

ipsis tamen hominibus ea blada conducentibus de loco, unde levabitur, ad Belinzonam;

2º: quod respectu dacia Locarni vocabitur comes Petrus de Ruschis et tunc, auditis partibus, fiet opportuna provisio;

5 3º: quod pro datio Lugani fiet exemptio pro modiis quadringentis, singulo anno, ad beneplacitum;

4º: quod respectu domorum, que demoliuntur ad evitandum offensionem terre, committetur Ingeniariis, qui examinabunt et referent; et habebitur bona consideratio.

10 Item, ordinatum fuit quod d. Michael Battalia cogat statim Familiares, qui habuerunt lectos et res hominum Belinzone et eas abduxerunt, solvere integre.

Super supplicatione Guielmini de Colla, petentis sibi satisfieri de bonis Jacobi de Colla, sui debitoris, banniti et rebellis, fuit conclusum quod scribatur Referendario Parme, ut, constituto de veritate narratorum, provideat, ut ei satisfiat de dictis bonis.

Fuit etiam conclusum quod factori comitis Lodovici de Valeria prorogetur salvusconductus per mensem februarii proxime futuri.

Super supplicatione filiorum domini Christofori Pagnani, petentium provideri quod omnes contractus, quos pater suus fecerit post eius infirmitatem, in qua perdidit mentis vigorem, annullentur ducalibus litteris patentibus, etc.,
20 fuit conclusum quod habeatur informatio a d. Johanne Angelo de Florentia et Scipione Barbavaria et a domino Petro Francisco Vicecomite de narratis in ipsa supplicatione; deinde, fiat justa et conveniens provisio, ne dicti supplicantes indebite damnificentur patris insania.

p 53

25 1479 die XX januarii, post prandium.

Congregatis, ut supra, Senatoribus infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Orpheo de Richavo,
30 d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Petro de Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

35 D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Francisco Ritio, cancellario.

Fuit auditus magnificus d. Hieronymus Morelli, orator florentinus, qui exposuit nomine Florentine Reipublice quod habeant practicham conducendi dominum Robertum Malatestam, Arimini dominum, et quod^a laudat etiam ut conducantur Domini Forlivii et Pisauri; et, ad hoc petivit declarari mentem Principum nostrorum, et quod ipsi velint pro tertia parte contribuere;

item, quod Gentes armigere, que hibernant in Pisano non removeantur illinc;

item, quod ex nunc declaretur de quibus viribus huius Status poterunt se valere tempore novo.

p 54 Super quibus petitionibus, facta matura consultatione, fuit ei responsum, ut infra, videlicet: ***** 10

Super petitione domini Lodovici de Antinis, petentis concedi sibi licentiam eundi Parmam pro visitanda socru sua antequam moriatur, fuit conclusum quod concedatur ei licentiam eundi et standi Parmę per octo dies, quibus elapsis, statim discedat huc rediturus, sub pena quingentorum ducatorum, pro quibus det idoneam fideiussionem. Qua conclusione facta, magnificus miles dominus Palavicinus marchio Palavicinus, sponte et ex certa scientia, promissit et se principaliter obligavit ad dictam summam quingentorum ducatorum, casu quo ipse dominus Lodovicus non observaverit, ut supra; et renunciavit beneficio decreti disponentis curiales etc. non posse obligari etc. 15 20

Super supplicatione Marci de Fontana de Dari, districtus Belinzonę, petentis relaxari a Commissario Belinzonę a quo fuit detentus, propterea quod, die quo fuit Exercitus noster ex Leventina fugatus, invenit duos boves, quos secum duxit, fuit conclusum quod scribatur Commissario predicto, ut, si ita est, ut in supplicatione narratur, eum libere relaxet, annullando omnem processum et condemnationem contra eum factam, dicta occasione, dimittendo ei dictos boves quousque inventus fuerit verus dominus; si res aliter se haberet, rescribat, retinendo dictum Marchum sine lęsione, quousque Principes nostri rescripserint de voluntate sua. 25 30

Die XXI januarii 1479, de mane.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, ut supra:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,

35

^a Parzialmente corr.

d. Johanne Jacobo Trivultio,
d. Petro de Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

5 D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

p 55

Francisco Ricio, cancellario.

10 Post lectas litteras ex Florentia circa pacem et bellum futurum in anno
proximo etc., fuit consultum et conclusum quod omnino fiant provisiones ad
bellum, ut pax honestior habeatur; aut, si haberi non poterat, defendatur Sta-
tus et dignitas Principum nostrorum; et, ad hoc, fuit dictum necessarium esse
ut reperiantur denarii etc., et quod non potest fieri cum minori summa cen-
15 tummilionum ducatorum. Et, ideo, fuerunt vocati dominus Johannes Bottus et
Antonius Landrianus, generalis thesaurarius; et eis fuit expositum quantum su-
perius dictum est, et quod omnino cogitent de modo reperiendi dictos centum-
mille ducatos; et quod isti Senatores sciunt tantummodo dua partitas, vel tres,
ex quibus possint haberi denarii, videlicet: ut vendatur possessio de Cavalca-
20 bobus et Castrum novum Placentinum et terra Boschi; in quibus rebus, ipsi
debent cogitare et videre si inveniantur emptores; et quod circa terram Boschi
est advertendum ut sit persona fidelis etc., et quicquid circa hoc invenerint et
cogitaverint, referant; ut postea omnia comunicentur illustrissime Domine
nostre; cogitent etiam alias vias reperiendi denarios.

Eodem die, post prandium

25 Congregatis suprascriptis Senatoribus et Secretariis. Fuerunt lecte littere
ex Belinzona, continentes succursum, quem petunt illi de Roveredo; et an de-
beant pedites nostri offendere illos de Misocho; et de 500 Svyceris, qui venerunt
Misochum. Super quibus fuit conclusum quod rescribatur quod, si cum centum
30 peditibus ex his qui sunt Belinzone potest tuto subveniri dictis de Roveredo,
subveniat; sin minus, non mittat pedites in periculum, sed adviset quia provi-
debitur etc. Quantum ad illos de Misocho quod non offendant, nisi ab illis
offenderentur et quod attendant ad bonam conservationem illius terre; et, si
quid intellexerit ulterius de dictis Svyceris, adviset.

p 56

35 Item, fuit conclusum quod rescribatur d. Gubernatori Parme circa clau-
dendos portonos platee Parme, quod nihil innovet, sed faciat quod pedites
deputati ad cutodiam, sint diligentes et vigilantes.

Item, fuit conclusum quod d. Petrus Franciscus Vicecomes et dominus Orpheus alloquantur Zachariam de Pisis, oratorem domini Marchionis Mantuę, tanquam ex se, hortando ipsum, ut operetur quod ille Dominus mittat ad practichandam refirmam suam, moderando se, etc.

Super litteris Potestatis Parmę, scribentis de illis Parmensibus, qui accusati sunt sodomyam commisisse cum Antonio de Francia, conclusum fuit, ut ei rescribatur quod, attentis condicionibus presentium temporum et aliis respectibus, non debeat procedere contra eos nunc, sed supersedeat donec aliud scribatur in contrarium. 5

Super litteris Gubernatoris Parmę, scribentis de suprascripta imputatione de sodomia, scribatur ipsi Gubernatori ut scriptum est Potestati, non obstantibus litteris hesterna die in contrarium scriptis. 10

Super supplicatione Stephani, qui dicitur barberius, banniti propter quaedam verba, fuit conclusum quoniam jam meritas penas passus est, fiat ei gratia et remissio liberalis. 15

p 57

1479 die XXII januarii, de mane.

Habitus est Senatus, ut supra, congregatis Senatoribus infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Petro de Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

20

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco } secretariis.

25

Francisco Ricio, cancellario.

In quo quidem Senatu, fuit conclusum in facto illorum de Schottis pro loco Vigoleni quod, attentis litteris Commissarii Placentie et domini Johannis Baptiste de L'Anguillaria, scribatur ipsi domino Baptiste, ut supersedeat illic, quousque aliud scribatur, et precipiatur Officiali super taxis in Placentino, quod admoneat et precipiat omnibus armigeris, ut sint in procinctu ad equitandum versus Vigolenum, quamprimum fuerint requisiti. 30

35

Item, fuit conclusum quod scribatur domino Jo. Baptiste de ^a L'Anguillaria, ut capi faciat illum homicidam et consignet Commissario Placentie; et Commissario Placentie ut similiter admoneat homines non amicos Scottorum.

Item, fuit conclusum ut scribatur Serafino Gavatio, ut prepararet bombardas etc.

Item, fuit conclusum quod Johannes Ghiappanus vadat Valentiam pro octo diebus, propter quosdam motus ill. domini Marchionis Montisferrati etc., et quod intelligatur a Magistris quare non providetur super descriptione facta de buchis Valentie pro facto salis etc., de qua re Orator dicte Comunitatis conquestus est, etc.

Fuit responsum magnifico Hieronymo Morello, oratori florentino, quod Principes nostri dabunt Florentinis ^b subsidium idem quod dederunt anno preterito et maius etiam, nisi aliqua urgens causa eos impediret; et dictum fuit de Syyceris et de Lunensi, etc.

Circa conductam Dominorum Romandiole, fuit responsum quod Principes nostri non possunt concurrere ad stipendium, propter intolerabiles sumptus, quibus premuntur; et fuerunt particulariter narrati dicti sumptus etc.; sed concurrent Principes nostri ad protectionem Statuum dictorum Dominorum etc. Et ita fuit conclusum quod mittatur facultas et procuratorium pro dicta protectione facienda domino Phylippo Sacramoro, oratori ducali Florentie, advertendo ipsum dominum Phylippum quod Principes nostri nolunt concurrere ad stipendium, sed hoc teneat in se; et, si ad hoc requireretur, respondeat non habere commissionem et quod advisabit Principes nostros.

Fuit vocatus Johannes Franciscus Bossus et admonitus, ut vadat Vigolenum, ad faciendum quod suus cognatus de Scottis consignet illum locum Commissario Placentie, qui eum retinebit nomine Principum nostrorum, nec alicui consignabit, donec fuerit decisa differentia inter comitem ^c Bartholomeum de Scotis et ipsos ^c fratres de Scottis; et quod ipsi veniant huc: et eis scribantur littere, que contineant hoc idem et habeant vim salviconductus, etc. Fuit dictum domino Zacharie de Pisis, oratori illustris d. Marchionis Mantue, quod scribat ad ipsum Marchionem quod illustrissimi Domini nostri sunt contenti quod revocet illos suos armigeros, qui sunt in Compiano et Burgo Vallis Tarri, propter incommoditatem stramorum etc.; et ita fuerunt ordinate littere opportune etc.

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis Senatoribus et Secretariis. Fuit conclusum super petitione domini Antonii Trizii, petentis dari sibi aliquam condicionem et gradum apud hos Principes, in quorum servicia fideliter intendit perpetuo esse,

^a Segue Campofregoso cancell.

^b Corr. su Florentini

^c Parzialmente corr.

ut fuerunt omnes sui, quos memoravit, quod cogitetur de aliquo partito et dicatur cum illustrissima Domina nostra. Potestati Mediolani, commendanti Bartholomeum de Sala, affinem suum, cassum a Potestaria Clavenne, fuit responsum quod, pro dignis respectibus et multis de causis, fuit complacitum hominibus de alio Potestati et remotus ipse^a Bartholomeus; et, ideo, de hac re non faciat ulterius verbum. 5

Item, conclusum, propter litteras Caroli de Cremona, Melchionis de Fontanella et Christofori de Montighio, quod ponant presidium in turri Sancti Victoris.

Item, quod dent auxilium illis de Misoltina, subditis nostris, dummodo semper unus eorum Comestabilium stet in terra, neque egrediatur quando alii abfuerint. 10

Item, quod homines Belinzone dent suum logiamentum et massaritas grossas; de lignis autem accipiant in nemoribus, ut faciunt alii homines terre et Comunitatis. 15

1479 die XXIII januarii, de mane.

Congregatis infrascriptis Senatoribus et Secretariis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Orpheo de Richavo,
d. Petro de Landriano,
d. Cicho Simonetta.

20

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Simonetta } secretariis.

25

Francisco Ritio, cancellario.

p 60 Fuit auditus d. Baptista et Nuncius hominum Bellani pro differentia denariorum dandorum ipsi domino Baptiste ab ipsis hominibus pro dote uxoris dicti domini Baptiste; super qua re, viso quod dicti homines faciunt difficultatem hanc, quare nolunt subiacere ipsi domino Baptiste, fuit conclusum quod ipse Nuncius det dictos denarios per terciam personam ipsi domino Baptiste, posteaquam ipse non vult dare ipsi d. Baptiste, et ita, d. Bartholomeus Chalcus habuit curam aptandi hanc rem. 30

35

^a Su obliterazione.

Fuit etiam conclusum quod mittantur 400 ducati per aliquem fidum, qui ex his det 200 ducatos Johanni de Becharia et ducentos illi de Ponte, ut faciant centum homines pro quolibet ad custodiam passuum Clavenne versus Svyceros¹⁶; et mittatur Leo de Varisio et alter Caporalis, cum quinquaginta aut centum peditibus ad dictam custodiam; et ad hoc vocetur Thexaurarius pro reperiendis denariis.

Super petitione illorum de Morcho, fuit conclusum quod scribatur magistro Benedicto ingeniario¹⁷, qui est Belinzone, ut vadat ad videndum arcem Morcho et intelligat diligenter id quod petiverunt ipsi homines circa illam muratam et provisiones necessarias et de omnibus distincte adviset.

Fuit dictum Ambrosio Ferrario¹⁸ quod arcibus Belinzone^a, Sonvici et Baredi provideat de artigliariis necessariis moderate, tamen non respitiendo ad magnas eorum petitiones.

Eodem die, pot prandium.

Congregatis suprascriptis Senatoribus et Secretariis, ut supra.

Lecte fuerunt littere ex Venetiis, continentes de conducta Domini Arimini et Domini Pisauri; ad quas conductas Dominium Venetorum vult contribuere pro tercio. Et quia allegatum fuit quod res que tractantur in Senatu non tenentur secrete, et ideo datum fuit juramentum de tenendis secretis que tractantur et tractabuntur suprascriptis Senatoribus et Secretariis, et, item d. Antonio Symonette, d. Jacobo Antiquario, Johanni de Belinzona, Francisco Ricio et Alexandro Collette.

Super negotio Castellanorum Savignoni, conclusum fuit quod committatur d. Johanni Antonio Sparvarie, ut eos admittat ad novas defensiones condemnationis in ipsos late absque detentione.

Fuit dictum Oratori ferrariensi quod scribat Duci Ferrarie, ut mittat Oratorem Romam, pro facto pacis, etc.

^a B corr. sit b

16. Già nella fine del novembre del 1478, Giovanni Beccaria era sceso con cento uomini alla volta di Chiavenna, intanto che Castellino, fratello di Giovanni, spiava le mosse del vescovo di Coira, verso Poschiavo, tendente come antica meta.

17. Benedetto de Fermis di Firenze: nel 1477 ottenne la cittadinanza milanese essendo

stabilito a Milano da oltre vent'anni. Morì a Bellinzona di sospetta peste nell'estate del 1479, mentre precisamente attendeva a quelle fortificazioni sotto l'urto degli Svizzeri.

18. Era stato nominato ufficiale delle munizioni ducali il 1° marzo 1478. Era entrato al servizio dell'ufficio ducale (contrascriptor munitionum) nel 1462.

Die XXV januarii 1479, de mane.

Congregatis infrascriptis, habitus est Senatus, ut supra:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orptheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo Trivultio,
d. Petro Landriano,
d. Cicho Symonetta.

5

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

10

Francisco Ricio cancellario.

In quo quidem Senatu, magnificus d. Hieronymus Morellus, orator florentinus, qui persuadere studuit, ut contribuatur per Principes nostros ad conductam Dominorum Arimini et Pisauri, aut respondeatur Venetis, utendo verbis eiusdem sententie, cuius est minuta litterarum nostrarum, tamen dicatur quod quia nos fecimus ratam nostram, ipsi debeant equare et ita non disturbetur dicta conducta, fuit responsum quod habeatur consideratio.

15

Deinde, dixit de conducendo domino Robertho de Sancto Severino e d. Lodovico Sforcia; ad quas partes fuit responsum, ut scribat magnifico Laurentio Medici, quod tentet conducere dominum Robertum et studeat bonis verbis intertenere dominum Lodovicum Sfortiam et intelligere animum eius et persuadere ad bene vivendum, et quod tempore pacis dabitur ei^a gubernatio unius colomnelli et tempore belli fiet aliqua conveniens provisio.

20

25

Item, conclusum quod ordinetur ut Vicarius Commissarii Papie, deputatus ad accipiendas querelas Johannis Antonii de Belcredo, olim Potestatis Arene, servet modum syndicatus tam in inquestam generalem quam pro interesse Camere, prout faciunt alii Syndicatores.

Fuit vocatus Marchus Trottus, ducalis secretarius, et de matura deliberatione omnium suprascriptorum, fuit ei impositum quod dicat dominis de Consilio Secreto in curia Arenghi quod litteras concessas Leonardo Astulfo, preterito potestati Novarie, quod possit comparere per procuratorem ad syndicatum suum, revocent et mandent servari consuetum quod compareat in syndicato personaliter; et prorogetur tempus domino Melchioni syndicatori, certi-

30

35

^a s cancellata

ficando ipsos quod dictus Leonardus non timeat aliquam offensionem, nisi eam, quam de jure meritus est.

In differentia Palavicinorum, fuerunt auditi d. Palavicinus et Antonius de Compiano, cancellarius magnifici domini Johannis Lodovici; et, auditis querelis
5 utriusque partis circa rem d. Caroli de Flisco, etc., fuit conclusum quod scribatur domino Carolo de Flisco quod discedat ex possessione sua in jurisdictione Busseti et veniat Placentiam, et quod Principes nostri mirantur quod iverit illuc, sine licentia, et, si non ivit, quod ire non debeat, sine licentia.

Item, fuit conclusum quod d. Antonius de Besana vadat ad Potestariam Busseti et quod d. Johannes Lodovicus et dominus Palavicinus subscribant et expediant litteras ordinatas, aliter illustrissimi Principes nostri mittent ipsum d. Antonium nomine suo cum suis litteris; et ita fuerunt date littere ipsi Antonio de Compiano, ut ferat ad ipsum d. Johannem Lodovicum.

Fuit auditus d. Cesar¹⁹, orator illustrissimi domini Ducis Ferrarie, qui legi
15 fecit litteras prefati Ducis ad ipsum scriptas, continentes qualiter quidam Galeacius ad suam Excellentiam scripsit quod illustris d. Lodovicus Sforcia rogat suam Dominationem, ut operetur cum illustrissima Domina nostra, ut ei gratia concedatur redeundi Mediolanum et exercendi se ad servicia illustrissime Domine nostre; et petivit dictus Orator quid debeat respondere.

Habita consultatione, fuit ei responsum quod illustrissimus Dux Ferrarie faciat dici ipsi ill. d. Lodovico quod sit bono animo et bene vivat, quia sua Dominatio operabitur taliter cum Principibus nostris quod cognoscet quod bene operatus fuerit.

Circa denarios, quos ille Hebreus debet habere a domino Thadeo de Imola,
25 fuit ordinatum quod Bartholomeus Chalcus alloquatur cum Luchino fictabili et rem intelligat.

Eodem die, post prandium.

Suprascripti omnes Senatores, excepto d. Cicho, qui podagra impeditur, iverunt ad illustrissimam Dominam nostram et eius Excellentie exposuerunt
30 qualiter in anno presenti habetur debitum centumvigintimilium ducatorum, pro quorum satisfactione Johannes Bottus et Antonius Landrianus proposuit quandam viam etc.; deinde, fuit dictum ut inveniantur centummille ducati pro hoc anno; et modus inveniendi relinquatur cogitationi illustrissime Domine nostre, quę dixit quod cogitabit et providebit. Fuit etiam dictum quod Lm. ducatorum inveniantur nunc; deinde, fuit dictum de practicanda reconducta Marchionis Mantue, et illustrissima Domina dixit quod fiat dicta practicha; deinde
35 fuit habitus sermo de pace, et fuit conclusum quod omnino procuretur habere

19. Cesare Valentini.

pacem, et maxime propter dispendia et pericula in quibus sumus; et etiam fuerunt qui dixerunt habendam pacem etiam relictis Venetis; illustrissima Domina nostra dixit quod esset bonum mittere Archypresbyterum Varcii Romam, ad practicandum cum comite Hieronymo: et omnes approbaverunt.

Nuncii Johannis de Becharia fuerunt auditi et exposuerunt preparationes Svyciorum, petentes eis subveniri de sagittarie et pulvere et de datio 300 corazzinarum, quas ipsi volunt emere suis pecuniis cum aliquo termino; fuit eis responsum quod de artigliariis est provisum; de corrazinis quod vadant per civitatem et inveniant eas, quia Domina providebit quod fiat terminus et quod fient littere pro datio et quod sint viriles et fideles, etc.

Deinde, fuit vocatus Orator venetus et ei fuit dicta substantia litterarum habitarum ex Venetiis circa conductam Dominorum Arimini et Pisauri, et ei fuit declarata voluntas et deliberatio illustrissimorum Principum nostrorum, qui non possunt ad stipendium dictorum Dominorum contribuere, propter rationes et justificationes in litteris hodie scriptis ad Oratores Venetiis contentas; quæ omnes fuerunt narrate ipsi magnifico Oratori veneto, qui, post aliquam disputationem, respondit se scripturum ad illustrissimam Dominationem suam, fideliter etc.

Die XXVI^{ta} januarii 1479, de mane.

Congregatis, ut supra, Senatoribus infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Orpheo de Richavo,
d. Petro de Landriano,
d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Francisco Ritio, cancellario.

Fuit auditus magnificus dominus Hieronymus Morellus, orator florentinus, qui legi fecit litteras, quas habuit ex Florentia a magnifico Laurentio, continentes qualiter ser Nicolaus, cancellarius, qui iverat ad vocandum illustrem d. Lodovicum, Florentiam rescripsit quod dictus d. Lodovicus, suspiciens ad maiora, nolebat^a ire Florentiam; et, ideo, ipse male suspicatur, etc.; et magnificus

^a Corr. *su* nolebet

Laurentius, concludendo, scribit quod, nisi fiant valide provisiones, ipse videt ruinam Status Principum nostrorum et sui; et etiam narratur quod Lucenses practicant confederari cum Pontifice et Rege, etc.

Deinde, legi fecit litteras habitas a magnifico d. Thoma Soderino ex Venetiis, continentes qualiter illic dicitur conclusum esse conductam domini Roberti de Sancto Severino cum LXm. ducatis et quod illa illustrissima Dominatio concurrit ad conducendum magnificos Dominos Arimini et Pisauri, solvendo per tertium; certificando quod, nisi Principes nostri concurrant pro tercio suo, ista conducta disturbabitur; quod ipse maxime timet.

Deinde, fuit factum aliquod verbum de pace, super qua prefatus Orator florentinus dixit quod, diebus superioribus, exposuit hic ex se quod Principes nostri et Florentini male ellegerunt in colligando se cum Venetis, a quibus in istis periculis non fuerunt juvati, etc.; et, ideo, esse emendandum etc. nunc, ne forte, alio modo, quam opus sit intelligatur, declarat nunc quod non intelligit quod ita abrupte relinquuntur Veneti et curratur ad Regem pro pace, quia periculosum esset, ne ipse nunciaret Venetis et nos remaneremus in periculo delusi; et, etiam, quia peteret condiciones inhonestas, videlicet, ut reconduceretur dominus Robertus, cum restitutione rerum suarum, et quod fratres ducis Galeacii redirent Mediolanum ad gubernationem Status et quod ex Florentia eiiciatur Laurentius: que omnia non sunt facienda; et idem laudat quod fiant valide provisiones belli et practicetur pax universalis; deinde, habita pace, poterit fieri illa emendatio electionis etc.

Post eius discessum, fuit dictum quod omnino fiant iste provisiones et pro nunc inveniantur Lm. ducatorum pro bello et Lm. per totum mensem aprilis; et quod de ista pace habeatur consultatio. Et fuit conclusum quod scribatur ad Archypresbyterum Varcii, ut veniat huc et eat Romam ad comitem Hieronymum, eo modo, quo videbitur illustrissime Domine nostre. Fuit auditus Johannes de Busti et quidam Paulus Theutonicus, qui se obtulit ad practichandam concordiam cum comite Jorio²⁰ et cum Principibus nostris; quo audito, fuit conclusum quod dictus Paulus vadat ad dictum comitem Jorium et sub litteris credentialibus ei persuadeat, ut mittat huc suos Nuncios pro dicta practicha; et ei detur dictus salvusconductus. Super petitione rev. d. Protonotarii Valperge in causa donationis facte per Franciscum, eius fratrem, Johanni Baptiste Caymo, fuit^a conclusum quod remittatur dominis de Consilio Justicie, qui summarie intelligent et decident, justicia mediante.

^a *Segue ore cancell.*

20. Giorgio conte di Werdenberg e di Sargans, cugino di Gaudenzio di Matsch (la madre del conte Gaudenzio era Agnese W.S.), infido anche quando era costretto dal nerbo ducale, da Francesco a Galezzo Maria, a pro-

testare amicizia, nel giugno del '77, in buona intesa col vescovo di Coira, aveva gettato l'occhio su Val S. Giacomo: ora si preparava ad aggredirla, mirando anche ad assaltare Chiavenna (14-24 gennaio 1479).

Venerunt postea infrascripti domini de Consilio Secreto, videlicet:

- d. Augustinus Rubeus,
- d. Raymondus Lupus,
- d. Lucas Grimaldus,
- d. Antonius Marlianus et
- d. Johannes Angelus de Florentia,

5

p 67 qui conquesti sunt quod intellexerunt quod Magistri dixerunt sepius hic quod ipsi de Consilio^a Secreto, propter causas, quas inter se comittunt, dant occasionem querelę Doctoribus de Collegio et Notario Banche, qui propterea habuit restaurum, etc.; et, ideo, ipsi domini de Consilio Secreto venerunt huc, declarantes hoc non esse verum et alias dixisse rationes, quibus comprobatum fuit falso ipsos calumniari et dictum restaurum iniuste factum fuit et hoc offerunt sustinere; ideo placeat consulere honori suo. 10

Deinde, petiverunt fieri sibi^b assignationes provisionum suarum, ita ut numquam imminuantur, neque dilatentur; et hoc dicunt, quia audiverunt quod hic fuit propositum quod fiat quedam dillatio, etc. 15

Ad quas querelas et petitiones fuit responsum, et primo, quod Magistri fuerunt hic et dixerunt quod, nisi^c circa huiusmodi res servantur decreta, intrate Camere ledentur; et, ideo, esse providendum etc. Et ipsi de Consilio dixerunt quod non faciunt aliquid in preiudicium Camere et hoc probabunt, etc. 20

Ad partem provisionum suarum, fuit responsum quod adhuc Magistri non portarunt quaternetum, nec fuit habitum verbum, de hac re; sed, portato quaterneto, habebitur matura consideratio, etc.

Super supplicatione hominum Plebis Agni, Vallis Lugani, et quorundam aliorum Comunium, petentium remissionem debiti preteriti et onerum futurorum ob damna passa ab incursione Elvetiorum, conclusum fuit ut eis mos geratur pro debito preterito, quod est librarum 117 imperialium, et pro annis duobus futuris ac, deinde, ad beneplacitum. 25

Fuit, deinde, vocatus Capitaneus Justicie coram prefatis dominis de Consilio Secreto; post multam discussionem, fuit preceptum ipsi Capitaneo, ut liberet illum hebreum, detentum causa cuiusdam^d delicti^d, et restituat ei 14 ducatos, quia solvit penam Vicario Provisionis. 30

p 68

Eodem die, post prandium.

Congregatis iisdem Senatoribus et Secretariis.

Facta fuit discussio pro denariis reperiendis et conclusum quod omnino necessarium est habere de presenti Lm. ducatorum et Lm. hinc ad calendas aprilis, 35

^a Segue Justicie cancell.   ^b Segue si quod cancell.   ^c Sopra nisi sul rigo cancell.   ^d Agg. nel l'interlineo.

et quod nullus alius modus est, nisi recurrere ad thesaurum Domine. Et, ideo, fuit dictum d. Bartholomeo Chalco, Johanni Botto et Antonio de Landriano, ut ordinent in scriptis omnia quę circa rem hanc sunt dicenda illustrissime Domine nostre.

5 Deinde, fuit habitus sermo super pace: et, primo, fuit dictum quod illustrissimus Dux Calabrie in tregua et in practicha pacis, facta mediante d. Johanne Jacobo Trivultio, usus est fraude et delusit Ligam; quod comprobatum fuit litteris Commissarii, qui erat in castris in Thuscia, et litteris ipsius d. Johannis Jacobi, quę declarant Ducem Calabrie et Ducem Urbini terminasse dictam
10 practicham, dicendo quod mitteretur pro dicta pace ad Summum Pontificem et ad regem Ferdinandum, qui fuerunt lacessiti; et dum hec practichantur amissus est mons Sancti Savini; et Veneti dixerunt plus uno oculo vidisse hostes quam nostri viderint centum oculis; et, de hoc, ostense fuerunt littere domini Leonardi Botte, ducalis oratoris Venetiis; quę litterę date sunt die XI novembris proxime preteriti; et, tandem, multis discussis, fuit conclusum quod d. Johannes Jacobus Trivultius, pro tentando iterum animum ipsius Ducis Calabrie, mittat unum de suis fidatum cum solis suis litteris credentialibus; qui nomine prefati d. Jo. Jacobi dicat ipsi Duci Calabrie quod si prius non respondit
15 ad ea, quę a sua Dominatione habuerat in Thuscia, causa fuit quia voluit omnia mature agere; prius perscrutatus est mentem illustrissime Domine nostre, quę est disposita ad universam pacem, et intelligit postea habere intrinsecam intelligentiam et amicitiam cum rege Ferdinando et cum Florentinis etc.; et extrahat a sua Dominatione quantum potest in hac materia. Et similiter fuit replicatum quod Archipresbyter Varcii vadat ad comitem Hieronymum, ut dictum fuit
20 hoc mane.

Fuit etiam ordinatum quod circa denarios inveniendos dicatur illustrissime Domine nostre, hoc modo, videlicet: «Illustrissima et excellentissima Madonna, el magnifico Consiglio, per le cose accadeno de presente, rechiede che se facia
30 provisione de ducati Cm., cioè ducati Lm. de presenti, et ducati Lm. per tutto aprile proximo. Li primi Lm. ducati dicono essere per dare la paga alla Famiglia d'arme et Lanzaspezate, delli primi IIII mesi de questo anno, et per dare alli fanti, che sonno alla guardia de confini, et anchora per mandargli delli altri, ultra quelli che gli sonno, essendo li inimici in quelli termini che sonno; ad li quali dinari non gli è altro remedio che torli fuora de capsas. Li altri ducati Lm.,
35 al supplimento delli Cm., che se domandano in aprile, se pace non segue fra questo mezo, serà anchora necessario torli fuora de capsas: chè altro remedio non gli è, perchè l'anno presente ha grandissimi carichi, alli quali con fatica se provederà. Et questi Lm. ducati se daranno alle Gentid'arme et Fantarie per ordinario et per subventionem et per mantenerli in campo et per le spese, che
40 accadessino per la guerra.

Et perchè se è ricordato de vendere la possessione de Cremonese Castelnovo et del Boscho de Alexandrina per fare dinari, quale vagliono circa ducati XLm.,

p 70 se dice che questi non possono servire a questo bisogno, perchè inanzi che se trovino li compratori, se faccia la vendita et se paghino li dinari, serà passato^a tutto l'anno presente. Et piacendo alla vostra Signoria che cusì se faccia, se gli metterà ogni diligentia; et poi li dinari del precio se convertiranno in quella necessità della Camera vostra che più piacerà a vostra Signoria ». 5

Super petitione Donati de Comite, pro differentia quam habet cum Luchino Trincerio et Jacobo de Fagnano, ratione cuiusdam societatis etc., conclusum quod mandetur Consilio Secreto quod committant uni Doctori partium confidenti, qui videat utrum libri, qui sunt in manibus Judicis sive Commissarii dicte societatis, debeant restitui ipsis Luchino et Jacobo, vel ne. 10

Fuit auditus comes Amorus Torrellus, qui petiit sibi dari favorem apud excelsos Dominos Florentinos, pro restitutione Status quondam Marchionis Spinete de Fivizzano²¹, olim soceri dicti comitis Amorati, tanquam res pertinentes uxori suę et sororibus ipsius uxoris, quę est apud dictum comitem Amorum; responsum quod cogitabitur et respondebitur. 15

1479 die XXVII januarii, de mane.

Congregatis, ut supra, Senatoribus et Secretariis infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,	
d. Petro Francisco Vicecomite,	
d. Johanne Jacobo de Trivultio,	20
d. Orptheo de Richavo,	
d. Petro de Landriano,	
d. Azone Vicecomite,	
d. Cicho Symonetta.	
D. Johanne Symonetta	} secretariis. 25
d. Bartholomeo Chalco	

p 71 Francisco Ricio, cancellario.

Post lectas litteras, quas christianissimus Rex Francię scribit domino Baptistę de Campofregoso et domino Hibleto de Flisco, fuit conclusum quod littere domino Baptistę mittantur; littere, autem, directive ad dominum Hiblettum retineantur, quia non sunt ad propositum desiderii sue Majestatis et Principum nostrorum. Et ita fuit dictum regio caballario, qui ita faciendum 30

^a Agg. nell'interlineo.

21. Fivizzano (Lunigiana). Cfr. *Acta* I, 160.

esse dixit quod Rex precipit quod faceret de dictis litteris voluntatem Principum nostrorum.

5 Fuit auditus dominus Cesar Valentinus, orator illustrissimi Ducis Ferrarie, et legi fecit litteras prefati Ducis circa rem decimarum, quas petit exigere in eius Dominio, pro satisfactione censuum preteritorum, allegando multas rationes, quibus hoc concedi debeat etc. Cui Oratori, habita consultatione, fuit responsum quod illustrissimi Principes nostri desiderant semper omnia commoda sue Dominationis et quod hoc remittit voluntati sue, quod faciat commodum suum, comunicato tamen consilio cum aliis Confederatis et faciendo cum summa prudentia et advertat ne nominet aliquo pacto habere in hoc voluntatem Principum nostrorum, nec det eis aliquod caricum, etc.

15 Fuit auditus Nicolosius Bringerius, nuncius Marchionis Finarii, qui, nomine dicti Marchionis, rogavit Principes nostros, ne constringant eum ad expellendos Adurnos, affines et amicos suos, attento quod, nunc, Principes nostri non habent dominium Janue et quod dominus Baptista, dux Janue, est inimicus dicti Marchionis; supplicavit, etiam, ut Principes nostri retineant in se arcem Nolarum. Cui Nuncio, post consultationem, fuit responsum quod, licet non videatur honestum quod dicti Adurni, qui fecerunt amitti Januam, receptentur a Marchione Finarii, adherenti et feudatario illustrissimorum Principum nostrorum, tamen, ad complacentiam ipsius Marchionis, Principes nostri patientur quod receptentur ut supra, modo fiat honeste, et laudent quod Augustinus Adurnus vadat ad suum castellum etc.; de arce Nolarum, responsum fuit data esse contrasigna domino Baptiste de Campofregoso, etc.

25 Comiti Amorato Torello ad ea, quę petiit heri, fuit responsum quod habebitur sermo cum Oratore florentino et Principes nostri hortabuntur eum ad exhortandum suam excelsam Rempublicam ad exequendum desiderium ipsius comitis Amorati etc.; et quicquid habebitur responsionis notificabitur ei.

30 Fuit impositum Leonardo de Parma, ut vadat versus Parmam, ad providendum, ne Gentibus armigeris nostris in Lunensi deficiant victualia, et provideat ut ei melius videbitur. Fuit responsum d. Antonio Trotto ad ea, quę petierat, alio die, de conducendo se ad servitia Principum nostrorum, quod ipsi Principes libenti animo accipient eum, sed, nunc, propter gravissima dispendia, non possent; ideo, suadent ut conducat se cum Florentinis, pro sex mensibus, aut pro uno anno, et, interim, Principes nostri habebunt modum satisfaciendi ipsi d. Antonio; qui respondit hoc non esse id quod sperabat et considerabat et quod ibit et cogitabit super facto suo; deinde, respondebit, cras, aut alio die.

40 Fuit etiam conclusum quod circa rem Dominici Georgii pro illis sexmilibus ducatis, respondeatur magnifico Oratori veneto secundum quod infra legitur; et dicta responsio legatur ei per me Franciscum Ritium et dicatur quod mittitur exemplum Oratoribus, qui sunt Venetiis, qui legent pariter illustrissimo illi Dominio.

Fuit admissus d. Gulielmus de Blandrate, orator illustris Marchionis Montisferrati²²; et, ipso presente, fuit dictum Antonio de Landriano, generali thesaurario, quod illud residuum stipendii dicti Marchionis accipiat ad interesse sumptibus Principum nostrorum et persolvat ipso d. Gulielmo et expediat eum, hodie, ut cras discedere possit.

Deinde, fuit dictum ipsi d. Gulielmo quod vadat ad prefatum Marchionem et dicat eius Dominationi, nomine nostrorum Principum, quod, nisi pax sequatur, de qua bene speratur, illustrissimi et excellentissimi Principes nostri confisi in affinitate, amicitia, et mutuis obligationibus, quæ sunt inter ipsum d. Marchionem et suam Excellentiam, si usu venerit, utentur persona et armigeris eius, ubi melius videbitur, pro hoc Statu, iuxta formam capitulorum, que sunt inter ipsos, et ipsi dabunt prestantiam stipendii pro bello; quare vellent nunc ab ipso^a Marchione in quot diebus, post datam ei prestantiam, posset esse expeditus cum sua comitiva, ad quam tenetur in tali casu, ad reperiendum se in facto, ubi Principibus nostris videretur necessarium, et de hoc faciat quod habeatur cito responsum.

Dictus d. Gulielmus respondit quod libenter exequetur, ut supra.

Die XXVII januarii, post prandium.

Congregatis suprascriptis.

Super supplicatione Comunitatis Terdone, conquerentis quod Comestabiles portarum usurpant totum territorium fossarum etc., conclusum quod scribatur Commissario Ultrapadum quod detur Comestabilibus predictis debita portio territorii²³.

p 74

Super supplicatione Phylippi et fratrum de Bivilaquis, asserentium se esse creditores domini Hugonis de Sancto Severino scutorum 179 mutuorum in Lugduno, conclusum quod committatur Thesaurario Generali quod retineat super provisione dicti domini Hugonis et exburset ipsis de Bivilaquis.

Fuit mandatum domino Manfredo Tornielo quod obediat Commissario et Officialibus Novariæ de non portando arma.

Fuit conclusum quod, attenta virtute et fidelitate domini Antonii Trotti, omnino acceptetur ad stipendia illustrissimorum Principum nostrorum, et quod tres aut quattuor ex Consiliariis curam habeant dandi formam conditioni et conductæ ipsius; et ipse illam acceptet, sed, pro nunc, perseveret ad^b servitia Bono-

^a Segue cancellatura.   ^b Su raschiatura.

22. Il marchese Guglielmo, vedovo di Maria di Foix († 1467), aveva sposato (1469) Elisabetta, figlia di Francesco Sforza († 1473).

23. I comestabiles ducali soprintendevano alle porte: di S. Martino, di S. Quirino, di S. Stefano, del Leone.

niensium, pro tempore, quo obligatur, et, ad festum sancti Georgii proximi, mittat unum ex suis, cum quo expedietur dicta conducta. Et, ita, vocato ipso domino Antonio, fuit ei responsum et declaratum, ut supra; qui libenti animo acceptavit.

- 5 Fuit ordinatum quod littere in beneficium filiorum d. Christofori Pagnani, ipse dominus Christoforus possit alienare bona stabilia propter infirmitatem alterantem mentem etc., expediantur; et, sic, omnes Consiliarii subscripserunt ipsam minutam, absente Petro Landriano dumtaxat.

1479 die XXVIII januarii, de mane.

- 10 Congregatis, ut supra, Senatoribus infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Johanne Jacobo Trivultio,
15 d. Orptheo de Richavo,
d. Petro de Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

- 20 D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Francisco Ritio, cancellario.

p 75

- 25 Fuit conclusum, ordinatum et dictum d. Bartholomeo Chalco et domino Antonio Landriano, generali thesaurario, quod faciant ut Augustinus de Trivultio solvat illud residuum stipendii illustri domino Marchioni Montisferrati et ei dent assignationem dicti Marchionis et faciant litteras ducales, quibus promittatur ipsi Augustino quod illustrissimi Principes nostri solvent ei interesse, quousque exegerit dictam assignationem; et, quando non posset exigere, poterit retinere ex suis datiis^a.

- 30 Super supplicatione Cressini de Applano, caporalis peditum, petentis suspensionem causę, quam habet cum Otolino de Cauciis coram domino Thoma Ciriolo, doctore cremonensi, propterea quod est absens in servitiis ducalibus in partibus Lunensibus, conclusum quod fiat suspensio usque ad eius reditum et dies octo ultra.

- 35 ^a Parzialmente corr.

Super supplicatione Beltramini de Galiate dicti Monete, alias armorum familiaris, petentis remitti, vel saltem quod relinquantur sibi arma et equi, qui sunt sui, conclusum quod nullo modo remittatur; sed ordinetur cum comite Borella quod relinquat ei arma et equos.

Fuerunt lecte quedam littere Lanzelotti de Macedonia²⁴ ad regem Ferdinandum, quę fuerunt intercepte, et fuit conclusum quod mittantur ad Oratorem^a nostrum^a in Francia, qui eas ostendat christianissimo domino Regi Franchorum, de cuius Majestate et Statu tam male loquitur et scribit dictus d. Lanzelotus; et quod illi, qui dictas litteras interceptit, fiat aliqua retributio.

p 76 Super supplicatione Gabrielis et fratrum de Pizonibus, petentium executionem comitti contra Paulum de Modoetia etc., fuit conclusum quod compositio, superioribus diebus, inter eos tractata de ducentis sexaginta tot ducatis, locum habeat; et, ex nunc, dicatur Paulo de Modoetia quod solvat dictos ducatos, cum effectu, dictis de Pizonibus, intra dies octo; quod, si non fecerit, comittatur contra eum executio sententię in hac re late per d. Johannem Antonium Sparvariam.

Super supplicatione Clare de Ghisulfis, relictę quondam comitis Leonori de La Pergula, conquerentis quod filii comitis Angeli negant persolvere ei ducentos^b florenos, anno quolibet, pro alimentis sibi a prefato q. comite Leonoro relictos, allegando habere bona feudalia et non hereditaria etc., fuit conclusum quod vocetur huc ille Presbyter; qui pro dictis de La Pergola comparuit ad recognoscendum feudum etc., et ei precipiatur, ut provideat dari dictę d. Clare dictos ducentos florenos pro alimentis, aliter fiet alia opportuna provisio.

Eodem die, post prandium.

Congregatis, ut supra, Senatoribus^c suprascriptis.

Fuit dictum et ordinatum quod littere salviconductus et provisionis conservandi locum Vigoleni nomine nostrorum Principum, concessę comiti Jacobo et fratribus de Scottis, serventur inviolate.

Fuit conclusum quod uxores et filii illorum de Burgo Vallis Tari et villarum, qui noluerunt obedire Principibus nostris, et secuti suprascriptum dominum Hiblettum, expellantur ex toto Dominio.

Lectis litteris Vicarii domini Potestatis et Commissarii Papię, deputati ad syndicandum Johannem Antonium de Belcredo, potestatem Arene, quibus signifi-

^a Parzialmente corr.   ^b Segue ducatos cancell.   ^c Segue infrascriptis cancell.

24. Lancellotto Macedonio, ambasciatore di re Ferrante, fu per lungo tempo alla corte di Castiglia.

catur qualiter acordavit omnes nobiles illius terre et Comunitatem, invicem, qui contentantur quod idem Johannes Antonius de Belcredo, potestas^a Arene, remittatur ad officium suum, conclusum quod fiat expeditio opportuna pro remittendo ipsum et, post tempus suum, detur illud officium. p 77

5 Die XXVIII januarii 1479, de mane.

Congregatis, ut supra, Senatoribus infrascriptis, videlicet:

	rev. d. Episcopo Comensi,	
	d. Petro Francisco Vicecomite,	
	d. Palavicino,	
10	d. Orpheo de Richavo,	
	d. Johanne Jacobo de Trivultio,	
	d. Petro de Landriano,	
	d. Azone Vicecomite,	
	d. Cicho Symonetta.	
15	D. Johanne Symonetta	} secretariis.
	d. Bartholomeo Chalco	
	d. Johanne Jacobo Symonetta	

Francisco Ritio, cancellario.

20 Fuit vocatus d. Johannes Angelus de Florentia, orator iturus Romam; et, eo presente, fuit lecta particularis instructio ei danda et fuit comprobata; et ordinatum quod, omnino, die crastina, discedat et, hoc vesperi, veniet huc, ad accipiendam licentiam etc.

Deinde, fuit auditus magnificus dominus Hieronymus Morellus, orator florentinus, qui exposuit se habuisse heri litteras a Dominis suis, quibus aguntur gratie Principibus nostris de grata responsione ei facta de subsidio dando, in tempore novo, non minori, quam dederint, anno preterito, et de concurrimento ad protectionem Statuum Dominorum Arimini et Pisauri, si conducantur ad stipendia sua et Venetorum, licet non possent ipsi Domini nostri illustrissimi concurrere ad portionem stipendii, ad quam, tamen, mirifice et efficaciter hortatus est Principes nostros ne Veneti habeant causam effugiendi hoc; et dixit de aequanda contributione, videlicet, quod etiam conducta illustrissimi Ducis p 78

^a Corr. su potestate

Ferrarie aglutinetur cum dicta conducta prefatorum Dominorum et solvatur equaliter per tertium etc.

Deinde, dixit quod excelsa Dominatio Florentina, videns inimicorum preparationes, directas ad bellum et non ad pacem, duxit opportunum et necessarium quod provideatur ex parte illustrissimi nostri Foederis ad resistendum et offendendum inimicos, et quenadmodum Principes nostri aperte^a dixerint quod subsidium sint prestaturi, ita debeant etiam Veneti dicere libere quod sint facturi pro debito Ligę; et ideo scripserunt Florentini domino Thome Soderino, oratori suo Venetiis residenti, prout in exemplo, quod hic legi fecit, continetur ad scisitandum a Venetis quidnam subsidii daturi sint ipsis Florentinis, casu quo pax non sequatur; et lectum fuit dictum exemplum quod omnibus summopere placuit et fuit comprobatum. Deinde, dixit prefatus Orator quod Principes nostri dignarentur cito expedire Gentes suas, ituras ad presidium in Thusiam et quesivit de gubernatore futuro dictarum gentium et condoluit nomine sue Reipublicę de motibus Ducis Bari et domini Lodovici Sfortię contra hunc Statum, scisitans quemnam casum faciunt de hoc Principes nostri et quas provisiones faciunt, offerendo ad beneficium Principum nostrorum omnes facultates Reipublice sue; dixit etiam an societas domini Johannis Bentivolii sit itura ad eorum subsidium.

Cui Oratori fuit responsum quod super omnibus prepositis per eum habebitur matura consultatio et fiet responsio determinata. Fuit, etiam, dictum ipsi Oratori de facto comitis Amorati Torelli, qui petit sibi restitui Statum soceri sui in Lunensi; ad quod ipse Orator respondit quod scribet Dominis suis.

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis Senatoribus, et ut supra.

Alexandro Colletta, cancellario.

Super petitione facta per Donatum de Comite pro differentia quam habet contra Luchinum Trincherium et Jacobum de Fagnano, conclusum quod admoveatur Johannes Antonius de Ferrariis^b, commissarius^c dicte cause, quod cito expediat ipsam causam, juxta commissionem suam.

Fuit conclusum quod illis de Valle Tellina donetur datium mille corrazinarum, quas ement pro deffensione Status Ducalis contra Svycceros.

Conclusum quod scribatur Commissario et Potestati^d Clavenne quod mittat semel in heptomada^e Vicarium suum ad reddendum jus in Valle S. Jacobi.

^a Corr. su aparte
zialmente corr.

^b Nel testo Frrariis

^c Corr. su raschiatura.

^d Segue Papie cancell.

^e Par-

1479 die XXX januarii, de mane.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet:

- 5 d. Episcopo Comensi,
d. Palavicino,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo Trivultio,
d. Petro de Landriano,
d. Azone Vicecomite,
10 d. Cicho Symonetta.
D. Johanne Symonetta	}	secretariis.
d. Bartholomeo Chalco		
d. Johanne Jacobo Symonetta		
- Alexandro Colletta, cancellario.

p 89

15 Admissus fuit magnificus d. Hieronymus Morellus, orator florentinus, cui lecta fuit responsio facta prepositionibus suis, factis hesternae die, quae erant quinque partium et in ea responsione repetite omnes ipse partes; et demum lecta fuit minuta directiva ad Oratores ducales in Venetiis, in substantiam quasi superscriptam; quae omnia approbata fuerunt a dicto Oratore et conclusum quod datur sibi copia tam responsionis quam minute.

20 Fuit etiam notificatum prefato Oratori de ordine capto cum domino Johanne Jacobo de Trivultio de mittendo illo Nuncio, ut supra; qui d. Orator approbavit et etiam omnes Consilarii approbaverunt et prout notatum est in forma verborum etc., quae reponetur in filzia etc.

25 Propter ea, quae scripsit Hieronymus Crottus ex Pontremulo, videlicet, quod habet modum deaviandi ex peditibus inimicorum, conclusum quod scribatur domino Johanni de Comite et aliis Commissariis videant si isti pedites possent haberi cum intentione quod veniant in istas partes Lombardie, pro necessitate operandi eos.

30 Responsum fuit domino Johanni Antonio Cotte, qui petit, nomine suo et fratrum, posse fortificare fortilitium Ormi, positum in Valle Cui²⁵, quod illustrissimi Domini nostri contentantur concedere sibi talem licentiam, cum hac condicione: quod taliter fortificent quod non possit capi per bataliam a manibus et teneant illud bene munitum; et, item, quod non arcent homines Vallis

35 25. La Valcuvia era feudo della famiglia Cotta.

ad contributionem fortilitii preter eorum voluntatem, quod esset ponere ipsos in desperationem; et ipse d. Johannes Antonius respondit se facturum.

p 81 Super supplicatione Antonii de Segnio, petentis veniam pro Ambroxio eius filio etatis annorum XV detento propterea quod ipse et Johannes Antonius Mognus etatis annorum XVII, invicem, usi sint actu sodomitico, conclusum quod committatur Capitaneo Justicie Mediolani quod liberet ipsum, annullando omnem processum, faciendo dari sibi XX staffilatas. 5

Fuit conclusum quod scribatur Commissario Parme, ut in nocte claudi et custodiri faciat portonos plateę Parme; item, quod scribatur ipsi Commissario Parme et d. Episcopo quod mittat ad perscrutandum^a ne aliquid motus excite- 10
tur in Valle Cavaleriorum.

Die ultimo januarii 1479, de mane.

Congregatis infrascriptis, ut supra, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. Palavicino,
d. Petro Landriano,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

15

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

20

Alexandro Colletta, cancellario.

Admissus fuit magnificus Hieronymus Morelli, orator florentinus, cui dictum fuit quod illustrissima Domina nostra, que supramodum desiderat pacem, laudat quod ab omni latere pax queratur; et ita eius Excellentia deliberavit mittere Romam d. Archypresbyterum Varcii ad Pontificem et ad comitem Hieronymum, persuadendo sibi quod petitiones comitis Hieronymi debeant esse circa provisionem suam, quam alias petiit toti Lige, debeat petere terram Boschi et item Abbatiam Clarevallis Placentię pro Cardinale Sancti Georgii, eius nepote, ad que omnia Excellentia sua condescendet; et, item, ad petitionem Imolę

25

30

^a Parzialmente corr. con ripasso di penna.

cum tota Liga; adiunctum etiam fuit quod pro securitate sua idem comes Hieronymus petit facere affinitatem cum magnifico Laurentio. Qui d. Orator respondit quod scribet Laurentio etc.

Eodem die, post prandium.

5 Convocatis et congregatis iisdem Senatoribus, ut supra.

Fuit auditus d. Christoforus Cambiagus, ducalis secretarius, qui rettulit Senatores ducales Consilii Secreti in Curia Arenghi Mediolani, consultatis litteris Andree de Lampugnano, scribentis ex Seduno de pace quam Svyceri nolunt consentire, nisi tractetur in terris suis, consideratis condicionibus presentium
10 temporum, quod fiat mandatum in dictum Andream, cum clausula quod nihil concludere possit nisi nobis consultis. Deinde, habito salvoconductu, vadat cum Episcopo Sedunensi ad tractandam dictam pacem; hoc idem approbaverunt hi omnes Senatores et commiserunt dicto d. Christoforo, ut faciat minutas scripturarum necessariorum, et, cras, in mane, consultet^a cum Senatoribus in Curia;
15 deinde, post prandium, veniat huc.

Fuit vocatus comes Amorus Torellus et ei fuit dictum quod illustrissimi Principes nostri, liceat non teneant ad hoc, tamen in recognitionem bone fidei comitis Marsilii, qui habet in suam custodiam arcem Novarum, sunt contenti et sponte offerunt solvere XXV ducatos, mense quolibet, ipsi comiti Marsilio,
20 pro custodiendo dictam arcem cum iis paghis, que sibi videbuntur, et teneat dictam arcem pro Principibus nostris, sicut obligatus est.

Item, fuit dictum quod Johannes de Zuchis mittatur pro commissario Laude²⁶.

Item, fuit deliberatum et conclusum quod scribatur illustrissimo Duci Ferrarie pro capiendo Johanne de Cavaletto et consignando cuicumque nuncio
25 Gubernatoris Parme. De hoc etiam scribatur dicto Gubernatori, qui, si habuerit^b dictum Johannem in manibus, eum teneat sub bona custodia, examinando eum diligenter de machinamentis etc., et adviset, expectando responsionem.

Item, fuit conclusum quod scribatur Commissario Berselli, ut modeste se
30 gerat cum Potestate Viadane, diligenter tamen observando ordines super peste, de qua scribat litteras separatas etc.

Portinario respondeat circa petita quod servet ordines super peste.

^a Parzialmente corretto. ^b Nel testo habuerint

35 26. La Commissaria e la Podestaria di Lodi formavano dal 1473 un'unica carica. Giovanni Zucchi, di origine cremonese, era uomo espertissimo nell'amministrazione locale; per non dire delle sue commissarie e podestarie

in centri minori, si ricordi che fu, nel 1463, commissario a Parma, nel '71, commissario a Geradadda, nel '76 podestà a Parma, fino al mese di giugno, quando fu mandato podestà a Genova. Fu nominato a Lodi il 1 marzo 1479.

Item, quod faciat reparare Pellangatum illius terre et impensa fiat more solito; malefactores alterius jurisdictionis Judici suo remittat, nisi pro facto Status, in quo casu adviset et responsionem expectet.

Conclusum quod Johannes Zuchus mittatur commissarius Laude.

Deinde, fuit scriptum etiam Commissario Berselli predicto quod de Officiali, qui tenetur ibi per Capitaneum devetus, respondeatur quod prestet patientiam ut servetur solitum.

Die primo februarii 1479, de mane.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, ut supra, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,

d. Palavicino,

d. Orpheo de Richavo,

d. Johanne Jacobo de Trivultio,

d. Petro de Landriano,

d. Azone Vicecomite,

d. Ciccho Symonetta.

D. Johanne Symonetta

d. Bartholomeo Chalco

d. Johanne Jacobo Symonetta

} secretariis.

p 84

Francisco Ricio, cancellario.

Fuerunt lecte littere scripte ab Oratoribus qui sunt Venetiis de conducta d. Roberti de Sancto Severino dissoluta in nihilum, propter eius immoderatas petitiones; et de conducta Dominorum Arimini et Pisauri etc.

Fuit, deinde, auditus magnificus d. Hieronymus Morelli, orator florentinus, qui, nomine sue excelsae Reipublice, ostensis et lectis litteris eiusdem, efficacissime hortatus est Principes nostros ad contribuendum pro tercio ad predictam conductam Dominorum Arimini et Pisauri. Et eidem fuerunt lecte prefate littere ex Venetiis; et, tandem, fuit conclusum quod habeatur matura consultatio super predictis; et, deinde, ei dabitur opportuna responsio.

Venit postea Christoforus Cambiagus, ducalis secretarius in Consilio Secreto in Curia Arenghi Mediolani, et legi fecit minutas et formam mandati et litterarum expediendarum ad Andream de Lampugnano, ducalem cancellarium, residentem apud Episcopum Sedunensem pro pace tractanda cum Alamanis seu Svyceris;

^a Corretto su Excellentie ^b n. agg. nell'interlineo.

quę littere et forma mandati fuerunt comprobate et ordinatum quod expedirentur etc.

Fuerunt, deinde, lecte et date eidem d. Christoforo littere Petri Pauli Pegii, et commissum fuit ut eas legeret in Consilio Secreto predicto, excepta parte
5 de^a capiendo Nicolao d. Francii de Bormio; quam partem deberet tenere sub scilento.

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis omnibus, ut supra.

Fuit auditus magnificus d. Antonius Donatus, orator venetus, qui exposuit nomine sui Dominii, quod Albertus Della Bancha, qui nomine illius Dominii moratur Lucerne, scripsit quod licet Confederati Alamani sint elati et commoti propter victoriam habitam in Leventina, tamen sunt inclynati ad pacem
10 cum Principibus nostris, et eis erit grata interpositio Dominii Veneti, etc., prout in eius^b litteris, que lecte hic fuerunt, continetur; et obtulit operam sui Dominii.
15 Deinde, dixit quod illud Dominium, durante bello in Tuscana, vult et promittit dare in subsidium Florentinorum et Lige duomilia equorum et millequingentos pedites.

p 85

Item, quod vult conducere ad stipendia sua, suis propriis sumptibus, Dominum Arimini, modo Florentini conducant Dominum Pisauri²⁷, suis propriis sumptibus.
20

Item, nomine quo supra, hortatus^c est ad^d intermittendas practichas pacis, quia necessaria est, propter apparatus Turchorum et ideo expediantur Oratores Romam, qui una cum regiis Oratoribus Francię pacem tractent et quod Orator venetus discedet infra biduum et portabit opportuna mandata Florentinis, ubi fient manifesta nostris Oratoribus; et dixit quod littere Dominii sui sunt
25 dierum XXVIII° januarii.

Item, dixit quod illud illustrissimum Dominium scribit quattuor suis Cardinalibus, qui sunt Rome, ut intuytu religionis Christianę, quę ex bello Italice ruyne exposita videtur, velint pro pace operari apud Summum Pontificem etc. Quibus omnibus auditis et aliquantulum consultis, fuit dictum ipsi
30 Oratori quod consultabitur cum illustrissima Domina nostra; deinde respondetur et interim afferentur littere nostre ex Venetiis.

^a Aggiunta nell'interlineo.

^b u soprascritto.

^c Corretto su con

^d Segue non cancellato.

35 27. Cioè: Roberto Malatesta e Costanzo Sforza.

Deinde, d. Nicodemus et d. Ziliolus²⁸ retulerunt super loco dando Servis de Observantia, quibus fuit dictum quod referant dominis de Consilio Secreto in Curia Arenghi, qui provideant opportune.

p 86 Conclusum super negocio Bernardini de Carnago quod det fideiussionem de CC. ducatis; que fideiussio remaneat firma usque ad Sanctum Michael^a, 5
quod ipse Bernardinus non^b desaviabit aliquos magistros ab armis, nec famulos eiusmodi magisterii ex Mediolano; item conclusum quod possit conducere Ferrariam ballas quinque armorum vendendorum illic; et si non poterit vendere illic omnia suprascripta, liceat conducere Bononiam omnia ea, que supererint, cum hoc, quod, tam ex Ferraria quam ex Bononia, afferat fidem de 10
consignatione.

Fuit etiam conclusum quod d. Michael Battalię et comes Borella vadant ad Abbatiam Clarevallis in Placentino, ordinando prius^c quod tota Familia armorum illuc conveniat, et ibi sit unus qui det denarios provisionis sue dicte Familie; et ipsi d. Michael et comes Borella allogient dictam Familiam, quam commodius poterunt et provideant, ut vivat honeste sine laesione subditorum et fiant 15
littere patentes, quibus detur facultas ipsis comiti Borelle et d. Michaeli Battalię puniendi delinquentes ex dicta Familia.

Super supplicatione Johannis Petri de Bernadigio, cancellarii et notarii ad officium Deputatorum super bladis, petentis suspensionem causę vertentis coram Potestate Mediolani inter ipsum supplicantem, tanquam maritum et procuratorem Helisabet de Biffis, et Catherinam de Biffis, propterea quod vadit 20
cum d. Antonio de Besana pro re ducali Bussetum, conclusum quod committatur dicto Potestati quod in dicta causa supersedeat usque ad reditum dicti supplicantis. 25

Conclusum quod fiat salvuscunductus Bartholomeo Morono, dicto de Pontevico, per menses duos.

p 87

1479 die 2° februarii, de mane.

Congregatis in camera columbinarum infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi, 30
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Petro Landriano,

^a Segue propterea cancell. ^b Segue dixit quod cancell. ^c prius corretto su raschiatura. 35

28. Nicodemo Tranchedini (uomo di stato di alto rango) e Gigliolo Oldoini (amministratore espertissimo), dei quali son piene le pagine degli *Acta*.

d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta^a
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Francisco Ricio, cancellario.

Fuit conclusum quod Comiti de Matia²⁹ agantur gratie copiosissime cum efficacissimis litteris ducalibus, pro liberatione Petri Pauli Pegii, ducalis familiaris, destinati ad dominum Ducem Austrie; qui Petrus Paulus fuerat detentus a subditis Episcopi Curie. Fuit, etiam, conclusum quod mittatur dicto Comiti de Matia dono villutum crimesile pro una turcha et brochatum aureum pro una dyploide; et scribatur quod velit operari pro recuperatione equorum et rerum ablatarum ipsi Petro Paulo.

Item, fuit conclusum quod mittatur ad custodiam Tizani unus Caporalis cum decem provisionatis, qui se intelligant cum Potestate, pro conservatione illius terre.

Item, fuit conclusum et commissum comiti Borelle et d. Michaeli Batalie et Leonello de Cemo quod omnino discedant cras et vadant ad Abbatiam Clavallis placentine et illuc convocent totam Familiam armorum; et dictus Leonellus numeret eis denarios provisionis sue; et detineant Morellum de Moragnana, familiarem armorum, pro quadam practicha contra Statum, et captum sub bona custodia consignent d. Gubernatori Parme; de qua re scribatur ipsi Gubernatori, cui etiam scribatur quod debeat castigare Lodovicum de Sancto Bassiano, provisionatum de Squadra Jacobini Crivelli, qui vulneravit famulum Potestatis; item quod admoneat Bartholomeum Genuensem, provisionatum, ut revereatur Potestatem et modeste vivat cum eius Familia; et, si hoc non fecerit, eum castiget prout meritis fuerit.

Item, fuit conclusum et commissum Montichio et ser Alexandro de Fulgineo quod mittant unum Caporalem Parmam, loco et scontro dicti Jacobini, quem abinde statim revocent huc.

Item, conclusum quod scribatur Leonino Bilię, ut habeat in manus illum Johannem Falciam, detentum a Potestate Bormii, et, ipso diligenter examinato, mittat ad Principes nostros eius examen et confessionem, expectando responsum etc.

^a Scritto nell'interlineo.

29. Gaudenzio von Matsch, figlio di Ulrico IX, sposo d'Ippolita, figlia di Cicco Symonetta, fu nominato Consigliere Segreto il 4 aprile 1479; † 1504.

Johannes Bottus et Antonius de Landriano, ducalis thesaurarius, dixerunt qualiter una cum Magistris Intratarum studuerunt invenire denarios pro necessitatibus Status, et invenerunt unum partitum Cremone, videlicet, habendi sexdecimmilia librarum imperialium, XVI^m. sextarios frumenti ad computum solidorum XVI. pro sextario; ita quod conducto huc dicto frumento et omnibus computatis cum eo quod perderetur in vendicione dicti frumenti esset proinde ac si solverent duo pro centum; et quod attenta necessitate denariorum, videtur dictis Magistris acceptandum hoc partitum; et quod dictum frumentum conducatur in hoc castellum pro munitione et vendatur frumentum vetus quod de presenti. Quibus auditis, fuit conclusum et responsum dictis Magistris, qui melius intelligunt hanc rem, faciant prout eis videbitur. 5 10

Item, fuit conclusum quod scribatur Commissario Berselli, ut faciat refieri pontem succursus illius arcis versus Padum cum illis LX. libris imperialium et aliis per eum reperiendis, de quibus scripsit, commendando ipsum de ordine posito ad custodias faciendas et quod faciat reponi in arcem omnia blada domini Lodovici Sfortie et quod debeat precipere Morello Caymo, olim factori ipsius d. Lodovici, quod discedat statim ex illa terra; similiter faciat reponi in arcem omnes alias res ipsius d. Lodovici, faciendo inventarium, cuius copiam mittat ad Principes nostros. 15

Item, fuit conclusum quod scribatur Castellano arcis Berselli quod diligenter et fideliter custodiat illam arcem, pro Principibus nostris; intelligat etiam ipse Commissarius omnes debitores dicti d. Lodovici et mittat notam ad Principes nostros. 20

Item, fuit conclusum quod scribatur Commissario Novarie, ut committat Syndicatori cognitionem verborum, quibus usus fuit Leonardus Astulfus contra Statum et, reperta veritate, jus faciat. 25

Die II februarii, post prandium.

Congregatis Senatoribus suprascriptis, ut supra.

Conclusum quod, occurrente quod Franciscus Soxosatus relinquat militiam, ponatur, loco sui, pro squadrerio, Alexander de Cemo. 30

Fuerunt, deinde, lecte littere ordinate ad Petrum Paulum Pegium et ad Comitem Amatii et ad Episcopum Curiensem et Abbatem, eius nepotem, et fuerunt comprobate ut expedirentur.

Fuit, etiam, dictum d. Christoforo Cambiagio, ducali secretario, quod referat Senatoribus de Consilio Secreto, ut, vocatis Doctoribus de Consilio Justicie, excepto d. Johanne Aloysio Bossio, examinent quid faciendum pro sedanda, finienda et terminanda omni differentia, que vertitur inter comitem Bartholomeum Scottum et nepotes, et referant. 35

Fuit vocatus Gabriel Palearius et admonitus quod se ordinet ad eundem Lucam pro conservanda illa Republica una aliis Oratoribus Lige ad servandas obligationes ipsius Lige³⁰.

p 90

5 Fuit, etiam, conclusum quod scribatur illustrissimo Duci Ferrarie, quod ponat ordinem ad passus suos Cerri ut capiantur inimici et eorum nuntii illac transeuntes, et eorum littere aperiantur et examinentur pro intelligendo eorum practichas.

Similiter scribatur Commissario Placentie.

10 Fuit vocatus dominus Zacharia de Pisis, orator illustris d. Marchionis Mantue; ei fuit intimatum quod illustrissimi Principes nostri ex nunc requirunt et confirmant prefatum Marchionem ad sua stipendia pro anno beneplaciti; ulterius, illustrissimi Principes nostri admonent ipsum, ut sit in ordine, quia intendunt valere se de eius persona et Gentibus in bello, tam intra Dominium Ducale, quam extra, in Thusia et aliis in partibus; et vellet nunc clarificari an ipse
15 d. Marchio velit hoc acceptare, scilicet, de eundo cum persona et Gentibus extra Dominium, ut supra, et cum quot armigeris et peditibus serviet pro stipendio belli, habita prestantia, que dabitur ei congruo tempore, ita quod ad calendas apriles poterit esse in expeditione; et tunc intelligatur incipere stipendium pro bello. Qui d. Zacharias respondit quod scribeb et ibit ad referendum hoc
20 ipsi d. Marchioni et quod operabitur etc.

1479 die III februarii, de mane.

Congregatis, ut supra, Senatoribus infrascriptis, videlicet:

25 rev. d. Episcopo Comensi,
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
d. Azone Vicecomite,
d. Petro de Landriano.

D. Johanne Symonetta } secretariis.
d. Bartholomeo Chalco }

p 91

30 Francisco Ritio, cancellario.

Conclusum fuit quod imputationes date Referendario Terdone per Comunitatem committantur Magistris Intratarum.

35 30. Gabriele Palearius o de Paleariis, che qui incontriamo in missione diplomatica presso la Repubblica di Lucca, da Segretario

ducale e temporaneamente (1473) sostituto tesorier generale, raggiunse sotto il Moro l'ufficio di Maestro delle Entrate Ordinarie.

Fuit vocatus dominus Johannes Aloysius Bossius³¹ et admonitus quod^a se ordinet et expediat quia illustrissimi Principes nostri volunt quod vadat ad illustrem d. Marchionem Mantue^b pro rebus, quę hoc vesperi ei dicentur; ideo redeat hoc vesperi.

Super supplicatione Bernardini de Carchano supplicantis quod puniatur Chitonus et Maynus homicide persone Martini de Rodello, fuit conclusum quod committatur Capitaneo Justicie Mediolani, quod jus faciat.

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis, addito d. Johanne Jacobo Symonetta.

Fuit conclusum quod d. Sfortie Secundo complaceatur de domo Ducis Barri pro habitatione sua, pro ista vice, qua vocatus est huc a Principibus nostris.

Fuit vocatus magnificus d. Hieronymus Morellus, orator florentinus, et ei fuerunt lectę litterę ex Venetiis circa conductam Dominorum Arimini et Pisauri, videlicet, quod illud illustrissimum Dominium Venetum vult conducere ad stipendia sua Dominum Arimini et excelsi Florentini conducant Dominum Pisauri; et, etiam, de Oratoribus, mittendis Romam, sine aliqua mora, pro pace tractanda, una cum regiis Oratoribus Francię; et de scribendo Cardinalibus, juxta formam litterarum missarum, huc, a Dominis Venetis, qui obtulerunt, etiam, si pax non habebit effectum, dare in subsidium Florentinis 2000 equorum et 1500 peditum.

Quibus omnibus lectis, suprascripti Senatores hortati sunt ipsum Oratorem, nomine Principum nostrorum, ad hortandum suam excelsam Rempublicam ad conveniendum in hac re cum Venetis et cum Principibus nostris de mittendis Oratoribus Romam, quam celerime; et noster iam discessit; et similiter convenient ad conducendum Dominum Pisauri, suis sumptibus, et Veneti conducant Dominum Arimini etc.; et circa conductam dictorum Dominorum non opus est nos aliud respondere. Qui d. Orator respondit hoc sibi placere et quod libenter scribet ad Dominos suos et sperat quod non discrepabunt.

Fuit commissum d. Michaeli Battalię quod omnibus armorum Familiariibus, qui sunt in Mediolano et Mediolanensi dari faciat denarios sui stipendii, precipiendo eis quod infra triduum post acceptos denarios, discedant versus Abbatiam Clarevallis Placentię; et, si secus fecerint, ex nunc, intelligantur cassi.

^a Corretto parzialmente.   ^b Monstisferrati espunto.

31. Della distinta famiglia per cariche di alto rango, era stato nominato, il 28 dicembre 1472, consigliere nel Consiglio di Giustizia.

Fuit etiam conclusum quod mittatur Franciscus Horumbellus ad revidendum terram et arcem Castri Arquati et quid sit necessarium pro securitate illius loci; deinde, compellat d. Chriseydam³², seu agentes pro ea, ad providendum opportune. Similiter, vadat ad Castrum novum in Parmensi et faciat idem.

5 Item, fuit conclusum quod Phylippus Ferrufinus vadat ad Ordinarios Ecclesie Maioris Mediolani et faciat eos Capitulares congregare; deinde, legat de liberationem Principum nostrorum tenoris infrascripti, videlicet: « Illustrissimi Principes et excellentissimi Domini nostri volunt et decernunt quod vos d. Ordinarium Ecclesie Maioris Mediolani renuntietis illi particule Brevis apostolici
10 per vos impetrati, qua disponitur quod causa vertens inter vos Ordinarios, ex una, et nobiles de Raude ex altera parte, nisi fuerit per commissarios expedita usque ad Pascha proxime resurrectionis dominice, intelligatur revoluta ad Curiam romanam etc.; et hac clausula nullo pacto audeatis uti; statuunt enim omnino sic fieri prefati nostri illustrissimi Principes propter honorem suum,
15 de quo agitur, quia sub eorum interpositione ad expeditionem huius rei videtur impetratum hoc Breve in fraudem partis, quod quando locum haberet non esset sine lesione auctoritatis et honoris suarum Excellentiarum. Ideo, volunt exequi ut supra, mandantes ex nunc quod d. Raymundus de Lupis, unus ex commissariis predictis, simul cum altero ex consociis suis, qui prius huc redierit, expediant dictam causam infra duos menses a die adventus alterius ex ipsis consociis, qui sunt d. Antonius de Romagnano et d. Antonius de Berceto; et hec est dispositiva voluntas et determinata dispositio prefatorum illustrissimorum Dominorum nostrorum ».

p 93

Fuit vocatus Franciscus Horumbellus et ei fuit dictum, ut se ordinet ad equitandum pro revisione Castri Arquati, Castri Pellegrini et Castri Novi in Parmensi etc.

Fuit vocatus magnificus d. Antonius Donatus, orator venetus, et ad ea que diebus superioribus exposuit et nunc scripta sunt nobis ab Oratoribus Venetiis agentibus de subsidio 2000 equorum et 1500 peditum quod Veneti offerunt
30 Florentinis et de conducendo a se Domino Arimini et a Florentinis Domino Pisauri; et de Oratoribus mittendis Romam pro pace; et de litteris scribendis ad Cardinales; et de opera facienda per Albertum Della Bancha apud Svyceros, pro pace; fuit responsum quod illustrissimi Principes nostri laudant subsidium predictum, sperantes quod d. Veneti facient etiam plus, prout rei exigentia
35 postulabit, quemadmodum facient ipsi nostri Principes; laudant, etiam, conductas predictorum Dominorum faciendas, ut supra, exhortando ad expeditionem ut exhortati sunt Florentini; de Oratoribus mittendis nil est dicendum, quia noster Orator jam discessit; de litteris scribendis ad Cardinales conveniunt; de opera facienda per dictum Albertum pro pace cum Svyceris, quod erit Principibus nostris eius opera gratissima, etc.

p 94

32. Vedova di Bosio Sforza. Cfr. *Acta* I, 83.

Fuit, etiam, notificatum quod Dux Austriæ et Episcopus Sedunensis³³, apud quos sunt nostri Nuncii, optulerunt operam suam ad pacem; similiter, Rex Franciæ operatur^a.

Fuit lecta et comprobata instructio ordinata pro domino Johanne Aloysio Bossio, ituro ad illustrem dominum Marchionem Mantue.

5

1479 die IIII februarii, de mane.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. Palavicino,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Orpheo de Richavo,
d. Petro Landriano,
d. Azone Vicecomite.

10

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco } secretariis.

15

p 95 Fuit, post maturam consultationem, conclusum quod scribatur d. Johanni de Comite et comiti Johanni Baptiste de < Anguillaria > et domino Guidoni Rubeo³⁴ et Commissariis Pontremuli, in hunc modum, videlicet: quod, si Dux Barri et dominus Lodovicus Sfortia et d. Robertus de Sancto Severino venirent versus Lombardiam, quod non creditur, aut per viam Burgi Vallis Tari, aut per Vallem Avanti et Vallem Nurie, aut per quancumque aliam viam, eo casu, prefatus comes Johannes Baptista de Anguillaria remaneat^b ad tutelam Pontremuli et illarum partium contra inimicos remanentes ad offendendum illas, et secum retineat 500 pedites suos et 500 Venetorum et 300 Ducis Ferrarie; et dominus Johannes de Comite et d. Guido Rubeus veniant^c ad obviandum et contrastandum predictis inimicis nostris, volentibus huc transire, ducendo secum omnes alios pedites nostros, quod in illis partibus habent.

20

25

Ulterius, fuit conclusum quod scribatur d. Michaeli Battalie et comiti Borelle, quod cum tota Familia armorum vadant quocumque voluerit d. Johan-

^a Nell'interlineo fuit cancellato.   ^b Nel testo remaneant   ^c Nel testo veniat

30

33. Sion (Sitten).

34. Dei tre condottieri era il più giovane; figlio di Pietro Maria, signore di San Secondo Parmense, passato al soldo di Venezia dal 1482

contro il Moro, ebbe parte nelle campagne del decennio e salvò l'onore dell'esercito veneto alla battaglia di Calliano (10 agosto 1487). Si dimostrò sempre antimoresco.

nes de Comite ad omnem eius requisitionem et ei obediant, ut Principibus nostris.

Item, scribatur similiter Juliano de Varisio, commissario in dicta Famiglia.

Item, fuit conclusum quod scribatur illustrissimo Duci Ferrarie quod veniat Regium et in Reginum personaliter, cum eo maiori numero armigerorum et peditum suorum, qui possibilis sit, pro favendo rebus ducalibus et Statui Principum nostrorum, secundum et ubi opus fuerit contra predictos inimicos.

Fuit, etiam, conclusum quod mittatur Johannes de Zuchis ad prefatum illustrissimum d. Ducem Ferrarie ad persuadendum eum ad hoc.

Item, quod scribatur Marchioni Mantue quod preparet se ad equitandum in Parmensem, cum tota sua comitiva, ad predictum effectum.

Item, quod, nunc, scribantur et expediantur 500 pedites.

Fuit vocatus d. Cesar Valentinus, orator illustrissimi Ducis Ferrarie, et ei fuit dictum de suprascripta deliberatione de vocando Duce Ferrarie in Regnum et fuit dictum quod ipse^a similiter scribat.

Venit d. Christoforus Cambiagus et fecit in causa Scottorum infrascriptam relationem, videlicet:

«Mandatum mihi fuit per magnificos dominos Consiliarios Castri, jussu illustrissime domine nostre Ducisse etc., quod fiat relatio et commissio magnificis d. Consiliariis Consilii Secreti, quod audiantur comites Jacobus et Johannes fratres de Scottis et, pariter, comes Bartholomeus Scottus, seu pro eis agentes, super novitatibus et usurpationibus, de quibus conqueruntur ipsi fratres de Scottis, et, pariter, ipse comes Bartholomeus adversus eos fratres, et provideatur quod res clare et decise inter partes executioni mandetur, et, si quid innovatum est inter eas partes, restituatur; et hoc fiat, sine aliqua mora, infra duos aut tres dies ad tardius, adhibendo magnificos de Consilio Justicie, excepto d. Johanne Aloysio Bossio. Et, quia ipsi fratres Scotti allegant aliquos suspectos ex Consiliariis Secretis, circa hoc adhibeatur debita advertentia et provideatur quod res recte et sincere pertranseat.

De condemnatione eris et persone facta per Potestatem Mediolani contra ipsos fratres de Scottis nihil mihi iniunctum fuit, nisi quod postea illustrissima d. Ducissa super hoc declarabit intentionem suam et faciet prout Excellentie sue placuerit, omnibus bene consideratis etc.

Et ita rettuli die III februarii in Consilio Secreto. 1479 die 4 februarii, mane. Lecta in castro magnificis d. Consiliariis et approbata et ordinata quod detur terminus competens comiti Bartholomeo ad comparendum, etc.

Christoforus».

^a ipse iniziale ripassata su g

Die III° februarii, post prandium.

Congregatis antescriptis Senatoribus, ut supra. Super supplicatione Johannis Antonii de Ferrariis pro causa, quam habet cum Francischino Gatto, omnes cives papienses, conclusum quod dicta supplicatio remittatur ad Magistros Extraordinarios, qui provideant sicuti eis videbitur convenire. Postulante Acino Stampa remissionem ducatorum quinquaginta sibi mutuo datorum post fugam genuensem, conclusum est quod impresentiarum differatur retentio ipsorum ducatorum quinquaginta, permittaturque ei responderi de stipendio suo, donec comunicabitur de re cum illustrissima Domina et eius voluntas intelligetur.

5

Lectis litteris Magistrorum Intratarum, quibus scribunt conducibilis fore quod pons Padi Placentie equitetur, et sibi aequum videri quod impensa que fit^a in portu Francisci Malette in navibus et cordis, et cessura est pontis usu, vertatur in pontis recuperatione, conclusum fuit quod ipsi Magistri hoc suum iudicium significant nominato Francisco, cuius responsum postea referant, ut melior deliberatio fieri queat.

10

15

Conclusum super petitionibus magnifici domini Johannis de Comite quod, attento quod necesse est quod de ipso et de eius comitiva nos valeamus in occurrentiis presentibus, bonum est quod habeat comitivam unitam; et, ideo, conclusum quod restituantur allogiamenta. Item quia petit subventionem trium pagarum pro remittendo comitivam conclusum quod esset bonum facere etc.

20

Fuit conclusum quod mittatur unus ex Cancellariis ad Consilium Secretum cum hac impositione et determinatione infrascriptis, videlicet:

Illustrissimi Domini nostri volunt et mandant quod magnifici domini de Consilio Secreto expeditissime et sine litigio servari faciant conventa inter magnificos comitem Petrum et comitem Johannem fratres de Ruschis, que quidem conventa fuerunt Papie, confirmata per illustrissimum quondam dominum ducem Galeazium, litteris suis manu propria subscriptis, providendo ne de hac re habeatur amplius molestia.

p 98

25

Item, fuit lecta et approbata instructio Francisci Orumbelli, ituri ad revisionem Castri Arquati, Pellegrini et Castri Novi in Parmensi.

30

Die V februarii 1479, in mane.

Convocatis infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comi,
d. Palavicino,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Orptheo de Richavo,

35

d. Petro Landriano,
d. Azone Vicecomite.

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Phylippo de Comite, cancellario.

Audita fuit querimonia Aloysii de Cantono contra Jacobum de Busti, Be-
chinum, familiarem^a armorum, et aliquos regacios stalle, a quibus ipse Aloysius
naraverat, bis, noctis^b tempore, domi sue armis se insultatum fuisse; et, superinde,
conclusum fuit quod committatur Capitaneo Justicie Mediolani ut audiat par-
tes et sumat informationes de huiusmodi querimonia et, postea, quicquid com-
pererit, referat.

Fuit conclusum quod scribatur Commissariis Placentie, Parme et Alexan-
drie et Pontremuli quod ad resistendum machinamentis fratrum quondam il-
lustrissimi d. ducis Galeacii et d. Roberti et aliorum nostrorum rebellium, fiant
opportune et potentissime provisiones de Gentibus armigeris nostris et de Mar-
chione Mantue et Marchione Montisferrati et de presidio Venetorum, nobis
oblato ubicumque etc., et de Duce Ferrarie, qui veniet Regium, cum peditibus
2000 et maximo numero armigerorum.

Nuncius Domine Thende³⁵ petiit dari sibi arcem Vintimilii etc.; cui fuit re-
sponsum quod hoc non possent Principes nostri facere propter conventa et
pacta, que habent cum domino Baptista de Campofregoso, duce Janue.

Fuit, etiam, conclusum quod scribatur d. Antonio de Berceto et Jacobo de
Revoltella, ut condoleant cum Duce Janue de insolentia et scandalo commisso
per homines Novarum contra illos de Rocha Gadii et ostendere displicentiam,
quam habent de hac re Principes nostri et quod non fuit res conveniens pre-
sentibus temporibus etc. Et quod similiter scribatur Commissario Ultra Padum,
ut reprimat Potestatem et homines Novarum de tali re, que non est suppor-
tanda, etc. Fuit, etiam, conclusum quod scribatur Gubernatori Parme, ut in-
telligat se cum Marchino de Abiate et detineat illos balisterios, qui deviati^c a
quodam Belinzona, qui fuit balisterius d. Roberti de Sancto Severino, petie-
runt licentiam et illos diligenter examinet; et, si invenerit culpabiles in aliqua
practicha eundi ad inimicos nostros, puniat et castiget, ut justum erit.

Conclusum est super negotio d. Ugonis de Sancto Severino quod esset bo-
num dare sibi Pandinum et reducere provisionem suam, quam habet, MCC. du-

^a Corretto su rum   ^b n corretto su m   ^c Segue sunt cancellato.

35. Margherita Del Carretto, vedova di istigazione di agenti savoini. Margherita chiese Onorato Lascaris-Tenda, ucciso nel 1474 ad allora protezione al duca Galeazzo Maria.

catorum in octocentum; et hoc modo illustrissimi Domini nostri lucrabuntur CCCC. ducatos, singulo anno, et satisfiet d. Hugoni, cuius bona ablata fuerunt prout omnibus notum est. Et, ideo, d. Bartholomeus Chalcus dicat et referat illustrissime Domine nostre.

p. 100 Audita relatione Saturni Villani, potestatis Laude, in facto Antonii de Roda^a, aetatis annorum XIII, detenti propter furtum, quæ satis videtur excusare pueritiam dicti Antonii, conclusum quod, si verum est quod satisfecerit illis quibus furatus est, eum liberet dando sibi L^{ta} stafilatas. 5

1479 die V^b februarii, post prandium.

Congregatis suprascriptis, ut supra.

10

Concessa est licentia domino Ziliolo Oldoyno eundi Papiam, pro videndo doctorari filium.

Item, concessa est licentia verbo, quod Antonius Petrus Villanus possit accipere uxorem de colonis de Rodobio.

Super supplicatione Baptistæ de Vicinis, camerarii, conquerentis de insultibus^o et minis Galeacii Vicecomitis, conclusum fuit quod Capitaneus Justitiæ intelligat supplicata et jus ministret. 15

Conclusum fuit quod differentia, quam habet d. Petrus de Birago cum hominibus Abiatis Grassi, causa incantus possessionum, suspendatur per dies XV.

Ordinatio illustrissime Domine nostre.

20

Nova ordinatio
Illustrissime Do-
mine Ducisse
nostre circa di-
stribuenda officia

Perchè sapiati la forma che vogliamo se servi nelli Officii che se sonno da dare via, dicemo che noi persistemo in la deliberatione che fu presa de non incantare dicti Officii; ma, considerato le intolerabile spese et grandi bisogni nostri, havemo deliberato con bona modestia de recuperare suso dicti Officii una certa quantità de dinari, per modo de subventionem; li quali dinari se intendano mu- 25
tuo, che in fine delli Officii se gli habiano ad restituire et non removerli dalli Officii, se prima non hanno la restitutione delli dicti dinari. Et questa è l'ultima nostra intentione. Et volemo che Johanne Francisco Della Torre et Johanne Bot-
ta habiano cura et carico de fare le compositione con quelli che voranno li Offi-
cii, et ricevere, puoi, tali dinari, et de farli numerare al nostro Thexaurero Ge- 30
nerale, quando che per noi gli serà ordinato; intendendo che dicti Officii se debeano dare per doy anni.

p. 101 In facto requirendi illustrem dominum Marchionem Montisferrati pro bello, conclusum est scribere Dominationi suæ, juxta formam minute hodie facte.

^a Parola divisa con un tratto. ^b Corretto su XXV cancellato. ^c cancellato su unius

35

Fuit conclusum quod in causa, quam habet Franciscus Strozius cum spectabile d. Johannematheo Buttigiella et fratre suo, pro finibus inter Calvignanum et Montaldum, etc., supersedeatur usque ad reditum dicti Francisci, qui jussus est equitare in servitiis Principum nostrorum.

5 Fuit etiam conclusum quod rescribatur Comunitati Valentie, confirmando absolutionem per ipsos factam de Potestate suo, attento quod ita faciendum videtur dominis de Consilio Arenghi.

10 Fuit conclusum quod de facto magistri Alexandri de Anchone³⁶, nuncii regis Ferdinandi, venturi huc, comunicetur cum Oratoribus veneto et florentino; et ita factum fuit; qui responderunt quod permittatur venire huc; et ita fuit expeditus et missus ad eum salvusconductus.

Item, fuit conclusum quod revocetur d. Gerardus Collus³⁷, orator illustrissimorum Principum nostrorum Venetiis, quoniam est executus commissionem legationis sue.

15 1479 die VI^a februarii, de mane.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, ut supra, videlicet:

	rev. d. Episcopo Comi,	
	d. Petro Francisco Vicecomite,	
	d. Palavicino,	
20	d. Johanne Jacobo de Trivultio,	
	d. Orpheo de Richavo,	
	d. Petro Landriano,	
	d. Azone Vicecomite,	
	d. Cicho Symonetta.	
25	D. Johanne Symonetta	} secretariis.
	d. Bartholomeo Chalco	
	d. Johanne Jacobo Symonetta	
	Francisco Ritio, cancellario.	

p 102

30 Fuit conclusum quod scribatur quod Familia armorum, que stantiat in Alexandrina et Therdonensi non se moveat; et similiter scribatur quod non se moveat illa, que stantiat in Parmensi et in Placentina; et similiter in Papiensi, Ul-

36. Dell'ordine degli Eremitani di S. Agostino.

35 37. Gerardo C. giurista e diplomatico; conosceva per lunga consuetudine i Veneziani e la loro politica: era stato a Venezia molto

tempo: nel '68 e dal '71 al '75; e v'era ritornato ultimamente. Dopo questo richiamo non doveva vivere a lungo: morì il 10 gennaio 1480, non ancor vecchio: aveva sessantanni. (Archivio Ducale, P.E. Venezia, carte 353-367).

tra Padum; sed admoneantur ut stent preparati ad equitandum, quotiens fuerint requisiti; et dentur eis denarii. Reliqua omnis Familia armorum equitet, ut scriptum est diebus superioribus. Et de hoc advisetur Julianus de Varisio et d. Michael Battalię et comes Borella, quibus ordinetur et committatur, nomine Principum nostrorum, quod allogient, circa Abbatiam Clarevallis placentinę, dictam Familiam armorum, strictius et quam commodius fieri poterit et cum minori laesione hominum, que sit possibilis etc.

In facto d. Antonii Marię de Scipiono, filii domini Johannis, conclusum, nonobstante prima deliberatione, quod relinquuntur sibi quattuor armigeri de suis; et ipse habeat taxas equorum decem; et item habeat titulum squadrerii, donec vacet locus, et, tamen, hoc medio, non habeat stipendium pro armigero.

Quia Ambrosinus de Longhignana petiit licentiam redeundi Mediolanum propter infirmitatem suam, conclusum quod detur licentia et in eius locum mittatur d. Johannes Antonius Cotta; cui d. Johanni Antonio videtur superscriptis Senatoribus quod restituatur sibi provisio solita, que posset percipi ex provisione domini Thomasini de Campofregosio.

Eodem die, post prandium.

Congregatis omnibus superscriptis Senatoribus.

Fuerunt lecte littere ex Janua, que scribuntur a domino Antonio de Berecto et Jacobo de Rivoltella, de rebus Ducis Januę et Ducis Bari; fuit conclusum quod rescribatur juxta formam minutarum hodie factarum.

Fuerunt etiam lecte littere ^a ex Venetiis, presente Oratore florentino, et fuit conclusum super earum continentia quod respondeatur, ut in minutis hodie factis continetur.

p 103

Fuit etiam conclusum quod notificetur Venetiis adventus magistri Alexandri de Anchone; et quod cum communicatione Oratorum Venetorum concessus est salvasconductus.

Fuit commissum d. Christoforo de Cambiagio et Phylippo Ferrufino vadant ad videndum an dominus Ambrosius Paganus³⁸ velit facere testamentum an ne; et quod, si velit facere, providebitur, sin minus, eum non inducant ad id faciendum etc. Qui d. Ambrosius respondit predictis d. Christoforo et Phylippo se velle ordinare res suas et testamentum facere; et, interrogatus

^a Parzialmente corrette.

38. Avvocato fiscale. Era stato nominato il 14 marzo 1450: nell'ordine perciò era il secondo: dopo Giorgio Piatti, nominato l'11 marzo, alla ricostituzione degli uffici.

a quo Notario vult confici testamentum, respondit ab Antonio Saccho³⁹; et interrogatus quando hoc volebat facere, nullum aliud verbum respondit et visus est plurimum gravari ab infirmitate et a catharo.

1479 die 7 februarii, de mane.

5 Congregatis infrascriptis Senatoribus, ut supra, videlicet:

rev. d. Episcopo Comi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
10 d. Orptheo de Richavo,
d. Petro Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

15 D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Francisco Ricio, cancellario.

Fuit auditus d. Johannes, capellanus comitis Georgii de Vertumbergh de Sana Casa⁴⁰, et exposuit, per interpretem Andream de Busti⁴¹, se missum huc a dicto Comite ad audiendum quid velint Principes nostri, qui requisiverunt a dicto Comite mitti Nuncium etc. Cui d. Johanni fuit dictum quod illustrissimi Principes nostri vellent scire causam propter quam misit diffidam, cum semper fuerit amicus huius Status; qui respondit quod redibit domum et cogitabit super hac re et portabit in scriptis etc⁴².

25 Fuit conclusum quod centum ex Familia armorum mittantur ad Abbatiam Fontanellati et cum eis vadat aut d. Michael de Battalia aut comes Borella, cum commissione quod ad omnem requisitionem Commissarii Parmę vadant Parmam^a et quocumque opus fuerit.

^a Segue quotiens cancell.

30 39. Antonio Sacco del fu Pietro, notaio di Milano. (ASMi: Fondo notarile, filze 2030-2053).
40. Giorgio de Verdenberg. Cfr. nota n. 20.
41. Andrea de Busti aveva lunga esperienza della lingua e del costume degli Alamanni;
si aggirava tra di loro come messo ducale, fin dal tempo di Francesco Sforza.
42. Il cappellano de Sana Casa si chiamava Giovanni Muler (Muller), latinamente Molitorius.

Fuit, etiam, ordinatum et conclusum quod d. Johannes Antonius Sparvaria intelligat et examinet et veritatem reperiatur de rixa commissa inter Corbetti- num et Franciscum Bernardinum ^a Vicecomitem et socios; deinde referat quic- quid compererit.

Eodem die, post prandium.

5

Congregatis omnibus Senatoribus suprascriptis, ut supra.

Vocatus fuit magnificus d. Hieronymus Morellus, orator florentinus, et fuit admonitus, quod, attenta experientia facta superiore anno de viribus comu- nium hostium, velit sollicitare Rempubicam Florentinam ad preparandum validas vires et plures armigeros, quam habeat, certificando quod Principes no- stri expediunt subsidium, quod sunt daturi hoc anno Florentinis.

10

Deinde, fuit dictum de peditibus, quos non miserunt Florentini in Lunen- sem etc.

Ad quae omnia prefatus Orator respondit quod, licet credat a Comunitate sua factas esse opportunas provisiones, tamen ipse libentissime scribet, et maxime quod mittantur pedites in Lunensem.

15

Deinde, dixit se significasse Laurentio ea, quae diebus superioribus fuerunt ei ^b comunicata de tractandis cum comite Hieronymo, et quod respondit dictus magnificus Laurentius se ad omnia paratum quae placeat illustrissimis Dominis nostris, excepta affinitate, ad quam, nullo pacto, intendit devenire.

20

Item, super querela Christofori Regne, conquerentis de Azino Stampa quod vulneraverit Johannem Jacobum, eius fratrem, conclusum quod mittatur sup- plicatio Capitaneo Justicie, cum commissione quod, habitis partibus et intel- lecta veritate, jus faciat.

p 105

Super supplicatione illorum de Advocatis, conquerentium de Capitaneo Marthesane, conclusum quod committatur dicto Capitaneo quod, casu quo dicti de Advocatis solvant ducatos XXV. sicuti alias ordinatum fuit, restituat seu restitui faciat omnia bona eis ablata.

25

Propter petitionem Potestatis et Capitanei Creme, petentis litteras passus, pro eo et eius successore, conclusum et deliberatum fuit quod amodo ^c in antea non concedantur littere passus, nisi pro rebus domus eorum et supelectilibus.

30

In facto comitis Petri de Verme, petentis remitti ad Castrum Sancti Jo- hannis Jacobum, olim potestatem dicti loci, ut ibi sindicetur etc., fuit dictum quod vadant aut ad Consilium Secretum aut ad Consilium Justicie, ubi sunt doctores qui poterunt intelligere et declarare quid juris. Ad quod responderunt agentes pro comite Petro quod non poterant acceptare hoc, nisi prius scribant et habeant responsum a dicto Comite.

35

^a Corretta la B   ^b Nell'interlineo.   ^c Parzialmente corr.

Supplicatio Melchionis de Squassis in facto novę inventionis rotarum acuendi arma etc., remittatur dominis de Consilio Secreto, ut intelligant et faciant prout eis videbitur.

Die octava februarii 1479, de mane.

5 Congregatis Senatoribus infrascriptis, ut supra, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Orpheo de Richavo,
10 d. Petro Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Calcho
15 d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Francisco Ricio, cancellario.

p 106

Fuit iterum auditus Nuncius comitis Georgii, qui exposuit in scriptis causam propter quam comes Georgius miserat difidantiam illustrissimis Principibus nostris; quę in summa fuit quod comes Georgius petebat sibi restitui Vallem
20 Sancti Jacobi, aut dari sibi provisionem, cum restauro temporum preteritorum etc., ut in dictis scriptis continetur; super quibus fuit conclusum quod fiat quedam forma capitulorum, prout infra notabitur.

Fuit vocatus dominus Cesar Valentinus, orator illustrissimi Ducis Ferrarię, et ei fuit dictum quod, attento quod terminus peditum Ducis prefati qui sunt
25 in Lunensi finiunt terminum suum duorum mensium die XVI presentis mensis, ideo velit scribere ad Ducem prefatum Ferrarię, ut mittat ad dictos pedites denarios, pro uno alio mense, et sic perseveret, donec Principibus nostris erunt necessarii dicti pedites: et prelibati Principes nostri dabunt denarios ipsi Oratori hic; et ex nunc intelligat quot denarii debent dari dictis peditibus, mense quo-
30 libet, et hoc fit, quia, si solvantur per prefatum d. Ducem dicti pedites, servient melius etc.

Eodem die, post prandium.

Congregatis omnibus suprascriptis, addito magnifico d. Sfortia Secundo.

Fuit auditus Orator florentinus, qui exposuit Sfortiam Bettinum⁴³ rediisse a Duce Calabrię cum responso quod sua Dominatio scribet ad Majestatem paternam, et infra XV dies respondebit.

D. Johannes Bottus et Johannes Advocatus, ex Magistris Intratarum, et Antonius Landrianus, generalis thesaurarius, qui dixerunt homines Vallis Lugani noluisse incantari dacia panis, vini, et carnum etc.; super qua expositione fuit conclusum quod scribant quod et mandent quod quattuor ex principalibus hominibus dictę Vallis una cum Datiariis et Procuratore Vallis, veniant huc.

In facto illorum de comitiva Bastardi qui redempti sunt pro XXV ducatis, conclusum, omnibus consentientibus, quod esset bonum uti aliqua liberalitate erga ipsos propter bonum exemplum.

p 107 In facto Officii quondam Guielmini Lanzaveghie super taxis in Placentia, conclusum quod Bartholomeus < Vistarinus > deputetur in eiusmodi officio, cum hoc quod exbursat filiis dicti quondam Gulielmi denarios, quod ipse exbursaverat super Officio et, cum hoc, quod Officium Capitaneatus detur Francisco Ferrufino.

Conclusum quod d. Johannes Antonius Cotta mittatur scontro Ambrosini de Longhignana, qui infirmatur.

Fuit conclusum quod scribatur Oratoribus Venetiis, ut cum illo Dominio operentur quod accomodet etiam per duos alios menses illos quingentos pedites, quos misit in presidium agri Lunensis, etc.

Item, quod comiti Georgio de Verthumbergh de Sana Casa, si vult esse fidelis amicus etc., fuit conclusum quod detur pro provisione annuali, incipiendo a calendis januariis proxime preteritis, ducatos ducentos, persolvendos cuicumque suo Nuntio, hic, Mediolani, de sex mensibus in sex menses, cum hoc, quod continuet in suos legitimos filios masculos, heredes et successores, cum hac expressa obligatione, quod ipse comes Georgius, eiusque filii et successores, ut supra, teneantur semper esse fideles amici et stipendiati prefatorum illustrissimorum Principum nostrorum; nec unquam eos, eorum Statum, nec subditos, contra quicquam hostile attentabunt; nec aliquam lesionem in aere, aut in persona directe vel per indirectum facient; nec per terras et loca sua dabunt transitum, receptum, victualia, nec favorem inimicis illustrissimorum Principum

43. Sforza de Bettini, fiorentino di origine, fu uomo di fiducia di Galeazzo Maria, che lo elesse suo oratore alla corte di Luigi XI (1469), dove servì gli interessi milanesi durante

l'urto tra Luigi XI e Carlo il Temerario: e, nei riflessi politici internazionali del tempo, dal trattato di Peronne alla caduta di Negroponte, all'alleanza veneto-borgognone (1472).

nostrorum; nec ad aliquem tractatum contra eos intervenient, nec consentient, immo litteris, aut Nunciis revellabunt; et, ulterius, teneantur ad omnem requisitionem suarum Excellentiarum personaliter venire ad eorum favorem cum ducentis et pluribus, usque ad sexcentos, peditibus, idoneis et bene armatis
 5 contra quoscumque rebelles seu inimicos prefatorum Principum, exceptis et reservatis serenissimo Imperatore, illustrissimo d. Duce Austrie, et quibuscumque Alemanis, contra quos non teneantur hostiliter proficisci; sed tantummodo eis transitum, receptum, victualia et favorem non debeant prestare, ut supra. Et, ex alio latere, prelibati illustrissimi Principes nostri promittunt in casu quo
 10 ipsum Comitem requisiverint cum peditibus etc., dare ei singulo mense, pro quolibet pedite, florenos quatuor Rheni, et pro persona sua XXV florenos Reni, incipiendo a die quo intraverit territorium ducale, et finiendo die quo, rediens domum, egressus fuerit dictum territorium ducalem etc. Et de hac re fiat auctenticum instrumentum, subscriptum manibus propriis partium et earum sigillo sigillatum et roboratum.
 15

p 108

Die VIII^a februarii 1479, de mane.

Congregatis infrascriptis, ut supra, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
 d. Petro Francisco Vicecomite,
 20 d. Palavicino,
 d. Cicho Symonetta,
 d. Johanne Jacobo de Trivultio,
 d. Orptheo de Richavo,
 d. Petro de Landriano,
 25 d. Azone Vicecomite.

D. Johanne Symonetta
 d. Bartholomeo Chalco
 d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Francisco Ritio, cancellario.

30 Fuerunt lecte littere ex Venetiis et fuit mandatum mihi Francisco Ritio quod eas legerem Oratori florentino; et, quando^a Venetus veniet huc, monebitur Florentinus ut etiam ipse veniat.

Fuit vocatus dominus Johannes Antonius Cotta et ei fuit dictum quod vadat Dondossulam, quia Ambrosinus infirmatur et petit concedi ut redeat

35 ^a Parzialmente corr.

p 109 huc; et fuit admonitus ipse d. Johannes Antonius ut habeat bonam curam de illis rebus ut^a mittat spias et exploratores pro intelligendo motus Alemanorum et adviset de veritate et cum fundamento^b et teneat cunctum de pecuniis expendendis in spiis, quia ei satisfiet, et quod stet bono animo, quia eius consueta provisio dabitur ei a calendis januariis proxime preteritis, in antea.

5

Fuit vocatus Eneas Malvicius et ei fuit dictum quod de denariis, quos pro dote sue cognatę debet habere ab illustrissima Domina nostra, habeat patientiam usque ad maium anni futuri; et ex nunc fient littere signate manu propria illustrissime Domine nostre, quibus promittentur denarii ipsi super aliquo specificato datio etc. Et ita fuit commissum d. Bartholomeo Calco ut ipsum expediret.

10

In facto differentię vertentis inter Comune Abiatisgrassi et dominum Petrum Biragum, fuit conclusum et dictum ipsi d. Petro Birago quod nunc non est tempus stimulandi dictum Comune, neque agitando huiusmodi differentiam, sed procuret acordium cum ipsa Comunitate et similiter dicatur hominibus.

15

Fuit vocatus Melchion Torniellus et admonitus ad bene vivendum; fuit licentiatius quod redeat domum, sed d. Manfredus, eius filius, non discedat ex Mediolano, quousque placuerit Principibus nostris; et, ita ei presenti et acceptanti, fuit mandatum et iniunctum.

Item, quod eorum famulus detentus relaxetur, cum hoc quod dictus Melchion det fideiussionem, seu promittat quod dictus famulus non discedat hinc, sed manebit cum dicto d. Manfredo.

20

Eodem die, post prandium.

Congregatis omnibus suprascriptis Senatoribus, ut supra, et magnifico d. Sfortia Secundo et ceteris suprascriptis omnibus Senatoribus et Secretariis.

25

p 110

Fuerunt auditi Christoforus, Franciscus et Lanzalottus de Regnis, qui conquesti sunt quod Capitaneus Justicię non procedit, ut deberet, contra Azinum Stampam, qui vulneravit ad mortem eorum fratrem; et hoc quia dictus Capitaneus dicit non habere iudicia.

30

Item, conquesti sunt de hominum armatorum multitudine, coadunata Rosate, in domo dicti Azini; super quibus fuit conclusum quod committatur Capitaneo Justicię, ut viriliter procedat et justiciam faciat in hac re, et Potestas non se impediat in hoc casu et descriptionem factam de bonis dicti Azini det ipsi Capitaneo, et provideatur quod illi armati removeantur ex illa domo.

Conclusum quod habeatur memoria et recordatio de Hercule Del Mayno, pro dando sibi aliquod officium, vel exercitium.

35

^a Corretto su c   ^b Corretto o su et

In facto d. Johannis Lodovici et d. Palavicini, fratrum ex Marchionibus Palavicinis⁴⁴, fuit conclusum quod pro evitandis scandalis, que inter eos possent intervenire, ex nunc^a, arx et rocha Buxeti deponatur in aliquo partium confidenti, quem ipse partes statim elligant, et ipse confidens custodiat et teneat
 5 illam arcem, ita quod utraque pars sit de ea bene secura, aut si partes in hoc non concordant, ill.mi Principes nostri accipiant in se dictam arcem et per Castell-
 lanum suo nomine deputandum custodiri faciant, sumptibus ipsorum fratrum, donec sint inter se de suis controversiis et differentiis concordēs. Et hec con-
 10 clusio fuit facta, exclusis e Consilio domino Palavicino et d. Johanne Jacobo de Trivultio, omnibus aliis Consiliariis ita consulentibus et concludentibus, qui fuerunt:

magnificus d. Sfortia Secundus et
 rev. d. Episcopus Comi ac
 d. Petrus Franciscus Vicecomes,
 15 d. Cichus Symonetta,
 d. Orpheus de Richavo,
 d. Petrus de Landriano,
 d. Azo Vicecomes,

presentibus Secretariis, superius annotatis.

20 Reservatum fuit, tamen, hoc quod quilibet dictorum fratrum et eorum uxores, filii et familia possint intrare et morari in dicta arce, pro suis necessitatibus, modo Castellanus nec possit ab illis decipi, nec vim recipere; quod tempore suo declarabitur Castellano deputando.

Fuit auditus magnificus dominus Antonius Donatus, orator venetus, qui
 25 legi fecit instructionem datam per illustrissimum Dominium Venetum domino Sebastiano Baduario⁴⁵, oratori suo, Romam destinato, pro pace tractanda et concludenda; que instructio fuit comprobata.

Dictum fuit domino Lucę Grimaldo, ut rescribat amico suo de accordio cum d. Hibleto, ut mittat hunc hominem cum pleno mandato.

30 ^a Parzialmente corr.

44. Erano figli di Orlando il magnifico e di Caterina Scotti.

45. Sebastiano Badoer, nob. veneziano, destinato a Roma come oratore il 12 gennaio
 35 1479, fu richiamato dalla Serenissima il 15 giu-

gno seguente. Badoer ritornerà ancora a Roma nel 1483 per l'appellazione al futuro concilio e come oratore verrà anche a Milano, sia pure in temporanea missione, da Verona dove era stato nominato podestà (1485).

Die X februarii, de mane.

Congregatis, ut supra, Senatoribus infrascriptis, videlicet:

magnifico d. Sfortia Secundo,
 rev. d. Episcopo Comensi,
 d. Petro Francisco Vicecomite, 5
 d. Palavicino,
 d. Johanne Jacobo de Trivultio,
 d. Orpheo de Richavo,
 d. Petro de Landriano,
 d. Azone Vicecomite, 10
 d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta
 d. Bartholomeo Chalco
 d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Francisco Ritio, cancellario. 15

Fuit conclusum quod Oratori veneto respondeatur circa rem Dominici Georgii: de hac re illustrissimam Dominam nostram non velle aliud facere, quia satis super quam, diebus superioribus, respondit; et responsum in scriptis Venetias misit.

Eodem die, post prandium. 20

Congregatis suprascriptis Senatoribus et Secretariis.

p 112 Super supplicatione Ottolini de Cautiis, armorum familiaris, petentis revocari suspensionem factam ad instantiam Cressini de Casalibutano, caporalis peditum, ordinatum fuit quod scribatur consultori electo in causa, ut, si tempore commissionis facte ipsi consultori absens erat is Cressinus, et quod frater illius Crescini sit ille qui sollicitet causam inter predictos vertentem, et habeat procuratorem idoneum et sufficientem, procedat is consultor in causa, non obstante absentia ipsius Cressini et suspensione superinde facta. 25

In causa, quam sollicitat magnificus Orator venetus pro Leonardo Longo et socio, venetis, contra Baptistam Pegium, assertum debitorem ipsorum Venetorum, ordinatum fuit quod scribatur Potestati Mediolani quod a se ipso cum consilio tantummodo Vicarii sui videat et intelligat an testamentum obligationis facte per ipsum Baptistam versus predictos Venetos meretur executionem, nec ne; et, comperiendo quod mereatur executionem, mandari faciat execu- 30

tioni ipsum instrumentum^a obligationis et causam hanc expediat summarie et quo celerius fieri queat.

5 Super querela, quam fecit, his diebus, d. Johannes Franciscus Palavicinus de Johanne Manfredo, eius fratre, propterea quod impediatur transitum lignorum, que mittit Cremonam; pro qua querela scriptum fuit dicto Johanni Manfredo; postmodum ambo dicti fratres scripserunt huc et quilibet allegat sua jura, ideo conclusum quod he littere mittantur ad Consilium Secretum, qui audiant partes et opportune provideant.

10 Super supplicatione Bernardini de Carnago^b circa dacium solvendum de certis ballis armorum sequestratis Papię, jussu Principum nostrorum, fuit conclusum quod Magistri Intratarum intelligant et provideant quod supplicans, ultra debitum et justum datum, non gravetur, faciendo eis fidem quod nostri Principes jusserunt dicta arma sequestrari.

1479 die XI^a februarii, de mane.

p 113

15 Congregatis, ut supra, Senatoribus infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
20 d. Johanne Jacobo de Trivultio^c,
d. Petro de Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

25 D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Francisco Ricio, cancellario.

30 Fuit conclusum quod scribatur Commissario Parmę quod, intelligendo se cum reverendo Episcopo Parmensi, provideat quod frater Vincentius et frater Hieronymus Ordinis Servorum discedant ex Parma, quia sunt Statui suspecti; et deputentur alii eorum loco; et hoc fiat modeste et maturae.

Fuit conclusum quod ferreria Reatis, quam tenet Laurentius de Reate, muniatur nomine Principum nostrorum, ita quod sue Dominationes sint bene secure de illo fortificio et quod vocetur huc dictus Laurentius, pro hac re.

35 ^a Parzialmente corr. ^b Corretta a ^c Segue Petrofrancisco Vicecomite cancell.

Item, moneantur bonis et idoneis verbis Marchiones de Mulatio, ut bene muniant et custodiant locum suum Sancti Stephani ⁴⁶.

Fuit auditus Cancellarius Oratoris veneti, qui dixit, nomine sui Oratoris, quod illustrissima Dominatio Veneta desiderat quod exemplum instructionis Oratoris Romam destinati pro pace, mittatur ad Oratores in Franciam, ut eam ostendant illi christianissimo domino Regi, si ita concordant Principes nostri etc.; cui fuit responsum quod a Principibus nostris illa instructio comprobatur et laudant quod mittatur in Franciam, sed videtur quod prius comunicetur cum Oratore florentino, ut ipse scribat ad Oratorem suę Reipublice in Franciam, ut concordet quemadmodum nos scribemus ad nostrum.

Item, fuit conclusum quod complaceatur Potestati Bergomi, redituro Venetias, tractam liberam et gratis XXV salmarum frumenti et XV formagiarum; pro reliquis rebus a datio, solvatur datum, ut tollatur ista consuetudo, que esset magne jacture redditibus Principum nostrorum.

Item, fuit conclusum quod scribatur Daciariis Castrileonis et Referendario Cremone quod restituant illis Venetis fustaneum acceptum in fraude, soluto tamen debito datio. Fuit auditus d. Cesar Valentinus, orator illustrissimi Ducis Ferrarie, qui exposuit quod sua Excellentia est paratissima venire Regium cum iis, quos habet, armigeris et peditibus; et laudat provisiones, que fiunt per illustrissimos Principes nostros.

Fuit conclusum quod d. Carlinus Varesinus et comes Galeottus de Belzoyoso, qui petebant subsidium pro eundo cum reliqua armorum Familia ad Abbatiam Clarevallis placentine, restent, videlicet, d. Carlinus in Frasarolo et ^a comes Galeottus in Belzoyoso.

In facto differentie Melchionis Mensebarbe et Johannis Francisci Filiberti, occasione salis, fuit conclusum pro maiori parte quod remittatur omnibus Magistris; et littere facte per d. ^b Bartholomeum Calcum ad aliquos Magistros reficiantur ad omnes.

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis, addito etiam magnifico d. Sfortia Secundo.

Fuit conclusum quod scribatur Potestati Parme, ut contra Johannem Carolum Monticellum, detentum ex imputatione monetarum adulterinarum, non procedat ulterius, quoad aliud scribatur in contrarium et istis temporibus non misceat huiusmodi res et relaxet dictum Johannem Carolum, acceptis idoneis fideiussionibus de ducentis seu trecentis ducatis de se presentando coram Potestate et in eius forciam, quotiens fuerit requisitus.

^a Segue d. cancell.   ^b Parzialmente corr.

46. Santo Stefano in Lunigiana, ove il podestà appare di nomina ducale dal 1469.

1479 die XII februarii, de mane.

p 115

Congregatis, ut supra, Senatoribus infrascriptis, videlicet:

- 5
10
- rev. d. Episcopo Comensi,
  - d. Petro Francisco Vicecomite,
  - d. Palavicino,
  - d. Orpheo de Richavo,
  - d. Johanne Jacobo de Trivultio,
  - d. Petro Landriano,
  - d. Azone Vicecomite,
  - d. Cicho Symonetta.
D. Johanne ^a Symonetta d. Bartholomeo Calco d. Johanne Jacobo Symonetta	}	secretariis.

Francisco Ricio, cancellario.

15 Fuit conclusum quod scribatur d. Federico Palavicino quod, sub pena indignationis Principum nostrorum, restituat bestias et sarcinas frumenti acceptas per ipsum illis de Calestano, qui conducebant frumentum illustrissimorum Principum nostrorum pro usu Exercitus in Lunensi, reprehendendo ipsum quod ausus fuerit hoc facere.

20 In facto Bartholomei de Clivio, petentis fieri ex Familiaribus equitantibus, conclusum quod attento quod Gerardus Cerrutus mortuus est⁴⁷, in cuius locum debeat mitti Fabricius⁴⁸ et propterea provisio Fabricii revertetur ad Cameram, quod esset bonum dare locum dicto Bartholomeo et provisionem etc.

Per Alexandrum Collettam

25 Commissum fuit Christofo de Cambiago quod afferat ad Consilium octocentum libras, quas Consilium Castri dedit ipsi et sunt comitis Petri Rusche et dicat Consilio quod dent istas pecunias comiti Johanni Rusche, juxta solitum; et, item, commissum quod dicat Consilio quod dicant eorum apparere circa differentias istorum fratrum, quando revocaretur inhibitiob facta eidem de non intromittendo in rebus factis per ducem Galeaz.

30 Conclusum quod Petrus de Ripalta, armiger, possit facere merlare domum suam, jacentem in Casalino, territorii Fragnani, Episcopatus Placentie.

p 116

^a Segue Ja cancell.   ^b Parzialmente corretto in su A

47. Gerardo Cerruti era stato nominato segretario della Cancelleria Segreta il 28 dic. 1473.

48. Fabrizio Elfiteo, segretario del Consiglio Segreto (gennaio 1477).

Delatum fuit juramentum d. Johanni Francisco de La Turre⁴⁹ et d. Johanni de Meltio⁵⁰ quod debeant ponere in scriptis que fuit eorum intentio circa illa capitula gabelle salis Papie, de quibus nunc est contentio inter Melchionem Mezabarbam et Johannem Franciscum Phylibertum.

Similiter, fuit delatum juramentum d. Antonio de Marliano⁵¹, consiliario, 5
tanquam instructo de hac re; postmodum Alexander Colletta ivit ad domum d. Johannis Botte, infirmantis, et detulit juramentum, ut supra.

Stefanus Stampa auditus fuit, qui condoluit de eius famulo, detento per Capitaneum Porte Jovis; et quia responsum fuit hoc processisse propterea 10
quod imputatus est exiisse fossas civitatis Mediolani, noctis tempore, dominica preterita, cum armis, ipse Stephanus dixit non credere hoc; quia si hec imputatio habet causam a negotio Azini Stampe, qui vulneravit Johannem Jacobum Regnam, ipse fatetur expresse quod ipse fuit qui fecit sociare dictum Azinum per nonnullos provisionatos ad finem ne incarceraretur et quod sibi admodum displicuit de hoc inconvenienti, quia coniunctus est affinitate cum Azino et 15
plus etiam cum Christoforo Regna; dicendo etiam quod esset bonum quod concordia tractaretur inter ipsos.

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis, excepto d. Petro de Landriano absente.

Admissus fuit Vicarius d. Capitanei Justicie qui admonitus fuit, ut ita ad- 20
moneat Capitaneum^a predictum ad procedendum viriliter in facto insultus facti per Azinum Stampam in personam Johannis Jacobi Regne.

Item, fuit conclusum quod Joseph Columbinus de Parma, propter quod revellavit quendam tractatum excelsis Dominis Florentinis, confederatis no- 25
stris, qui fiebat contra^b Pistorium, eorum civitatem, et quia habet nonnullas inimicitias, possit ad deffensionem suam ferre arma, cum uno famulo etc.

^a Segue per cancell.

^b Parzialmente corr.

49. Maestro delle Entrate Ordinarie; nominato nel 1466, diventerà Maestro delle Entrate Straordinarie nel 1482.

50. Da Amministratore del traffico del sale (1461), divenne Maestro delle Entrate

Ordinarie nell'anno 1466.

51. Era stato eletto Consigliere Segreto nel 1476; aveva già ricoperto la carica di Mae- 30
stro delle Entrate Ordinarie (1467) e Straordinarie (1473).

1479 die XIII februarii, de mane.

p 117

Congregatis Senatoribus infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
5 d. Palavicino,
d. Orptheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Petro de Landriano,
d. Cicho Symonetta.

10 D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Francisco Ricio, cancellario.

15 Fuit auditus d. Alpherius, qui rogavit non removeri patrum suum ab officio, quod sibi datum fuit pro restauro; cui fuit responsum quod mittat petitionem suam in scriptis et referetur illustrissime Domine nostre.

20 Commissum fuit Christofo de Cambiago quod faciat litteras pro indulgentia plenaria, que erit hoc anno in Hospitali Magno Mediolani, videlicet, quod de Dominio tantum possint venire ad indulgentiam et non advene et etiam advertendo quod huiusmodi subditi non veniant ex aliquo loco suspecto in Dominio, ut dictum est.

1479 eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis Senatoribus, ut supra.

25 Commissum fuit Spagnolo, de consensu omnium, quod debeat restituere equos et arma Bolognesio, olim armorum familiari, incole Cognoli.

Monitus fuit Rector Universitatis Studii Papiensis, ut bene et modeste vivat, et absteat ab insolentiis, quibus usus asseritur cum aliquibus scholaribus contra Familiam Commissarii Papię.

30 In causa d. Johannis Lodovici et d. Palavicini ex Marchionibus Palavicinis occasione arcis Busseti etc., fuit conclusum quod, die crastina, vocentur huc infrascripti doctores ex Consilio Secreto, videlicet, d. Augustinus Rubeus, d. Lucas Grimaldus et d. Jacobus de Cusano.

p 118

Fuit conclusum quod respondeatur Leonino Bilie quod si Comunitates Vallis Tellinę miserint^a huc cum opportunis mandatis ad obligandum se merchantoribus vendentibus arma aut nobis, qui pro eis promitemus de satisfaciendo infra terminum quo erunt concordēs, providebitur omnino quod habebunt arma et redibunt domum bene satisfacti.

5

Item, quod Episcopo Curie respondeant^b bonis verbis de animo suo bene vicinandi.

1479 die XIII° februarii, de mane.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, ut supra, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Orpheo de Richavo,
d. Petro de Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Ciccho Symonetta.

10

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

15

Francisco Ricio, cancellario.

20

Lectis litteris Petri Pauli Pegii, continentibus optimam dispositionem illustri d. Ducis Austrie⁵² ad confederationem cum Principibus nostris illustrissimis, fuit conclusum quod omnino fiat ista confederatio ad deffensionem Statuum contra quoscumque offendentes, non lacesitos nec provocatos, et cum capitulo quod altera pars alteri parti auxilium prestat, si offenderetur, mille hominum inter pedites et equites; aut det quattuormilia florenorum Rheni, singulo mense, prout parti auxilianti videbitur et placebit. Fuit auditus magnificus Hyeronimus Morellus, orator florentinus, qui dixit de mille peditibus mittendis in Lunensem per excelsam Rempublicam Florentinam et de admonendo Comunitatem Luce, per comunes Oratores, ad non recipiendum rebelles et inimicos Lige in terris suis; et fuit conclusum quod ita fiat.

25

30

p 119

Deinde, dixit de domino Lodovico Sfortia, qui adhuc est sub Camaiori, loco Lucensium; et seductus fuit a quodam de suis; et quod Florentini se inter-

^a Nel testo miserit   ^b Nel testo respondeat

52. Sigismondo d'Asburgo † 1496.

35

ponent ad faciendum, ut ipse redeat ad confinia sua, si per illustrissimos Principes nostros dentur ei aliquae condiciones in arte militari etc.; super qua re fuit conclusum quod dicatur cum illustrissima Domina nostra et sua Dominatio et omnes isti Senatores cogitent de responsione facienda.

- 5   Fuerunt vocati d. Augustinus Rubeus et d. Jacobus de Cusano et consulti super differentia vertente inter d. Johannem Lodovicum et d. Palavicinum, fratres, occasione arcis Busseti etc.; et, significatis eis omnibus meritis causae, dixerunt et consuluerunt, quod turbatus aut spoliatus de facto debet ante omnia restitui de jure; deinde, fiat jus inter partes; et, circa hoc, visa et audita conclusione die VIII^{ta} presentis super hac re facta, eam approbaverunt et exequendam dixerunt cum voluntate illustrissime Domine nostre, cui legatur dicta conclusio.

1479 die XIII^{ta} februarii, post prandium.

- 15   Congregatis suprascriptis Senatoribus, excepto d. Johanne Jacobo Symonetta, secretario.

Super supplicatione Christofori de Casate, conquerentis de quodam captivo ablato Potestati, suo nomine, per unionem gentium etc., conclusum quod committatur Commissario et Potestati Novarie quod perquirant veritatem et puniant delinquentes.

- 20   Super Officio stratarum Mediolani, fuit conclusum quod dimittatur Johanni de La Cruce pro sex annis, ut in litteris ei concessis continetur, cum hoc quod quattuormille et quingente libre, quas pretendit habere a Camera ducali, sint extincte; et nunc det mutuo centumquingenta ducatos ei restituendos quando amovebitur dictum officium ab eo.

- 25   Admissus fuit ad illustrissimam d. Ducissam nostram, magister Alexander de Anchona, Ordinis Heremitarum, nuncius regis Ferdinandi, qui, sub litteris credentialibus Majestatis sue, post generalem visitationem et salutationem, coepit commemorare, nomine ipsius Regis, innumerabilia beneficia per ipsum habita ab illustrissimo quondam d. duce Francisco et demonstrationes plenas amoris postmodum factas per Majestatem suam post^a obitum dicti ducis Francisci in beneficium huius Status et tempore quondam d. Blance Marie; demum commemoravit omnes iniurias, quas ipsa Majestas asserit sibi factas fuisse tempore illustrissimi quondam ducis Galeacii, videlicet: subsidium datum regi Renato contra Regem Aragonum; ligam factam cum Duce Burgundie mortuo⁵³,

p 120

- 35   ^a Cancell. post modum: post nell'interlineo.

53. Carlo il Temerario.

quo tempore don Federicus ⁵⁴ erat in partibus Burgundie; item, ligam factam cum Venetis; et, ultimate, post mortem dicti ducis Galeacii, negocium Faventie; ex quibus omnibus, honor Regis sui valde lesus fuerat, petendo in conclusione quod Majestas sua est parata redire cum hoc Statu ad primos terminos benevolos; petens, etiam, nomine Regis, pro obligatione, quam fatetur habere cum sanguine quondam d. ducis Francisci, et rogans d. Ducissam nostram velit recipere in sinum gratie illustrissimos filios ipsius quondam ducis Francisci et revocare eos ab exilio, et aggregare eos ad gubernationem rerum Status sui, una cum aliis Consiliariis Secretis, promittendo de eorum fidelitate, offerendo, etiam nomine Regis, omnes favores et subsidium ad adipiscenda ea omnia, que sunt juris huius Status. Quibus omnibus presens fuit illustrissimus d. Dux noster cum illustre d. Hermete, eius fratre, et presentibus suprascriptis Consiliariis. Post factam suprascriptam expositionem, illustrissima Domina nostra respondit quod pro nunc non poterat respondere, sed quod cogitaret, et postea, ad singula, faceret responsionem opportunam.

Dimisso dicto d. magistro Alexandro, locutum fuit de d. Lodovico Sfortia, qui ex relatione magnifici Oratoris florentini videtur optare redire ad confinia, modo daretur sibi aliqua condicio huic rei; respondit illustrissima Domina nostra quod cogitabit et respondebit.

Locutum fuit de liga quam vult facere nobiscum Dux Austrie cum honestis condicionibus; Dominatio sua approbavit.

p 121

Locutum fuit de ordinatione facta circa differentias dominorum Johannis Lodovici et Palavicini, fratrum ^a Palavicinorum, videlicet, de ponendo uno confidente, nomine ipsorum in arce Bussetti, sive ponendo unum, nomine illustrissime domine nostre Ducisse, donec ipsi fratres concordarent; et quod erat opus efficere quod dictus d. Johannes Lodovicus acquiesceret et exequeretur etc.; Dominatio sua approbavit.

Approbavit etiam de dandis fortiliis insule Corsice Thomasino de Campofregoso, pro observatione et in executione capitulorum.

Item, approbavit de danda arce Vintimilii d. Duci Janue.

Item, approbavit de dando fortificio Illicis Officio Sancti Georgii Janue.

Fuit in loco Consilii, suprascriptis omnibus presentibus, conclusum quod Morellus de Parma, ducalis familiaris, detentus propter quasdam suspensiones, relaxetur sub idoneis fideiussionibus de ducatis 300; quod se presentabit hic Mediolani, nec discedet, sine Principum nostrorum licentia in scriptis; et, ita, fuit ordinatum quod scribatur Potestati et Castellano ^b Florenzole, ubi detentus est.

Per Franciscum
Ricium

^a Parzialmente corr.   ^b Segue Parme cancell.

54. Federico figlio di re Ferrante. Il viaggio è annotato da Cicco nei *Diari*, attentamente.

Die XV februarii 1479, de mane.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, ut supra, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
5 d. Palavicino,
d. Johanne Jacobo Trivultio,
d. Orptheo de Richavo,
d. Petro de Landriano,
d. Azone Vicecomite,
10 d. Cicho Simonetta.

D. Johanne Simonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Francisco Ricio, cancellario.

15 Fuit auditus frater magister Antonius de Vellate Ordinis Heremitarum, qui,
nomine reverendissimi et illustris d. Ascanii Marię Sforcię Vicecomitis, apo-
stolici protononarii, exposuit optimam et fidelem dispositionem suam erga il-
lustrissimos Dominos nostros; et, multis argumentis, studuit comprobare quod
20 prefato d. Ascanio displicent transgressus Ducis Barri et domini Lodovici, fra-
trum suorum, et quod, nonobstante promissione ei facta, nomine Summi Pon-
tificis et regis Ferdinandi, de dignitate Cardinalatus, de provisione duodecim
miliū ducatorum in terris Ecclesię, de legatione super castris, et contra hunc
Statum; quę omnia ipse magister Johannes Antonius, latens post quoddam^a ho-
stium, dixit se audisse propriis auribus, dum Nuncius comitis Hyeronimi ea
25 offerebat ipsi d. Aschanio; tamen^a immutabiliter statuit obedire illustrissimis
Principibus nostris, quorum gratiam plurisfacit quam omnes predictas pro-
missiones; ideo, se commendat eorum Excellentiis, offerens se paratum in quo-
cumque statu et gradu ad eorum servitia. Cui magistro Johanni Antonio fuit
responsum quod dicentur omnia illustrissime Domine nostre.

30 Fuit auditus strenuus Leonardus Malcorpus, qui petiit fieri squadrerius, ut
ei promissum fuit; et ita fuit conclusum quod ei provideatur de primo loco
vacaturo.

Super supplicatione Stephani de Gadio, fuit conclusum quod domini de
Consilio Justicię intelligant et opportune provideant, cum omni possibili cele-
35 ritate.

^a Parzialmente corr.

Fuit conclusum quod d. Manfredus Torniellus possit ire Brionam ad standum cum suo avo, et etiam per alias terras Novariensis circumstantes, modo non vadat prope Novariam ad quinque miliaria; et ita ei fuit preceptum et mandatum.

Item, fuit conclusum quod scribatur Johanni de Beccaria et Aloysio de Quadrio de Ponte quod revertantur domum suam, quia nunc non sentitur aliud de Svyceris contra illas partes Clavenę; et, si aliud sentietur, dabitur eis notitia.

Item, fuit conclusum quod Oratori florentino respondeatur in facto domini Lodovici Sfortię quod potest magnificus Laurentius tentare an ipse d. Lodovicus velit redire ad confinia, an in Florentiam.

p 123

Eodem die, post prandium.

Congregatis antescriptis Senatoribus, ut supra.

Fuit dictum Johanni Advocato, ex Magistris ducalibus, quod ipsi Magistri rescribant Referendario Cremone quod vocet ad se Datiarios et eos moneat ad satisfaciendum; quod, si non fecerint bonis verbis, eos constringat omnino ad satisfaciendum Camere ducali, quia, ut eis sepius auditis dictum est, de iure non merentur restaurum aliquod.

Dictum fuit Christoforo de Cambiago ut roget, moneat, exhortetur et obtestetur dominos de Consilio Secreto ut expediant citissime causam Scottorum etc.

Item, quod super supplicatione Bartholomei Gariboldi, cremonensis, allegantis causam suam, terminatam per Consilium Justicie et transitam in rem iudicatam, non esse revidendam per prefatos dominos de Consilio Secreto, quod ipsi domini prudenter advertant ne supplicanti detur justa causa querele.

Fuit vocatus magnificus Hieronymus Morellus, orator florentinus, cui fuerunt comunicata omnia exposita per magistrum Alexandrum de Anchona, regis Ferdinandi nuncium; et ipse Crator dixit esse etiam participanda cum veneto Oratore integre, et de responsione facienda ipsi magistro Alexandro remittit se prudentie illustrissimorum Principum nostrorum; et, tamen, sibi non videtur esse ad bonum propositum adventus istius Fratris et multo minus reditus fratrum ducis Galeacii etc. Deinde, fuit eidem dictum de conclusione hoc mane facta circa factum domini Lodovici Sfortię.

Ad requisitionem domini Cesaris Valentini, oratoris illustrissimi domini Ducis Ferrarię, fuit conclusum quod suspensio cause, quam habet d. Raynaldus^a de Becharia cum illis de Castronovo in Terdonensi, ex nunc, revocetur, attento quod dictus d. Raynaldus rediit.

^a Raymundus *espunto*.

1479 die 1.

[illegible]

Manus di Alessandro Colletta,
cancelliere del Senato.

Risposta della duchessa Bona a maestro Alessandro, oratore di
re Ferrante, in data 18 febbraio 1479 (ASMi: *Archivio Du-
cale, Potenze Sovrane*: Duchessa Bona).

1479 die XVI februarii, de mane.

p 124

Congregatis infrascriptis, videlicet:

- 5 magnifico d. Sforcia Secundo,
rev. d. Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Orpheo de Richavo,
d. Petro Landriano,
10 d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.
- D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.
- 15 Francisco Ritio, cancellario.

Fuerunt habiti, coram suprascriptis, Magistri Extraordinarii et dictum fuit eis, ut debitum suum faciant in causa illa homicidiaria illius Cremonensis, cuius bona sunt assignata illis de Sancto Severino, pro sua satisfactione, et sunt uniti et animadvertant ne Camera fraudetur.

- 20 Fuerunt, deinde, vocati Oratores venetus et florentinus et ferrariensis, et, coram eis, fuit lecta expositio magistri Alexandri de Anchona, regis Ferdinandi nuncii. Qua lecta, attento quod in calce ipsius est particula, qua significat, ut, cito, detur responsum, quia sunt, etiam, alia exponenda etc., fuit conclusum, ita etiam consulentibus dictis Oratoribus, quod non respondeatur dicto magi-
- 25 stro Alexandro, nisi prius intellecta tota eius expositione; et, quia eius mansio hic non est ad bonum finem, cito expediatur et licentietur hinc; et fuit ordinatum quod vocetur hodie dictus magister Alexander.

- Super supplicatione Jacobini de Galianis, conquerentis de patre et fratre quod dissipent bona etc., conclusum quod mittatur ad Consilium Secretum, qui, auditis partibus, provideant opportune.
- 30

Fuit ordinatum Thexaurario Generali quod retineat apud se illos mille et quadraginta ducatos, de quibus vertitur differentia inter magnificum Laurentium et Jacobum Scottum, donec sit decisa dicta differentia.

p 125

Eodem die, post prandium.

Congregatis iisdem Senatoribus, ut supra.

Fuit conclusum quod dicatur Johanni Botto, ut supersedeat de officio don Belli, quousque dicatur illustrissime Domine nostre.

Fuit habitus magister Alexander de Anchone, nuncius regis Ferdinandi, et requisitus, ut reliquum sue commissionis exprimeret, respondit velle servare regia mandata, quæ sunt ut, habito responso a Principibus nostris circa partes expositas, exprimat et taceat quod reliquum est prout fuerit conveniens.

Fuit habitus d. Johannes Lodovicus Palavicinus, qui admonitus est ad deponendum arcem Busseti in manus confidentis sibi et domino Palavicino, fratri^a suo, aut ad deponendum eam in manus illustrissime Domine nostre. Reclamavit multum et appellavit ad illustrissimam Dominam nostram, ad quam dixit velle recurrere.

Fuit ordinatum quod scribatur domino Leonardo Botte: et agat gratias Dominio Venetorum de peditibus quingentis accomodatis pro duobus aliis mensibus, et quod exhortetur ad providendum eis de denariis, ne discendant, ut faciunt.

Item, quod scribatur domino Phylippo Sacramoro, ut ostendat Oratori veneto exemplum litterarum habitarum a domino Leonardo Botta circa quingentos pedites et quod eum exhortetur ad amonendum dictos pedites, ut perseverent; et eis provideat. Item, quod exhortetur Florentinos ad mittendum pedites in Lunensem, ubi non habent nisi centum pedites.

Pro differentia, que vertitur inter illustrem d. Marchionem Montisferrati et d. Franciscum Bullam, occasione quorundam denariorum, quos dictus dominus Franciscus Bulla, tanquam agens nomine heredum quondam Cesaris de Parma, pretendit habere a Dominatione sua, conclusum quod Pasinus de Vicomercato et Antonius Rabia declarent, per totum mensem marcii proxime, creditum et debitum dictorum denariorum, et quod Antonius de Montecestino habeat mandatum sufficiens a prefato domino Marchione.

p 126

Fuit conclusum quod Petro de Ripalta, armigero, concedatur quod possit impune merlari facere unam suam domum in Villa.

1479 die XVII februarii, de mane.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Orpheo de Richavo,

^a Parzialmente corretto.

d. Azone Vicecomite^a,
d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Simonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Francisco Ricio, cancellario.

Super querela hominum Vallis Sesie, conquerentium de domino Innocentio de Mistrano, fuit conclusum quod scribatur dicto d. Innocentio, ut abstineat ab iniuriis; et scribatur dictis hominibus quod, nisi abstinuerit, se defendant.

Fuit auditus magnificus dominus Antonius Donatus, orator venetus, qui, presente Hieronymo Morello, oratore florentino, legit litteras Domini Veneti factas in Consilio Decemvirum, continentes quod christianissimus Rex Franchorum scripsit ad dominum de Arpayone⁵⁵, oratorem suum Romę, ut procuret reducere comitem Hieronymum ad devotionem sue Majestatis et illustrissime Lige nostre, exhortans quod illustrissimi Principes nostri velint scribere Oratori suo Rome, ut intelligat se cum sociis et cum prudentia faveat huic rei, attento quod qui habent comitem Hieronymum, habent Pontificem etc. Cui fuit responsum quod Principes nostri laudant consilium prefati illustrissimi Domini; et responderunt Oratori Venetiis agenti, laudando ut supra; similiter scripserunt de novo scribere Oratori destinato^b Romam, ut una cum sociis^b faveat huic rei etc.

Super supplicatione Leonelli de Corigia^b, petentis stipendium unius armigeri, sicuti habebat, et quem armigerum tenuit et tenet^b, conclusum^b quod detur dictum stipendium^c, quam primum accadat locum, etc.

Super litteris Johannis de Castilione, commissarii Ultra Padum, conquerentis de Johanne Antonio de Pusterla, qui vult violare filiam cuiusdam sui massarii, fuit conclusum quod scribatur Capitaneo Galeratis, ut ipsum detineat et reperiat veritatem et adviset, providendo ne de similibus amplius habeatur querela.

Fuit conclusum quod scribatur Castellano Clavenę quod illas munitiones, quas sibi consignavit Franciscus de Varisio exhibeat secundum necessitatem ad requisitionem Commissarii Clavenę, pro defensione illorum locorum etc.

Super supplicatione illius Capellani Sancti Satyri, qui fregit capsam et calicem, fuit conclusum quod eius supplicatio, cum supplicatione vicinorum, remittatur Vicario Archiepiscopali, ut jus faciat.

^a Nell'interlineo.   ^b Parzialmente corretto.   ^c Corretto su sti

55. Guy d'Arpagon, visconte di Lautrec.

Fuit conclusum quod scribatur Commissario Berselli, ut illi Morello Caymo det tantummodo res suas; res autem donatas a domino Lodovico, ut sunt vascella et stabilia, non det aliquo pacto, illud parum frumenti det libere.

Circa administrationem rerum domini Lodovici dimittat curam illis qui a Magistris ordinabuntur; sed ipse faveat in omnibus pro utilitate Principum nostrorum. De fratribus Mulionis domini Lodovici nihil faciat pro nunc.

D. Bartholomeus Chalcus rettulit illustrissimam Dominam nostram nolle innovari illud quod stabilitum fuit per illustrissimum d. ducem Galeaz in causa comitum Petri et Johannis de Ruschis.

Eodem die, post prandium.

Fuit conclusum super querela facta per d. Johannem Matheum Buttigellam de suspensione concessa d. Francisco Strozio quod scribatur Potestati Papie: si ipse Franciscus nullum habet interesse in causa, nec nominatus sit in ea, procedat ad ipsius causę expeditionem, nonobstante dicta suspensione.

Super requisitione domini Guidonis Rubei facta per Beltrandum, eius nuncium, quod ipse d. Guido non potest stare et perseverare in Lunensi ad illam impresiam cum quadraginta ducatis, mense quolibet, et sine aliquibus peditibus ad suam obedientiam etc., fuit conclusum quod scribatur Petro Marie Rubeo, eius patri, quod gratum esset Principibus nostris quod dictus dominus Guido restet more solito; et, si non vult stare, redeat domum, dimissis quinquaginta balistariis cum uno capite, quibus illustrissima Domina nostra solvet.

1479 die XVIII^a februarii, de mane.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

magnifico d. Sforcia Secundo,
rev. d. Episcopo Cumensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orptheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Petro de Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Simonetta.

D. Johanne Simonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.
Francisco Ritio, cancellario.

Fuit dictum Antonio de Landriano, thesaurario generali, quod debeat accipere mutuo a domino Francisco Bulla ducatos CCCC, quos debeat numerare Antonio de Montecestino, nuncio illustris d. Marchionis Montisferrati; et ipse Thesaurarius promittat per scriptum restituere per totum mensem proxime
 5 marci libere et sine ulla exceptione; hoc medio poterunt videri rationes quondam Cesaris de Parma cum d. Marchione prefato per Pasinum de Vicomercato et Antonium Rabiam, electos arbitros; et, si d. Marchio judicabitur debitor, fiat retentio super paghis Dominationis sue; si non creditor, debeat tunc cogi d. Franciscus ad exbursandum in continenti dictos CCCC ducatos.

10 Conclusum etiam quod hoc medio scribatur Magistris Intratarum et dicto Thesaurario quod ponant istos CCCC ducatos ad computum prefati d. Marchionis super eius provisione anni presentis donec declaretur, ut supra. Dictum, tamen, fuit Antonio de Montecestino quod si non afferat mandatum opportunum et scripturas coram dictis arbitris et non sollicitet pro expeditione, quod,
 15 postea, in fine marci proxime, fiet retentio dictorum CCCC ducatorum super paghis domini Marchionis.

Vocati fuerunt magnifici Oratores venetus et florentinus et ferrariensis, quibus lecta fuit responsio facienda magistro Alexandro de Anchona, oratori domini regis Ferdinandi; qui omnes approbarunt et commendarunt; que responsio fuit etiam lecta illustrissime Domine nostre, heri, in sero, et eius Excel-
 20 lentia approbavit.

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis omnibus coram illustrissima domina nostra ducissa Bona, in eius camera cubiculari. Fuit vocatus frater magister Alexander de Anchona, regis Ferdinandi nuncius, cui, ad exposita per eum, fuit responsum in
 25 scriptis, prout in minuta continetur. Ad quę ipse magister Alexander replicavit, prout in scriptis per eum datis continetur.

Fuit dictum et mandatum Cancellario illustris d. Phylippi Marie Sfortie quod referat ipso d. Phylippo Marie, ut faciat fieri jus contra homines suos
 30 de Piora, qui, fractis muris rebellini, depredati sunt res hominum illius loci, in iniuriam domini Antonii militis de Curte, certificando ipsum quod si secus fecerit, illustrissimi Principes providebunt opportune; et post hac cum dicto domino Antonio bene vicinet; satis est id quod factum fuit tempore ducis Galeacii, quod mittitur oblivioni.

35 Fuit conclusum quod Pasquae, squadrerio, detur conducta octuaginta peditum de illis qui sunt in Lunensi, eo modo quo habent Balzarinus de Laude et Petrus de Curte.

p 133

1479 die XVIII^a februarii, de mane.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

magnifico d. Sfortia Secundo,

rev. d. Episcopo Comensi,

d. Petro Francisco Vicecomite,

d. Palavicino et

d. Johanne Jacobo de Trivultio,

d. Orptheo de Richavo,

d. Petro Landriano,

d. Azone Vicecomite,

d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta

d. Bartholomeo Chalco

d. Johanne Jacobo Symonetta

} secretariis.

Francisco Ricio, cancellario.

Fuit licentiatus magister Alexander de Anchona, regis Ferdinandi nuncius, sub responsione facta ei, hesternae die, in conspectu illustrissime Domine nostre.

Ill. d. Philippus Maria et Sfortia Secundus presentaverunt litteras eis missas a Summo Pontifice et rege Ferdinando in favorem Ducis Bari et domini Lodovici Sfortie; de qua re fuerunt commendati de fide, et fuit eis dictum quod non est necessarium respondere dictis litteris.

Similiter, fuit commendatus Jacomettus Sfortie, qui exposuit oblationes sibi factas nomine Ducis Barri et d. Roberti, quibus noluit assentire et refutavit duo milia ducatorum, eorum nomine oblata.

Cancellarius magnifici d. Antonii Donati, oratoris veneti^a, gravissime con-questus est de d. Johanne Origo Pegio, qui dixit verba indigna et vituperosa contra ipsum Oratorem; propter quod fuit commissum Officiali banche Potestatis quod ponat in scriptis dicta verba et huc afferat, quia fiet opportuna provisio.

Eodem die, post prandium.

Congregatis supscriptis, ut supra.

Fuit conclusum quod illustri d. Duci Janue mittantur denarii pro trecentis peditibus, pro uno mense.

^a Segue qui cancellato.

Magnificus d. comes Johannes Bonromeus, nomine suo et eius fratris, porrexit supplicationem in facto Anglerie ⁵⁶, petens aut investiri, ut erant tempore ducis Francisci, aut committi de jure; fuit responsum quod dicetur illustrissime Domine nostre.

5 Item, fuit conclusum quod scribatur Leonino Bilie quod non faciat aliquam demonstrationem de Falzia, dimisso per homines Bormii, sed dissimulet pro presenti.

Auditus fuit Johannes Franciscus Phylipertus, qui conquestus est quod sibi fit iniuria in differentia, quam habet contra Melchionem de Mediisbarbis circa
10 capitula sibi concessa pro Caneparia salis Papie; unde conclusum est quod partes elligant unum doctorem confidentem, qui, intra duos vel tres dies, declaret quid juris, et eidem dentur scripta Magistrorum, qui dixerunt apparere eorum, et scripture pertinentes ad hoc.

Fuit conclusum quod d. Baldessari de Aymis concedatur suspensio causarum
15 suarum, donec expediatur hic causa Camere ducalis, in qua est impeditus et hoc circa partium jurium preiudicium.

Fuit conclusum quod scribatur Capitaneo Devetus Parmensis et Gubernatori Parme quod permittatur homines de Valle Cavaleriorum impune et tuto venire et practichare in merchato Langhirani. Et scribatur d. Episcopo Parme ut
20 exhortetur illos homines ad bene et fideliter vivendum, et Capitaneus Devetus pro presenti dissimulet insulta contra suam Familiam, facta per dictos homines Vallis Cavalleriorum.

Item, fuit conclusum quod scribatur domino Federico Palavicino quod permittat transire conducentes ducale frumentum in Lunensem, qui habebunt
25 bullettinum Gottardi Del Torghio; et de hoc advisetur dictus Gottardus.

Fuit dictum Potestati Mediolani, ut in scriptis poni faciat omnia illa verba, que dicta fuerunt per dominum Johannem Henrigum Pegium contra Oratorem venetum et huc afferri faciat, ut opportune provideri possit.

Die XX februarii 1479, de mane.

30 Congregatis infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
35 d. Orpheo de Richavo,
d. Petro de Landriano,

56. Angera. Cfr. *Acta* II, nota 53.

d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis

5

Francisco Ricio, cancellario.

p 136

Vocatus fuit d. Prepositus Bremide et ei fuit dictum quod illustrissimi Principes nostri volunt omnino quod nepotes Zanotti Vicecomitis, heredes quondam comitis Leonori, de legato ei facto per testamentum dicti comitis Leonori, videlicet ut quilibet ratam suam solvat d. Clare de Ghisulfis, eorum matri^a, ita quod dicta domina Clara habeat dictum legatum integrum, juxta dispositionem testamenti et ut habuit in preterito; quod, si recusarent facere, ex nunc, illustrissimi Domini nostri facient expediri litteras, quibus sequestrabuntur et accipientur fructus ipsorum heredum, pro satisfactione dicti legati.

10

Fuit auditus magnificus d. Hieronymus Morellus, orator florentinus, qui nomine sue excelsae Reipublice, exposuit qualiter conducti sunt ad eorum stipendia illustres domini Robertus de Arimino et Constantius Sforcia de Pisauro; et quod sunt in practicha conducendi Antonellum de Forlivio; et excusationem fecit de 500 peditibus mittendis in Lunensem, concludendo quod^b credit quod omnino mittentur.

15

Deinde, fuit ordinatum quod Cancellario Oratoris veneti circa litteras passus pro Pretoribus Creme et aliarum terrarum Domini Veneti, quas petit pro quibusdam rebus conducendis sine datio, respondeatur quod datia sunt assignata et hoc fieri non posset et illud parum, quod fuit concessum, est necessarium quod solvatur de bursa Principum nostrorum.

20

Fuit, deinde, reprensus dominus Johannes Honrigus Pegius de verbis dictis in dedecus Oratoris veneti et fuit admonitus quod in vesperi redeat cum illo Francisco Pasquali.

25

Fuerunt auditi Magistri Ordinarii, qui damnarunt magnam impensam, que fit per Cameram ducalem in Officialibus super provisione ne fraudentur blada; super qua re fuit deliberatum et conclusum quod dicti Officiales cassentur, ut non necessarii, et Capitanei Devetus, ad hoc deputati, habeant curam providendi ne fraudentur blada; et diminuatur etiam numerus et impensa Cancellariorum et Coadiutorum, qui sunt in Officio Deputatorum; et hoc faciant Magistri et hoc referant his magnificis dominis Consiliariis.

30

35

^a Nell'interlineo.

^b Parzialmente corretto.

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis omnibus Senatoribus et^a Secretariis.

In facto illorum detentorum^b in Pizleone, propterea quod occiderunt Franciscum de Mantua, propter liberam licentiam et commissionem factam per Commissarium Cremone, conclusum quod res hec remittatur libere ad Consilium Secretum.

p 137

Fuit ordinatum quod Aloysius Villanus veniat huc, cras in mane, propter illos de Valle Lugani.

Fuit etiam conclusum quod, si placebit illustrissime Domine nostre, deputetur d. Johannes Jacobus Trivultius ad gubernationem et superioritatem Ducalis Familię armorum, remanentibus, tamen, in loco suo d. Michaelē Batalie et d. comite Borella in loco suo; et ad gubernationem columnelli dicti d. Johannis Jacobi deputetur dominus Antonius Trottus: et, sic, habebuntur duo homines bone experientię et auctoritatis, nec sequentur inconvenientia, quę secuta sunt propter inobedientiam dictę Familię; sed hec omnia dicantur prius illustrissime Domine nostre.

1479 die 21 februarii, de mane.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, ut supra, videlicet:

20	rev. d. Episcopo Comensi, d. Orpheo de Richavo, d. Johanne Jacobo de Trivultio, d. Petro Landriano, d. Azone Vicecomite et d. Cicho Symonetta.	
25	D. Johanne Symonetta d. Bartholomeo Chalco d. Johanne Jacobo Symonetta	} secretariis.
	Ser Matheo, cancellario.	

Facta fuit querela nomine Baptiste Collette, commissarii Pontremoli, quod per Consilium Secretum fuerit facta commissio d. Guidoni Rubeo et Facio Gallerano pro revidenda quadam condemnatione facta per ipsum Commissarium contra Benedictum Vivaldum, attento quod ipse fecit iudice ipsam condemna-

^a Segue cons cancell.

^b Parzialmente corretto.

tionem, quę fuit approbata per Magistros Extraordinarios, et per eorum litteras commissa fuit executio ipsi Baptiste commissario; conclusum quod revocentur huiusmodi littere, et ita commissum est d. Bartholomeo Chalco quod mittat ad Consilium ad faciendum revocare dictas litteras.

p 138 Item, ordinatum fuit quod scribatur dictis d. Guidoni et Facio quod non im- 5
misceant se in rebus quę spectant ad officium ipsius Commissarii, sed solummodo de his quę spectant ad Statum.

Similiter, ordinatum fuit quod scribatur d. Johanni Antonio Cotte, com-
missario Dondossule, ut non immisceat se in iis quę spectant ad iusticiam et offi-
cium Capitanei ibi, sed tantummodo de iis quę pertinent ad Statum. 10

Fuit conclusum quod domino Antonio militi de Curte concedatur licentia
eundi ad stipendia cuiuscumque Potentatus et Domini illustrissimi nostri Foe-
deris et cuiuscumque non sit inimicus huius Status.

1479 die XXII februarii, de mane.

Congregatis suprascriptis omnibus. De voluntate illustrissime Domine no-
stre mandatum fuit Alexandro ^a Collette^a, ducali cancellario, ut vadat ad Con- 15
siliium Secretum ad legendum litteras ordinatas et comprobatas per suam Ex-
cellentiam ad declarandum illustrem Ducem Bari et d. Lodovicum Sforciam
rebelles esse et inimicos sue Excellentie et ad confiscandum eorum bona et
revocandum subditos sequentes dictos rebelles et, ut in dictis litteris latius con-
tinetur etc⁵⁷. Qui Alexander ^a Colletta^a ivit et legit dictas litteras ipsi Consilio; 20
quibus lectis, omnes dicti Consiliarii laudarunt et commendarunt dictas lit-
teras, dicentes esse exequendas, quia dictus Dux Bari et dominus Lodovicus,
propter gravissimos excessus suos, merentur multo peiora, maxime quia ingrati
fuerunt in non recognoscendo clementiam, qua erga eos illustrissima Domina
nostra usa fuit et primo dixit: 25

d. Augustinus Rubeus, deinde,
d. comes Johannes Bonromeus,
d. Antonius de Marliano,
d. Raymundus Lupus,
d. Jacobus Cusanus, 30
d. Lucas Grimaldus;
dicentes, etiam, esse facienda pacta.

^a Corretto su raschiatura.

57. La grida contro Lodovico, Sforza Maria e Roberto da S. Severino fu pubblicata il 27 febbraio (ASMi: Reg. Panigarola 10, ff 15-16; cfr. *Ib.* la «prorogatio», 31 marzo

seg., ff 16^t-17^t). Cfr. *I Registri dell'Ufficio degli Statuti di Milano* a cura di N. FERORELLI (Milano 1920). <Inventari e Regesti dell'ASMi, 3 > 123 regesti 7, 9.

Eodem die, post prandium.

Iniunctum fuit Phylippo Ferrufino, ut, denuo, adeat Ordinarios Maioris^a Ecclesie Mediolani, et eis dicat quod visum est responsum quod fecerunt in causa, quam habent cum domino Alexandro de Raude, et illustrissimi Principes perseverant in eo quod eis Ordinariis dictum fuit per suprascriptum Phylippum, nomine prefatorum Principum nostrorum, videlicet, quod renuncient particule illius Rescripti apostolici, qua disponitur quod causa predicta intelligatur devoluta esse in Curiam Romanam, casu quo commissari electi non expediant causam ipsam, hinc ad Pascha proximum Resurrectionis Domini; et si predicti Ordinarii recusarent id facere et dicerent quod desisterent a divinis officiis, respondeatur eis per ipsum Phylippum quod alii surrogabuntur et deputabuntur loco ipsorum, qui divina officia celebrabunt.

p 139

Omnes Magistri Intratarum et Commissarii salis causam, quam habent invicem Melchion de Mediisbarbis et Johannes Franciscus de Filipertis, occasione Caneparie salis Papie, intelligant, declarent et terminent, prout eis justum videbitur et honestum; et ita eis scribatur; et ita scribatur, una cum dictis Magistris, d. Antonio de Marliano, consiliario.

Die XXIII februarii, de mane.

Congregatis infrascriptis Consiliariis, videlicet:

20 magnifico d. Sfortia Secundo,
rev. d. Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Orptheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
25 d. Petro de Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.
D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
30 d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.
Alexandro Colletta, cancellario.

Auditi fuerunt domini Johannes Botta, Karolus de Trivultio, Johannes Advocatus et Johannes de Cusano, qui attulerunt ordinationes per eos factas pro

^a Parzialmente corretto.

Officio bladorum; que ordinationes lecte fuerunt et approbate; et commissum d. Bartholomeo Chalco ut faciat litteras oportunas pro observatione dictarum ordinationum, scilicet, Magistris et ipsis Deputatis.

Fuit conclusum et ordinatum quod respondeatur Cancellario comitis Manfredi de Lando; et, ita, responsum fuit quod illustrissimi Principes nostri sunt contenti accipere in se arcem Montanarii; et preparabit Castellatum et interim ipse Comes faciat dictam arcem bene custodiri et muniri^a victualis pro sex mensibus et pro XXX personis.

Deinde, fuit conclusum quod Baptista de Binascho, cum XXV suis provisionis, mittatur ad custodiam dicte arcis, et, pro nunc, mittatur ei una paga.

Eodem die, post prandium.

Convocatis et congregatis suprascriptis Senatoribus, ut supra.

Fuit^a vocatus magnificus comes Johannes Bonromeus et ei fuerunt^a lecte littere ordinate per illustrissimam d. Ducissam circa factum Anglerie, quibus disponitur quod ad beneplacitum possideant ipse Comes et frater Angleriam, prout possiderunt; qui comes Johannes dixit sibi non placere dictas litteras, nec acceptavit, sed institet^b in prima petitione, ut hec res committatur de jure aut reinvestiantur ipsi Comites, eo modo quo erant investiti tempore quondam ducis Francisci Sfortie.

Fuit lecta minuta directiva Commissario et Potestati Papię in facto Francisci de Laude, famuli Antonii de Georgiis, continentie quod faciat secundum dispositionem juris et Statutorum et ordinum civitatis Papię; que minuta fuit approbata per suprascriptos Senatores.

Conclusum quod res Pandini pro domino Ugone de Sancto Severino expediatur, juxta ordinationem factam.

Fuit conclusum et ordinatum quod mittatur Johannes Mattus de Casaliuttano cum XXV peditibus ad custodiam ferrerie arcis Reate.

1479^a die XXIII° februarii, de mane.

Congregatis suprascriptis.

Fuit auditus^a Jacobus Alpherius, qui petivit aut^e confirmari patrum suum in officio quod tenet nunc, aut dari alium officium, aut restitui denarios suos; cui^e fuit responsum quod dicetur illustrissime Domine nostre.

^a Parzialmente corretto.

^b Corretto su institit

^c Corretto su raschiatura.

Fuit conclusum quod Baptista de Binasco cum XXV peditibus mittatur ad custodiam Reate ferrerie, attento quod Johannes Mattus, primo deputatus, non est idoneus.

Fuerunt auditi Ambaxiatores Pontremuli, qui exposuerunt in scriptis, ut
5 apparet in filzia.

Die XXV februarii 1479^a.

p 141

Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet:

10 magnifico d. Sfortia Secundo,
rev. d. Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo Trivultio,
d. Petro Landriano,
15 d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.
D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.
20 Francisco Ritio, cancellario.

Fuit conclusum quod caballario veneto, qui portavit litteras de pace conclusa cum Turcho, donetur zornea^b et caligē a divisia sforcescha, cum una diployde de fustaneo; et etiam donentur ducati decem⁵⁸.

Fuit auditus Zacharias de Pisis, orator illustris d. Marchionis Mantue, qui
25 rettulit in consonantia, ut retulerat heri dominus Johannes Aloysius Bossius de voluntate prefati d. Marchionis de rebus ei requisitis per Principes nostros; quo audito, fuit ordinatum ut fierent littere directive prefato d. Marchioni tenoris qui est in minutis positus in filza.

Eodem die, post prandium.

30 Congregatis suprascriptis.

Fuit vocatus magnificus d. Johannes Lodovicus Palavicinus et ei fuit dictum quod illustrissima Domina nostra vult quod arx Busseti deponatur in uno con-

^a Segue febru cancell. ^b Nell'interlineo su diploy

35 58. Pace di Costantinopoli, tra Maometto II e la Serenissima: 25 gennaio 1479. La prima notizia fu divulgata a Venezia il 21 febbraio Cfr. *Commemoriali* XVI (PREDELLI V 228-29).

p 142 fidenti, aut in sua Excellentia, donec terminentur differentiæ inter ipsum et dominum Palavicinum, fratrem suum; qui d. Johannes Lodovicus post multa verba et exclamationes dixit non esse conveniens, justum, neque necessarium quod deponatur dicta arx; ideo, ad hoc non debere astringi, sed, ut intelligatur quod ipse non intendit velle usurpare partem domini Palavicini, fratris sui, sed velle tantummodo ab eo dividere et habere partem suam seperatam pro evitandis scandalis, offert se mansurum hic Mediolani cum persona et daturum securitates opportunas et faciet divisionem infra unum mensem; qua facta, dabit dicto domino Palavicino arbitrium elligendi utram partem voluerit, dando primo ipsi d. Johanni Lodovico id quod in ipsa divisione declarabit dandum esse ante partem illi qui erit posterior in accipiendo partem, aut quod, e contrario, ipse dominus Palavicinus dabit ellectionem ipsi domino Johanni Lodovico et habebit primo ipse dominus Palavicinus supradictum avantagium; et, si non expe- 5
diverit ipse dominus Johannes Lodovicus dictam divisionem, infra mensem, ut supra, tunc arx ipsa deponatur in confidenti, aut in Principibus nostris; dixit quod non dividet possessiones divisas, nisi eveniret pro aptandis partibus faciendum esse aliquod contracambium de aliqua possessione, quod fiet, aut per contracambium possessionum, aut per denarios, et, cum hoc, quod illi, qui non habebit Bussetum, liceat facere unam arcem in plano, in parte sibi tangente, remota omni molestia et impedimento, prout in scripturis ipsius divisionis continetur. 10
15
20

1479 die 26 februarii, de mane.

Congregatis Senatoribus infrascriptis, ut supra:

magnifico d. Sfortia Secundo,
rev. d. Episcopo Comi, 25
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Petro Landriano, 30
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.
D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco } secretariis.
d. Johanne Jacobo Symonetta } 35
Francisco Ritio, cancellario.

Pro expeditione illorum de Pontremulo, primo, conclusum est, quantum ad rem exemptionis illorum de Herrighinis, de qua aggravantur Pontremulenses,

quod scribatur Commissario Pontremuli quod mittat copiam exemptionis suprascripte et copiam omnium confirmationum, quas fecerunt dux Franciscus et dux Galeaz, et illustrissimorum Dominorum nostrorum, et, item, mittat copiam omnium huiusmodi exemptionum concessarum, tam per Comune Pontremuli, quam per dominos Duces Mediolani, a tempore ducis Francisci citra et usque in hodiernum diem. Deinde, idem Commissarius Pontremuli voluntatem circa hanc exemptionem illorum de Herrighinis totius Consilii Generalis et demum adviset^a, non permittendo aliquid innovari circa hanc exemptionem, donec habebit responsum a Ducibus nostris et, etiam, non molestando correctores, occasione precepti sibi facti predicta de causa.

Conclusum, etiam, quod scribatur Commissario Pontremuli quod^b hortetur Comune Pontremuli ad faciendum eas commoditates sociis, qui positi sunt in fortiliis Pontremuli, quas faciunt peditibus, qui morantur in ipsa terra Pontremuli.

Conclusum quod scribatur Capitaneo Episcopatus Parme quod non permittat accipere aliquid de frumento, quod conducitur ex Parmensi Pontremulum.

Conclusum super querela domini Galasii de Landriano quod homines Bardelle, nuper, mortaliter vulnerarunt quendam eius bergaminum, quod det nomina malefactorum et, postea, comittatur Capitaneo Glaree Addue, ut eos clam capiat.

Conclusum etiam fuit quod illi^c mille modii^d bladorum, qui proxime missi sunt Belinzonam, stent in munitione sub quattuor clavibus, quarum unam teneat Commissarius, duas homines Comunitatis et unam Castellanus magnus. Reliqua, vero, blada et farine convertantur in laboreria facienda et, etiam, ea triginta, quæ, anno preterito, missa fuerunt.

Super supplicatione molinariorum Mediolani et Ducatus, conquerentium non servari per Datiarios litteras patentes sibi concessas, fuit conclusum quod domini Magistri Ordinarii intelligant supplicata et provideant quod dicte patentes cum eorum participatione concesse in Senatu Secreto observentur, nec detur amplius causa juste querele dictis supplicantibus.

In facto turris Scurani, fuit conclusum quod scribatur Commissario Parme, ut faciat eam demoliri, usque ad fundamenta^e.

In facto Jacobi, filii magnifici Petri Marie Rubei, fuit conclusum quod ei scribatur quod a Principibus nostris, nec hic, nec alibi, habet aliquod nutrimentum; et admoneatur ipse Jacobus per Episcopum Comi, ut non permittat se videri hic, quia dictus Petrus Maria, eius^f pater^g, faciet^h eum offendi etc.

In facto Morelli de Parma, ducalis familiaris armorum, missi huc per Castellanus Florentiole, apud quem fuerat detentus pro suspitione, fuit conclusum quod scribatur Potestati et Castellano Florentiole quod liberent eius fideius-

sores; et ipse Morellus, quia fidelis est compertus, vadat ad standum ubi nunc est Familia armorum et scribatur domino Michaeli Battalię et comiti Borelle, ut eum reponant in loco suo, et restitui ei faciant equos, denarios et res suas omnes.

Item, fuit conclusum quod scribatur domino Leonardo Botte quod nobilibus Venetis euntibus et redeuntibus ad Preturas, Castellanarias et Magistratus in terras Venetas servabuntur littere passus pro lectis et vestibis et suppelectilibus suis. 5

Item, scribatur Referendario Cremonę quod sinat transire sine datio milium quod conduci facit illustrissimum Dominium Venetorum, prout fuit ei primo ordinatum. 10

Item, quod scribatur Feudatariis littere exhortatorie, ut pro hac vice permittant dictum milium transire sine datio.

Die XXVI februarii 1479, post prandium.

Congregatis eisdem Senatoribus. 15

Super supplicatione Johannis Marie de Vicecomitibus et fratrum ac Catherine de Spinellis, uxoris Princivalli de Lampugnano, petentium posse emere et vendere quedam sedumina jacentia in Mediolano, conclusum quod fiat licentia, attento etiam quod alias facta fuit similis licentia.

Super supplicatione Cesaris de Parma quondam d. Morelli, petentis quod precipiatur Potestati Mediolani quod circa incendium factum cassinę suę procedat sine aliquo respectu ad faciendum jus. 20

P 145

1479 die XXVII de mane februarii.

Congregatis Senatoribus infrascriptis, videlicet:

magnifico d. Sfortia Secundo, 25

rev. d. Episcopo Comensi,

d. Petro Francisco Vicecomite,

d. Palavicino,

d. Orpheo de Richavo,

d. Johanne Jacobo de Trivultio, 30

d. Petro de Landriano,

d. Azone Vicecomite,

d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta } secretariis. 35

d. Bartholomeo Chalco

Alexandro Colletta, cancellario.

Fuit auditus Placentinus de Casate, ducalis armorum familiaris, incola Sancti Imenti, qui conquestus fuit de quodam Zanino de Valle, qui facit se provisionatum et fecit contra Episcopum et fratrem dicti Placentini, minando etc., multas insolentias; item, quia vulneravit quendam famulum ipsius Episcopi Placentini; et, item, dixit sicuti detenti sunt nonnulli in manibus Commissarii, qui erant armati, quando predicta patrata fuerunt.

Super quibus rebus conclusum quod scribatur dicto Commissario quod faciat jus contra ipsos detentos, intelligendo suprascriptum Placentinum et habendo opportunas informationes; item quod studeat habere in manibus suprascriptum Zaninum et procedat contra ipsum, secundum quod sibi videbitur delicti naturam requirere.

Super querela parochianorum Sancti Satyri Mediolani, fuit vocatus et auditus Vicarius Archiepiscopatus Mediolani; et, facta discussione super hac re, fuit conclusum quod dominus Vicarius componat et aptet negotium, et quod in diebus, in quibus sunt speciales indulgentie in dicta ecclesia sancti Satyri, oblationes que in ea fient, sint Rectoris, et, tamen, si que, etiam, fierent pro capella Virginis Marię, quę regitur per ipsos parochianos Scholares, sint ipsius capelle; in reliquis, vero, diebus, Rector Sancti Satyri^a non intromittat se in oblationibus, que fiunt, quoniam fieri pretenduntur ob devotionem dicte capelle.

Conclusum quod ille Presbyter de Belinzona, detentus apud dominum Vicarium Curie^b Archiepiscopalis, liberetur cum fideiussione idonea, quod ibit ad standum in civitate Laude; et, ita, commissum ipsi domino Vicario quod accipiat fideiussionem et exequatur, ut supra.

p 146

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis.

Fuit conclusum super supplicatione reverendi domini Episcopi Parmensis circa possessiones Episcopatus suo pertinentes in jurisdictione Berselli, quod dicta supplicatio mittatur ad Commissarium et Referendarium Parmę, qui se bene informant de narratis in dicta supplicatione et quid observatum sit circa investituras et fictos dictarum possessionum tempore illorum de Corrigia ac, etiam, tempore domini Arasmi de Trivultio et, postea, tempore illustrissimi ducis Galeazii; et referant omnia distincte.

Fuit, etiam, conclusum super supplicatione Comunitatis Bormii quod scribatur Leonino Bilie et Potestati Burmii quod cassent et annullent omnia precepta penalia facta contra dictam Comunitatem^c et homines Bormii propter

^a Nel testo Sceptri   ^b Corretto su curae   ^c Nell'interlineo.

Johannem Falciam, dimissum contra eorum voluntatem^a, et fiant dicte littere opportune; et, sic, fuit responsum Nunciis Burminis⁵⁹.

p 147

1479 die primo marcii, de mane.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,	5
d. Petro Francisco Vicecomite,	
d. Orptheo de Richavo,	
d. Johanne Jacobo Trivultio,	
d. Petro de Landriano,	
d. Azone Vicecomite,	10
d. Cicho Symonetta.	
D. Bartholomeo Chalco	} secretariis.
d. Johanne Symonetta	
d. Johanne Jacobo Simonetta	
Francisco Ritio, cancellario.	15

Fuit conclusum quod in causa d. Johannis Lodovici et domini Palavicini, fratrum ex Marchionibus Palavicinis, quod, pro minori inconvenienti, fiat et ordinetur quod d. Johannes Lodovicus faciat divisionem, infra mensem unum, hoc modo videlicet:

Primo, ch'el magnifico misere Johanne Lodovico, ut maior natu, debeat, in- 20
fra 'l termino de uno mese proxime futuro, fare le parte de tutte le cose: terre,
castelle et juredicione^b, che hanno comune. Et, facta la dicta divisione, debeat
dare la ellectione al prefato misere Palavicino de possere pigliare quale parte
gli piacerà, con dare ad misere Johanne Lodovico quello avantagio inazi tracto
che in la divisione per comune partito serà declarato conveniente darsi da chi 25
haverà la ellecta a coluy chi restarà posteriore, et sia in arbitrio del prefato mi-
sere Palavicino de prendere o lassare prendere al dicto misere Johanne Lodo-
vico, intendendosi sempre ch'el posteriore habia el predicto avantagio.

^a Parzialmente corr.   ^b Corretto su jurisdicione

59. L'urto minacciato dai Grigioni contro contro Bormio dall'ottobre al dicembre del '78 sembrava sospeso; ma qualche episodio, come la cattura di Pietro Paolo Pegio nel febbraio del '79 fece temere anche delle in- 30
tenzioni di G. di Matsch (BESTA, *Bormio antica e medievale*, pp. 108-110). La Corte era preoccupata della situazione in Bormio e sul caso di Giovanni Falcia aveva già avvertito il podestà di non fare nemmeno parola.

Item, ch'el prefato misere Johanne Lodovico non possa, nè debeat^a, nè dividere, nè ponere in parte le possessione divise, o acquistate privatamente per alcuno de loro fratelli, ma bene gli sia licito, per ingualare et accomodare le parte, possere fare contracambio de qualuncha delle dicte possessione sarà necessario, purchè dicto contracambio se faccia equalmente et justo, in modo che
5 nisuna delle parte sia fraudata.

Item, che sia licito a quello de dicti fratelli che remanerà senza la dicta terra de Busseto, possere ponere et fare fabricare un'altra forteza et terra, nel piano, in la parte gli tocharà; et coluy chi se trovarà havere Busseto, non gli debeat
10 dare molestia, nè impedimento alcuno in la dicta fabricatione sotto pena de ducati XXm., per caduna volta contrafacesse; la quale pena sia applicata, per la mittade alla ducale Camera et per l'altra mittà alla parte offesa, o molestata in dicta fabricatione.

Item, che se la terra et forteza de Busseto remanesse a misere Johanne Lodovico, eo casu, misere Palavicino sia tenuto et obligato lassarghila libera, senza contradictione, nè impedimento alcuno, et, e contrario, se la dicta terra et rocha de Busseto tochasse a misere Palavicino, simelmente el prefato misere Johanne
15 Lodovico sia obligato lassarghila libera, ut supra; et questo se debeat osservare da l'una parte et da l'altra, sotto pena de vintimilia ducati, da applicarsi, ut supra.

Item, ch'el dicto misere Johanne Lodovico, infra 'l termino de VIII dì, debeat havere dato bona et idonea securtà de ducati XXm. de non partirsi da Milano, finchè non haverà facta la dicta divisione infra 'l dicto termino de uno mese; et statim, finito el termino de dicto mese, non havendo el dicto misere Johan
20 Lodovico expedita la dicta divisione, sia obligato, sotto pena delli dicti XXm. ducati, consignare la dicta fortezza et rocha de Busseto ad uno confidente della parte, aut ad chi deputarà li nostri illustrissimi Signori; et, ex nunc, li dicti fratelli debeano ellegere el confidente; aut, non accordandosi in epsa electione, declarano, ex nunc, stare patienti et contenti de quello che elligeranno li prefati illustrissimi Signori nostri, senza exceptione o contradictione alcuna. Et
25 tutte le predicte cose, singula singulis congrue referendo, li prefati fratelli debeano inviolabelmente osservare, sub vinculo sacramenti et sotto la pena predicta, da applicarsi, ut supra, sine prejudicio juris alicuius tercii.

Eodem die, post prandium.

Congregatis omnibus suprascriptis, excepto domino Johanne Jacobo Symonetta, secretario; Filippo Ferrufino existente cancellario.
35

Admissis dominis Vicario Provisionum Mediolani, Paulo de Castilione, Johanne Botto et Michaele de Cremona circa querelam per Laurentium de
p 149

^a Nell'interlineo.

Reate quod Galvanus Cantellus petit damna et interesse coram ipso Vicario Provisionum, eo quod non manutenuerit eum ad possessionem ferrerie placentine, vigore^a investiturę sue; ad quę damna pretendit is Laurentius non teneri, quia asserit de facto spoliatum fuisse ab^b illustrissimo quondam domino duce Galeaz; et auditis et intellectis omnibus circa predicta, ordinatum fuit quod predictus Vicarius, coram quo causa predicta vertitur, intelligat a predictis d. Paulo, Johanne Botto et Michaelē, tanquam informatis de apprehensione ipsius ferrerie, facta per nunc quondam illustrissimum ducem Galeaz, quomodo ipsa apprehensio facta fuit, et, maxime, an de facto prelibatus illustrissimus dominus dux Galeaz apprehenderit possessionem ipsius ferrerie, et cognito apparere ipsorum domini Pauli, Johannis et Michaelis, circa predicta, necnon visa relatione alias facta per ducale Consilium Secretum super apprehensione predicta tempore prelibati illustrissimi domini ducis Galeaz, in qua relatione declaratur, an prelibatus d. Dux de jure apprehendere poterat possessionem ipsius^a ferrerie, is dominus Vicarius, exinde, faciat circa^c premissam petitionem^a damnorum et, exinde, circa^a commissionem suam, quod juris fuerit, ita quod nemo juste conqueri possit.

Die III^b marcii 1479.

Congregatis Senatoribus infrascriptis, videlicet:

magnifico d. Sfortia Secundo, 20
rev. d. Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio, 25
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Simonetta } secretariis.
d. Bartholomeo Chalco }

Francisco Ritio, cancellario. 30

p 150 Conclusum super litteris Commissarii Placentie circa reparationem terre Florenzole faciendam, quod intentio illustrissimorum Dominorum nostrorum est quod ecclesiastici et etiam armigeri et, denique, omnes, nemine excepto, contribuant huiusmodi reparationi.

^a Su raschiatura. ^b Parzialmente corretto. ^c Nell'interlineo.

Fuit, deinde, auditus magnificus Hieronymus Morrellus, orator florentinus, qui nomine^a sue Reipublice, requisivit suscipi per Principes nostros, una cum eis, protectionem domini Roberti de Arimino et Pandulfi, eius filii, ac Status sui presentis, et quem, durante presenti bello, acquirere et recuperare continget
 5 de Statu, terris et locis, que fuerunt predecessorum suorum de Malatestis, et nunc possidentur et occupantur per inimicos illustrissime Lige nostrę; et hanc protectionem faciant illustrissimi Principes nostri una cum Florentinis, etiam si Veneti recusarent. Super qua re, fuit conclusum quod fiat amplum mandatum in dominum Leonardum Bottam de suscipienda una cum Venetis et Florentinis
 10 modo suprascripto, et casu quo Veneti non concurrant, Principes nostri se intelligant ad opportunas provisiones; et scribatur domino Leonardo Botte, prout in minuta continetur.

Fuit dictum Capitano Justicie Mediolani quod circa canepam suam de vino vendendo, se intelligat et aptet cum d. Magistris Intratarum.

15 Die III^a marcii 1479.

Congregatis antescriptis Senatoribus et Secretariis.

Francisco Ritio, cancellario.

Fuit auditus egregius^b Antonius Donatus, orator illustris domini Marchionis Mantuę, qui, presente domino Zacharia de Pisis, prefati domini Marchionis oratore, qui Antonius respondit quod dictus dominus Marchio misit ipsum huc
 20 ad respondendum quod est contentus accipere prestantiam a bello, juxta tenorem ducalium litterarum ad eius Excellentiam proxime scriptarum, et ibit in Etruriam cum 400 armigeris et 500 peditibus, rogans ut, quanto citius fieri possit, detur ei prestantia et, etiam, detur stipendium pacis, quod restat usque ad finem
 25 anni prime firme; cui fuit responsum quod providebitur opportune.

1479 die V^{ta} marcii, de mane.

Congregatis, ut supra, antescriptis Senatoribus, addito domino Johanne Jacobo Symonetta, secretario.

Francisco Ritio, cancellario.

30 Coram illustrissima Domina nostra. Fuit suę Excellentie dictum de denariis necessariis pro presentibus occurrentiis bellorum.

p 151

^a Parzialmente corretto.   ^b Su raschiatura.

Que respondit quod nunc dabit partem denariorum, deinde, alloquetur Johannem Bottum et providebit de residuo, opportune.

Item, fuit dictum de non remittendo, neque augendo aliquo armigero in Familia neque in aliis; et fuit conclusum quod ita observetur.

Super facto domini Antonii Trotti, in quo facto fuit dictum de danda administratione Familie armorum domino Johanni Jacobo de Trivultio, et, in loco ipsius d. Johannis Jacobi, mittatur d. Antonius Trottus; circa quę omnia, illustrissima Domina nostra respondit non velle muttare Familiam, sed vocabitur dominus Johannes de Comite ad gubernationem ipsius, sed contentatur quod d. Antonio Trotto detur unus columnellus, videlicet, 60 armigeri de dicta Familia, cum stipendio^a decem armigerorum, qui cassati sunt. 10

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis, in loco consueto Consilii.

Ser Johanne de Belinzona, cancellario.

Fuit conclusum quod Petrus de Orto, detentus in manibus Potestatis Comi, conducatur Mediolanum in manu d. Johannis Antonii Sparvarie, ducalis vicarii generalis, propter allegatam suspicionem, qui^b causam cognoscat et justiciam faciat. 15

Conclusum etiam fuit quod Bernardus Vicecomes, potestas Burmii, revocetur ab Officio, quia uxorem duxit filiam domini Francii de Burmio⁶⁰, et, loco sui, deputetur Hercules Del Mayno, qui satisfaciat Bernardo pro hoc tempore quod sibi restat habere ad kalendas januarii proxime futuras, et ulterius per annos^c duos concedatur. 20

Fuerunt lecte littere directive d. Antonio Sicho, commissario Cremone, continentes quod illustrissimi Domini nostri conqueruntur de excessibus, qui committuntur in civitate Cremone, concludendo quod, nisi provideat, mittetur alius Commissarius etc.; quę, lecta, fuit approbata. 25

p 152 Fuit conclusum quod Andree de Bersello, qui, cum uno socio, intervenit et tenuit manus ad occidendum Johannem Varolum, rebellem illustrissimorum Principum nostrorum, concedantur littere patentes, quibus permittatur^d quod 30 uti^e et gaudere possit beneficio cridarum factarum Parmę: quod, si rebellis re-

^a Segue cum stipendio espunto. ^b Segue de cancellato. ^c Parzialmente corretto. ^d Corretto su permittantur

60. Bernardo Visconti nominato podestà il 28 dicembre 1477, iniziò la sua carica il 1° gennaio del 1478, tenendola fino al 1479. Fu sua sposa Eleonora di Franco Visconti. 35

bellem interfecerit, possit impune redire in patriam et in Dominium, et in pristinam gratiam ac suis bonis gaudere etc. Et hoc fiat ut dicti rebelles dissipentur et inter se trucidentur.

1479 die sexta marcii, de mane.

5 Congregatis Senatoribus infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
10 d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Petro de Landriano,
d. Cicho Symonetta et
d. Azone Vicecomite.

15 D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Francisco Ritio, cancellario.

20 Fuit conclusum super supplicatione Angeli de Galesio, detenti apud Commissarium Placentie^a, quod scribatur dicto Commissario quod, auditis partibus, jus ministret, aliquibus aliis litteris non obstantibus.

Super supplicatione Johannis Marie de Ripariis de Cremona pro Officio stratarum, fuit conclusum quod Bartholomeus Chalcus dicat illustrissime Domine nostre et exequatur eius Excellentie voluntatem.

25 Super differentia vertente inter dominum Ziliolum Oldoynum et illum de Grassis, occasione quorundam bonorum etc., fuit conclusum quod vocetur huc Marchus Trottus et ei committatur quod referat dominis de Consilio Secreto quod circa predicta faciant ut eis justum videbitur.

30 Super supplicatione Comunis et hominum Sancti Columbani, conquerentium quod positi sunt in taxa reparationis Addue, conclusum quod remittatur ad Magistros Extraordinarios, qui intelligant supplicata et opportune provideant, prout eis expediens et justum visum fuerit.

^a Parzialmente corretto su Placenzie.

Die VIII marcii, post prandium.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet:

magnifico domino Sfortia Secundo,
rev. d. Episcopo Comi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

5

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta

} secretariis.

10

Alexandro Colletta, cancellario.

Conclusum fuit quod, postquam venerunt littere quod fortilitium Reate munitum est nomine Principum nostrorum, relaxetur Laurentius de Reate; et quod circa differentiam, quam habet cum Galvano Cantello, occasione ferrie, servetur tenor litterarum quondam domini ducis Galeaz.

15

Conclusum, etiam, fuit quod, propter inobedientiam Johannis Manfredi Palavicini, scribatur sibi et precipiatur, sub pena mille ducatorum, debeat liberare factorem domini Johannis Francisci Palavicini, fratris sui, et venire huc, quia ministrabitur jus.

20

Eodem die, post prandium

Congregatis suprascriptis Senatoribus et Secretariis.

Phylippo Ferrufino, cancellario.

25

Super supplicatione Viscardi et Zane de Monte Crestesio Vallis Domus Ossule, consaguineorum germanorum, exponentium commisisse invicem incestum et ipsam Zanam effectam pregnantem peperisse infantem et eam^a necasse, et detentam, postea, fuisse propter hoc infanticidium, et, propterea, suppliciter petentium veniam ac misericordiam, ordinatum fuit, attento hoc factum fuisse metu mariti ipsius Zane, et in his sacris diebus Quadragesime imitandam esse Dei misericordiam, quod relaxetur e carceribus ipsa Zana, et predictus Vi-

30

^a Parzialmente corretto.

scardus una cum ^a ipsa ^a Zana ^a liberentur et absolvantur ab huiusmodi commissis, quantum in nobis est.

p 154

5 Super causa Laurentii de Reate, petentis liberari a damnis et interesse, que petit Galvanus Cantellus coram Vicario provisionum Mediolani, eo quod non
manutenuerit investituram factam de ferreria placentina, quam de facto accepit
illustrissimus quondam dominus dux Galeaz etc., ordinatum fuit quod scribatur
ipsi Vicario, ut, circa hoc, observet litteras prelibati Principis, scriptas domino
Vicario provisionum, domino Johanni Botto et ^b Paulo de Castiliono, sub die XXI
10 marcii 1476, signatas Cichus; quibus disponebatur quod is Laurentius non habeat
obligationem aliquam versus Parmenses, occasione predictorum damnorum et
interesse, ab eo tempore citra quo prefatus d. Dux predictam ferreriam accepit
et quod, invicem, liberentur.

15 Super supplicatione Aloysii de Ferrariis, notarii, exponentis captum esse
per Potestatem Mediolani quendam de Cumis textorem panni, qui, anno elapso,
graviter percusserat in hac urbe Mediolani ipsum Aloysium, ordinatum fuit quod
ipse Potestas procederet adversus ipsum de Cumis malefactorem et jus faceret
super premissis.

20 Fuit auditus Baldesar Coxa ⁶¹, orator et nuncius serenissimi ^c regis Rhenati et
Ducis Calabrie, eius nepotis ⁶², qui pro se et Hectore Scaliono, socio, exposuit
nomine prefatorum dominorum Regis et Ducis quod sue Dominationes offer-
runt personas, Statum et facultatem ad quancumque requisitionem illustrissi-
morum Principum nostrorum et illustrissimi Foederis nostri contra regem Fer-
dinandum, communem inimicum, et, non solum ad resistendum ei, sed, etiam,
ad penitus expellendum, et quod hoc idem sunt oblaturi Venetiis, quo nunc
25 proficiscuntur; fuerunt eis habite condigne gratie et quod vadant Venetias et
Principes nostri consultabunt super oblatis et conferent cum sociis, habentes
exploratissimum quod in omni casu prefatus rex Rhenatus et Dux essent para-
tissimi ad favorem Ligae.

Die VIII° marcii 1479, de mane.

30 Congregatis infrascriptis, videlicet:

- d. Episcopo Comensi,
- d. Petro Francisco Vicecomite,
- d. Palavicino,
- d. Orpheo de Richavo,

35 ^a Su raschiatura. ^b Corretto su ex ^c Parzialmente corretto.

61. Figlio di Giovanni, conte di Troya, come il padre, angioino, esule, diplomatico.
barone di Grimaud, senescalco di Provenza; 62. Carlo III del Maine. Cfr. *Acta* II n. 122.

d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Azone Vicecomite,
d. Petro Landriano,
d. Cicho Symonetta.

p 155

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

5

Alexandro Colletta, cancellario.

Super supplicatione Johannis Marie Vicecomitis, conquerentis de domino Alberto quod non dat sibi libras XXX quas debet, singulo anno, juxta divisiones, conclusum quod remittat ad Magistros Extraordinarios, qui intelligant supplicata et provideant opportune.

10

Eodem die, post prandium.

Congregatis eisdem, ut supra.

Fuit responsum Datariis intratarum portarum Mediolani, petentium restaurum propter pestem que fuit in Brixiano etc., quod vadant, quia Principes nostri nolunt facere aliud, in hac re, quam id quod per Magistros fuit determinatum.

15

Fuit admonitus Vicarius Provisionis, ut faciat debitum suum circa pondus panis etc., videlicet, quod fiat, ut^a debet etc.

20

Fuerunt vocati infrascripti Magistri Intratarum, videlicet: Johannes Franciscus Della Turre, Johannes Bottus et Carolus Trivultius, qui dixerunt esse quandam societatem Daciariorum Mediolani, qui offerunt quod, si illustrissimi Principes nostri volunt dare eis pro abbocatis datia macine Mediolani, pro quatuor annis futuris, finitis presentibus tribus annis, pro eodem precio, quo habentur nunc, cum avantagiis, tamen, duplicatis, volunt dare, mutuo, Principibus nostris ducatos mille, sine aliquo interesse, et triamilia ducatorum, cum interesse duorum pro centenario, mense quolibet; et, post ipsam abocationem, dicta dacia incantentur per unum mensem; et si non fuerit facta melior condicio ducali Camere delibentur ipsis offerentibus, ut supra. Circa quod fuit responsum ipsis Magistris quod faciant, prout eis melius et utilius pro Camera fore videbitur.

25

30

Fuit etiam eis dictum quod dominis de Consilio Secreto faciant assignationem quam commodiorem possunt de suo salario, ita quod satisfiant eo modo et iis temporibus, quo fuerunt satisfacti, anno proxime preterito.

35

^a Parzialmente corretto.

Et sic d. Antonius de Mariano, qui, postea, venit, audita hac deliberatione, dixit, nomine omnium suorum collegarum de Consilio Secreto, quod omnes de hoc contentantur. p 156

Die VIII° marcii 1479, post prandium.

5 Congregatis antescriptis Senatoribus etc.
Alexandro Colletta, cancellario.

Super litteris d. Antonii Sicchi, commissarii Cremone, responsivis super excessu commisso per Jacobum et Carolum fratres de Odonibus contra personam et Familiam Potestatis Cremone, conclusum quod respondeatur in forma que
10 registrata fuit et, primo, lecta et approbata per omnes Consiliarios^a.

Super supplicatione Venturini Borromei in causa, quam habet cum comite Johanne Bonromeo, ordinatum fuit quod supplicatio remittatur Consilio Secreto, ut provideant, prout eis melius visum extiterit, et non currat ipsi Venturino tempus aliquod per hos dies tres antecedentes, quibus dedit supplicationem suam.

15 1479 die X marcii, de mane.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

magnifico domino Sfortia Secundo,
rev. d. Episcopo Comi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
20 d. Palavicino,
d. Orpheo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Petro de Landriano,
d. Azone Vicecomite.

25 D. Johanne Symonetta } secretariis.
d. Bartholomeo Chalco }

Nicolao Gambarello, cancellario.

Super requisitione Bartholomei et Francisci, fratrum de Paganis, nepotum quondam domini Ambroxii Pagani, conclusum fuit quod scribatur Potestati
30 Mediolani, ut precipiat uxori dicti quondam domini Ambroxii et filie, quod

^a *Su raschiatura.*

p 157 mater ipsam filiam nemini maritare presumat, nec scienter permittere, ut se maritet, et ipsa filia similiter non presumat se matrimonio coniungere cum aliquo, sine consensu predictorum Bartholomei et Francisci, juxta tenorem testamenti domini Ambrosii, et hoc sub pena ducatorum mille pro unaquaque earum, applicanda pro dimidia ducali Camerę et alia dimidia ipsis Bartholomeo et Francisco, si inobedientes fuerint. 5

Eodem die, post prandium.

Congregatis Senatoribus suprascriptis.

Super supplicatione Francisci Malette, qua postulabat de pecuniis Bulle Placentie fiat solutio librarum CV imperialium a se mutuo acceptarum et impensarum, pro reparatione domus, quam habitabat Placentie, conclusum fuit quod scribatur Referendario Placentie, ut constituto de impensa, faciat providere satisfactioni de huiusmodi pecuniis Bulle. 10

Conclusum quod non detur aliqua copia illis Tercii Ordinis relationis facte per magnificum dominum Raymundum Lupum circa differentiam dictorum Tercii Ordinis cum nobilibus Scola Caritatis, sed mittatur una copia^a dicte relationis domino Johanni Angelo de Florentia, oratori in Roma, cum commissione quod provideat quod ipsi de Tercio Ordine non possint impetrare aliquid in Romana Curia⁶³. 15

Super supplicatione Hieronymi de Becharia, potestatis Placentie, petentis redditum, quem habet contra heredes quondam Guielmi^a Lanzavechie, conclusum quod supplicatio remittatur ad dominos Deputatos super bladis, cum commissione quod intelligant supplicata et opportune provideant. 20

^a Parzialmente corretto.

63. Il Consiglio della Carità, la cui fondazione è stata or ora rivendicata alla generosità di Martino della Gazzada (1442) che n'ebbe l'ispirazione da S. Bernardino, assunse tal nome nel 1476.

I Terziari passarono per opera di S. Bernardino dalla tutela del Convento di S. Francesco di Porta Vercellina, a quella dell'osservanza di S. Maria degli Angeli. L'episodio

si riferisce ad un particolare atteggiamento sociale della vita milanese nella seconda metà del secolo: dalla bolla del 12 giugno 1477 alla inchiesta ordinata dal Pontefice nel gennaio del '78 la disputa si trascinò oltre e non si spese con la sentenza del 25 maggio del '79, emanata precisamente da Raimondo Lupo dei marchesi di Soragna, autorevole membro del Consiglio Segreto. 25
30

Die XI marcii 1479, de mane.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

rev. domino Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
5 d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
d. Petro de Landriano,
d. Azone Vicecomite.

10 D. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.
d. Bartholomeo Chalco }

Alexandro Colletta, cancellario.

Super supplicatione Manasses, hebrei de Placentia, conclusum est quod
fiat ei salvusconductus veniendi Placentiam et in Dominium per quattuor menses
cum diebus octo de contramando, si ex quattuor partibus creditorum, tam re-
15 spectu^a quantitatis pecuniarum, quam numeri personarum sint contenti, cum
hac condicione quod quicquid exigit a suis debitoribus convertatur in satisfac-
tione creditorum, tam contentorum, quam non, pro rata.

p 158

20 Conclusum quod fiat comissio domino Christoforo de Cambiagio quod pro-
videat^a in Consilio quod non impediant quin Potestas Mediolani possit pro-
cedere et ministrare jus circa incendium factum ad cassinam Cesaris de Parma
et quod ipsi domini de Consilio non debeant aliter se immiscere de hac re,
quia agitur coram iudice ordinario.

Post prandium.

Congregatis suprascriptis.

25 Super supplicatione Johannis Ambrosii Amiconi, conquerentis quod, die
dominice proxime preterito, apud Sanctum Dionisium fuit vulneratus cum pugnibus,
conclusum quod mittatur ad dominum Capitaneum Justicie, qui opportune
provideat.

30 Super supplicatione Mathei de Lalacta, petentis non procedi in aliqua sua
causa civili, dum detinetur hic Mediolani, fuit conclusum ut scribatur Potestati
Parme quod supersedeat et non procedat in aliqua causa civili contra ipsum
Matheum incepta seu incipienda, donec aliud scribatur in contrarium per Prin-

^a Parzialmente corretto.

cipes nostros; et, si quod preiudicium factum esset juribus ipsius Mathei, tempore quo hic Mediolani confinatus est, illud totum in pristinum restituatur.

Super supplicatione Antonii Porri, dolentis de commissione facta Tebaldo de La Patella et Andree de Opreno per Magistros Intratarum, instantia Pauli Advocati, conclusum fuit ut nominati Antonii supplicatio mittatur ad Consilium Secretum quod provideat prout sibi videbitur.

5

Item, scribatur Potestati Mediolani quod compellat ipsum Antonium et filios ac ipsum Paulum et filios ad invicem fideiubendo de non offendendo alter alterum et deponendi arma.

Conclusum super supplicatione magistri Jacobi de Parma^a, physici domini Roberti, quod sibi concedatur licentia eundi quocumque^a voluerit habitatum in Dominiis illustrissime Lige.

10

p 159 Super supplicatione Mafei Orrigoni, armigeri domini Sforcie Secundi, dolentis se vexari pro oneribus terre Casalis Gualoni contra privilegia concessa familie Horigoni, conclusum fuit ut ipsa privilegia observentur quotannis^a hactenus fuerint in observantia et nunc sint.

15

Conclusum quod Raynerius de Olzate deputetur super Sanitate in loco Cassani, scontro Johannis Piorę, qui renunciavit; et, ita, commissum Filippo Ferrufino, quod vadat ad Consilium Secretum et Deputatos super Sanitate, quod ita exequantur.

20

1479 XII^b marcii, de mane.

Congregatis omnibus Senatoribus, ut supra.

Lecta fuit supplicatio Nicolini Marinoni contra Ambrosium Marinonum pro causa navigii Belreguardi, que est coram Magistris Extraordinariis, et conclusum quod semotis dominis Jacobo Bilia et Antonio de Marliano, causam quam primum expediant.

25

Fuit, etiam, conclusum quod Bartholomeo de Pontevico fiat gratia contemplatione domini Jacobi de Clivio, et etiam attento quod aliis, qui in simili crimine fuerunt, indultum est, vel nulla saltem punitio facta.

In facto Valani, molinarii, et sociorum, qui non servaverunt Ordines super peste, fuit conclusum quod dominus Bartholomeus Chalcus scribat Deputatis super Sanitate quod eos puniri faciant in pecunia et non in persona, habito respectu ad qualitatem erroris uniuscuiusque.

30

^a Parzialmente corretto.

^b Corretto su XIII

1479 die XIII marcii, de mane.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

- 5
10
15
20
25
30
- rev. d. Episcopo Comensi,
  - d. Petro Francisco Vicecomite,
  - d. Palavicino,
  - d. Orpheo de Richavo,
  - d. Johanne Jacobo de Trivultio,
  - d. Petro de Landriano,
  - d. Azone Vicecomite,
  - d. Cicho Symonetta.
D. Johanne Simonetta	}	secretariis.
d. Bartholomeo Chalco		
d. Johanne Jacobo Symonetta		

Francisco Ritio, cancellario.

15 Fuit conclusum in facto filiorum domini Bernabovis de Herrighinis de Pontremulo, occasione exemptionis etc., quod scribatur Commissario, Co-
munitati et hominibus Pontremuli, quod observent et observari faciant exemp-
tionem, sine contradictione, revocando omnem novitatem, si qua facta est, et
20 permittatur dictos filios gaudere beneficio dicte exemptionis, ut gaudebant vi-
vente^a patre etc.; et hoc propter dignos respectus et quia occurentia presentium
temporum non requirunt huiusmodi novitates et controversias, sed si, alio com-
modiore tempore, Comunitas Potremuli de hoc voluerit reclamare, prestabi-
tur grata audientia, sed, pro presenti, fiat ut supra, sine contradictione.

p 160

25 Venit magnificus Hieronymus Morellus, orator florentinus, et nomine sue
excelse Reipublice exposuit capitula proposita per Pontificem circa pacem, quae
visa sunt inhonesta.

Item, petiit expediri Marchionem Mantue, pro eundo ad eorum favorem;
item, fieri protectionem Dominorum Arimini et Pisauri^b, pro Statu pre-
senti, una cum Venetis, et seperatim cum Florentinis pro Statu quem prefati
30 Domini in presenti bello recuperarent de terris per suos predecessores possessis,
et, nunc, ab inimicis occupantur; cui fuit responsum quod habebitur super pre-
dictis matura consultatio una cum illustrissima Domina nostra, deinde, fiet de-
terminata responsio.

^a Espunto d e corretto.   ^b Parzialmente corretto.

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis, addito magnifico domino Sfortia Secundo et absente domino Petro Francisco Vicecomite, qui ivit Raude.

D. Karolus de Trivultio, ex Magistris Intratarum, admissus fuit et, nomine sociorum, < dixit > sicuti est quedam societas quę vult abochare datium, additionem et ripam Merchantie Mediolani, et, item, datium Papię, Laude, Placentie, Novarie, Burgi Sancti Donini, stateram Placentię, et pensam Papię pro annis LXXXI, LXXXII, LXXXIII et LXXXIII, cum suis avantagiis, et vult subvenire illustrissimis Dominis nostris, in numerata pecunia, quam primum erunt deliberata huiusmodi datia de ducatis VIII^m. per annum unum, videlicet de II^m. gratis et reliquis cum interesse duorum pro centenario, singulo mense; et, exinde, petiit apparere suprascriptorum omnium Senatorum; qui responderunt quod remittent hanc rem ad ipsos Magistros, qui faciant, prout eis visum fuerit melius et utilius, pro Camera, quia quo ad eos consentiunt.

p 161 Postea magnificus dominus Cichus, presente domino Bartholomeo Chalco, dixit Carolo de Trivultio quod ipsi Magistri debeant expedire et terminare causam Johannis Francisci Filiperti et Melchionis^a de Mediisbarbis, posteaquam littere commissionis ita continent etc.

1479 die XIII^a marcii, de mane.

Congregatis, ut supra, infrascriptis, videlicet:

magnifico domino Antonio Donato, oratore veneto, 20
magnifico Hieronymo^a Morello, oratore florentino,
magnifico domino Cesare Valentino, oratore illustrissimi domini Ducis Ferrarię,

reverendo d. Episcopo Comensi,
d. Palavicino ex Marchionibus Palavicinis, 25
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta, 30
d. Nicodemo Tranchedino,
d. Ziliolo Oldoyno.

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco^b
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Francisco Ritio, cancellario. 35

^a Parzialmente corretto.   ^b Segue d cancellato.

Fuit disputatum super pace Italica et super petitionibus pontificiis et, examinata earum impertinentia, fuit conclusum quod omnino expediantur littere directive domino Leonardo Botte, ordinate die hesternae, quae in ipso Senatu lecte fuerunt et ab omnibus comprobate; et mandatum fuit quod, statim, expediantur, juxta minutas, quae sunt in filcia.

Die XIII° marcii, post prandium.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

10 d. Episcopo Comensi,
d. Petro de Landriano,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.
15 D. Johanne Symonetta } secretariis.
d. Bartholomeo Chalco }

Alexandro Colletta, cancellario.

Conclusum fuit quod deputentur Michael de Cremona, Antonius de Marliano, ex Magistris Extraordinariis, et dominus Johannes Antonius de Sparvaria, quod procedant contra illos, qui non paruerunt cridis factis, continentibus quod omnes, qui sunt ad servitia Ducis Barri, domini Lodovici Sfortie et domini^a Roberti de Sancto Severino et aliorum inimicorum et rebellium Principum nostrorum, debeant rediisse, intra terminum in cridis contentum, habeantur pro rebellibus; et, item, debeant procedere contra illos, qui proficiscuntur ad servitia dictorum rebellium.

p 162

25 1479 die XV marcii, de mane.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

30 magnifico domino Sforzia Secundo,
d. Episcopo Comensi,
d. Palavicino,
d. Petro Francisco Vicecomite,

^a *Su raschiatura.*

d. Orptheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Petro de Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

5

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Calco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Alexandro Colletta, cancellario.

Super supplicatione comitis Bartholomei de Crivellis, conquerentis de fratre Michaeli Pagnano, qui locavit sibi nonnulla bona et, postea, non observavit locationem, sed illa bona pervenerunt in dominum Johannem Jacobum Rittum, militem hierosolomitano, et petit resartionem expensarum, conclusum quod penes suprascriptum dominum Johannem Jacobum^a sequestrentur certa credita dicti fratris Michaelis, donec visum fuerit quid juris.

10

15

Super supplicatione nonnullorum nobilium de Leonardis, petentium quod successio in deputatione in Consilium Civitatis fiat in illos stirpis quondam domini Gulielmini etc., conclusum quod scribatur Referendario et Presidentibus Novarie quod debeant in hoc facere et elligere qui sunt digniores ex parente et sufficientiores, attenta consuetudine servata etc.

20

Super supplicatione Johannis de Beulco, petentis quod scribatur ad illustrem dominum Marchionem Montisferrati de non concedendo salvoconductu Stefano de Marliano, quod aufugit propter decoctionem et debitori dicti Johannis, cum additione quod, si concessit salvumconductum, revocetur etc., conclusum quod fiat.

25

p 163

1479 die XVI marcii, de mane.

Congregatis suprascriptis Senatoribus, addito magnifico domino Sfortia Secundo.

Francisco Ritio, cancellario.

In causa Cesaris de Parma, propter cassinas combustas, commissa Potestati Mediolani, fuit conclusum quod scribatur et referatur dicto Potestati quod cognoscat si statutum quo cavetur quod Comunitates teneantur presentare, si quis fecerit incendium etc., est in viridi observantia, provideat,

30

^a *Su raschiatura.*

jus faciendo quod executionem habeat; si non est in viridi observantia, per eius dispositionem nemini faciat iniuriam.

Super supplicatione Antonii de Becharia de Plurio, conquerentis de quodam Michaelē, famulo Leonis Tatti, quod debeat fuisse particeps in subtrahendo
5 sibi nonnullas res et pecunias, conclusum quod scribatur Commissario Clavene, quod provideat opportune, quod res subtrahere restituantur et quod non permittatur fieri sibi iniuriam, neque procedat contra dictum supplican-tem, occasione verborum prolatorum contra Leonem Tattum.

Item, fiant littere patentes, ut possit detineri dictus Michael in quocumque
10 loco reperiatur, et non relaxetur, si constiterit subtrahisse suprascriptas pecunias.

Eodem die, post prandium.

Congregatis eisdem Senatoribus, ut supra.

Venit venerabilis dominus Vicarius Archiepiscopi et rettulit in causa domi-
norum Ordinariorum cum illis de Raude: omnes Ordinarios esse unanimes,
15 nec velle renunciare Brevi per eos impetrato, disponenti quod, si ipsa causa non terminetur usque ad Pascha, intelligatur devoluta ad Curiam Romanam et ad dominos Auditores Rote, sed esse contentos, ut impetretur aliud Breve pro-rogationis ad alios quattuor menses^a.

Fuit conclusum quod, visa justificatione, quam Commissarius Parme scri-
bit factam esse cum diligenti examine de Thomasino de Vaylate, olim cancel-
lario domini Roberti Severinatis, et, viso quod non reperitur in culpa, scri-
batur dicto Commissario quod eum libere relaxari faciat, precipiendo ipsi quod
20 vadat Vaylatem et ad suas possessiones in Glarea Addue, et inde non discedat, sine illustrissimorum Principum nostrorum licentia in scriptis; et ita fiat eidem
25 Thomasino bulletinus patens tenoris suprascripti.

p 164

Die XVII^a marcii 1479, de mane.

Congregatis Senatoribus infrascriptis, ut supra:

reverendo domino Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
30 d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Petro de Landriano,

^a Parzialmente corretto.

d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Simonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

5

Francisco Ritio, cancellario.

Fuit conclusum instrumentum et conventa inter illustrissimos Principes nostros et magnificum comitem Georgium de Vertumbergh de Sanacasa, alamano; de quo contractu rogatus fuit Johannes Antonius de Ghirardis de Papia, ducalis cancellarius et notarius.

10

Item, fuit conclusum quod domino Johanni Muler, capellano et procuratori dicti domini comitis Georgii, solvantur impense facte hic, et donetur^a panum morellum de grana, pro uno mantello.

Item, fuit conclusum et dictum Johanni Botto et Antonio Landriano, ducali thesaurario, quod insistant apud illustrissimam Dominam nostram pro habendis 40000 ducatis pro guerris presentibus; et circa datia incantanda pro recuperandis pecuniis, ipsi, una cum Magistris Intratarum, faciant quod melius eis videbitur.

15

Die XVIII^b marcii, de mane.

Congregatis suprascriptis, addito magnifico domino Sfortia Secundo.

20

Francisco Ritio, cancellario.

p 165 Fuerunt auditi dominus Bonifacius Aliprandus et dominus Martinus de Curte, petentes de gratia concedi quod Johannes Filippus de Aliprandis libere possit redire Mediolanum, annullatis fideiussionibus per eum datis de stando Modoetie, quibus de comuni consensu et conclusione fuit responsum quod illustrissimi Principes nostri sunt contenti eis complacere et volunt et concedunt fieri, ut petitur.

25

Ad ea quę exposuit dominus Cesar Valentinus, Ducis Ferrarię orator, circa eius progressum in Grafignana et ad Castrumnovum etc., habita consultatione cum magnifico Hieronymo Morello, oratore florentino, fuit responsum juxta tenorem litterarum ducalium scriptarum Johanni de Zuchis circa hanc materiam etc.

30

Super supplicatione Johannis Antonii de Mediolano Della Columbaria, inquisito de quibusdam furtis per officium Potestatis Laude, conclusum quod

^a Nel testo donentur   ^b Parzialmente corretto.

35

scribatur Potestati Laude quod, casu quo dictus Johannes Antonius restituat res furatas seu valorem, sive contentet eos, quibus subtracte fuerunt, liberetur et banniatur.

5 Super supplicatione Augustini de Castelletto, conquerentis de Aloysio de Cermenate, dicto Cerruto, et de uno Bernardino de Horrignonibus, qui sibi dixerunt^a et quotidie dicunt verba ignominiosa et minantur etc., conclusum quod committatur Capitaneo Justicie Mediolani, qui moneat ipsos a desistendo ab huiusmodi verbis et cogat ad fideiubendum quod non offendent ipsis supplicantibus.

10 Super supplicatione Johannini de Pecorariis, dicti Strazoni, petentis sibi concedi posse facere legitimari Albertinum, eius filium illegitimum et ex illicito matrimonio procreatum, fuit conclusum quod concedatur, ut petitur.

15 Super his que scripsit Franciscus Mantegatius, officialis Portuum, de Officiali portus Vaprii, qui permisit transire sine bulletta famulum magistri Deffendini de Chiociis, fugitivum cum quibusdam denariis et villuto magistri Deffendini, fuit conclusum quod rescribatur dicto Francisco Mantegacio ut, habita consultatione cum spectabilibus Doctoribus de Consilio Secreto, jus ministret contra dictum Officiale portus Vaprii.

1479 die XVIII° marcii, de mane.

p 166

20 Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet:

reverendo domino Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orptheo de Richavo,
25 d. Johanne Jacobo Trivultio,
d. Petro Landriano,
d. Cicho Symonetta.

30 D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Francisco Ritio, cancellario.

Conclusum fuit quod ab hominibus Valentie habentibus starios 600 salis, cuius restant debitores pro precio primo, accipiat pro soldis XX^{ti} pro stario, pro ea summa et pro hac vice tantum.

35 ^a Parzialmente corretto.

Item, quod Capitaneo Lugani concedatur licentia veniendi ad indulgentiam^a.
 Commissum fuit Johanni Botto et Johanni de Cusano quod debeant pro-
 videre, quod Camera accipiat ab Comuni et hominibus Valentie illos sexcen-
 tum starios salis, quos habent in credito pro soldis XX pro stario; et, ita, ordi-
 natum fuit domino Bartholomeo Chalco, quod faciat litteras opportunas etc. 5

Die XX^a marcii 1479, post prandium.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet:

magnifico domino Sfortia Secundo,	
domino Episcopo Comensi,	
d. Petro Francisco Vicecomite,	10
d. Palavicino,	
d. Orpheo de Richavo,	
d. Johanne Jacobo de Trivultio,	
d. Petro de Landriano,	
d. Azone Vicecomite,	15
d. Cicho Symonetta.	
D. Johanne Symonetta	} secretariis.
d. Bartholomeo Chalco	
d. Johanne Jacobo Simonetta	
Alexandro Colletta, cancellario.	20

p 167 Super supplicatione Marsilii Confalonerii, conquerentis quod Commissa-
 rius Placentie debeat se impedire de hereditate fratris, conclusum quod eius
 supplicatio et etiam partis adverse mittantur ad Potestatem Placentie, qui super
 eis faciat jus.

Super querela domini Petri Pasini de Eustachio, vicarii Provisionum Me-
 diolani, conquerentis de Aloysio Garmella, quod verba iniuriosa adversus ip-
 sum Vicarium coram officio suo protulisse dicitur, conclusum fuit quod Po-
 testas Mediolani jus faciat et eum puniat, servata et non servata forma juris et
 Statutorum in procedendo. 25

Vocati fuerunt Magistri Intratarum Ordinariarum, videlicet, dominus Johan-
 nes de Melcio, dominus Johannes Franciscus de La Turre, dominus Johannes
 Bottus, dominus Karolus Trivultius, dominus Johannes Advogadrus, dominus
 Johannes de Cusano et dominus Gabriel Chalcus, qui interrogati fuerunt in
 quo termino erat res differentie Melchionis de Mediisbarbis cum Camera; et 30

^a Parzialmente corretto. 35

post dictum omnium, commissum fuit eis quod, si omnes non sunt concordēs in apparere, debeant consulere aliquem advocatum^a Camere, sive probum virum caute et secrete; et, postea, discernant quid juris, ita quod Camera non sentiat preiudicium, nec alicui inferatur iniuria.

5

Die XXI marcii 1479, de mane.

Congregatis infrascriptis videlicet:

10

reverendo domino Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta, secretario.

15

D. Jacobo Antiquario, cancellario.

20

Petrus de Leonardis comparuit in Senatu, procuratorio nomine Lafranchini de Bumpertis, citati ad comparendum cum filiis, et excusavit ipsum Lanfranchinum podagra correptum et etatem filiorum eius; quae excusatio fuit admissa; sed iussus est idem Petrus referre ipsi Lafranchino quod nisi dominus Dionisius Bompertus, eius filius, desistat ab inquietatione contra dominum Troium de Olzate propter canonicatum Sancti Nazarii, procedatur contra bona eiusdem Lanfranchini, juxta dispositionem decretorum.

p 168

Die XXII^a marcii 1479.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

25

magnifico domino Sfortia Secundo,
d. Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,

30

^a Corretto parzialmente.

d. Petro Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Ciccho Symonetta.

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

5

Francisco Ritio, cancellario.

p 169 Fuit conclusum quod per litteras patentes confirmentur capitula concessa per Florentinos magnifico domino Roberto de Arimino, pro eius protectione etc.^a, et secundum eorum tenorem fieret nomine Principum nostrorum dicta protectio, interserendo in dictis litteris patentibus predicta capitula, et, similiter, quod reformaretur mandatum in persona domini Phylippi Sacramori circa protectionem domini Constantii Sfortiæ, suscipiendam pro Statu presenti et futuro, quem de voluntate illustrissimi Foederis nostri acquirret, et hoc contra quoscunque, neminem excipiendo, etiam si suprema seculari ac etiam ecclesiastica dignitate fulgeret. Et, ita, fuerunt formate minute et lecte ac comprobate in ipso Senatu, et fuit mandatum, ut, hoc vesperi, omnino, expedirentur et mitterentur. 10 15

Item, fuit conclusum quod in subsidium Florentinorum contra presentes insultus domini Roberti et filiorum, inimicorum nostrorum, mittantur centumquingaginta armigeri de comitiva illustris domini Marchionis Mantuæ et ducenti pedites; et, ita, fuit ordinatum quod scribatur prefato domino Marchioni, ut mittat. Fuit etiam conclusum quod mittatur Johannes Baptista de L'Anguillaria, per agrum Lunensem, adversus dictos inimicos, cum ea peditum comitiva, quam habere poterit, relictis tamen munitis locis Lunensis agri; que comitiva transcendet summam sexcentum peditum. Et hec omnia fuerunt dicta magnifico domino Hieronymo Morello, oratori florentino, pro responsione auxilii, quod, heri vesperi, nomine excelsæ sue Reipublice petierat. 20 25

Die XXIII marcii 1479, de mane.

Congregatis antescriptis, excepto magnifico domino Sfortia Secundo. 30

Conclusum fuit quod respondeatur Commissario Clavenæ, ne permittat conduci per homines Agnadine blada, nec alia victualia, donec equos et alia ablata restituant.

^a Nell'interlinco.

Super supplicatione Johannis Mathei^a Adigherii de Parma, conquerentis de violentia contra eum facta per Alexandrum Palavicinum in quibusdam suis bonis etc., jacentibus in territorio Contignaghi, fuit conclusum quod domini de Consilio Secreto intelligant et provideant, ut eis justum videbitur.

5 Eodem modo, fuit conclusum super supplicatione eiusdem Johannis Mathei, conquerentis de usurpatione quorundam suorum bonorum facta per Johannem Manfredum Palavicinum, in loco Coste Mezane etc.

Supplicatio hominum de Contignago pro condemnatione portationis armorum, fuit data domino Bartholomeo Chalco, ut opportune provideat.

10 Relatio Commissarii Parme facta super petitis ab Episcopo Parme, in facto possessionum Berselli, data fuit domino Bartholomeo Chalco, ut mittat ad Magistros Intratarum, qui rem intelligant et provideant ne Camera ducalis juribus suis fraudetur.

p 170

Eodem die, post prandium.

15 Congregatis antescriptis Senatoribus etcetera.

Super supplicatione Petri de Ortheo, imputati de homicidio commisso in personam Michaelis de Samolego, petentis sibi exolvi expensas postquam nihil repertum est, etiam per torturam, conclusum quod committatur domino Johanni Antonio Sparvarie delegato, quod circa hoc faciat quid juris sit.

20 Conclusum quod scribatur Commissario Ultra Padum, pro responsione, quod provideat per cridas quod nullus armiger, civis et incola Alexandrie non possit deferre arma in civitate.

Super supplicatione Christofori de Boninis, petentis restitui sibi bona quedam domine Johannine de Boninis, sue amice mortue in domo domini presbyteri Bartholomei de Cortesiis, prepositi Ecclesie Maioris Terdone, fuit conclusum quod scribatur domino Episcopo et Commissario Terdone, quod, intellecta veritate supplicatorum, provideant dicta bona ipsi supplicanti restitui, si per ipsum narrata veritate nituntur.

25 Item, fuit conclusum quod scribatur Commissario Berselli quod illam Helenam de La Porta, que peperit infantem mortuum et in foveam proiecit, attento quod ipsum puerum non interfecit, libere relaxet e^b carceribus et, similiter, eius matrem, que omni culpa caret.

^a Corretto a margine per Bartholomei cancellato.

^b Corretto su et

1479^a die XXIII^a marcii, de mane.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

rev. domino Episcopo Comensi,
domino Petro Francisco Vicecomite,
domino Johanne Jacobo Trivultio,
d. Girardo Collo,
d. Cicho Symonetta.

5

Domino Johanne Symonetta }
d. Bartholmeo Chalco } secretariis.
d. Johanne Jacobo Simonetta }

10

Francisco Ricio, cancellario^b.

Fuit auditus Potestas Mediolani circa detentionem Aloysii Cremelle, propter verba iniuriosa prolata adversus Vicarium Provisionis Mediolani; fuit conclusum et commissum dicto Potestati quod faciat hodie apud Tribunal dicti Vicarii ipse^c Aloysius petat veniam ab ipso Vicario; et, hoc facto, ponatur in eius libertate cum fideiussione de se presentando, quotiens fuerit requisitus pro honore Curie, etc.

15

In causa marchionum Bonifacii et consaguineorum de^a Malaspinis^a, fuit conclusum quod remittatur dominis de Consilio Justicie apud quos agitata res est, et ipsi remittant causam Commissario Ultrapadum, si eis ita videbitur, aut ipsi expeditissime terminent, ne partes frustentur sumptibus.

20

Super supplicatione domine Ermeline, uxoris domini Gasparini Vicecomitis, petentis jus suum debere conservari in facto decimarum, conclusum quod scribatur domino Episcopo Placentie, quod, non obstantibus aliquibus in contrarium, faciat et ministret jus.

25

1479 die XXV marcii, de mane.

Congregatis suprascriptis, ut supra.

Francisco Ricio, cancellario existente.

Magnificus dominus Antonius Donatus, orator venetus, exposuit se habuisse litteras ab excellentissimo suo Dominio, quas tunc ostendit; quibus ei committebatur quatenus significaret Principibus nostris quod illud illustrissimum

30

^a Corretto su 7   ^b Parzialmente corretto.   ^c Corretto su q   ^d Nell'interlineo.

5 Dominium contentatur, postposito omni suo desiderio et commodo, annullare practicham conducendi dominum Robertum Severinatem ad stipendia sua; et, ita, annullavit et scripsit Secretario suo, per quem dicta practicha tractabatur, quod de ea non faceret amplius verbum; et hoc totum fecit libentissime
 10 illa illustrissima Dominatio, ut satisfaceret requisitioni et desiderio illustrissimorum Principum nostrorum, cum^a quibus semper intendunt unitissime vivere ad confusionem emulorum illustrissime Lige, ad quorum susurationes et zizanias reprimendas certificat illustrissimos Principes nostros quod pax conclusa cum Turcho non minus tendit ad conservationem ipsorum et Status sui,
 15 quam ad quietem propriam Venetorum, et, ut latius in minuta litterarum responsivarum domino Leonardo Botte in hac materia continetur. Item prefatus^b magnificus dominus Antonius, presentatis litteris suę illustrissime Dominationis, in causa Dominici de Georgiis, rogavit, ut eius rationes audirentur, nec denegetur justicia.
 20 Cui fuerunt habite gratię, commendando optimam voluntatem sui illustrissimi Domini, et circa rem Dominici Georgii fuit responsum quod dicetur illustrissimę Domine nostrę.

Die XXVI marcii 1479, post prandium.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet:

20 magnifico domino Sfortia Secundo,
 rev. d. Episcopo Comensi,
 d. Petro Francisco Vicecomite,
 d. Orpheo de Richavo,
 d. Johanne Jacobo Trivultio,
 25 d. Palavicino,
 d. Azone Vicecomite,
 d. Cicho Symonetta.
 D. Johanne Symonetta
 d. Bartholomeo Chalco
 30 d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.
 Francisco Ritio, cancellario.

Lecta fuit supplicatio Jacobi Regne, aurificis mediolanensis, conquerentis
 de comite Johanne Ruscha, cum quo habet differentiam, causa quorundam
 pignorum, asserebatque sibi iniuriam fieri a Consilio Justicię ob affinitates

p 173

35 ^a Parzialmente corretto. ^b Corretta la a

quas habet prefatus Comes cum domino^a Alexandro Raudensi et domino Scipione Barbavaria; ac etiam a Potestate, causa illorum; conclusumque fuit ut res committatur uni Vicariorum^b Generalium, partium confidenti.

In causa Pauli Advocati cum illis de Porris, fuit dictum Christoforo Cambiagio, ducali secretario, quod referat dominis de Consilio Secreto quod iterum moneant et audiant partes, et, re bene et mature intellecta, provideant, ut eis videbitur, ita ut neutra pars juste conqueri possit.

In causa domine Margaritte Malette cum domina Blanca de Scipiono, ordinatum fuit quod committatur domino Luce Grimaldo et Alexandro de Raudē, qui intelligant et examinent Marchum de Gallarate et Augustinum de Salerno, super attestazione per eos facta coram dominis de Consilio castelli de pecuniis exbursatis nomine quondam domini Johannis de Scipiono, nunc quondam domino Petromarię Malette, seu alii, eius nomine, pro dotē domine Blancae de Scipiono; et cognoscant prefati dominus Lucas et Alexander, an talis testificatio, tam valida et efficax sit, quod scribi rectē potuerit, prout scriptum est domino Potestati Mediolani constare de solutione ducatorum mil-
leseptingentorum octuaginta quinque, facta per suprascriptum dominum Johannem de Scipiono predicto domino Petromarię, occasione dotis suprascripte domine Blancae; et, exinde, referant quid eis faciendum videbitur.

1479 die XXVII^a marcii, de mane.

Congregatis Senatoribus antescriptis, excepto magnifico domino Sfortia Secundo.

Francisco Ritio, cancellario.

Fuit conclusum et ordinatum quod in re pecuniaria pro bello et conservatione Status habeant curam dominus Bartholomeus Chalcus, Johannes Bottus, Carolus Trivultius et unus alius ex Magistris, cum quibus sit, etiam, dominus Antonius Landrianus, generalis thesaurarius; et hoc fiat, ne res sit in multis vulgata.

^{p 174} Scriptum etiam fuit Magistris Ordinariis in hunc modum videlicet: « Domini Magistri Ordinarii^c, remittimus ad vos supplicationem venerabilis domini Abbatis Sancti Celsi Mediolani et consortium, porrectam illustrissimis Principibus nostris, ut, ea intellecta, provideatis, ne ad huiusmodi^d cavamentum procedatur, donec de juribus partium cognoveritis, movendo partes, ut ad vos accedant cum juribus suis; quibus auditis, justiciam ministrabitis ».

^a Corretto su om   ^b Nel testo vicariorum   ^c Nel testo Extraordinarii   ^d Parzialmente corr.

Super petitionibus domini Gasparis de Zambinis et socii, oratorum parmensium, fuit conclusum et responsum, ut infra videlicet:

Primo, quod de officio munitionum et logiandi stipendiatos in civitate Parme servetur solitum et consuetum, advertendo, ne preiudicetur^a juribus, quae illi de Arcimboldis haberent in dicto officio allogiandi stipendiatos.

Circa subditos Feudatariorum Episcopatus Parmensis servetur id quod servatur et solitum est servari cum eis Feudatariis et eorum subditis.

Circa rationes et computa Desiderii Grossi, conclusum quod scribatur Referendario, ut, una cum Rationatoribus et Antianis ad id deputandis, revideant dictam rationem in termino unius mensis; et, si in dicto calculo, non invenietur error, quem ipse Desiderius, seu agentes pro eo asserunt esse, impensa facienda pro dicta revisione solvatur per dictum Desiderium; si, autem, invenietur error, predicta Comunitas solvat dictam impensam.

Circa sententiam datam per Gubernatorem et Referendarium Parme in favorem dicte Comunitatis, scribatur predicto Gubernatori et Referendario, ut, si dicta sententia executionem meretur, sine litigio exequantur, et executioni mandari faciant.

Quedam capitula concessa Parmensibus

Circa quattuor cives eligendos per Antianos dicte civitatis ad componendum pro medietate et pro tertia parte condemnationes preteritas, spectantes ipsi Comunitati, factas per quencumque Officialem an officium presentis Potestatis, concedatur, et fiat ut petitur et interveniat Referendarius cum dictis quattuor deputandis per dictos Antianos et eisdem adiunctos, et pecunie non discipentur.

Circa constringendum Johannem Aldigheium, caneparium salis, ad solutionem fictus domus, ubi exercet doanam salis; remittatur dominis Magistris, qui intelligant et provideant.

p 175

Circa particularem Thesaurarium eligendum per dictam Comunitatem ad res sibi spectantes, domini Magistri intelligant et provideant, prout eis videbitur.

Circa precepta facienda Feudatariis, ut provideant cum effectu quod subditi sui condemnati per Officiales Parme satisfaciant dictas condemnationes, aliter concedantur represalie contra habitantes in dictorum Feudatariorum iurisdictione, domini Magistri intelligant, et provideant opportune.

Super supplicatione Rafayni Bardelli, qui interfecit Johannem Angelum, socium, in singulari certamine viriliter et sine fraude, ut inter stipendiatos moris est, secundum quod ipse in eius supplicatione asserit, fuit conclusum quod scribatur Gubernatori Parme, quod si in supplicatione narata vera sunt, annullari et cassari faciat omnem bannum, processum et condemnationem factam et quae fieri posse huiusmodi occasione dictum Raphainum, ita ut impune possit in

^a Segue juribus espunto.

patriam et ad servitia nostra redire; si, autem, aliter rem habere compererit, adviset Principes nostros et expectet responsum.

In facto goblarum, fuit conclusum et commissum Johanni Petri Panigarole quod dicat dominis de Consilio Secreto, quod cassent et annullent goblam concessam ad requisitionem domini Antonii Cincinelli, et reliquos exercentes 5 goblas sindicari faciant bis in anno, renovando eos singulo anno.

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis, presente etiam domino Sfortia Secundo.

Alexandro^a Colletta, cancellario.

Admissi fuerunt Deputati super provisione bladorum per ordines et limitationes factas pro Officio bladorum, etc., quibus iniunctum fuit ut licentient Antonium de Comite ex^a posta^a Sexti. 10

p 176 Fuit conclusum quod Israel^b et Justa^c, hebrei^c, detenti propter duos grossonos a XX soldis, comesos cum aqua forti, liberentur et relaxentur libere et impune, intuitu Montechii, capitanei custodię castelli Portę Jovis Mediolani. 15

Antonius de Compiano, cancellarius domini Johannis Lodovici ex Marchionibus Palavicinis, nomine ipsius, comparuit et exhibuit quaternetum, in quo sunt descripte partitiones bonorum communium et aliquorum particularium inter ipsos dominum Johannem Lodovicum et dominum Palavicinum fratres; et dixit quod non ostenderent domino Palavicino nisi prius promitteret velle acceptare alteram ex dictis partibus, data sibi ellectione; et, si hoc recusaret, ipse protestatur dictas partes haberi pro infectis. 20

Die XXVIII marcii, post prandium.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi, 25
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Orptheo,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta } secretariis. 30
d. Bartholomeo Chalco }

Alexandro Colleta, cancellario.

^a Parzialmente corretto.   ^b r nell'interlineo.   ^c Su raschiatura.

Admisso Zacharia de Pisis, dictum fuit quod posteaquam illustris dominus Marchio Mantue non vult mittere aliquam partem comitive et societatis sue de presenti in favorem Florentinorum, propterea quod non habet eam in ordine, nec vult smembrare ipsam, nunc illustrissimi Domini nostri facient dare
 5 alios XVm. ducatorum super prestantia, iniungendo et precipiendo sibi quod eorum Excellentie intelligunt et volunt quod ad sanctum Georgium proximum debeat omnino aviare se cum tota comitiva, advisando illum quod, de quattuor vel quinque diebus antequam aviet se, dabunt sibi illustrissimi Domini nostri illa^a quinquemilia ducatorum, que restabunt. Et, ita, ipse dominus Zacharias dixit quod acceptabit dictos ducatos XVm. ducalium et mittet et scribet prefato domino Marchioni in suprascripta substantia.
 10

p 177

Super supplicatione Augustini de Castelleto, cumquerentis de Aloysio de Cermenate et Bernardini de Horrigonibus, qui non cessant dicere contra ipsum verba contumeliosa et minari, conclusum fuit quod mittatur supplicatio ad
 15 Capitaneum Justicie, qui, habitis coram se dictis Aloysio et Bernardino, non permittat eos discedere, donec dent idoneam et sufficientem fideiussionem de non amplius dicendo verba contumeliosa et de non offendendo.

1479 die XXVIII^a marcii, post prandium.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet:

20 magnifico domino Sfortia Secundo,
 reverendo d. Episcopo Comensi,
 d. Petro Francisco Vicecomite,
 d. Palavicino,
 d. Orpheo de Richavo,
 25 d. Johanne Jacobo de Trivultio,
 d. Azone Vicecomite,
 d. Cicho Simonetta.
 D. Johanne Simonetta
 d. Bartholomeo Chalco
 30 d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Francisco Ritio, cancellario.

Fuit mandatum Facino Tantio, qui venerat ad se excusandum quod nihil sciverat de suis qui prohibuerunt in loco Sancti Juliani Fraschee Alexandrie quod Familia Potestatis Alexandrie non posset capere quendam eius colonum,

35 ^a Parzialmente corretto.

quod omnino faciat eum consignari in manibus dicti Potestatis infra quattuor aut sex dies; qui Facinus respondit quod libenter parebit mandatis.

Vocatis et admissis Johanne Botto, Karolo de Trivultio, et Johanne Advocato et, item, Deputatis super provisione bladorum, dictum fuit de quadam reductione^a facienda super taxis^b bladorum; et, ita facta fuit quedam reductio; 5
et commissum fuit domino Bartholomeo Chalco quod illam mittat Magistris Intratarum et Deputatis exequendam; quę quidem reductio ascendit ad summam usque florenorum XL in mense de ordinario.

1479 die 30 marcii, de mane.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet: 10

magnifico d. Sfortia Secundo,
rev. d. Episcopo Comi,
d. Palavicino,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Johanne Jacobo de Trivultio, 15
d. Orpheo de Richavo,
d. Petro Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Simonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Simonetta } secretariis. 20

Francisco Ritio, cancellario.

Conclusum fuit super supplicatione Johannis de Levate, massarii domini Galasii de Landriano, quod supplicatio remittatur ad Consilium Secretum, 25
cum rescripto, ut opportune et convenienter provideat.

Fuit, etiam, conclusum quod quaternetus divisionis, porrectus per Antonium de Compiano, nomine magnifici militis domini Johannis Lodovici, continens partes faciendas inter ipsum dominum Johannem Lodovicum et dominum Palavicinum, fratres, legatur ipsi domino Palavicino, ut bene intelligat formam servatam in ipsa divisione, ad hoc, ut non errare possit quam partem accipere debeat. 30

Fuit, etiam, conclusum quod magnifico domino Sfortie Secundo concedatur licentia per litteras mittendi suum Nuncium Venetias ad praticandum conducere ipsum dominum Sfortiam Secundum ad stipendia illustrissimi Domini Venetorum. 35

^a Parzialmente corretto.   ^b Corretto su faxis

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis Senatoribus, etc. ut supra.

Alexandro Colletta, cancellario.

Super supplicatione nonnullorum civium et nobilium Placentiæ, conque-
 5 rentium quod homines Florenzole fecerint compartitum de illis, qui debent
 contribuere reparationi terre Florentiole et taxaverint nobiles, et, ideo, alle-
 gant non bene convenire quod nobiles sint suppositi concivibus, conclusum
 quod scribatur Commissario Placentiæ qui habeat duos concives Florentiole
 et duos nobiles; et, deinde, taxet nobilibus, quod justum et equum fuerit.

p 179

10 Conclusum quod respondeatur Referendario Placentiæ quod ordinetur
 quod equitantes et transeuntes super ponte Padi, qui debent solvere, solvant
 etiam additionem, et qui non debent solvere, non solvant etiam additionem.

Preceptum fuit Johanni Manfredo Palavicino per medium Filippi Ferrufini
 15 quod scribat quod relaxetur negotiorum gestor magnifici domini Johannis
 Francisci, dando hic Mediolani fideiussionem de presentando se coram do-
 minis de Consilio Secreto et de stando juri et judicato solvendo.

Die ultimo marcii, de mane.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet:

20 magnifico domino Sfortia Secundo,
 reverendo d. Episcopo Comi,
 d. Petro Francisco Vicecomite,
 d. Palavicino,
 d. Orpheo de Richavo,
 d. Johanne Jacobo de Trivultio,
 25 d. Petro Landriano,
 d. Azone Vicecomite,
 d. Cicho Symonetta.

30 D. Johanne Symonetta
 d. Bartholomeo Chalco
 d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Alexandro Colletta, cancellario.

Conclusum quod detur licentia Aloysio de Sancto Severino quod possit
 se conferre ad stipendium cuiuscumque, tam in Liga quam extra Ligam, ex-

cepto domino Roberto de Sancto Severino, Duce Bari et domino Lodovico Sfortia, cum quibus nullum commercium habere debeat, nec quovismodo directe, nec per indirectum, per medium illorum, querat adaptare res suas.

p 180

Conclusum, habitis litteris domini Manfredi Torielli, petentis gratiam posse redire Novariam^a, quod concedatur sibi licentia posse^a redire, faciendo sibi admonitionem quod in futurum vivat bene et honeste, quia, si intelligetur secus per ipsum fieri, mittetur in locum non ita commodum sicuti Biriona^a et Barengus.

5

Admisso domino Sigismodo Brandolino⁶⁴, qui dixit^b de eius necessitate, conclusum quod deputetur sibi provisio mensualis XV ducatorum, incipiendo in calendis^c mensis aprilis proxime futuri.

10

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis, ut supra.

Fuit ordinatum et conclusum quod Christoforus Bullatus habeat, a calendis proximi mensis aprilis^a in antea, salarium et provisionem sicuti habent alii Secretarii de Consilio Secreto; et ita ei respondeatur, cum hoc: quod ipse Christoforus annulet omnia^c credita, que^c pretendit habere cum ducali Camera, occasione provisionum andatarum et munerum.

15

Item, fuit ordinatum et conclusum quod illustri domino Marchioni Mantue, ituro in subsidium Florentinorum, pro insigni gubernationis generalis sibi date de Gentibus ducalibus, donetur standardum a divisia sfortiana: ita quod in campis rubeis sit columbina cum radiis suis⁶⁵.

20

Fuit conclusum quod concedatur illustri domino Costantio Sfortie posse conducere Pisaurum quosdam armarolos, pro aptandis armis suis, cum hoc, quod, cum non indigebit amplius opera ipsorum, remittat illos huc Mediolanum; et fuit concessum et dictum Francischino de Caravagio, agenti pro dicto domino Constantio.

25

Item, fuit conclusum de voluntate illustrissime Domine nostre, quod illustri et reverendissimo domino Ascanio, seu agentibus pro eo, respondeatur circa assignationem provisionis sue, quod, propter bella presentia et maximas expensas, que de presenti fiunt, velit prestare patientiam de dicta assignatione; nam, compositis istis rebus, illustrissimi Principes nostri providebunt; ita quod habebit contentari et sit bono animo.

30

^a Parzialmente corretto.   ^b Segue dixit cancellato.   ^c Su raschiatura.

64. Figlio di Tiberto Brandolino, condottiere come il padre, sia pure non tanto famoso.

65. La colombina faceva parte dell'emble-

matica viscontea, dalla quale passò in quella sforzesca. Cfr. M. CREMOSANO *Galleria d'imprese arme e d'insegne*, etc., in ASMi: *Biblioteca*, MSS. sn.

35

1479 die primo aprilis, post prandium.

p 181

Congregatis infrascriptis Senatoribus:

domino Palavicino,

d. Orptheo,

5 d. Johanne Jacobo de Trivultio,

d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta } secretariis.
d. Bartholomeo Chalco }

Alexandro Colletta, cancellario.

10 Conclusum fuit quod concedantur littere contra debitores reverendissimo domino Ascanio Marię Sfortię, cum clausula ad quos spectet vel presentes devenierint et cum concessione personalis detentionis.

Item, fuit conclusum quod marchioni Jacobo de Massa⁶⁶ dentur octo archibus.

15 Magnificus dominus Antonius Donatus, orator venetus, conquestus est quod per Commissarium et Potestatem Papię nec etiam per Referendarium illius civitatis non fuit administrata justicia contra Franciscum Novellini et socios, pro illo furto commisso Venetiis et receptato in navi ipsius Francisci; super qua querela fuit conclusum quod mittatur dominus Giliolus Oldoynus
20 cum ampla potestate pro cognitione et punitione talis delicti.

1479 die II^a aprilis, de mane.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

magnifico domino Sfortia Secundo,

reverendo domino Episcopo Comensi,

25 d. Petro Francisco Vicecomite,

d. Palavicino,

d. Orptheo de Richavo,

d. Johanne Jacobo Trivultio,

d. Petro Landriano,

30 66. Giacomo Malaspina. Cfr. *Acta* I 56.

d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

D. Johanne^a Simonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Simonetta } secretariis.

5

Francisco Ritio, cancellario.

p 182

Super querela facta per illos de Tercio Ordine sancti Francisci super controversia, quam habent cum illis de Caritate, fuit conclusum, ut res mittatur ad magnificos dominos de Consilio Secreto, quod provideant, sicut honestum censebunt, ita quod neutra partium merito conqueri possit.

10

Super supplicatione comitum Bartholomei et Johannis Francisci de Anghusolis circa tutelam comitis Johannis Anghusole, pupilli, male administratam per dominam Svevam, eius matrem, fuit conclusum quod non molestant aliter dictam dominam Svevam de administratis; sed quod littere patentes ei concessae per ducem Galecium de dicta tutela revocentur et ipsi comites Johannes Franciscus et Bartholomeus, fratres, administrent dictam tutelam.

15

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis, exceptis tamen magnifico domino Sfortia Secundo et domino Johanne Simonetta, qui erant abscentes.

Magnificus d. Palavicinus produxit quandam suam protestationem in scriptis et justificationem contra partitiones ordinatas per dominum Johannem Lodovicum Palavicinum, eius fratrem; et protestatus est et iuravit, ut in illis continetur; rogato me Francisco Ritio et vocatis in testibus prefatis dominis Consiliariis et Secretariis et domino Antonio Simonetta et Phylippo Ferrufino, ducali cancellario, petivit per me traddi sibi auctenticum instrumentum dictarum protestationum et justificationis, nec dari aliquam copiam de ea domino Johanni Lodovico, eius fratri, prout ipse noluit dari sibi domino Palavicino copiam divisionum per se ordinatam.

20

25

p 183

Super litteris domini comitis Johannis Bolognini, scribentis de illis quinque scholaribus Francigenis, qui, lapidibus et borellis vulnerarunt et percusserunt ad mortem Pilatum, ducalem provisionatum, et creduntur similiter interfecisse quendam senem, fuit conclusum quod scribatur Commissario Papię, quod, habita de hac re informatione, procedat contra delinquentes et justiciam ministret, implorando, si opus fuerit, brachium Provisionatorum ipsius comitis Johannis Bolognini, castellani arcis Papię.

30

35

^a Parzialmente corretto.

Fuit conclusum ut scribatur illustrissime domine Ducisse Ferrarie et Commissario ac Referendario Cremonæ, ut prohibeant arma asportari ad hostes Ligae, prout in litteris continetur et prout Veneti recordaverunt.

Die III aprilis, post prandium.

5 Congregatis infrascriptis, videlicet:

reverendo domino Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orptheo de Richavo,
10 d. Petro de Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Simonetta
d. Bartholomeo Chalco
15 d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Alexandro Colletta, cancellario.

Conclusum quod concedatur et prorogetur terminus Johanni, filio Francisci de Comitibus, qui stat cum illustri domino Lodovico Sfortia octo dierum ultra Pasca.

20 Die III° aprilis, post prandium.

Alexander Colletta missus fuit ad illustrissimam dominam Ducissam nostram; qui post lectionem nonnullarum litterarum domini Johannis Angeli de Florentia ex Roma, rettulit Excellentie suæ, nomine omnium Consiliariorum, de petitione domini Antonii Trotti, qui contentatur conducere se ad servitia
25 prefate illustrissime Domine nostræ, habendo columnellum, sed petit fieri de Consilio Secreto; et, ita, Excellentia sua fuit contenta.

Item, dixit de negotio domini Sigismundi^a Brandolini^a, qui non potest vivere propter inopiam^a, et ne seducatur ab inimicis et nostris, isti domini de Consilio^a laudarent quod daretur sibi mensualis provisio ducatorum XV ad bene-
30 placitum; sua Excellentia fuit contenta.

^a Parzialmente corretto.

1479 die quinta aprilis, de mane.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet:

reverendo domino Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Petro Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

5

10

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Simonetta } secretariis.

Francisco Ritio, cancellario.

Fuit vocatus dominus Johannes Franciscus miles de Scipiono et fuit reprehensus de quibusdam erroribus commissis per eum in terra Burgi Sancti Donini; et auditis eius excusationibus, tandem, pro evitandis scandalis, fuit ei mandatum, ne vadat, aliquo pacto, ad dictam terram Burgi Sancti Donini, post hac, quoad habeat a Principibus nostris licentiam in scriptis; et quod, interim, stet in ^a loco ^a Scipioni et in aliis terris suis.

15

20

Admissus fuit comes Antonius de Balbiano, qui conquestus est quod alia vice extimata fuerit eius domus existens in Clavena et minoris precii, quam prima vice et ipso ac suis insciis; et, ideo, conclusum fuit quod denuo magister Benedictus de Florentia, qui est Belinzona, vadat ad extimandam superscriptam domum denuo; cui extimationi interveniat unus pro ipsis ^b de Balbiano, et dicto magistro Benedicto mittatur copia extimationis per eum factę.

25

Fuit dictum Vicario Capitanei Justicię Mediolani et Laurentio Ciserano, presentibus Johanne de Longono et Herrigo domini Petri de Pusterla, quod circa illum Petronum de Longono detentum faciat id quod juris est, et non aliud, examinando etiam ipsum de rebus pertinentibus ad Statum; sed de verbis quibus usus est contra d. Cichum non se impediat, quia sua Magnificencia illa remittit.

30

Super differentia vertente inter Prepositum ^b Sancti Spiritus ex una et filios et heredes domini Thomę de Bononia ex altera parte, occasione fictalicie possessionis de Terzago et dependentium ab ea, de quibus omnibus de comuni

35

^a Su raschiatura.   ^b Parzialmente corretto.

concordia dicte partes remissionem et compromissum fecerunt in dominum Bartholomeum Pegium et dominum Josafath de Corbetta, fuit conclusum quod scribatur ipsis compromissariis quod dictam^a differentiam seu differentias eis compromissas difiniant^a et^a terminent^b per totum presentem mensem aprilis.

5 Fuit conclusum quod, per Andream de Busti, Capellano comitis Georgii de Sana Casa, circa illam additionem, quam vellet facere capitulis, superioribus diebus celebratis, respondeatur in hunc modum videlicet:

«Ho facto intendere a questi mei illustrissimi Signori le parole ch'el vostro magnifico conte Jorio voria agiongere in la ratificatione de capitoli stipulati
10 con sue Excellentie; me hanno risposto maravigliarsi de questa nova richiesta, como non necessaria, perchè essendo in dicti capitoli facta la reservatione dello Imperatore, Duca de Haustria et tutti Alamani et ultramontani, alli quali dicto conte Giorio non è obbligato et non deve offendere, non pare sii necessario mettergli mo' altra difficultà in dicti capituli; et però confortano prefato conte
15 Giorio ad volerli ratificare cusì como sonno stipulati, et venire con le loro Excellentie bona fide et liberamente como elle vengono con la sua Magnificentia, perchè se ne trovarà sempre bene contento ».

1479 die VI aprilis, post prandium.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet:

20 reverendo domino Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo Trivultio,
d. Azone Vicecomite,
25 d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Simonetta }
d. Bartholomeo Chalco } secretariis.

Francisco Ritio, cancellario.

30 Venit Johannes Andreas Cremonensis, custos guardarobbę illustrissimę Domine nostre, et, nomine sue Sublimitatis, presentavit supplicationem domini Johannis Lodovici Palavicini et dixit quod isti Consilarii procurent accordare insimul prefatum dominum Johannem Lodovicum et dominum Palavicinum,

p 186

^a Parzialmente corretto. ^b e espunto in etterminent

fratres, de eorum differentiis; et, si accordare non poterint, eos remittant ad Consilium Secretum in Curia Arenghi, ut ab eis fiat quod justum et conveniens videbitur.

Quo audito, suprascripti domini Consilarii legi fecerunt supplicationem domini Palavicini prius porrecta; deinde, lecta fuit dicta supplicatio domini Johannis Lodovici; et fuit habita aliqua disputatio super eis. 5

Dominus Johannes de Viterbio, vicarius Archiepiscopalis Mediolani, conquestus est quod Bartholomeus, Jacobus et Daniel, fratres de Cittadinis, minati sunt facere in eius personam laesionem; quo audito, fuit conclusum quod scribatur Capitaneo Justicie Mediolani, ut predictos fratres habeat coram se et faciat dare fideiussionem mille ducatorum de non offendendo, neque per se, neque per alium, dicto Vicario, et eis faciat optimam admonitionem, juxta tenorem dictarum litterarum super hac re per Nicolaum Gambarellum, ducalem cancellarium, factarum. 10

Fuit ordinatum quod Johannes de Verrona precipiat et faciat cum effectu quod ille balistarius qui habet equum illustrissimi Principis nostri, ut afirmat Spagnolus, restituat dictum equum ipsi Spagnolo, pro illustrissimo Principe nostro; et si Johannes Petrus Del Bergamino non restituet dicto balisterio equum suum cum quo commuttaverat dictum equum, dominus Bartholomeus Chalcus de provisione dicti Johannis Petri satisfaciat ipsi balisterio pro dicto equo. 15 20

Super facto regaciorum, quibus, diebus superioribus, fuerunt ordinate taxe duorum equorum pro quolibet et provisio quinque florenorum, singulo mense, etc., fuit conclusum et ordinatum quod, hoc vesperi post cenam, licentientur a mensa et boiono illustrissimi Principis nostri, ut vadant ad suas 25 30

p 187 Johannes de Cremona, cancellarius domini Phylippi Vicecomitis, nomine dicti sui patroni, petiit licentiam eundi ad Sanctum Secundum in Hast pro voto exolvendo; que licentia fuit ei libere de comuni consensu concessa. 30

In facto domini Johannis Lodovici et domini Palavicini, fratrum, marchionum Palavicinorum, et cetera, pro differentia roche Busseti et aliarum rerum suarum, lectis supplicationibus partium et audita dispositione illustrissime Domine nostre, superius exposita, fuit conclusum quod Franciscus Ritius, ducalis cancellarius, admoneat utrumque dictorum fratrum ad concordiam et mandet, nomine illustrissimorum Principum nostrorum, significando quod, si non facient, providebitur alio modo qui non placebit; et ita quod ostendat domino Johanni Lodovico responsiones domini Palavicini et supplicationem noviter exhibitam, non dimittendo ei aliquam copiam predictorum. 35

Conclusum quod detur licentia Sertorio Beliardo eundi Parmam per XV dies, itu, mora et reditu computatis, et redeat infra dictum terminum, sub pena ducatorum mille auri. 40

1479 die VII^a aprilis, post prandium.

Congregatis Senatoribus infrascriptis, videlicet:

reverendo domino Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
5 d. Palavicino,
d. Orptheo de Richavo,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

10 D. Johanne Symonetta } secretariis.
d. Bartholomeo Chalco }

Francisco Ritio, cancellario.

15 Fuit concessa licentia domino Carolo de Flisco eundi et standi ad possessionem de Marchesiis, quam tenet ad fictum, cum expresso precepto quod, pro quanto caripendit gratiam Principum nostrorum, versus Bussetum non transgrediatur fines et terminos dicte possessionis; et quod non vadat Bussetum aliquo pacto, nec ad eam terram appropinquet ultra fines dicte possessionis. Et hoc significetur Potestati Busseti etc.

1479 die vero XII^a aprilis, de mane.

p 188

20 Advenerunt, postea, dominus Petrus Landrianus et dominus Johannes Jacobus Symonetta, ducalis secretarius.

Et lecta fuit scripta tenoris infrascripti videlicet:

«Trovarello, squadrero del conte Petro dal Verme, ha dicto a Christoforo de Castel San Zohanne, famiglio ducale de arme, che prima che passe el mese de magio proximo futuro el signore Roberto, Duca di Bari, et messer Lodo-
25 vico Sforza seranno in Lombardia ad campegiare le terre de questo Stato, como inimici delli nostri illustrissimi Signori; et, per questo, ha facto andare de guardia uno paro de calze de scharlato, l'uno contra l'altro, videlicet: Trovarello dicendo che serà como è dicto di sopra, et Christoforo che non serà vero ». Quo scripto, lecto presente ipso Trovarello, fuit reprensus et correctus dictus Tro-
30 varellus acriter de huiusmodi verbis. Deinde, fuit licentiatus cum admonitione ne amplius dicat similia, sed faveat rebus Status Principum nostrorum, de quibus habet panem et victum.

^a Parzialmente corretto.

Fuerunt lecte domino Zacharie de Pisis, oratori illustris domini Marchionis Mantue, littere Principum nostrorum directive ad prefatum dominum Marchionem, quibus sollicitatur eius expeditio in Thusciam, in subsidium Florentinorum; et fuit admonitus dictus dominus Zacharias, ut etiam ipse similiter scriberet; fuerunt, etiam, ei participate advisationes habite ex Roma de suspensione censurarum et offensionum etc. 5

1479 die XIII aprilis, de mane.

Congregatis Senatoribus infrascriptis, ut supra, videlicet:

reverendo domino Episcopo Comensi,	
d. Orpheo de Richavo,	10
d. Johanne Jacobo de Trivultio,	
d. Petro de Landriano,	
d. Azone Vizecomite,	
d. Cicho Symonetta.	
D. Johanne Symonetta	} secretariis.
d. Bartholomeo Chalco	
d. Johanne Jacobo Symonetta	
Francisco Ritio, cancellario.	15

p 189 Fuit conclusum quod circa exemptionem^a illorum de Posclavio non innovetur aliquid. 20

Item, fuit conclusum quod dentur domino Antonio Trotto, noviter conducto^b ad stipendia Principum nostrorum, ducati ducenti super sua provisione et expediantur ei littere Consiliariatus Secreti cum provisione, quam habet dominus Jacobus Bonarellus, incipiendo a calendis maiis proxime; item, expediantur littere Gubernationis et Commissariatus Parme cum salario et provisione habita per dominum Jacobum Bonarellum a Comunitate Parme et cum ceteris emolumentis, incipiendo a calendis predictis maii. 25

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis, addito domino Palavicino, ducali consiliario.
Alexandro Colletta, cancellario. 30

Lecta fuit relatio dominorum Johannis Angeli de Birago, Antonii Cacarani, Johannis Jacobi de Dugnano et Jacobi de Clivio in facto Caneparie salis Papię,

^a Nel testo exemptionum   ^b Parzialmente corretto.

continens quod de jure Camera tenetur versus Johannem Franciscum Florpertum et quod Melchion^a de Mediisbarbis tenetur versus Cameram, cui relationi acquieverunt domini suprascripti Consilarii; quę relatio est penes dominum Cichum.

5 Die vero sequenti, videlicet XIII suprascripti, dominus Palavicinus venit in suprascriptam opinionem^b.

Lectaque, eodem die, suprascripta relatione domino Petro de Landriano, ipse respondit suum apparere esse quod, ad auferendum omne onus omnibus collegis suis et sibi, committeretur Magistris, quod consulerent rem hanc cum aliquo vel
10 aliquibus probis doctoribus, aut committeretur alicui partium confidenti.

Et congregatis, ipso mane, Consiliariis infrascriptis, videlicet:

reverendo domino Episcopo Comensi,
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
15 d. Johanne Jacobo Trivultio,
d. Petro de Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Simonetta.
D. Johanne Simonetta
20 d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Alexandro Colletta, cancellario.

Conclusio facta pro dicto domino Johanne Antonio Cotta qui equitaturus
est pro Commissario in Exercitu in Tuscia videlicet: p 190

25 Primo, segli habia ad dare la sua provisione de quattro mesi.

Item, segli daghi ducati 80 el mese, con li quali habia ad cavalcare con cavalli XII, tra cavalli et muli ad minus, et stagi honorevole; et fin da mo' segli daghi dinari per tri mesi con certificare esso messer Joanne Antonio che tanto ch'el starà in campo la provisione sua ordinaria cessarà.

30 Item, segli donino centocinquanta ducati ad ciò se possi mettere in ordine.

Fuit responsum Francisco, nuncio Hieronymi Spinole, ad ea quę, nomine ipsius Hieronymi exposuerat, quod dicat et referat Hieronymo quod res suas custodiat et studeat eas conservare quacumque via honesta poterit; nec faciat aut operetur aliquid quo Dux Januę provocetur ad nocendum aut faciendum
35 contra ipsum Hieronymum; certificando eum quod prefatus Dux scripsit ad

^a Corretto su Melchionem   ^b Nell'interlineo.

Principes nostros se non offensurum res Hieronymi predicti, et Principes nostri non credunt quod prefatus Dux eos deciperet.

Circa provisionem ^a ipsius Hieronymi, fuit responsum quod se intelligat cum Thexaurario ^b et quando satisfiet de ea ceteris Consiliariis eius collegis, satisfiet etiam ipsi Hieronymo. 5

Fuit etiam ordinatum quod adviseretur et moneatur litteris ducalibus prefatus Dux Januę velit bene tractare omnes; nec provocare aut irritare animos aliquorum contra se et diligenter custodiat personam et Statum suum.

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis, presentibus etiam magnificis Oratoribus veneto et florentino. 10

Fuit conclusum quod scribatur in Franciam de rebus actis Rome circa suspensionem censurarum et offensionum etc.

Fuit etiam mandatum Antonio de Landriano, ducali generali thexaurario, quod hoc vesperi solvat domino Zacharie de Pisis, oratori illustris domini Marchionis Mantuae, ducatos quinquemillia pro residuo prestantię a bello ipsius domini Marchionis; et hoc fuit significatum ipsi domino Zacharię, ibi presenti, qui respondit quod cras mittet predictos quinquemillia ducatos prefato domino Marchioni et sollicitabit ipsum ad proficiscendum in Tusciam, sine aliqua mora, ut desyderant illustrissimi Principes nostri et Florentini studiosissime petunt. 15
p 191 20

1479 die XV aprilis, de mane.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet:

reverendo domino Episcopo Comensi,

d. Orpheo de Richavo, 25

d. Johanne Jacobo de Trivultio,

d. Petro Landriano,

d. Azone Vicecomite,

d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta ^c

d. Bartholomeo Chalco

d. Johanne Jacobo Simonetta

} secretariis. 30

Francisco Ritio, cancellario.

^a Su raschiatura.

^b Parzialmente corretto.

^c Nell'interlineo.

Fuit habitus magnificus Hieronymus Morellus, orator florentinus, et ei fuit responsum de subsidio mittendo, quod illustris d. Marchio Mantue discedet statim post festum sancti Georgii proximum; et cum erit prope Pisas aut in Lucensi, si deliberabitur quod a tergo claudat hostes, tunc fiet quod Johannes

5 Baptista de L'Anguillaria cum peditibus mille, qui sunt in Lunensi, coniungatur cum dicto domino Marchione; si, vero, deliberabitur quod dictus dominus Marchio veniat et jungat se cum dicto domino Marchione, dicti pedites non erunt necessarii, sed remanebunt ad custodiam locorum nostrorum in Lunensi.

10 Fuit vocatus dominus Zacharias de Pisis et cum eo expostulatum fuit et conquestum de Cardinale Mantuano, qui in civitate Mantue, que est obligata Principibus nostris, ex capitulis illustris domini Marchionis Mantue, exercet officium Legationis contra prefatos Principes nostros, maxime propter Breve pontificium, quod misit in presentia ad dominum Johannem de Comite, eum revocando ex

15 stipendio nostro, quod videtur alienum ab omni honestate etc. et quod prefatus dominus Marchio non debet comportare hoc; et ipse dominus Zacharias dixit quod scribet opportune.

Eodem die, post prandium.

20 Congregatis suprascriptis, exceptis domino Petro Landriano et domino Johanne Jacobo Symonetta, qui erant absentes.

Fuit conclusum quod Johannes Georgius Invitiatus, cancellarius Johannis Ghiappani, remittatur ad Officium bladorum cum salario florenorum quinque mense quolibet; et fuit commissum domino Bartholomeo Chalco, ut referat illustrissime Domine nostre; et, si Excellentie sue placuerit, faciat scribi

25 in quaterneto dicti Officii.

Die XVII aprilis 1479, de mane.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

reverendo domino Episcopo Comensi,
d. Palavicino,
30 d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Petro de Landriano,
d. Azone Vicecomite,

d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta

d. Bartholomeo Chalco

d. Johanne Jacobo Symonetta

} secretariis.

Francisco Ritio, cancellario.

5

Fuit ordinatum^a et mandatum medico domine Criseide, ut statim et sine mora licentiaret ex hac civitate dominum Jacobum de Capua, fratrem ipsius domine Criseide, qui venit ex terris Brixianis, morbatis; et quod domina Criseida et eius filii et familia non veniat in castellum per multos dies.

Eodem die, post prandium.

10

Congregatis suprascriptis.

Fuit conclusum et dictum Cancellario domini Johannis Antonii Cotte quod de denariis pro quibus ipse d. Johannes Antonius pretendebat agere contra uxorem et bona domini Thomasini de Campofregoso propter detentionem de eo facta in Corsica per ipsum Thomasinum etc., non faciat amplius verbum, sed, dignis respectibus et pro honore utriusque partis, imponatur silentium huic rei.

15

Item, super controversia Cantorie Alexandrie^a, vertente inter dominum Laurentium et fratrem domini Petri Andree de Inviciatis, fuit conclusum quod utraque pars remaneat in eo assetamento, in quo convenerant, vel in eo quod tractatum fuit per Phylippum Ferrufinum.

20

p 193

1479 die XVIII aprilis, de mane.

Congregatis infrascriptis Consiliariis, videlicet:

reverendo domino Episcopo Comensi,

d. Palavicino,

d. Orpheo de Richavo,

d. Johanne Jacobo de Trivultio,

d. Petro de Landriano,

d. Azone Vicecomite,

d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Simonetta

d. Bartholomeo Chalco

d. Johanne Jacobo Symonetta

} secretariis.

Francisco Ricio, cancellario.

25

30

^a Parzialmente corretto.

Admissus fuit et auditus dominus Johannes Antonius Cotta, qui petiit partem bonorum feudalium et alodialium Cottini, fratris sui, tanquam bonorum confiscatorum, propter rebellionem, in quam incurrit, ratione inobedientiæ in non redeundo etc., pro se et d. Johanne Jacobo, fratre suo; conclusum quod de
5 huiusmodi bonis fiat donatio ipsis dominis Johanni Antonio et Johanni Jacobo, hac condicione: quod, si unquam aliquo futuro tempore, restituent aliquo modo ipsa bona ipsi Cottino, illa amittent et etiam partem propriam.

Venerabilis d. Johannes Molitorius, nuncius et capellanus magnifici comitis Georgii de Sana Casa, presentavit instrumentum ratificationis capitulorum,
10 initorum inter illustrissimos Principes nostros et prefatum dominum comitem Georgium; quod instrumentum auctenticum fuit acceptatum, presentibus Andrea de Busti et Paulo Hoffman, theutonico, etc.

Super supplicatione Jacobini de Olzate, petentis posse se transferre in Hastense cum familia, propterea quod est in practicha accipiendi ad livellum certas petias
15 terre etc., conclusum quod concedatur licentia eundi in Hastensem, videlicet a civitate Hast supra et non versus terras Dominii.

Alexander Colletta rettulit magnifico domino Petro Francisco Vicecomiti relationem factam per dominum Angelum de Birago, dominum Antonium Cacaranam, dominum Jacobum de Clivio et Johannem Jacobum de Dugnano
20 in facto Caneparie salis Papię, et petiit suum apparere; qui dominus Petrus Franciscus dixit quod ipse est ignarus juris et quod remittit se ad doctores qui noscunt terminos juris.

p 194

Eodem^a die, post prandium.

Congregatis antescriptis Senatoribus, addito domino Petro Francisco Vicecomite.
25

Fuerunt auditi magnifici domini Johannes Lodovicus et dominus Palavicinus, marchiones Palavicini, fratres, super eorum controversia divisionis et nulla fuit facta aut concordia aut conclusio; sed solum, petente domino Johanne Lodovico, quod ei daretur copia protestationis facte, diebus superioribus, per dominum
30 Palavicinum, quia actus est judicialis, fuit conclusum quod daretur dicta copia presente ipso domino Palavicino et dicente non debere dari dictam copiam, et quatenus velit dari, detur cum quadam sua protestatione, quam afferet in scriptis.

^a Nel testo edem

1479 die XX^a aprilis, de mane.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet:

reverendo domino Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Petro Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Simonetta.

5

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco } secretariis.

10

Francisco Ritio, cancellario.

Fuit conclusum quod illis de Plurio expediantur eorum capitula, ut fuerunt expedita aliis etc.

15

Fuit, etiam, conclusum quod Martino Cenano, lucensi, fiat salvuconductus, ut ipse petiit per litteras Gabrielis Palearii.

Fuit etiam conclusum quod illi medico de Pontremulo, qui est cum illustri domino Duce Bari, prorogetur terminus redeundi in patriam, juxta proclamata per quindecim dies.

20

P 195 Fuit conclusum quod reverendo domino Episcopo Sedunensi concedatur quod exemptio data suę Dominationi et suis, usque ad summam librarum quadringentarum, sua reverenda Dominatio possit gaudere et servetur per Dacianos cuicumque habenti ab ipso bullettinum, etiam si non esset natus subditus, modo non excedat summam dictarum quadringentarum librarum, in anno.

25

Super supplicatione Fratrum Carthusię Papię et heredum quondam domini Nicolai de Tolentino, conquerentium quod quedam bucca Navillii nuncupata Della Vetula aperta fuerit, conclusum quod remittatur ad Magistros Extraordinarios, qui intelligant et provideant opportune, ita ut neutri partium fiat iniuria.

30

Fuit dictum Potestati Mediolani, quod debeat facere dare XXV stafillatas cuidam mulieri nuncupate Zaninę, que habuit rem cum privigno.

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis.

Fuit auditus Johannes de Busti, qui petivit fratrem suum ascribi inter stipendiatos ducales; cui Johanni, post consultationem, fuit unanimiter responsum

35

quod illustrissimi Principes nostri, attenta eius fide et laboribus, sunt contenti acceptare fratrem ipsius Johannis de Busti in loco Bernardini Missalię, qui habuit licentiam.

5 Fuit, etiam, conclusum quod in arce Belvedere, Commissarius Parme mittat sex de provisionatis ducalibus, qui sunt Parmę, qui habeant in mandatis una cum Castellano capere quendam Angelum de Russino. Et de hac re scribatur nobilibus de Terciis de Sexa, quorum est dicta arx.

1479 die XXI^a aprilis, de mane.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

10 reverendo domino Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orptheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
15 d. Petro Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Simonetta.

D. Johanne Simonetta
d. Bartholomeo Chalco
20 d. Johanne Jacobo^a Symonetta } secretariis.

Francisco Ricio, cancellario.

Super litteris domini Antonii Malvicini, locumtenentis reverendissimi domini Cardinalis Papię, de illo Donato, hebreo, qui conduxit puerum nuncupatum
25 Turlurii ad Harenam in manus Belhominis et creditur publice fuisse ab eis crucifixum dictum puerum Turlurii, fuit conclusum quod scribatur ipsi domino Antonio, ut ad evitandum tumultus et scandala in civitate Papię mittat huc Donatum hebreum predictum, ut intelligatur et puniatur eius delictum; et similiter scribatur Commissario Papię, ut procuret habere in manus Belhominem predictum: et mittat eum huc, ut etiam examinari et puniri possit, si erraverit;
30 et advertat ipse Commissarius, ne aliquis tumultus aut insultus fiet ad domos reliquorum Hebreorum civitatis Papię.

p 196

^a Segue Trivultio cancellato.

Fuit etiam ordinatum quod celebratio sancti Georgii fiat ut infra, videlicet:
Fare dir la messa solenne in Sancto Donato in Castello per lo episcopo Paulo
et gli siino li cantori⁶⁷ et li se benedicano li standardi, more solito.

Le zente d'arme se mettano in squadre suso la piazza del castello; similiter li
balestreri da cavallo et li cento provisionati; parte delli capi de squadra de zente
d'arme desmontino a piede, per essere alla messa et benedictione delli standardi
presso el Signore et l'altra parte restino al governo delle squadre.

Finita la messa et benedicti seranno li standardi, el Signore monti a cavallo
con tutti li suoi et con li soprascripti zente d'arme, balestreri da cavallo et provi-
sionati et ordinatamente vadi ad accompagnare li standardi per la via de Sancto
Johanne^a suso el muro et Sancto Jacobo^b; uscendo fuori per Porta Ver-
cellina se drizino verso Sancto Spirito et alla sosta et lì intrino in lo zardino
et portino li standardi al loco consueto.

Portinseno doy stendardi, videlicet, el Ducale et el Sforzesco: messer Alfon-
zio dal Caretto porti lo standardo Ducale e Galeazo Tegnoso porti el Sforzesco.

p 197

Eodem die, post prandium.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

reverendo domino Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite^a,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Petro Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

d. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco } secretariis.

Francisco Ricio, cancellario.

Super querela filiorum d. Luciae de Castiliono, conquerentium per Con-
siliium Secretum non adhibitam^c opportunam provisionem in violentia sibi fa-
cta per d. Rosanam de Castiliono, quae, de facto, misit circa XXX homines

^a Parzialmente corretto.

^b Aggiunto in margine.

^c ad aggiunto nell'interlinea.

67. I cantori ducali si distinguevano in
cantori da camera e da cappella. Non se ne
lasciò sfuggire l'elenco (col rispettivo emolu-

mento) il Cicco, che lo riportò nei *Diari*
(cit. p. 128). Tra i cantori da camera e da cap-
pella si noverano nomi italiani e ultramontani.

ad occupandam possessionem Bisozoli etc., fuit conclusum et commissum Philippo Ferrufino, ut referat dominis de Consilio Secreto quod provideant, ut tollatur violentia; deinde, jus fiat partibus, expediendo cum omni possibili celeritate.

5 Super supplicatione Protonotarii de Gallerate, filii domini Petri, conquerentis de usurpationibus et insolentiis commissis per homines Castelletti de Mommo et aliis Novariensibus de bonis et possessionibus Monasterii de Dolzago, ordinatum^a fuit quod scribatur Capitaneo Devetus Novariensis, qui vadat super locum et provideat, ne dicte usurpationes fiant; et advise hic de eo quod com-
10 pertum habuerit.

Super supplicatione Dionisii Cribelli contra dominum Laurentium Grassum, ordinatum fuit quod domini de Consilio Justicie provideant taliter, quod ipse Dionisius juste conqueri nequeat et non relaxentur ille libre DCC imperialium, nisi prius re bene cognita.

15 In causa Petroni Longoni, detenti ob homicidium, conclusum fuit quod terminus proferendę sententię prorogetur dies decem; intelligatque hanc causam^a dominus Nicolaus Fontana una cum Capitaneo Justicie.

Die 23°.

p 198

Congregatis antescriptis.

20 Super supplicatione Johannis de Melzio et Johannis et fratrum de Peragallo, petentium quod ipse de Melzio possit vendere nonnulla bona in territorio Inzaghi ipsis Johanni et fratribus, nepotibus suis, cum eo jure quod possit emere cum exemptione et donatione alias facta ipsi Johanni de Melcio possendi irrigare CC perticas terre ipsorum bonorum de aqua Navigii Martesanę, con-
25 clusum quod donatio aquae possit transferri in ipsos de Peragallo, sed non cum exemptione.

Comune et homines Sancti Columbani miserunt Oratores rogatum illustrissimos Principes, ut sibi liceat in eo oppido exhedificare aliam ecclesiam amplio-
30 rem et capacio-rem vetere, quę ruinosam est, nec populum capit; quibus, fuit concessum, ut, remanente in nova ecclesia jure patronatus Principum nostrorum sicut est in vetere, possint aliam edificare longius a fortilitio, quam sit vetus, et materiam veteris ecclesiae in ea convertere.

Dissoluto jam suprascripto Senatu, dominus Johannes Lodovicus ex Marchionibus Palavicinis iterum petiit sibi a me^b dari copiam protestationis superius
35 facte die II^a presentis mensis per dominum Palavicinum, eius fratrem, presente magnifico domino Cicho, qui dixit mihi Francisco Ritio ut darem dictam

Per Alexandrum Collectam

^a Parzialmente corretto.

^b a staccata con un tratto.

copiam, ut fuit ordinatum die XVIII presentis; et, ut dominus Palavicinus gravari non posset, misit ad eum Julium de Cattaneis, ducalem cancellarium, pro protestatione quam faciendam sibi reservavit; qui Julius, rediens, portavit protestationem predictam tenoris infrascripti, videlicet:

«Petente domino Johanne Lodovico Palavicino, marchione, fratre meo, de-
cerni sibi copiam protestationis ^a per me facte diebus superioribus in pleno Con-
silio; et interrogatus an assentiam dari dictam copiam eidem domino Johanni
Lodovico, respondeo et dico, exemplo Domini, ego palam locutus sum mondo,
et in occulto nihil; et verum est quod dixi et protestatus fui prout constare debet
p 199 in strumento rogato per Franciscum Ritium, ducalem cancellarium et notarium, 10
iis diebus elapsis; a quo instrumento protestationis nullatenus discordare volo
nec intendo per aliqua, quæ nunc, vel in futurum dicam, vel faciam etc.; quinymmo
ea pro repetitis, nunc et quodcumque, in omnibus inter nos fratres gerendis
haberi volo et declaro et protestor in omnibus et per omnia, prout jacet, as-
sentiens quantum sit pro me domino Johanni Lodovico copiam dari et decerni, 15
ut de ea plenam et indubitata notitiam habere possit. Rogo te Franciscum
Ritium, cancellarium et notarium suprascriptum, ut de his omnibus publicum
conficias instrumentum ».

Die XXII aprilis 1479, post prandium.

Alexander Colletta, ducalis cancellarius, accessit ad illustrissimam d. Du- 20
cissam nostram et rettulit Excellentie suæ ^b relationem factam per d. Angelum
de Birago, d. Antonium Cacaranam, d. Jacobum de Clivio et d. Johannem Ja-
cobum de Dugnano in facto Caneparie salis Papiæ, propter quam vertitur diffe-
rentia inter Cameram, Melchionem de Mediisbarbis et Johannem Franciscum
de Filipertis, et apparere maioris partis Consiliariorum etc.; eius Excellentia 25
fuit contenta quod provideretur quod dicta relatio mandaretur executioni.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
magnifico d. Sfortia Secundo ^a,
d. comite Petro de Verme, 30
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Petro de Landriano,

^a Nell'interlineo. ^b Parzialmente corretto.

d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Simonetta.

D. Johanne Simonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Simonetta } secretariis.

Alexandro Colletta, cancellario.

Alexander Colletta missus fuit ad illustrissimam Dominam nostram ad notificandum eius Excellentie quemadmodum magnificus d. Orator Venetorum facit multam instantiam pro negotio Dominici de Georgiis et quod oportet quod eius Excellentie respondeat de intentione sua. Celsitudo sua respondit quod nihil vult facere in isto negotio; et, ita, commisit dicto Alexandro quod predicti Consilarii debeant precise dare exclusionem et negativam Cancellario Oratoris predicti, qui expectabat. Et, ita, responsum est, mitibus verbis, in hanc substantiam.

p 200

Ser Nicola Boldono, ser Zorzo Magno, ambo de Bellano, domino Donato de Marliano de Varena admissi sunt, qui dixerunt, nomine eorum Comunium, nullo modo velle se subiacere alicui, nisi illustrissimis Dominis nostris; responsum fuit eis quod vadant et sint bono animo, quia non fiet aliquid in hoc, contra eorum voluntatem.

Fuerunt auditi Vicarius provisionis Mediolani et Officiales super aqua Olone^a et retulerunt de immoderatis buchis, quibus impeditur, ne aqua Olone possit fluere versus Mediolanum etc.; quibus fuit dictum quod moneant iterum habentes dictas buccas, ut veniant ad audiendum se condemnari, aut ad allegandum cur non debeant condemnari, ex eo quod noluerint moderare dictas buccas; quo facto, condemnent condemnandos, et vadant ad videndum et moderandum dictas buccas.

1479 die XXIII° suprascripti, post prandium.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
magnifico d. Sfortia Secundo,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo Trivultio,
d. Petro Landriano,

^a Corretto su Alone

d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

5

Alexandro Colletta, cancellario.

p 201

Magnificus dominus Hieronymus Morellus, orator florentinus, petiit, nomine magnifici Laurentii, officium Commissarię Salsi Placentini, pro duobus annis, post finem presentis Commissarii, pro Joseph Columbino,⁶⁸ gratis. Et, ita, fuit conclusum, ut fiat, et fiant, nunc, littere.

10

1479 die XXVI^a aprilis, de mane.

Congregatis Senatoribus infrascriptis, videlicet:

magnifico d. Petro Francisco Vicecomite,
magnifico d. comite Petro de Verme,
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Petro de Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Simonetta.

15

20

D. Johanne Simonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Simonetta } secretariis.

Francisco Ritio, cancellario.

Fuit auditus magnificus d. Antonius Donatus, orator venetus, qui exposuit continentiam litterarum illius Domini circa res, quae tractantur Romę, pro pace concludenda; quae litterę conformes sunt litteris, quas d. Leonardus Botta scribit ad Principes nostros de hac materia; et super his fuit conclusum una cum dicto Oratore quod rescribatur Venetias, commendando quantum per illud Dominium factum et scriptum est circa istam materiam et recordetur quod scri-

25

30

68. La lettera di nomina porta la data del 28 seguente; ma il Colombini iniziò la carica con i tempi nuovi: nel 1481, sotto il Moro,

il quale *ad complacentiam* di Lorenzo il Magnifico prorogò l'ufficio a favore di Giuseppe Colombini per altri due anni, dopo il 1483.

bat pro reservatione Bononiae, Pisauri et Arimini in stipendio Florentinorum et in protectione Foederis nostri illustrissimi. Deinde, prefatus magnificus Orator venetus dixit de re Dominici Georgii zoylerii; ad quod fuit responsum id quod, alia die, Alexander Colletta, ducalis cancellarius, Cancellario dicti domini Oratoris rettulit de mandato illustrissime Domine nostre, videlicet: quod illustrissima Domina prefata rogat ipsum magnificum Oratorem quod de re dicti Dominici sit contentus non gravare suam Excellentiam, quia ipsa bene novit ipsum Dominicum non esse creditorem; et, si viveret Marinus, eius frater, qui litteras ducales accepit ad Thesaurarium, pro ultima satisfactione crediti sui, occasione jocalium datorum illustrissimo quondam domino duci Galeacio, hoc non peteret; et, ideo, sua Dominatio circa rem hanc non intendit facere aliud, nec esse amplius de ea loquendum; scit, enim, illustrissimum d. consortem suum fecisse conclusionem ipsi Marino, ut in ducalibus suis litteris continetur; et omnia facta esse cum summa maturitate et justicia. Et de hoc scribatur d. Leonardo Botte, oratori ducali, Venetiis agenti.

p 202

Lecta fuit quaedam relatio magnificorum dominorum Luce Grimaldi, Antonii Bercelli et Alexandri de Raude circa petitionem Blance de Scipione, que petit posse probare dotem per alios et novos testes; que relatio continet quod justum est quod utraque pars possit adducere testes; conclusum quod fiat justa suprascriptam relationem.

Super petitione Oratoris illustrissimi domini Ducis Ferrarie, petentis levare de banno contagionis pestifere civitatem Mutine, cum non sit infecta, etc., fuit conclusum quod remittatur dominis Deputatis super Sanitate, ut rem intelligant et, si sic est, provideant, ut levetur de banno.

Item, super petitione eiusdem Oratoris, petentis concedi licentiam veniendi huc comiti Antonio Rangono, stipendiato domini Roberti de Arimino, pro emendis armis et rebus necessariis, fuit conclusum quod per litteras patentes concedatur dicta licentia, ordinibus super peste et quibuscumque in contrarium facientibus non attentis.

Eodem die, post prandium.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

reverendo d. Episcopo Comensi,
magnifico d. Sfortia Secundo,
magnifico d. comite Petro de Verme,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orptheo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,

d. Azone Vicecomite,
d. Petro Landriano,
d. Cicho Simonetta.

D. Johanne Simonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

5

Alexandro Colletta, cancellario.

p 203 Conclsum fuit super^a querimonia quam Potestas Gabaloti fecit exponendo quod aliqui sibi minati sunt et Senatui maledixerant, quod avocentur Mediolanum principales seditionis et, presertim, qui maledixerunt, et committatur cognitio huius negotii domino Luchino Ferrufino et cognitio insultus facti Johanni Jacobo Carnelevario. 10

Conclsum quod concedatur Guerrerio de Castellatio, quod possit libere venire in Dominium nostrum et stare, cessante omni molestia reali et personali, occasione homicidii alias per eum patrati, modo non appropinquet se ad^b terram Castellatii ad decem miliaria. 15

Fuit admissus dominus Antonius Malvicinus, vicarius reverendissimi d. Cardinalis Papię, qui presentavit puerum illum appellatum Turlurii, quem Papienses asserebant, fama vulgari, fuisse interfectum a Judeis, Arene, videlicet, per Belhomum hebreum etc.; quod falsum esse presentatione dicti pueri comprobatum est; fuit conclsum quod scribatur Commissario Papię et ad quos spectat ut omnes Hebrei, tam mares quam femine, detenti occasione predicta, dimittantur et relaxentur in sua libertate et restituantur res et bona eis ablata etc. 20

Super querela illorum de Valletellina, conquerentium de mutatione Vicarii Capitanei, fuit conclsum quod scribatur ipsi Capitaneo Vallistelline quod, reiecto Vicario presenti, et qui noviter electus fuerat, elligat unum novum Vicarium et non moveat se ad petitionem alicuius de dicta valle. 25

1479 die XXVII^a aprilis, de mane.

Congregatis Senatoribus suprascriptis^c, ut supra^d.

Francisco Ricio, canzellario, 30

Fuit conclsum in facto domini Hugonis de Sancto Severino quod remittatur in locum suum, ad stipendium Principum nostrorum, ut erat prius.

In facto, autem, Gemi, possessionis dotalis uxoris sue, pro qua petit, aut jus administrari contra heredes^a magnifici quondam domini Tristani, aut per

^a Parzialmente corretto. ^b Segue de cancellato. ^c Corretto su infrascriptis ^d Corretto su videlicet 35

ducalem Cameram solvi libras VII milia CCLXXXIII. etc., fuit ordinatum quod d. Bartholomeus Chalcus significet illustrissime Domine nostrę naturam huius rei et eam persuadeat ad habendam bonam considerationem etc.

5 Super litteris d. Francisci Della Latta, parmensis, petentis annullari bannum rebellionis ei datum per d. Gubernatorem Parmę de ducali mandato et acciri ad gratiam ei, diebus superioribus, una cum aliis concessam, fuit conclusum quod recipiatur ad gratiam, et scribatur ei ut veniat huc; et, deinde, vacabit studio suo Papie.

p 204

10 Fuit commissum domino Melchioni Storiono quod vadat Modoetiam, pro repetienda illa cruce argentea, quę, furto, fuerat subtracta, diebus superioribus, et, postea, per quendam confessorem, fuit dictum quod quidam volebat eam resistuere et nunc non persistit in sententia, sed negat, etc.

Eodem die, post prandium.

Congregatis iisdem Senatoribus etc.

15 Spectabilis d. Cesar Valentinus, orator illustrissimi d. Ducis Ferrarię, qui, nomine prefati Ducis, fecit justificationem et excusationem suam de imputatione ei data per Florentinos quod noluerit congredi cum hostibus^a, quod fecit sua Dominatio pro conservatione Exercitus totius Lige etc., ut qui videbat periculosum esse congredi cum hostibus, propter loci difficultatem et propter
20 alias causas, quas in medium attulit; deinde dixit non videri honorificum illustrissime Ligę tenere Oratores apud Lucenses, qui favent hostibus, ideo, suadet revocandos etc.; tercio petiit subventionem pro stipendiatis suis in bello etc.

Venerunt, postea, d. Johannes de Meltio, Johannes Bottus et Johannes Advocatus, magistri ducalium Intratarum Ordinariarum, qui legerunt litteras
25 Ducis Januę, petentis relaxari certos gualdos detentos per Referendarium Terdone, allegando exemptionem etc.; fuit conclusum quod rescribant et respondeant iustificate quod omnino debet solvere etc.

Circa gualdos Castrinovi Terdonensis fuit^b dictum quod Referendarius Terdone exigat intratas Camere ex dictis gualdis absque^c eo quod recurrant
30 ad Locuntenentem Ducis Ferrarię, cuius est terra Castrinovi, et non intratas gualdorum etc.; et referant se ad consuetudinem ducis Borsii.

Ad^d requisitionem magnifici d. Hieronymi Morelli, oratoris florentini, fuit conclusum quod scribatur domino Johanni Antonio Cotte, commissario ducali apud illustrem d. Marchionem Mantuę, quod prefatus d. Marchio cum sua
35 comitiva vadat in Valle Nevolę per Graffignanam, aut per montes Pistorię, et ibi coniungatur cum aliis Gentibus Lige ad id destinatis ad deliberandum per

p 205

^a Segue propter loci difficult cancell. ^b Parzialmente corretto. ^c Corretto su ab eo ^d Corretta la maiuscola al capoverso.

quem locum debeant offendere inimicos et eos profligare. Et, ita, respondeatur dominis Florentinis, confutando non posse fieri per Lunensem et iri ad Massam, unde cum Gentibus reliquis coniungi non posset et iter periculosum esse etc., prout in minutis litterarum plenius continetur. Et scribatur domino Johanni de Comite et Johanne Baptista de L'Anguillaria quod, quando illustris d. Marchio Mantue erit unitus cum Gentibus Florentinis et Ligae et ad offendendum inimicos requirerentur ab eis, vadant in eorum favorem cum peditibus mille ad minus, advertendo ut vadant securi et salvi etc. 5

1479 die XXVIII aprilis, de mane.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet: 10

magnifico d. Sfortia Secundo,
rev. d. Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Nicodemo Tranchedino,
d. Orpheo de Richavo, 15
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis. 20

Francisco Ritio, cancellario.

Sanctinus dictus Frappa promisit et protestatus est quod post hac non offendet, neque iniuriabitur Ambrosio de Cazago, dicto nec facto; et, ita, suprascripti Senatores preceperunt et mandaverunt dicto Frappe quod observet.

Postea venit dominus Petrus Landrianus et 25

fuerunt vocati d. Antonius Malvicinus, vicarius reverendissimi d. Cardinalis Papiensis, et d. Ambrosius Pizonus et frater Bonifortus Strazapatta, oratores papienses, presente Turlurii puero, quem asserebant a Belhomo hebreo in Arena crucifixum; et, petentibus ipsis Oratoribus remitti Hebreos detentos ob hanc causam ad Potestatem Papię, ne laedatur sua jurisdictio etc., fuit eis responsum quod illustrissimi Principes nostri nolunt rumpere eorum jurisdictionem; sed, quia huiusmodi imputatio fuit data Hebreis alias et, tamen, fuit inventa falsa, voluerunt prefati Principes nostri hoc intelligere; quia huiusmodi casus, si fuisset verus, erat atrocissimus et offendebat totam Christianam religionem; ideo, erat officium Principis hoc ad se advocare et veritatem intelligere; et, si fuissent reperti culpabiles, fuissent etiam remissi ad Potestatem Papię, ut pu- 30 35

nirentur. Et, sic, fuerunt dimissi dicti Oratores et ordinatum quod scribantur littere huiusmodi responsionis ad Comunitatem Papię et relaxentur et liberentur omnes Hebrei, hac de causa detenti, et eorum bona eis servantur et ex-torta restituantur.

5 Fuerunt vocati domini Consilarii Secreti infrascripti, videlicet:

- d. Antonius Romagnanus,
- d. Augustinus Rubeus,
- d. Nicodemus Tranchedinus et
- d. Franciscus Maletta.

10 Et eis fuit dictum de facto d. Jacobi Lupari, potestatis Mediolani, detenti hic in castello propter illam feminam justiciandam, quam obprobriose miserat ad hostium Consilii Secreti in curia Arenghi; de quo actu plurimum fuerunt conquesti d. Consilarii; et fuerunt suasi ad utendum clementia erga dictum dominum Potestatem, attento quod petiit veniam genuflexus et attenta re bo-
15 noniensi, quae importat etc. Qui d. Consilarii vocati responderunt se pro rata sua prumptos ad hoc et ibunt ad socios et eos persuadebunt et referent eorum deliberationem. Et ordinatum fuit quod ex ista clementia permittatur dictum d. Potestatem finire officium suum.

20 Fuit ellectus deputatus Ambrosius Ruffinus pro tercio arbitro in contro-versia vertente inter magnificum Laurentium Medicem, seu agentes pro eo ex una, et Jacobum Zanottum ex altera parte; et dictus tercius fuit ellectus de consensu partium.

25 Super supplicatione Sfortię Secundi, conquerentis quod turbatur in aqua irrigante zardinum sibi donatum per Principes^a nostros de bonis Ducis Barri, fuit conclusum quod d. Magistri Extraordinarii intelligant et provideant quod ipse supplicans possideat dicta bona donata et eis gaudeat, ut possidebat et gau-
debat Dux Bari ante ipsius rebellionem, expediendo cum omni celeritate pos-sibili.

p 207

Eodem die, post prandium.

30 Congregatis Senatoribus infrascriptis, videlicet:

- rev. d. Episcopo Comi,
- magnifico d. comite Petro de Verme,
- d. Petro Francisco Vicecomite,
- d. Orpheo de Richavo,
- 35 d. Petro Landriano,

^a Nel testo parzialmente corr.

d. Azone Vicecomite,

d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta

d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Francisco Ritio, cancellario.

5

Fuit vocatus d. Jacobus Luparus, potestas Mediolani, cui, post auditum Christoforum de Bullate de intentione dominorum de Consilio Secreto in curia Arenghi, fuit dictum et mandatum quod vadat una cum dicto Christoforo ad prefatos Dominos, et ab eis petat veniam de errore commisso contra eos, inmittendo illam mulierem ad hostium Consilii. Et, hoc facto, exerceat officium suum, ut faciebat antea usque ad finem temporis per litteras ducales sibi concessi.

10

In facto Nicolini de Mortario pro illis centum ducatis, quos ei abripuit Johannes Aloysius de Flisco, qui denarii erant illustrissimorum Principum nostrorum, licet ipse Nicolinus dixerit esse suos, ut eos salvaret etc., fuit conclusum et commissum domino Petro Landriano quod dicat d. Bartholomeo Chalco, ut expediat litteras ducales ad Magistros Intratarum, imponendo eis quod faciant bonos dictos centum ducatos ipsi Nicolino, in computis suis.

15

Super supplicatione Sorti et fratrum de Quadrio de Ponte, conquerentium trahi huc extra forum suum, fuit conclusum quod domini de Consilio Justicie intelligant et provideant, prout justum videbitur.

20

p 208

Super supplicatione magistri Michaelis de Vezago, petentis sententiam arbitralem in causa fictus unius domus reduci ad arbitrium boni viri, etc., fuit conclusum quod domini de Consilio Justicie provideant prout jus postulat.

Super supplicatione Albertini Rubei de Alexandria, conquerentis fuisse se percussus in vultu cum uno pugno in domo domini Johannis Antonii Sparvarie a quodam Bartholomeo, cancellario^a d. Nicolai de Fontana, fuit conclusum quod prefatus d. Johannes Antonius Sparvaria cognoscat et procedat in hac re, absolvendo et condemnando, prout justicia postulat.

25

1479 die XXVIII aprilis, de mane.

30

Congregatis Senatoribus infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,

d. comite Petro de Verme,

d. Petro Francisco Vicecomite,

d. Palavicino,

35

^a *Si raschiatura.*

d. Orptheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo Trivultio,
d. Petro Landriano,
d. Azone Vicecomite,
5 d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Simonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Francisco Ritio, cancellario.

10 Fuit conclusum in facto Petroni de Longono, detenti apud Capitaneum
Justicie Mediolani, occasione homicidii, quod, ad tollendam suspicionem, quam
agentes pro dicto Petrono allegant de Capitaneo predicto, cognoscatur et in-
telligatur ista res per d. Potestatem Mediolani, cum suo Vicario et Judice ac
15 cum domino Johanne Baxiano et domino Nicolao de Fontana, ex Vicariis
Generalibus.

Fuerunt vocati magnifici d. Oratores venetus, florentinus et ferrariensis, et,
lectis litteris ex Roma, quibus declaratur mala dispositio Pontificis ad pacem,
fuitque conclusum quod scribatur Venetias ad exhortandum illam excellen-
tissimam Dominationem ad statuendum terminum certum practice et con-
20 clusioni pacis; quo elapso, Oratores discendant, factis protestationibus; et, si
venietur ad hoc, scilicet, ad bellum, ordinetur quod Domini Arimini et Pisauri
moveant bellum et guerram in Romandiola et in Marchia, etc.

p 209

1479 die ultima aprilis, de mane.

25 **E**isdem^a Senatoribus et Secretariis congregatis, ut supra, excepto d. Johanne
Jacobo Symonetta.

Francisco Ricio, canzellario existente.

Fuit vocatus dominus Potestas Mediolani et ei fuit commissum quod fa-
ciat poni Petronum de Longono, qui de presenti est in manibus Capitanei Ju-
sticie, occasione homicidii etc., in aliqua rocheta, deinde, una cum d. Johanne
30 Baxiano e d. Nicolao de Fontana, ex Vicariis Generalibus, et, cum consilio sui
Vicarii et Judicis maleficiorum ducalis, intelligant et revideant processus fac-
tos et omnia agitata contra dictum Petronum et veritatem eruant de predictis

^a Corretto su eisdem

et referant quicquid repererint et an absolvendus, an puniendus sit dictus Petrus de jure.

Fuerunt auditi Nuncii Communitatis Uvadę, petentes sibi concedi gratias et immunitates, alias petitas etc.; super qua requisitione fuit conclusum quod dictis de Uvada confirmetur privilegium alias concessum per illustrissimum quondam dominum ducem Franciscum, reservata exemptione CCC librarum, quas in futurum solvere debeant. 5

In facto Petri Paveri de Fontana pro inimicitia, quam habet cum Johanne Antonio Del Parmesano, ducali armorum familiari, qui minatur offendere dictum Petrum Paverum, fuit conclusum quod nisi dictus Johannes Antonius intra dies octo ab intimatione dederit^a idoneas fideiussiones de ducatis ducentis^o de non offendendo dictum Petrum Paverum in aere nec in persona, directe, neque per indirectum, bannizetur^a ex toto Ducali Dominio. 10

Eodem die, post prandium.

Congregatis infrascriptis, ut supra, videlicet: 15

magnifico d. Sfortia Secundo,
rev. d. Episcopo Comensi,
d. comite Petro de Verme,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino, 20
d. Azone Vicecomite,
d. Orpheo de Richavo,
d. Petro Landriano,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Cicho Simonetta^b. 25

D. Johanne Simonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Francisco Ritio, cancellario.

p 210 Lecta supplicatione agentium pro illustri d. Phylippo⁶⁹ et fratribus de Sa-
baudia in negocio Cacialepore, auditisque Senatoribus Justicie, qui omnes quatuor interfuerunt, atque lecta relatione ipsorum Senatorum, missus fuit d. Bar- 30

^a Parzialmente corretto.   ^b Nell'interlineo.

69. Filippo di Savoia, conte della Bressa, poi duca: 16 aprile 1496 † 7 nov. 1497.

tholomeus Chalcus lectum illustrissime Domine nostre eam relationem et acceptum sue Celsitudinis obinde voluntatem; quae respondit se remittere iudicio predictorum Senatorum, quod fuit ut dillationis terminus, qui petebatur per agentes predictos non concederetur, nisi fideiuberent erga emptores Cazaleporis de evictione.

5 Super querela Illarii Villani, conquerentis non dari expeditionem cause sororis sue, juxta relationem domini Raymundi Lupi, cui per Senatores Consilii Secreti iniunctum erat onus ipsius expeditionis, ordinatum fuit quod Phylippus Ferrufinus vadat ad ipsos Senatores, quibus dicat querelam ipsius Ilarii et eos
10 hortetur ad dandum expeditionem dicte cause.

Super supplicatione Jacobi, Plebis Inzini, habitatoris Herbe, armigeri ducalis, conquerentis de Gabriele et fratribus de Paravesino, filiis Johannis Zonfrini, quod debuerint incidisse sibi vites, conclusum quod committatur d. Johanni Antonio Sparvarie, qui mittat pro partibus et diligenter inquirat veritatem et, postea, referat ut provideatur executioni etc.
15

1479, die prima maii, post prandium.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet:

20 magnifico d. Sfortia Secundo,
rev. d. Episcopo Comensi,
d. comite Petro de Verme,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Cicho Symonetta.
25 D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Simonetta } secretariis.
Francisco Ritio, cancellario.

30 Super differentia et controversia vertente inter magnificos d. Johannem Lodovicum et d. Palavicinum, fratres, ex Marchionibus Palavicinis, ad evitanda scandala, que de facili oriri possent, quemadmodum evenit, diebus superioribus, de illis qui in Buxeto fuerunt mortui et vulnerati etc., fuit conclusum quod cogantur dicti fratres, omni opportuno remedio, ad deponendum arcem Buxeti in unum partium confidentem, quem dicti fratres elligant, infra dies duodecim ab intimatione huius ordinationis; et, si infra dictum terminum non elegerint dictum confidentem, tunc illustrissima Domina nostra accipiat dictam
35

p 211

arcem in se et faciat eam custodire nomine et sumptibus dictorum fratrum, quousque decise fuerint eorum controversie per dominos de Consilio Secreto; quibus, deposita dicta arce etc., fiat commissio quod ipsis fratribus circa differentias predictas jus ministrent; et haec commissio, ex nunc prout ex tunc, facta intelligatur.

Super petitione domini Episcopi Parmensis, pro quo comparuit Malatestas et pluries auditus fuit occasione fictus, quem petit idem d. Episcopus pro bonis, sitis in territorio Brixillii, locatis d. Lodovico Marię Sfortię, et, item, occasione restitutionis suprascriptorum bonorum, quam petit tanquam bonorum Episcopatus, et de quibus deberetur maior fructus etc., conclusum quod quo ad solutionem fictus fiat commissio Magistris Ordinariis, qui debeant liquidare huiusmodi creditum; et ad quem computum debeat poni sive librarum CCCC, in anno, sive CL; et, postea, facta liquidatione, provideatur satisfactioni super bonis domini Lodovici; quo vero ad restitutionem predictorum bonorum conclusum quod ipsi Magistri scribant per litteras ducales prefato d. Episcopo, exhortando eum ad permittendum quod Camera perseveret in possessione bonorum et solvant fictum annualem, quem solvebat quondam d. Antonius de Corrigia et incohavit solvere d. Lodovicus predictus, adducendo, etiam, quod Camera non debet esse peioris et deterioris conditionis quam fuerunt suprascripti etc.

Super supplicatione Facini^a Tanzii^b, conquerentis quod Potestas Alexandrie vult procedere contra Johannem de Romano et socios, incolas in loco dicti Facini nuncupati Sancti Juliani, occasione unionis, nonobstante quod ipse Facinus observaverit promissa, videlicet, consignaverit ipsum Johannem dicto Potestati, qui satisfecit creditori etc., conclusum quod scribatur suprascripto Potestati quod non procedat, attentis suprascriptis.

Lectis litteris Comunitatis Bersilii, per quas conqueritur quod in executione litterarum dominorum Deputatorum super bladis facta fuit quaedam novitas in illa terra et castellantia super molinariis, et licet hoc videatur processisse ad instantiam dicte Comunitatis, tamen, ipsa dicit nihil scire et, propterea, requirit quod provideatur, conclusum quod scribatur Deputatis quod provideant quod nihil innovetur, preter solitum.

p 212

1479, die II^a maii, post prandium.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, in loco Consilii, ut supra, videlicet:

magnifico d. Sfortia Secundo,
rev. d. Episcopo Comensi,
d. comite Petro de Verme,

^a Corretto su Fanini   ^b Parzialmente corretto.

d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Azone Vicecomite,
5 d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Francisco Ritio, cancellario.

10 Fuerunt habiti magnifici d. Johannes Lodovicus et d. Palavicinus, fratres, ex
Marchionibus Palavicinis, et eis fuit lecta et intimata ordinatio et conclusio facta
heri circa depositionem arcis Buxeti et commissionem differentiarum suarum ad
Consilium Secretum etc.; qua lecta, dimissus fuit d. Palavicinus; quo amoto,
15 d. Johannes Lodovicus respondens, post multa allegata in suam justificationem,
dixit et protestatus est se non acceptare dictam ordinationem, attento quod
est aliena ab ordinatione et mandato facto, diebus superioribus, ab illustrissima
Domina nostra huic Senatui ad supplicationem ipsius domini Johannis Lodo-
vici, videlicet: quod isti Consiliarii componerent et concordesset dictos
20 fratres aut remitterent eorum controversias ad dominos de Consilio, ut iusticia
mediante eos determinarent; ideo, dictus d. Johannes Lodovicus allegans su-
prascriptos Senatores de isto Senatu discessisse ab mandato illustrissime Domine,
appellat et provocat ad eius Excellentiam ab huiusmodi eorum ordinatione
etc.; et de hac protestatione et appellatione rogavit et rogat me Franciscum
25 Ritium, publicum imperiali ac ducali auctoritate notarium, etc., presentibus
suprascriptis Senatoribus, Phylippo Ferrufino et Alexandro Colletta, ducali-
bus cancellariis et notariis, una mecum rogatis, ac d. Antonio Landriano, ducali
generali thesaurario, et Antonio Symonetta, testibus ad predicta habitis et rogatis.

1479, die III^a maii, de mane.

Congregatis eisdem Senatoribus.

30 Fuerunt lecte littere illustris d. Marchionis Mantuę et d. Johannis Antonii
Cotte, continentes adventum Sfortię Bittini, nomine excelsę Reipublicę Flo-
rentine, ad dirigendum prefatum d. Marchionem Mantuę per aliam viam,
quam per eam, quam ordinaverant Principes nostri; et, tandem, discussis om-
nibus, fuit conclusum quod ad evitanda pericula etc., dictus d. Marchio omnino
35 vadat per viam ei ordinatam litteris hesternis Principum nostrorum; et, ita,
replicentur littere; et hoc idem modestis et iustificatis verbis dicatur Hieronymo
Morello, oratori florentino, etc.

1479 die III^a maii, post prandium.

Congregatis Senatoribus infrascriptis, videlicet:

magnifico d. Sfortia Secundo,
rev. d. Episcopo Comi,
d. comite Petro de Verme,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Cicho Symonetta.

5

D. Johanne Symonetta
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

10

Francisco Ritio, cancellario.

Fuit conclusum quod Comunitati Sancti Stephani, pro reparatione murorum et fortificatione illius terre, concedantur intrate molendinorum etc.

Item, quod filius comitis Petri Rusche acceptetur ad Principum nostrorum stipendia in Lanceis spezatis et, cum vacabit locus, dabitur ei provisio.

15

Venit postea d. Palavicinus.

Super supplicatione Ambrosii de Ello, petentis alium tercium arbitrum poni loco Francisci Schancii super differentia vertente inter ipsum Ambrosium et Baldessarem et Tristanum de Permenugo conclusum quod mittatur supplicatio ad Consilium Justicie, qui bene et diligenter intelligant et examinent eam et opportune provideant.

20

Super supplicatione Betini de Serina, cuius equus^a, casu fortuito, dum ipse equitaret illum interfecit quandam puellam annorum IIII, sicuti continetur in supplicatione, conclusum quod fiat remissio, si ita est, sicuti supplicatum fuit.

25

Venit postea d. Petrus Landrianus.

Fuit conclusum quod comiti Lodovico de Valeria concedatur licentia eundi Parmam, pro mense uno, itu, mora, et reditu computatis.

Super controversia d. Margaritte Malette cum generis, occasione Campalestri, propter novitatem que assertitur^b facta per Nicolaum Malettam in apprehensione dicti loci Campalestri, conclusum quod Consilium Secretum et Justicie, exclusis suspectis et servatis ordinibus, intelligant et provideant, prout eis justum videbitur.

30

Fuit conclusum quod querele exposite in scriptis per scholares Francigenas, Papię studentes, dentur d. Francisco Vascono, qui transferat se Papiam et

35

^a Parzialmente corretto.

^b Corretto as

procuret intelligere veritatem dictarum querelarum et aliorum excessuum, commissorum per scholares, his proximis diebus; et de omnibus advise et reliqua faciat, juxta eius commissionem et litteras ei datas.

5 Fuit admissus magnificus comes Gaudentius de Amatia, orator illustrissimi ducis Sigismundi de Austria, et, habita imprimis oratione per *****, consiliarium prefati domini Ducis, ipse Comes, qui designatus est consiliarius illustrissimorum Principum nostrorum, juravit fidelitatem, primum, salva fidelitate illustrissimi Domini sui; mox, taciturnitatem; et se fore secretum eorum, quæ audiverit ex secretis prefatorum dominorum Ducum. Quibus peractis, dimissus fuit.

10 Fuit ordinatum quod comes Johannes, filius quondam comitis Bernardi de Anghusolis, vivat una cum domina Sveva matre sua, quousque ipsi comiti Johanni placuerit; et comites Bartholomeus et Johannes Franciscus Anghusoli, patrum dicti pueri, habeant tutelam et curam omnium bonorum ipsius et
15 custodiri faciant^a arces suas, et de omni intrata dictorum bonorum dent libras noningentas imperialium pro victu et vestitu dicti comitis Johannis ac matris et Familie suæ, computatis illis quingentis libris, quæ erant prius ordinate dicte matri, et solvantur, temporibus congruis, videlicet, sexcentum libræ in victualibus secundum ordinem et extimationem factam coram Commissario Placentiæ, et trecente libræ dentur in denariis; relique intrate describantur ad custodiam arcium et pro dissolvendis debitis; et, si quid supererit, servetur ad utilitatem dicti pueri; et, ita, de hac ordinatione, fiant opportune littere.

20 Lectis litteris Leonardi de Parma et Hieronymi de La Cruce^b, conquerentium de diminutione eorum salarii, conclusum per omnes Senatores quod eis non fieret iniuria, si non reintegrarentur in eorum possessione; et concludunt quod debeat fieri suprascripta reintegratio.

Admisso Laurentio Ciserano et audito, qui rettulit quid factum et secutum fuerit hucusque de facto Johannis de Roncho^b, nominati in processibus factis de^b morte principis ducis Galeazii, conclusum quod fiat jus per Vicarium Capitanei Justicie Mediolani, etc.

30 Super supplicatione Comunium Sancti Donati, Cugenti et Sancti Martini etc., conquerentium quod Potestas Parme astringit eos, vigore cuiusdam statuti, ad solvendum equum, furto subtractum Jacomatio, armorum familiari, in Villa Crustuli, fuit conclusum quod scribatur dicto Potestati, ut de predictis
35 diligenter investiget et repertos culpabiles puniat et astringat ad satisfaciendum; non repertos culpabiles non molestet, nec sumptibus distrahat, sed furem reperiatur et castiget.

^a Segue eas cancellato.

^b Parzialmente corretto.

Die V^{ta} maii 1479, de mane.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Petro de Landriano,
d. Cicho Symonetta.

5

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

10

Francisco Ritio, cancellario.

Fuerunt lecte per Antonium de Applano magnificis dominis Oratoribus veneto et florentino littere illustris d. Marchionis Montisferrati, scripte ad ipsum Antonium et eius responsiones circa rem serenissimi regis Rhenati et Ducis Calabriae ad rem Italicam etc.; et fuit decretum quod dictarum litterarum et responsionum exempla dentur dictis Oratoribus, ut ea mittant ad suos illustrissimos et excellentissimos Dominos pro habenda eorum sententia.

15

Super supplicationibus Petri Ventrotti et consortium de Plurio ac Christofori Morazoppi de Plurio, conquerentium de Dionisio de Nave, potestate Plurii, et petentium non confirmari in dicto officio, sed puniri de erratis etc., fuit conclusum quod dimitantur dicti supplicantes bonis verbis et scribatur dicto Potestati, ut modeste vivat cum ipsis et eorum supplicationes mittantur ad Filippum de Petrasancta, commissarium Clavenę, ut veritatem inveniatur et referat, etc.

20

25

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis, additis d. Sfortia Secundo et d. comite Petro de Verme.

Lectis litteris Referendarii Comensis pro stipendio quod Commissarius Comi postulat ab hominibus Lacus Comi, conclusum fuit quod littere ostendantur d. Azoni Vicecomiti et quod eius iudicium executioni mandetur.

30

^a Parzialmente corretto.

Fuit vocatus Marcus Trottus, cui commissum fuit quod dicat Consiliariis quod in facto illorum de Galianis faciant quod debiti et juris fuerit.

Magnificus dominus Cichus in loco, in quo alias exercebatur Officium cabalariorum, precepit, presentibus Johanne de Belinzona et Silvestro de Vigliarana et Alexandro Colletta, comiti Johanni Angussiole, filio quondam comitis Bernardi et domine Svevae, nomine illustrissimorum dominorum nostrorum Ducum, quod non audeat accipere uxorem sine expressa licentia eorum Excellentiarum, sub pena indignationis sue.

Lectis litteris d. Gubernatoris Parme et responsione nobilium de Terciis de Scissa circa illos sex provisionatos mittendos in arcem Belvedere, fuit conclusum quod scribatur dictis nobilibus quod, sub pena indignationis et feudi, acceptent dictos provisionatos in dicta arce et reparent pontes etc., ut in ipsis litteris continetur.

1479, die VI^a maii, de mane.

15 Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
20 d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Petro Landriano,
d. Cicho Symonetta.

25 D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Francisco Ritio, cancellario.

Fuit conclusum quod Johannes Advocatus et Hieronymus Griffus una cum Deputatis super provisione bladum revideant et terminent computum et rationes bladum illustrissimorum Principum nostrorum infra mensem unum.

30 Fuerunt communicate littere ex Florentia et Lunensi cum Oratore florentino, continentes discessum d. Roberti Severinatis et sociorum ac totius Exercitus versus Lunensem; et fuit ordinatum quod scribatur Florentiam quod provideant ut pars Exercitus Ligae insequatur hostes; et scriptum fuit Marchioni Mantue ut firmet se ubi est per biduum, donec intelligatur progressus hostium.

35 Deinde, venit Orator venetus, videlicet d. Antonius Donatus, et exposuit ab illustrissimo Dominio suo esse revocatum et ideo velle petere licentiam

p 216

p 217

ab illustrissima Domina nostra, ut ei iniunctum est; fuit ei responsum quod, licet gratissima sit hic sua presentia, tamen, ut satisfaciant desiderio suo, dici facient illustrissime Domine nostrę; et fuerunt ei communicate littere supranominate.

Fuit conclusum quod Branda de Castiliono mittatur in loco Georgii Vicecomitis de Lanzeis spezatis, etc. 5

Fuit, etiam, ordinatum quod replicetur Venetias, pro statuendo termino Oratoribus Romę, quod discedant, factis protestationibus, nisi Pontifex pacem concluderit etc.

Eodem die, post prandium. 10

Congregatis infrascriptis Senatoribus, ut supra, videlicet:

- d. Petro Francisco Vicecomite,
- d. Palavicino,
- d. Orpheo de Richavo,
- d. Johanne Jacobo de Trivultio,
- d. Cicho Symonetta.

15

D. Johanne Symonetta
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Alexandro Colletta, cancellario.

Fuit dictum Hieronymo filio Pauli Spinole de Arquata quod veniat in novembri, aut in decembri proximo, quia tunc providebitur sibi de loco camerarii, sive aulici etc.; et quod donetur sibi citoninus morellus pro una dyployde. 20

Postea, venit d. Episcopus Comensis. Deinde, venerunt magnifici et strenui Sfortia Secundus et comes Petrus de Verme et Bartholomeus Chalcus.

In facto Caroli de Monticellis de Parma, petentis cassari et annullari fideiusionem ducentorum, seu trecentorum ducatorum, quam^a dedit, diebus superioribus, coram Potestate Parmę, propter imputationem monetarum rotundatarum etc., fuit conclusum quod concedatur et fiat, ut petitur, scribendo Potestati ut eam^b annullet etc. et de predicta imputatione fiat libera remissio et gratia pro hac vice. 25 30

p 218

Fuit conclusum ut fiant littere Magistris Intratarum quod equitantes, qui mittuntur pro rebus ducalibus Pontremulum, tractentur in andatis suis quemadmodum tractantur illi qui mittuntur Januam.

Super supplicatione filiorum Pasini Capre contra Laurentium Burrum, detentum in arce Binaschi, conclusum fuit quod relaxetur et banniatur extra^c 35

^a Corretto su quas   ^b Corretto su eas   ^c Parzialmente corretto.

1479 die 7, post prandium.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet:

- 5 magnifico d. Sfortia Secundo,
rev. d. Episcopo Comi,
d. comite Pietro de Verme,
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Petro Landriano,
10 d. Cicho Simonetta.
D. Johanne Symonetta	} secretariis.
d. Bartholomeo Chalco	
d. Johanne Jacobo Symonetta	
- Alexandro Colletta, cancellario.

15 Suprascripti omnes Consiliarii comitati sunt magnificum Antonium Donatum, oratorem venetum, usque ad cassinum, ad illustrissimam Dominam nostram, qui significavit Excellentie sue sicuti habet licentiam a Dominio suo Veneto discedendi et cepit agere gratias prefate illustrissime Domine nostre de honore sibi facto; et, postea, nomine Domini Venetorum, obtulit, pro conser-
20 vatione huius Status^a, omnia etc.; et, item, obtulit personam suam, operam et facultatem, ubi sit opus etc.

Postea, dimisso ipso d. Oratore, remanserunt^b ipsi d. Consiliarii suprascripti et dixerunt illustrissime Domine nostre quod, licet omnes uniti et separati multum elaboraverint pro componendis differentiis magnificorum dominorum
25 Johannis Lodovici et Palavicini, fratrum, ex Marchionibus Palavicinis, tamen hucusque res non potuit reduci ad aliquod accordium; tamen, omnibus bene et mature consideratis, dixerunt quod nullum honestius partitum invenire potuerunt, quam quod ipsi fratres eligerent unam personam dignam, idoneam
30 et confidentem pro Castellano Busseti, qui habeat illum numerum sociorum, qui sibi sufficiens videbitur; qui Castellanus juret fidelitatem ambobus fratribus suprascriptis, et tamen ipse det sacramentum suis sociis, et ipsi fratres possint quilibet tenere debitum numerum personarum, ita tamen quod alter non sit
35 potentior Castellano. Hoc facto, fiat postea commissio Consilio Secreto residenti in Curia Arenghi Mediolani, quod ipsis fratribus circa eorum differentias ministret jus; si vero dicti fratres non possint convenire in Castellano confi-

p 219

^a Corretto us   ^b Su raschiatura.

dente, tunc illustrissima Domina nostra eligat quattuor aut quinque personas probas, fidas et dignas, ex quibus ipsi fratres eligant unam pro Castellano cum condicionibus et modis suprascriptis.

Illustrissima Domina nostra respondit, posteaquam audivit hoc partitum, quod sibi placebat, ut ita fieret.

Super supplicatione Leonardi de Sexto, conquerentis de Roberto et fratribus de Vicecomitibus et de eorum famulis, conclusum quod remittatur supplicatio ad d. Nicolaum de Fontana, delegatum super differentiis predictis, cum commissione quod intelligat supplicata et comperiat veritatem et, deinde, opportune provideat.

Super supplicatione comitis Manfredi de Lando, conquerentis quod Commissarius et Potestas Placentiæ non decidunt causam, quam habet cum Francisco Baraterio, conclusum quod scribatur, ut decident quo celerius fieri possit.

1479 die 8^a maii, de mane.

Congregatis infrascriptis Consiliariis, in loco Consilii, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,

d. Palavicino,

d. Orpheo,

d. Johanne Jacobo de Trivultio,

d. Petro Landriano,

d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta

d. Bartholomeo Chalco

d. Johanne Jacobo Symonetta

} secretariis.

Francisco Ritio, cancellario.

Magnificus dominus Antonius Donatus, orator venetus, petiit licentiam a Consilio cum consuetis cerimoniis; deinde, ivit ad visitandum illustrissimum Principem nostrum et discessit domum, profecturus versus Venetias, hodie hora XXI^a.

p 220

Ad supplicationem rev. d. Episcopi Comensis et affinium d. Johannis de Castilioni, nuper defuncti, fuit conclusum quod^a ad Commissariatum Alexandriæ et Terdonæ, loco et scontro dicti domini Johannis, commissarii defuncti, fuit conclusum quod ad ipsum officium elligatur et sufficiatur Johannes Baptista de Castilione, frater dicti domini Episcopi, attento quod dictus Johannes Baptista est optimus officialis et bene se gessit in omnibus officiis.

^a Parzialmente corretto.

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis Senatoribus ut supra, vocato etiam domino Ziliolo Oldoyno, ad consulendum.

Fuit conclusum quod Antonio de Georgiis, de Papia, fiat licentia in scriptis portandi arma cum duobus de suis, commorantibus in domo sua; et hoc, pro defensione sua, propter inimicitiam quam habet cum illis qui interfici fecerunt unum de suis; et scribatur^a Potestati Papię ut dictam licentiam observet, aliquibus cridis et ordinibus in contrarium non obstantibus, et, si quis murmuraverit, dicat esse factum propter respectum predictum, etc.

Super supplicatione Brande de Castilione, filii quondam Johannis de Castilione, mortui, commissarii Ultra Padum, fuit conclusum, rogantibus etiam rev. domino Episcopo Comensi et Johanne Baptista, eius fratre, quod dictus Branda exerceat officium predicti Commissariatus a die mortis paternę usque et per totum mensem junii proxime futuri; et littere Commissariatus predicti concessę prefato Johanni Baptistę incipiant a calendis julii proxime futuri.

Die X^a maii 1479, de mane.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, ut supra, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. comite Petro de Verme,
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Petro de Landriano,
d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta

} secretariis.

Francisco Ritio, cancellario.

Fuit conclusum quod supplicatio Abraę, hebrei de Alexandria, conquerentis quod, ad instantiam Salomonis, molestatur ad revisionem duarum sententiarum conformium etc., remittatur dominis de Consilio Justicie, qui intelligant et provideant, justicia mediante, ita ut non relinquatur locus justę querele.

p 221

^a Segue dicto cancellato.

De Posterio salis Aiani et aliarum villarum, conclusum quod, pro Posterio presentis anni, ipse Comunitates prestant patientiam et eligant ex nunc alium Posterum, pro anno futuro, ut eis videtur, modo Camera ducalis habeat debitum suum.

Eodem die, post prandium.

5

Congregatis omnibus suprascriptis Senatoribus et Secretariis.

Conclusum quod amplius non solvetur stipendium sociorum qui sunt in arce Novarum, nisi illustrissimi Domini nostri ponant ipsi socios^a pro custodia dicte arcis.

Super supplicatione magnifici d. Sfortie Secundi, petentis castigari et puniri Gallum de Meda et magistrum Andream Sellarium de quibusdam scriptis^b infamatoriis porrectis contra presbyterum Johannem Mariam Del Magno, eius capellanum, fuit conclusum quod scribatur Capitaneo Justicie, ut predictos falsos infamatores puniat et castiget, ut meriti sunt ex dictis cedulis infamatoriis, procedendo summarie et expedite.

10

15

In causa Capitanei Justicie contra Gregorium de Rosate pro asserto matrimonio contracto cum Francisca de Slavonia, vertenti coram Vicario Archiepiscopali Mediolani, fuit conclusum quod dictus dominus Vicarius committat uni arbitro causas suspicionum allegatarum pro parte dicti Gregorii contra dictum Vicarium, et, interim, supersedeatur in causa principali; et, si fuerit declaratum legitimas esse suspensiones, Vicarius prestat patientiam et amittat appellationem; si fuerit declaratum non esse legitimas, procedat ad sententiam et dictus Gregorius et agentes pro eo protestentur, ex nunc, renunciare dicte appellationi et non impetrare aliquod rescriptum pro dicta appellatione, nec uti impetrato. Et, sic, ambe partes una cum dicto Vicario recesserunt.

20

25

Item, fuit ordinatum quod suprascripta Francisca de Slavonia removeatur de manibus Capitanei Justicie et ponatur in Porta Romana.

p 222

Fuit conclusum quod ille puer Laudensis, detentus hic in castello ad instantiam Mazeferate, squadrerii balisteriorum, occasione^c rerum furto ablatarum ipsi Mazeferate in domo ipsius pueri, ubi hospitatus fuerat, conclusum fuit quod postquam examinatus, etiam cum minis, dictus puer^d inventus innocens a dicto furto, dimittatur in sua libertate.

30

Fuit mandatum Johannantonio de Parma, ducali familiari, quod acceptis a Petro Paulo de Fontana ducatis quinquaginta auri pro medicinis, faciat pacem cum ipso Petro Paulo, alioquin executioni mandentur littere scripte Po-

35

^a socios corretto su sociis rasch. corretto.

^b Su raschiatura.

^c Segue occasione espunto.

^d Parzialmente

testati Castri Sancti Johannis, quod nisi dedisset securitatem de non offendendo infra certum terminum, bandizaretur ex toto Dominio; et ita fuit conclusum quod scribatur Potestati Castri Sancti Johannis.

Die XI maii 1479, de mane.

5 Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet:

	rev. d. Episcopo Comensi,	
	d. comite Petro de Verme,	
	d. Palavicino,	
	d. Petro Francisco Vicecomite,	
10	d. Orpheo de Richavo,	
	d. Johanne Jacobo de Trivultio,	
	d. Petro Landriano,	
	d. Ciccho Symonetta.	
	D. Johanne Symonetta	} secretariis.
15	d. Bartholomeo Chalco	
	d. Johanne Jacobo Simonetta	
	Alexandro Colletta, cancellario.	

20 Conclusum circa differentiam vertentem inter d. Claram, relictam quondam comitis Leonori de La Pergola, et d. Beatricem, relictam quondam comitis Angeli, filiam quondam suprascripti comitis Leonori, occasione alimenterum, relictorum in testamento per dictum comitem Leonorum, conclusum quod filii dicte domine Beatricis dent, singulo anno, dicte d. Clare florenos LXV, pro eorum parte, et quod res stabiliatur hoc modo et quod amplius non disputetur, etc.

25 Conclusum quod concedatur licentia d. Lodovico de Antinis eundi Parmam per dies XII, itu, mora et reditu computatis, ad effectum quod possit videre avam suam a qua sperat consequi nonnullas facultates antequam moriatur, remanentibus, tamen, hic uxore et filiis ac etiam socero ipsius domini Lodovici.

30 Super litteris Vicepotestatis Vigleveni contra Johannem Antonium Ferrarium, dictum Zachetam, qui, noctis tempore, videtur insultum fecisse contra domum Georgii de Collis, jaciendo lapides per fenestras, etc. conclusum est quod scribatur ipsi Vicepotestati, ut ipsum Johannem Antonium personaliter detineat et jus contra eum ministret; et quia dictus Johannes Antonius est provisionatus ducalis, pro detentione huiusmodi sua, idem Vicepotestas auxilium
35 petat et favorem a Castellano dicte terre Vigleveni, si opus fuerit, ut juxta eius delicti qualitatem puniatur et corrigatur, justicia mediante.

p 223

1479 die XI maii, post prandium.

Congregatis suprascriptis, cum interventu etiam magnifici d. Sfortię Secundi.

Fuerunt omnes, una cum Oratoribus illustrissimi domini Ducis Austrie, ad illustrissimam dominam nostram, dominam Ducissam Mediolani etc., coram cuius Excellentia lectus fuit tenor instrumenti lige contracte inter prefatos Oratores, nomine Principis sui, et Excellentiam illustrissime domine Ducisse et ita stipulatum, etc.

Die vero XIII, de mane.

Congregatis Senatoribus infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. comite Petro de Verme,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Petro Landriano,
d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Francisco Ritio, cancellario.

p 224

Fuit conclusum quod in causa domini Margaritte Malette cum generis suis occasione Campalestri, domini de Consilio Secreto et de Consilio Justicię simul, remotis suspectis, eligant tres doctores non suspectos de utroque Consilio, quibus comittant dictam causam etc.

Die XIII maii, post prandium 1479.

Congregatis antescriptis omnibus.

Conclusum super supplicatione Baptiste de Cigatis, civis Novarie, petentis posse repatriare, quia elapsi sunt multi menses quod stetit absens propter nonnulla furta per eum commissa, pro quibus remansit in accordio cum illo, cuius fuerant res furate; conclusum, videlicet, quod fiat remissio banni, attenta paupertate dicti supplicantis, onere filiorum et accordio facto etc.

Conclusum quod Franciscus de Rippa, alias castellanus Castri Curte Corsice, qui habet tres fratres, deputetur pro castellano Claven⁷⁰.

Conclusum super querimonia Castellani Uvade, conquerentis quod non dentur sibi nisi novem paghe, in anno, quod provideatur et dentur sibi paghe XI; et ita commissum fuit Bartholomeo Chalco.

Super supplicatione Jacobini de La Cruce^a, falconerii, petentis quod possit satisfieri a Palamede Carpano de nonnullis melioramentis, quae habebat super quadam domo in Mediolano et vendidit eidem Palamedi, conclusum quod Capitaneus mittat pro ipso et non dimittat illum, nisi satisfecerit de ipsis melioramentis, aut restituat etc.

Conclusum est circa licentiam, petitam per Gibertum Tercium de eundo ad Amphytrionem, qui est cum Domino Forlivii, ut concedatur ipsa licentia dicto Giberto, attento maxime quod est obligatus jure militari dicto Amphytrioni; et hoc, aliqua inhibitione non obstante.

Ad supplicationem domini Caroli de Flisco, petentis sibi relaxari et dari ducatos quinquaginta super sale Castilionis, pro una vice tantum, pro restauro intratarum suarum perditarum, impreterito, etc., fuit conclusum quod dentur dicti L^a ducatorum, ut alias fuit conclusum.

Conclusum etiam quod d. Johannes Leonardus, filius Johannis Antonii de Mainardis, elapsis sex diebus, possit ire Papiam, pro continuando studio suo.

Die XIII° maii, 1479, de mane.

p 225

Congregatis infrascriptis, videlicet:

- d. Episcopo Comensi,
  - d. comite Petro de Verme,
  - 25 d. Petro Francisco Vicecomite,
  - d. Palavicino,
  - d. Orptheo de Richavo,
  - d. Johanne Jacobo de Trivultio,
  - d. Petro de Landriano,
  - 30 d. Cicho Symonetta.
  - D. Johanne Simonetta
  - d. Bartholomeo Chalco
  - d. Johanne Jacobo Symonetta
- } secretariis.
- Alexandro Colletta, cancellario.

35 ^a Nel testo il segno di croce.

70. Il 29 maggio seguente i nobiluomini Francesco e Giacomo fratelli de Rippa furono nominati Castellani di Chiavenna. Furono poi confermati «ad beneplacitum». Nel 1495, Giacomo sarà ancora riconfermato, dopo la morte del fratello.

Auditi fuerunt domini Prothonotarius^a de Cusano, agens nomine domine Margaritte Malette, et Aloysius de Castiliono, cum eius advocatis; et, tandem, post multas disceptationes, conclusum quod accipiantur supplicationes utriusque partis et mittantur ad utrumque Consilium cum commissione quod, remotis suspectis, et qui ex ordine removendi sunt, provideant, prout eis conveniens visum fuit.

5

In re Laurentii de Reate commissum fuit oretenus Vicario provisionum Mediolani, commissario inter ipsum et Galvanum de Cantellis, quod, ellapso termino statuto Galvano ipsi, propter absentiam d. Lodovici de Antino, procedet ad expeditionem cause.

10

Postea, dimisso ipso Vicario, commissum fuit Alexandro Collette quod committat sibi quod hoc medio faciat deponere fructus, etc.

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis, excepto d. Petro de Landriano.

Conclusum quod caballaria Uvadę detur Potestati, finito tempore concessionis presentis militis filii Castellani Uvadę.

15

Item, conclusum quod, ad instantiam Aloysii Cagnole, confirmetur officium^b salis Venetiis Catallanuo de Dugnano, sive^a nepotibus suis, post tempus concessionis per annos quattuor, dummodo ipse subveniat gratis de ducatis Vc., per annum unum cum dimidio.

20

p 226

Conclusum quod scribatur d. Francisco Guascono⁷¹, ne amplius det dilationes illis scholaribus, sed, cum informationibus, quas habuerit, huc redeat.

In causa illorum de Raude cum Ordinariis Ecclesie Maioris Mediolani, conclusum quod committatur Consilio Secreto, cum commissione quod habeant partes, presentibus etiam illis tribus Consiliariis qui sunt commissarii in causa, et eas intelligant et, deinde, illam accomodent provisionem, quę eis expediens visa fuerit, ita ut utraque pars contentari merito habeat.

25

Circa relationem Magistrorum Extraordinariorum pro facto Francisci Malette, qui petit posse extrahere aquam ex Navigio Magno, juxta privilegium suum, conclusum quod rescribatur suprascriptis Magistris in hunc modum, videlicet: quod duo ex ipsis Magistris, una cum duobus Ingeniariis, accedant et videant oculis quid possit fieri, sine preiudicio Navigii, sive Camere, et, deinde, referant sicuti reppererint una cum eorum apparere.

30

^a Parzialmente corretto.   ^b Precede officiis cancellato.

71. Francesco de Guasconibus, diventerà vicario Generale, al tempo di Ludovico il Moro (1480).

35

1479 die XV maii, de mane.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, in loco Consilii, videlicet:

- 5
10
15
20
- rev. d. Episcopo Comensi,
  - d. comite Petro de Verme,
  - d. Petro Francisco Vicecomite,
  - d. Palavicino,
  - d. Orpheo de Richavo,
  - d. Johanne Jacobo de Trivultio,
  - d. Petro Landriano,
  - d. Cicho Symonetta.
D. Johanne Symonetta	}	secretariis.
d. Bartholomeo Chalco		
d. Johanne Jacobo Symonetta		
- Francisco Ritio, cancellario.

15 Super supplicatione rev. d. Episcopi Parmensis, petentis dari sibi exemplum autenticum quorundam litterarum, emannatarum Commissario Brixilli de anno 1474, quod satisfieri faceret de bonis quondam d. Antonii de Corrigia, episcopo Parme, pro ficto centum ducatorum, fuit conclusum quod dictum exemplum daretur, ne fraudetur ecclesia; et, ita, mandarunt michi Francisco Ritio, 20 ducali cancellario, ut darem dictum exemplum.

Eodem die, post prandium.

p 227

Conclusum quod hominibus Sonvici respondeatur ad petitionem remittendi census, pro annis VIII, ut redeant in fine anni.

25 Item, quod littere directive Capitaneo Lugani in causa Sonvici et Lugani emanate juxta relationem Magistrorum Intratarum, reficiantur patentes, ut stent apud se⁷².

30 Lectis litteris d. Francisci de Guasconibus de Florentia missi Papiam, propter discordias scholasticas, et scribentis pacem esse factam inter scholares Francigenas et alios etc., et quod ad satisfactionem honoris Regis Francie erat necessarium quod fieret proclama quod nemo audeat obloqui de Majestate prefati d. Regis, fuit conclusum et scriptum ipsi d. Francisco et Commissario Papie quod fieri faciant proclama tenoris infrascripti videlicet:

72. Teneva l'ufficio del Capitaneato di Lugano Aloisio Orrigoni, nominatovi il 10 febbraio 1474.

p 228 « Li illustrissimi principi et excellentissimi signori nostri, madonna Bona et signore Johangaleaz, duchessa et duca de Milano, essendogli alli dì passati per certi scholari Francesi referto che in scholastiche controversie et rixe era stato sparlato della serenissima Maestà del christianissimo signore Re de Franza ne presero singulare disciplicentia, como quelli che sonno devotissimi et ob- 5 servantissimi fioli del prefato signore Re, sì per essergli congiunti de sangue, sì per li grandi et immortali beneficii recepti da sua Maestà; et comandereno sue Excellentie che tali temerarii sparlatori fossero puniti el che non si è facto per non essersi trovato fondamento de tale querela; hora sue Signorie per meglio declarare la sua devotione verso prefato Re, et ad ciò che nel suo Domi- 10 nio sia el nome regio Francese osservato, honorato et timuto universalmente, fanno fare banno et publico comandamento che da hora inanti non sia alcuno subdito di sue Excellentie, nè habitante, o commorante in lo suo Dominio, de quale condicione et grado essere si voglia, che ardisca, nè presuma dire alcuna sinistra, indigna o vergognosa parola contra et in offensione o dispregio 15 della Maestà del prefato christianissimo signore Re de Franza, ma tutti debbano haverlo in summa et singulare observanza, como l'hanno li prefati excellen- tissimi Signori nostri, et parlare de sua Maestà con quella dignità et reverentia che merita la grandezza, gloria et splendore suo, sotto pena de la forcha; la quale pena serà contra caduno inobediente et chi contrafarà ad questa ordinatione de 20 sue illustrissime Signorie irremissibelmente exequita ».

Super supplicatione filiorum d. Lucie de Castiliono, petentium ordinationem factam per dominos de Consilio Secreto in causa, quam habent cum d. Rosana de Castiliono, non impediri per suspensionem generalem factam de causis domini Brande de Castiliono, fuit conclusum quod, non obstantibus 25 litteris concessis d. Brande de dicta suspensione, dominus Potestas Mediolani, seu eius Vicarius, exequatur in dicta causa quantum per dominos de Consilio Secreto ordinatum fuerit litteris, ducali nomine, ipsi Vicario scriptis, quia dicte littere concesse dicto d. Brande non extendunt se ad istam causam, que prius fuerat remissa ad dominos de Consilio Secreto; et fuit vocatus Vicarius Po- 30 testatis predicti et ei fuit declaratum et mandatum ut supra continetur.

1479 die 17 maii, de mane

Congregatis Senatoribus infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. comite Petro de Verme,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo Trivultio,

35

d. Petro Landriano,
d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Francisco Ritio, cancellario.

Dominus Franciscus de Guasconibus rettulit quicquid factum fuerit per eum in civitate Papię circa pacem conclusam inter scholares; et dixit esset bonum quod scribatur Commissario Papię quod, si qui ex suis intervenerunt controversiis, puniantur, et presertim ex birris et infimis personis^a.

p 229

Nuncius Marchionis Finarii exposuit malos et inimicos modos, quos servat Dux Janue cum dicto Marchione et quod vult arcem Nolarum, nec vult satisfacere ipsi Marchioni de expensis factis in dicta arce, petens fieri provisionem ut quiete vivere possit; fuit dimissus^b cum responsione quod consultabitur super hac re et respondebitur.

Cancellarius domini Galeoti de Faventia petiit residuum sui stipendi; responsum quod hodie consultabitur.

Fuit responsum Danieli Butighielle ad ea que exposuit, nomine Ducis Januę, circa rem Marchionatus Finizani in quo pretendunt jura comites Marsilius et fratres de Torellis, in hunc modum, videlicet: quod Orator florentinus respondit quod excelsa Dominatio Florentina tenet illum Marchionatum pro suo, multis juribus et rationibus, et, tamen, contentatur respondere de jure in quocumque loco non suspecto; ideo, Principes nostri nesciunt quam aliam possint in hac re adhibere provisionem et hortantur dictum Ducem ut supersedeat in hac re, donec pax fiat; quia Principes nostri, facta pace, favebunt causę ipsius Ducis et comitum de Torellis per viam juridicam, hortando ipsum Ducem ad bene vivendum erga Florentinos, quia, si res eorum offenderentur, ab eo essent etiam offensi Principes nostri, a quibus tot recepit beneficia etc.

Super supplicatione Juliani de Senis de Parma, conquerentis de quodam suo computo saldato et quod nunc ducitur in controversia, fuit conclusum quod scribatur Referendario Parmę, ut, intellecta supplicationis continentia, non faciat rem indebitam ipsi supplicanti, sed solum justitia habeat locum, et non permittat quod aliqua pars possit juste conqueri, expediendo, cum omni possibili celeritate, ne res ista fiat immortalis.

^a Segue l'inizio del capoverso seguente, cancellato.

^b Corretto su dimisso

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis Senatoribus.

p 230

Responsum fuit Nuncio Marchionis Finarii quod circa expensas factas in arce Nolarum habeat circonspectionem necessariam et moderet eas; deinde, faciat sibi de illis satisfieri a Duce Janue et ei restituat dictam arcem; et scribatur dicto Duci quod bene vivat cum dicto Marchione. Petiit, deinde, dictus Nuncius dari et fieri^a aliquam provisionem ipsi Marchioni, aliter erit necesse quod sibi provideat aliunde, etc.; fuit responsum quod notificabitur^b illustrissime Domine nostre.

5

Fuit conclusum quod concedatur Universitati Hebreorum littere patentes, juxta eorum supplicationem justificatam circa falsas infamias, quæ eis dentur de sanguine humano etc.

10

1479 die XVIII^a maii, de mane.

Congregatis:

d. Episcopo Comensi et
d. comite Petro de Verme,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Petro Landriano.

15

D. Cicho Simonetta
d. Bartholomeo Chalco } secretariis.

20

Francisco Ritio, cancellario.

Fuit dictum Marcho Trotto quod referat dominis del Consilio Secreto, ut circa causam domini Zilioli pro illis libris faciant eam provisionem, quæ eis videbitur opportuna.

25

Similiter, quod committant cui voluerint cognitionem illius Presbyteri de Aliprandis detenti in Modoetia, propter suspicionem crucis furto subtracte in ecclesia Modoetiæ.

30

Item, quod in facto domini Melchionis de Storionibus non faciant commissiones, quousque huc redierit.

^a Nel testo fieria   ^b Corretto su notifiæt

In causa vertente inter Lucam Crottum et homines Bulgari, pro qua ^a vocatus fuit d. Johannes Aloysius Bossius, tanquam dominus dicti loci Bulgari, conclusum quod suprascripti homines habeant terminum per totum presentem mensem ad instruendum d. Ambrosium Aliprandum, subrogatum in loco d. Brande de Castiliono, absentis et advocati eorum; postea quod, nonobstante aliqua suspensione causarum domini Brande, procedatur.

p 231

Conclusum quod, posteaquam comes Galeotus de Lugo mortuus est, stipendium suum dividatur hoc modo, videlicet: dentur equi sex comiti Albrico, eius fratri, in taxis ^b, et ^b habeat stipendium tanquam armiger; reliqui quatuor dentur Baptiste, filio d. Guidonis Vicecomitis, cum stipendio pro famulo armorum.

Die suprascripta, post prandium.

Congregatis iisdem Senatoribus, ut supra.

Super supplicatione Johannis Leonardi Crivelli, conquerentis de molestia que sibi fit, occasione domus cuiusdam, alias sibi in solutum date per Cameram, ad extinctionem crediti sui etc., conclusum quod d. Scipio Barbavaria, tanquam instructus quando erat ex Magistris Intratarum Extraordinariarum, expediat hanc causam, faciendo jus.

Francisca Sclavona, asserta uxor Gregorii de Rosate, admissa fuit et audita; et interrogata, sub sacramento ei lato per me Alexandrum Collettam, in forma valida si est legitima uxor dicti Gregorii et quomodo est sua uxor, respondit quod sic, et ei promisit, ac eam desponsavit in presentia plurium testium.

Super supplicatione syndicorum Monasterii Sancti Francisci Mediolani ⁷³, petentium exemptionem nonnullorum bonorum relictorum ipsi Conventui, conclusum quod Magistri Intratarum intellegant et, deinde, referant quid fieri possit in hac re, advertendo ad preiudicium Camere et iurium tercii. Similiter, conclusum super supplicatione Ministri et pauperum Hospitalis Sancti Lazari placentini, petentium exemptionem nonnullorum, qui se dedicarunt dicto Hospitali, quod Magistri intellegant et referant et ut supra.

30 ^a Su raschiatura. ^b Parzialmente corretto.

73. Monastero detto di S. Francesco Grande (sull'attuale piazza S. Ambrogio).

1479 die XVIII° maii, de mane.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. comite Petro de Verme^a,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Petro de Landriano,
d. Cicho Symonetta.

5

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacopo Symonetta

} secretariis.

10

Alexandro Colletta, cancellario.

Super supplicatione Johannis Rodulfi de Vincemala, conquerentis de quodam Johanne Petro de Vicomercato quod non vult dare libros computorum quondam comitis Gasparis etc., conclusum quod mittatur pro ipso Johanne Petro et precipiatur quod, sine mora, consignet eiusmodi libros, providendo in modum quod non possit transfugare eos.

15

Die XX^a suprascripti, post prandium.

Congregatis suprascriptis.

20

Super supplicatione Petri Bossii, conquerentis quod Magistri arcent ipsum ad solutionem dacia vini, quod venditur apud domum suam, quæ est in Corporibus Sanctorum Mediolani, conclusum quod d. Magistri provideant quod hic supplicans non sit deterioris condicionis quo ad supplicata quam sint qui sunt in simili gradu, videlicet, qui habent domos in Corporibus Sanctorum Mediolani; et ita volunt illustrissimi Domini nostri quod fiat.

25

^a Parzialmente corretto.

Die XXI^a maii, de mane.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet:

- 5
10
15
20
25
30
35
- rev. d. Episcopo Comensi,
  - d. comite Petro de Verme,
  - d. Petro Francisco Vicecomite,
  - d. Palavicino,
  - d. Orpheo de Richavo,
  - d. Johanne Jacobo de Trivultio,
  - d. Petro de Landriano,
  - d. Cicho Symonetta.
D. Johanne Symonetta d. Bartholomeo Chalco d. Johanne Jacopo Symonetta	}	secretariis.
- Alexandro Colletta, cancellario.

15 Super supplicatione Paulini de Pissina, conquerentis de quodam teste per Capitaneum Justicie Mediolani etc., conclusum quod remittatur supplicatio ad Consilium Justicie, cum commissione quod, habita informatione a Vicario dicti Capitanei et auditis partibus, provideant prout eis videbitur et conveniens fuerit.

p 223

20 Super supplicatione Catherine de L'Acqua et filiorum, ducalium armigerorum, conclusum quod mittatur ad Consilium Secretum, cum commissione quod circa supplicata provideant, ita ut neutre partium fiat iniuria.

25 Super supplicatione Jacobi et Petri, fratrum, filiorum Zanis Petaroni, Domusossule, petentium remissionem de bonis patris sui, qui comisit homicidium in personam quondam Jacobi Albertini de Cantono, conclusum quod fiat remissio, dignis respectibus.

30 Super supplicatione pupillorum filiorum quondam Francisci et Hieronymi, fratrum de Pezancris, conquerentium quod arcentur ad solutionem nonnullorum denariorum, occasione iniqui contra formam conventionis, alias facte per defunctos predictos cum Referendario Placentie, conclusum quod Magistri Intratarum referant causam quare non exequantur dictam conventionem.

In facto Galvani Cantelli cum Laurentio de Reate, fuit conclusum quod vocato Laurentio huc, revocetur suspensio cause et sequestratio fructuum et permittatur jus ministrari, nec fiat in hoc Consilio aliquid amplius in hac re.

35 Super supplicatione Jacobi Filippi^a de Bernazone de Parma pro facto illius equi Francisci de Prato, fuit conclusum quod scribatur Commissario Parme quod, re bene intellecta, faciat jus, ita quod supplicans juste conqueri non possit.

^a Parzialmente corretto.

Eodem die, post prandium.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

d. comite Petro de Verme,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Petro Landriano,
d. Cicho Symonetta.

5

D. Johanne Simonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne < Jacobo > Simonetta } secretariis.

10

Francisco Ritio, cancellario.

In causa Cantorie Alexandrie, auditis d. Laurentio de Fileto et eius procuratore, parte una, ac etiam domino Petro Andrea Inviciato, pro fratre suo, parte altera, fuit conclusum quod, aut dictus d. Laurentius observet compositionem inter eos factam cum additione facta per litteras ducales, diebus superioribus, super dicta compositione emannatas, aut, si noluerit dictus d. Laurentius observare^a, manuteneatur in possessione dictus d. Petrus Andreas pro fratre suo, seu agens pro eo; deinde ipse d. Laurentius prosequatur agere super petitorio^b et utatur juribus suis, que pretendit habere in dicta Cantoria.

15

20

Super litteris Carocii Spinole, potestatis Alexandrie, circa excessum alias commissum per nonnullos homines Facini Tanzii, conclusum quod, si debito satisfecit, sicuti commissum fuit, Facino, non debeant amplius illum molestare, sed faciant cassare processum.

1479 die XXII, post prandium.

25

Congregatis infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. comite Petro de Verme,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orpheo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,

30

^a ob aggiunto nell'interlineo.   ^b Parzialmente corretto.

d. Petro de Landriano,
d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Alexandro Colletta, cancellario.

Super supplicatione Francisci Pelegrini de Cumis, conquerentis quod Commissarius Comi coegit nonnulla Comunia ad eligendum Plebanum contra solitum et ordines etc., conclusum quod scribatur eidem Commissario quod advertat ad non prevaricandum ordines et quod de novo fiat electio Plebani, secundum voluntatem omnium ipsorum Comunium.

p 235

Die XXIII maii 1479, de mane.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. comite Petro de Verme,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orptheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Petro Landriano,
d. Cicho Symonetta.

D. Bartholomeo Chalco
d. Johanne^a Symonetta } secretariis.

Dominus Galeaz de Ponzana, terdonensis, supplicavit ut liceat mittere fratrem suum Ferrariam ad studendum, cum filio domini Hibletti et quod ipse dominus Galeaz possit ire ad Judicatum sive Vicariatum Sale Inferioris Janue; cui fuit responsum quod, licet non sit conveniens quod subditi illustrissimorum Principum nostrorum sint ad servicia rebellium et inimicorum suarum Excellentiarum, tamen, ut ei complaceatur, Principes nostri sunt contenti ut eius frater vadat Ferrariam, cum filio domini Hibletti et cum eo maneat Ferrarie tantum; sed ipse nullo pacto presumat acceptare dictum officium a domino Hibletto, neque ire ad dictum officium, neque commercium ullum habere cum predicto domino Hibletto. In causa Palavicinorum, fuit conclusum quod fiat

^a Segue Jacobo espunto.

prorogatio litterarum commissionis facte Doctoribus Consilii Secreti, per dies duodecim a primo termino etc.

p 236

Eodem die, post prandium.

Congregatis Senatoribus antescriptis.

Fuit lecta minuta litterarum ordinatarum domino Potestati Mediolani pro facto Dominici de Busnago, quę fuit comprobata, et mandatum ut expediatur. 5

Item, fuit conclusum quod Johannes Antonius de Belcredo finiat officium suum Potestarie Arenę, quod durat etiam sex menses; quo finito, stabit ad syndicatum; et ita fuit commissum expediri litteras.

Item, fuit conclusum quod Raynaldus Fiambertus, attenta eius miseria, et quod in carceribus marcescit, nec potest satisfacere ducali Camere ex nunc liberetur ab omni debito quod habet cum prefata Camera, cum hoc quod de presenti solvat illustrissimis Principibus nostris, vel eorum Camere, libras imperialium quattuormille; et ita fuit commissum Johanni Botte quod exequatur, ne, pro debitis Camere, dictus Raynaldus marcescat in carceribus. 10 15

Super supplicatione Ursoline, filie quondam Andreę de Cantuciis et uxoris Michaelis de Albertesiis, pro causa, quam habet cum Matheo de Lalatta, conclusum quod remittatur ad Consilium Justicię, cum commissione quod, habitis partibus, provideant quod neutri partium fiat iniuria. Ad supplicationem Gasparis de Cavirano, fuit conclusum quod scribatur Commissario Parmę, ut exigi faciat debitores Comunitatis, cum omni favore et sollicitudine possibili, ita quod detur licentia Jacobo de Plaza eundi Parmam pro uno mense, itu, mora et reditu computatis. 20

Item, fuit conclusum quod scribatur predicto Commissario, ut cogat Thesaurarium Parmę ad exhibendum integre reliquum XLm. librarum in usum fabrice fortiliciorum, sine aliqua retentione capitum soldorum, quia non est honestum quod de denariis deputatis in utilitatem Status Ducalis, ipse Thesaurarius retineat capita soldorum; et, habita integra satisfactione dictorum XLm. librarum, ipse Commissarius quietet Comunitati, juxta commissionem ei factam. 25 30

1479 die XXIII^a maii, de mane.

Congregatis Senatoribus infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. comite Petro de Verme,
d. Petro Francisco Vicecomite, 35
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,

d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Petro Landriano,
d. Cicho Symonetta.

5 D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Francisco Ritio, cancellario.

p 237

10 Fuit auditus dominus Antonius de Berceto, qui conquestus est quod ei non
est integre satisfactum de quingentis ducatis mutuo datis Principibus nostris,
neque de andata sua, de qua fit longissima assignatio.

Venit magnificus Hieronymus Morellus, orator florentinus, et legi fecit
litteras^a Decemvirum Balie Florentie, continentes qualiter comes Carolus de
Montono et Deyphoebus de L'Anguillaria fecerunt incursionem in Senensem
et predati sunt multa.

15 Item, quod Gentes de Romaniola, die sequenti, videlicet XXII aut XXIII
presentis mensis, expectabantur in Thuscia.

Item, quod ipse Orator, exhortaretur Principes nostros ad providendum
de CLta armigeris pro obstaculo d. Roberti etc., et Domini Florentini dimit-
tent totidem de suis, videlicet, d. Marcum de Carpi et d. Jacobum de Saxetta
20 et Cesarem de Pisauo; cui fuit responsum quod fiet consultatio super predictis,
deinde respondebitur et providebitur.

Fuit conclusum quod scribatur Commissario Cremone, respondendo suis
litteris quod libere faciat officium, et Potestas non habet illum impedire; et ita
scribatur Potestati Cremone quod ipsum Commissarium honoret et non impe-
diat eius officium, nec etiam se intromittat pro armigeris, quia hoc spectat ad
25 Commissarium.

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis^b, ut supra.

Alexandro Colletta, cancellario.

30 Auditi fuerunt domini Johannes Bottus, Johannes Advocatus et Johannes
de Cusano et, item d. Matheus de Curte, magister Johannes Antonius Bassinus
et Melchion de Mediisbarbis super differentia, que vertitur inter dictum Mel-
chionem et Johannem Franciscum Filipertum, sive Cameram; et, tandem,
post multa verba et disceptationes, conclusum fuit quod dictus Melchion, intra

p 238

35 ^a Corretto su litteram ^b Su raschiatura.

octo dies, dare teneatur tot veros debitores, qui ascendant ad eam summam, de qua ipse debitor est Camere, occasione Caneparie salis Papie, et huiusmodi debitores sint maturi, et exclusive debeant solvere usque ad calendas augusti proxime futuras, et, ulterius, intra idem tempus, teneatur idonee fideiubere de libris IIIIm.; quod suprascripti debitores erunt veri et boni et exigibiles debi- 5
tores. Quo facto, hoc medio tempore d. Johannes Bottus, Johannes de Cusano et Antonius de Landriano, thesaurarius, videant componere differentiam, que est inter dictum Melchionem et Johannem Franciscum sive Cameram, occasione salis venditi per dictum Melchionem ad credentiam.

Hec ultima conclusio facta fuit presentibus suprascriptis Senatoribus, excepto 10
d. Episcopo Comi et presente Johanne Advocato, die XXV post prandium, que ultima conclusio incipit: «et hoc medio tempore», etc.

Super supplicatione Caroli de Cremona conquerentis de quodam Hiero-
nymo Tocho, qui claudit et impedit aquam possessionis sue Sancti Marci, con-
clusum quod scribatur Potestati Vigleveni quod precipiat ipsi Hieronymo quod 15
non impediat dictam aquam, nec turbet Carolum predictum de facto, nec agat
via juris etc.

Super supplicatione d. Johannis^a Antonii de Ferrariis legumscholaris^b
conquerentis de nonnullis Hebreis, qui nolunt restituere nonnullos libros eis
impignoratos, conclusum quod scribatur Potestati Papie, mittendo supplicatio- 20
nem et committendo quod faciat jus.

1479 die XXV maii, de mane.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,	
d. comite Petro de Verme,	25
d. Petro Francisco Vicecomite.	
d. Palavicino,	
d. Orpheo de Richavo,	
d. Johanne Jacobo Trivultio,	
d. Petro Landriano,	30
d. Ciccho Symonetta.	
D. Johanne Symonetta	} secretariis.
d. Bartholomeo Chalco	
d. Johanne Jacobo Symonetta	
Alexandro Colletta, cancellario.	35

^a Parzialmente corretto.   ^b Su raschiatura.

Super supplicatione Jacobini de Olzate, petentis quod Margarita, eius nurus, cogatur redire Taurinum ad standum cum marito, conclusum quod mittatur supplicatio ad Vicarium Archiepiscopi Mediolani, cum commissione quod faciat et provideat, prout ei justum videbitur et secundum casus exigentiam, cum hac additione quod, si opus fuerit brachio seculari ad hoc exequendum, adviset, quod dabitur.

Die XXV maii, post prandium.

Congregatis omnibus suprascriptis, excepto d. Episcopo Comensi

Super supplicatis per d. Rosanam, uxorem domini Francisci de Castilione, conquerentis de revocatione suspensionis cause, quam habet cum d. Lucia de Judicibus, conclusum quod mittatur supplicatio ad Consilium Secretum, cum commissione quod intelligant et provideant, prout eis videbitur.

Vocati fuerunt magnificus d. Raymondus Lupus, d. Prepositus Trinitatis Mediolani, d. Gabriel Stampa, item, frater Stephanus de Polyano, frater Johannes de Modoetia, frater Matheus de Olevano, Tercii Ordinis, item Johannes Rodolfus Vincemala et Laurentius de Vicomercato et auditi fuerunt, presentibus etiam magnificis d. Luca Grimaldo, Gerardo Collo et Jacobo de Cusano, circa differentiam vertentem inter Fratres Tercii Ordinis et nonnullos nobiles Mediolanenses, deputatos Scholę Caritatis Mediolani; et, demum, auditis hinc inde et maxime domino Raimondo Lupo, qui, tamquam alias deputatus commissarius circa compositionem huiusmodi differentie, narravit seriem totam rei succincte, post multas disceptationes, conclusum quod partes debeant stare transactioni alias inter eas factę; et, item, preceptum fuit suprascriptis Fratribus Tercii Ordinis quod non audeant impetrare aliquod rescriptum circa hanc causam; immo, si impetraverint, quod fuisset contra ordines, debeant infra terminum unius mensis facere revocare, aliter fiet contra illos executio inobedientię.

Ad supplicationem domini Raynerii de Sabaudia, petentis prorogari tempus cridarum in facto possessionis Cacialeporę, fuit ordinatum quod consulatur Consilium Secretum, attentis duabus dispensationibus allegatis per dictum dominum Raynerium.

Ad supplicationem Galvani Cantelli, petentis removeri sequestrum fructuum contra eum factum in causa, quam habet cum Laurentio de Reate, fuit conclusum quod mandetur Vicario provisionis quod, acceptis fideiussionibus idoneis pro dictis fructibus in causa restitutionis, removeat et relevari faciat dictum sequestrum, ac causam ipsam per justiciam terminet, sine aliqua dillatione et quo celerius fieri potest.

1479 die XXVI maii, de mane.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,	
d. comite Petro de Verme,	
d. Petro Francisco Vicecomite,	5
d. Palavicino,	
d. Orpheo de Richavo,	
d. Johanne Jacobo Trivultio,	
d. Petro Landriano,	
d. Cicho Symonetta.	10
D. Johanne Symonetta	} secretariis.
d. Bartholomeo Chalco	
Filippo Ferrufino, cancellario.	

Ordinatum fuit quod supplicatio Henrici de Hispania, mercatoris Gebennarum, item, alia supplicatio Johannis de Fernai, mercatoris Gebennarum, per quas asserunt se esse creditores Francisci et fratrum de Beaquis de bona summa pecuniarum, mittantur Abbatibus mercatorum Mediolani, quibus dicatur quod id faciant quod juris fuerit. 15

Conclusio facta coram magnifico d. Hieronymo Morello, oratore florentino, circa subsidium relinquendum in partibus Lunensis, hoc modo, videlicet: 20

Zentedarme se hanno ad lassare in Lunisana:

d. Jacomo de La Saxetta	hominidarme	40,	
Cesare da Pesaro		10,	
Francisco da Cellano		30,	25
Ruffino Miraldo		30,	
d. Johanne Quirico		25,	
El fiolo de Antonello Dal Borgo		25	
		<hr/>	
		160.	

Item, la compagnia de messer Johanne Bentivoglii gli staghi per XXti dì, finch'el signore Johanne Conte gli vadi con la compagnia. 30
p 241

Li illustrissimi signori Duchi de Milano gli lassaranno IIm. fanti, quali gli sonno al presente, et li excelsi Signori Fiorentini gli mantenghino d. Pietro Andrea corso et Alfonsio con octocento boni fanti, quali se possino operare.

Ad supplicationem comitis Lodovici de Valeriis de Parma, conclusum fuit quod ei prorogetur tempus et terminus standi Parme, per dies quindecim, pro aptandis rebus suis.

In causa presbyteri Thome de Crivellis, incarcerati, fuit conclusum quod
5 fiat suspensio dicte causę quousque dictus presbyter Thomas fuerit detentus^a.

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis Senatoribus, ut supra.

Francisco Ricio, cancellario.

10 Supplicatio domini Jacobi ex Comitibus Gambaranę, petentis dari sibi fideiussionem de non offendendo a Francisco de Gambarana, detento per d. Capitaneum Justicię Mediolani, occasione armorum etc., remittatur d. Capitaneo predicto.

Audito Phylippo Vicecomite, qui negavit posse facere pacem cum illis de Bardis, quia eius filii nolunt, fuit commissum Phylippo Ferrufino quod
15 vadat ad Vicarium Archiepiscopalem Mediolani et ei dicat quod inter dictas partes jus ministret et, similiter, dicat Capitaneo Justicię.

Magnificus d. Johannes Lodovicus, eques ex Marchionibus Palavicinis, ducalis consiliarius, comparuit personaliter et exhibuit ac produxit quendam quinter-
20 nium scriptum, in quo dixit esse responsionem et protestationem responsivam protestationi factę, diebus superioribus, per dominum Palavicinum; et ita protestatus est, ut in ipsis scriptis continetur, presentibus d. Jacobo Antiquario, Alexandro Colletta, ser Johanne de Belinzona et me Francisco Ritio, ducalibus cancellariis et testibus; de qua presentatione rogavit per me Franciscum Ritium, notarium etc., auctenticum notari instrumentum.

25 Fuit conclusum quod ex parte illustrissime Domine nostre mandetur dominis Doctoribus de Consilio Secreto quod in causa d. Johannis Lodovici et Palavicini, fratrum ex Marchionibus Palavicinis, supersedeant donec aliud dicatur.

p 242

Die XXVII maii 1479, in mane.

30 **C**ongregatis Senatoribus infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comi,
d. comite Petro de Verme,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
35 d. Cicho Symonetta,

^a *Segue eodem die cancellato.*

d. Johanne Jacobo Trivultio,
d. Orpheo de Richavo,
d. Petro Landriano.

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

5

Filippo Ferrufino, cancellario.

Admissus fuit Franciscus de Beaquis, requirens quod si aliquis pretendentes se esse creditores ipsius Francisci et fratrum porrigerent aliquas supplicationes, mittantur ipse supplicationes iudicibus suis ordinariis, videlicet: ille quę spectant Abbatibus mercatorum Mediolani mittantur eis, et que spectant Potestati Mediolani mittantur ei. Super qua requisitione, ordinatum fuit quod omnes huiusmodi supplicationes mittantur Abbatibus mercatorum Mediolani, cum hac commissione quod ipsi dirigant ipsas supplicationes quibus de jure et secundum ordines debent dirigi, videlicet: ille, quę cognosci mereantur ab ipsis Abbatibus, ipsi eas cognoscant; ille, autem, que ab aliis iudicibus cognosci mereantur ipsi Abbates eis dirigant.

10

15

Conclusum quod assignatio facta per d. Ugonem de Sancto Severino Hieronymo de Rippa super intratis Pandini approbetur et per litteras ducales patentes convalidetur, dando sibi actionem in forma Camere etc.

20

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis, excepto d. Petro Landriano.

Filippo Ferrufino, cancellario.

p 243

Super petitione, seu supplicatione illustrissimorum d. Phylippi et fratrum de Sabaudia in causa possessionis Cacialepore ordinatum fuit quod detur supplicatio dominis de Consilio Secreto, quibus dicatur quod, semotis magnificis d. Raymondo^a Lupo et Augustino Rubeo, participant de hac re cum magnificis dominis de Consilio Justicie et Magistris Extraordinariis^b, tanquam instructis de agitatibus in causa suprascripta et omnes unanimiter examinent supplicata per prefatos dominos de Sabaudia et videant an illa dispensatio, quam petunt in causa cridarum est unquam concessa alicui alii, et, deinde, referant in scriptis illustrissime Domine nostre, attento quod aliis concessa fuisset, an possit et debeat concedi et fieri ea dispensatio in causa cridarum, quam requirunt prefati

25

30

^a Parzialmente corretto.   ^b Nel testo Extraordinarii

domini^a de Sabaudia, ita quod jure conqueri nequeant eis denegari quod aliis concessum fuisset.

Postea, vero, auditis d. Francisco Bulla et Johanne Baptista Caymo, fuit conclusum quod suprascripta supplicatio mittatur simpliciter, sine rescripto ad Consilium Secretum.

Conclusum quod prorogetur salvusconductus Laurentio de Reate usque ad XV dies junii proximi inclusive, quo medio, causa, quam habet cum Galvano Cantello coram d. Vicario provisionum Mediolani, possit finiri; et ita ordinatum quod committatur dicto Vicario quod debeat omnino expedire dictam causam quo celerius fieri possit, ut ei a principio fuit commissum.

Conclusum quod remittatur supplicatio hominum Vallis Lugani, conquerentium de seperatione Communis et hominum de Ponte et Plebis Crimaschie, Consilio Secreto quod, habitis Magistris, provideant, prout eis videbitur etc.

Item, committatur Capitaneo Justicie et Potestati Mediolani, ut faciant cridas quod quisquis habeat illum qui occidit filium Johannis Antonii Matti, teneatur ipsum consignare sub pena indignationis dominorum Ducum Mediolani et confiscationis bonorum.

1479 die XXVIII maii, de mane.

p 244

Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet:

- 20 rev. d. Episcopo Comensi,
- d. comite Petro de Verme,
- d. Petro Francisco Vicecomite,
- d. Palavicino,
- d. Orptheo de Richavo,
- 25 d. Johanne Jacobo Trivultio,
- d. Petro Landriano,
- d. Cicho Symonetta.
- D. Johanne Symonetta } secretariis.
- d. Bartholomeo Chalco }
- 30 Francisco Ritio, cancellario.

Super querelis factis per Hieronymum de La Cruce contra Grechetum, armorum familiarem ducalem, ipso presente et audiente et negante, etc., fuit conclusum quod hec res comittatur domino Johanne Antonio ex Comitibus Sparvarie, vicario generali, qui rem intelligat et jus ministret^b; et hec conclusio facta fuit, presentibus et acceptantibus predictis partibus.

^a Corretto su dominę   ^b Su raschiatura.

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis Senatoribus, addito etiam d. Johanne Jacobo Symonetta, secretario.

Filippo Ferufino, cancellario.

Super querela Johannis Nicole de Bergunciis, potestatis Novarię, adversus fictabiles Parci Papie, occasione librarum centum imperialium, receptarum per ipsum Johannem Nicolam a Christoforo de Zopo, fictabile viridarii ipsius Parci etc., ordinatum fuit quod iniungatur Magistris Extraordinariis quod non molestant predictum Johannem Nicolam, occasione predicta, et cogant ad ipsarum pecuniarum solutionem eos, qui de jure exigendi fuerint. 5 10

Fuit conclusum quod Francisco Della Latta, scholari, fiat gratia et libera remissio de banno et condemnatione rebellionis et ad pristinos statum et honores restituatur; sed in scriptis et per litteras ducales ei precipiatur quod non intret in civitatem Parmę, sine ducali licentiā in scriptis, sed bene possit stare et morari in suis possessionibus in Parmensi. 15

p 245

1479 die 29 maii, de mane.

Congregatis Senatoribus infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. comite Petro de Verme,
d. Petro Francisco Vicecomite, 20
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo Trivultio,
d. Petro Landriano,
d. Cicho Symonetta. 25

D. Johanne Simonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Alexandro Colletta, cancellario.

Super petitione filiorum Jacobi Plati, conquerentium quod eorum pater vellet eos molestare in bonis sibi alias datis, pro eorum victu, sicuti apparet per instrumentum, conclusum quod scribatur dicto eorum patri, exhortando et 30

precipiendo quod nihil debeat innovare contra^a alias conventa, ordinando quod Castellanus Abiatis mittat Cancellarium suum ad legendum huiusmodi litteras ipsi Jacobo, qui est infirmus et cecus.

5 Petente Vicecomite de Cella, potestate Casalis Maioris, quod, ex condemnationibus Camere ducali spectantibus, possit retinere summam pecuniarum sibi retentorum, pro tribus pagis, conclusum est quod ei mos geratur, nomine Domini, propter expensas factas per pestem.

Eodem die, post prandium.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet:

- 10 d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Cicho Symonetta.
- 15 D. Johanne Symonetta
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Francisco Ritio, cancellario.

p 246

20 Fuit conclusum quod d. Paulus de Soncino, iconomus Abbatie Clarevallis Placentie, solvat pro dicta Abbatia contingentem portionem et non ultra, pro purgatione foveę terre Florentiole et^b ulterius^b det, amore Dei, centumquingaginta staria frumenti Communitati dicte terre Florentiole, ex frumento dicte Abbatie.

Venerunt postea:

- 25 rev. d. Episcopus Comensis,
d. comes Petrus de Verme et
d. Petrus de Landriano.

Fuit conclusum quod mittatur Cremonam pro facto pestis Johannes Jacobus de Vaprio⁷⁴, nepos Hectoris de Vicomercato.

^a Parzialmente corretto.   ^b Su raschiatura.

30 74. Giovanni da Vaprio era stato nominato coadiutore all'Ufficio di Sanità, già sotto F. Sforza.

1479 die 30 maii, de mane.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

d. Episcopo Comensi,
d. comite Petro de Verme,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Orptheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco } secretariis.

5

10

Alexandro Colletta, cancellario.

Auditus fuit d. Johannes Advocatus, qui dixit de desputatione que fuit inter Consiliarios Consilii Secreti et Magistros Ordinarios, occasione merchatu Burgi Vallis Sesię, de quo agravatur d. Antonius de Romagnano, propterea quod impedit illud Romagnani; tandem, fuit sibi dictum quod remittitur hec res ad Magistros quod faciant prout eis conveniens videbitur.

15

Die secundo junii 1479, de mane.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. comite Petro de Verme,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orptheo,
d. Johanne Jacobo Trivultio,
d. Petro Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Francisco Ritio, cancellario.

20

25

30

Fuit conclusum quod mittatur Dondossulam Leo de Varisio, Gasperinus de Vaylate et Franciscus de Cotignola, cum peditibus infrascriptis, videlicet:

	Leo de Varisio	cum peditibus	40,
	Gasparinus de Vaylate		40,
5	Franciscus de Cotignola	cum balistariis	20.

Item, fuit conclusum quod rescribatur d. Gubernatori Parmę quod illos tresdecim^a, quos detineri fecit in cittadella, eo quia iverant armati ad domum Johannis Tadei de Cavarano, relaxari faciat, acceptis fideiussionibus de se presentando; et committat Potestati ut jus ministret; et hoc, si nihil est contra
10 Statum vel ad Statum pertinens; si, vero, aliquid esset ad Statum pertinens eos detineat et adviset.

Conclusum quod pro bona causa et presertim, ut complaceatur Tertierio de Medio Vallistelline quod Potestaria Tili^b detur^b Mario de Federicis; pecunię exbursate per Johannem Lotherium, cui assignatum fuit id officium, re-
15 stituantur et concedatur sibi gratis officium Menasii.

Eodem die, post prandium.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
20 d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo Trivultio,
d. Azone Vicecomite.
D. Cicho Symonetta } secretariis.
d. Bartholomeo Chalco }
25 Francisco Ritio, cancellario.

Fuit preceptum et mandatum Johanni Aloysio de Chyur quod, sub pena indignationis illustrissimorum Principum nostrorum, non discedat Mediolano quousque habeatur responsum a magistro Abraam de Bormio; et fuit dictum Nicolino de Burmio quod ei scribat etc.

30 Fuit dictum Abbatibus merchatorum Mediolani quod in facto decoctionis Francisci de Beaquis faciant debitum suum; nec veniant ad hoc Consilium, quia isti Senatores non intelligunt ordines et statuta mercatorum.

^a Corretto su trig   ^b Su raschiatura.

p 248

Fuit responsum d. Zacharie de Pisis et d. Alexandro, oratoribus illustris d. Marchionis Mantuę, quod nunc dabitur stipendium mensis proxime preteriti, ut dari debet, scomputando de prestantia habita per ratam.

Fuit responsum Nunciis Comunitatis Pizleonis circa quosdam Clericatus campestres datos domino Paulo de Rapis, quod vadant et faciant quod ille de Fiochis renunciaret impetrationi factę Romę de dictis Clericatus, aliter observabuntur contra ipsum de Fiochis decreta ducalia.

5

Die III junii 1479, de mane.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, ut supra, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. comite Petro de Verme,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Orpheo de Richavo,
d. Petro Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

10

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

15

Francisco Ritio, cancellario.

Remotis domino Johanne Jacobo Trivultio, affine d. Palavicini, et ipso d. Palavicino, quia de causa propria erat tractandum, fuerunt vocati infrascripti Doctores de Consilio Secreto in Curia Arenghi, videlicet:

20

d. Augustinus Rubeus,
d. Antonius de Berceto,
d. Jacobus de Cusano,
d. Lucas Grimaldus,
d. Lucas Lupus,
d. Gerardus Collus et

25

Marchus Trottus, secretarius;

et fuit ordinatum quod Marchus Trottus scriberet infrascriptam conclusionem et ordinationem in hunc modum videlicet:

30

Vocati suprascripti d. Doctores de Consilio Secreto, occasione litis et controversie, vertentis inter d. Johannem Lodovicum et Palavicinum, fratres, marchiones Palavicinos, dictis dominis Doctoribus de Consilio Secreto comisse,

p 249

quoniam pro parte d. Palavicini dicitur^a commissionem dictis d. Doctoribus de Consilio Secreto factam se non extendere tam ad turbationem presentem quam preteritam, quam pretendit et asserit sibi factam per dominum Johannem Lodovicum Palavicinum; e contra dicitur per dictum d. Johannem Lodovicum
 5 dictam commissionem se non extendere, nisi ad preterita; conclusum et declaratum fuit per dictos dominos de Consilio castri Porte Jovis mentem illustrissimorum Dominorum nostrorum, a quibus dicta commissio processit, fuisse et esse quod dicta commissio et declaratio se extendat et extendi debeat, tam ad turbationem, vel turbationes, presentem quam preteritam, presentes et pre-
 10 teritas, quoniam parum proficeret providere ad preterita, nisi provideretur ad presentia; et fuit conclusum quod non detur copia huius conclusionis alicui partium.

Item, conclusum quod, nonobstante aliqua suspensione facta in dicta causa, dicti d. Doctores de Consilio Secreto in causa predicta procedant juxta eorum
 15 commissionem et declarationem, eam expediendo quo celerius fieri possit, nonobstante aliqua temporis limitatione, procedendo in predictis summarie, simpliciter et sine strepitu et figura iudicii.

Eodem die, post prandium.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

20 rev. d. Episcopo Comensi,
 d. comite Petro de Verme,
 d. Petro Francisco Vicecomite,
 d. Johanne Jacobo de Trivultio,
 d. Cicho Symonetta.
 25 D. Johanne Symonetta } secretariis.
 d. Bartholomeo Chalco }
 D. Jacobo Antiquario, cancellario.

Fuit recitata relatio in scriptis, facta per dominum Vicarium Archiepiscopi Mediolani super controversia vertente inter d. Blancham de Becharia et Opi-
 30 zinum Caciam, filium suum, ex una parte, et d. Franciscum Catiam, ex alia; de qua controversia per litteras ducales^a eidem d. Vicario fuerat facta commissio de septingentis^b florenis, quos ipsa^b d. Blanca probavit ei ad conservandum dedisse^b; atque, ea relatione intellecta, fuit deliberatum ut scribatur d. Vicario reverendissimi d. Episcopi Novarie, cum eadem relatione introclusa,
 35 qui ipsam exequatur, cogendo prenommatum d. Franciscum realiter et perso-

p 250

^a Su raschiatura. ^b Parzialmente corretto.

naliter ad restituendam dictam pecuniam; et quando se illam restituisse diceret, consignet et terminum competentem ad probandum quod dicit; quo elapso, impleat litteras et exequatur sine litigio et reiectis frivolis exceptionibus.

Venerunt postea:

d. Palavicinus,

d. Orpheus de Richavo et

d. Johannes Jacobus Symonetta, secretarius.

5

Ad querelam procuratoris Juliani de Varisio super spoliatione facta de facto per fratrem Michaellem Pagnanum de quibusdam bonis sitis in Therdonensi, que per unam partem altercantium dicitur spectare et esse Preceptorie Sancti Guilielmi de Papia et ex altera parte per ipsum fratrem Johannem Michaellem dicitur esse sue Preceptorie, fuit conclusum ut scribatur Iconomo terdonensi, ut capiat omnes fructus dictorum bonorum, nomine eius, cuius sunt, quoad Preceptorie Sancti Guilielmi habebit suum preceptorem; et tunc poterit terminari melius et justius cuius sunt fructus et etiam ipsa bona.

10

15

Lecta fuit minuta facta Hieronymo de Rippa ad convalidationem assignationis sibi facte per d. Hugonem de Sancto Severino, super redditibus possessionis Pandini et approbata; et conclusum^a ut expediatur.

Super supplicatione Johannis Antonii de Paverano pro facto testamenti contra Josue de Piovanis^b, fuit conclusum quod mittatur dicta supplicatio Potestati Parme quod ordinet, una cum Proconsulibus et Consulibus Collegii Notariorum Parme quod circa supplicata^c et dictum testamentum faciant et exequantur id quod debitum et justicia disponunt; itaque testatoris voluntas executioni mandetur, sine aliqua fraude et deceptione; et quilibet habeat suum debitum; et quod littere XVIII diei preteriti mensis maii ad eum scripte fuerunt solum ad finem quod justicia haberet locum et neutra partium fraudaretur juribus suis, et quod ita est firma intentio Principum nostrorum.

20

25

1479 die III^o^a junii, de mane.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,

d. comite Petro de Verme,

d. Petro Francisco Vicecomite,

d. Palavicino,

d. Orptheo de Richavo,

d. Johanne Jacobo Trivultio,

d. Petro Landriano,

30

35

^a Parzialmente corretto.

^b Corretto su Piovanus

^c Segue per cancellato.

^a Precede v cancellato.

d. Azone Vicecomite,
d. Cicho^a Symonetta.

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Alexandro Colletta, cancellario.

Super relatione facta per Magistros Ordinarios cum inclusa copia relationis facte suprascriptis Magistris per Jacobum de Abiate, olim referendarium Placentie, circa querelam factam per heredes quondam Francisci Pezanghri in facto iniqui Portus Placentie etc., conclusum quod scribatur dictis Magistris, committendo quod, visa relatione dicti olim Referendarii, provideant prout eis videbitur justum debitum, ita quod dicti supplicantes juste conqueri non possint.

Ad supplicationem d. Lodovici de Tayaferris, oratoris parmensis, fuit conclusum quod circa solutionem ficti domus salis, domini Magistri provideant quod Comunitas Parmę non possit conqueri indebite innovari; item quod Officium aquarum ipsa Comunitas det Joseph Columbino pro tempore quod ei concessum est intuitu Florentinorum; deinde, possit dicta Comunitas disponere, prout sibi concessum fuit; de Officio munitionum servetur quod scriptum est Referendario; item, quod Thesaurarius Generalis Parmę non retineat caput soldum de XLm. libris fabricę; item, quod Datiarii et Comestabiles portarum non derobbent fenum, ligna et alia, etc.

p 252

Die suprascripto, post prandium.

Congregatis suprascriptis.

Filippo Ferrufino, canzellario^a.

Super literis responsivis comitis Bartholomei Scotti in causa querele facte per fideiussores Parmenses quod is comes Bartholomeus relevare deberet ipsos a fideiussione etc., ordinatum fuit quod ipse littere dentur magnificis^b dominis^b de Consilio Secreto, qui provideant, prout eis melius videbitur.

Item, super supplicatione uxoris comitis Jacobi Scotti et filiorum et responsione comitis Bartholomei Scotti, occasione alimentorum ipsorum uxoris et filiorum, ordinatum fuit quod ipse supplicatio et responsiones mittantur Consilio Secreto.

^a Parzialmente corretto.   ^b Su raschiatura.

Per Ritium

Super supplicatione Stephani Porri et uxoris sue, conquerentium de iniuriis illatis per Dominicum de Busnate et uxorem suam, ordinatum fuit quod committatur Potestati Mediolani, qui jus faciat pari modo, veluti scriptum fuit ipsi Potestati quod jus faceret super querelis factis per ipsum Dominicum.

Fuit conclusum quod scribatur Gubernatori Parmę, ut relaxet Angelum de Roxino, acceptis idoneis fideiussionibus de se presentando, quotiens fuerit requisitus; et quod commendetur eius diligentia in procurando habere in manibus Pinum, filium dicti Angeli, et Matheum de Pignono, suum generum.

p 253

Fuit, etiam, conclusum quod d. Hieronymo Bernerio, pro sua securitate, concedatur licentia in scriptis quod possit portare arma ac ducere secum per civitatem et quocumque vadit duos famulos cum armis, ordinibus et cridis super portatione armorum factis non ostantibus, cum hac, tamen, declaratione quod dicti duo famuli non possint nec debeant portare arma, nisi quando associantur dictum d. Hieronymum; et dicta licentia fiat ad beneplacitum.

1479 die V^{ta} junii, post prandium.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. comite Petro de Verme,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Petro Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta

} secretariis.

Francisco Ritio, cancellario.

In facto gualdorum retentorum per magnificum comitem Petrum de Verme, quę repetuntur a d. Luca Grimaldo, nomine suorum affinium, fuit remissum dominis de Consilio Secreto, ut provideant ut eis justum videbitur.

1479 die 7 junii, de mane.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

- 5
10
15
- rev. d. Episcopo Comensi,
  - d. comite Petro de Verme,
  - d. Petro Francisco Vicecomite,
  - d. Orpheo de Richavo,
  - d. Johanne Jacobo de Trivultio,
  - d. Petro Landriano,
  - d. Azone Vicecomite,
  - d. Cicho Symonetta.
D. Johanne Symonetta d. Bartholomeo Chalco d. Johanne Jacobo Symonetta	}	secretariis.
- Francisco Ritio, cancellario.

15 Conclsum fuit, ad instantiam Johannis Rodolfi Vincimale, quod detur sibi copia ordinationis facte, his diebus preteritis, in facto differentiarum vententium inter nonnullos nobiles Mediolanenses deputatos Schole Caritatis Mediolani et Fratres Tercii Ordinis.

p 254

Eodem die, post prandium.

20 Congregatis antescriptis Senatoribus, etc. ut supra.

Fuit conclusum quod scribatur Potestati Parme quod contra illos qui armati fuerunt inventi in domo Johannis Tadei de Cavarano supersedeat procedere, quoad aliud rescribatur in contrarium; accipiat, tamen, ab eis fideiussiones de stando et parendo juri.

25 Die VIII junii, 1479, de mane.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

- 30
- rev. d. Episcopo Comensi,
  - d. comite Petro de Verme,
  - d. Petro Francisco Vicecomite,
  - d. Palavicino,
  - d. Orpheo de Richavo,

d. Johanne Jacobo Trivultio,
d. Petro Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } < secretariis >.

5

Francisco Ritio, cancellario.

Fuit vocatus dominus Nicodemus Tranchedinus et ei fuit dictum et commissum quod vadat Papiam ad conservandam illam civitatem a contagione et ab aliis^a scandalis; qui d. Nicodemus, grato et obedientissimo, acceptavit. Et fuit ordinatum quod ei detur^a andata pro equis decem; et ponatur pro expensa consumata sine aliqua retentione provisionis dicti d. Nicodemi; et detur ei ampla et honorifica commissio generalis; dentur, etiam, decem provisionati, ut magis revereatur.

10

15

Super supplicatione domini presbyteri Martini de Cazago, conquerentis de suspensione cause quam habet cum presbytero Thoma, carcerato etc., fuit conclusum quod scribatur iudici dicte^b cause^b quod, si de jure non debet dicta causa suspendi propter detentionem dicti presbyteri Thome, procedat ad ulteriora, non obstantibus litteris ducalibus scriptis pro dicta suspensione; si, autem, dicta suspensio deberet fieri propter ipsam detentionem, perseveret in ipsa, juxta ipsarum litterarum dispositionem.

20

25

p 255

Fuerunt licentiati dominus Jullianus de Villanis et dominus Johannes Antonius Tranchedinus de Pontremulo, cum opportuna admonitione, ad bene vivendum, ut latius in litteris eis in pleno Senatu lectis continetur.

1479 die VIII junii, post prandium.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. comite Petro de Verme,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Cicho Symonetta,
d. Orpheo de Richavo,

30

^a Parzialmente corretto.   ^b Su raschiatura.

d. Petro Landriano,
d. Azone Vicecomite.

D. Johanne Symonetta
d. Johanne Jacobo Simonetta } secretariis.

5 Filippo Ferrufino, cancellario.

Super querela allata per Ricardum et fratres de Buttighiellis de unione, insultibus et iniuriis adversus ipsos factis per quosdam villicos terre Silvani, ordinatum fuit quod scribatur Capitaneo Comitatus Papię Ultra Padum quod se informet de excessibus predictis, procedat, jus faciat, condemnet et
10 puniat quemadmodum juri conveniet; ita quod eorum punitio ceteris transeat in exemplum.

Super supplicatione Augustini et Bartholomei fratrum de Sclafenatis, conquerentium de quadam ordinatione facta per dominos Consilii Justicie adversus predictos in favorem Jacobi et Pauli fratrum suprascriptorum de Scla-
15 fenatis, ex alia matre, ordinatum fuit quod mittatur ipsa supplicatio dominis de Consilio Secreto^a, qui, adhibitis ipsis de Consilio Justicie, rem hanc intelligant et ita opportune provideant quod juste querele locus neutri partium super-
persit.

Die 9 junii, de mane.

20 **C**ongregatis suprascriptis omnibus, excepto d. Johanne Jacobo de Trivultio.

Super supplicatione comitum Caroli et Albrici fratrum de Lugo, petentium causam, quam habent cum domina Blanca Maria de Valeriis coram d. Francisco de Ozeno^b commissario et deligato, debere suspendi usque ad reditum d. Brande de Castilione, propterea quod ipse est advocatus dictorum Comitum,
25 conclusum quod precipiatur ipsi Commissario quod non procedat in causa usque ad dies octo, post reditum dicti d. Brande.

Super litteris Johannis Imperialis quod Deputati Sanitatis preceperint non stet in Mediolano, quia^b venit^c Papia, ubi stetit per noctem, ordinarunt quod dicatur ipsis Deputatis ut permittant venire, quia etiam Andreas Lampugn-
30 nus missus fuit Papiam, ut redeat intra biduum, sed moneatur ipse Johannes, ne veniat in arcem.

^a Segue Iusticie cancellato.

^b Parzialmente corretto.

^c Nel testo verit

1479 die XI junii, post prandium.

Congregatis Senatoribus infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comi,
d. comite Petro de Verme,
d. Palavicino,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Cicho Symonetta,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo de Trivultio,
d. Petro Landriano,
d. Azone Vicecomite.

5

10

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta

} secretariis.

Filippo Ferrufino, cancellario.

15

Super querela facta per Helenam, relictam quondam Petri Crivelli, quod d. Petrus Crivellus, eius gener, nolit observare ordinationem factam per Consilium Secretum in causa ususfructus et alimentorum ipsius Elenę etc., ordinatum fuit quod Phylippus Ferrufinus vadat ad dominos de Consilio Secreto, quibus dicat quod ipsam ordinationem suam exequantur et executioni mandari et observari faciant, nec patiantur ipsam Helenam ulterioribus dispendiis, nec sumptibus fatigari.

20

p 257

Super querela facta per filios Jacobi Plati, ordinatum fuit quod iniungatur Potestati Mediolani quod nullam novitatem, nec turbationem faciat^a nec fieri permittat^b ipsis filiis super bonis assignatis eis per patrem^c, donec is Jacobus venerit; et moneat ipsum Jacobum quod veniat huc intra terminum per eum assignandum.

25

1479 die XII junii.

Congregatis Senatoribus antescriptis, excepto d. Johanne Jacobo Symonetta, secretario.

30

Johanne Petro de Rodobio, cancellario.

Super supplicatione illorum de Platono, petentium gratiam et liberationem Bertoni de Clerico de Burgo Vallis Tari, conclusum fuit quod scribatur Com-

^a Nel testo faciant   ^b Nel testo permittant   ^c Parzialmente corretto.

missario ^a dicti Burgi quod ipsum bene et diligente examinare debeat ^b, et processum mittere; et, deinde, supersedere a novitate contra eius personam facienda, donec aliud superinde ipsi rescriptum fuerit.

5 Super supplicatione Johannis de Alleluya Galli contra Christoforum et Thomam de Arientis, conclusum quod dicatur Potestati, ut omnino satisfieri faciat dicto Gallo et, si quid habet in opposito, dicat et providebitur.

Item, quod scribatur Commissario Vallis Clavene ne permittat ^c conduci victualia hominibus Misoltine ^d, sub pena indignationis, sed hominibus comitis Jorii et Episcopi Curiensis et iis quidem pauca et cum discretione.

10 Item, quod fosse Terdone permittantur Comestabilibus ^e portarum quousque Comunitas velit evacuare, quia tunc dimittentur ei, nam ideo concessa sunt Comunitati quod obtulerunt velle eas evacuare et non aliter.

Johannes de Burgis, secretarius illustrissimi Dominii Veneti, coram superscriptis, alligante Francisco de Beaquis quasdam difficultates in salvoconductu ei misso per illustrissimum Dominium Venetum etc., dixit et libere protestatus est quod ipse salvusconductus est liber, tutus, validus et securus, et ita ipse ex nunc assecurat dictum Franciscum, qui dictam assicurationem acceptavit et dixit se iturum Venetias, sub hac fide et assicuratione et salvoconductu, in societate cum dicto Johanne secretario; et predicti Senatores etiam assecraverunt dictum Franciscum, dicendo ut vadat libere sub dicto salvoconductu, quia non est dubitandum de fide illlustrissimi Dominii Veneti.

1479 die XIII junii.

p 258

Congregatis Senatoribus infrascriptis, videlicet:

25 rev. d. Episcopo Comi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Azone Vicecomite,
d. Johanne Jacobo Trivultio,
d. Orptheo de Richavo,
d. Cicho Symonetta.
30 D. Johanne Symonetta } secretariis.
d. Bartholomeo Chalco }

Ser Johanne de Belinzona, cancellario.

Conclusum quod supplicatio Johannis de Alleluya Galli portetur Potestati Mediolani, eique committatur ut, servata et non servata forma statutorum

35 ^a Nel testo Commissariis ^b Nel testo debeant ^c Nel testo permittant ^d Parzlaimente corretto

Mediolani, prout sibi videbitur, satisfieri faciat ei supplicanti per Christoforum et Thomam, patrem et filium de Arientis, et sine lite, attenta personarum et rei qualitate.

1479 die XIII junii, de mane.

Congregatis suprascriptis, addito d. Palavicino.

5

Francisco Ritio, cancellario.

Auditis Johanne Chiappano, Hieronymo de La Cruce et Leonardo de Parma, deputatis super provisione bladorum, conquerentibus de Magistris Intratarum, impredientibus eorum officium, fuit dictum et conclusum quod Magistri faciant officium suum et ipsi Deputati faciant suum, nec inter se impedian.

10

Vocato Agamennone, rationatore^a Officii bladorum, dictum fuit pro conclusione quod pro hac vice debeat exbursare Thesaurario Generali illas octocentum libras, quas habent in manibus, ad effectum quod possit Tubicinibus satisfieri de huiusmodi pecuniis, pro parte eorum salarii et provisionis; postea, vero, in futurum, Magistri Intratarum non impredient se de pecuniis, quę pervenient ad manus Deputatorum super bladis; sed quod possint Officiales prius satisfieri pro eorum salariis; reliquum, vero, pecuniarum, quod supererit, satisfactis Officialibus, exbursetur in Thesauraria.

15

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis, exceptis rev. d. Episcopo Comi et d. Palavicino.

20

p 259

Super supplicatione Deputatorum regimini Fabrice Ecclesie Maioris Mediolani, conquerentium de iniuriis dictis per procuratorem cuiusdam Antonii Vacani, adversarii dicte Fabrice, et quod trahantur a Conservatore suo sub Potestate Laude, conclusum quod mittetur supplicatio ad Consilium Secretum cum commissione quod provideatur prout eis debitum visum fuerit, providendo etiam quod suprascriptis Deputatis, nec eorum procuratoribus dicantur verba iniuriosa.

25

Supravenerunt, postea, domini Episcopus Comi et Palavicinus.

^a Parzialmente corretto.

30

Die XV junii, de mane.

Congregatis infrascriptis Senatoribus etc., ut supra, videlicet:

rev. d. Episcopo Comi,
d. comite Petro de Verme,
5 d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orpheo,
d. Johanne Jacobo Trivultio,
d. Petro Landriano,
10 d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Alexandro Colletta, cancellario.

15 Super supplicatione Jacobi et eius fratris de Albertonibus de Lolio de Placentia, conquerentis quod Consilium Secretum velit committere causam suam, quam habet cum comite Bartholomeo Scotto et super qua optinuit duas sententias conformes, conclusum quod Consilium ipsum de his de quibus est clarum expediat et non committat alicui.

20 Fuit auditus d. Defendens Suardus, nuncius illustris d. Marchionis Montisferrati, qui, nomine dicti d. Marchionis, petiit provideri de logiamentis pro colligenda in unum societate armigerorum suorum, pro eundo in campum, quando Principes nostri jusserint; item, quod persolvatur ei residuum sue provisionis tempore pacis curse, et etiam provisio piatelli etc.; item, quod Franciscus de Carretto, qui veniens ad eius stipendia detentus est, si liberandus est,
25 liberetur ad eius intercessionem.

Fuit ei responsum quod de logiamentis providebitur pro diebus sex et dicetur cito locus; de residuo provisionis et piatelli, similiter providebitur.

30 Franciscus de Caretto conducetur huc; et, si erit relaxandus, non relaxabitur nisi ad intercessionem ipsius d. Marchionis, excepto illustrissimo d. Duce Ferrarie, qui eum capi fecit.

Per Ricium

p 260

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis, exceptis dominis comite Petro de Verme, Palavicino, et Johanne Jacobo Trivultio.

Alexandro Colletta, cancellario.

Super supplicatione Deputatorum regimini Fabrice Ecclesie Majoris Mediolani, de qua in precedenti folio fit mentio, conclusum quod domini de Consilio Justicie provideant quod suprascripta causa remittatur ad Conservatorem dicte Fabrice, aut partes remittant causam in unum confidentem; providendo etiam quod non dicantur verba iniuriosa ipsis Deputatis, nec alicui eorum, nec eorum procuratoribus. 5 10

Fuit conclusum quod scribatur Gubernatori Parme quod astringat Referendarium et ellectos per Comunitatem Parmę ad revisionem rationum Desiderii Grossi cum dicta Comunitate, quod omnino terminent infra dies XV dictam revisionem et faciant omnes errores emendari, ita quod neutra pars fraudata remaneat, sed quolibet habeat debitum suum. 15

Fuit, etiam, conclusum quod scribatur Commissario et Gubernatori Parme quod, circa expendendas intratas illius Comunitatis, faciat servari ordines et litteras ducales, superinde scriptas.

Fuit conclusum, ad requisitionem d. Galeotti de Faventia, scribatur Capitano Cotignole quod capi faciat Petrum Mattum, rebellem dicti d. Galeotti, practichantem in dicta terra et consignari ei faciat cuicumque Nuncio ipsius d. Galeotti. 20

Die XVI^a junii^a, post prandium.

Congregatis:

rev. d. Episcopo Comi,	25
d. comite Petro de Verme,	
d. Petro Francisco Vicecomite,	
d. Palavicino,	
d. Johanne Jacobo Trivultio,	
d. Orptheo de Richavo,	30
d. Petro Landriano,	
d. Cicho Symonetta.	
D. Johanne Symonetta	} secretariis.
d. Bartholomeo Chalco	
d. Johanne Jacobo Symonetta	
Alexandro Colletta, cancellario.	35

^a Nell'interlineo.

dit ~~zorg~~ Junij 1479 de manne is loon ghesto penatied

Completed Refractory

John

d. For Comment

Couto pitto de verma

O. papposperum Virens

• 6. palamento

02 p 40

...d. 10. fac. de termino

d. Pietro d'Andriano

d. Arizona

d. 1° angle di Firenze

.d. 10. Symonetta

d. H. calgo

• d. 10. Jacobo Symonina

6. Претерит

fine p. d. 10. factum Symonem quendam minutum quem et probat S.
 Hieronymus morelli doctor florentinus de anno 1470. et Laurentius de facto p.
 fuerunt gualis fuerunt. In qua minute est scriptum q. d. Symon Laurentius
 promittat regi Ferdinando q. supra annu renouabit. Ista inter eius gualis.
 dnos. dnos. S. et de certum florentia que fuit aucta in p. d. 1470.
 des. d. anno 1470. et ita sunt gualis p. d. 1470. et des. d.

Hec Mr Senatoris vocat dⁱp^tum p^ronuntiat eor^um vota h^{ab} q^{uod} videtur
 eis ex necessitate id debere fieri ~~fieri~~ ^{de corp^e p^ronuntiat} Tunc unus ~~prohibet~~
 finit g^ravi in p^ronuntiatione in tempore t^{er}g^rand.

Eodem die circa xvij^o horam predicti omnes M^o vocati adierunt. Illam diem in
 omnes ^{hic} g^o d^o circ^o et ph^oant^o pa que voluit fuerant hoc d^o Laurentij
 medicis tam p^o magnificum Hieronymum mouth oratorem florentinum p^o d^o J^o J^o
 angelus de florentia circa huc tractatu p^o g^o d^o et p^o missionem facienda
 p^o Laurentium Regi^o fredm^o et p^o v^o q^o n^ostra in p^o florentinis d^o

Minuta del verbale della seduta
del «Senato» in data 23 giugno 1479.

ASMi: *Uffici Giudiziari, Senato* f 168.

Super supplicatione d. Antonii Carazoli, petentis posse vendere nonnulla ficta, que habet in Valle Plini et Valle Nure, dependentia ab eius feudis, propterea quod non potest ea exigere, conclusum quod possit vendere dummodo quod emptor habeat eam obligationem versus Cameram, quam habebat d. Antonius et quod etiam ipse d. Antonius teneatur emere in Dominio alia bona de huiusmodi pecuniis.

p 261

Die XVII junii 1479^a, de mane.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

10 rev. d. Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orptheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo Trivultio,
15 d. Petro Landriano,
d. Ciccho Symonetta.

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Alexandro Colletta, cancellario.

20 Conclusum ad evitanda schandala quod fiat crida publica circa eos qui vadunt in nocte cum armis et sine lumine, in qua imponatur poena pecuniaria, que omnino exigatur a contrafacientibus.

Fuit conclusum quod ex Abbazia Clarevallis Placentie accipiantur muttuostaria quattuormille frumenti Placentie et mittantur Pontremulum.

25 Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis, exceptis d. Petro Francisco Vicecomite et d. Palavicino.

30 Conclusum fuit quod novitates introducte in incantu dacii doane civitatis et Ducatus Mediolani in anno 1470 respectu merchati Modoetie etiam locum habeant et perseverent per totum incantum finituum in calendis januarii 1482, occasione cuiusdam subventionis, que fit ducali Camere per Datiarios

^a Segue post cancellato.

ipsius datii; sed, completo ipso incantu, ipse novitates aboleantur ac penitus annullentur; et super hoc fiant quecumque opportune littere tam ipsis Datia-
riis quam Comunitati Modoetie.

p 262

Conclusum quod scribatur Commissario Belinzone et Melchioni et Chri-
stoforo de Porceno, ut offendant Svyceros et mittant presidium XXX homi-
num Verzasche; item, quod fiat salvusconductus Sigismondo de Jant de Cruala,
veniens huc cum equis et rebus, valiturus usque ad kalendas augusti.

5

1479 die XVIII^a junii, de mane.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo Trivultio,
d. Petro Landriano,
d. Cicho Symonetta.

10

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

15

Phylippo de Comite, cancellario.

20

Conclusum fuit quod in causa, quam habet Franciscus Ferrarius cum Andrea
de Modoetia, in qua d. Johannes Paulus Barzizius tulit sententiam, eatur ad
Consilium Justicie et sibi committatur per Filippum de Comite quod appellatio
dicte sententie, si ex decretis admitti non debet, provideant quod appellatio
termino dierum decem expediatur.

25

Conclusum quod salvusconductus Dominici de Sancto Severino prorogetur
per mensem unum proxime futurum.

Conclusum etiam quod rescriptum factum d. Johanni Paulo Barzizio, domino
Bernardino Tedaldo et Michaeli de Cremona pro causa bovis grassi illorum
de Canturio et de Plebe Ayate rehabeatur, moxque fiat commissio Magistris
Ordinariis.

30

Conclusum, etiam, de ordinatione suprascriptorum omnium Senatorum,
quod suspendantur littere concesse per Magistros Ordinarios circa reductionem
merchati Montis Hugoni ad Burgum Sicide; et quod, certis bonis respectibus,

permittantur res, in primo gradu, antequam^a reduceretur merchantum ad Bur-
gum Sicide, quousque aliud ordinabitur.

Fuit responsum Defendo Suardo, nuncio illustris domini Marchionis Mon-
tisferrati, quod sua Dominatio allogiet et coadunet societatem suam armige-
5 rorum inter Padum et Sicidam, ubi melius ei videbitur ad Fraschas et ibi po-
terit videre totam dictam societatem; deinde, dicetur ei quo debebit ire etc.;
quantum ad pecunias, providebitur opportune et non amittitur tempus.

In causa comitis Petri de Verme super facto gualdorum, fuit commissum
Phylippo Ferrufino, ut vadat ad Consilium Secretum et dicat illis dominis su-
10 spitiones, quas Comes predictus allegat in dicto Consilio, propter presentiam
domini Luce Grimaldi, qui est pars contraria, et domini Antonii de Berceto
ei faventis; et moneat et hortetur illos magnificos dominos ut contententur non
procedere in dicta causa, sed permittent quod domini de Consilio Justicie eam
cognoscant et terminent, cum omni possibili celeritate, ita ut neutra pars jure
15 conqueri possit.

Fuit ordinatum quod d. Guido de Rubeis mittatur Pontremulum pro cu-
stodia illius loci, cum provisione quinquaginta ducatorum, mense quolibet etc.

1479 die XVIII junii, de mane.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

20 rev. d. Episcopo Comensi,
d. comite Petro de Verme,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Johanne Jacobo Trivultio,
25 d. Orpheo de Richavo,
d. Petro Landriano,
d. Cicho Symonetta.

D. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Simonetta } secretariis.

30 Francisco Ritio, cancellario.

Fuit conclusum quod intimetur contramandum salviconductus Franciscę
Sclavone, assertę uxori Gregori de Rosatę; et fuit dictum domino Ziliolo Ol-
doyno, ex Consiliariis Justicie, quod ipsi domini de Consilio intelligant et re-
periant veritatem periurii commissi per ipsam Franciscam, in asserendo, primo,

^a Parzialmente corretto.

se esse uxorem dicti Gregori, sed dixisse, ut supra, coactam a Capitaneo Justicie, per timorem etc. et quod omnino veritas habeatur.

Fuit ordinatum quod scripta facta circa illos libros, quos^a donatos sibi a duce Galeacio asserit d. Ziliolus, revideantur per d. Raymundum Lupum.

In causa magnifici d. comitis Petri de Verme, pro facto gualdorum cum illis de Grimaldis^b de Zenua, fuit conclusum, presente et consentiente prefato magnifico comite Petro, quod illi de Grimaldis, qui petunt gualdos predictos, dent fideiussionem in uno banco hic Mediolani, pro valore dictorum gualdorum, in casu succumbentie; et dicti gualdi restituantur ipsis de Grimaldis et cognitio et terminatio istius causae remittatur dominis de Consilio Justicie. 10

Eodem die, post prandium.

Congregatis antescriptis Senatoribus, addito rev. d. Episcopo Cremonensi, in absentia rev. d. Episcopi Comensis.

Super requisitione Zanini de Vaylate, provisionatorum squadrerii, petentis talem provisionem fieri sibi quod honeste vivere et servire possit, aut quod concedatur licentia eundi in Exercitum, conclusum fuit quod detur ei licentia collocandi se cum quo voluerit, dummodo sit ex comprhensis in illustrissima Liga nostra. 15

Super supplicatione Fratris de Petrasancta, armigeri domini Octaviani de Tolentino, conquerentis de quodam famulo Potestatis Olegii, qui eum insultavit et percussit, conclusum quod mittatur supplicatio ad Capitaneum Justicie cum commissione quod intelligat veritatem et jus faciat. 20

p 267

1479 die XX^a junii, de mane.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,	25
d. comite Petro de Verme,	
d. Petro Francisco Vicecomite,	
d. Palavicino,	
d. Orpheo de Richavo,	
d. Johanne Jacobo Trivultio,	30

^a Nell'interlineo.   ^b Segue qui petunt gualdos predictos espunto.

d. Petro Landriano,
d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Alexandro Colletta, cancellario.

Conclusum fuit quod dentur Jacobo Ambrosio^a de Luxolo, pro se et hominibus suis Ponzani, staria CCC frumenti ad mensuram pontremulensem, dono; et, item, dentur ducati centum ipsi Jacobo Ambrosio, attentis damnis ipsorum et fidelitate ipsius Jacobi Ambrosii a virtute sua circa deffensionem terre Ponzani.

Super supplicatione Antonii Vacani, contendentis cum illis Fabricę, et III^{or} Mariarum Mediolani⁷⁵, fuit ordinatum quod domini de Consilio Justicię eligi faciant confidentem partium, quemadmodum antea dictum fuerat; cui confidenti committatur quod primo et ante omnia cognoscat, intra triduum, quęnam ipsarum partium stare debeat in possessione ipsorum bonorum; et, deinde, procedatur ad cognitionem petitorii per ipsum confidentem, vel per alium confidentem eligendum.

Preceptum fuit Bertoldo de Madiis quod infra dies XV proxime futuros debeat discedere cum familia a loco Sancti Donati sive Trivultii et ire alio ad habitandum.

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis.

Fuit concessa licentia domino Potestati Mediolani eundi extra civitatem Mediolani ad examinandum quosdam testes; et hoc pro diebus duobus, etc.

Item, fuit dictum ipsi domino Potestati quod illi ragacio d. Johannis Baptiste de L'Anguillaria detento propter sodomiam faciat dari XXV staphillatas et, postea, ipsum libere relaxet.

p 268

^a Parzialmente corretto.

75. Il più antico Luogo Pio elemosiniere (inizi del sec. XIV): la schola delle Quattro Marie, nella contrada dei Pattari, trae le origini dalla schola (confraternita) dei Raccomandati della Vergine Maria. Il nome delle Quattro Marie proviene dalla devozione dei confratelli

all'altare nella cattedrale in cui era effigiata la Vergine nelle quattro festività: purificazione, annunciazione, assunzione, natività: nelle cui effigie il popolo ravvisò Maria madre di Gesù, Maria Cleofe, Maria Salomè, Maria Maddalena: la devozione ne rimase sempre viva.

Lectis litteris Jacobini de Olzate, petentis licentiam maritandi eius filiam in Arasminum de Binasco^a, seu in Calistum fratrem suum, nobiles pedemontanos, conclusum quod concedatur licentia, ut supra.

Die 22° junii 1479, in mane.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

5

rev. d. Episcopo Comi,
d. comite Petro de Verme,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orptheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo Trivultio,
d. Petro Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

10

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

15

Francisco Ritio, cancellario.

Per Phylippum
de Comite

Lecta supplicatione Petri Caymi, conquerentis de relatione facta per d. Johannem Antonium Sparvariam, cuius gratia scriptum fuit Capiteano Seprii, conclusum fuit quod d. Johannes de Castronovate et d. Franchinus Caymus procurent concordiam inter partes, que, si executionem non sortietur, committatur causa domino Capiteano Justicie Mediolani, qui videat predictam relationem et, auditis partibus, eam exequatur, vel reiiciat, sicut justum putaverit.

20

25

Fuit conclusum quod Pericus Hispanus, comestabilis peditum cum d. Duce Bari, acceptetur ad servitia illustrissimorum Principum nostrorum, cum omni comitiva, quam secum ducet ex castris inimicis et ei, pro persona sua, dentur ducati duodecim et sociis ducati tres, pro paga; et, ita, fuit dictum duobus Hyspanis, eius nunciis.

p 269

30

^a Parzialmente corretto.

Eodem die, post prandium.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

5   rev. d. Episcopo Comi,
        d. comite Petro de Verme,
        d. Petro Francisco Vicecomite,
        d. Palavicino,
        d. Orpheo de Richavo,
        d. Johanne Jacobo Trivultio,
 10   d. Petro de Landriano,
        d. Azone Vicecomite,
        d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta   } secretariis.
 d. Bartholomeo Chalco   }

Alexandro Colletta, cancellario.

15   Conclusum quod concedatur licentia Petro Galeazio Trecho, quod possit
 facere legitimare filium suum.

20   Super supplicatione Francisci Salvatici, conquerentis quod nunquam potuit
 satisfieri ab Alexandro de Osnago et Marcho de Besana, propter illas pelles
 aquilanas, pro quibus exbursavit nonnullas pecunias etc, conclusum quod mit-
 tatur ipsa supplicatio ad Potestatem Mediolani, cum commissione quod a se
 ipso cum consilio Vicarii provideat summarie quod satisfiat ipse supplicans.

Conclusum quod fiat salvusconductus Anzegul et Anzumul, sociis alemanis
 de Constantia, possendi venire in Dominium cum equis venalibus, tute, libere
 et impune.

25   In causa Marsilii Confalonerii cum comite Antonio de Arcellis, agente
 nomine sororis sue, ordinatum fuit quod causa ipsa remittatur dominis de Con-
 silio Justicie, qui expediant causam ipsam.

Die XXIII junii, de mane.

p 270

Congregatis infrascriptis videlicet:

30   rev. d. Episcopo Comensi,
        d. comite Petro de Verme,
        d. Petro Francisco Vicecomite,
        d. Palavicino,
        d. Orpheo de Richavo,

d. Johanne Jacobo Trivultio,
d. Petro Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

5

Phylippo de Comite, cancellario.

In causa Christofori de Rippa contra quosdam de Terzago, conclusum fuit quod iniungatur Magistris Intratarum, ut vel declarent quid sentiant de statuto cuius in causa fit mentio, vel compellant debitorem Christofori ad satisfacionem^a, quę postulatur. 10

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis.

Super supplicatione Castellini de Casteno, ducalis armigeri, conquerentis de Petro Andrea Bernardino, Baptista et Johanne Maria, fratribus de Cantono etc., conclusum quod committatur Capitaneo Justicie quod citet partes, intelligat veritatem et jus faciat. 15

Super supplicatione Violantis de Oxiis, relicte quondam Nycolai de Nidasiis, conquerentis de Bassiano Defendini, conclusum quod committatur Capitaneo Justicie quod provideat opportune circa supplicata. 20

Super supplicatione Francisci de Belusco et Susanne de Micheriis, pro domibus, que sibi occupantur, ut asserunt, per Ducem Bari, conclusum quod d. Johannes Henricus Pegius, informatus de negocio, ut se informet si quid restat videndum, deinde referat in scriptis quicquid compertum habuerit pro justicia et cum qua minori impensa fieri possit. 25

p 271

Eodem die, post prandium.

Congregatis antescriptis Consiliariis, excepto domino Johanne Jacobo Trivultio.

Admissus fuit Johannes Antonius Vicecomes, secretarius ad Consilium Justicie, qui, nomine ipsius Consilii, rettulit quid reppererit circa petitionem Lanzalotti Regne, qui petit dicto d. Francisco et Johanni fratribus de Ozino; et, 30

^a Corretto su raschiatura.

ideo, intellecta huiusmodi relatione, conclusum est quod dictum Consilium provideat quod iusticię sit locus, posteaquam cognovit ex inspectione instrumentorum ipsum Lanzalottum iusticiam fovere.

Die XXV junii 1479.

5 Congregatis antescriptis omnibus Senatoribus, et Secretariis.

Francisco Ricio, cancellario.

10 Fuit conclusum et ordinatum quod d. Johannes Aloysius Bossius, ducalis consiliarius, vadat in castra serenissime Lige pro componenda differentia et rixa oborta inter illustrissimum d. Ducem Ferrarię, capitaneum, et illustrem dominum Marchionem Mantue et eorum stipendiatos. Et, vocatus huc d. Johannes Aloysius fuit oportunè instructus.

Fuit conclusum quod d. Sfortię Secundo concedatur licentia mittendi ad accipiendum saluumconductum a domino Hibleto de Flischo, pro mittenda certa casei quantitate Clavarum, deinde Romam.

15 Conclusum quod supplicatio Thome Pisanelli et consortium, pro facto so-starum, ad Magistros Extraordinarios remittatur, ut ipsi provideant, prout eis videbitur.

20 Conclusum, etiam, quod supplicatio Mafioli et fratrum de Soresina contra Karolum de Scrosatis et testes in supplicatione nominatos, remittatur Potestati Mediolani, cum expressa commissione quod faciat iusticiam, non habito respectu preterquam ad iusticiam, ita quod nemo conqueri jure possit.

Item, quod supplicatio Albertini de Guardarobba remittatur Capitaneo Justicie et committatur quod cogat debitores in supplicatione nominatos ad solutionem.

25 Conclusum quod Dominicus Salvaticus possit facere legitimari filium suum. Conclusum quod Potestas Plurii vocetur huc.

1479 die XXVI junii, de mane.

p 272

Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet:

30 rev. d. Episcopo Comi,
d. comite Petro de Verme,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo Trivultio,

d. Petro Landriano,
d. Azone Vicecomite.
D. Cicho Symonetta } secretariis.
d. Johanne Symonetta }
Phylippo Ferrufino, cancellario.

5

Super supplicatione Johannini de Quatrocasis, agricole, conquerentis de combustione unius quantitatis siliginis in pallea, ordinatum fuit quod d. Luchinus Ferrufinus intelligat hanc querelam et jus faciat.

Absens erat Bartholomeus Chalcus in suprascripta ordinatione.

Super causa inquisitionis formate contra Petrum Gabrielem et Christoforum de Palavicino, ordinatum fuit quod scribatur d. Johanni Antonio Sparvarię qui jus faciat reservatis iis, que spectant ducali Camere.

10

Super requisitione Oratorum Communitatis Alexandrię, petentium tria, videlicet: contra Familiam ipsius Commissarii; de Cancellario suo; et de actis delegationum etc.; ordinatum fuit quod Famuli ipsius Commissarii non capiant pecunias ab euntibus noctu contra formam proclamatum, ultra id quod disponitur per ordines et Statuta civitatis et non ponant aliquem in carcere Cittadelle et seu artium Alexandrię, nisi sit pro rebus Status; quo ad Cancellarium, dictum fuit quod non teneat cancellarium qui sit civis Alexandrię; quo ad acta delegationum, dictum fuit quod acta delegationum causarum civilium recipiantur per Notarios civitatis ad id deputatos^a.

15

20

1479 die XXVII junii, de mane.

Congregatis Senatoribus infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. comite Petro de Verme,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orphea de Richavo,
d. Johanne Jacobo Trivultio,
d. Petro Landriano,
d. Johanne Angelo de Florentia,
d. Cicho Symonetta.
D. Johanne Simonetta }
d. Bartholomeo Chalco } secretariis.
d. Johanne Jacobo Symonetta }
Francisco Ritio, canzellario.

25

30

35

^a Parzialmente corretto.

Fuit vochat^{us} Hieronymus Salechia, canzellar^{ius} domini Galeotti de Faventia, et ei fuit responsum ad ea quę petierat de consignando sibi, vigore^r capitulorum, Petrum Mattum, suum assertum rebellem, detentum apud Capitaneum Cotignole^a, in hunc modum videlicet: quod illustrissimi Principes nostri volunt et intendunt observare capitula dicto domino Galeotto ut semper observaverunt, et circa^b factum ipsius Petri Matti dicunt quod d. Galeottus mittat unum ex^o suis Cotignolam, pro justificatione prefatorum Principum nostrorum, ad examinandum dictum Petrum si commiserit aliquid contra Statum vel personam dicti d. Galeotti, postquam est dominus Faventie; et dicti domini Principes scribe^{nt} dicto suo Capitaneo quod permittat ipsum Petrum examinari diligenter et cum modis opportunis ad veritatem eruendam; et si constiterit rebellem esse dicti domini Galeotti propter aliqua commissa contra eius Statum, vel personam a tempore quo est dominus Faventie citra, debeat ipsum Petrum Mattum consignare cuicumque Nuncio prefati domini Galeotti; si, vero, fuerit de predictis innocens, liberetur etc.; et scribatur dicto Capitaneo et hominibus Cotignole quod, si in futurum in illam terram et suum Districtum aufugerit aliquis armiger, aut stipendiatus dicti domini Galeotti, illum detineant cum armis, equis, rebus et bonis et cogant ad standum juri et faciendum debitum dicto d. Galeotto^b; et quod, post hac, nullus rebellis dicti Domini receptetur in dicta terra et Districtu, juxta dispositionem suorum capitulorum.

Admissi fuerunt domini Bartholomeus Pagnanus et Johannes Henrigus Pegius, abbates Collegii Doctorum Mediolani, et eis fuit dictum de querela allata per quosdam Doctores ipsius Collegii, quod volebant recipere in Collegium dominum Jacobum de Mengociis, de Placentia, filium Bartholomei, contra ordines ipsius Collegii; et auditis ipsis Abbatibus, iniunctum^b fuit eis quod irent et super receptionem ipsius domini Jacobi servarent ordines et Statuta ipsius Collegii et facerent quod esset officii et debiti sui.

Die XXX junii 1479, post prandium.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet:

30 rev. Episcopo Comensi,
d. comite Petro de Verme,
d. Palavicino,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Johanne Jacobo Trivultio,
35 d. Orpheo de Richavo,

^a Segue etc. cancellato.   ^b Parzialmente corretto.   ^c Su raschiatura.

d. Petro Landriano,
d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

5

D. Jacobo Antiquario, cancellario.

Augustinus de Cosentia, nuncius serenissimi regis Rhenati, Romam pergens, nomine ipsius Regis, hortatus est illustrissimos Principes nostros et Senatores prenomatos, ut sibi caveant a Rege Franchorum, neque sinant sibi verba dari ab eo, quoniam maligno incedit animo et decrevit mittere don Federicum de Aragonia in Pedemmontium, sub specie gubernande regionis, ut se intelligat cum Elvetiis et cum d. Roberto de Sancto Severino contra Statum ipsorum illustrissimorum Principum; neque fidant eidem d. Regi Franchorum D. Florentini, quandoquidem ubi pax erit constituta, consentiet ut mittetur statius eius Reipublice et periculum imminet, ne Laurentius interficiatur; item significavit quod rex Ferdinandus agit de ineundis induciis cum ipso rege Rheno, qui eas repudiaturus est; postremo, hortatus est ut cum Duce Lothoringe⁷⁶ prefati Principes intelligentiam servant adversus Elvetios, quod valde utilis erit; hec, tamen, omnia secreta teneri oravit.

10

15

Expositum fuit quod d. Lanzalottus, Franciscus et Matheus, fratres, filii quondam domini Scaramucie, quod cum sint facturi inter se divisionem omnium bonorum suorum, et locus Carimate obventurus in partem d. Lancellotto, cum nonnullis condicionibus, requisiverunt id concedi posse fieri quibus concessa fuit huiusmodi licentia, sine prejudicio feudi et jurium feudalium Principum nostrorum.

20

25

p 275

Conclusum ne Johannes Petrus Gattus, debitor Marchi Magnaghi, seschalci illustris d. Lodovici, cogatur exbursare pecunias usque ad redditum ipsius Marci, qui non potest redire nunc propter infirmitatem, attento quod^a assicuratus fuit quod, etiam, transacto termino cridarum, possit impune redire.

Conclusum etiam quod Johannes de Belinzona portet supplicationem Canonicorum Sancte Marie de La Scala porrectam contra presbyterum Thomam de Curte Vicario Archiepiscopali et dicat quod bene examinet, si est idoneus vel ne; et, deinde, faciat super residentia quod juris fuerit, ita etiam magnifici Senatores ipsi Vicario, hesterno^a die, dixerunt.

30

^a Parzialmente corretto.

35

76. Renato II d'Angiò, conte di Vaudemont, duca: 1473 † 1508.

1479 die primo julii.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

- 5
10
- rev. d. Episcopo Comensi,
  - d. comite Petro de Verme,
  - d. Petro Francisco Vicecomite,
  - d. Palavicino,
  - d. Orptheo,
  - d. Johanne Jacobo Trivultio,
  - d. Azone Vicecomite,
  - d. Cicho Symonetta.
- D. Johanne Simonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta
- } secretariis.

Phylippo de Comite, cancellario.

- 15
- Conclusum quod dicatur Vicario Capitanei Justicie Mediolani quod si Bernardinus Orignonus, detentus pro barraria facta Thome Machagno, et ipse Thomas sunt concordes, prout scripsit Johanni de Belinzona, eum relaxet.

Die II julii 1479.

Congregatis suprascriptis.

- 20
- Conclusum fuit quod d. Antonius de Berceto, d. Scipio Barbavaria, d. Johannes Meltius, d. Johannes Bottus, d. Francischinus de Castro Sancti Petri preficiantur Ordinibus monetarum et zeche; et per eos ordinentur que necessaria erunt.

Eodem die, post prandium.

p 276

- 25
- Congregatis iisdem Senatoribus, etc.

Auditi fuerunt Antonius Del Mayno cum advocato suo et d. frater Hylarius Cagnola, occasione dotis, quam petit idem Antonius suprascripto fratri Hilario de eius uxore, que est soror sua; et demum conclusum fuit quod scribatur Commissario Placentie quod, viso instrumento dicte dotis, faciat assignare

dicto Antonio tot blada, sive nova sive vetera, sive alias res mobiles usque ad satisfactionem.

Super supplicatione Francisci Angussole, conquerentis de fructibus et rebus ablati per magnificum d. Sfortiam Secundum, conclusum fuit quod scribatur Commissario et Potestati Placentie quod prius cognoscant super spolio; deinde, in reliquis jus faciant. 5

Super querela comitis Johannis Rusche, conquerentis quod comes Petrus Ruscha, frater suus, non satisfecit sibi de termino preterito, conclusum quod scribatur in expedienti forma dicto comiti Petro.

Fuit, deinde, facta declaratio, laudum et sententiam data inter magnificos d. Johannem Lodovicum Palavicinum et d. Palavicinum, fratres, marchiones Palavicinos, de suis differentiis, et facta et acceptata fuit divisio inter ipsos, ut patet instrumento rogato per Antonium Canobinum et Antonium Buccham, notarios mediolanenses, suprascriptis omnibus Senatoribus, nomine illustrissimorum Principum nostrorum, consensum et presentiam prestantibus. 10 15

Die III^a julii 1479, de mane.

Congregatis infrascriptis:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. comite Petro de Verme,
d. Petro Francisco Vicecomite, 20
d. Palavicino,
d. Orptheo,
d. Johanne Jacobo Trivultio^a,
d. Petro Landriano,
d. Azone Vicecomite, 25
d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Filippo de Comite, cancellario. 30

p 277

In causa insultus et vulnerum, quę Phylippus Crispus a Johanne Petro Caymo accepisse narravit, iniunctum fuit Capitanei Justicie Vicario, ut procedat ex

^a Parzialmente corretto.

officio et videat relationem, obviam factam per d. Johannem Antonium Sparvariam, sique justa sibi videbitur, eam executioni mandet.

Commissum fuit Marcho Trotto quod apparere et conclusio suprascriptorum Senatorum est quod d. Mariana de Senis permittatur stare in domo sua; et, si eius cognata nolit stare in societate, dicta d. Mariana solvat fictum illius partis, quam tenere non debet.

In causa filiorum d. Lucie de Judicibus seu de Castilione cum d. Roxana, fuit ordinatum et dictum Marcho Trotto, ducali secretario, quod referat magnificis dominis de Consilio Secreto, ut exequi faciant id quod ordinatum fuit circa removendum illos de illa possessione Bisozone, qui per d. Roxanam, armata manu, occupaverunt, etc.

Fuit conclusum quod d. Lodovico de Antino, parmensi, attento labore habito in concordando differentias magnificorum d. Johannis Lodovici et d. Palavicini, fratrum, marchionum Palavicinorum, concedatur libera licentia redeundi Parmam, et in ea standi, per menses duos, itu, mora, et reditu computatis.

Fuit stipulatum compromissum de pace Italica coram illustrissima Domina nostra, rogati Franciscus Ritius et Alexander Colletta, ducales cancellarii et notarii etc.

Die III^a julii, post prandium.

Congregatis Senatoribus infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comi,
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo Trivultio,
d. Petro de Landriano,
d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Phylippo Ferrufino, cancellario.

Super supplicatione magnifici comitis Petri de Verme et Danielis Radini, appellati Todisci, petentium licentiam deveniendi ad quasdam transationes, occasione quorundam datiorum et bonorum, sitorum in loco de Viragho, Episcopatus Placentie, in quibus est quedam turris de Viragho, pro quibus omnibus erat lis inter suprascriptos, conclusum fuit quod fiat supradicta licentia.

Die V^{ta} julii 1479, de mane.

Congregatis Senatoribus infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. comite Petro de Verme,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo Trivultio,
d. Petro Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

5

10

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta

} secretariis.

Francisco Ritio, cancellario.

Fuit conclusum et commissum d. Johanni Baxiano de Laude, ex ducalibus Vicariis Generalibus, quod vadat ad inquirendum et puniendum aspere homicidium^a commissum in persona Johannis Marie Carnevalis, in territorio Gambaloyte.

15

Item, super interdicto, quod missum est contra civitatem et Diocesim novariensem, fuit conclusum quod interponatur appellatio et scribatur Vicario, ne permittat cessari a divinis cultibus; et, ulterius, si d. Cardinalis Novariensis fecit fieri hec, accipiat ei Episcopatus et Abbatia ac omnia beneficia sua, quia hoc est factum in maximam iniuriam illustrissimorum Principum nostrorum.

20

Iniunctum fuit Phylippo Ferrufino, sic requirente magnifico d. Johanne Angelo de Florentia, ut iret ad Consilium Justicie et dominis de ipso Consilio diceret quod mitterent unum e Secretariis suis ad Comitissam de Mandello, cui inhiheret ne iret, seu aliquos ex suis mitteret domum Ottonis Picenini, laborantis in extremis; nam, si aliquid ex eius hereditate spectaverit filiis ipsius Committisse, id integre sibi dari facient; sed domi se contineat, ne scandala oriantur; item, ipsi domini de Consilio mitterent aliquem ex suis domum ipsius Ottonis ad faciendum descriptionem omnium bonorum ipsius Ottonis existentium in domo sua; qui Phylippus executus est mandata predicta.

25

30

^a Nel testo homicidio

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis.

Intellecta supplicatione Johannis Antonii de Paravisino, qui ob causam, quam habet contra nonnullos de Paravesino, occasione incisionis vitium, alias
5 commissam domino Johanni Antonio Sparvarie non debere removeri e manu dicti d. Johannis Antonii, conclusum fuit quod dicta supplicatio et illa adversariorum, detur ipsi d. Johanni Antonio, committendo sibi quod faciat jus.

Conclusum, presentibus Johanne Botta, Carolo Trivultio et Thesaurario Generali, quod possint impignari exemptiones Bassiano Vistarino et d. Lucie
10 de Judicibus alias de Castiliono cum pacto luendi, etc.

1479 die VI julii, de mane.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet:

d. comite Petro de Verme,
d. Petro Francisco Vicecomite,
15 d. Palavicino,
d. Orptheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo Trivultio,
d. Petro de Landriano,
d. Joanne Angelo de Florentia.
20 D. Johanne Symonetta } secretariis.
d. Bartholomeo Chalco }

Alexandro Colletta, cancellario.

Super negotio mercati Burgi Vallis Sicidę, audito domino Johanne Advoca-
25 to⁷⁷, nomine Magistrorum Ordinariorum, conclusum quod revocetur suspensio et quod res reducantur ad eum statum, ad quem reducte erant, vigore litterarum signatarum Cichus; et quod homines possint ire pro rebus ad illud merchatum quot voluerint, nonobstantibus aliquibus cridis.

Super querela Johannis Petri Panicharolę, dolentis de retentione salarii in andata genuensi, conclusum fuit quod serventur ordines Camere.

30 77. Fu nominato maestro delle Entrate Straordinarie il 25 gennaio 1473.

Eodem die, post prandium.

Congregatis antescriptis, cum interventu rev. d. Episcopi Comi et absente d. Johanne Jacobo Trivultio.

Prepositum fuit de petitione comitis Marsilii Torrelli, qui vellet augumentari in stipendio militari, aut quod tentaret adaptare se ad stipendia Venetorum, conclusum quod concedatur ei licentia conferendi se ad servicia cuiuscumque Potentatus Ligę, etc.

Supervenit, postea, d. Johannes Jacobus de Trivultio.

Die VII julii, de mane.

Congregatis Senatoribus infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orptheo,
d. Johanne Jacobo Trivultio,
d. Petro Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Alexandro Colletta, cancellario.

Super differentia illorum de Paravesino, conclusum quod d. Johannes Antonius Sparvaria faciat jus super suplicatis.

Conclusum quod concedantur littere patentes represaliarum contra Sanctum de Imola et quencumque alium Imolensem propterea quod Gubernator Imolę represaliam fecit contra unum Cremonensem.

Heri, Antonius, cancellarius domini Johannis Baptiste de L'Anguillaria, dixit, nomine dicti sui patroni, domino Petro Francisco Vicecomiti et d. Orptheo, ducalibus consiliariis, quod prefatus d. Johannes Baptista non poterat servire illustrissimis Principibus nostris, nisi fiat alia provisio, quia non potest sup-
plere sumptibus, quos facit, et quod pro hac ęstate perseverabit in sue Excel-
lentie serviciis, cum stipendio consueto; transacta autem ęstate, nisi aliter pro-
videatur, discedet.

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis.

Super querela facta per dominum Prepositum Sancti Laurentii Mediolani
de carceratione patris Petroni et fratrum de Sabaynis de Guasiomonte prope
5 Varisium, facta per Potestatem Varisii, ordinatum fuit quod scribatur Potestati
Varisii quod relaxet patrem predictorum fratrum de Sabaynis, ipso fideiu-
bente de stando et parendo juri et judicato solvendo; et supersedeat a proce-
dendo ulterius adversus dictos fratres, occasione accusę possessionis turbatę;
et moneat ambas partes quod huc veniant ad dominos de Consilio castri, intra
10 terminum per ipsum Potestatem ipsis statuendum.

1479 die VIII^a julii, de mane.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. comite Petro de Verme,
15 d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orptheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo Trivultio,
d. Petro Landriano,
20 d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.
25 Alexandro Colletta, cancellario.

Circa negocium sequestri facti per Petrum de Casate contra Johannem Ja-
cobum et filios, alamanos de Cherio, de quo sequestro ipsi supplicantes conque-
runtur, quod conclusum ut ipso Alemanno satisdante de restitutione rerum abla-
tarum per nonnullos Bernenses suprascripto Petro^a juxta declarationem factam
30 in Berna, quod sequestrum revocetur.

^a Segue per cancellato.

1479 die VIII julii, post prandium.

Congregatis antescriptis Senatoribus.

Lectis litteris Magistrorum pro tracta gualdorum loci Novarum, conclusum est, ut rescribatur ipsis Magistris quod servari faciant quod consuetum fuit, vivente illustrissimo d. duce Francisco.

5

Lectis litteris Magistrorum et supplicatione Christofori de Rippa in controversia, quam habet cum illis de Terzago dependentem a quodam decreto, conclusum quod scribatur Thebaldo de Patella et Andree Oppizono ut, circa ipsius decreti executionem, quod consuetum est, observent.

In causa Signorini de Garbagnate, petentis satisfactionem pecunię sibi assignate pro agro Zardini, super debito quod Catellanus Villanus habebat cum Camera, causa aque, vivente illustrissimo d. duce Galeazio, conclusum est quod, si confessio ab ipso Signorino levata est, compellatur nominatus Catellanus ad solutionem confessionis levate.

10

Lectis litteris Jacobi Ambrosii Marchionis de stariis 200 frumenti sibi venditis, quos nollet computari in 300 dono datis, conclusum est quod computari debeant.

15

Super supplicatione d. Gasparis Ambrosii Vicecomitis, conquerentis quod Capitaneus Justicie Mediolani procedat contra Baptistam de Mantello homicidam, propterea quod locus Calvignaschi, ubi habitat dictus Baptista est eius jurisdictionis, et ad eum spectat punitio, conclusum quod committatur Magistris Extraordinariis quod videant cuius sit ipsa jurisdicio, et, si fuerit dicti d. Gasparis Ambrosii, provideant quod non fiat sibi iniuria, providendo interim quod Capitaneus Justicie supersedeat, etc. Admisso et audito d. Petro de Cusano, qui petiit quod mittatur unus ad domum quondam Ottonis Picinini, novissime defuncti, qui describat omnia bona et retineantur nomine illustrissimorum Principum nostrorum, donec videatur de juribus testamenti, conclusum quod deputetur Johannes Chiappanus, etc.

20

25

Auditis matre et fratre presbiteri quondam Petri Maria de Brusatis, nuper interfecti, conclusum fuit quod scribatur Potestati Mediolani quod procedat ad inquisitionem eius homicidii, servata et non servata juris forma. Auditis supplicatione hominum Canturii et responsione hominum Aliatis, pro causa bovis grassi, conclusum fuit quod causa ipsa committatur confidenti partium, et ita ego Johannes Molus de Belinzona monui sollicitatores cause, ut faciant venire quorum interest, die lune proxime, pro commissione facienda; que commissio fiat, non attentis litteris ipsorum de Aliate, quoniam constat illustrem d. ducem Galeaz eas fecisset, ut displiceret d. Francisco de Petrasancta.

30

Per Phylippum
de Comit

Per Johannem de
Belinzona

1479 die nono julii, de mane.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet:

- 5 rev. d. Episcopo Comensi,
d. comite Petro de Verme,
d. Palavicino,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Orpheo,
d. Johanne Jacobo Trivultio,
10 d. Petro Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.
- D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.
- 15 Phylippo Ferrufino, cancellario.

20 Super supplicatione quorundam provisionatorum, commorantium in Bre-
gnano in Therdonensi, pro reprimendis froxationibus bladorum, et petentium
condonari sibi partem spectantem Camere pro quodam bottino facto per eos
contra quosdam vilicos repertos in fragranti crimine froxationis bladorum,
que pars spectans Camere ascendit ad summam florenorum XXXIII, ordinatum
fuit pro habita prius de hoc participatione cum Deputatis super bladis, quod
pars predicta condonetur, pro hac vice, predictis provisionatis, ut in posterum
magis inflammentur ad reprimendas froxationes.

25 Super querela Negrini de La Rocha, armigeri, ad Antonium de Rebocio,
ordinatum fuit quod scribatur ipsi Antonino^a quod restituat ipsi Negrino quic-
quid habet de suo, ablato per feminam ipsius Antonini prefato Negrino, et
caveat, ne minetur eidem Negrino, nec ei offendat.

30 Fuit vocatus d. comes Carolus Sfortia et admonitus et reprhensus^b de insultu
facto contra Phylippum de Segnia, et fuit ordinatum quod caperetur Perusi-
nus, eius famulus, ut castigetur in exemplum aliorum.

Fuit, deinde, ordinatum quod dicatur cum illustrissima Domina nostra ut
fiat opportuna provisio temeritati et tristicie istius.

^a Corretto su Antonio   ^b Così nel testo.

Eodem die, post prandium.

Congregatis antescriptis, excepto d. Palavicino et d. comite Petro de Verme.
Francisco Ritio, cancellario.

Fuit conclusum quod Pasquino Stanghe, officiali bullettatum Cremone, concedatur licentia per quadraginta dies eundi ad balnea Porette, relicto idoneo substituto ad curam dicti Officii, etc.

Advenit postea magnificus d. comes Petrus de Verme.

Super supplicatione Petroni et fratrum de Sabaynis, de Cuasiomonte, contra Protonotarium et Leonellum, fratres de Corigio, et super responsione dictorum fratrum, conclusum quod d. Johannes Jacobus de Coconate sumat opportunas informationes et, deinde, referat.

Super controversia vertente inter Johannem Antonium Sansonum et Andream de Gallerate, pro quibus auditi fuerunt d. Candidus Porrus et d. Johannes Petrus de Canturio, conclusum quod res remittatur ad Ordinarios.⁷⁸

Fuit conclusum quod scribatur domino Antonio Trotto quod, si Alexander Fulchinus non vult exercere Antianatum, possit substituere Petrum Paulum, eius fratrem; et similiter, vocetur Jacobus Zabolus et admoneatur ad substituendum unum idoneum loco suo in Antianatum.

Fuit commissum Tubicinibus ducalibus quod vadant ad faciendum^a cridam ordinatam in scriptis contra portantes arma et euntes de nocte.

Deinde, fuerunt vocati d. Vicarius Archiepiscopalis, d. Potestas et Capitaneus Justicie Mediolani, quibus fuit dictum quod faciant servari dictam cridam et sint in hoc solliciti et viriles; et dictus d. Vicarius dedit licentiam^a predictis d. Capitaneo et Potestati quod possint impune capi facere quascumque ecclesiasticas personas, euntes de nocte, cum armis, sine lumine et captos faciant ei consignari qui eos castigabit.

Item, habito responso ab illustrissima Domina nostra quod de Perusino, famulo domini Caroli Sforcie, fiat id quod videtur suprascriptis Senatoribus, fuit commissum d. Capitaneo Justicie quod faciat dari eidem Perusino in publico quattuor squassus corde; deinde eum retineat in carceribus, donec per illustrissimam Dominam nostram fuerit aliud ordinatum.

Iniunctum fuit Philippo Ferrufino quod vadat ad Consilium Justicie et dicat dominis ipsius Consilii, ne se impendant quominus ille Francigena, nominatus Alleluya, sit satisfactus a Christoforo de Arientis, quia iniunctum fuit Potestati Mediolani quod taliter provideat quod is Alleluya solutionem suam consequatur.

^a Parzialmente corretto.

78. Cioè ai Maestri delle Entrate Ordinarie.

1479 die X julii, de mane.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

- 5   rev. d. Episcopo Parmensi,
       d. comite Petro de Verme,
       d. Petro Francisco Vicecomite,
       d. Orpheo de Richavo,
       d. Johanne Jacobo Trivultio,
       d. Azone Vicecomite,
 10   d. Petro Landriano,
       d. Cicho Symonetta.
D. Johanne Symonetta d. Bartholomeo Chalco d. Johanne Jacobo Symonetta	}	secretariis.
- Alexandro Colletta, cancellario.

- 15   Super supplicatione Pauli de Pelegrinis, conquerentis quod Commissarius
 Comi pro sex mensibus citra processit contra ipsum ad bannum vite, absque
 ulla inquisitione, conclusum quod scribatur predicto Commissario quod con-
 stituente se in fortiam aut idonee fideiubente de stando et parendo juri, admit-
 tatur ad defensiones suas.
- 20   Supervenit postea d. Palavicinus.

Eodem die, post prandium.

p 286

Congregatis omnibus antescriptis.

Francisco Ricio, cancellario.

- 25   D. Johannes Jacobus Symonetta, ducalis secretarius, rettulit, nomine il-
 lustrissime Domine nostre, quod sua Dominatio pro dando exemplo aliis,
 vult quod comes Carolus Sfortia, filius illustrissimi quondam domini ducis
 Galeacii, propter scandala, quę comittit continue, die noctuque, insultando
 et vulnerando, modo unum, modo alium, relegetur Clastigii, cum expresso^a
 precepto quod illinc non discedat, sine licentia sue Excellentie in scriptis; et pro
 30   confinibus habeat circum circa quinque miliaria, non transeundo citra Padum,
 sub pena indignationis illustrissime Domine nostre, et exilii extra Ducale Domi-

^a Parzialmente corretto.

nium; et sic fuit ordinatum, etc.; et fuerunt facte littere, ut infra duos dies discedat.

Item, fuit ordinatum et conclusum quod scribatur Capitaneo Justicie quod banniri faciat extra Dominium illum Perusinum, famulum dicti comitis Caroli.

Lecta minuta litterarum ad Magistros Intratarum Ordinariarum, quibus jubetur, ut in causa Christofori de Rippa contra illos de Terzago, Magistri dispensent contra ordinem de quo disceptant, ea minuta fuit comprobata.

Conclusum fuit quod salvusconductus concedatur Franciscę de Sclavonia et eius marito, menses duo valiturus, instante Gregorio de Roxate.

1479 die XI julii, post prandium.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, etc., videlicet:

d. Episcopo Comensi,
d. comite Petro de Verme,
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
d. Johanne Jacobo Trivultio,
d. Petro Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Francisco Ricio, cancellario.

p 287

Zaninus de Vaylate, ducalis provisionatus ad custodiam castri Porte Jovis Mediolani, attulit litteras directivas comiti Carolo Sfortie subscriptas manu illustrissime Domine nostre, quibus relegatur Clastigii⁷⁹ dictus comes Carolus; et rettulit dictus Zaninus presentasse dictas litteras in domo ipsius comitis Caroli et, eo non invento, consignasse dictas litteras domine Franciscę eius socrui, quę dixit^a comitem Carolum non esse in domo, neque scire ubi esset et opinari intra triduum non venturum in hanc urbem.

^a Parzialmente corretto.

79. Il feudo di Casteggio era stato acquistato nel 1466 da Angelo Simonetta, padre di Bianca Maria, moglie di Carlo Sforza. In Casteggio permaneva, però, il Capitaneato.

Circa conservationem bonorum quondam Ottonis Pizinini, tam intus quam foris, commissum fuit Johanni Chiappano quod vadat ad Consilium Justitię, dicendo sibi quod provideant circa suprascriptam conservationem, prout eis videbitur ad effectum quod dicta bona non vadant in sinistrum et scandala non sequantur.

Conclusum quod concedatur licentia comiti Lodovico de Valeria eundi Januam, pro nonnullis negociis, per spatium dierum duodecim.

Fuit etiam conclusum quod d. Johannes Jacobus Trivultius vadat cum centum armigeris de Lanceis speciatis et Familia versus Burgum Vallis Tari, pro favore arcis Montistanani; et vadat etiam comes Borella, propter familiares armorum etc., et notificetur d. Marchioni Montisferrati quod exeat in campaniam.

1479 die XII julii ^a, post prandium.

Congregatis antescriptis Senatoribus, etc.

Lecte fuerunt plures littere misse a Casalimajori de multis excessibus et insolentiis secutis; conclusumque fuit ut, pro cognitione et punitione excessum, mittatur d. Luchinus Ferrufinus ad Casalemaius, cum ampla commissione.

Per Philippum de Comite

Fuit ordinatum quod d. Johanni Jacobo Trivultio, ituro cum armigeris in Placentinam et versus Burgum Vallis Tarri, fiant littere patentes ample commissionis precipiendi, regendi et puniendi etc.

Circa factum Cacialepore, fuit dictum Christofo Cambiago quod referat dominis de Consilio Secreto quod justifcent istam rem apud Ducem Sabaudię et eius Consilium, per Aloysium, qui operetur quod de hac re non habeatur amplius molestia, etc.

p 288

Advenit postea magnificus Hieronymus Morellus, orator excelsę Reipublicę Florentinę, qui, de consensu et voluntate suprascriptorum omnium, vocatis magnificis d. Bonifacio Bivilaqua et Cesare Valentino, oratoribus illustrissimi d. Ducis Ferrarie, petentibus restaurum Domini sui de damno illato sibi et suis per illustrem d. Marchionem Mantuę, sive eius comitivam, respondit ipsis, facta prefatione de meritis illius illustrissimi d. Ducis et de benivolentia erga eum etc., quod illustrissimi Principes nostri et excelsi Domini Florentini facturi sunt semper omnia eis possibilia, pro honore et commodo prefati domini Ducis et maxime in rebus iustis et honestis, et quantum ad hoc restaurum, primo, indoluit de casu periculoso et dedecoroso non solum ipsi domino Duci^a et^a Marchioni, sed etiam toti Foederi nostro; deinde, dixit quod ad faciendum dictum restaurum erat necessarium, primo, intelligere qui debeat esse iudex ordinarius; deinde, intelligatur specificę quantitas damni accepti; et qui dam-

^a Nell'interlineo.

num ipsum dederint et quomodo illatum fuerit; nam iis omnibus intellectis et habito iudice, dataque ab eo sententia, illustrissimi Domini nostri non deerunt pro facultate sui ut ^a iusticię satisfiat.

Responderunt dicti Oratores Ducis Ferrarię quod scribent hec omnia illustrissimo Domino suo, qui, ut ipsi credunt, de hac responsione contentabitur; et nullos alios volet iudices quam illustrissimos d. Principes nostros et excelsam Dominationem Florentinam et quod verificabit omnia etc.

Dixerunt, etiam, quod dictum damnum credunt ascendere ad summam octomiliumquatringentorum ducatorum.

Illustrissima Domina nostra respondit magnifico domino Cicho de facto domini Johannis Jacobi Trivultii, petentis liberari sibi in totum Vespolate et ipse procurabit accordare Cardinalem Novariensem si quod jus habebit etc., quod sua illustrissima Dominatio prius vult videre an Cardinalis prefatus habeat aliquod jus et eum concordare, si jus habet; et, deinde, faciet cum dicto domino Johanne^b Jacobo circa petitionem suam, ita quod habebit causam se contentandi. Et predicta fuerunt, die suprascripto, in camera cubiculari sue Excellentie, presente et audiente me Francisco Ritio, et contenta fuit sua Excellentia quod scribatur dominis Magistris quod non molestant ipsum d. Johannem Jacobum de illis trecentis ducatis reservatis ducali Camere de intratis Vespolatis, quousque fuerit declaratum factum suprascripti domini Cardinalis; quo facto, rescribatur quid faciendum de ipsis 300 ducatis, tam de preterito quam de futuro. Et predicta omnia magnificus d. Cichus rettulit ipsi d. Johanni Jacobo Trivultio, presente me Francisco Ricio suprascripto, in loco Consilii, die suprascripta.

Super querimonia, quam fecerunt heredes quondam comitis Gasparis de Vicomercato et illi de Comite, causa donationis facte per illustrissimos Principes coniugi Johannis Gabrielis Crivelli de quadam pischeria Navigii Binaschi, conclusum est quod scribatur Magistris Extraordinariis, ut jus faciant dictis heredibus et ipsis de Comite, super dicta pischaria; et constituto quod ipsi de Comite et dicti heredes essent in vera et juridica possessione ipsius pischerie, ante eam donationem, quod eos non permittant amoveri a possessione, donec de causa fuerit iudicatum, ita tamen quod in preiudicium Camere nihil indubitum fiat, in primis advertatur.

^a Parzialmente corretto.

^b Nell'interlineo.

1479 die XIII julii, de mane.

p 290

Congregatis infrascriptis Senatoribus etc., videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
5 d. Palavicino,
d. Orptheo de Richavo,
d. Petro Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symoneta.

10 D. Johanne Symoneta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Francisco^a Ricio, cancellario.

15 Christofo de Cambiago fuit data in scriptis conclusio facta heri circa
Cacialeporam.

Fuit conclusum quod dicatur illustrissime Domine nostre de Carlino Angeli,
qui petit poni in loco Gentilini pro squadrerio, si morietur Gentilinus, quoniam
dictus Carlinus est idoneus et antiquus servitor etc.

20 Fuit admissus d. Lazarus Spinula, qui conquestus est locum suum Frasca-
tum esse agravatum taxis equorum indebite; ideo, petit eo onere liberari.

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis.

25 Super supplicatione nobilium Della Cavana, petentium concedi sibi tractam
salarum ducentum frumenti extrahendi ex agro Alexandrino, conclusum
est quod eis concedatur dicta licentia.

30 Guinettus, nuntius et procurator fratrum illustrium de Sabaudia, pro facto
possessionis Cacialeporę, comparuit et dixit habuisse a Consilio Secreto con-
clusionem et responsionem, quę cum sibi non satisfaciat, petit melius provideri,
ut ipsi illustres d. fratres, spoliati, restituantur; quod, nisi fiat, protestatus etc.,
et maxime de repetendo Melignanum et alia olim spectantia illustrissime ducisse

^a Parzialmente corretto.

p 291 Marię etc.⁸⁰; cui fuit responsum quod illustrissima Domina nostra fecit dictis illustribus fratribus suis omnem possibilem favorem in hac materia et plura non posse facere, quia dicta possessio fuit restituta gratiose illustrissime domine Ducisse Sabaudię, nuper mortuę; quę dictam possessionem per Ruffinum vendi fecit; ideo, possunt dicti fratres petere ab illustrissimo Duce Sabaudię restitutionem dicte possessionis aut pecuniarum: et si hoc non placet dent Ruffinum de Muris in potestatem Domine nostre et cogetur ipse ad restitutionem denariorum; et sic fiet restitutio dicte possessionis; et aliter alterari ordines mediolanenses et justicia non potest. Circa reliqua responsum non fuit. 5

Super facto comitis Petri^a et comitis Johannis fratrum de Ruschonibus circa eorum divisiones etc., fuerunt visa instrumenta divisionum inter ipsos factarum, tempore illustrissimi domini ducis Galeaz, videlicet, anno 1474, die quinta et die XX^a octobris, seu anno mense et die in eis contentis; quae^a instrumenta tradidit per ser Johannem de Belinzona et per Phylippum Ferru- finum, confirmata litteris subscriptis manu propria prefati illustrissimi domini ducis Galeaz; quibus omnibus visis, fuit unanimiter conclusum quod precipiatur dictis fratribus Comitibus quod inviolabiliter observent dictas divisiones et instrumenta; et precise declaretur quod comes Petrus prefatus persolvat, sine aliqua contradictione et exceptione, singulo anno, mille florenos, terminis suis, ipsi comiti Johanni, eius fratri, prout in ipsis divisionibus et instrumentis continetur, et dictus comes Johannes numquam faciat amplius verbum de arce Locarni, neque de domo edificata in castello dicte arcis per ipsum comitem Johannem, ut ipse asserit, immo, si quod jus in ipsis arce et domo pretendit habere, ex nunc, ei perpetuum imponitur scilencium; et hec omnia observentur ab ipsis, sub pena privationis feudi. Non interfuit d. Palavicinus huic conclusioni. 10 15 20 25

Die XIII° julii 1479, de mane.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
magnifico d. Sfortia Secundo,
d. comite Petro de Verme, 30
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Orpheo de Richavo,
d. Petro Landriano,

^a Parzialmente corretto.

80. Melegnano assegnato alla duchessa Maria dal consorte, duca Filippo Maria. 35

d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

Francisco Ritio, cancellario.

Admissus fuit d. Vicarius provisionis Mediolani⁸¹, qui rettulit ea quę sunt in facto circa causam vertentem inter Laurentium de Reate et Galvanum Cantellum occasione ferrerie; et legit litteras alias scriptas per illustrissimum quondam d. ducem Galeacium et litteras scriptas per illustrissimos Principes nostros confirmatorias eiusmodi litterarum. Omnibus itaque bene intellectis, conclusum quod idem d. Vicarius faciat jus et debitum suum, quia res remittitur ad ipsum.

p 292

Dolente Capitaneo Justicię Mediolani de salvoconductu concesso Franciscę de Sclavonia et marito suo, conclusum fuit ut committatur Potestati Mediolani quod ipsum salvumconductum, videlicet, intimet dies contramandi.

Fuit conclusum quod detur copia comitibus Petro et Johanni de Ruschonibus, fratribus, de conclusione facta eri circa eorum differentias et quod scribatur dicto comiti Petro quod omnino satisfaciat ei de denariis termini proxime preteriti de illis mille florenis.

Super supplicatione Universitatis Hebreorum, conquerentium expelli de camera, quam habent in Hospitio Cervie Mediolani⁸² etc., fuit conclusum quod remittatur ad dominos de Consilio Secreto quod non permittant eos expelli, sed quod habeant dictam cameram juxta consuetum pro tempore, quo eam conduxerunt.

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis omnibus.

Fuit conclusum quod scribatur Zanino Barbato quod vadat ad magnificum d. Petrum Mariam Rubeum ad examinandum illos detentos Berceti, quorum, alter est famulus Ducis Bari, alter est ex bannitis Burgi Vallistarri; et eorum examina ponat in scriptis et huc ea mittat; et scribatur Referendario quod ei

81. Pietro Pasino degli Eustachi, giureconsulto, nominato il 5 gennaio 1477.

82. Della contrada, in quel di Monforte, è rimasto nella toponomastica milanese la via della

Cerva. Gli Ebrei erano ben visti dagli Sforza, che ne favorirono l'apertura di banchi nello Stato. I carteggi sforzeschi offrono argomenti di grande importanza politico-finanziaria.

provideat de denariis, pro tribus equis, pro diebus quattuor et equi mutentur a Gubernatore Parme; et examinet predictos diligenter et caute, cum uno deputando per magnificum Petrum Mariam prefatum, remotis aliis; et omnia teneat secreta etc.

p 293

Ordinatum fuit quod supplicatio Juliani Gallerani, exhibita adversus Facium Galleranum, mittatur dominis de Consilio Secreto, quibus dicatur taliter provideant quod is Julianus juste conqueri nequeat.

5

Fuit etiam conclusum quod respondeatur domino Gubernatori Parme quod circa illum Baptistam de Cassio, detentum propter sodomiam supersedeat, retinendo ipsum sine lesione, quousque aliud ei scribatur.

10

Circa differentiam illius famuli Francescheti de Arquate et famuli Castellani Porte Nove, procuret ipsos pacificari.

Fuit etiam conclusum quod d. Lodovico Balduchino concedatur quod possit filium redeuntem et revocatum de castris d. Roberti Severinatis receptare impune, sed advertat ne veniat ad malum finem et cavere de hoc faciat patrem suum.

15

1479 die XV julii^a, de mane.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Orptheo de Richavo,
d. Petro Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

20

D. Johanne Symonetta }
d. Bartholomeo Chalco } secretariis.

25

Francisco Ricio, cancellario.

Presentibus:

d. Johanne de Meltio }
d. Johanne de Cusano } magistris Intratarum ducalium.
d. Johanne Botto et }
d. Johanne Advogadro }

30

et Antonio de Landriano, ducali generali thesaurario.

^a Parzialmente corretto.

Fuit conclusum quod sit bonum dare^a zecham pro deliberata illi qui, ut
asserit d. Petrus Franciscus Vicecomes, offert mutuo dare Principibus nostris
quattuormillia ducatorum, cum interesse unius pro centenario; et quando ibit
ad possessionem dicte zeche donabit quingentos ducatos Principibus nostris
et fabricari faciet monetas et ducatos cum capitulis ostensis per Johannem de
Cusano. Et ita fuit deliberatum etc.

Ad requisitionem domini Alexandri de Raude, fuit conclusum quod ser
Johannes de Belinzona vadat ad Commissarios cause vertentis inter Ordinarios
Ecclesie Maioris Mediolani et ipsum d. Alexandrum et alios de Raude, et dicat
eis quod expediant dictam causam quanto celerius fieri potest, faciendo id quod
justicia et debitum suum postulat.

Fuit concessa licentia Johanni de Novate eundi ad Sanctum Jacobum de
Galitia.

Circa causam vertentem inter d. Capitaneum Justicie Mediolani et Grego-
rium de Rosate, conclusum quod mittatur ad Consilium Justicie, cui dicatur
quod intimatio fuit facta dierum contramandi salviconductus Francise de
Sclavonia et asserto eius marito; pro qua intimatione conquestus est suprascrip-
tus Gregorius; et, ideo, remittitur ad ipsos de Consilio Justicie quod circa re-
vocationem huiusmodi intimationis, sive confirmationis, sive prorogationis,
et, ita, circa omnia merita cause, auditis partibus, faciant prout eis visum
fuerit.

Fuit commissum d. Francisco Malette, ducali consiliario, ut vadat Nova-
riam pro illo interdicto apostolico, misso illuc, cum ampla commissione ei
in scriptis facienda; et, ut provideat ne desistatur a divinis, pendente appellatione
interposita a dicto interdicto; et ducat secum provisionatos, quos logiet secum
in domibus Canonorum etc.

1479 die XVI julii, de mane.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

magnifico d. Sfortia Secundo,
rev. d. Episcopo Comi,
d. comite Petro de Verme,
d. Petro Francisco Vycecomite^b,
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
d. Petro de Landriano,

^a Nell'interlineo.   ^b Parzialmente corretto.

d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.

5

Alexandro Colletta, cancellario.

p 295

Super petitione Frabricii Elphytei, qui petit non retineri sibi medietatem provisionis, pro andatis per eum factis, conclusum quod non retineatur sibi dicta medietas hinc retro, sed tractetur dictus Fabricius prout tractatus fuit Christoforus de Cambiago; in futurum, postea, poterit fieri aliqua provisio.

10

Fuit auditus d. Minettus super re interdicti publicati Novarię, et quia est advocatus Canonorum, et negotium est Statui periculosum, cum suspitio sit ipsum d. Minettum favisse opinioni Canonorum, fuit ei preceptum ne Mediolano discederet, sine Principum licentia expressa.

Fuit conclusum quod scribatur Gubernatori Parmę quod astringat Antianos ad faciendum murum, quem tenentur facere super Parma, ne rocha Porte Novę offendatur; et scribatur Antianis quod cum adiunctis possint assicurare Thesaurarium pro sex mensibus ultimis, ad hoc ut exbursset denarios necessarios dicte fabricę.

15

Item, quod scribatur Donato Maynerio quod subito faciat aptari illud fundamentum muri ruynati ab aqua Parme intra turrin de medio et turrin diaboli.

20

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis.

Super supplicatione Johannis de Ferrariis, mediolanensis, conquerentis se de causa matrimoniali trahi in Curiam Romanam a quadam Catherina de Cathaneis, fuit decretum quod Iconomi Mediolani inhi-beant, sub pena decretorum, ipsi Catherine et agentibus pro ea, ne presumant trahere in Curiam Romanam prenominatum Johannem, sed faciant causam remitti intra Dominium, ubi est copia peritorum et ubi ministrabitur justitia.

25

Fuit conclusum ut scribatur Magistris Intratarum quod expediant intra quatrimum controversiam, quam habent incantatores salis bergamini cum Antonio de Busti, semotis affinibus partium.

30

p 296

Super supplicatione quorundam de Burgo Sancti Donini, conquerentium de usurpationibus quibusdam factis per nunc quondam d. Johannem de Scipiono, ordinatum fuit quod prefata supplicatio mitteretur dominis de Consilio Justice, quibus diceretur quod, vocatis heredibus ipsius domini Johannis, taliter providerent quod nemini justa querele causa relinqueretur.

35

Die XVII julii 1479, de mane.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, videlicet:

- 5 rev. d. Episcopo Comensi,
magnifico d. Sfortia Secundo,
d. comite Petro de Verme,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
10 d. Petro Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.
- D. Johanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta } secretariis.
- 15 Francisco Ricio, cancellario.

Presentibus etiam d. Magistris Intratarum, fuit conclusum quod zecha
detur Johanni Antonio de Castilione et sociis cum capitulis, ibidem lectis, et
presertim mutuantibus ducatos quattuormille cum interesse unius pro centena-
rio, mense quolibet, et donantibus quingentos ducatos; et sic fuerunt commisse
20 littere opportune.

Supervenit magnificus Hieronymus Morellus, orator florentinus, qui fecit
legere litteras Decem Baylie ad eum directive, continentie quod reperiunt^a res
suas in maxima difficultate, propterea quod habent Gentes et Exercitum suum
tripartitum super Monte Imperiali, in Perusino, et per modum quod non est
25 sufficiens ad superandos et convincendos inimicos, quando remaneat triparti-
tus, nec unire possunt ambos Exercitus propter discordiam Ducis Ferrarię;
proinde, Domini Florentini petunt consilium a Dominis nostris; et item requi-
runt quod fiat talis provisio quo ad res Lunenses, quod domini Florentini pos-
sint uti beneficio comitive Bentivoliensis et suis armigeris, qui illic sunt ad be-
30 neficium impresie Lunensis, ad effectum quod existis armigeris possint validare
Exercitum suum.

Fuerunt admissi magnificus dominus Antonius de Berceto et d. Johannes
Angelus de Florentia, de Consilio Secreto, et d. Alexander de Raude de Con-
silio Justicię, qui circa querelam expositam hic, nomine Collegii doctorum Me-
35 diolani, de commissionibus quas accipiunt dicti Magistratus contra decreta

^a *Segue reperiunt cancellato.*

etc., responderunt, nomine dictorum Consiliorum, quod ipsi non credunt fecisse unquam aliud in damnum ipsius Collegii, immo potius in honorem et commodum, et sic semper perseverabunt; et statuerunt inter ipsos, de comuni consensu, et in posterum non accipient aliquas commissiones causarum, sed eas remittent ad Ordinarios et deportabunt se taliter quod non habebunt ipsi de Collegio justam causam querele. Quibus auditis, fuit conclusum quod si redibunt dicti de Collegio remittantur ad prefatos de utroque Consilio, qui eis faciant bonam et justificatam responsionem, ita quod non habebunt amplius materiam molestandi illustrissimos Principes nostros, nec hos Senatores, pro hac re.

Ad requisitionem Joannis Botte, conclusum fuit quod scribatur Commissario Alexandrie quod debeat accipere fidelitatem, nomine illustrissimorum Dominorum nostrorum, ab ea parte hominum loci Dernisii, que fuerat quondam Barnabe Spinule.

p 298

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis Senatoribus.

Fuit admissus magnificus Hieronymus Morellus, orator florentinus, et ei fuit responsum in scriptis ad ea, que hoc mane proposuerat; quae responsio est in filzia^a. Qua responsione in scriptis audita, ipse magnificus Orator dixit quod illustrissimi domini nostri Duces defecerant in tribus, videlicet: primo, quod non adimpleverant capitulum Lige Generalis; secundo, quod promiserant dare, hoc anno, Dominis Florentinis eam quantitatem subsidii, quam dederunt anno preterito; ultimo, quod promiserant prefati illustrissimi Domini nostri mittere comitivam domini Joannis de Comitibus in Lunensem ad effectum quod comitiva d. Joannis de Bentivoliis posset ire ad uniendum se cum alio Exercitu in Thuscia etc.; quibus omnibus, per d. Cichum responsum fuit opportune cum maxima justificatione.

In facto illius incendii, quod d. Angelus de Birago conqueritur factum esse per Joannem Antonium de Birago, auditis partibus, fuit conclusum quod res remaneat in domino^a Capitaneo Justicie, cui fuerat a principio^b commissum^c, et coram quo inceptum est in causa procedi; et dicatur ipsi d. Capitaneo quod viriliter procedat et jus ministret.

^a Parzialmente corretto. ^b Su raschiatura. ^c Segue fuit cancellato.

1479 die XVIII julii, post prandium.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

- 5
10
15
- rev. d. Episcopo Comensi,
  - d. comite Petro de Verme,
  - d. Petro Francisco Vicecomite,
  - d. Palavicino,
  - d. Orpheo de Richavo,
  - d. Petro Landriano,
  - d. Azone Vicecomite,
  - d. Cicho Symonetta.
D. Johanne Symonetta d. Bartholomeo Chalco d. Johanne Jacobo Symonetta	}	secretariis.

Francisco Ricio, cancellario.

- 15
- Fuit conclusum ad querelam domini Angeli de Birago quod super incendio, de quo supra fit mentio, Capitaneus Justicie et d. Johannes Antonius Spar-
 varia simul cognoscant et jus faciant, aut solus Potestas Mediolani id faciat;
 et hoc ut neutra partium juste conqueri possit.
- p 299

Die XVIII^a julii 1479.

20 Congregatis suprascriptis.

- Fuit conclusum quod de frumento Abbatie Clarevallis, quod est Berceti, dentur hominibus Bollani staria 400; quod frumentum ipsi homines conducant Bolanum; et, similiter, centum staria dicti frumenti dentur Castellano Bollani, conducendum ut supra.
- 25 Fuit conclusum quod causa Cantorie Alexandrie inter illum de Inviciatis et illum Pontremulensem non permittatur trahi in Curiam Romanam, sed committatur in Dominio; et de fructibus responderi faciat ipsi de Inviciatis, ut per litteras ducales fuit ordinatum, diebus superioribus.

Eodem die, post prandium.

Congregatis infrascriptis, videlicet:

rev. d. Episcopo Comensi,
d. comite Petro de Verme,
d. Palavicino,
d. Orpheo de Richavo,
d. Petro Landriano,
d. Azone Vicecomite,
d. Cicho Symonetta.

5

D. Joanne Symonetta
d. Bartholomeo Chalco
d. Johanne Jacobo Symonetta

} secretariis.

10

Francisco Ritio, cancellario.

p 300 Fuit conclusum quod omnes squadrerii et pedites, qui erant in Montetana-
nano propter proditam illam arcem, priventur suis stipendis et cassentur in
totum et de residuo sui stipendii non detur aliquid, et eorum loco substituantur
illi balistarii parmenses et alii, boni, fidi et strenui; et ita fuit commissum ser
Alexandro de Fulgineo.

15

Fuit conclusum ut scribatur d. Gubernatori Parmę quod illis stafferiis Co-
mitum de Torellis jus faciat; et quod circa illos, qui se absentarunt tempore
Bonarelli, a Parma, qui nunc vellent redire, supersedeant etc.

20

Fuit conclusum quod illi de Porta Comensi, qui inter se percussi sunt, re-
mittantur ad Potestatem Mediolani, qui, auditis partibus, justiciam ministret,
ita quod delictum non transeat impunitum.

Item, fuit conclusum quod Capitaneus Justicię intelligat insultum et male-
ficio commissum per Augustinum Martini de Carugo, cum sociis, in per-
sonam Ambrosii de Vicodeserto, et jus faciat viriliter, ita quod^a transeat aliis
in exemplum.

25

De Francisco Del Carretto, qui perseverat in tacendo ea, quę scire ab eo
volunt Principes nostri, pro interesse Status sui etc., fuit conclusum quod om-
nino eruatur ab eo veritas, etiam cum rigore; et ita fuit commissum Laurentio
Ciserano.

30

In facto filii Johannis Marię Carimalis fuit conclusum quod scribatur do-
mino Johanni Baxiano quod non procedat ulterius in causa homicidii dicti
Johannis Marię, sed veniat statim huc cum actis etc.

35

^a Parzialmente corretto.

Super petitione Joannis de Paganis, castellani arcis Sanctę Crucis de Parma, volentis maritare neptem suam Francisco Cerado, fuit conclusum quod respondeatur quod propter ordines Castellanorum non potest facere hanc affinitatem in civitate, ubi est castellanus, neque in circumstantiis, ideo concedi quod petit,

5 nisi velit statim ex illa arce removeri.

Nicolinus de Mortario auditus fuit; qui conquestus est quod Magistri Intratarum non volunt facere bonos in rationibus et computis suis illos centum ducatos, quos sibi abstulit Joannes Aloysius de Flisco; cui Nicolino delatum fuit juramentum per Alexandrum Collettam, si dicti centum ducati erant illusterrimorum Dominorum nostrorum vel sui; et ipse Nicolinus jure jurando affirmavit quod erant eorum Excellentiarum; ex quo conclusum fuit quod opportune scribatur ad Magistros Intratarum quod ponant istos ducatos centum, pro expensa consumata.

15 Super confirmatione et concessione Polignani, alias donati Joanni Petro Bergamini per nunc quondam illustrissimum d. ducem Galeaz etc., ordinatum fuit quod ipsi Joanni Petro, pro se et filiis suis legitimis et descenditibus, fiat ipsa confirmatio et concessio, non solum de intratis et redditibus ipsius Polignani, prout antea sonabat donatio predicta^a, sed etiam de fundo et proprietate ipsius Polignani, ut calescat animis bonificandi ipsa bona Polignani.

20 Super supplicatione Luchini Trincherii et Jacobi de Fagnano in causa, quam habent cum Donato de Comite, ordinatum fuit quod mittatur ipsa supplicatio Magistris Intratarum Ordinariarum, ut taliter provideant quod neutra partium juste conqueri possit.

Congregatis infrascriptis Senatoribus, die XX julii, de mane, videlicet:

25 rev. d. Episcopo Comensi,
d. Petro Francisco Vicecomite,
d. comite Petro de Verme,
d. Azone Vicecomite,
d. Orpheo de Richavo,
30 d. Petro Landriano,
d. Cicho Symonetta.

D. Joanne Symonetta	} secretariis.
d. Bartholomeo Chalco	
d. Joanne Jacobo Symonetta	

35 Francisco Ricio, cancellario.

^a Su raschiatura dicta

p 302

Fuerunt auditi d. Bonifacius Bivilaqua et d. Cesar Valentinus, oratores illustrissimi domini Ducis Ferrarię, qui legi fecerunt litteras prefati domini Ducis Ferrarię circa iudicium suum de illis squadrīs, quas Domini Florentini unire vellent cum Exercitu in Perusino. Ad quae omnia fuit responsum quod illustrissimi Principes nostri de hac re remittunt se iudicio eorum qui sunt in facto, sed dolent quod illi Exercitus nihil faciant, in quo lęditur honor et dignitas illustrissimę Ligę et prefati illustrissimi domini Ducis.

5

Deinde, prefati domini Oratores legi fecerunt alias litteras prefati illustrissimi domini Ducis, conquerentis de responsione sibi facta circa petatum restaurum damnorum illatorum per d. Marchionem Mantuę etc., petendo fieri cum effectu dictum restaurum per illustrissimos Principes nostros etc.; fuit circa hoc responsum quod legant ipsas litteras Oratori florentino, deinde erunt simul et opportune respondebitur.

10

Auditis agentibus pro partibus infrascriptis, scilicet, Thoma Grasso et Susana eius sorore, in causa, quam habent invicem, conclusum quod mittatur ad Consilium Secretum cum his verbis, videlicet: quod he partes sunt audite hic in Consilio castri et quod visum est remittere partes ad ipsos de Consilio Secreto.

15

Item, fuit ordinatum quod Vicario seu Guardiano Sancti Angeli dicatur quod mittat extra hoc Dominium fratrem Pacificum, qui predicavit super illo interdicto Novarie etc. et alias obloquutus est de duce Galeaz.

20

Eodem die, post prandium.

Congregatis suprascriptis omnibus.

Fuit licentiatus d. Prepositus Viglevani, cum hoc quod ad celebrandum, nonobstante interdicto Pontificis, a quo est appellatus etc.

25

COMPLEMENTI

1.

(ASMi: Archivio Ducale Potenze Sovrane f 1463)

1479 die 18 februarii.

Reverendo Padre, magistro Alexandro.

5 Nuy havemo largamente et pienamente inteso quanto, in nome de la Maestà del serenissimo vostro signor re Ferrando, copiosamente con grandissima eleganzia, gravità et modestia ne haveti exposto, prima visitandone et salutandone cordialmente et con grandissima carità et paterna dilectione, poy commemorando li infiniti et immortali beneficii ricevuti per essa Maestà da l'illustrissimo de felice memoria signore duca Francesco, nostro socero et avo osservantissimo, adducendo in signo de gratitudine quello che essa Maestà fece in la morte d'esso signore duca Francesco in havere tolto la protectione di questo Stato, mandato galee ad Zenoa, tolto le arme contra Bartholomeo de Bergamo, et facto altre amorevole demonstratione; postmodum intrando ad condolervi, 10 in nome del prefato vostro signore Re, de molte iniurie che soa^a Maestà asserisse esserli state facte da l' eccellentissimo quondam signore duca^b Galeazo^b, nostro consorte et patre, sì quando el dede susidio^c de^c dinari^c al re^d Renato contra el re de Aragona, sì quando fece la liga con Borgogna, seando^e don Fedrico^f in camino per andare al tunc Duca de Borgogna et, demum, quando 20 fece, similiter, liga con Venetiani, monstrando che de ciò la Maestà soa venesse ad essere molto iniuriata et l'honore suo molto leso, descendendo vuy, ultimate, ad^b aggravarvi^b che al tempo nostro se sia cazato messer Karlo di Manfredi dal Stato de Favenza, suo ricomandato et mettuto in signoria messer Galeoto, dicendo^g anchora^g che la Maestà sua dal canto suo serà apparechiata venire a la 25 reintegratione con nuy de l'antiqua et mutua nostra amicitia, subiungendo vuy che la ce ricommanda li illustri nostri cognati et barbani, pregandone in nome

^a Sopra essa cancell.   ^b Agg. nell'interlineo.   ^c Nell'interlineo, sopra adiuto cancell.   ^d Segue Ferrando cancell.   ^e Sopra quando cancell.   ^f Segue era cancell.   ^g Nell'interlineo sopra con intrar poy ad dire cancell.

del prefato vostro signore Re che li vogliamo ricevere ad gratia et admetterli al governo del Stato nostro insieme con li altri nostri Consiglieri etc. Le quale tutte cose, in substantia, ne pare siano contenute in la expositione vestra, benchè da vuy siano state exposte con grandissima gravità et molto ornato de ^a parole ^a, como è dicto. Sopra che, havendo nuy facto maturo pensiero et consyderatione, secundo che rechiede la natura de la ambassata ne ressolvemo et la risposta che diremo qui appresso: nuy veramente havemo visto volentieri la Reverentia vestra, sì per respecto de la Maestà del signor Re, che vi manda, sì per respecto de la dignità ^a de ^a la ^a persona vostra; et comenzando alla commemoratione, che essa Maestà per il mezo vostro ce fa fare, de li beneficii ricevuti dal quondam illustrissimo signor duca Francesco, nostro socero et avo, dicemo che in questo essa fa da digno et grato Principe et como se conviene a l'honore suo, persuadendone ^b che tale comemoratione proceda da una vera et sincera dispositione de core, che essa Maestà dice ^c havere ^c verso nuy; et se per signo de recognitione et gratitudine quella fece in beneficio de questo nostro illustrissimo Stato poso la morte del prefato nostro socero et avo, non po' se non havere acquistato commendatione et gloria, benchè in havere preso le arme contra Bartholomeo da Bergamo vene non mancho ad havere facto beneficio et proficuo ad essa Maestà che ad nuy ^d, perchè così gli era lo interesse suo como el nostro, imperochè Bartholomeo se deliberava de andare in lo Reame.

Quantum a le iniurie et offese che essa se pretende havere ricevuto dal quondam excellentissimo Signore nostro consorte et patre, ut supra, dicemo che ad nuy non staria sapere dare interpretatione del fine ad che soa Excellentia se mosse ad fare quello che le fece, ma bene ardiressemo de dire che como prudentissimo signore che l'era, non faceva cosa se non ad bono fine et non con intentione de fare ^e iniuria a la soa Maestà, nè offendere l'honore suo; et, se alle volte la Excellentia soa incorreva in qualche parole del signore Re, piuttosto procedeva, parendoli che la non fosse così extimata et reputata, como seria stato conveniente a la dignità de la persona et del Stato suo, non mancho per li beneficii per soa Maestà ricevuti dal prefato quondam nostro socero et avo quanto ^f per ^g la stretta coniunctione et mutui oblihi, hinc inde, che per alcuna malignità, nè iniquità; et se dicto nostro consorte et patre fosse vivo, ne rendiamo certi saperia molto bene rendere concto de si stesso et de le cose ch'el faceva; et se lo prefato vostro signore Re vole dare caricho ad nuy de le cose de Favenza, veramente la non ne ha alcuna rasonevole casone; et in questo possemo molto bene giustificarse, como etiam più volte havemo facto et ultimate col mezo de messer Antonio da Trezo, ambaxatore de la Maestà soa, al quale des-

^a Agg. nell'interlineo. ^b L'agg. di sopra con demonstratione è cancell. ^c Nell'interlineo sopra ha(ver) cancell.; tra dice e havere, era stato scritto mostrare poi cancell. ^d Segue perchè se Bartholomeo havesse ottenuto victoria, non se seria forsi contentato de questo ma se seria anchora voltato adosso ad quella cancell. ^e Segue dispiacere cancell. ^f Da non mancho agg. in margine e in prosiegno sulla p. 9 del quaterno. ^g Precede et item cancell.

semo in scritto tutte le justificatione nostre, che erano de natura che ^a rasonevolmente ^a non ^a se ^b possevano reprovare, ma per conclusione vi dicemo che esso prefato signore Re non se ha ad dolere in ciò, salvo del Papa, quale ha causato et governato tutta questa materia, insieme col conte Hieronymo; quale Conte
 5 poy ne hebbe Val de Seno; et da, l'altro canto, esso Papa ha confermato messer Galeoto; quale cose dano evidentia donde sono causate ^c.

Restace hora venire a la particularità de li cognati et barbani nostri, quali tanto caldamente et strectamente ce ricomandati per parte del prefato signore Re, allegando in loro favore molte rasone, etcetera; et per fare circa ciò particolare risposta, dicemo che una de le mazori et principali consolationi che
 10 ad nuy pareva possessimo havere doppo lo infelicissimo et lachrimoso caso de la morte del quondam excellentissimo Signore nostro consorte et patre si era la speranza che nuy havevamo in dicti nostri cognati et barbani, presupponendone et tenendo per certissimo che havessero dovuto pigliare quella speciale
 15 et cordiale cura de nuy et Stato nostro, sinceramente et integramente, che richiedeva la fradellanza et coniunctione è fra nuy et che richiedeva lo debito et honore loro; ma multo presto fussemo astrecti ad cambiare tale consolatione et speranza in affano et cordoglio et amaritudine, imperochè poy furono ritornati de Franza, non havuto rispetto al vinculo de la fidelità havevano como
 20 vassalli prestato ^d in mano del prefato Signore nostro consorte et patre, nè anchora ad quello che, imediate, poso tale ritornata fecero ad nuy, comenzorno ad mettere li suoy pensieri et designi al male operare; et così may non fecero che operare et machinare male, tuttavia, con ogni loro inzigno et sentimento, praticando de toglierne ^e el ^e Stato ^e per farsi Signori, fin ad pigliare le arme in mano et
 25 togliere una de le porte di questa nostra inclyta città, como po' rendere bona testimonianza lo magnifico messer Antonio Cincinello, che al tutto fu presente et al quale essi nostri cognati ^f et barbani apersero il tutto, mediante le quale inique et maligne operationi, quale non se possono ascondere, perchè per litere de loro mano le faremo constare, ultra che ad Mantoa, quando andavano
 30 a le confini confessarono de plano el tutto ad quello signore Marchese ^g. Rasonevolmente haveriamo dovuto fare verso loro ogni aspra demonstratione per punitione delli loro errori, sì per secureza de le persone nostre et conservatione del Stato nostro, quanto per sastifactione del debito et de la justicia, como fece lo prefato vostro signore Re contra el cognato Principe de Rossano et altri
 35 Signori et Baroni del Reame, conspiratori contra la Maestà soa, et como fece lo illustrissimo signore duca Hercule ad messer ^h Nicolò ^h, ma per non imischiarne nel sangue nostro proprio, volsemo più presto devenire a li termini de la cle-

40 ^a Agg. a margine con tintura di penna diversa da quella del testo, ma dalla medesima mano. ^b Precede: a) sul rigo che male cancell.; b) nell'interlineo justamente non cancell. ^c Da insieme agg. nello spazio dall'una all'altra propositio come alla nota ^a. ^d Da imperochè sottolineato. ^e Agg. a margine. ^f Da et agg. nell'interlineo. ^g Da quale agg. a margine con segno di richiamo. ^h Nell'interlineo, sopra fratello etc. cancell.; dopo Nicolò l'agg. interlineare (quindi cancell.) continuava et de messer Alberto suo fratello.

mentia et bontà che farli altra aspra punitiōe, como meritavano; et così, senza farli altra novità, nuy gli dessemo le confini con haverli ^a deputati con decēte et honorevole provisiōe, como ognuno sa; ma, non pare che quanto più clementia habiamo usato verso ^a loro ^a, tanto mancho essi habiamo corrisposto alla bontà nostra, imperochè novamente hano rotto le confini et unitesi con li altri inimici et rebelli nostri ad fare contra nuy et Stato nostro signo et evidentissimo argomento de la loro perfidia et maligna despositione con havere etiam mandato cride et scripture intorno ad desfavore del pacifico del Stato nostro, como vi habiamo facto vedere, del che etiam vi habiamo facto dare la copia ^b; bene ve facemo questa conclusione che quando nuy vedremo che essi cognati et barbani nostri ^a ritornino alli loro confini et attendono ad operare meglio non hano facto fin qui, alhora pensaremo de fare verso loro ^c secundo che la rasonē ne persuaderà.

Postremo, quanto a la bona dispositione et modo quale monstra la Maestà del vostro signore Re alla reintegratiōe de l'amicitia et coniunctiōe nostra, dicemo che non possemo se non ringratiarla de questa soa optima voluntà et inclinatione, parendone che in ciò la faci quello se ^a apartiene a l'honore suo, ma giudicamo seria stato meglio et seria stato più evidente demonstratiōe de tale suo bono animo, quando se fosse abstenuto de fare contra el Stato nostro quello ha facto, che ne pare sii el contrario de quello che vuy ce haveti exposto et predicati de l'amore et carità d'esso prefato signore Re verso nuy, che como non po' negare soa Maestà, ley è stata quella che n'è facto perdere Zenoa, et non contenta de questo, ce mantene et nutrisse tuttavia ^e la guerra in Lunesana et ^a con essere anchora ^a stata ley quella che ha inducto li cognati et barbani nostri ad unirsi con li altri inimici et rebelli nostri, como è dicto; et tutte queste cose possemo dire col vero ce fa et fa fare senza che may gli ne habiamo dato alcuna legitima casone; anzi sempre da nuy non è may manchato de havere et tenere la Maestà soa in quello loco et reverentia che se convene ad figlioli verso il patre, como sempre l'havemo reputato, subiungendovi che perochè l'è stata casone de fare el male dicto de sopra, così ad recuperare tale infamia et carico doveria operare de ridurre le cose nostre ^a a li ^f primi termini pacifici che erano a li XXI de aprile proxime passato indreto ^g, perchè la trovarà che sempre seremo contenti de venire ad una bona pace, la quale hora tuttavia ^a se tracta per mezo de li Ambaxatori del christianissimo signore Re de Franza ad Roma col Papa et prefato re Ferando; et za li Ambaxatori de la nostra illustrissima Liga sono in camino per andarli et per vedere de redurla ad bono effecto; de la quale non se ha ad sperare se ^a non ^a bono fine, quando che ogniuno gli venghi con quella vera dispositione che facemo nuy; et seguendo tale pace, alhora

^a Agg. nell'interlineo. ^b Da con honore agg. a margine con segno di richiamo. ^c Segue quello ne parerà ch'el debito nostro vorà de la justicia et honestà permette cancell. ^d Segue ricerca cancell. ^e Agg. a margine. ^f Segue primi cancell. ^g Da pacifici agg. a margine con segno di richiamo.

nuy servaremo^a verso la prefata Maestà soa quelli termini che se deveno servare fra li coniuncti et parenti, como siamo nuy con quella, et sempre gli seremo boni figlioli affectionati et parenti^b.

Die XVIII februaryi 1479 post prandium lecta fuit ipsi magistro Alexandro de Ancona coram illustrissima domina nostra Ducissa Mediolani, presentibus infrascriptis, per me Alexandrum Collettam, et postea die XVIII° data fuit dicto magistro Alexandro:

domino Sfortia Secundo,
 d. Episcopo Comensi,
 10 d. Petro Francisco Vicecomite,
 d. Palavicino,
 d. Orptheo,
 d. Johanne Jacobo de Triulcio,
 d. Petro de Landriano,
 15 d. Azone Vicecomite,
 d. Cicho.
 D. Johanne Symonecta
 d. Bartholomeo Calco
 d. Johanne Jacobo Symonecta } secretariis.

20

2.

(ASMi: Governo Uffici Giudiziari f 168)

Die XXIII junii 1479 de mane in loco consueto Senatus.

Congregatis infrascriptis^c:

25 d. Episcopo Comensi,
 comite Petro de Verme,
 d. Petrofrancisco Vicecomite,
 d. Palavicino,
 d. Orptheo,
 d. Johanne Jacobo de Triulcio,
 30 d. Petro de Landriano,

^a Nell'interlineo, sopra faremo cancell. ^b Segue cancell, quello che se convenerà a la natura de la coniunctione nostra et de questa nostra bona voluntà et perfecta dispositione ne poretì parlare largamente con essa Maestà, perchè così è in effecto. ^c Segue nell'ampio interlineo, a metà pagina presente cancell.

d. Azone Vicecomite,
d. Johanne Angelo de Florentia.

D. Johanne Symonecta
d. Bartholomeo Calcho
d. Johanne Jacobo Symonecta } secretariis.

5

Lecta fuit per d. Johannem Jacobum Symonectam quedam minuta, quam habet scribere magnificus Hieronymus Morelli, orator florentinus, ad magnificum Laurentium^a in facto pacis^b generalis faciende. In qua minuta est capitulum quod magnificus Laurentius^c promittat regi Ferdinando quod infra annum renovabitur liga inter eius Maiestatem, illustrissimos dominos Duces Mediolani et excelsam Comunitatem Florentie, que fuit contracta inter eos omnes de anno 1470. Et ita sunt contenti prefati illustrissimi d. Duces Mediolani.

10

Omnes suprascripti Senatores, vocati per^d d.^a Cichum^a, dixerunt singulariter eorum vota, videlicet quod videtur eis ex necessitate id debere fieri^e et quod Laurentius potest^f promittere^f Duces Mediolani sint contenti cum intentione in tempore exequendum etc.

15

Eodem die, circa XVIII° horam, predicti omnes suprascripti, vocati adierunt illustrissimam Dominam nostram, cuius Excellentie magnificus d. Cichus explicavit ea que relata fuerant nomine magnifici Laurentii de Medicis, tam per magnificum Hieronymum Morelli, oratorem florentinum, quam per d. Johannem Angelum de Florentia circa hunc tractatum pacis generalis et promissionem faciendam secrete per ipsum Laurentium regi Ferdinando, ut supra, videlicet, quod necessarium erat Florentinis devenire ad eam pacem^g, qualem poterant habere ratione impossibilitatis, que causata erat a crudeli et extrema peste, que est Florentie; et, item, ab oneribus que patiuntur per hoc presens bellum^h condadini, etc. Postmodum fecit legere per d. Jacobum, filium suum, suprascriptam minutam litterarum scribendarum per dictum magnificum Hieronymum, oratorem florentinum, prefato Laurentio, que approbata fuit ad unguem a prefata illustrissima Domina nostra et eius Excellentia consensit quo ad etiam ad promissionem secrete faciendamⁱ, et ita ab omnibus^k suprascriptis Senatoribus, qui unanimiter dixerunt^l hanc pacem generalem esse faciendam et promissionem secrete faciendam; et cum illustrissima Domina nostra diceret quod melius et abilius hic Status posset se tueri ab uno latere quam a pluribus, magnificus d. Petrus Franciscus Vicecomes dixit quod non erat dubitandum de Venetis et, maxime, quia in hoc Dominio nullus erat qui non odio haberet Venetos, etc.

20

25

30

35

^a Corr. u su o.   ^b Segue faciende cancell.   ^c Corr. su Laurentium.   ^d Agg. nell'interlineo.
^e Nell'interlineo sopra facere cancell.   ^f Nell'interlineo sopra promittat; potest è preceduto da debet cancell.
^g Segue pace cancell.   ^h Segue eo cancell.   ⁱ Da et eius agg. nell'interlineo;   ^k Segue sing cancell.
^l Segue ita cancell.

SPOGLIO SISTEMATICO
SECONDO LO SCHEMA DI CLASSIFICAZIONE
DEGLI *ACTA ITALICA*

B (AMMINISTRAZIONE CENTRALE).

I (GENERALE) I 3, 4, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 63, 84, 90, 98, 101, 103, 104, 105, 112, 115, 116, 117, 118, 119, 144, 156, 160, 163, 168, 169, 170, 175, 189, 190, 192, 193, 194, 195, 198, 199, 200, 201, 207, 208, 213, 214, 216, 218, 219, 223, 224, 229, 230, 231, 232, 233, 235, 240, 245, 246, 248, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 258, 259, 260, 263, 264, 265, 268, 272, 273, 274, 275, 276, 281, 283, 285, 286, 287, 288, 290, 291, 293, 294, 295, 297, 303, 304, 305; II 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 26, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 40, 41, 42, 43, 48, 50, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 61, 62, 63, 64, 66, 68, 69, 70, 71, 74, 75, 76, 77, 79, 82, 83, 84, 86, 87, 88, 89, 90, 92, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 103, 104, 105, 107, 109, 110, 111, 112, 115, 116, 117, 118, 119, 122, 124, 126, 127, 129, 130, 131, 132, 133, 135, 136, 137, 138, 141, 142, 143, 145, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 158, 159, 160, 162, 164, 166, 167, 169, 170, 171, 172, 173, 175, 177, 180, 181, 182, 183, 185, 186, 187, 188, 189, 192, 194, 195, 196, 197, 198, 200, 201, 203, 204, 205, 207, 208, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 236, 237, 238, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 274, 276, 277, 279, 280, 281, 282, 283, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 309, 310, 311, 312, 314, 315, 316, 317, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 329, 331, 332, 333, 335, 336, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346,

348, 349, 350, 351, 352, 353, 355, 357, 359, 360; III 15, 18, 19, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 34, 36, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 62, 63, 65, 66, 68, 69, 70, 71, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 84, 85, 86, 87, 89, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 98, 100, 101, 103, 104, 105, 106, 108, 109, 110, 111, 113, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 126, 127, 128, 129, 131, 132, 133, 137, 138, 140, 143, 144, 146, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 156, 157, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 186, 188, 190, 192, 193, 194, 196, 200, 201, 203, 204, 205, 206, 207, 209, 210, 211, 213, 214, 215, 219, 220, 222, 223, 227, 228, 230, 233, 235, 236, 238, 239, 240, 242, 244, 245, 246, 247, 250, 251, 252, 254, 255, 257, 261, 262, 263, 264, 265, 266.

II (PARTICOLARE):

- a (Personale) I 8, 10, 11, 13, 15, 17, 18, 20, 21, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 61, 62, 63, 64, 65, 78, 80, 83, 84, 85, 88, 94, 95, 96, 98, 115, 116, 121, 122, 125, 130, 136, 138, 151, 152, 156, 157, 158, 159, 162, 167, 169, 170, 171, 173, 177, 180, 186, 189, 193, 197, 198, 205, 207, 212, 213, 214, 215, 219, 220, 221, 224, 225, 233, 234, 235, 241, 247, 266, 269, 272, 275, 281, 282, 285, 286, 288, 290, 291, 294, 303, 305; II 20, 21, 24, 30, 32, 37, 46, 51, 56, 57, 58, 59, 62, 65, 85, 86, 96, 97, 99, 108, 109, 110, 115, 117, 121, 125, 131, 132, 133, 134, 139, 140, 148, 151, 163, 166, 167, 177, 180, 187, 188, 199, 205, 212, 227, 230, 238, 244, 269, 275, 288, 293, 295, 306, 307, 324, 325, 336, 339, 347, 350, 351, 352, 353, 359; III 15, 18, 19, 25, 32, 35, 38, 45, 76, 84, 89, 99, 108, 146, 149, 179, 246, 260.
- c (Sicurezza e Ordine pubblico) I 14, 15, 17, 21, 22, 25, 26, 27, 28, 29, 34, 46, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 58, 62, 65, 68, 69, 70, 75, 76, 77, 81, 83, 84, 86, 88, 90, 91, 97, 99, 102, 103, 109, 110, 111, 114, 122, 124, 125, 127, 129, 130, 136, 138, 139, 140, 144, 146, 147, 148, 150, 151, 152, 159, 160, 162, 166, 167, 170, 171, 174, 175, 176, 177, 180, 181, 188, 189, 196, 197, 198, 204, 205, 210, 215, 221, 223, 227, 237, 242, 243, 245, 258, 260, 263, 265, 267, 268, 273, 281, 282, 284, 287, 292, 293, 295, 297, 298, 299; II 22, 25, 33, 36, 39, 41, 42, 44, 45, 49, 52, 55, 57, 58, 60, 62, 63, 65, 66, 67, 68, 71, 74, 76, 79, 82, 84, 87, 90, 91, 92, 94, 95, 96, 97, 99, 100, 101, 102, 103, 105, 106, 108, 112, 120, 121, 122, 124, 126, 127, 129, 130, 138, 139, 140, 144, 146, 147, 152, 153, 156, 158,

- 159, 161, 162, 164, 166, 176, 178, 179, 182, 191, 195, 196, 198, 207, 209, 210, 211, 212, 220, 222, 225, 227, 228, 231, 236, 245, 247, 250, 251, 254, 257, 259, 260, 273, 275, 278, 279, 280, 288, 290, 296, 297, 298, 299, 304, 310, 311, 323, 327, 328, 334, 335; III 34, 37, 39, 42, 44, 52, 58, 68, 76, 80, 84, 90, 91, 96, 137, 138, 143, 146, 148, 150, 152, 158, 161, 163, 168, 169, 170, 172, 174, 175, 178, 185, 186, 188, 189, 190, 197, 199, 200, 205, 206, 211, 212, 218, 219, 227, 230, 231, 233, 238, 243, 248, 255, 256, 257.
- d** (Acque e Navigazione interna) I 105, 227, 280, 284, 285, 296, 299; II 26, 45, 48, 50, 51, 100, 117, 130, 133, 176, 202, 210; III 19, 74, 165, 190.
- e** (Porti e Navigazione marittima) II 43.
- f** (Comunicazioni terrestri e Urbanistica) II 32, 40, 74, 301, 307; III 93, 119.
- h** (Sanità) I 23, 52, 58, 59, 108, 185, 198, 225, 228; II 56, 57, 103, 128, 129, 132, 162, 170, 176, 202, 290, 295, 303, 307, 310, 323, 349; III 18, 19, 126, 158, 167, 209, 219.
- i** (Assistenza elemosiniera e Beneficenza) I 23, 52, 77, 83, 128, 161, 187, 200, 212, 213, 229, 258, 259; II 55, 103, 114, 120, 147, 175, 248, 303; III, 195, 209, 225.
- l** (Annona) I 139, 155, 157, 159, 160, 163, 196, 258; II 27, 108, 121, 137, 152, 185, 203, 303, 344, 346; III 89.
- m** (Caccia e Pesca) I 197, 201.
- n** (Agricoltura, Foreste e Bonifiche) I 28, 35, 42, 67, 126, 138, 227, 244; II 32, 143, 144, 149, 198, 202, 260, 336; III 24, 66, 108, 111, 124, 142, 144, 157, 176, 181, 222, 258.
- o** (Industria, Artigianato, Cave e Miniere) I 60, 180, 195, 198; II 57, 254, 325, 348; III 66, 81, 146.
- p** (Commercio, Fiere e Mercati) I 69, 76, 93, 98, 132, 133, 156, 179, 225, 271, 272, 273, 278, 295, 296; II 26, 32, 45, 63, 81, 95, 102, 113, 122, 141, 146, 148, 156, 158, 160, 169, 179, 224, 235, 271, 277, 299, 304, 351; III 92, 103, 204, 210, 231, 241.
- q** (Pubblica Istruzione) I 152, 213, 235, 241; II 133, 226, 254, 283, 292, 293, 305, 328; III 76, 91, 178, 189, 191, 208.
- r** (Culto) I 26, 59, 64, 86, 88, 94, 99, 106, 113, 123, 139, 142, 150, 152, 153, 158, 162, 168, 171, 174, 175, 176, 179, 182, 186, 192, 194, 200, 205, 213, 216, 218, 226, 227, 229, 234, 241, 274, 288, 289, 293, 295; II 28, 30, 39, 48, 50, 55, 56, 67, 74, 80, 88, 89, 90, 93, 103, 104, 105, 115, 134, 135, 138, 144, 145, 147, 149, 161, 163, 164, 165, 168, 169, 171, 172, 181, 182, 188, 202, 211, 214, 226, 227, 237, 247, 248, 255, 266, 269, 270, 271, 279, 281, 286, 288, 290, 295, 299, 307, 309, 313, 332, 333, 334, 358; III 38, 39, 40, 66,

71, 87, 91, 92, 99, 107, 113, 124, 131, 137, 138, 148, 152, 157, 163, 170, 186, 191, 194, 203, 205, 213, 214, 217, 236, 240, 246, 256, 259, 262.

- s (Rapporti con l'Esero) I 3, 4, 7, 9, 10, 11, 13, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 30, 31, 32, 33, 36, 38, 40, 41, 43, 44, 45, 47, 48, 50, 54, 55, 56, 59, 60, 61, 62, 67, 68, 69, 70, 72, 73, 74, 75, 77, 79, 80, 81, 83, 84, 87, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 97, 99, 100, 101, 102, 104, 105, 106, 109, 110, 113, 114, 117, 118, 120, 121, 123, 127, 129, 134, 135, 137, 138, 139, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 153, 156, 158, 161, 163, 164, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 174, 177, 178, 179, 182, 183, 184, 187, 193, 194, 195, 196, 198, 199, 200, 201, 202, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 211, 214, 217, 218, 222, 223, 226, 228, 230, 231, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 243, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 267, 270, 271, 272, 274, 275, 277, 278, 279, 280, 284, 285, 286, 288, 289, 290, 291, 293, 294; II 19, 20, 21, 22, 26, 28, 29, 31, 34, 36, 37, 40, 41, 42, 43, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 56, 59, 60, 62, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 75, 76, 77, 79, 82, 83, 85, 92, 94, 96, 97, 98, 103, 107, 109, 110, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 134, 135, 136, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 157, 158, 159, 160, 163, 164, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 176, 177, 178, 179, 180, 182, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 202, 207, 208, 216, 219, 220, 221, 222, 223, 228, 229, 230, 232, 233, 235, 237, 238, 239, 243, 245, 249, 251, 252, 255, 258, 261, 263, 264, 268, 269, 291, 292, 294, 295, 301, 305, 306, 307, 309, 310, 311, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 326, 329, 330, 331, 332, 337, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 349, 350, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359; III 18, 23, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 32, 34, 35, 38, 39, 42, 43, 44, 45, 47, 48, 49, 50, 51, 53, 54, 55, 58, 59, 60, 61, 63, 64, 65, 67, 69, 70, 71, 72, 73, 75, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 85, 86, 88, 90, 92, 93, 94, 96, 97, 98, 99, 101, 102, 103, 104, 109, 112, 117, 121, 127, 128, 129, 130, 132, 136, 138, 139, 143, 144, 146, 149, 151, 154, 156, 157, 165, 166, 167, 169, 170, 171, 173, 177, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 188, 191, 192, 193, 201, 204, 212, 221, 233, 236, 249, 250, 257, 262, 263, 264, 265, 266.
- t (Organizzazione militare) I 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 19, 20, 23, 26, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 45, 51, 54, 55, 60, 62, 68, 69, 73, 75, 77, 78, 82, 83, 86, 87, 91, 92, 99, 106, 110, 112, 119, 120, 124, 125, 131, 132, 135, 138, 139, 149, 151, 155, 159, 162, 163,

167, 170, 171, 172, 173, 177, 179, 180, 185, 187, 191, 203, 206, 207, 208, 213, 214, 216, 218, 224, 228, 231, 232, 234, 235, 236, 238, 239, 246, 247, 248, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 261, 262, 272, 273, 275, 276, 279, 282, 283, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 292, 294, 296, 297, 299, 304; II 17, 18, 20, 21, 22, 24, 29, 31, 34, 37, 38, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 47, 48, 49, 51, 53, 54, 56, 58, 59, 60, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 73, 75, 80, 85, 86, 89, 90, 92, 94, 96, 98, 105, 106, 107, 110, 111, 112, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 123, 124, 126, 127, 128, 129, 131, 132, 133, 135, 139, 140, 143, 146, 148, 151, 152, 154, 155, 157, 158, 160, 161, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 189, 190, 192, 193, 195, 196, 197, 198, 199, 201, 203, 204, 208, 209, 210, 212, 213, 216, 217, 218, 219, 221, 222, 223, 224, 225, 228, 229, 230, 232, 233, 234, 236, 237, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 250, 252, 253, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 266, 267, 268, 269, 273, 277, 278, 280, 286, 287, 292, 301, 305, 306, 307, 308, 309, 311, 312, 313, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 333, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 349, 350, 351, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359; III 17, 18, 23, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 39, 41, 42, 43, 44, 45, 47, 48, 49, 50, 51, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 86, 88, 89, 91, 92, 95, 98, 99, 100, 101, 102, 104, 105, 106, 108, 112, 117, 118, 126, 127, 132, 136, 139, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 149, 151, 152, 154, 155, 156, 157, 159, 160, 161, 162, 167, 168, 169, 170, 173, 174, 175, 177, 180, 181, 182, 189, 193, 194, 195, 201, 204, 207, 212, 223, 227, 228, 230, 233, 235, 242, 245, 248, 249, 251, 256, 257, 260, 262, 265.

III (FINANZIARIA):

- a (Patrimonio, Demanio e «regalia») I 23, 44, 83, 86, 94, 98, 118, 119, 130, 162, 175, 186, 204, 213, 226, 266; II 38, 42, 51, 53, 60, 68, 72, 90, 94, 117, 127, 136, 137, 144, 145, 147, 154, 155, 159, 163, 167, 171, 174, 204, 245, 259, 283, 289, 290; III 27, 43, 53, 58.
- c (Imposte) I, 17, 18, 22, 26, 27, 29, 31, 32, 36, 39, 42, 44, 45, 56, 62, 63, 66, 69, 70, 83, 86, 88, 89, 90, 91, 95, 96, 97, 98, 99, 102, 103, 106, 108, 114, 122, 123, 125, 126, 130, 131, 132, 133, 134, 136, 137, 140, 141, 142, 143, 146, 149, 153, 154, 155, 159, 160, 162, 163, 164, 166, 172, 173, 177, 180, 182, 184, 187, 188, 190, 194, 203, 204, 205, 207, 210, 211, 213, 214, 215, 217, 219, 221, 223, 225, 226, 227, 228, 232, 238, 239, 241, 242, 247, 249, 264, 265, 270,

- 272, 273, 274, 275, 279, 280, 284, 285, 286, 289, 290, 291, 294, 295, 296, 297, 299; II 17, 19, 20, 21, 23, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 38, 39, 42, 45, 48, 51, 55, 61, 62, 67, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 78, 79, 80, 81, 85, 86, 87, 88, 90, 94, 96, 97, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 117, 119, 120, 121, 122, 127, 128, 129, 132, 133, 134, 135, 137, 139, 141, 144, 146, 147, 148, 153, 154, 155, 156, 158, 160, 162, 165, 170, 171, 172, 174, 175, 176, 179, 181, 183, 196, 198, 199, 200, 202, 203, 204, 206, 209, 210, 211, 213, 214, 215, 217, 219, 220, 221, 222, 224, 235, 236, 246, 247, 248, 249, 250, 253, 261, 262, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 272, 273, 276, 279, 283, 285, 292, 294, 298, 301, 302, 304, 308, 313, 314, 324, 328, 333, 337, 346, 347, 349, 351, 355, 356, 359, 360; III 16, 24, 25, 26, 27, 40, 45, 47, 48, 51, 52, 56, 60, 68, 69, 74, 76, 83, 87, 88, 89, 93, 95, 96, 97, 100, 101, 103, 104, 105, 106, 107, 111, 117, 119, 122, 124, 126, 128, 129, 132, 134, 135, 137, 139, 140, 141, 144, 146, 155, 160, 163, 164, 167, 169, 171, 172, 176, 178, 182, 186, 189, 190, 195, 196, 200, 201, 202, 206, 208, 209, 210, 215, 222, 224, 225, 226, 232, 233, 241, 244, 245, 246, 247, 250, 256, 257, 261.
- e (Moneta) I 43; II 60, 144, 166, 276, 289; III 237.
- f (Tesoreria e Ragioneria) I 40, 41, 42, 49, 69, 88, 89, 100, 133, 137, 138, 180, 210, 219, 226, 232, 233, 243, 267, 277, 278, 284, 286, 288, 305; II 22, 32, 111, 129, 164, 199, 215, 227, 246, 253, 255, 271, 338; III 43, 53, 56, 57, 68, 83, 97, 101, 132, 140, 156, 167, 177, 202, 222, 241.

C (AMMINISTRAZIONE PERIFERICA).

- I (TUTELARE) I 15, 71, 117, 143, 159, 174, 175, 178, 182, 226, 237, 288, 292, 296; II 48, 61, 62, 65, 87, 103, 106, 117, 125, 129, 132, 158, 190, 205, 217, 242, 243, 294, 306, 309, 338, 343, 344, 351; III 48, 58, 68, 80, 118, 140, 142, 173, 207, 240.

II (DIRETTA):

- a (Personale) I 15, 21, 22, 23, 25, 26, 28, 31, 33, 34, 38, 41, 42, 44, 45, 46, 51, 53, 56, 57, 59, 60, 61, 63, 66, 70, 72, 76, 80, 85, 86, 99, 100, 108, 109, 111, 113, 117, 120, 122, 124, 125, 126, 128, 130, 132, 134, 136, 139, 140, 141, 144, 146, 155, 156, 157, 158, 159, 161, 162, 163, 164, 166, 167, 168, 169, 170, 172, 174, 175, 176, 182, 185, 187, 196, 199, 200, 202, 210, 211, 212, 218, 221, 225, 229, 230, 231, 232, 233, 238, 239, 241, 242, 243, 244, 249, 257, 258, 267, 277, 279, 280, 281, 282, 289, 296; II 18, 20, 21, 23, 26,

- 28, 32, 33, 40, 41, 43, 44, 45, 46, 48, 49, 51, 54, 56, 58, 59, 63, 64, 65, 66, 67, 70, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 84, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 93, 94, 99, 100, 101, 103, 104, 105, 106, 107, 109, 110, 111, 112, 114, 115, 118, 120, 121, 123, 124, 125, 127, 128, 129, 130, 132, 136, 137, 138, 141, 143, 144, 145, 146, 151, 152, 153, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 169, 170, 171, 172, 173, 175, 177, 178, 179, 182, 183, 185, 186, 188, 189, 190, 191, 198, 199, 200, 202, 203, 204, 205, 206, 208, 211, 212, 214, 216, 219, 224, 226, 228, 232, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 243, 244, 245, 246, 247, 249, 250, 253, 256, 257, 259, 261, 263, 265, 268, 273, 279, 280, 281, 282, 283, 286, 287, 288, 294, 295, 300, 301, 304, 305, 307, 308, 309, 310, 314, 317, 327, 333, 338, 339, 348, 349, 358, 360; III 15, 16, 19, 20, 23, 26, 29, 30, 35, 37, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 48, 53, 56, 58, 60, 62, 63, 64, 67, 68, 69, 75, 81, 84, 87, 91, 93, 96, 99, 100, 103, 105, 106, 108, 111, 113, 116, 118, 119, 123, 127, 131, 134, 136, 137, 138, 141, 145, 147, 148, 154, 156, 161, 166, 168, 169, 179, 180, 181, 184, 185, 191, 193, 194, 197, 199, 200, 201, 211, 216, 218, 219, 221, 224, 226, 234, 238, 242, 247, 254, 256, 260.
- c (Sicurezza e Ordine pubblico) I 22, 29, 45, 54, 76, 108, 150, 164, 175, 182, 188, 189, 212, 216, 239, 263, 265, 268, 269, 279, 283, 297, 298, 299; II 18, 19, 21, 23, 25, 26, 28, 34, 41, 44, 45, 55, 56, 57, 58, 60, 62, 63, 67, 74, 75, 85, 87, 90, 92, 93, 95, 96, 103, 104, 109, 111, 113, 114, 120, 121, 127, 129, 136, 138, 139, 140, 141, 143, 146, 148, 149, 152, 157, 158, 161, 169, 171, 175, 181, 189, 190, 196, 199, 201, 203, 205, 210, 212, 213, 236, 246, 256, 258, 259, 264, 267, 270, 273, 277, 279, 281, 291, 336, 338, 355; III 16, 19, 36, 56, 60, 62, 67, 70, 75, 84, 99, 101, 105, 106, 111, 117, 125, 133, 143, 144, 148, 150, 152, 171, 173, 182, 197, 205, 207, 219, 224, 228, 230, 232, 235, 237, 246, 253, 255, 256, 260.
- d (Acque e Navigazione interna) I 45, 78, 143, 164, 216, 244; II 55, 74, 87, 100, 125, 129, 178, 204, 253, 286, 294, 301, 308; III 40, 133, 165, 202, 215.
- f (Comunicazioni terrestri e Urbanistica) II 307; III 56, 62, 93.
- h (Sanità) II 129, 203, 235, 303, 310; III 63, 126, 209.
- l (Annona) I 210, 289; II 46, 303, 337, 344; III 40, 55.
- n (Agricoltura, Foreste e Bonifiche) III 24, 104, 142, 176, 190.
- t (Organizzazione militare) I 3, 16, 17, 18, 23, 32, 33, 34, 36, 41, 45, 46, 47, 51, 60, 64, 65, 66, 67, 78, 95, 96, 106, 155, 156, 157, 161, 169, 171, 176, 182, 192, 200, 203, 204, 229, 267, 273, 279, 280, 288, 303; II 42, 43, 51, 56, 60, 63, 71, 74, 75, 76, 81, 87, 90, 93, 94, 99, 102, 104, 126, 127, 128, 129, 133, 135, 136, 137, 139, 140,

142, 143, 148, 150, 159, 160, 168, 171, 173, 177, 179, 185, 191, 199, 200, 208, 210, 228, 232, 233, 234, 240, 241, 242, 243, 244, 246, 249, 252, 256, 261, 263, 267, 278, 279, 283, 292, 293, 295, 298, 299, 305, 306, 312, 325, 327, 328, 329, 330, 332, 333, 334, 335, 339, 340, 341, 344, 348, 350, 353, 357, 358, 359, 360; III 15, 17, 32, 33, 40, 44, 46, 47, 55, 61, 67, 68, 71, 74, 75, 80, 85, 87, 88, 94, 98, 99, 108, 109, 110, 111, 115, 120, 134, 148, 161, 163, 175, 176, 177, 179, 181, 183, 184, 186, 187, 189, 190, 193, 194, 200, 209, 259, 261.

III (FINANZIARIA) I 17, 29, 45, 49, 50, 51, 66, 85, 89, 94, 96, 106, 117, 130, 131, 133, 134, 137, 139, 141, 142, 159, 161, 173, 176, 177, 180, 187, 190, 196, 205, 210, 213, 214, 215, 216, 218, 223, 226, 227, 228, 233, 235, 237, 239, 242, 244, 247, 249, 265, 270, 273, 274, 280, 282, 283, 288, 295, 297; II 21, 24, 25, 26, 30, 32, 39, 45, 47, 48, 58, 60, 61, 63, 67, 71, 74, 76, 89, 93, 97, 100, 101, 103, 110, 112, 120, 122, 124, 125, 127, 129, 130, 133, 134, 137, 139, 148, 149, 155, 160, 161, 166, 170, 173, 179, 195, 196, 199, 204, 208, 210, 213, 214, 215, 224, 235, 246, 247, 248, 258, 263, 264, 267, 268, 272, 273, 280, 283, 284, 285, 286, 292, 293, 294, 295, 301, 302, 303, 304, 307, 308, 310, 312, 313, 314, 323, 324, 325, 328, 331, 332, 335, 338, 339, 344, 347, 349, 355, 360; III 16, 17, 19, 25, 26, 36, 39, 40, 41, 44, 45, 64, 69, 78, 80, 82, 88, 90, 96, 103, 104, 107, 111, 112, 113, 115, 116, 121, 122, 124, 128, 130, 134, 137, 141, 145, 147, 149, 150, 154, 155, 159, 160, 163, 164, 165, 168, 169, 178, 180, 186, 190, 191, 193, 197, 198, 199, 200, 202, 203, 207, 214, 215, 216, 221, 224, 225, 226, 228, 239, 246, 253.

D (AMMINISTRAZIONE LOCALE E SETTORIALE).

I (CORPORAZIONI TERRITORIALI):

a (Comuni) I 15, 31, 38, 41, 50, 53, 56, 60, 62, 63, 64, 76, 85, 86, 99, 100, 103, 106, 107, 111, 112, 114, 117, 122, 126, 128, 130, 131, 132, 134, 136, 139, 140, 141, 143, 147, 151, 154, 157, 159, 160, 161, 163, 167, 180, 189, 190, 191, 192, 194, 197, 204, 205, 206, 210, 212, 214, 215, 216, 218, 220, 221, 223, 224, 226, 227, 228, 231, 235, 237, 238, 240, 242, 243, 244, 245, 246, 249, 257, 258, 259, 263, 267, 268, 269, 273, 274, 275, 280, 281, 282, 283, 285, 288, 291, 292, 296, 297, 304, 305; II 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 32, 33, 35, 38, 40, 43, 44, 48, 49, 50, 51, 52, 54, 55, 56, 59, 60, 62, 65, 66, 67, 68, 71, 74, 75, 76, 77, 79, 80, 81, 84, 86, 88, 89, 90, 91, 93, 95, 99, 100, 101, 103, 104, 105, 106, 107, 109, 114, 115, 118, 120, 121, 123, 124, 126, 127, 129, 132, 133, 136, 137, 138, 141,

143, 144, 148, 152, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 165, 166, 168, 169, 171, 172, 173, 175, 178, 181, 182, 183, 186, 195, 197, 199, 200, 202, 203, 204, 205, 206, 212, 214, 222, 224, 226, 228, 236, 239, 243, 244, 245, 247, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 261, 265, 266, 272, 273, 279, 280, 281, 282, 283, 286, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 300, 301, 302, 303, 304, 306, 307, 308, 312, 313, 314, 323, 325, 327, 328, 329, 330, 331, 334, 335, 337, 338, 339, 340, 343, 344, 345, 348, 349, 353; III 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 29, 33, 35, 36, 37, 39, 40, 41, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 52, 56, 58, 59, 60, 61, 63, 67, 69, 75, 76, 77, 80, 82, 84, 88, 89, 92, 93, 94, 99, 100, 102, 103, 105, 108, 109, 110, 111, 113, 118, 119, 123, 124, 125, 127, 130, 132, 133, 134, 136, 141, 144, 145, 147, 153, 154, 155, 160, 163, 165, 167, 168, 170, 171, 174, 176, 178, 179, 180, 182, 184, 185, 186, 187, 190, 191, 195, 198, 199, 200, 201, 202, 207, 208, 209, 211, 212, 214, 215, 217, 221, 222, 224, 226, 228, 229, 233, 234, 238, 243, 246, 256.

b (Metropoli) I 8, 17, 20, 52, 54, 83, 96, 159, 174, 176, 210, 216, 223, 234, 282, 287, 288; II 53, 65, 102, 109, 124, 127, 134, 147, 160, 181, 188, 190, 242, 258, 264, 266, 267, 290, 291, 292, 296, 299, 307, 323, 349; III 30, 31, 36, 46, 66, 73, 86, 112, 121, 123, 125, 126, 130, 138, 140, 160, 171, 172, 173, 192, 200, 206, 207, 216, 220, 221, 229, 233, 244, 246, 253, 259, 260.

II (CORPORAZIONI PERSONALI) I 38, 39, 133, 169, 190, 191, 211, 231, 265, 273, 279, 283, 285, 291; II 25, 28, 29, 32, 48, 58, 65, 82, 93, 94, 97, 100, 104, 105, 113, 134, 137, 138, 146, 158, 160, 174, 175, 182, 191, 225, 261, 272, 277, 281, 288, 299, 303, 304, 308, 325, 332, 351; III 19, 20, 21, 22, 23, 36, 40, 52, 122, 204, 206, 211, 214, 222, 224, 231, 234, 235, 253.

III (FONDAZIONI):

b (Assistenza elemosiniera e Beneficenza) I 52, 185, 191; II 188, 199, 203, 261, 270; III 217, 224, 225, 229, 257.

d (Diverse) I 190, 191, 212; II 127, 144.

ERRATUM

TOMO PRIMO

pag.	riga	invece di:	si legga:
107	17	Castiolioni	Castilioni
149	34n	cfr. n. 46	cfr. n. 66
235	35n	Giovanni Botta	Giacomo Botta
254	30	Ambaxator ia li	Ambaxatori a li

TOMO SECONDO

pag.	riga	invece di :	si legga:
23	2	ut intelligat,	ut intelligat,
64		[spostare di due unità la numerazione delle righe]	
123	31	Angeli Pullaroli gibi,	Angeli Pullaroli Giu,
134	35n	cfr. n. 18.	cfr. n. 38.
174	33n	Nel 1941	Nel 1491
185	35	riga 35	riga 34
206	18	Rico, Spalla,	Rico Spalla,
208		[spostare di una unità la numerazione delle righe]	
235	27	Orphea de Landriano.	Orphea de Richavo.
244	20	Dominan	Dominam
261	20	Vallis Turri,	Vallis Tarri,
268	22	Domationem	Dominationem
306	5	de Foliano	de Folianum
336	11	Vallis Telline	Vallis Telline nel testo mss
338	7	Vallis Saxine	Vallis Saxine nel testo mss
338	13	de Foliano	de Folianum

INDICI

INDICE ANALITICO

DEI NOMI DI PERSONA, DEI TOPONIMI E DELLE ISTITUZIONI

I numeri in corpo maggiore si riferiscono alle pagine;
i numeri in corpo minore alle righe.

- Abbas (Abbates): v. Arona, Mediolanum, Montebellum, Ordo Premonstansis, Parma, Placentia.
Abbates artis: II 351 6.
Abbatia: v. Janua, Mediolanum.
Abbatissa (Abatissa): v. Meda, Parma.
ABBI, dominus de: II 142 17.
ABDUA (Addua), Adda flumen: I 146 24, 156 3, 35, 216 19, 237 3, 5, 244 7, 296 18; II 10 26, 26 19, 71 30, 76 40, 189 7; III 40 12, 119 20.
ABDUA de: v. Jacobinus.
ABEVILLE, trattato di: I 76 32.
ABIATE (Abbate): II 349 4, 5, III 40 6; cancellarius castellani: III 209 2; castellanus: III 209 2; Commune: III 40 6; Comunitas: II 349 4; Potestas: II 349 5; v. anche: Jacobus, Marchinus.
ABIATEGRASSUS (Abbiategrasso): I 254 39, II 238 25, 338 25, 28, 339 27 30; III 76 19, 84 12; burgenises: II 338 28, 339 31; Commune: II 338 25, 27, 339 27, 30, III 84 12, 14; Comunitas: III 84 15; Potestas: II 238 25.
ABRAA ABRAA, hebreus de Alexandria: III 185 30.
Accademic: v. Belgique.
ACCIAROLUS DONATUS (Acciaiolus), orator florentinus Romae: I 178 26, 33; II 207 13, 15.
ACCIIS TROYLUS de: III 20 25.
ACCUGIARIS ANDREAS de: I 175 26.
ACCURSIUS MARCHUS de: III 22 35.
Acta in Consilio Secreto: I XX, XXII, XXXIII, XLI, XLII, XLIV, XLVI, XVIII, LI.
Aderenze: I XIV.
ADASSONO de: v. Georgius Stephanus, Guinofortis.
ADDA: v. Abdua.
ADIGHERIUS IOHANNES MATHEUS, de Parma: III 137 1, 5.
ADIUNANTIS BERTUS de, parmensis: II 120 32.
ADURNUS, domus: I 111 33, II 201 5, 233 14, 30, 305 31; III 55 14, 18; AUGUSTINUS: I 151 14; II 41 17, 160 34; III 55 21; BRICIUS: II 151 29; IOHANNES: II 160 34; KAROLUS (Carolus): I 69 4, 151 10, 11, 14; 158 26, 203 28; II 41 17, 157 24, 160 33, 234 3; cancellarius: v. Facio Franciscus, nuntius Adurni: I 151 10, 12; PROSPERUS Gubernator ducalis Janue (doge): I XXXVII, 65 3, 30, 76 2, 31, 34.

- 86 4, 14, 124 19, 126 1, 2, 151 13, 159 3, 164 12, 14, 166 34, 167 2, 20, 196 16, 207 15, 17, 24, 222 22, 229 34, 231 1, 267 25; II 20 5, 41 16, 25, 80 10, 110 8, 112 24, 131 17, 143 9, 151 26, 152 13, 16, 156 18, 19, 21, 173 34, 197 20, 200 21, 22, 32, 201 3, 5, 240 7, 241 10, 262 8, 317 29, 330 8, 17; III 31 10, 36 21; cancellarius Prosperi A-durni: I 164 12.
- ADVOGADRUS POLO: v. Advocatus Paulus.
- Advocati: v. Ecclesia, Mediolanum, Pa-pia.
- Advocati phiscales: II 67 19, 139 31, 248 3, 273 14, 283 8, 284 13, 293 22, 294 26.
- Advocati d. Johannis de Scipiono et Margaritte Malette: II 122 9.
- ADVOCATIS de, illi nobiles: I 76 7, 78 1, 96 2, 6, 171 26, 192 29, 238 16, III 80 25, 27; GABRIEL: II 10 11, 23 27; JOHAN-NES ANTONIUS presbyter: II 302 30; (Advocatus, Advogadrus) PHYLIPPUS: I 95 34, 227 30.
- ADVOCATUS (Advogadrus) JOHANNES, Commissarius in castris, Magister ordi-narius: I 53 10, 54 17, 18, 90 30, 165 2; II 114 23, 177 9, 12, 182 11, 185 6, 324 28, 353 4, 355 10; III 16 24, 82 6, 96 13, 107 32, 134 32, 144 3, 169 23, 181 27, 201 30, 202 11, 210 12, 241 23, 30, 254 32; (de Ad-vocatis, Advogadrus) PAULUS (Polus), et uxor: I 36 26; II 13 12, 49 29, 59 1, 106 14, 272 18, 296 5, 27. III 126 4, 8, 140 4.
- Affari Esteri (Ducato): I xxxiii.
- Affari Interni, relativi alle «castellanie»: I xxxiii.
- AGAMENNON, Rationator Officii bla-dorum: III 222 11.
- AGAMENNON CAESAR, et filius: I 33 6.
- AGAZONIBUS PETRUS de, monachus Abatie Clarevallis Mediolani: II 227 10.
- AGHIS de, JOHANNES BARTHOLOMEUS, ponticorvensis: II 114 15 17; NICOLA: 114 18; PETRUCIUS: II 114 15.
- AGNADINA: III 136 32.
- AGNELLI COLLIS: I 273 6.
- AGNUM (Agno), plebs: III 52 24.
- AGOSTINO, santo: II 135 33, 35.
- AGRATE: II 198 21, 204 4.
- AIANUM: III 186 1; Communitas: III 186 2; posterium salis: III 186 1, 3.
- ALAMANIA (Alemagna): I xiv, xxxiii, 148 2, 262 25 26, II 87 1, 95 23, III 28 34, 30 7; confederati: III 30 7, 65 11; ora-tores: I 25 20, 29, 26 3, 9; res alaman-nae: II 358 16.
- ALAMANNI (Alemanni): I 11 16, 228 12, 271 6; II 212 29, 309 22, 350 34, 358 16; III 64 33, 79 34, 83 7, 84 2, 151 12.
- ALAMANNIA: v. Michael de.
- ALAMANUS: v. Bernardus, Raynaldus.
- ALBANENSIS ALEXIUS, ductor ducalis: I 60 29, 30, 34.
- ALBANEXIUS DIMITRIUS (Albanesius Demetrius), squadrerius ducalis: II 10 4, 22 19, 34 2, 33, 101 11, 14, 154 25, 28, 33, 259 2.
- ALBANIA: II 349 32.
- ALBANO, aucupator: v. Roberthus de.
- ALBENGHA (Albenga): I 132 20; Antiani: I 132 21; Potestas: I 132 21.
- ALBERTESIIS MICHAEL de, coniux Ur-soline de Cantuciis: III 200 17.
- ALBERTINUS PICLBONE de: I 187 15.
- ALBERTONIBUS DE LOLIO JACOBUS et frater, de Placentia: III 223 15.
- ALBERTUS de GESSATE, presbyter: I 97 24.
- ALBONEA RUGIA: II 51 23.
- ALEMAGNA: v. Alamania.
- ALDIGHERIUS JOHANNES, caneparius salis: III 141 24.

ALEGRIS MARGARITA de: II 9¹⁹, 20¹⁰.
 ALEXANDER, ser: II 130²⁴.
 ALEXANDER, orator marchionis Mantue: III 212¹.
 ALEXANDER de ANCHONA, frater Heremitorum sancti Augustini, nuncius regis Ferdinandi: III 77^{8, 32}, 78²⁵, 93²⁶, 94¹⁶, 96^{26, 28, 30}, 97^{21, 25, 27}, 98⁵, 101^{18, 24, 26}, 102¹⁶, 263⁴, 264⁷, 267^{4, 7}; de CASTELLACIO: II 63^{7, 27}; de MANTUA: II 175^{22, 257 29}; de PISCHAROLO: II 158²⁴; de RAUDE, Consiliarius Justitie: I 114¹⁵, 117³¹, 122²⁷, 132³¹, 133¹⁰, 274^{19, 282 26}; II 55³², 57⁴, 60²³, 84^{17, 35}, 108¹⁴, 109⁸, 114^{2, 35}, 122³⁰, 127²⁶, 252³⁰, 266³¹, 270², 271³², 272², 285³¹; III 40²², 107⁴, 140^{1, 9, 14}, 167¹⁷, 255^{7, 9}, 257³³.
 ALEXANDRIA (Alessandria): I 41³⁴, 51¹⁴, 77⁹, 159⁹, 166³⁰, 169³⁰, 187¹², 197³⁴, 204²⁰, 218³⁸, 238²⁰, 249^{17, 19}, 256¹³, 257¹³, 267¹⁵; II 11³, 29²⁴, 63^{2, 10, 18}, 112³⁴, 115⁴⁰, 170¹⁴, 171²⁹, 172¹⁵, 173^{2, 20, 27}, 190⁹, 217¹⁰, 239^{1, 3, 30}, 259¹²; III 40³⁹, 75¹³, 137²¹, 143^{33, 34}, 158¹⁷, 172²⁵, 176²¹, 184³¹, 185³⁰, 198^{13, 21}, 234^{13, 18, 19}, 258¹², 259²⁵; ager: III 251²⁴; cancellarius: III 234^{14, 18}; cantoria: III 158¹⁷, 198^{13, 20}; Capitaneus cittadelle: I 204¹⁹; Capitaneus devetus (Menclotiis de Johannes A.): II 173²⁷; cittadella: III 234¹⁷; Commissariatus: III 184³¹, 185¹⁴; Commissarius: I 166²⁹, 187¹², 204¹⁹, 238²⁰, 249¹⁸, 257¹³, 267¹⁵; II 40^{7, 32}, 115⁴⁰, 120³⁸, 171^{8, 29}, 172¹⁵, 173²⁰; III 75¹³, 234^{14, 15}, 258¹¹ (vedi anche: Ursinis Felix de, Castiliono Johannes Baptista de); Communitas: III 234¹³; districtus: I 144³⁵; Ecclesia: II 29²⁴; Episcopatus: I 159⁹; Episcopus: v. Cattaneo Mar-

co; familia Commissarii: III 234^{14, 15}; familia Potestatis: III 143³⁴; notarii: III 234²¹; hebrei: III 185³⁰; Officiales bullettatum: I 249¹⁸; Potestas: I 204^{19, 249 18}; II 239^{1, 3}; III 143³⁴, 144¹, 176^{21, 25, 26}, 198²¹ (vedi anche: Sparvaria Johannes Antonius, Spinola Carocius); Referendarius: I 249¹⁶; II 63¹⁸; Statuta: III 234¹⁷; territorium: II 240¹; III 36²², 53⁴², 77²⁹.
 ALFERIUS (Alifer, Alpherius) JACOBUS, secretarius-cancellarius ducalis: I 8²⁵, 61¹⁶, 69¹¹, 115²; II 12³⁴, 23^{6, 32}, 28²⁵, 34²⁹, 45³¹, 48¹⁶; III 91¹⁴, 108³⁰.
 ALFONSIUS, ductor: III 204³⁴.
 ALFONSO di CASTIGLIA: v. Castiglia.
 AL HASAN ibn MUHAMMAD al Warzan az Zayyati: II 248²⁸.
 ALI, Re di Castiglia: II 248^{14, 26}.
 ALIATE (Agliate): III 244^{32, 36}; vedi anche Ayate.
 ALIOTIS LUCHINUS de, Potestas Florenzole: II 25^{17, 33}, 258¹⁶.
 ALIPRANDIS de, AMBROSIUS: III 195⁴; BONIFACIUS: III 132²²; HELYSABETH: I 178^{4, 6}; HYBRONIMUS, Rationator: I 42²³, 284^{25, 27}; JOHANNES PHILIPPUS: III 132²³; PETRUS: I 106¹¹; II 9²⁷, 21²²; presbyter: III 194²⁸.
 ALIPRANDUS ALOYSIUS, idoneus Offitialis Sanitatis: I 58²⁸.
 ALLELUYA JOHANNES de (dictus Galus, dictus Francigena): III 221^{4, 6, 33}, 246^{33, 34, 35}.
 ALLIA JOHANNES FRANCISCUS de: II 137²¹.
 ALMAGAUS JOHANNES, laudensis: II 11^{5, 30 1}.
 ALOYSIUS, Rationator salis: II 215²⁵.
 ALOYSIUS, tubicen ducalis: I 269¹¹.

ALOYSIUS de CALABRIA: II 249 11; de CERMENATE, dictus Cerrutus: III 133 5, 143 12, 15; de GALARATE, tubicen: I 260 15, 269 11, 18; de OSNAGO: II 105 32, 189 21, 199 18, 273 1.

ALOYSIUS XI de VALOIS: v. Valois.

ALOYSIUS XII de VALOIS: v. Valois.

ALPHERIUS JACOBUS: v. Alferius.

ALPHONSUS I de ARAGONA: v. Aragona.

ALPHONSUS II de ARAGONA: v. Aragona.

ALPES: II 357 33.

ALZATE: I 283 32; v. Jacobinus de, Hieronymus de, filius Jacobini.

AMADEITI: I 136 28, 29.

AMATIA GAUDENTIUS de, comes, orator et consiliarius Sigismundi de Austria ducis: III 179 4, 6; (vedi anche Matia e Matsch).

Ambaxiatores: v. Berna, Burgus Vallis Tari, Caravagium, Castrumnovum, Castrumnovum in Therdonensi, Francia, Janua, Liga, Mediolanum, Modoetia, Pontremulum, Vallense.

AMBOISE: I 254 40.

Ambrosiana Repubblica: v. Repubblica Ambrosiana.

AMBROSIANIS (Ambrosianus) NICOLAUS de, parmensis: II 282 21; III 22 25.

AMBROSIO GEORGIUS de, prothonotarius: II 292 25.

AMBROSIUS, brentator d. Palavicini: III 37 15.

AMBROSIUS, <capitaneus>: I 57 26.

AMBROSIUS, dictus Berosius: I 95 35.

AMBROSIUS de CERNUSCHIO, frater: I xxxvii, 196 15, 200 20; de ELLO: I 91 1; III 178 18, 19.

AMBROSIUS, sanctus: II 135 35.

AMBROXINUS, <capitaneus>: v. Longhignana de.

AMBROXIUS: I 242 26; magister tintor: II 285 28; de MEDIOLANO, tubicen: I 269 17; de SEREGNO, presbyter: II 93 28.

AMEDEUS de VALPERGA: I 243 13.

AMELIA (Ameglia, La Spezia): I 21 15, 36 34, 47 32, 48 24, 171 31; MORUTIUS de: v. Morutius.

AMELIENSES (Spezzini): I 36 2, 4, 5, 7, 43 23, 44 9.

AMICONUS JOHANNES AMBROSIUS: III 125 25; PAULUS: II 181 19.

AMIRANDOLA (Mirandola): II 177 6.

AMMANNATI JACOBUS, Cardinalis Papie: I 30 28, 35, 31 8, 50 32, 59 28, 162 23, 28, 29, 231 17; II 103 17, 18; III 161 23, 168 17, 170 26.

Amministratori, uomini degli Uffici ducali: I xxx.

Amministrazione centrale finanziaria: I xxxvii; centrale fiscale: I xxxvii; centrale giudiziaria o penale: I xxxvii; centrale politica o civile: I xxxvii; civile e criminale ducale: I xix; comunale: I xxii; delle Comunità: II xxii; dello Stato: I xviii, xxii, xxxviii; ducale: I xiv, xxxii; governativa: I xxxvi; interna dello Stato: I xiv; locale, autonoma: I xxii; militare: I xxv, xxx; periferica del Ducato: I xix; periferica dello Stato: I xxii; politica interna ed estera dello Stato: I xxx; pubblica nello Stato milanese: I xii; repubblicana: I xiv.

AMORATO, comes: I 184 30.

AMPHITRIONIS, comes: I 163 7, 11; II 161 30, 32; III 189 12, 13.

ANCHONA (Ancona): I 216 14, 15; ALEXANDER de: v. Alexander.

ANCISIA (Ancisa): I 198 16.

ANDAGAVENSIS, domus: II 192 23, 193 10, 16.

ANDIGHERIUS JOHANNES de COR-
NAZANO, caneparius salis Parme: II
307 39.

ANDREA de MODENA: I 15 30.

ANDREAS de GALLERATE: III 246 12;
de GLAXIÀ: II 39 21; de MODOETIA:
III 226 21; de ORENGO: II 23 2, 204 26.

ANDREOTTIS ARASMUS (Herasmus) de:
I 122 1, 3, 126 9, 11, 13, 14, 15, 18.

ANDRIOLUS de PARMA: I 68 7.

ANDRIOTIIS NICHOLAUS de: III 22 6.

ANDRIOTTUS: II 96 30.

ANGELA de PLACENTIA, meretrix in Pa-
pia: I 122 21.

ANGELINA de LEUCO, et sorores: I
155 22.

ANGELUS de VAYLATE, squadrerius: II
350 13, III 131 24.

ANGERIUS ROBERTHUS de ANNO-
NO (Anger Huberthus): II 63 2, 127 15.

ANGHINULFIS PETRUS de: III 21 2.

ANGHUSCIOLA (Angusciola, Angus-
sola) ZENESIUS, heres Johannis Galeacii:
II 9 15, 19 10, 32.

ANGHUSCIOLIS de ille, qui porrexit
inhonestam supplicam: II 177 36, 178 1.

ANGHUSOLA JOHANNES CAROLUS, du-
calis squadrerius: II 158 26, 174 17; (An-
gusciolus) JOHANNES KAROLUS: I 131 3,
140 16; II 199 24; (Angusola) LAZARUS:
II 273 12, 283 6, 284 13.

ANGHUSOLIS (Anghusciolis, Anghus-
iolis, Angisolis, Anguiscolis, Anguscio-
lis, Angussolis) de, familia: II 135 6,
247 27, 273 11, 327 17, 22, 23; BARTHO-
LOMEUS, comes, frater Johanni Fran-
cisci: II 10 27, 19 11, 32, 26 30, 34, 103 10,
333 5; III 148 11, 16, 179 13; BERNARDUS,
comes, pater Johannis: II 135 8; III
179 11, 181 6; GASPAS, comes: II 135 6,
9, 11; (Anghussolis) JOHANNES, comes,
pupillus, filius Bernardi: III 148 11, 179

11, 13, 16, 181 5; (Angisoli) JOHANNES
FRANCISCUS, comes, frater Bartholomei:
II 10 27, 19 11, 33, 26 30, 34, 103 10, 333 4;
III 148 11, 15, 179 13; (Anghuisiola) JO-
HANNES GALEACIUS: II 19 12, 32; (An-
ghussolis) SVEVA, mater Johannis: II
135 8, 10, 327 16; III 148 13, 14, 179 12, 16,
18, 181 6.

ANGHUSSOLA BALDASSAR: II 63 30, 32.

ANGIÒ: v. Anjou.

ANGIOYNUS: v. Anjou Renathus, Rex
Siciliae.

ANGISOLIS de: v. Anghusolis.

ANGLERIA (Angera): II 72 18, 31, 32; III
103 2, 37, 108 14, 15.

ANGLIA (Inghilterra): II 326 2; Rex An-
gliae: v. York.

ANGLUS: II 72 32.

ANGUSSOLA FRANCISCUS: III 238 3;
ZENESIUS, stipendiarius: I 297 4 (vedi
anche: Anghusolis).

ANJOU-VALOIS CARLO (VIII), figlio
di Luigi XI: I 209 30.

ANJOU CAROLUS (III), conte di Mains,
nipote di re Renato, Dux Calabriae:
II 192 37, 39; III 53 6, 9, 16, 18, 19, 23, 82 4,
121 19, 20, 27, 37, 180 16; JOHANNES, filius
regis Renathi: I xxiii, xxix; II 29 33,
192 40, 193 37, 264 36; NICOLA, nipote
di re Renato: II 192 40; RHENATUS,
Rex Sicilie citra Farum (nominalmente
titolare «Rex Neapolis» 1435-1442) Duca
di Lorena e Provenza: II 150 4, 184 15,
31, 192 23, 37, 193 10, 13, 14, 16, 39, 237 5, 7;
II 93 34, 121 18 20, 27, 180 16, 236 7, 8, 16,
263 17; nuncii Rhenati I: v. Augustinus
de Cosentia, Coxa Baldassar, Scalionus
Hector; RENATHUS II, Dux Lothorin-
giae, comes Vaudemont: III 236 17, 36.
ANONIMO VERONESE (presunto
Cristoforo Schioppa): I xxii, xxix; II
184 31; vedi anche: Soranzo.

ANONO de: v. Paulus (Polus), Zaninus.
ANONUM (Annonum, Annone), rocha:
I 97 15, 102 35, 210 3, 238 20, 267 19; II
44 12, 63 3, 19, 21, 127 15, 171 27, 190 13;
Castellanus: II 63 5, 21; Commissarius:
II 171 27; Communitas: I 238 20; Po-
testas: II 55 36.

ANONUS CORNACHIA, armiger comitis
Torelli: II 94 22.

ANSELMIS BARTHOLOMEUS de, magi-
ster: III 21 6.

ANSELMUS, hebreus: II 171 27.

ANTELINA de VICOMERCATO, comitissa
relicta q. comitis Gasparis: II 307 8,
10, 11.

Antiani: v. Albengha, Janua, Papia,
Parma, Placentia.

ANTIGNANO de: v. Johannes Franciscus.

ANTIGORIO de: v. Antonius.

ANTIGORIUM: III 9 4, 15 20.

ANTIGORIUS, Potestas Domusdossu-
le: II 136 1.

ANTINIS FABRICIUS de: III 20 26.

ANTINO (Antimo, Antinis) LODOVICUS
de, parmensis: I 14 20, 223 17, 230 16,
232 21; III 42 12, 19, 187 25, 29, 190 9,
239 12.

ANTIQUARIUS JACOBUS, cancellarius
ducalis: I xxxii, xxxiii, 38 1, 4, 158 24,
241 2, 258 4, 291 21; II 51 38, 62 27, 77 21,
119 10, 158 3, 169 34, 286 9, 325 21; III
47 21, 135 15, 205 21, 213 27, 236 6.

ANTONIETTUS de PLACENTIA, provi-
sionatus: II 119 29.

ANTONIUS de ANTIGORIO: III 1 24, 39
21; de BERCETO (Bercettis), consilia-
rius Consilii Arenghi: I xviii, 12 27,
150 8, 13, 241 33, 287 26; II 35 6, 31, 42 8,
60 21, 97 3, 98 35, 99 1, 114 35, 126 36,
225 20, 252 28, 261 7, 262 7, 272 4, 282 9,
285 27, 32, 325 7, 330 6, 355 20; III 71 21,
75 23, 78 19, 201 8, 212 24, 227 11, 237 20,

257 32; de BESANA, deputatus blado-
rum: I 69 12, 90 27; II 65 22, 198 27, 290
12, 335 31, 33; III 24 19, 49 9, 12, 66 23; bo-
noniensis, famulus Corvatelli: I 34 6;
cancellarius d. Johannis Baptiste de
L'Anguillara: III 242 28; de CASATE:
II 106 5; de COMPIANO, nuncius Palla-
vicinis de Johannis Lodovici: III 49 3,
12, 142 16, 144 28; de FRANCIA: III 44 6;
de LONATE, orator Collegii Papie: II
261 41; Magister Ordinis Sancti Augu-
stini, professor Theologie: I 113 1; de
MODOETIA: I 136 3; de MONTALDO: I
201 24, 203 28, 29; pergamensis: II 129 27;
presbyter: I 207 22, 247 15; da ROMA-
GNANO, marchio, consiliarius in Curia
Arenghi: I xv, xviii, 3 30, 52 17, 19,
56 29, 98 24, 32, 112 14, 19, 22, 23, 113 28,
150 8, 15, 153 33, 162 10, 282 26, 287 25;
II 50 18, 65 15, 127 1, 150 18, 211 29, 225
17, 272 4; III 71 21, 171 6, 210 14; de
TRICIO (Trezo), orator regius neapoli-
tanus: I 182 17, 186 8, 14, 26, 196 25, 198
19, 200 3, 12, 201 31, 202 1, 25, 209 9, 11,
274 1, 286 12, 293 6, 9, 11, 37; II 31 11, 77 22,
25, 27, 82 13, 20, 118 32, 40, 119 8, 10, 131 11;
III 45 37, 264 37; de VELLATE, ordinis
Heremitarum: III 95 15, 23, 28; de VE-
RONA: I 66 11; de VILLA: II 58 23.

ANTONIUS GEORGII de PAPIA: I 215 16.

ANZAVERTUS PETRUS: I 197 10.

ANZEGUL, alemanus de Constantia,
mercator: III 231 22.

ANZUMUL, alemanus de Constantia,
mercator: III 231 22.

APOLLONIA, meretrix: II 277 25.

APPLANUS, fratres domini Plombini: I
120 7, 14, 17, 286 14, 293 34, 35.

APPLANO de, ANTONIUS, orator medio-
lanensis: I 30 32, 50 29, 59 28, 138 13,
146 16, 147 26, 164 10, 217 11, 222 24,
247 10, 248 9, 275 14, 281 11; II 12 9,

- 40 6, 8, 32, 126 13, 164 15, 170 13, 178 19, 181 12, 190 8, 254 5, 258 3, 347 26; III 180 14, 16; CRESSINUS: III 57 30; GYRARDUS (Gerardus), frater domini Plombini: I 36 22, 35, 104 7, 19, 22, 26, 31, 118 21, 31, 36, 119 5, 15, 28, 120 14, 18, 138 13, 286 14; JACOBUS IV, dominus Plombini (Appiani d'Aragona): I 36 19, 21, 22, 35, 102 10, 104 7, 19, 24, 25, 30, 33, 105 3, 14, 34, 118 21, 119 1, 5, 14, 34.
- AQUILANUS, ille: I 69 33, 98 6, 102 4.
- AQUIS (Aqui): I 184 5; Ecclesia: I 184 5; illi, de: II 171 19.
- ARAGONA ALPHONSUS I (il Magnanimo, Rex): I XIII, XIV, XXV, XXIX, 81 31, 105 32; II 193 38; ALPHONSUS II, primogenito di re Ferrante, Dux Calabriae: I XXXII, 17 33; FEDERICUS de, filius Ferrantis: III 94 1, 39, 236 10, 263 19; FERDINANDUS II (il Cattolico) de, Rex Hispanie, figlio di Giovanni II: I 209 30, 35; II 75 22, 330 20; FERRANTE (il Bastardo), Rex Neapolis: I XVI, XIX, XXIII, XXV, XXX, XLV, 71, 9 21, 11 11, 17 33, 32 4, 23, 25, 33 1, 4, 36 12, 17, 48 20, 50 30, 72 18, 77 4, 81 26, 87 27, 102 6, 8, 104 3, 6, 10, 13, 15, 16, 21, 37, 40, 105 12, 33, 118 9, 19, 23, 27, 28, 30, 119 3, 24, 26, 120 5, 13, 22, 145 7, 147 16, 31, 148 12, 196 25, 27, 30, 198 19, 200 6, 7, 8, 202 3, 4, 6, 208 20, 35, 36, 209 2, 4, 5, 7, 30, 33, 230 2, 231 3, 235 9, 11, 238 6, 12, 239 27, 35, 248 19, 251 16, 273 29, 274 2, 286 12, 13, 293 6, 15, 17, 26, 29, 31, 38; II 31 13, 64 17, 77 23, 24, 26, 82 13, 15, 16, 18, 21, 24, 26, 83 13, 15, 16, 25, 30, 31, 34, 39, 118 32, 33, 37, 38, 40, 119 2, 4, 8, 14, 16, 131 11, 13, 15, 16, 19, 179 8, 10, 11, 180 22, 184 13, 29, 192 24, 197 24, 264 5, 36, 269 12, 311 29, 31, 316 39, 317 28, 40, 318 22, 36, 38, 319 35, 38, 320 1, 4, 8, 28, 32, 321 11, 330 3, 20, 40, 332 11, 339 12, 345 25, 29, 30, 359 11; III 17 34, 51 3, 15, 53 11 22, 58 5, 77 9, 82 4, 93 26, 27, 28, 30, 32, 33, 94 3, 5, 10, 95 21, 97 21, 98 5, 101 19, 26, 102 16, 19, 121 22, 236 16, 263 5, 6, 9, 11, 15, 20, 24, 264 1, 8, 10, 12, 14, 19, 26, 27, 30, 34, 37, 265 3, 9, 34, 35, 266 15, 21, 22, 28, 35, 267 1, 268 9, 10, 22; JOHANNES II (il Cieco), Rex Navarre et Aragonie (padre di Ferdinando II, fratello di Alfonso il Magnanimo): I 81 26, 30, 105 56, 209 33, 35; III 263 18; ligacum Senensibus: I 32 23; nuncius regis Ferdinandi II: v. Naclerus Johannes, Petrus de Luca; orator Regis: I 32 25, 26.
- Aragonese, corte di Napoli: I XIV.
- ARAGONIA (Aragona): I 209 2, 3; II 36 15, 75 22.
- ARASMINUS de BINASCHO, nobilis pedemontanus: III 230 2.
- ARASMUS, cancellarius Comunitatis Laude: I 131 1.
- ARATORI ZANUS de, magister: II 90 23.
- ARAZIUM, arx: I 46 12.
- ARCAMARIANO, illi de: II 196 30.
- ARCELLIS de, illi: II 273 11, 12, 281 2, 283 5, 284 12; ANTONIUS, comes: III 231 25; BARTHOLOMEUS (de la Credentia), armiger: II 80 28, 34, 36, 111 21, 23, 25, 118 20, 129 2, 133 11, 14, 17, 140 35; JOHANNES FRANCISCUS, comes: I 245 9, 282 22, 23; II 74 9, 10, 12, 100 19, 22, 25, 147 1; LEO, orator placentinus: I 55 6, 134 6, 140 15; PHYLIPPUS: II 247 29.
- ARCHENTIS de, SIGISMONDUS: II 170 30; STEPHANUS: II 170 30.
- Archiepiscopi: v. Janua, Mediolanum (Nardini), Pisae (Riario Salvati Franciscus).
- Archivio della «Cancelleria segreta»: I XLI; del «Consiglio segreto del Castello»: I XLI; Ducale: I XIV, XLI, XLIV, XLV, XLVII.

- ARCIMBOLDIS, illi de: III 141 5.
- ARCIMBOLDUS (de Arcimboldis) GUDONUS ANTONIUS, Commissarius Placentie, Consiliarius secretus, orator: I XV, 46, 213, 1097, 18611; II 1395, 35, 25120, 32715, 18, 19; JOHANNES, cardinalis Novarie: I 23117; II 7914, 15, 21; III 24021, 25012, 13, 20; NICOLAUS: I XIII.
- ARDENO (Ardenno): v. Laurentius, de.
- ARDINI ANTONIUS, pater Johannine: II 3388; JOHANNINA, filia Antonii, de Valle Tellina, de Valle Saxina: II 33613, 3388.
- ARDIZONUS, orator Comunitatis Cognole, nuntius: I 1122, 3.
- ARENA papiensis (Arena): II 14421, 23, 31010; III 920, 1017, 32, 33, 1118, 1912, 15, 294, 6, 7, 332, 6, 3726, 4827, 5833, 592, 16819, 17029, 2008; Communitas: III 591; notarius: III 1915, 16, 296; Officialis super peste: v. Lodovicus de Beccharia; Potestas: II 14421, 23 III 920, 1017, 32, 33, 1118, 1912, 294, 6, 7, 332, 6, 7, 8, 3727, 4827, 5833, 592, 2008; vedi anche: Belcredo Johannes Antonius.
- ARETIUM (Arezzo): II 15135.
- ARGENTA, battaglia di: I 17032; rotta di: II 17435.
- ARGENTO FRANCISCUS de: II 27025.
- ARGENTON (Francia): II 15023, 30; Camerarii Argentoni Francie: II 24924; Dominus Argentoni: vedi anche: Comjnes Philippe, Magistratus Argentoni Francie: II 24923; notarii Argentoni Francie: II 24924.
- ARIENTIS de CHRISTOFORUS, pater Thome: III 2214, 2221, 24634; THOMAS, filius Christofori: III 2215, 2222.
- ARIMINO, de ille, electus Potestas Mediolani: II 531; vedi anche: Malatesta Roberthus ductor, Thomas.
- ARIMINUM (Rimini): I 22726; II 12823; III 423, 4716, 4816, 5012, 517, 5927, 6423, 27, 6519, 7013, 15, 26, 7130, 10417, 1173, 12728, 1369, 1671, 26, 17321; Dominus: v. Malatesta; <status>: III 5927, 1173, 5, 12728.
- ARMIGNACO: v. Petrus de.
- ARNULPHUS JOHANNES, procurator pro brevi apostolico: II 30322.
- AROMANDIOLA (Romagna): II 1775.
- ARONA, Abbas: II 30714; Abbazia: II 30714.
- ARPAYONIS GUY de (visconte di Lautrec-d'Arpagon), orator francus Rome: III 9914, 38.
- ARQUÀ (Arquate Scrivia): II 23922.
- ARQUATA: III 18220 (vedi anche: Spinula de Arquata Hieronymus).
- ARQUATE: v. Franceschetus de.
- ARRIGUS, cantor Sancti Septari: II 16617, 20, 21.
- ARRIVABENE (Arivabene) JOHANNES, nuncius Marchionis Mantue: II 1261, 8, 38, 1299, 13; PETRUS (detto Oprandino), cancellarius Gunzache, pater Johannis: II 12638.
- ARSAO NICOLAUS de, magister: II 18119.
- ARZONIBUS de ANTONIUS, frater Johannis: II 8419, 14319; CHRISTOFORUS, pater: II 1985, 6; (Arzonus) JOHANNES JACOBUS: I 2334; II 8419, 14319; III 2019.
- ASBURGO, Duces Burgundie; FEDERICUS III, Imperator, advocatus Ecclesiae: I 213, 1829, 10, 12, 13, 19322, 30, 33, 1942, 23610, 17, 24714, 16, 25631, 25834; II 11733, 1181, 7, 8, 11, 16, 17, 1942, 3, 4, 24513, 3164, 5, 31719, 32117, 32, 40; III 836, 15112; MAXIMIANUS, Dux Burgundie, Austrie, filius Federici, Imperator: I 19335; II 11734, 15032, 24515, 29417; SIGISMUNDUS, Dux Austrie: I XII, 29322;

II 251 34; III 28 33, 67 10, 72 1, 83 6, 92 22, 35, 94 20, 151 12, 179 5, 6, 8, 188 4, 7.
ASBURGO-VALOIS (MAXIMIANUS et) MARIA, (Dux et) Ducissa Burgundie: II 117 29, 32, 37, 118 5, 7, 10, 14, 16, 17, 292 7, 9, 294 16.
ASCANIUS, Abbas Sancti Celsi Mediolani: v. Sfortia.
ASSARETUM (Axaretum): II 90 27, 262 31.
ASSARETO: v. Franciscus, de.
ASSARONUM: I 239 14, 275 11; **Communitas**: I 275 11; **Potestaria**: I 239 14 (vedi anche: **Canis Petrus**).
Assedio: v. Castellina, Rencine, San Germano.
ASSIO, Prepositus de: II 286 11.
ASTI: v. Hast.
ASTULFUS LEONARDUS, olim Potestas Novarie: II 295 14, 15, 17, 20, 343 20, 23; III 48 32, 49 1, 68 25.
ATANASIO LUCHA de, di Parma: I 232 15.
ATENDOLIS de BOLOGNINUS, pater Johannis, castellanus Papie: I 156 28, 157, 2, 4, 32; BOLOGNINUS JOHANNES, comes, filius Bolognini, castellanus Papie: I 65 5, 7, 34, 156 22, 25, 28, 32, 157 3, 32, 235 2, 241 10, 287 13; 295 13; II 51 22, 68 16, 71 13, 86 22, 136 16; III 148 29, 35; **PETRUS ANTONIUS**: II 139 1.
ATTONE, Episcopus Vercellarum: II 358 31.
AUBUSSON PETRUS de, Magnus Magister Rhodi: I 285 8, 291 15, 36; III 26 10, 11, 33, 27 17, 18.
AUGUSTINUS de CARUGO: III 260 26; de CASTELLETO: III 133 4, 143 12; de COSENTIA, nuncius regis Renathi: III 236 7; de LONATE, orator saonensis: II 28 26; de SALERNO: I 230 17; III 140 10.
Aula ducalis: v. Mediolanum.
Aulici: v. Mediolanum.

AULLA: v. Avulia.
Aurea Repubblica: I XIII (vedi anche: **Repubblica Ambrosiana**).
AURIA de, nobiles: III 36 29; **JOHANNES TAILOLO**: II 58 1.
AURONA: v. Horona.
AUSTRIA (Haustria): I 193 22; II 294 17; III 28 33, 67 9, 92 22, 94 20, 151 12, 179 5, 188 4; orator Ducis Sigismundi de Austria: v. **Amatia Gaudentius** de; oratores Ducis Austrie: III 188 4; **Rex**: v. **Asburgo Maximilianus**.
AVANTI, vallis: III 72 21.
AVINIONE (Avignone): I 175 22.
AVOLANS, comes: II 161 30, 32.
AVULIA (Aulla): I 41 30, 36.
AXARETO (Assareto Francho): v. **Franciscus** de.
AYANO BARTHOLOMEUS de: III 21 27.
AYATE (Agliate), plebs: II 9 6, 17 18, 23, 26, 170 20; III 226 35; **notaria plebis**: II 170 19.
AYCARDUS GUILIELMUS, cancellarius ducalis Prosperi Adurni: I 166 33, 167 2; III 11 8, 36 21.
AYMIS BALDESSAR de: III 103 14.
BABOR familiaris armorum: II 90 30, 140 29, 31, 32.
BADALOCCHIS PHYLIPPUS de, magister: III 21 33.
BADOER: v. **Baduarius**.
BADUARIUS (Badoer) **SEBASTIANUS**, orator venetus Romae: III 85 26, 29.
BAGARINUS HYLARIUS: I 233 3.
BAGAROTTUS PHILIPPUS: II 143 21, 149 22.
BAGNI JOHANNES FRANCISCUS de: I 73 22, 145 37.
BAGNINO GULIELMUS de (de Burgonovo): II 260 3.

- BAGNOCAVALLO: II 84 15; v. Carolus de, Pasquito de.
- BAIO: I 260 15.
- BAIONA, trattato di: I 209 30.
- BAJARDIS BLASIUS de: III 21 15.
- BALBIANO de, comites (conti di Chiavenna): I 22 21, 23, 26, 28 22, 42 33, 44 18, 23, 56 26, 63 2, 91 27, 154 24, 228 10, 13, 275 9; II 52 1, 3, 6, 198 21, 203 13; III 150 25; ANGELUS, comes: I 44 17, 21; II 17 19, 22, 25, 170 19, 172 8, 181 14, 204 4; ANTONIUS, comes: I 28 22, 44 16 21, 49 13, 62 33, 88 31; III 150 21; BALDAXAR, filius Gabrielis, comes: I 44 28; GABRIEL, comes: I 44 29, 88 31; II 17 25; HANNIBAL: I 44 16, 21; II 65 31, 203 13, 224 34; JOHANNES, pater, comes: I 44 16.
- BALBIS, illi de: I 11 6, 30 14, 196 34.
- BALBUS LUCHINUS: I 163 19.
- BALDACHINIS de, FRANCISCUS: III 20 31; (Balduchinus) LUDOVICUS: III 20 17, 254 13.
- BALDASSAR de TRICIO: II 266 23.
- BALDESSAR de CASORATE, Commissarius caciaram: I 194 33, 197 1, 33, 201 1.
- BALDINUS JUSTUS, patavinus, orator Ducum Burgundie: II 292 7, 29, 294 16.
- BALDO JOHANNES ANGELUS de: I 42 14.
- BALESTRATIUS ANTONIUS, orator placentinus: I 134 6; II 171 21.
- BALIC Carlo: I 11.
- BALISTERIUS MARCHUS de: III 22 9.
- BALSAMO JULIANUS de: II 203 25.
- BALZAMO de JOHANNES: I 146 19; (Balsamo) JOHANNES JACOBUS, doctor: I 146 19; II 324 12, 325 10, 13, 33.
- BALZARINUS de LAUDE, ductor: I 65 10; II 355 22; III 25 8, 27 25, 28 15, 101 36.
- Banchus Sancti Georgii: v. Janua.
- BAPTALIA (Batalia) MICHAEL, regulator armorum: II 68 36, 158 21.
- BAPTISTA de BINASCHO, custos arcis Montanarii, postea ferrarie Reate: III 108 9, 109 1; (de Galeazo) de POMBIA: I 34 38, 35 3; de TRADATE: I 170 23.
- BARATERIUS FRANCISCUS: I 140 19, 218 15, 241 9, 10; II 84 22, 91 19, 22; III 184 14.
- BARATINUS: I 42 1.
- BARBARINUS CRISTOFORUS, mercator: II 95 33, 141 21, 158 7, 169 16, 215 32, 271 15, 16, 277 2, 299 14.
- BARBATUS ZANINUS (Johanninus), Officialis bullettarum Parme, cancellarius ducalis: I 51 20, 23; II 11 11, 13 1, 31 11, 47 26, 33, 125 19, 208 23, 239 6, 310 8, 21; III 253 28.
- BARBAVARIA (Barbavariis) SAPIO de, Magister Intratarum extraordinariorum, Consiliarius justicie: I 98 10, 141 12, 154 18, 180 12, 202 21, 32, 227 6, 297 27; II 31 30, 33 25, 34 3, 45 16, 46 3, 33, 67 19, 72 20, 87 9, 134 3, 162 3, 10, 11, 29, 176 1, 198 26, 219 34, 220 3, 6, 281 3, 293 22, 302 21, 324 26, 328 18, 21, 22, 347 8, 11, 355 30; III 41 22, 140 1, 195 16, 237 20.
- BARBERIUS FRANCISCUS, famulus Bartholomei de Regibus: II 62 20, 23.
- BARBERIUS (qui dicitur) STEPHANUS: III 44 13.
- BARBEROTTUS, olim armiger Sancti Severini: II 58 24.
- BARCELLUS, ductor: II 355 10.
- BARCHO BALDESSAR de: III 40 16.
- BARDELLA: III 111 18.
- BARDELLUS RAFAYNUS (Raphainus): III 141 34, 39.
- BARDIS, illi, de: III 205 14.
- BARDONO de, BLANCHA soror: II 130 29; CATHERINA, soror: II 130 29; LANFRANCHUS: II 130 32, 212 24, 26.
- BAREDUM (Bayedum), rocha, arx: II 87 28, 298 27, 28; III 47 11.

- BARENGUS: III 146 8.
 BARGONUM: II 312 23.
 BARI (Barri): I XVI, XXX, 9 29, 86 27, 32, 97 9, 191 31, 205 26, 212 8, 244 26, 266 8, 275 11, 12, 283 17, 20; II 68 23, 126 21, 179 29, 180 21, 22, 244 33, 251 1, 4, 264 7, 269 19, 20, 304 2; III 16 20, 72 19, 78 20, 95 19, 102 19, 23, 106 18, 23, 129 20, 146 1, 153 24, 160 19, 171 24, 27, 230 27, 232 23, 253 30; Ducatus: I XXX; II 180 23; Dux: III 230 26, 232 23, 253 30 (vedi anche Sfortia Maria Sfortia); Gubernator: I XXX.
 BARLASINO MATHEUS de, doctor mediolanensis: II 182 22.
 BARNI de, AMBROSIUS, laudensis: II 113 16; JACOBUS: I 140 8, 10, 12, 13.
 BARNIS ROMANUS de: II 146 28.
 BARRONUS, familiaris ducalis: II 304 10.
 BARTHOLOMEUS, cancellarius Nicolai de Fontana: III 172 27; de BONONIA: II 90 22; de CLIVIO: III 89 20, 23; de CREMA, tubicen: I 269 23; de CREMONA: v. Gadius (Commissario generale delle munizioni); de CUSANO, protonotarius: I 155 14, 196 23; II 299 24; III 190 1; de GORGONZOLA: I 280 4; de LOCARNO: I 27 17, 223 6; II 87 30, 31; de MELCIO: I 188 1; II 26 21; de NOVARIA: II 257 4; de VIGNATE: I 237 12.
 BARZIZIUS (Barzizius) JOHANNES PAULUS de, Magister Intratarum extraordinariorum: I 111 19; II 121 11, 328 20; III 226 22, 28.
 BASCHINUS: II 119 32.
 BASILIUS de FLORENTIA: I 237 32, 34; de MONTESUMMANO: II 186 31.
 BASSIANUS: v. Baxianus.
 BASSIGNANA (in districtu Papie): I XLIX, 145 39.
 BASSIGNANE LUCA, Dux: v. Bisignano.
 BASSINUS JOHANNES ANTONIUS, magister: III 201 31.
 BASSIS FRANCISCUS de: II 11 23, 33 6.
 BASTA MATHEUS de: I 57 25.
 BASTARDI, comitiva: III 82 11.
 BASTITA (Bastia): I 33 24; II 244 22, 246 4; castellanus arcis: II 246 6, 7; mons: II 128 28.
 BATAGLINUS, squadrerius ducalis: II 73 32.
 BATALIA (Battaglia, Battalia) MICHAEL: II 217 36, 239 29, 32, 240 3, 296 31; III 10 27, 31 15, 41 10, 66 12, 15, 17, 67 17, 70 30, 72 28, 78 4, 79 26, 105 11, 112 2.
 BATTAGLIA JACOMO da: III 25 16.
 Battaglia di: v. Calliano, Molinella, Troia.
 BAVERIA (Baviera): I 245 1; II 150 30; ADALBERTO, Duca di: II 150 30; ALBERTO II, Duca di: II 194 34 (vedi anche Georgius de).
 BAXIANUS JOHANNES: v. Micolis, de.
 BAYARDUS (Bajardus, Baiardus) FRANCISCUS da Parma: I 223 10; II 65 34, 82 6, 8.
 BAYEDUM: v. Baredum.
 BAYEUX: I XXVIII.
 BAZANIS ANGELUS de: III 22 7.
 BAZANUS ZENESIUS: II 231 24.
 BAZENO ANDREA de: I 64 32, 34.
 BEAQUIS de, illi: II 272 21; FRANCISCUS et fratres: III 204 16, 206 8, 9, 221 14, 17, 20.
 BEAROSIUS (Berosius), dictus Ambrosius: I 96 1, 4.
 BECCARIA: I XII.
 BECCHETTUS ALOYSIUS, frater Hieronymi: I 60 2, 62 13, 272 8; II 12 12, 41 29, 60 28, 293 30, 32, 352 34; HIERNYMUS, frater Aloysi: II 293 29.
 BECHARIA de, nobiles: III 10 33, 33 1, 6, 35 30; ANTONIUS: I 263 2; ANTONIUS (de Plurio): III 131 4; ANTONIUS, pater Johannis: II 76 28, 179 26; AUGUSTI-

- NUS-MARIA: I 285 25; BLANCA, in Cacia: III 213 28, 31; CASTELLINUS: III 47 31; HIERONYMUS, Capitaneus devetus et Potestas Placentie: I 70 20, 177 14, 210 7, 227 19, 23, 38, 257 17; III 124 20, 134 23, 184 14, 238 5; JOHANNES, filius Antonii, frater Castellini: I 103 28, 30, 292 5; II 76 28, 99 15, 179 24, 27; III 47 2, 30, 50 5, 96 5; JOHANNES PETRUS: III 19 13; LODOVICUS, Officialis super peste Arene; II 310 10, 23; MANFREDINUS: II 80 2; RAYNALDUS: II 49 23; III 96 34, 36; SEPTIMA, uxor Hieronymi: I 257 18.
- BECHINUS: III 75 7.
- BELANUM (Bellanum, Bellano): II 100 2, 298 26, 28, 29; III 46 29, 165 15; Comune: III 165 16; nuncius hominum: III 46 29, 33; Potestas: II 298 25; querela inter Baptista et homines pro dote uxoris: III 46 29, 30, 31, 32, 33, 34.
- BELBETTUS AUDILLINUS: I 78 29, 33.
- BELBONUS (Belhomus), hebreus: III 168 20, 170 28.
- BELCREDO JOHANNES ANTONIUS de, Potestas Arene: III 9 20, 11 19, 19 12, 29 4, 6, 7, 33 1, 6, 7, 8, 37 27, 29, 48 27, 58 33, 59 2, 200 7.
- BELGIQUE, Académie Royale: I LI.
- BELHOMO: III 161 24, 28.
- BELHOMUS: v. Belbonus.
- BELIARDIS de, BELIARDUS, parmensis: 231 28; GREGORIUS, parmensis: II 231 28.
- BELIARDUS GEORGIUS, parmensis: II 282 24; (Biliardus) SERTORIUS, papiensis, I 14 15, 25 1, 4, 223 20, 22, 305 24, 306 4; II 78 20; III 152 39.
- BELINGHERIIS JACOBUS de: II 273 4.
- BELINZONA (Berinzona, Bellinzona Ticino): I XXXIII, 14 10, 28 20, 24, 57 24, 243 9; II 90 23, 100 13, 212 31, 309 21, 314 16, 336 24, 338 1, 340 13, 341 25, 37, 343 3, 357 23, 358 5, 30; III 9 3, 5, 10 12, 13, 35, 15 18, 16 15, 19 19, 27 27, 30, 33 20 25, 32, 36, 40 18, 35, 41 1, 11, 42 22, 23, 43 26, 29, 46 13, 47 8, 11, 30, 75 31, 111 23, 113 21, 150 24, 226 4; Archipresbyter: I 243 9; Capitanei: I 14 11; castellanus castri parvi: III 10 35, 33 20, 25, 36; castellanus magnus: III 111 24; castrum magnum: III 33 33; castrum Murate nove: III 33 33; castrum parvum seu Montisbelli: III 10 35, 33 20, 21, 25, 35; castrum Saxi Corbari: III 33 34; castrum Turris Montiscarassi: III 33 33; Comitatus: II 100 13; III 40 38; Commissaria: III 9 5; Commissarius: II 90 23; III 16 15, 42 23, 25, 111 24, 226 4; Comunitas: III 19 21, 46 15, 111 24; Gubernator exercitus: III 15 18; Podestaria: III 9 5; presbyter, ille de: III 113 21; Sindaco fiscale: v. Maffiolo de Belinzona. Vedi anche: Bernerius Hieronymus, Carolus de Cremona, Johannes Molo (o de Mollo), Maffiolo (o Mollo) de Belinzona.
- BELLOSCHIO: v. Johannes de.
- BELLUS, don: I 122 2, 3, 126 9, 11, 13, 17; III 98 3; JACOBUS: I 164 2; de SANCTO FIDELIS: II 71 6, 76 34.
- BELREGUARDUM papiense (Beregardo): II 283 23; castellanus: II 283 23; navigium: III 126 24.
- BELTRAMINUS, auditor, orator Marchionis Mantue: I 100 21, 101 12, 18, 129 2, 4, 135 7, 137 33; de DEXIO, ordinarius Ecclesie maioris Mediolani: II 271 30; de GALIATE, dictus Moneta: III 58 1.
- BELTRAMUS CHRISTOFORUS: III 9 10, 17 14.
- BELUSCO: v. Franciscus de.
- BELZOYOSO GALEOTTUS de, comes: II 259 27; III 88 21, 24.
- BELZOYOSUM (Belgioioso): III 88 24.
- BEMBO BENEDETTO: I XXVII.

- BENAGLIO GIUSEPPE: I XI.
 BENCEVEGNIS (Bencivenga) BERNARDUS de, parmensis: I 16 15; II 23 I 17.
 Benedettini: II 39 35.
 BENEDICTUS, nuncius Blaxii de Gradiis: II 240 5, 13, 24 I 2, 4, 26.
 BENTIVOLIENSIS, comitiva: III 257 29, 258 25.
 BENTIVOLIIS de (Bentivogliis) HANNIBAL: I 12 I 32; JOHANNES II, ductor, Dominus Bononie: I 10 30, 34, 12 4, 6, 72 6, 73 29, 92 11, 12 I 11, 12, 31, 143 15, 16, 18, 19, 23, 158 13, 198 33, 250 24, 251 28, 31, 279 19, 290 18, 24; II 9 3, 4, 10, 12 7, 17 13, 14, 18 26, 27, 34 24, 37 14, 38 10, 18, 26, 33, 40 2, 25, 45 28, 30, 47 4, 58 16, 26, 68 10, 12, 69 23, 26, 70 1, 10, 21, 25, 30, 77 20, 96 11, 135 4; III 60 18, 204 28, 258 25; cancele-re: I 11 1, 12 6.
 BENZIUS PERINUS de Camarano: II 161 33.
 BERCELLIS (Bercellus) ANTONIUS de: I 96 17, 200 34; II 67 8, 114 2, 127 25, 132 32, 134 4, 136 23, 304 24; III 167 17.
 BERCETO (Bercettis): v. Antonius de.
 BERCETUM (Berceto): I XXVII; III 253 29, 259 21.
 BERCHETUS ALOYSIUS: I 296 12.
 BERETTA ANDOLINUS: I 76 11.
 BERGAMASCHA, locus: II 79 6.
 BERGAMASCUS, quidam: I 27 29.
 BERGAMINO: v. Johannes Petrus del.
 BERGOMUM (Pergomum, Bergamo): I XII, 23 31, 24 2, 267 10, 274 9, 296 24; II 74 40, 92 19, 129 27, 133 32, 179 8, 202 29; III 88 11, 263 13, 264 18; Officiales: I 267 11; Potestas: I 296 24; II 202 29; III 88 11; Rectores: I 274 9; II 133 32.
 BERGUNCIIIS (Bergonciis) de, ALEXANDER: III 22 8; JOHANNES NICOLA Referendarius Papie, Potestas Nova-rie: II 58 34, 210 6, 213 5, 9, 10, 12, 214 21, 215 1, 323 27; III 208 5, 7, 9.
 BERGUNTIIIS SEBASTIANUS de: III 21 35.
 BERINZONA: v. Belinzona.
 BERNA: I 62 8, 193 28, 29, 262 34, 270 18, 24; III 243 30; ambaxatores bernenses et filoborgenses: I 270 22, 278 13, 21; Communitas: I 265 16, 270 18, 24, 271 40, 272 1; domini: I 198 8; oratores: I 265 14, 270 18, 277 27, 278 8 (vedi anche: Brocardus, Vabren Petrus).
 BERNABOVUS: II 140 3.
 BERNADIGIO de, AUGUSTINUS, cancellarius Ludovici Sfortia: II 107 14, 109 13, 110 29, 35, 154 3, 8, 221 4, 11; JOHANNES PETRUS, cancellarius et notarius Deputatorum super bladiis: III 669 19; STEPHANUS: II 203 24, 25.
 BERNARDINUS de CARNAGO: III 66 4, 6, 87 9; de LAUDE, ducalis armiger, cognatus Danielis: II 166 34; de PISAURO, de Prezohannis, miles Capitanei Justitie: I 297 31, 298 5, 10, 22, 36, 299 7, 10; presbyter Sancti Satyri: II 169 27; sanctus, senensis, de L'Aquila: I 173 10, 31, 124 28; Thesaurarius Camere: I 226 5; dictus Volpe: I 159 19, 20.
 BERNARDIS MANCINUS de, CORTELLINIS, parmensis: v. Cortellinis.
 BERNARDUS, alamanus: III 11 4, 36 7; de COMO, magister: II 90 23; molinarius Viglevani: II 132 10.
 BERNARIGIO: v. Donatus de.
 BERNAZONE JACOBUS FILIPPUS, parmensis: III 197 35.
 BERNAZONUS GIBELLINUS, parmensis: II 23 I 26.
 BERNENSES: I 193 14, 194 8, 195 22, 262 35; III 243 29.
 BERNERIUS ANTONIUS, Prepositus Busseti: II 11 38, 36 22; HIERONYMUS, parmensis, Capitaneus Berinzone: I

- 14 10; II 36 24, 82 7, 106 14; III 216 9, 14;
HIERONYMUS, Capitaneus Justice Mediolani: I 14 27, 138 5, 63, 175 34, 223 11, 232 13, 258 13, 20, 260 14, 297 30, 298 1, 2, 6, 11, 17, 18; JOHANNES ANTONIUS: II 82 8; III 20 21; (Berneriis) quidam de, parmensis: II 112 32, 113 4.
BERONELLUS ANTONIUS: I 141 12.
BEROSIUS: v. Ambrosius.
BERSELLO de, ANDREAS, parmensis: I 81 28; III 118 28; LIONE: I 16 5.
BERSILIUM (Bersellum, Brixilium, Brixellum, Brescello): I 42 1, 33, 85 16, 151 24, 161 32, 35, 162 3, 205 33, 34; II 166 8, 279 23, 24, 302 31, 303 1; III 63 29, 64 5, 68 12, 20, 100 1, 113 28, 137 11, 29, 176 8, 27, 191 16; arx: I 151 24; II 279 24; Capitaneus devetus: III 64 6; castellania: III 176 29; castellanus: II 279 24; III 68 20; Commissarius: I 42 1, 161 32, 162 3; II 279 23; III 63 29, 64 5, 68 12, 22, 100 1, 137 29, 191 16; Comunitas: II 302 31, 303 7; III 176 27, 30; datarii: I 85 16; notaria banche civilis: II 303 1.
BERTINUS (Betinus) de BREMBATE: II 80 28, 34, 92 19, 21, 23.
BESANA (Bexana) de: v. Antonius Deputatus bladorum, Marchus.
BESTA ENRICO: II 76 39; III 114 35.
BESUTIO de JOHANNES, doctor advocatus: I 56 11, 83 22; THEODERINUS: I 147 32.
BETINUS GEORGIUS, nuntius Marchionis Finarii: I 150 30, 151 7.
BETTINIS (Bettinus) SPORTIA de, orator mediolanensis Francie: III 82 3, 35.
BEULCHUM: v. Biulchum.
BIANCHO HYLARIUS: II 216 12.
BIAVUS PETRUS: I 122 8.
Biblioteca Ambrosiana: I XLV; Trivulziana: I XLV.
BICHIGANNUS, famulus Datiariorum ad Portam Ticinensem: I 161 13.
BICHIS FRANCISCUS de: III 21 23.
BIFFIS de, CATHERINA: III 66 22; HEBISABET, uxor Johannis Petri de Bernadigio: III 66 22.
BIGNANUS CHRISTOFORUS: II 103 22.
BIGULIA, arx: II 246 16; castellanus arcis: II 246 16, 19.
BILIA (Bilya) JACOBUS, Magister Extraordinariarum: II 87 32; III 126 25; LEONINUS: II 173 13; III 67 31, 92 1, 103 5, 113 35; MARCHESIUS: II 286 12, 14.
BILIANIS (Bilianus) THOMAS de: II 66 8; III 21 31.
BILIARDUS SERTORIUS: v. Beliardus.
BINASCHO de: v. Arasminus, Baptista, Calistus, Lanfrancus.
BINASCHUM (Binasco): II 45 1, 52 22, 147 4; III 182 35, 250 27; navigium: III 250 27.
BIRAGO de, quidam: I 53 22; ANGELUS, Advocatus Fiscus et Consiliarius secretus: I 98 10, 150 1; II 60 24, 75 30, 100 18; III 258 28, 259 15; FRANCISCUS, Collateralis generalis: I 28 15; II 309 12, 17, 351 4, 355 9; III 40 5; GEORGIUS, nuntius Baptiste de Campofregoso: II 329 3; JOHANNES ANGELUS: III 154 31, 159 18, 164 21; JOHANNES ANTONIUS: III 258 29; PETRUS, consiliarius, senator: I XV, XVIII, 44; II 333 9, 342 27; III 40 5, 9, 76 18, 84 12, 13.
BIRGALUM (Peregallo): II 236 22.
BIRIONA: III 146 8.
BISATIO THEODORINUS de: I 58 25.
BISIGNANO: I XLIX; LUCA de: v. Luca.
BISONZONUM (Bisozolum): III 163 1, 239 10.
BISUTIUM (Besozzo): v. Theodorus de Bisutio.
BIULCHO de: v. Johannes.

- BIULCHUM (Beulchum): II 88 13.
- BIVILAQUA BONIFACIUS, orator ferrariensis residens: I 74 15, 30, 264 14; II 155 36, 157 9, 168 12, 177 1, 184 6, 192 6, 7, 9, 194 31, 195 3, 202 7, 220 19, 251 19; III 23 17, 47 26, 249 26, 262 1, 8; FRANCISCUS: I 24 22; GALEOTTUS frater Bonifaci: I 74 16; II 46 1, 162 28.
- BIVILAQUIS de, fratres: II 56 24, 27; PHILIPPUS: III 56 24.
- BIVIO BAPTISTA de, presbyter et fratres: II 281 7.
- BLANCHIS de, CERESA (de Velate): II 273 8; CHRISTOFORUS: II 102 12; FRANCISCUS: II 129 38; JOHANNES ANTONIUS (de Velate), filius Ceresae: II 273 8.
- BLANCHUS JOHANNES famulus Caroli de Flisco: II 311 1.
- BLANDRATE (Biandrate): II 55 13, 161 22, 25, 163 6, 9, 203 18; Potestas: II 161 25, 203 18; Prepositura: II 163 8.
- BLANDRATE (Blanzate) GULIELMUS de, orator Montisferrati: I 45 1; III 9 12, 10 8, 17 31, 18 4, 26 8, 27 9, 56 1, 4, 6, 17 (vedi anche Gulielmus de Blanzate).
- BLANZATE: v. Gulielmus de.
- BLASIUS de TERZAGO: I 188 5, 30.
- BLASSA de, BALDESSAR: II 10 12, 24 1, 3; GASPERINUS: II 10 12, 24 1.
- BLAXIA JOHANNES de: III 10 1, 24 25.
- BLAXIUS, barberius thodeschus: II 118 24.
- BLONDIS GASPAR de: III 21 30.
- BOBIUM (Bobbio): I 46 2.
- BOERI DOMINICUS, Episcopus Sagonensis: I 289 8, 12, 33.
- BOIARDUS BONAVENTURA: II 216 11.
- BOIDA NICOLAUS: I 140 27.
- BOLATTE CHRISTOFORUS de: I 182 32, 35.
- BOLDONO NICOLA ser, de Bellano: III 165 15.
- BOLLANUM: III 259 22, 23, 24; castellanus: III 259 23.
- BOLOGNESE da Bologna: III 31 23.
- BOLOGNESIUS: III 91 25.
- BOLOGNINUS (Bologninus): v. Atendolis, de.
- BOMPERTIS: v. Bumpertis.
- BONA, uxor Baboris de Mediolano: II 140 29.
- BONA CATHERINA: I 175 22.
- BONACINA MARTINUS de: I 57 27.
- BONACTIUS CHRISTOPHORUS, presbyter: II 172 23.
- BONAOPERA CESAR, filius Francisci, cremonensis: II 255 28; FRANCISCUS, civis cremonensis: II 255 26.
- BONARELLUS JACOBUS, Commissarius et Gubernator Parme: I 15 18, 21 18, 216 13; II 89 16, 17, 91 19, 125 15, 19, 163 13, 208 12, 210 19, 216 5, 227 34, 243 3, 253 16, 263 8, 282 15, 27, 286 26, 31, 287 3, 8, 288 6, 9, 14, 16, 17, 30, 307 24, 308 17, 33, 309 26, 310 36, 333 17, 338 16, 18; III 154 23, 26, 260 21.
- BONDRUS de MEDIOLANO: II 178 27.
- BONIFORTUS de SOLERIO, ingeniarius: I 125 14, 38, 218 17; II 306 20, 307 5, 325 18.
- BONINIS de, CHRISTOFORUS: III 137 23; JOHANNINA: III 137 24; LODOVICUS, cancellarius: III 22 20.
- BONISOPERIBUS de, FRANCISCUS cremonensis: II 111 17; LUCHINUS: II 111 17.
- BONITIUS MICHAEL, Magister Extraordinariarum: II 45 17.
- BONO PETRUS del, civis papiensis: I 14 16, 25 1, 6, 125 31, 233 14, 306 13.
- BONONIA (Bologna): I 10 35, 67 16, 89 9, 92 11, 178 29, 199 18, 264 4; II 10 5, 12 18, 22 24, 24 23, 38 11, 40 25, 28, 43 1, 3, 51 39, 53 3, 70 38, 77 19, 90 22, 96 20, 125 22, 134 26, 142 32, 153 19, 177 7, 180 7, 188 27.

- 28, 195 11, 254 15; III 18 6, 669, 10, 167 1; civitas: II 37 32; Communitas: I 145 4; II 34 23, 37 13, 40 26; Dominatio: II 37 12; Dominus: v. Bentivoliis Johannes, de; Legatus: II 177 7; III 17 33; magnificentia: II 38 29; nuncii: v. Rufus Dominicus; oratores: II 37 28 (vedi anche: Papazonus Johannes, Poetis Alexander de); regimento di: II 38 10, 24; <sedecim viri Balye>: III 18 5; Stato di: II 38 32; territorium: II 69 23, 26, 70 2, 3 (vedi inoltre: Bartholomeus, Carolus, Henricus patriarcha, Philippus, Silvester Potestas Viglevani, Thoma de). Bononienses: I 145 5, 12, 20; 148 11; II 11 27, 34 22, 37 16, 19, 28, 40 28, 41 1, 64 31, 125 20; III 56 33.
- BONONIS URSINA de: II 207 6.
- BONROMEIS (Bonromeus) de, JOHANNES comes, Consiliarius secretus: I xv, xvii, 3 23, 10 5, 12 5, 22, 64 35, 65 5, 8, 33, 218 29, 235 2, 241 11, 295 13; II 195 18, 288 21, 307 9, 11, 14, 343 13, 352 2, 6; III 103 1, 106 28, 108 13, 15, 16, 18, 123 12; cancellarius Johannis Bonromei: I 65 8, 218 29; VENTURINUS: II 195 17, 352 1; III 123 11, 13.
- BONSIGNORIBUS de, PAGANINUS: I 204 15, 16; ZANORIUS, filius Paganini: I 204 16, 17.
- BONTEMPUS JOHANNES, magister: II 113 17.
- BONZANIS JACOBUS de: III 20 27.
- BORELLA: II 81 26, 34; comes: I XXI, 125 27, 29, 279 35; II 158 20, 22, 160 29, 161 3, 4, 217 36, 280 8; III 10 27, 31 15, 58 4, 66 12, 15, 17, 67 17, 72 29, 78 4, 79 26, 105 12, 112 2, 249 10 (vedi anche: Sichis Johannes Antonius).
- BORGARELLIS JOHANNES JACOBUS de: III 21 22.
- BORGO ANTONELLUS dal: III 204 27.
- BORGOGNA (Brugogna, Burgogna, Burgundia): I xv, xxiv, 254 14, 255 9, 261 30; II 29 34, 337 31; III 263 24; Duca: I xv; CARLO IL TEMERARIO: v. Valois. Vedi anche Burgundia.
- BORGOGNONI: I 271 6.
- BORGONIUM: II 158 32; Potestas: II 158 32.
- BORGONUOVO, ramo di Sforza Secondo: I xvi, xxix, 87 33.
- BORINUS: I 159 30.
- BORIONIS ANDRIOLUS de: I 204 9, 11.
- BORLIUM: II 270 28; Hospitale: II 270 28; Minister Hospitalis: II 270 28.
- BORMIO de: v. Habraam.
- BORMIUM: v. Burmium.
- BORNEL GRIMALDUS: I 133 21.
- BORONIS PETRUS de: II 156 12, 16.
- BORRIS ALOYSIUS de: III 21 7.
- BORRO DONATUS de COMITE, ductor: I xvi, 8 24, 263 26, 34.
- BORRONIBUS ANGELUS MARIA de: III 22 39.
- BORSA NICOLAUS, de Cremona: II 310 37.
- BORSANO de, BERNARDINUS: II 272 32; BLAXIMUS: II 270 6; DONATUS: III 10 37, 34 10.
- BOSCHO ANDREA del: III 31 28; FACINUS RAGIA, castellanus arcis Bregnani: II 173 2.
- BOSCHUM (terra): I 175 19, 187 13; II 240 19, 349 8, 13, 15; III 43 19, 20, 53 42, 62 30; Comunitas: II 349 8, 10; nuncius Comunitatis: II 349 8; oppidani: II 349 15; Potestas: II 349 13.
- BOSO BAPTISTA: I 16 17.
- BOSSIUS FABRICIUS, secretarius: I 47 20, 172 22, 182 6, 207 13, 17, 22, 27, 236 10, 247 16; JOHANNES ALOYSIUS, consiliarius ducalis: I xviii, 18 17, 22, 24, 47 18, 172 21, 181 15, 182 6, 29, 196 21, 252 14,

- 260 26; II 58 3, 150 20, 238 11, 29; III 68 36, 70 1, 34, 72 4, 73 26, 109 25, 195 2, 232 7, 10; JOHANNES ANTONIUS, presbyter: I 174 12, 15; JOHANNES FRANCISCUS, ductor: I 155 14; II 351 17, 356 17, 18; III 45 24; JOHANNES PAULUS, cortisano: I 186 20; PETRUS: III 196 21; STEPHANUS: I XV, 4 10.
- BRUGOGNA: v. Borgogna.
- BOSSUS, famulus Datiariorum ad Portam Ticinensem: I 161 15.
- BOTTINIS PETRUS ANTONIUS de: III 22 32.
- BOTTA JACOBUS, Episcopus Therdone: I 235 14, 35; II 247 16, 18, 35; JOHANNES, dominus: II 11 32, 35 11; LEONARDUS, orator ducalis Venetiis, cremonensis: I 13 11, 21 2, 24 20, 31 4, 38 24, 42 28, 59 4, 61 20, 70 25, 89 17, 156 7, 195 29, 30, 198 16, 246 20, 22, 247 5, 248 34, 249 5, 8, 258 10, 267 1, 7, 290 25; II 56 27, 34, 69 17, 21, 96 22, 126 10, 176 15, 184 8, 252 10, 303 28, 323 30, 345 9; III 53 14, 98 14, 18, 99 20, 112 5, 117 9, 11, 129 3, 139 11.
- BOTTIGELLA: v. Buttigiella.
- BOTTUS JOHANNES, Magister Intratarum ordinariarum, Thesaurarius: I 37 20, 42 28, 53 17, 57 23, 85 4, 9, 88 17, 89 34, 98 35, 106 5, 133 18, 134 4, 33, 141 18, 146 21, 154 22, 26, 157 23, 159 5, 180 28, 274 14, 281 23, 24; II 39 32, 45 5, 57 26, 88 12, 95 19, 20, 97 7, 101 23, 111 2, 33, 141 7, 146 18, 148 29, 149 13, 155 9, 210 3, 213 3, 13, 17, 18, 218 14, 227 25, 324 29, 347 4; III 43 14, 49 31, 53 2, 68 1, 76 28, 82 6, 90 7, 98 3, 107 32, 115 37, 116 7, 11, 118 2, 121 8, 122 22, 132 14, 134 2, 32, 140 25, 144 3, 166 27, 167 15, 169 23, 200 14, 201 30, 202 6, 237 21, 241 8, 254 31, 258 11.
- BOVIS, vallis: II 123 23.
- BOYS, cantore: I 170 24.
- BOZIS de, JOHANNES: I 34 19, 27, 28, 31, 35, 35 5, 6, 11; UBERTUS, presbyter, Prepositus Perombie: I 34 19, 23, 26, 27, 28, 31, 34, 36, 35 5, 15.
- BRACELLIS (Bracellus) ANTONIUS de: I XIV, XV, 4 3, 282 26; II 272 28, 352 2, 4.
- BRACITIUS JOHANNES PAULUS, Vicarius generalis: II 87 20, 22, 132 7.
- BRAMANTE: II 169 36.
- BRAMBILLA de, DONINA: I 160 15; JACOBUS: II 25 7, 11.
- BRAMERIIS ANTONIUS de: II 260 4.
- BRANCACIIS ANTONIUS de: I XLIX.
- BRANCHELLIS JOB (Jacobus) de, orator Galeotti de Faventia: II 13 10, 49 13, 22, 51 31, 36, 56 25, 171 34, 172 17, 178 10.
- BRANDA (Brant Giorgio), cantor ducalis: I 151 16, 22, 38, 245 1.
- BRANDATE: II 55 14.
- BRANDEBURGO de, BARBARA, Marchionissa Mantue, Gunzache: I 148 2, 34; DOROTEA, Regina di Danimarca e Norvegia: I 148 34.
- BRANDO de, JACOBUS: I 19 20, 21, 22, 23, 25, 120 29, 31; PETRUS ANDREAS: I 19 20, 24.
- BRANDOLINUS SIGISMUNDUS, ductor, filius Tiberii: II 174 13; III 146 9, 149 27; TIBERIUS, ductor, pater Sigismundi: III 146 35.
- BRANT GIORGIO: v. Branda.
- BRAVIS PETRUS de: III 21 16.
- BRAVUS ANTONIUS: I 306 15.
- BRASCIS (Brassis) de, quidam vayrarius: II 109 4, 5.
- BREGALIA, vallis: I 28 18.
- BREGNANO de: v. Spinula.
- BREGNANUM in Therdonensi, feudum: II 115 13, 120 8, 9, 128 25, 132 3, 141 28, 142 8, 144 3, 12, 17, 177 26, 204 28, 239 25; III 9 28, 24 14, 245 16; castellanus arcis:

- II 173 4 (vedi anche: Boscho Facinus Ragia).
- BREGNUM: II 12 26, 44 10, 105 18; Prepositus Sancti Pantalconi de Bregno: II 105 17 (vedi anche: Castiliono Rigolus de); vallis: II 357 27.
- BRELLA: v. Borella.
- BREMBATE de: v. Bertinus.
- BREMIDE: III 104 7; Prepositus: III 104 7.
- BRESANIS MARCUS de: II 210 28.
- BRESCELLO: v. Bersilium.
- BRESIA: v. Brixia.
- BREXANUS KAROLUS, orator saonensis: II 28 26, 158 37.
- BRIANTIA MONS: v. Mons Briantie.
- BRINA BARTHOLOMEUS: I 62 11.
- BRINGERIUS NICOLOSIUS, nuncius Marchionis Finari: III 55 12 17.
- BRIONA: III 96 1.
- BRISCILUM: v. Bersilium.
- BRIUSCHO de: v. Cosmus seschalchus.
- BRIVIUM (Brivio), rocha: I 151 27; BRIVIO de: v. Jacobus Stephanus, Johannes.
- BRIXELLUM: v. Bersilium.
- BRIXIA (Brescia, Brescia): I XIII, 267 10; II 120 4; III 11 11, 36 31; <ager>: II 89 1; Monasterium Sancte Juliette: III 11 11; moniales Sancte Juliette: III 11 11; 36 31; Officiales: I 267 11; Rectores: II 120 4; terra: III 158 8; territorium: III 122 16 (vedi anche: Johannes de, cancellarius Roberthi Sanctiseverini, Johannes Petrus de).
- BRIXILUM: v. Bersilium.
- BROCARDUS, orator Berne: I 193 14, 29, 194 6.
- BROCCHIS JACOBUS de, presbyter: I 226 17.
- BROLETTO: v. Mediolanum.
- BRUGOGNA: v. Borgogna.
- BRUNELLIS, ille de: I 205 17.
- BRUNORUS PETRUS: II 104 23, 165 19; SILVESTER, presbyter, filius Petri: II 104 23, 165 19.
- BRUSATIS PETRUS MARIA de, presbyter: III 244 28.
- BRUSCULUS ALBERTUS, comes, Potestas Parme, Capitaneus Burgi Vallis Tarri: II 281 20, 31, 293 25, 338 20.
- BUCCHA ANTONIUS, notarius mediolanensis: III 238 13.
- BUCELLARIUS PETRUS: II 99 38.
- BUCHIS JACOBUS de: III 20 29.
- BUGHIARINUS ANTONIUS, Capitaneus Cotignole: I 21 6, 51 1.
- BUGIUS JOHANNES: III 10 6, 25 29.
- BULGARUM: II 351 15, 19, 356 17; III 195 1, 2; consortes: II 351 15, 19.
- BULLA FRANCISCUS: I 91 21; II 324 18, 347 13, 15, 24; III 98 23, 24, 101 2, 9, 207 3.
- BULLATUS (Bullate) CHRISTOFORUS de: I 169 1, 32, 256 21, 258 14, 18, 259 5, 263 24; II 133 1, 3; III 146 14, 16, 172 7, 8.
- BULLIS don ARLENTIUS de: I 233 8.
- BULLIUM: II 77 4.
- BULOGNINUS: v. Atendolis de.
- BUMPERTIS (Bompertis) DIONISIUS, filius: III 135 19; LANFRANCHINUS, pater Dionisii: III 135 16, 17, 19, 22.
- BURALLIS ALEXANDER de, parmensis: I 16 22; II 231 21.
- BURALLUS JOHANNES FRANCISCUS: II 243 4.
- BURAZZONUS GIBILLINUS: I 16 9.
- BURCHIS GABRIEL de: III 22 12.
- BURGES: II 174 31.
- BURGIS JOHANNES de, secretarius Domini Veneti: III 221 13, 19.
- BURGO de, ALOYSIUS: I 96 28, 97 1, 131 3; ANTONIUS: I 137 15; FRANCISCA: III 28 29; NICOLAUS: III 28 30.
- BURGOGNA: v. Borgogna.
- BURGONOVUM: II 260 3.

- BURGUNDIA (Borgogna): I 194 11, 253 13, 19; II 117 26, 29, 31, 32, 37, 118 5, 7, 10, 14, 292 7, 294 17; III 35 14, 93 34, 94 1; Dux nunc: v. Valois Carolus (Carlo il Temerario); Dux cum Ducissa: v. Asburgo Massimiliano e Maria di Borgogna; nuncius Ducum apud Imperatorem: II 118 7; oratores Ducum Burgundie (Baldinus Iustus): II 117 26, 28, 118 14, 19. Vedi anche: Borgogna.
- BURGUS FORNARIORUM: II 348 16.
- BURGUS MANERIUM (Borgomanero): II 80 7.
- BURGUS SANCTI DONINI (Borgo San Donnino, Fidenza): I 14 21, 38 21, 58 25, 160 31; II 56 6, 137 22, 236 15, 312 23; III 128 6, 150 16, 18, 256 33; Commune: I 160 30; Communitas: II 56 7; datium: III 128 6; Potestas: II 56 6, 137 21, 236 16.
- BURGUS SICIDE (Burgus Vallis Sicide, Borgosesia): III 226 34, 227 1, 241 23.
- BURGUS VALLIS SESIE (Borgosesia): III 210 14.
- BURGUS VALLIS TARI (Tarri, Thari, Borgo Val di Taro): II 236 5, 10, 240 10, 11, 12, 241 12, 254 8, 12, 261 20, 293 25, 334 10, 338 21, 24, 340 10, 38, 341 17, 354 20; III 45 32, 58 29, 72 20, 220 33, 221 1, 249 9, 18, 253 30; ambaxiatores: II 236 5; Archipresbyter, nuncius Johannis Petri Vicecomitis: II 334 10; Capitaneatus: II 281 32, 293 25; Capitaneus: II 293 26; Commissarius: II 338 21, 24; III 220 33; Comunitas: II 254 8; oratores Communitis: II 254 8, 11 (vedi anche Brusculus Albertus).
- BURMIO de: v. Nicolinus.
- BURMIUM (Bormium, Bormio): I 47 11, 86 23; II 86 16, 107 22, 24; III 65 5, 67 32, 103 6, 113 34, 35, 36, 114 2, 32, 118 19, 20; Communitas: II 107 23; III 113 34, 36; nuncii Burmini: III 114 2; Potestas: I 86 22; II 86 16, 107 22, 24; III 67 32, 113 35, 118 19, 34 (vedi anche: Crepa Franciscus, Vicecomitibus Bernardus).
- BURRATUS, v. Marocius Bartholomeus.
- BURRIS JOHANNES ANTONIUS de, castellanus Cassani: II 56 30, 34.
- BURRUS Laurentius: III 182 34.
- BURUNTIO de THOMAS, nobilis civis Vercellarum: II 298 4, 6, 8, 9, 11.
- BUSNAGO de: v. Dominicus.
- BUSNATE de: v. Dominicus.
- BUSSETO de: v. Christoforus, Johannes Antonius, Johannes Franciscus.
- BUSSETUM (Buxetum, Busseto): I XXIV, 14 20; II 36 22, 140 7, 154 9, 190 3, 206 2, 306 21, 311 3, 7, 9, 325 20; III 49 7, 9, 66 23, 85 3, 91 30, 93 7, 94 24, 98 10, 109 31, 110 19, 115 8, 9, 14, 17, 25, 152 31, 153 14, 15, 17, 175 32, 33, 177 12, 183 29; castellanus: III 183 29, 30, 33, 184 2, 4; Potestaria: III 49 9; Potestas: III 153 17; Prepositus: v. Bernerius Antonius.
- BUSTI de, ANDREAS: II 302 21; III 79 19, 33, 151 5, 159 11; ANTONIUS: II 324 31, 347 7, 355 28; III 256 32; JACOBUS: III 75 7; JOHANNES, collateralis: II 158 4, 309 12, 17; III 51 28, 160 35, 36, 161 2; LAURENTIUS: I XV, 4 9.
- BUSTUM ARSITUM (Busto Arsizio): II 10 14, 24 12, 340 17; Potestas: II 10 14, 24 12.
- BUTICHIELLA: v. Buttigiella.
- BUTICHIELLA CHRISTOPORUS, orator parmensis: I 189 26.
- BUTIGHELLA DANIELIS, januensis: III 193 18; MATHEUS ser, cancellarius: II 297 26, 327 14, III 105 28.
- BUTTIGHELLIS RICARDUS et fratres: III 219 6.

- BUTTIGIELLA (Butichiella, Butychiella, Bottigella) JOHANNES MATHEUS, Consiliarius secretus seu senator: I XVIII, 5²⁶, 13¹, 85¹, 186¹³, 241³⁴; II 342²⁸; III 77², 100¹¹.
- BUXETUM: v. Bussetum.
- BUYS de, LAURENTIUS, presbyter parmensis: II 132²¹; LUCHAS: III 23⁶.
- BUZALINUS JOHANNES ANTONIUS: II 259¹².
- BUZANO LAURENTIUS de, detentus: I 218³².
- Caballari: I 249²¹.
- CABORRETE (Caboret) PHYLIPPUS de, orator Ducisse Sabaudie: II 138²⁴, 142¹², 143¹², 144²⁵, 150⁵.
- CACARANA ANTONIUS: II 87³⁵; III 154³¹, 159¹⁸, 164²²; NICOLOSINA: II 121³².
- CACARANUS LAURENTIUS, cancellarius Capitanei Justice: I 51²⁹.
- CACIA AUGUSTINUS: II 237²²; (Catia) FRANCISCUS: III 213^{29, 34}; GEORGIUS: II 211⁶; OPIZINUS, filius Blanche de Becharia: III 213²⁸.
- CACCIALEPORE (Caccialebere, Cazalepore): I 99³³; II 42⁵, 45^{18, 40}, 51⁷, 53¹⁹, 142²², 143¹⁶, 144³⁰, 324^{18, 20}; III 174³¹, 175⁴, 203²⁹, 206²⁵, 249²⁰, 251^{15, 27}.
- CACIUS de, JOHANNES PETRUS: II 237²⁰; JOHANNES PHYLIPPUS: II 237²⁰; STEPHANUS: II 237^{20, 22}.
- CAGAFERRIS GALIENUS de: III 20³².
- CAGNOLA ALOYSIUS: III 190¹⁷; ANGELUS: I XXXVII; HILARIUS frater: III 237^{26, 27}; JOHANNES: II 272²⁶; JOHANNES ANDREAS, doctor Consilii Justicie, consiliarius ducalis: I XXXVII, 30²⁷, 39⁶, 47⁶, 114⁹, 127²⁴, 132³⁰, 133¹⁰, 142¹⁴, 165¹⁷, 182³², 200³⁵, 213¹⁴, 256⁵, 264²⁵; II 11³³, 33²⁴, 35^{7, 28, 33}, 42⁹, 50²⁰, 52¹⁸, 55³³, 57⁴, 60²², 97⁴, 98³⁶, 99¹, 132²⁹, 134³, 136²⁴, 163³, 165¹², 184¹⁰, 245⁷, 249^{1, 4}, 251²¹; OBIZIUS: II 141¹¹.
- CAGNOLIS PAULINA de: II 141⁹.
- CALABRIA: I XXXII, 17^{18, 20, 34}, 145^{24, 28}, 147³³; II 180¹⁷, 252¹²; III 53^{6, 9, 16, 18}, 121¹⁹, 180¹⁶; ALOYSIUS: v. Aloysius de; Ducissa: v. Sfortia Ippolita; Dux: II 180¹⁷; III 53^{6, 9, 16, 18, 19, 23}, 82⁴, 121^{19, 20, 27, 37}, 180¹⁶ (vedi anche: Anjou Carolus).
- CALCHUS: v. Chalcus.
- CALCIAVACHA JOHANNES, Potestas Janue et Papie: II 348^{18, 36}.
- CALESTANUM: III 89¹⁷.
- CALISTUS de BINASCHO: III 230².
- CALLIANO, battaglia di: III 72³³.
- CALVIGNANUM: III 77².
- CALVIGNASCHUM, locus: III 244¹⁹.
- CALVIS CHRISTOFORUS, quidam: II 147⁸; JACOBUS de: II 147^{7, 10, 12}.
- CALVISANUM: I 150³¹.
- CALVUS PHILIPPUS: II 286^{10, 13, 14}.
- CALZAVACCA JOHANNES, parmensis: I 305²⁸, 306¹⁴.
- CAMAIORE in Lucensi: III 92³².
- CAMARIANUM: II 120¹⁴, 161³⁴.
- CAMARII: I 83²³.
- CAMBIAGO CHRISTOFORUS, cancellarius et ducalis secretarius in Curia Arenghi: I XV, XX, 4¹⁶, 83^{27, 29}, 90², 114^{30, 32}, 177¹³, 180¹³, 188²⁴, 198¹⁵, 200³⁶, 201⁸, 210¹³, 212³⁶, 214^{23, 27}, 221³⁷, 241⁵, 242^{1, 5, 6}; II 24⁹, 27³⁰, 30²², 49²⁴, 67⁹, 97⁸, 230²⁵, 231^{1, 6, 9}, 252³¹, 270⁷; III 23^{20, 24}, 25²³, 63^{6, 13}, 64³⁰, 65³, 68³⁴, 73^{16, 37}, 78^{28, 31}, 88²⁴, 91¹⁷, 96¹⁸, 125¹⁸, 140⁴, 249²⁰, 251¹⁴, 256¹⁰; FRANCISCUS de, Referendarius generalis: I 295⁹; II 112^{5, 33}, 129²⁰, 166²³, 267³².

Camera columbinarum, ducalis: v. Mediolanum.
 Camerarii: v. Argenton, Mediolanum.
 CAMERINO: II 264 6, 35; Dominus: v. Varano.
 Campalestrum: I 274 25; III 178 29, 31, 188 24.
 CAMPI: II 161 14, 197 5, 6; «potestas»: II 197 5 (vedi anche: Granozio Andreas, de).
 CAMPOBASSO, conte di: v. Monfort di Gambatesa Cola.
 CAMPOFREGOSIO (Campofregoso, Fargosius), familia de: II 305 31; AUGUSTINUS: II 312 16; BAPTISTA (Baptistinus), Dux Janue: I xxxvi, 111 16, 33, 166 31, 218 2, 249 26, 235 6, 12, 285 12; II 12 36, 26 15, 45 35, 85 3, 121 10, 132 5, 152 11, 157 28, 33, 160 31, 38, 161 2, 172 13, 177 10, 185 14, 16, 218 30, 219 2, 5, 7, 233 14, 241 6, 27, 30, 32, 35, 39, 242 12, 262 9, 268 36, 281 23, 292 5, 305 21, 28, 326 24, 30, 327 2, 28, 329 4, 330 13, 22, 25, 28, 331 4, 6, 339 7, 8, 10, 340 8, 25, 27, 28, 31, 36, 341 1, 9, 11, 13, 14, 36, 344 1, 3, 6, 10, 13, 350 34, 37, 351 3, 359 10, 16; III 36 28, 30, 54 28, 30, 55 15, 23, 75 22, 24, 78 20, 94 30, 102 31, 155 34, 35, 156 2, 7, 169 25, 193 12, 18, 24, 26, 194 5, 6; BARTHOLOMEA, uxor Perini, mater Baptiste: II 340 8, 36, 341 1, 14, 35; JOHANNES BAPTISTA: I 238 11; JOHANNES GALEAZ: II 305 20; LAZARINUS: II 305 21; LUDOVICUS: I 47 9, 36, 222 23, 230 2, 231 3; II 131 17; PAULUS, Arcivescovo e Doge: I 111 33; PERINUS, Doge, pater Baptiste: II 152 11, 341 34; ROLANDINUS: II 87 11, 12, 14, 121 29, 138 39; SPINETTA: I xiv; THOMAXINUS, Gubernator Corsice: I 37 14, 32, 104 29, 31, 110 4, 119 13, 16; II 244 21, 23, 245 31, 246 4, 5, 9, 18, 22, 25, 26, 28, 32, 36, 249 15, 18; III 78 16, 94 28, 158 14, 15.

CANARI, arx: I 33 26.
 CANARIE (Capo Verde, isole): II 248 28.
 Cancellaria: v. Mediolanum.
 «Cancellaria Consilii Justicie»: v. Mediolanum.
 Cancellarii (Cancellieri): I xxxi, xxxii, xxxv, xxxviii, xxxix, xlviii, l, 102 30, 116 7, 202 23; II 247 29 (vedi anche: Alexandria, Laude, Mantua, Mediolanum, Modoetia, Monsferratum, Parma, Placentia, Venetiae).
 Cancellarii Capitanei Justicie: v. Mediolanum.
 Cancellarii Consilii in Curia: v. Mediolanum.
 Cancellarii Consilii Secreti: I xxxi, xxxii, xxxiii (vedi anche Mediolanum).
 Cancellarii ducalis Familie armorum: I 275 30, 34, 276 9 (vedi anche: Mediolanum).
 Cancellarius: v. Bonromeis Johannes, Sfortia Philippus, Torellis, Comite de.
 Cancellaria del Senato: I xxxix, xlviii.
 CANDIDUS, procurator Firmi Sichi: I 54 15.
 Caneparii: v. Parma.
 CANIS (Canibus) PETRUS de, Potestas Assaroni: I 239 14; III 33 7, 10.
 CANOBINUS ANTONIUS, notarius Mediolani: III 238 13.
 CANOBIO de: v. Franciscus.
 CANONICA (Vallis Lugani): II 281 14, 16.
 CANONICA GEORGIUS de, et fratres de Lugano: II 323 6, 9.
 Canonicatus: v. Mediolanum.
 Canonici: v. Mediolanum.
 CANTARINUS ANTONIUS: I 84 18.
 CANTELLIS, illi de: II 66 2.
 CANTELLUS (de Cantellis) GALEOTTUS: III 22 2; GALVANUS: I 14 13, 17 2, 91 5, 155 32, 35, 165 24, 221 23, 24, 232 17, 305 4, 306 9; II 65 4, 68 28, 30, 69 3, 106 10, 346 18; III 116 1, 120 17, 121 4, 190 8, 9,

- 197³², 203³², 207⁷, 253⁸; JOHANNES FRANCISCUS: I 14²⁴, 223¹⁶, 232^{19, 35}, 306¹; MARTINUS: I 80¹⁵; PANTALEON, parimensis: I 16²⁰; II 231³⁶.
- CANTONO de, ALOYSIUS: III 75^{7, 8}; BAPTISTA: III 231¹⁶; JACOBUS ALBERTINUS: III 197²⁵; JOHANNES MARIA: III 231¹⁶; PETRUS ANDREAS BERNARDINUS: III 231¹⁶.
- Cantores: v. Mediolanum.
- CANTUCIIS de, ANDREAS: III 200¹⁶; URSOLINA, filia q. Andree, uxor Michaelis de Albertesiis: III 200¹⁶.
- CANTURIO de: v. Johannes Petrus.
- CANTURIUM (Cantù): II 51²⁹, 198²²; III 226³⁰, 244³².
- CANUS JACOBUS: I 144²⁸.
- CAPARE (Cajace): I XLIX, 6²⁹.
- CAPELLACH: II 332¹⁰.
- Capellani: v. Mediolanum.
- CAPELLIS BERTHOLA de: II 147²⁹.
- CAPISANIA nobiles de: II 323³².
- Capitanei: III 23¹¹; v. Alexandria, Belinzona, Bersilium, Burgus Vallis Tari, Clastigium, Clavarum, Cotignola, Crema, Domusdossula, Galarate, Glaraabduc, Janua, Luganum, Lumellina, Marthesana, Modoetia, Novaria, Papia, Parma, Placentia, Saxina Vallis, Seprium, Serezana, Spedia, Tellina Vallis, Therdona, Ultrapadum, Vicomercatum, Vultulina.
- Capitanei armorum, deveti, peditum, generalis, justicie, porte: v. Mediolanum.
- Capitulares: v. Mediolanum.
- Capitulum concessum cremonensibus super banchum: I 50⁹.
- CAPOCORSO OLIVIERUS TOMINI de, castellanus Sancti Columbani: I 33^{20, 23}.
- CAPONAGO: II 100⁶; JOHANNES DONATUS de: v. Johannes Donatus.
- CAPONAGUS: II 353³.
- CAPONIS BAPTISTA de: II 114^{5, 7}.
- Capolares: II 221^{25, 29}, 222¹; III 27²⁴, 47⁴.
- CAPRA ALOYSIUS: II 286¹²; PASINUS: III 182³⁴.
- CAPRANICA DOMINICUS, Cardinalis Sante Crucis: II 182^{4, 32}.
- CAPRIANA NOVARENSIS: II 292¹⁶.
- CAPRIS, fratres de: II 211²³, 278³⁰.
- CAPTANEIS JOHANNES de, armorum familiaris: II 273³.
- CAPUA de: v. Jacobus, Matheus.
- CARAMPO FRANCISCUS de: II 217³².
- CARANGNOLA JACOBINUS de: I 123²⁶.
- CARATE de: v. Pedrolus.
- CARAVAGIO de: v. Francischinus, Marchus.
- CARAVAGIUM (Caravaggio): I 203²³, 240³², 241², 245²⁹, 246^{3, 4}; II 10⁴², 24⁷, 29¹, 59³¹, 60¹; Ambaxatores: I 245²⁹; castellanus: v. Coracina; Commissarius: I 241²; Communitas: I 245³⁰, 246^{3, 7}.
- CARAZOLUS (de Carazolis) ANTONIUS: I 83^{26, 28}, 180⁹; II 13⁶, 48²², 61², 174¹⁴; III 225^{1, 4, 5}.
- CARCHANO de, ANTONIUS, coniux Helysabeth del Mayno: II 274¹¹; BERNABOS: II 211²⁴, 273²⁵; 278³⁰; BERNARDINUS: III 70⁵; CAROLUS: I 46¹²; JOHANNES ANTONIUS: III 9¹⁰, 17¹⁴; LANDULFUS, Arcivescovo: I 158³⁴; MICHAEL frater: II 135^{31, 33}; PETRUS presbyter: I 46¹; II 93²⁹, 258²⁷; PHILIPPUS: II 323¹⁸.
- CARCASOLA VERCELOLUS: II 120⁴.
- CARCO JOHANNES de Gattinara, de: II 257³.
- Cardinales: v. Ammannati Jacobus, Arcimboldus Johannes, Capranica Dominicus, Cybo Johannes Baptista, Gonzaga Franciscus, Mellini Johannes, Nar-

- dini Stephanus, Piccolomini Todeschini Franciscus, Riario Petrus, Riario Sansoni Rafael, Rothomagensis, Rovere Julianus (della).
- Cardinales, collegium: I 141 10; II 321 23; Romae: II 54 13 (vedi anche: Roma).
- CARENA FRANCISCUS, orator Marchionis Montisferrati: v. Charena.
- CARESETUM: II 63 33.
- CARETINI (famiglia Del Carretto): II 181 10, 39.
- CARETO (Carretto) ALBERTUS de: II 112 26; (Carretto) ALPHONSUS I, marchio Finari: I 150 30, 31, 33, 151 5, 8; II 121 32, 233 12, 27, 31, 32, 36, 39, 234 6, 10, 15, 22, 25, 26, 28, 266 6, 8, 9, 267 18, 23, 34; III 55 12, 13, 16, 19, 20, 162 14, 193 11, 12, 13, 194 3, 6, 7; (Carcetto) FRANCISCUS: III 223 25, 29; GALEATUS II (Galeottus), frater Alphonsi: II 233 38, 234 5, 266 6, 267 18, 23, 35; JOHANNES, marchio Finari: I 150.34 (vedi anche: Del Carretto).
- CARIMALIS JOHANNES MARIA: III 260 33, 35.
- CARIMATE, feudum: III 236 22.
- CARISSIMIS HILARIUS de: III 21 14.
- CARLINUS ANGLUS, squadrerius: I 242 37; III 251 16, 18.
- CARLIS JACOBINUS de: I 112 17.
- CARLO da FORLI, familiaris armorum: III 31 25.
- CARLO il Temerario: I XXIII; III 93 36 (vedi anche: Valois Carolus, dux Burgundie).
- CARLO III ANJOU-VALOIS: v. Anjou-Valois.
- CARLOTTA de VALOIS: v. Valois.
- CARMAGNOLA de: v. Jacobinus.
- CARNAGO de: v. Bernardinus.
- CARNELEVARIUS JOHANNES JACOBUS: III 168 12.
- CARNEVALIS JOHANNES MARIA: III 240 17.
- CAROLUS (III) ANJOU: v. Anjou.
- CAROLUS (Karolus, Carlo) de VALOIS (il Temerario): v. Valois.
- CAROLUS VII de VALOIS: v. Valois.
- CAROLUS VIII de VALOIS: v. Valois.
- CAROLUS de BAGNOCALVALLO: II 84 15, 108 15, 109 7, 122 29; de BONONIA: II 125 22; de CREMONA, Commissarius Berinzone: I 14 12, 28 19, 57 24, 66 24, 103 20, 21, 138 33, 227 36, 228 4; II 100 11, 12, 211 28; III 46 7, 202 13, 16.
- CARPANO PALAMEDES: I 239 6; III 189 7, 8.
- CARPI: II 123 18, 19; MARCHUS de: v. Marchus.
- CARPIGNANUM (Carpignano): II 62 4, 6, 9.
- CARRARA: I 65 31; FRANCISCUS de: v. Franciscus.
- CARRERA (Carea): II 173 6, 177 19.
- CARRETTO: v. Careto.
- CARTUSIA PAPIE (Certosa): II 88 22; III 160 26; (vedi anche: Papia, Carthusia).
- CARUGO de: v. Augustinus, Martinus, Zanonus.
- CARUSCHONIBUS BARTHOLOMEUS de: III 21 20.
- Casa ducale: v. Mediolanum.
- Casa de Milano (Sfortia): v. Mediolanum.
- CASABLANCA PETRUS de: I 277 25.
- CASADEI, Monasterium: I 176 21.
- CASALE: I 145 21, 147 28, 247 19; Episcopus: v. Teobaldeschi; Potestaria: I 145 20; Potestas: I 38 22.
- CASALEBUTTANUM: III 108 26.
- CASALE GUALONUM: III 126 14.
- CASALE MAIUS (Casalmaggiore): I 38 20, 21, 22, 204 26; II 40 6, 52 9, 10, 55 1, 11, 124 23, 190 8, 222 16, 237 6; III 209 4, 249 14, 16; Communitas: II 55 12; datarii: II 222 16; nuncius Episcopi:

- II 52 9; Officialis portus: II 55 11, 12; Potestas: I 204 26, 27; II 52 9, 55 2, 6, 124 23; III 209 4 (vedi anche: Vicecomes de Cella).
- CASALIBUTTANO de: v. Cressino.
- CASALINUM (Placentie): III 89 31.
- CASAMATTA, frater Johannis: II 250 15.
- CASATE de: v. Antonius, Christophorus, Gasparinus, Georgius, Gotardus, Helena, Petrus, Placentinus.
- CASATIIS AMBROSIUS de: II 105 18.
- CASELLAE: II 61 5.
- CASOLA BARTHOLOMEUS de: III 20 30.
- CASORATE de: v. Baldessar.
- CASPANO de: v. Gasparinus, Hieronymus ser Benedicti, Johannes, Martinus, Pau.
- CASPANUM (Caspano in Valtellina): II 76 35, 36, 77 1, 3, 5, 99 35, 36, 37.
- CASSANUM (Cassano): I XV, 58 28, 151 38; II 56 30, 189 6; III 126 18; castellani: II 56 30 (vedi anche: Burris Antonius); in THERDONENSI: I 162 35, 172 15.
- CASSINARIIS MARCHUS de: II 25 19.
- CASSINIS PETRUS de, habitator Melignani: II 197 23.
- CASSIO BAPTISTA de: III 254 9; FRANCISCUS: III 22 27.
- CASTA CAROLUS de: I 33 26.
- CASTAGNOLUM: II 170 15.
- CASTELIONUM: v. Castilionum.
- CASTELLACIO de: v. Alexander, Guerrierus, Jacobinus.
- CASTELLACIUM (Castellazzo Bormida), arx: I 144 29, 35, 166 20, 22; II 173 28, 240 17; castellanus: I 17 24, 166 24; II 159 29, 240 17.
- Castellani: Anonum, Bastita, Belinzona, Belreguardum Bersilium, Bigulia, Bolanum, Bregnanum, Bussetum, Cassanum, Castellacium, Castrum Curte Corsice, Clavena, Comum, Cremona, Curti, Fiachonum, Florenzola, Herba-
- longa, Janua Laude, Modoetia, Montanarium, Papia, Parma, Portus Veneris Prangarium, Sanctus Columbanus, Sanctus Florentius, Saona, Savignorum, Saxina Vallis, Tricium, Turretac Tricii, Uvada, Viglevanum, Vintimilium.
- CASTELLATIUM (Castellacium, Castellazzo): I XLIX, 17 23, 24, 26, 18 2, 23 11, 13, 14, 98 9, 128 13, 139 6, 140 25, 141 8, 147 20, 22, 199 12, 13, 14, 200 17, 18, 293 2; II 11 25, 34 5, 51 16, 63 7, 27, 154 2, 35, 155 3, 159 28, 34, 167 10, 243 15, 253 23, 337 10, 11; III 168 16; Communitas: I 17 28, 166 24; II 337 10, 12; oratores: I 128 13; Potestas: I 166 22; II 159 30, 32, 33, 35, 243 15, 16, 23; terra: II 337 11; Vicarius Potestatis: I 166 22.
- CASTELLAZZO BORMIDA: v. Castellacium, arx.
- CASTELLETO de: v. Augustinus.
- CASTELLETTUM CLAVARI: II 92 17; JANUE I 28 6; II 127 33, 184 9, 261 2, 275 24, 305 28, 340 28, 341 10, 36; castellanus: I 28 6; II 127 33; de MOMMO: I 34 40; III 163 6.
- CASTELLINA, assedio di: II 180 32.
- CASTELLIONO JULIANUS de, Capitaneus Clastigii: I 212 3; II 81 21, 22, 35.
- CASTELLO de: v. Franzus, Galeaz, Johannes Baptista.
- CASTELLONOVA de: v. Johannes de Castronovate.
- CASTELLONOVO: I 8 31.
- CASTELLUM ARQUATUM: v. Castrum Arquatum.
- CASTELLUM BONONIENSE (Castel Bolognese): I 72 7.
- CASTELLUM LEUCI (Castello di Lecco): II 81 6, 8.
- CASTELLUM DE PORTA JOVE (Porta Zovia, Giovia): v. Castrum Portae Jovis.

CASTELLUM OTTONIS: II 210 30.

CASTELLUM SANCTI PETRI: v. Castrum Sancti Petri.

CASTEL SAN ZOANNE de: v. Christoforo.

CASTENO CASTELLANUS de, armiger ducalis: III 231 15.

CASTBOLUM: II 138 8.

CASTIGIUM: I 111 8.

CASTIGLIA: I 209 31; II 248 32, 330 20; III 58 25; rex: II 330 20.

CASTIGLIA di, ALFONSO: I 209 33; ENRICO IV: I 209 34; ISABELLA: I 209 35; II 330 20.

CASTILIONO de, quidam: II 277 26; ALOYSIUS, cortesanus: I 186 22; II 156 12, 16; III 190 2; ABROXETUS: II 140 22, 24, 26; (Castiglione) BARTHOLOMEUS: II 140 20; BRANDA, Episcopus Comi, Gubernator Janue, orator ad regem Francie: I XVI, XVII, XIX, XXIV, XXVIII, XXX, 8 24, 35, 10 1, 47 17, 172 19, 24, 182 6, 31, 186 5; II 91 33, 127 12, 140 19, 24, 143 10, 145 10, 146 14, 151 27, 152 13, 157 21, 177 32, 203 8, 261 2, 269 17, 20, 305 24, 339 6, 340 22, 24, 341 6, 342 16, 343 13, 344 17, 346 3, 29, 347 31, 348 25, 350 3, 351 22, 352 20, 353 16, 354 25, 356 3, 25, 357 11, 358 8, 22; III 15 7, 16 4, 30, 18 21, 19 33, 23 29, 26 18, 27 33, 29 15, 32 15, 34 21, 35 22, 37 3, 38 3, 39 28, 41 27, 42 33, 44 19, 46 18, 48 3, 50 21, 54 19, 57 11, 59 7, 61 3, 62 14, 64 10, 66 30, 69 23, 72 8, 74 32, 77 17, 79 6, 81 6, 83 18, 85 11, 86 4, 87 16, 89 3, 91 3, 92 10, 95 3, 97 4, 98 33, 100 25, 102 4, 103 31, 105 19, 107 21, 109 9, 110 25, 111 35, 112 26, 114 5, 116 21, 119 6, 120 4, 121 31, 123 18, 125 3, 127 3, 128 25, 129 8, 28, 131 28, 133 21, 134 9, 135 7, 26, 138 3, 139 21, 142 25, 143 21, 144 12, 145 20, 147 24, 149 6, 150 3, 151 20, 153 3, 154 9, 155 12, 156 23, 157 28, 158 23, 160 3, 161 10, 162 18, 164 28, 165 29, 167 32, 170 12,

171 31, 172 32, 174 17, 175 19, 176 36, 178 4, 180 3, 181 16, 182 23, 183 4, 184 16, 30, 34, 185 12, 19, 187 6, 188 11, 189 23, 191 3, 192 34, 194 15, 196 3, 197 3, 198 27, 199 14, 200 33, 202 11, 24, 203 8, 204 3, 205 31, 207 20, 208 18, 209 24, 210 3, 19, 211 18, 212 10, 213 20, 214 30, 216 17, 217 3, 27, 218 28, 220 3, 221 24, 222 20, 29, 223 3, 224 25, 225 9, 226 10, 227 20, 228 13, 25, 230 6, 231 3, 30, 233 29, 234 24, 235 30, 237 3, 238 18, 239 21, 240 3, 242 2, 11, 243 13, 245 3, 248 12, 251 3, 252 28, 254 19, 255 30, 257 3, 259 3, 263 3, 261 25, 267 9, 24; BRANDA Advocatus phiscalis, doctor, Commissarius ducalis: I 91 14, 151 30, 176 1, 212 34, 231 36, 232 26, 237 11, 280 18; II 29 1, 30, 101 27, 182 19, 324 12, 325 9, 13; III 219 24, 26; BRANDA de lanzeispezatis, filius q. Johannis: III 182 5, 185 10, 13, 192 25, 26, 29, 195 4, 6; CATHERINA: I XXIX; domus: II 140 22; FRANCHINUS, pater Johannis Antonii: I XIII; II 141 6; (Castello Sancti Petri) FRANCISCUS: v. Franciscus de Castello (seu Castilione Sancti Petri), magister Intratarum: FRANCISCUS, fili q. Guarnierii, coniux Rosane Del Mayno: II 230 17, 231 8, 10, 265 19, 23, 274 6, 12, 13, 16, 24, 33, 34, 275 2; III 203 9; GUARNERIUS, iurisperitus: I XIII; II 274 6, 33, 36; JACOBUS: I XXVIII, 152 32; JOHANNES (Giovanni Battista), Commissarius Therdone Ultrapadi: I 23 19, 169 29; II 40 7, 32, 49 26, 58 36, 87 10, 15, 103 6, 115 12, 16, 120 38, 121 27, 130 4, 5, 9, 144 13, 147 34, 38, 157 1, 7, 161 12, 164 28, 171 8, 29, 172 15, 173 20, 177 12, 25, 186 30, 190 9, 204 31, 253 25, 259 11; III 56 22, 75 27, 99 26, 137 20, 184 30, 32, 185 10, 234 14, 15, 258 11; (Castiglione) JOHANNETUS: II 140 20; JOHANNES ANTONIUS, bancherius: I 64 10, 69 33, 98 6; II 122 21, 27, 132 31,

- 166 28; III 257 17; JOHANNES ANTONIUS, filius Franchini: II 141 5, 6; JOHANNES BAPTISTA, frater Episcopi comensis: III 184 33, 34, 185 12, 15; LUCIA de Judicibus: III 162 28, 192 22, 203 10, 239 7, 241 9; MARCHUS: II 302 13; PAULUS: III 115 36, 116 7, 11, 121 8; RIGOLUS, prepositus Sancti Pantaleoni de Bregho: II 105 17; ROSANA (Roxana) uxor Francisci: III 162 30, 192 24, 203 9, 239 7, 10; SFORTIA: v. Sfortia de; ZENONE, Vescovo di Bayeux: I xxviii.
- CASTILIONUM (Castelionum, Castiglione): I 61 17, 18, 69 10, 13, 107 13, 17, 19, 28, 32; II 106 25, 311 8; III 189 16; Communitas: I 107 13, 17, 28, 32; concilium (consilium): I 69 13; nuntii Comunitatis Castilioni: I 107 13, 16, 19, 27, 32 (vedi anche: Cataneis Falamischia Antonius); Potestas: II 106 25.
- CASTIONO: v. Castiliono.
- CASTIONUM IN LAUDENSI: II 243 22, 294 1; III 40 11; Communitas: II 243 22, 25.
- CASTIONUM PLACENTIE: II 135 8, 11, 333 6.
- CASTRO SANCTI PETRI de: v. Francischinus.
- CASTRONO de: v. Donisinus.
- CASTRONOVATE de: v. Donisinus de Castrono, Johannes.
- CASTRUM ARQUATUM (Castell'Arquato, Castellum Arquatum): I 91 15, 109 33; II 88 20; III 107, 26 3, 71 2, 25, 74 30; Comune: III 26 3; Potestas: II 88 20.
- CASTRUM CASEMAIORIS: I 72 22.
- CASTRUM CURTE CORSICE: III 189 1; castellanus: III 189 1 (vedi anche: Rippa Franciscus).
- CASTRUMLBONE (Castelleone): I 61 17, 159 19; III 88 15; daciarii: III 88 15; locutenens Potestatis: I 61 17; Potestas: I 61 17, 159 19.
- CASTRUMNOVUM (Castelnuovo): III 132 29.
- CASTRUMNOVUM BUCCE ABDUE (Castelnuovo Bocca d'Adda): I 78 4, 37, 164 3, 4, 5; II 256 30, 257 1, 259 30, 289 26.
- CASTRUMNOVUM CREMONENSE: III 53 41.
- CASTRUMNOVUM LAUDENSE: II 289 29.
- CASTRUMNOVUM PARMENSE: II 306 6, 34; III 71 4, 25, 74 30.
- CASTRUMNOVUM PLACENTIAE (Castelnuovo piacentino): I 69 36, 123 10, 139 7, 147 19, 21, 200 17; II 42 10, 88 19, 136 31, 137 2, 178 23, 26, 181 27; III 43 19; Consul: II 178 26, 181 27; Potestas: II 88 19, 178 23.
- CASTRUMNOVUM IN THERDONENSI (Castelnuovo Tortonese): I xiv, xxxviii, 53 14, 59 5, 60 4, 139 37, 165 18, 23, 169 24, 171 15, 174 5, 175 17, 226 7, 256 7, 264 7, 16, 26, 276 26; II 13 11, 49 23, 61 5; III 96 35, 169 28, 30; ambaxiatores: I 59 5; Communitas: I 53 14, 60 6; oratores: I 53 14, 60 4, 7; Potestas: I 169 24 (vedi anche: Colletta Baptista).
- CASTRUM PELLEGRINUM: III 71 25, 74 20.
- CASTRUM PORTE JOVIS MEDIOLANI: v. Mediolanum.
- CASTRUM SANCTI JOHANNIS (Castel San Giovanni): II 310 12; III 80 32, 187 1, 3; Potestas: III 80 33, 187 1, 3 (vedi anche: Jacobus).
- CATABLANO GERARDUS de: III 22 3.
- CATALANI (Cathalani): I 37 32; II 9 17, 19 30, 20 1, 330 18, 32.
- CATALANO FRANCO: I xiv.
- CATALANUS (Cathelanus) JOHANNES, magister: II 181 19, 275 9, 11, 13.
- CATANEIS FALAMISCHIE de, ANTONIUS, nuntius Communitatis Castilioni: I 107 13, 108 6.
- CATANEO LUCHINO: I 34 40, 35 1, 2, 4.
- CATANEUS BERNARDUS: I 104 32, 119 18.
- CATELLANUS DOMINICUS: I 199 16.

- CATHANEIS CATHARINA de: II 141 13;
III 256 25, 27.
- CATHELANUS; v. Catalanus.
- CATHERINA de MANDELLO, Comitissa
Piopere, uxor Ottonis: I 63 13, 71 15, 19,
85 18, 20, 98 1, 165 27, 212 13, 37; II 112 19,
21, 130 3, 5, 147 33; III 240 26, 28.
- CATIA JOHANNES PETRUS, Officialis sa-
nitatis; I 58 30; vedi anche: Cacia.
- CATO, maritus Savoyne: I 278 33.
- CATTANEIS JULIUS de, cancellarius
ducalis: III 164 2, 3.
- CATTANEO MARCUS, Episcopus Alexan-
drie: I 159 38.
- CAUCIIS (Cautiis) OTOLINUS: III 57 31,
86 22.
- CAURSUM: I 31 26.
- CAVALCABOBUS, marchiones de: I
xxvii; III 43 18.
- CAVALCHINUS: II 120 7, 11.
- CAVALERIORUM, vallis: III 62 11, 103 18, 22.
- CAVALETO JOHANNES de: III 63 25, 27.
- CAVALLERIS LAURENTIUS de: II 266 22.
- CAVALLUS ALOYSIUS, orator cremo-
nensis: I 83 30.
- CAVETIUS JACOBUS: I 47 29.
- CAVIRANO de, GASPAR: III 21 13, 200
20; JOHANNES TADEUS: III 211 8, 217 22.
- CAVITELLUS JUSTINIANUS, cremonensis,
orator regis Hungarie: II 311 13, 15, 27,
33, 314 20, 26, 30, 315 2, 4, 28, 316 26, 29,
322 6, 331 25, 332 3.
- CAVIZONUS JOHANNES: I 227 26.
- CAYACE (Caiazzo): I XLIX, 6 29.
- CAYMIS (Caymus) de, GASPER frater
Johannis Baptiste: II 213 30; JOHANNES,
castellanus Cremona: II 12 37, 46 2,
139 27, 150 6; JOHANNES BAPTISTA, auli-
cus ducalis: I 186 23; II 213 30, 244 15,
324 17, 352 13; III 51 33, 207 3; RAPHAEL,
castellanus Cremona: II 139 27, 150 6;
III 10 26, 31 8, 11.
- CAYMUS (de Caymis) BARTHOLOMEUS:
I 226 19, 22, 25; BONIFORTIS, olim Po-
testas Tirani: I 155 26, 28; FRANCISCUS:
III 230 21; GALBOTTUS: II 12 37; JOHAN-
NES PETRUS: III 238 31; MORELLUS, olim
factor Sfortie Lodovici: III 68 16, 100 1;
PETRUS: III 230 19.
- CAYNARCHIS JOHANNES FRANCISCUS
de: I 176 16, 17, 178 9, 12.
- CAYRATE LAZARINUS de: II 61 15.
- CAZABONUS DONINUS de: II 236 14.
- CAZAGO de, AMBROSIUS: II 334 21, 26;
III 170 23; HUGUS (Ugus), presbyter,
frater Ambrosii: II 309 13, 15, 17, 334 21,
24; MARTINUS, presbyter ordinarius Ec-
clesie Maioris: II 266 30, 271 31, 334 20;
III 218 16.
- CAZALEPORA: v. Caccialepore.
- CAZOLA LAURENTIUS: I 39 11, 40 1, 43 17.
- CAZONIBUS quidam de, fictabilis Pla-
tinus: II 299 16.
- CELLA de, ANTONIUS presbyter, nuncius
Spinule: II 12 10, 41 15, 80 11; ARDI-
CINUS, vicarius Capitanei Justicie me-
diol.: I 182 16.
- CELLANO (Celano) FRANCISCUS, duc-
tor: II 174 15; III 204 25; HIERONIMUS,
comes: II 121 1.
- CEMO de, ALEXANDER: III 68 30; BAL-
DESSAR, comes, Capitaneus Vallis Sa-
xine, Vallis Telline: II 336 12, 338 7;
LIONELLUS: II 197 4; III 67 18, 19.
- CENANUS MARTINUS, lucensis: III 160
16.
- CENCETTI GIORGIO: I XII.
- CENNI ORPHEUS de RICHAVO, senator:
I xv, xvii, xviii, xxi, xxv, xxvi, xxx,
3 32, 10 9, 12 5, 31, 14 2, 15 3, 17 8, 18 10,
19 11, 20 33, 22 8, 24 30, 27 1, 28, 28 29,
29 11, 30 18, 31 33, 33 12, 35 20, 37 5, 24,
39 24, 40 15, 41 8, 15, 43 5, 32, 46 24, 48 7,
49 5, 50 22, 52 7, 53 4, 54 8, 55 16, 56 4,

57 8, 58 2, 22, 59 21, 60 16, 62 1, 66 1, 67 2,
68 17, 70 13, 73 1, 74 9, 75 3, 21, 76 21,
77 19, 79 8, 80 27, 81 16, 82 9, 24, 84 28,
85 29, 87 16, 88 7, 89 25, 90 18, 92 3, 18, 93
12, 95 11, 96 20, 97 32, 98 26, 100 15, 101 7,
102 20, 103 13, 33, 105 23, 107 1, 108 18,
109 15, 111 2, 26, 112 32, 113 17, 114 3, 24,
117 11, 22, 35, 121 2, 24, 122 33, 123 21, 124
7, 31, 126 26, 127 13, 128 6, 24, 129 24,
130 18, 131 11, 132 13, 133 6, 134 25, 136
11, 137 27, 140 2, 141 27, 144 10, 146 7,
147 7, 149 2, 22, 150 23, 152 18, 154 8,
156 14, 157 8, 19, 158 5, 160 23, 161 25,
163 30, 164 29, 166 7, 168 6, 21, 170 12,
172 2, 173 2, 16, 29, 174 26, 176 27, 178
17, 179 16, 181 6, 25, 183 4, 184 14, 185 24,
187 27, 188 16, 189 6, 192 7, 193 7, 195 10,
196 4, 197 5, 23, 198 10, 199 5, 200 27,
201 17, 202 14, 31, 203 14, 205 5, 206 15,
208 2, 37, 209 22, 211 14, 212 20, 214 11,
215 27, 216 34, 217 28, 219 8, 222 12, 33,
224 12, 225 21, 226 36, 228 24, 229 21,
230 26, 233 27, 234 28, 235 26, 236 28,
237 27, 238 14, 32, 240 23, 241 26, 242 20,
243 27, 246 31, 248 2, 250 1, 252 10, 255
24, 257 6, 25, 259 22, 263 17, 264 33, 266 23,
267 36, 270 5, 272 23, 274 33, 277 6, 278
10, 28, 279 8, 280 12, 27, 281 31, 283 4, 284
11, 33, 286 5, 287 20, 288 24, 289 19, 290 12,
33, 292 32, 294 34, 295 33, 299 24, 305 12;
II 17 5, 18 4, 20 18, 22 6, 23 20, 24 38, 25
26, 27 7, 28 7, 29 9, 30 3, 8, 31 20, 33 20,
34 11, 35 21, 36 6, 30, 39 6, 40 14, 41 7, 42
31, 43 19, 44 25, 46 22, 47 12, 49 6, 50 14,
52 28, 53 28, 54 22, 56 13, 57 13, 59 8,
60 12, 61 24, 64 6, 66 14, 22, 67 21, 35, 69 9,
72 5, 27, 73 24, 75 13, 77 11, 78 5, 25, 79 29,
80 19, 81 31, 84 5, 85 21, 86 30, 88 5, 89 28,
91 35, 93 6, 94 14, 95 11, 97 29, 101 4, 33,
102 22, 104 28, 105 27, 106 31, 108 6, 28,
111 11, 112 11, 113 27, 114 28, 116 18,
119 21, 121 19, 123 9, 124 4, 33, 125 27,

128 5, 16, 35, 130 15, 131 26, 134 15, 135 19,
136 10, 137 9, 139 14, 141 35, 143 30, 145 5,
146 5, 148 23, 149 17, 150 15, 151 19, 152
5, 153 10, 154 18, 155 28, 156 27, 157 15,
159 14, 163 33, 165 5, 30, 168 5, 169 4, 170
6, 172 31, 174 22, 175 29, 176 27, 178 34, 179
36, 180 30, 183 11, 30, 184 22, 185 34, 186
24, 187 5, 188 20, 190 20, 191 4, 28, 193 27,
35, 194 24, 196 23, 197 12, 198 15, 199 13,
200 5, 201 10, 25, 202 23, 204 12, 207 28,
208 6, 209 6, 21, 210 36, 211 17, 212 4,
213 24, 215 8, 216 19, 218 4, 24, 219 28,
220 12, 24, 221 19, 222 23, 224 27, 225 9,
226 4, 28, 227 20, 228 12, 230 31, 232 12,
234 37, 235 27, 236 31, 237 15, 28, 238 20,
239 14, 240 28, 242 20, 244 1, 245 28, 247
5, 248 9, 21, 249 30, 250 22, 251 10, 252 20,
254 1, 23, 255 16, 256 23, 258 11, 260 12, 26,
262 15, 263 23, 264 26, 266 1, 267 7, 268 6,
269 8, 26, 270 13, 271 6, 272 13, 274 1, 275
19, 276 8, 27, 277 32, 278 23, 279 6, 280 32,
282 1, 33, 284 1, 20, 285 22, 286 5, 287 32,
289 6, 290 20, 293 9, 294 10, 296 19, 297
20, 298 20, 299 6, 300 1, 21, 302 6, 303 15,
305 13, 306 12, 308 6, 309 1, 312 6, 32,
322 32, 324 6, 325 27, 327 10, 329 14, 331
19, 332 25, 333 32, 335 6, 336 6, 337 5, 20,
338 36, 339 20, 342 26, 344 22, 346 8, 32,
348 29, 350 7, 351 25, 352 25, 353 20, 354
26, 356 6, 29, 357 14, 358 11, 24, 360 13;
III 15 11, 16 7, 17 24, 18 22, 19 35, 26 21,
28 2, 29 18, 32 18, 34 25, 35 25, 36 25, 37 6,
38 6, 39 31, 41 29, 42 36, 44 1, 22, 46 22,
48 6, 50 25, 54 21, 57 15, 59 10, 61 6, 62 17,
64 12, 66 32, 69 25, 72 11, 74 36, 77 21, 79
10, 81 9, 83 23, 85 16, 86 8, 87 19, 89 6, 91 6,
92 13, 95 7, 97 8, 98 36 100 28, 102 8, 103
35, 105 20, 107 23, 109 12, 110 28, 112 29,
114 7, 116 24, 119 9, 120 7, 121 34, 123 21,
125 6, 127 6, 128 27, 129 10, 130 1, 131 31,
133 24, 134 12, 135 10, 28, 139 23, 142 27,
143 24, 144 16, 145 24, 147 4, 27, 149 9,

- 150 6, 151 22, 153 6, 154 10, 155 14, 156 24, 157 30, 158 25, 160 6, 161 13, 162 20, 164 32, 165 32, 166 16, 167 37, 170 15, 171 34, 173 1, 174 22, 175 22, 177 2, 178 7, 180 6, 181 19, 182 14, 183 7, 184 18, 185 22, 187 10, 188 15, 189 27, 191 7, 192 37, 194 19, 196 6, 197 7, 198 5, 31, 199 18, 200 37, 202 28, 204 7, 206 2, 207 24, 208 22, 209 12, 210 6, 23, 211 20, 212 12, 214 6, 33, 216 21, 217 7, 31, 218 33, 220 8, 221 28, 223 7, 224 30, 225 12, 226 13, 227 25, 228 29, 230 10, 231 7, 34, 233 33, 234 28, 235 35, 237 7, 238 22, 239 23, 240 6, 241 16, 242 14, 29, 243 17, 245 7, 247 6, 248 15, 251 6, 252 32, 254 21, 255 34, 257 8, 259 7, 260 6, 261 29, 267 12, 28.
- CENO: I XXIV; JOHANNES ANTONIUS de: I 216 25.
- CENTONIBUS (Centonus) PETRUS ANTONIUS de: II 286 26; III 21 11.
- CERADUS FRANCISCUS: III 261 2.
- CERISPIS PAULUS de, presbyter: I 99 4.
- CERMENATE de: v. Aloysius.
- Cerna: III 32 8.
- Cernedi: III 32 6.
- CERNERIUS JACOBUS: II 106 24.
- CERNITORIBUS de, ANTONIUS: II 66 8, 313 24; JACOBUS: III 22 17.
- CERNUSCHIO de: v. Ambrosius.
- CERNUSCHIUM (Cisnuscium, Cernusco sul Naviglio): I XXXVII; II 133 7, 39.
- CERRATIS LEONARDUS de: III 20 20.
- CERRETUM (Cerreto nel Lodigiano), Abbatia: I 46 4, 33.
- CERRUM: I 285 10; II 170 15; III 69 5.
- CERRUTUS: v. ALOYSIUS de CERMENATE; (Cirutus) GYRARDUS (Gerardus, Zerardus), orator secretarius: I 25 30, 172 13, 188 10, 198 22, 28, 258 1, 5, 291 22; II 24 22, 25, 192 1; III 89 21, 34.
- CERVA, contrada della, in Milano: III 253 34.
- CERVIA: I 188 12.
- CESAR, medicus Caravagii: I 245 31, 246 3; de PARMA, filius q. Morelli: III 98 24, 101 6, 112 20, 125 20, 130 30; de PISAURO: III 201 20, 204 23.
- CETELVILLANO CAROLUS de (Carlo di Grolée, signore di Chateauvilain nel Delfinato): I 207 2, 35.
- CHALCHUS (Calchus) BARTHOLOMEUS, secretarius: I XV, XVII, XXXI, XXXIX, 3 8, 4 17, 10 15, 13 4, 15 7, 17 12, 18 15, 19 16, 20 35, 22 12, 24 35, 27 6, 11, 19, 31, 30 23, 35 25, 37 10, 29, 41 20, 42 26, 43 9, 44 5, 46 29, 48 11, 49 10, 50 26, 52 11, 29, 53 8, 16, 54 12, 55 19, 56 8, 57 12, 58 6, 59 25, 60 20, 62 4, 10, 64 1, 9, 24, 66 4, 68 21, 70 17, 71 13, 33, 73 4, 74 13, 75 7, 24, 76 12, 25, 78 30, 79 12, 81 20, 82 12, 29, 85 34, 87 20, 88 11, 89 30, 90 22, 92 6, 21, 93 14, 95 15, 96 24, 97 35, 100 17, 101 11, 102 24, 103 17, 34, 105 27, 107 4, 108 23, 109 19, 110 17, 111 5, 30, 112 36, 113 21, 114 28, 117 15, 118 5, 37, 121 6, 28, 123 4, 125 4, 126 30, 127 17, 128 29, 129 28, 130 23, 131 14, 132 17, 133 16, 134 30, 136 15, 137 31, 138 31, 144 13, 25, 146 21, 147 12, 149 6, 150 27, 152 23, 154 12, 156 20, 21, 157 22, 159 5, 7, 160 13, 27, 163 34, 164 34, 166 12, 168 10, 26, 169 23, 170 17, 26, 171 3, 173 21, 174 31, 176 32, 177 6, 27, 179 21, 180 4, 10, 27, 181 12, 182 4, 185 29, 187 31, 188 21, 189 23, 192 1, 12, 24, 193 11, 195 14, 196 8, 199 10, 200 31, 201 21, 202 18, 203 5, 19, 205 10, 206 20, 207 12, 208 6, 209 26, 211 19, 212 25, 214 16, 215 18, 217 4, 33, 222 16, 223 4, 224 16, 225 26, 228 29, 230 31, 233 31, 33, 234 3, 33, 236 33, 237 31, 239 4, 240 28, 241 31, 242 24, 243 4, 32, 259 26, 262 24, 263 22, 265 4, 33, 266 28, 268 4, 270 10, 272 28, 274 17, 275 4, 277 11, 279 12, 280 32, 283 9, 285 4, 288 10, 29, 289 24, 291 4, 293 4, 296 3, 297 8; II 17

16, 18 9, 19 26, 20 22, 22 11, 24 29, 25 4, 31, 27 13, 29 14, 30 13, 31 4, 25, 34 16, 35 25, 36 11, 37 4, 39 11, 40 19, 41 12, 42 36, 43 24, 46 27, 47 17, 48 23, 49 11, 50 22, 52 7, 33, 54 26, 55 21, 56 18, 57 18, 59 2, 60 17, 61 29, 64 12, 66 19, 67 4, 68 4, 69 14, 73 4, 29, 75 18, 76 3, 77 16, 78 10, 30, 79 34, 37, 80 24, 82 4, 85 26, 86 35, 88 9, 12, 89 33, 92 4, 93 11, 94 3, 19, 95 16, 20, 98 4, 102 27, 103 13, 35, 104 17, 32, 106 35, 107 5, 108 10, 33, 109 32, 111 15, 112 16, 113 31, 114 24, 33, 116 23, 119 26, 121 24, 123 14, 124 10, 18, 20, 125 4, 14, 32, 127 25, 128 10, 130 20, 131 2, 30, 132 15, 134 20, 135 24, 136 15, 137 13, 139 19, 142 4, 143 33, 146 9, 18, 22, 148 18, 149 24, 150 21, 151 23, 152 9, 153 15, 154 22, 155 33, 156 31, 157 10, 158 24, 31, 159 3, 18, 164 4, 165 9, 166 4, 168 9, 169 8, 170 10, 172 35, 174 26, 175 33, 176 31, 179 4, 180 4, 181 4, 183 15, 185 4, 186 4, 28, 187 9, 188 24, 190 24, 191 7, 31, 193 30, 35, 194 28, 196 3, 27, 198 18, 200 9, 201 29, 202 26, 204 16, 208 10, 209 10, 25, 211 3, 21, 212 8, 213 28, 215 11, 216 23, 218 8, 14, 28, 219 32, 220 16, 221 23, 222 17, 27, 224 30, 225 12, 23, 226 8, 31, 227 23, 228 15, 230 34, 232 15, 235 3, 29, 236 34, 237 18, 238 3, 23, 239 17, 240 31, 242 24, 251 12, 252 23, 254 26, 255 19, 256 26, 257 15, 258 13, 260 16, 29, 262 18, 263 26, 264 20, 29, 266 4, 267 11, 29, 268 9, 269 10, 27, 271 9, 272 16, 273 24, 274 4, 275 22, 276 11, 30, 32, 277 18, 35, 278 26, 279 9, 281 6, 282 4, 283 3, 6, 284 4, 22, 285 25, 287 35, 289 9, 290 24, 293 13, 294 13, 296 21, 297 24, 298 23, 33, 299 9, 13, 300 4, 24, 302 9, 15, 303 19, 305 16, 306 15, 308 9, 309 4, 312 9, 313 3, 323 3, 324 9, 325 30, 327 13, 328 8, 329 17, 331 22, 332 28, 334 3, 335 9, 31, 336 9, 337 7, 23, 29, 339 3, 23, 342 33, 344 24, 346 11, 347 2, 348 32, 350 10, 351 29, 352 28, 353 24, 354 31, 356 10, 33, 357 19, 359 5; III

15 15, 16 11, 17 4, 28, 18 29, 20 5, 24 4, 9, 26 27, 28 8, 29 26, 32 24, 34 30, 36 4, 37 10, 38 12, 39 10, 40 4, 7, 41 35, 43 6, 44 28, 46 26, 34, 48 11, 49 25, 50 29, 53 2, 54 26, 57 20, 23, 59 16, 61 12, 62 22, 64 18, 67 4, 69 29, 72 15, 75 4, 76 3, 77 26, 79 15, 81 14, 83 27, 84 10, 86 13, 87 25, 88 27, 89 12, 91 11, 92 18, 95 12, 97 13, 99 4, 100 7, 34, 102 13, 104 4, 105 26, 106 3, 107 29, 108 2, 109 18, 110 34, 112 35, 114 12, 116 29, 119 15, 22, 120 12, 122 6, 123 26, 125 10, 126 31, 127 12, 128 15, 33, 129 14, 130 7, 132 4, 133 24, 134 5, 18, 136 5, 137 9, 11, 138 9, 139 29, 140 25, 142 31, 143 29, 144 6, 21, 145 29, 147 8, 148 4, 149 14, 150 12, 151 27, 152 20, 153 10, 154 16, 155 20, 156 30, 157 23, 158 3, 31, 160 12, 161 19, 162 26, 165 4, 166 4, 22, 168 5, 169 2, 170 19, 172 16, 173 7, 174 27, 32, 175 26, 177 7, 180 11, 181 24, 182 24, 183 12, 184 23, 185 27, 187 15, 188 20, 189 5, 32, 191 12, 193 4, 194 23, 196 11, 197 12, 198 10, 199 4, 22, 201 5, 202 33, 204 12, 206 5, 207 29, 208 27, 210 10, 29, 211 24, 212 17, 213 26, 215 4, 216 27, 217 12, 218 6, 220 13, 221 31, 223 12, 224 34, 225 17, 226 18, 227 28, 229 4, 230 16, 231 13, 232 6, 234 9, 34, 236 4, 237 12, 238 28, 239 28, 240 12, 241 21, 242 19, 243 23, 245 13, 247 12, 248 21, 251 11, 253 4, 254 26, 256 4, 257 13, 259 12, 260 11, 261 33, 267 18, 268 4; GABRIEL, Officialis salis, Magister intratarum ordinariarum: I 133 23; II 215 21, 22, 25, 324 30; III 134 33. CHARENA (Carona) FRANCISCUS, orator Montisferrati: I 285 6, 291 7, 19; II 144 5, 145 12. CHATEAUVILAIN: v. Cetelvillano. CHERIO de: v. Johannes Jacobus. CHERIUM: III 243 27. CHIAPPANUS: v. Ghiappanus. CHIARAVALLE DELLA COLOMBA: v. Clarevallis in Parmensi (Clarevallis Placentie).

- CHIARI: II 114 19.
 CHIARINO ANTONIUS: II 216 12.
 CHIASTROVILEN: v. Cetelvillano.
 Chiesa: I XIV.
 CHIOCIIS DEFFENDINUS de: III 133 14, 15.
 CHIOSIS ARASMUS de: I 148 20.
 CHITONUS: III 70 6.
 CHORBIN SILVESTRO, becharo: I 15 32.
 Christiani: I 191 2, 231 22; II 317 15.
 Christianitas universa, tota: II 315 31, 321 38.
 CHRISTIANUS, hebreus: I 284 16.
 CHRISTOFORO de CASTEL SAN ZOANNE, f. miglio ducale de arme: III 153 23, 28.
 CHRISTOFORUS, armiger coloniescus: I 66 19; de BUSSETO: II 263 2; de CORBETA: I 130 1; magister aromatarius Domine: I 239 16; de SONCINO, magister: II 79 19; de SONCINO, tubicen: I 269 20; de VARISIO, vicarius ordinarius Minorum: I 152 29; de VICOMERCATO: I 204 30; II 242 26, 292 20.
 CHRISTOPHORUS de CASATE, Capitaneus Vallis Telline et Lacus Cumarum: I 176 12; III 93 16.
 CHRISTUS: II 321 35, 322 2.
 CHYUR de: v. Johannes Aloysius.
 CICERANUS: v. Ciseranus.
 CIGARUS AMBROXIUS: III 37 14.
 CIGATIS BAPTISTA de, civis Novarie: III 188 29.
 CIMALOVIS CAROLUS de: III 21 3.
 CINCINELLUS ANTONIUS, orator regis Ferdinandi: I XVI, XVII, 9 21, 11 10, 32 5, 274 5, 6; II 87 5, 89 14; III 142 5, 265 26.
 CINGNOLO de: v. Ingegniolo Dominicus.
 CIPRO: v. Cyprum.
 CIREZIA MARCHUS, orator placentinus: II 344 27.
 CIRINGER HENRICUS de NURIMBERGH, teutonicus: II 84 15, 108 14, 109 7, 122 30.
 CIRIOLUS THOMAS, doctor cremonensis: III 57 32.
 CISARENGHUM: II 183 2.
 CISERANUS LAURENTIUS, notarius, vicarius Capitanei Justicie: I 258 14, 259 5, 260 13, 297 31, 298 1, 3, 7, 34, 299 6, 11, 18; II 74 15, 105 20; III 150 27, 179 27, 260 31 (vedi anche: Siseranus).
 CISNUSCULUM: v. Cernuschium.
 CITTADINIS de, BARTHOLOMEUS: III 152 8; DANIEL: III 152 8; JACOBUS: III 152 8.
 Cives: v. Mediolanum.
 CIVIS: I 162 7; vedi anche: vallis.
 CLAREVALLIS, abatia: v. Mediolanum; monaci: I 158 19.
 CLAREVALLIS IN PARMENSI (Chiaravalle della Colomba), Abatia: I 32 19, 35; II 182 3, 188 6, 10, 261 16; III 62 31, 66 13, 67 18, 70 32, 78 5, 88 23, 259 21.
 CLASTIGIUM (Casteggio): I 212 3; II 81 21, 22, 35, 256 15; III 247 28, 248 26, 32; Capitaneus: I 212 3; II 81 21, 22, 35 (vedi anche: Castelliono Julianus, de); Potestas: II 256 15.
 CLAUDIUS, prior Monasterii Casadei: I 176 21.
 CLAVAMONTIS TRISTANUS, orator regis Francie: II 167 17, 29, 36.
 CLAVARI de: v. Gasparinus.
 CLAVARUM (Chiavari): II 90 28, 92 18, 139 3; III 233 14; Capitaneatus: II 90 28; Capitaneus: II 139 3.
 Clavena (Chiavenna, Clavenna): I 22 33, 42 32, 88 23; II 17 26; 202 14, 17, 32; III 9 8, 11 2, 17 7, 35 1, 29, 46 3, 47 3, 31, 51 40, 60 33, 96 7, 99 31, 131 6, 136 31, 150 22, 180 25, 189 2, 36, 221 7; castellanus: III 99 31, 189 2, 36 (vedi anche: Rippa Franciscus ei Jacobus, de); comites:

- v. Balbiano; Commissarius: III 60 33, 99 33, 131 6, 136 31, 180 25, 221 7 (vedi anche: Petrasancta Filippus de): officialis justicie: I 22 22; passus: III 47 3; Potestaria: III 46 3; Potestas: II 202 14, 224 32; III 46 5, 60 33; tribunal: II 202 15; Vicarius potestatis: III 60 34.
- CLAVENAE (Clavene, Clavenne, Val Chiavenna), vallis: I 28 17, 42 25, 32, 44 18, 49 14, 56 26, 62 34, 154 23, 26, 28; II 53 3, 103 29, 203 12; III 28 36, 221 7; Commissarius: v. Vicimala Johannes Jacobus; factum: I 42 25, 56 26; Potestas: I 56 27, 154 31, 33 (vedi anche: Salvaticus Mafeus).
- CLEMENS de LAUDE: I 36 29.
- CLERICI ANTONIUS de Parma: I 221 30; JOHANNES de Parma: I 221 28; (de Clericis) PREMOLUS: II 259 15.
- CLERICO BERTONUS de, de Burgo Vallis Tari: III 220 33.
- CLERMONT-LODÈVE: v. Clavamontis.
- CLIVIO de: v. Bartholomeus, Jacobus, Matheus.
- Coadiutores: v. Mediolanum.
- COCONATE de: v. Johannes, Johannes Jacobus.
- COGNASSO FRANCESCO: I XIII.
- COGNOLUM: III 91 25.
- COIRA (CORIA, CURIA): I 38 37, 86 20, 34, 222 20; II 326 21, 340 13, 341 26; III 47 33, 51 38, 67 10, 92 6; Episcopus: v. Ortlieb.
- COLBENIS JACOBUS de: III 22 29.
- COLIONIBUS BARTHOLOMEUS de (Colleoni Bartolomeo), ductor: I XXIX, 23 31, 39, 24 2; III 263 13, 264 18, 20.
- COLLA de, ANTONIUS canonicus et civis parmensis: II 104 1, 3, 279 16; FRANCISCUS, ducalis armorum familiaris: II 2806, 10; GULIELMUS (Guilielminus), parmensis: I 306 3; II 282 22; III 22 1, 41 12; JACOBUS, aurifer, parmensis: I 16 23; II 231 30; III 41 12; PETRUS, presbyter: II 78 16.
- Collaterales: I XIII, 70 33, 129 12, 143 5, 178 9, 237 33, 34, 241 12, 288 8, 296 16; II 106 15, 117 25, 158 4, 190 27, 217 24, 243 20, 273 10, 309 13, 17 (vedi anche: Mediolanum).
- Collegati: v. Colligati.
- Collegium cancellariorum, consiliariorum, doctorum, notariorum: v. Mediolanum.
- COLLETTA (Collecta) ALEXANDER, ducalis cancellarius: I XXXII, XXXVIII, XXXIX, L, 23 17, 87 22, 88 13, 89 32, 91 24, 35, 123 6, 128 12, 30, 32, 130 25, 131 16, 134 32, 139 12, 26, 147 14, 158 11, 159 12, 164 11, 36, 166 14, 168 12, 28, 170 18, 172 8, 173 8, 23, 30, 174 33, 176 34, 177 29, 178 23, 179 22, 181 14, 30, 183 10, 184 19, 187 33, 188 22, 189 12, 192 14, 196 9, 197 29, 198 14, 199 11, 200 33, 201 23, 202 20, 203 6, 21, 205 11, 210 23, 211 21, 212 26, 214 18, 255 30, 257 12, 258 14, 259 5, 270 16, 275 13, 14, 296 4, 298 11, 12, 305 17; II 9 9, 18 25, 38 5, 37, 40 4, 24, 41 35, 47 31, 53 14, 79 20, 84 10, 85 32, 86 37, 92 28, 95 18, 104 34, 105 31, 107 7, 111 16, 34, 36, 116 25, 26, 119 27, 135 26, 136 17, 139 21, 140 18, 23, 142 31, 148 17, 149 21, 150 9, 153 17, 158 2, 159 2, 164 15, 165 11, 170 12, 176 13, 178 19, 185 5, 187 10, 190 26, 193 32, 36, 196 28, 197 16, 200 30, 205 3, 213 29, 217 28, 218 15, 238 10, 242 25, 244 4, 247 9, 260 17, 265 24, 272 17, 284 5, 290 2, 293 15, 299 23, 300 5, 302 11, 303 21, 329 19, 341 3, 16, 344 10, 351 2, 359 9, 13; III 30 29, 34 32, 36 6, 37 12, 47 21, 60 26, 61 14, 62 24, 90 6, 106 16, 21, 107 31, 112 35, 120 14, 122 8, 123 7, 125 11, 129 16, 130 9, 134 20, 142 9, 32, 145 3, 31, 147 9, 149 16, 21, 154 30, 155 22, 159 17, 164 20, 165 6, 7,

- II, 166 6, 167 4, 168 7, 177 25, 181 5, 182 19, 183 14, 187 17, 189 34, 190 11, 195 20, 196 13, 197 14, 199 6, 201 29, 202 35, 205 22, 208 29, 210 11, 215 6, 223 14, 224 4, 36, 225 19, 229 6, 231 14, 239 17, 241 22, 242 22, 243 25, 247 14, 256 6, 261 9, 267 6; BAPTISTA, frater Alexandri, Commissarius Pontremuli, Potestas Castrinovi Therdonensis: I 97 1, 139 26, 35; III 72 18, 75 14, 105 29, 31, 106 2, 6, 111 1, 6, 11, 127 16; PIETRO I: XXXIX.
- Colligati: I XIV, 248 25.
- COLLIS BORINUS de, Potestas Luce, Commissarius Pontremuli: I 180 17, 20, 182 23.
- COLLUS ANTONIUS, doctor terre Viglevani: I 201 1; II 297 28, 31; GEORGIUS, nuncius Comunitatis Viglevani: II 152 23; III 187 32; GERARDUS (Girardus) consiliarius, orator: I XVIII, 21 2; II 200 4, 211 5, 251 20, 252 29, 262 1, 332 15, 336 17; III 77 12, 35, 138 6, 203 17, 212 28.
- COLUMBINUS JOSEPH, de Parma: III 90 23, 215 17; JOSEPH, Commissarius Salsi Placentini: III 166 9, 31.
- COLUMNUM (Colorno): I 45 28; II 163 15, 164 18; Potestas: I 45 28.
- COMATIO: v. Julia de.
- COMBIS FRANCISCHONUS de, squadrerus provisionatus: II 106 23, 25.
- Comestabiles: v. Mediolanum.
- COMINIS NICOLAUS de: I 81 3.
- Comitatus: v. Belinzona, Laude, Papia, Parma.
- COMITE de, illi: III 250 26, 29, 30; ANTONIUS: II 260 19; III 142 12; CARLINUS ANGELUS: I 292 10; DONATUS: II 239 5; III 54 6, 60 27, 261 31 (v. anche: Borro); JOHANNES <ductor>: I XXX, 21 30, 25 13, 16, 19, 30 2, 5, 94 3, 9, 20, 224 1, 235 32; II 11 1, 12 41, 23 16, 24 33, 27 3, 28 3, 29 17, 19, 21, 32, 30 3, 31 16, 33 17, 36 3, 39 3, 43 15, 46 18, 47 3, 19, 59 19, 21, 24, 64 30, 33, 65 13, 119 30, 130 28, 135 4, 186 7, 187 17, 306 4, 333 16, 19, 338 15, 16; III 25 21, 31, 61 27, 72 16, 25, 29, 74 16, 118 9, 157 13, 170 4, 204 29, 258 24; JOHANNIS, comitiva: III 258 24; PHYLIPPUS, ducalis cancellarius: I XXXII, XXXIII, XXXIX, 78 30, 192 30, 33; III 75 6, 226 20, 23, 232 8, 237 14, 238 30; ROGLERIUS, syndicator et notarius: I 38 30, 95 25, 27, 191 19, 285 13, 16; II 87 2, 95 25, 121 12, 132 7, 37.
- COMITIBUS de, FRANCISCUS, pater Johannis: III 149 17; JOHANNES, filius Francisci: III 149 17.
- comitiva: v. Comite Johannes, de.
- Commendatarii: v. Mediolanum.
- COMMJNES PHILIPPE de, dominus Argentoni, orator Regis Francie: II 150 23, 30, 151 2, 12, 245 1, 4, 6, 12, 249 20.
- Commissariatus: v. Alexandria, Ultrapadum.
- Commissarii: v. Alexandria, Anonum, Belinzona, Bersilium, Burgus Vallis Tari, Caravagium, Clavena, Comum, Cotignola, Cremona, Domusossula, Florentia, Glareabdua, Laude, Novaria, Papia, Parma, Pizleone, Placentia, Pontremulum, Salsum Placentinum, Therdona, Ultrapadum.
- Commissarii ad custodia portuum propter pestem: v. Mediolanum.
- Commissarii ducales: v. Mediolanum.
- Commissario generale delle genti d'arme ducali: v. Mediolanum.
- Commissarius ducalis pro alogiamentis, ducisse, super sale: v. Mediolanum.
- Commissione ducale: I XLIII.
- Commune: v. Belanum, Burgus Sancti Donini, Burgus Vallis Tari, Castrum Arquatum, Cugentum, Gambolate, Laude, Luganum, Mediolanum, Mozanecha, Parma, Pontremulum, Romagna-

- num, Sanctus Columbanus, Sanctus Donatus, Sanctus Martinus, Valentia, Varena.
- Communitas: v. Alexandria, Anonum, Arena, Assaronum, Belinzona, Berna, Bersilium, Bononia, Boschum, Burgus Sancti Donini, Burgus Vallis Tari, Burmium, Caravagium, Casale Maius, Castellatium, Castilionum, Castrumnovum in Therdonensi, Comum, Cotignola, Cremona, Florentia, Florenzola, Incinum, Janua, Laude, Luca, Massarolum, Modoctia, Morbegnum, Mortarium, Novaria, Papia, Parma, Pizleone, Placentia, Pontecorvum, Pontremulum, Rossilionum, Sanctus Georgius, Sanctus Stephanus, Saona, Saronum, Syronum, Somvicum, Tellina Vallis, Therdona, Tiranum, Trahona, Uvada, Valentia, Vicomercatum, Viglevanum.
- COMO de: v. Bernardus, Mafeus.
- COMPIANO de: v. Antonius, Franciscus.
- COMPIANUM (Compiano): III 45 32.
- COMUM (Como): I XII, XVI, XVII, XIX, XXVIII, XXIX, XXX, 8 24, 14 14, 25 4, 46 16, 99 3, 122 6, 172 19, 185 4, 7, 246 15, 262 25, 263 1; II 54 28, 81 8, 90 23, 103 28, 120 23, 127 12, 131 7, 146 14, 152 14, 157 21, 177 32, 189 9, 10, 203 8, 32, 207 34, 211 7, 8, 228 2, 244 7, 261 2, 280 23, 293 16, 17, 296 1, 300 7, 305 26, 334 6, 7, 25, 339 6, 343 13, 352 20, 356 25; III 17 16, 40 18, 19, 111 35, 118 15, 121 14, 16, 144 12, 145 20, 180 30, 31; 199 7, 8, 222 29, 224 25, 247 16; castellanus: II 334 7; Commissarius: II 54 28, 31, 34, 189 9, 203 1, 211 9, 244 7, 280 23; III 180 31, 199 7, 9, 247 15, 17 (vedi anche: Crivellus Antonius); Communitas: I 185 7, 246 15; II 120 23, 203 32, 204 1, 296 1, 300 7, 334 6, 335 22; III 199 8, 11; diocesis: III 40 19; districtus: I 42 34; Episcopatus: II 211 7; III 17 16; Episcopus: v. Castiliono Branda; Fratres Ordinis Minoris Sancti Francisci de Observantia: II 103 27; hebrei: II 211 7, 293 16, 17, 296 1, 2, 335 16, 26; lacus (comensis lacus): v. Lacus Cumarum; oratores: II 293 17, 300 7, 334 6, 335 12 (vedi anche: Lambertenghus Baldessar, Marinis Thomas, de, Ripa Baldassar de, Zobiis Baptista de); plebanus: III 199 8, 10; Potestas: I XXIX, 263 1; II 54 28, 31, 34; III 118 15 (vedi anche: Vicecomes Maffiolus); Referendarius: III 180 30; Sancta Crux extra muros: II 103 28; territorium: I 88 33; II 228 2.
- COMUM, Hospitale Sancti Lazari: I 185 4, 7; II 120 23, 24, 27, 189 9, 203 32, 280 22, 26; deputati: II 189 8; ordo et Regula: II 120 26 (vedi anche: Lacus Cumarum).
- Comunitates: III 130 32.
- Concilium (Consilium): II 167 28, 321 30, 322 4 (vedi anche: Mediolanum).
- Concistorium: I 153 3.
- «conclamatio», di Francesco Sforza: I XIV.
- CONCORIGIO de: v. Jacobus.
- CONCORIGIUM (Concorezzo): II 134 9, 181 20.
- conducta: I XXVI, XXXI.
- Conductores: II 178 18.
- Conductores ducales: v. Mediolanum.
- CONDULMER LUDOVICA: I 121 31.
- CONFALONERIIS ARCHANGELUS de, Abbas Abatie Clarevallis extra muros: II 227 1, 4, 7, 9.
- CONFALONERIUS MARSILIUS: III 134 21, 231 25.
- Confederati: I 20 12, 22, 54 25, 73 27, 29, 36, 79 33, 93 20, 110 23, 193 17, 20, 22, 194 9, 208 14, 34, 248 23, 251 10, 262 32; II 70 34, 119 6, 168 14, 314 15, 317 13, 39, 320 6,

- 345 15, 353 5; III 55 9; internuncius: I 20 19; oratores: I 19 31, 110 23.
- Confederatio: I 73 35; II 316 32, 317 1, 6, 318 25, 40, 319 5, 40, 320 18, 23, 28, 322 3.
- CONFLENTIA PANTHALEUS de, magister Papie: II 133 1, 137 24, 25, 28, 32, 138 3, 5, 21, 23.
- Congiura dei fratelli Sforza: I xxv.
- Congiura dei Pazzi: I xxv; II 46 34, 149 35, 251 36 (vedi anche Pazzi).
- Congregatio: I xxxiv, xxxv, xlvi.
- CONRADUS: v. Corradus
- Consensus communis et matura deliberatio Senatus: I xx.
- Consesso senatoriale del Castello: I xxiv, xxv.
- Consiglio generale dei Novecento: I xiii.
- Consiliarius secretus: III 154 23.
- Consilarii: v. Mediolanum.
- Consilium (Concilium): v. Mediolanum.
- Consortes: v. Bulgarum.
- CONSTANTIA (Costanza): I xxviii; III 231 23; archidiaconus: I xxviii.
- Consultatio: I xxxvi, xxxvii.
- CONTANA GABRIEL, cancellarius Marchionis Montisferrati: I 183 34, 185 8.
- CONTE el, parmensis: I 16 24; II 231 32.
- CONTELLINII MANZINO, parmensis: I 16 16.
- CONTIGNAGHUM (Contignago): I 280 2; III 137 3, 8.
- CONTINO JOHANNES STEFANUS (detto il): II 9 13, 19 1.
- Contrascriptoria Laborerium: I 225 9.
- Conventi: v. Mediolanum.
- COPLENUM: II 161 27.
- CORACINA, castellanus Caravagii: I 203 22, 25.
- CORBATTINUS (Corbettinus): I 39 18, 40 4; III 80 2.
- CORBENIS SILVESTER de, parmensis: II 231 35.
- CORBETA (Corbetta) de: v. Christoforus, Johannes Antonius, Josafath, Maurus.
- CORBETTA: I 130 1.
- CORIA: v. Coira.
- CORIGIA LEONELLUS de: III 99 23.
- CORIGIO LEONELLUS de, frater Prothonotarii: III 246 9; Prothonotarius, frater Leonelli: III 246 9.
- CORIO BERNARDINO: I xi, xxv.
- CORIUS JOHANNES: II 140 21.
- CORMENTUM: II 237 4; Officiales: II 237 4, 8.
- CORMUM: I 58 30.
- CORNACHIA: I 51 16.
- CORNAGIA: I 233 5.
- CORNAGO BERNARDINUS de, armorarius mediolanensis: II 348 1.
- CORNARETUM: II 148 33.
- CORNARIUS MARCUS: I 42 27, 217 14, 36, 249 8, 10.
- CORNARO CATERINA, Regina Cipridis: I 217 36, 234 10, 12.
- CORNAZANO de: v. Petrus Antonius, Johannes Adigherius, Johannes cancellarius, Ludovicus.
- CORNAZANUM: II 307 39.
- CORNELLO de, GUARISCHUS: II 11 28, 34 27, 28, 29; LUCIA: I 34 27.
- CORONATE de: v. Johannes Franciscus.
- Corpora Sanctorum: v. Mediolanum.
- CORRADIS de, ANDREAS: I 20 27; DANIEL: I 212 27.
- CORRADUS (Conradus) GEORGIUS: I 66 24, 227 34, 228 2.
- CORRENTI JACOBUS, generus et cancellarius Capitanei generalis peditum Longhignana Ambrosini: II 24 15, 86 12.
- CORRIGIA de, illi: III 113 31; ANTONIUS: III 176 17 (vedi anche: Zulianus).
- CORRIGIO de, BORSUS: II 287 22; (Correggio) GIBERTO (Zibertus): I xxix; II 287 22; (Correggio) NICOLAUS, ductor

- estensis et mediolanensis: I 17 34, 134 16, 34; II 257 35, 286 23, 30, 32, 37, 287 4, 11, 13, 21.
- CORRIGIUM (Correggio): I 17 34, 134 13, 16; II 287 12, 15; III 113 31.
- CORSICA: I 18 32, 19 20, 32 9, 33 19, 24, 27, 37 33, 104 9, 30, 32, 34, 105 9, 30, 118 20, 119 13, 16, 37, 120 30, 234 18; II 212 17, 244 21, 246 1, 10, 37, 249 12, 16; III 94 27, 158 15; Gubernator: I 33 27, 120 29; II 246 31 (vedi anche: Campofregosio Thomaxinus de; Cotta Johannes Antonius); officiales: II 246 23; Status: I 105 2, 4, 9, 11, 14, 119 23, 39, 120 1 (vedi anche: Herbalonga); <vicarius>: II 246 23, 31 (vedi anche: Campofregosio).
- CORSO ZANONUS: II 100 6.
- Corte (Corti estere): I XII (vedi anche: Mediolanum).
- CORTE ILARIO: I I XI, XII.
- CORTELLINI de li, BELIARDUS, parmensis: I 16 2; GREGORIUS, parmensis: I 16 2.
- CORTELLINIS MANCINUS de Bernardis, parmensis: I 16 16; II 231 29.
- Cortesani: I 186 16 (vedi anche: Mediolanum).
- CORTESIUS de, BARTHOLOMEUS, Prepositus Ecclesie Therdone: III 137 25; BETUGIUM: II 81 21.
- Corti d'Italia: II 193 37 (vedi anche: Italia).
- CORTONA: I XXIV; II 47 32; ager: II 166 16; Commissarius: II 166 15 (vedi anche: Giuliano de Varesio).
- CORVATELLUS: I 34 6.
- CORVINUS JOHANNES, filius Mattie: II 150 31; MATTIAS HUNGARUS: I 153 6, 36; II 150 31, 311 13, 15, 16, 20, 27; 314 20, 26, 27, 29, 33, 315 3, 5, 7, 9, 13, 18, 22, 25, 30, 36, 38, 316 6, 9, 15, 16, 17, 27, 32, 317 17, 33, 35, 37, 38, 321 3, 8, 15, 18, 21, 24, 322 7, 23, 24, 331 25, 332 3.
- COSENTIA de, nuncius: v. Augustinus.
- COSMUS de BRIUSCHO, seschalchus generalis ducalis: II 357 1; III 11 21, 39 16, 34.
- COSNAGO ALEXANDER de: III 231 18.
- COSSA ALOYSIA, comitissa: II 304 21; GASPARD, comes: II 304 20; nuncius: v. Sansonus Johannes.
- COSSONIA (Gossonia) de: v. Johannes Aloysius, Martinus.
- COSTA ARBOSA (costarbosensis pars Burgi Vallis Tarri): II 236 6, 254 11.
- COSTA MEZZANA, locus: III 137 7.
- COSTANTINOPOLI: I 213 38; III 109 34.
- COSTANTINUS: I 276 29.
- COSTANZA: v. Constantia.
- COTESALVUS (Cottisalvus) CHRISTOFORUS de Parnia: I 232 8, 4; II 97 17.
- COTIGNOLA: I 21 7, 41 3, 51 1, 2, 72 1, 8, 89 9, 14, 109 33, 112 2, 3, 6, 171 1, 11, 187 19, 188 12; 198 23, 25, 204 7, 258 2, 3; II 10 15, 16, 12 18, 24 17, 18, 22, 43 1, 12, 49 19, 51 35, 171 36, 172 17; III 224 20, 235 4, 7, 16; <capitaneus>: I 41 3, 5; II 10 16, 24 22, III 224 19, 225 3, 10, 15 (vedi anche: Bughiarinus Antonius); Commissarius: I 72 7; Communitas: I 112 2, 4; II 24 18; cortesanus: v. Floramons de; Episcopus: II 24 20; districtus: III 235 20; oratores Communitatis: I 204 7 (vedi anche: Ardizonus, Michael Hectoris).
- COTIGNOLA de: v. Franciscus.
- COTIGNOLENSES: I 148 17.
- COTTA, familia: III 61 30, 35; ANTONIUS: II 309 21, 23; COTTINUS, frater Johannis Antonius: III 159 2, 7; cancellarius de Johannis Antonii: III 158 12; JOHANNES ANTONIUS, Gubernator Corsice, Commissarius ducalis Domusdossule: I 234 18, 35; III 61 30, 62 2, 78 14, 82 19, 83 33, 84 1, 106 8, 155 23, 28, 158 12, 13, 159 1, 5, 169 33, 177 31; JOHANNES JACO-

BUS, frater Johannis Antonii: I 162 6;
III 159 4, 5; PETRUS: I XIII.
COVELLUS, neapolitanus de SANCTO
SEVERINO: I 112 10.
COVUS, nuntius Domini Venetorum:
I 23 28, 30, 32, 36, 24 7, 10, 24.
COXA BALDESAR, orator regis Rhenati:
III 121 18, 36; JOHANNES de, conte di
Troja, barone di Grimaud, senescalco
di Provenza: III 121 36.
COXULA: II 285 9.
COXULOTTA: II 285 10.
COYRATE LAZARUS de: II 74 21.
COYRIS PETRUS de, Refferendarius Ther-
done: I 235 16, 35, 249 19.
COYRUS BAPTISTA: II 155 23; PHILIP-
PUS: I 60 24, 25, 167 5, 195 18, 19, 196 34,
198 1, 225 29.
COZANO BARTHOLOMEUS de: I 45 21, 24.
CRAMIGNOLA (Carmagnola) de: v. Jaco-
binus.
CRASSINUS, hebreus: v. Grassinus.
CREDENZERIUS ANTONIUS: I 53 22.
CREMA: I XIII, 267 9; II 160 12, 195 25,
202 29, 235 19, 21, 22; III 80 29, 104 22;
ager: II 66 4; Capitaneus: III 80 29;
Officiales: II 66 6, 202 29; Potestas:
II 202 29; III 80 29; pretores: III 104
22; Rectores: I 267 9; II 195 25.
CREMA de: v. Bartholomeus, Fachinus,
Johannes, Quido.
CREMASCHUS STEPHANUS: II 66 22.
CREMELLA ALOYSIUS: III 138 12, 15.
Cremenses: II 66 4.
CREMONA: I XII, XXIV, XXVI, XXXII, 28 19,
34 4, 35 32, 50 1, 9, 53 35, 56 19, 20, 21, 57
24, 59 12, 66 15, 22, 76 32, 78 5, 103 20,
125 11, 136 30, 142 20, 144 32, 149 11, 13,
33, 161 4, 9, 18, 165 9, 211 4, 212 27, 28,
223 35, 228 4, 229 14, 234 13, 280 20; II
45 5, 58 23, 62 31, 63 20, 77 31, 32, 33, 90 9,
96 31, 34, III 18, 114 11, 123 24, 127 18, 20,

143 14, 144 31, 32, 145 17, 18, 150 6, 168 26,
27, 171 30, 172 21, 23, 175 17, 18, 176 5, 188
30, 205 9, 10, 245 20, 255 27, 29, 265 2, 7, 14,
16, 310 37, 314 12, 323 28, 331 33, 352 12; III
68 3, 87 5, 88 16, 96 14, 105 5, 112 9, 118
24, 26, 119 21, 123 6, 9, 149 2, 201 22, 24,
209 26, 246 4; ager: II 85 14, 205 10, 303
29; castellanus: II 139 26, 27, 150 6 (ve-
di anche: Caymis Raphael et Johannes);
Commissarius: I 34 4, 7, 53 35, 56 19,
59 11, 66 22, 161 18, 165 9, 11, 12, 211 4,
212 28, 229 14, 280 20; II 58 23, 40, 77 33,
111 18, 123 24, 188 30, 32, 189 4, 205 10,
245 20, 265 4; III 105 4, 118 24, 123 6,
149 2, 201 22, 24, 26 (vedi anche: Sichus
(Siccus) Antonius); Communitas: I 50
1, 56 20; II 127 18, 20, 265 2, 3, 5, 13; Consi-
lium: I 56 20; datarii: III 96 14; De-
putati: I 56 20; diocesis: I 107 9; di-
strictus: I 78 36, 143 2; Episcopus: I 59 12;
II 96 34, 97 17, 143 14, 144 31, 145 17, 168
27, 171 30, 172 23, 176 5, 255 27; III 228 12
(vedi anche: La Turre Jacobus Anto-
nius); hebrei: II 175 17, 21; moniales
Sancte Clare: II 114 11; notarii: I 211
4, 265 21, 24; notarii banche: II 265 7,
16; Officiales bullettarum: III 246 4
(vedi anche: Stangha Pasquinus); Of-
ficiales potestatis: II 245 21; Officium
bullettarum: III 246 6; oratores: I 83
30 (vedi anche: Cavallus Aloysius, Ri-
pariis Johannes Baptista, Vitalonus Jo-
hannes); Potestas: I 107 26, 144 32, 161
4, 164 4; II 175 18, 205 18, 245 21, 255
29, 314 11; III 123 9, 201 23, 24; presby-
ter Sancti Nazarii: II 145 18, 20, 168
27, 28, 29; Prioratus Sancte Marie de
Trignano, ordinis Sancti Benedicti:
I 108 8, 15; Rationatores: II 127 21;
Refferendarius: I 280 20; II 314 11,
323 28, 331 33; III 88 15, 96 14, 112 9,
149 2; Sancta Cecilia: II 172 24; Sanc-

- tus Nazarus: II 144 31, 145 18, 168 26, 28, 29, 172 21, 26; statuta: I 161 8; territorium: I 35 33, 164 2; Thexaurarius Fabrice Ecclesie: II 127 19; vicarius Potestatis: II 62 31, 32, 34, 77 31, 87 21, 32 (vedi anche: Ferrufinus Luchinus).
- CREMONA de: v. Bartholomeus, Carolus, Franciscus, Jacobus, Johannes, Johannes Andreas, Michael, Petrus, Thomas.
- Cremonenses: I 50 7, 10, 62 26.
- CREMONENSIS quidam, ille: II 188 31; III 97 17, 242 26.
- CREMONTIS, locus: II 143 8, 144 19.
- CREMOSANO MARIO: III 146 36.
- CREPA FRANCISCUS de, olim Potestas Burmii: II 107 22, 24.
- CRESPI A. L.: I XII.
- CRESSINO de CASALIBUTTANO: III 86 23, 25, 26, 28.
- CRESTESIUS, mons: v. Mons Crestesius.
- CRIBELLIS JOHANNES de, castellanus Laude: I 122 5; (Crivellus) JOHANNES LEONARDUS, recamator: II 302 12; III 195 14.
- CRIBELLUS ANTONIUS: I 192 17; DIONISIUS: III 163 11, 13; (Crivellus) JOHANNES GABRIEL: II 117 18, 19; III 250 27; (Crivellus) URSINUS, maritus Susane de Fayno: II 120 3.
- CRIMASCHA, plebs: III 207 12.
- CRIMASCHUM, pons: III 207 12.
- CRISPIS don BENEDICTUS de, monachus Abatie Clarevallis Mediolanensis: II 227 12.
- CRISPUS PHYLIPPUS: III 238 31.
- CRIVELLIS de, familia: II 150 2; BARTHOLOMEUS, comes: III 130 10; BENEDICTUS: III 36 11; JACOBINUS, squadrearius: I 120 24; III 67 24, 29; JERONYMUS: III 10 6, 25 29, 31, 26 2; JOHANNES BARTHOLOMEUS, comes: II 122 15, 16; THOMAS, presbyter: III 205 4, 5; UGOLOTUS: II 61 8, 66 28.
- CRIVELLUS ANTONIUS, Comissarius Comi: II 54 28, 31, 34, 189 9, 203 1, 211 9, 244 7, 280 23; BENEDICTUS: III 11 5; HELENA, relicta q. Petris Crivelli: III 220 16, 18, 21; (Cribellus) JOHANNES STEPHANUS, Potestas Varisii: II 74 2, 75 25, 300 14; PETRUS: III 220 16, 17.
- Cronaca di Anonimo Veronese: I XXII, XXIX (vedi anche: Anonimo Veronese).
- CROPPELLO ZANONUS de: II 360 8, 9, 14.
- CROTTUS HIERONYMUS: III 61 25; LANCELOTTUS: I XIII; LUCHAS: II 351 16, 356 16, 18; III 195 1.
- CROYA (Croia): II 168 21, 35.
- CRUALA SIGISMONDUS de Jant, de: III 226 6.
- CRUCEI: v. La Cruce.
- CUASIOMONTE: v. Guasiomonte.
- CUGENTUM: III 179 31; Comune: III 179 31.
- CUGNOLO de: v. Dominicus, Guirinus.
- CUGNOLUM (Chignolo): I 58 31; II 106 1, 335 29; <potestas>: II 106 1.
- CUI, vallis (Valcuvia): III 61 31, 34, 35.
- CUMAB: v. Comum.
- CUMARUM LACUS (Comi lacus): v. Lacus Cumarum.
- CUMIS de, textor panni quidam: III 121 14, 16.
- CUPIS PETRINUS de: II 105 14.
- CURDIS FRANCISCUS de, presbyter: II 247 15.
- CURIA: II 267 30; III 138 17; ARENGHI: v. Mediolanum; romana: II 103 20, 141 14, 307 12, 15, 321 30 (vedi anche: Coira).
- Curiales: v. Mediolanum.
- CURONUM (AQUA): I 227 35.
- CURONUS, Magister Intratarum extraordinariarum: I 66 25.

- CURRENTIS HENRIGETUS: III 36 17.
 Currerii: I 249 19, 21; v. Venetiae.
 CURTE de, ANTONIUS, miles: III 101 31, 33, 106 11; BALDEXAR (Baldasar), doctor Consilii Justicie: I 88 26, 29, 114 15, 117 31, 122 28; II 55 34, 57 5, 84 16, 35, 108 14, 109 9, 122 31, 153 2; BERNARDINUS, cancellarius Sfortia Ludovici: II 221 4 11; GENTILIS, orator papiensis: I 189 27; HIERONYMUS: I 70 32, 71 1; MARTINUS: II 332 31, 333 1, 334 16; III 132 22; MATHEUS, magister juris papiensis: II 292 24, 26, 30; III 201 31; PETRUS: II 350 16; III 25 8, 27 25, 28 16, 101 37; THOMAS, presbyter, filius Martini, Vicarius episcopalis: II 332 32, 35, 334 16; III 236 32, 34, 246 21, 23.
 CURTE, portus: I 194 6.
 CURTI, arx: II 246 17; «castellanus arcis»: II 246 17, 19.
 CUSAGO: I XIII.
 CUSANO de: v. Bartholomeus, Guidetus, Jacobus, Johannes, Margarita, Petrus, Riccardus.
 CUSIN: I XIV.
 CUSTODI PIETRO: I XLV.
 CUXANO: v. Cusano.
 CUYRIONUS JOHANNES, fur: II 228 21.
 CUZOLA LAZARUS, de: III 23 1.
 CYBO JOHANNES BAPTISTA, cardinalis malfectensis (Papa Innocenzo VIII): II 182 9, 34.
 CYPRUM (Cipro): I 217 37, 234 11; Re Giacomo II: I 217 37.
 Daciariis: v. datarii.
 DACTILIUS, hebreus de Parma: II 313 28, 31.
 DAL LACO PASINUS: I 115 1, 4.
 DAMIANUS JOHANNES JACOBUS: II 250 9
 DANIEL de LAUDE, caballarius: II 166 3, 167 3.
 DANIELE: I 238 1, 2.
 DANIMARCA: I 148 34; Regina: v. Brandeburgo Dorotea; Rex: I xv.
 DANTINO LODOVICO: I 305 19, 306 8.
 DARNESUM, castrum-feudum: II 283 19, 348 11.
 D'ARPAGON: v. Arpayonis de Guy.
 DARUM: III 42 22.
 Datarii: v. Bersilium, Casale Maius, Castrumleone, Cremona, Laude, Luganum, Mediolanum, Modoetia, Novaria, Papia, Parma, Placentia, Turricellae.
 DECEMBRIO: I XIII.
 Decretum de Consilio Secreto, seu Patrum: I XXII, XLVI.
 Decretum «Ne Officiales»: II 212 19.
 DEFENDENDUS da NOVARIA, dictus Novarinus: II 39 29.
 DEFENDINUS BASSIANUS: III 232 20; de LAUDE: I 266 12.
 DEL CARRETTO FRANCISCUS: I XIV, 177 31; III 260 29 (vedi anche: Carreto); MARGHERITA: v. Thenda, Lascaris-Tenda.
 Delegatus apostolicus: II 181 33.
 DELFINATO: I 207 35, 252 4.
 DEL GIUDICE PASQUALE: I XII, XIV.
 DEL GRANDE HECTOR: II 309 26.
 DELLA CAVANNA, nobiles: III 251 33 (vedi anche: La Cavana).
 DELLA COLUMBARIA JOHANNES ANTONIUS, mediolanensis: III 132 33, 133 1.
 DELLA PERGOLA ANGELUS, comes: II 336 16; LEONORUS comes, coniux Clare de Ghisulfis: II 336 15 (vedi anche: La Pergola).
 DELLA SCALA FRANCISCA, relicta Symonetta: I 142 15, 35.
 DELLA TORRE: v. La Turre.

- DEL MAYNO AGNES, domina: I 53 29, 83 38; II 265 36; AMBROXIIUS: II 131 3; ANDRIOTTUS, senator, secretarius in Curia Arenghi: I XV, 3 20, 260 5, 276 23, 277 16; II 18 4, 195 19, 225 16; ANTONIUS: III 237 26, 27, 238 1; HELISABETH, filia Lancillotti, uxor q. Antonii de Car-chani: II 265 18, 274 19, 35; HERCULES: III 84 35, 118 21; JACOMETTUS, ductor: II 253 10; JASON, Vicarius generalis: I 83 16, 18; JOHANNES: I 215 34, 216 6; LANCILLOTTUS, frater Agnesis: II 265 19, 37, 274 10, 12, 15; ROSANA in Castilione, filia Lancillotti, uxor Castilione Francisci: II 265 18, 20, 274 11, 14, 16, 20, 35; URSINA, uxor Lancillotti: II 265 18, 274 7, 9, 12, 14, 18, 35.
- DEL PENNA JACOBUS, provisionatus: II 209 11; LAURA, uxor Jacobi: II 209 11.
- DEL PIAZZO M., Protocolli del Car-teggio: I 36 35.
- DEL TOCHO HIBERNYUS de Vigle-vano: II 313 17.
- Deputati: v. Cremona, Mediolanum, Papia.
- DERNISUM, locus: III 258 13.
- DE ROSMINI CARLO: I XVI, XXV, XLVIII.
- DERTHONA (Therdona, Tortona): I XXXVII 282 29, 30; II 42 4, 74 39 (Vedi anche: Therdona); Episcopatus: I XXXVII, 282 29; Referendarius: I 282 29, 31.
- Deus: I 3 1, 116 37, 243 20, 294 10; II 38 28, 55 27, 56 24, 70 18, 103 34, 317 31, 318 30, 321 2; III 120 32.
- DEXIO de: v. Beltraminus.
- Diari di Cicco Simonetta: I XIV, XXVII, XXIX, XXX, 151 39, 186 33.
- DIMITRIUS, squadrerius ducalis: II 76 10, 13, 17, 81 4.
- DIONISINUS (Dionisius) de CASTRONO: I XXXVI, 171 18; II 132 1, 157 23, 161 1.
- disputatio: I XXXVI, XXXVII.
- distinctiones: I L.
- Districtus: v. Alexandria, Comum, Pa-pia, Parma.
- Divieto ducale: I XX.
- Doctores: v. Liga, Mediolanum, Papia.
- DOCTUS MATHEUS, massarius: II 88 17, 21.
- DOGLIONO TROYLUS de, ductor: II 161 9.
- DOGNANO de, ALOYSIUS: II 153 1 (ve-di anche: Dugnano); JACOBUS: I XIV; (Dugnano) JOHANNES JACOBUS, Consi-liarius: I 192 15, 197 7; II 153 1, 302 23; III 154 32, 159 19, 164 23.
- DOLCHUS DOMINICUS: I 140 30.
- DOLZAGUM, Monasterium: III 163 7.
- DOMENICA, meretrix scroppiata: II 29 37.
- Dominatio: v. Ferrara, Florentia, Man-tua, Mediolanum, Monsferratum, Pa-pia, Venetiae.
- Dominatus: v. Faventia, Florentia, Me-diolanum, Venetiae.
- Domini: v. Bernae, Florentia, Liga Ala-manne, Romandiole.
- Dominia: III 106 12, 126 12.
- DOMINICUS, balisterius: I 282 14; de BUSNAGO: II 95 5; III 200 6; de BU-SNATE: III 216 2, 4; de CUGNOLO: I 284 16; II 11 21, 32 33; GEORGIUS: III 55 38, 86 16; presbyter prepositus Lo-carni: I 78 28, 33; de SANCTO JULIANO: II 244 6, 8; socius Lionelli de Cemo: I 197 4; de TERNI: I 156 2.
- Dominium: v. Ferrara, Florentia, Man-tua, Mediolanum, Sabaudia, Sfortia, Venetiae.
- Dominus: III 164 8.
- Domus: I 51 34 (vedi anche: Mediola-num).

DOMUSDOSSULA (Domodossola, Domu-
dossula, Domus Ossule): I 64 32, 33,
243 3; II 136 1, 143 25, 193 13, 228 23,
350 25, 27; III 27 20, 83 34, 106 9, 197 23,
211 1; archipresbyter: v. Paulus; <ca-
pitaneus>: II 136 1, 143 25, 228 23, 350
27; III 106 10 (vedi anche: Trivultius
Antonius); Commissarius: I 243 3;
III 106 8 (vedi anche: Cotta Johannes
Antonius); Potestas: II 136 1, 3, 4 (vedi
anche: Antigorius); vallis (Val d'Os-
sola): III 120 26.

DONATUS ANTONIUS, orator venetus
residens: II 358 15, 17; III 9 14, 10 10, 19,
18 7, 26 30, 29 29, 32, 30 8, 32 27, 30, 34 3,
4, 7, 35 5, 11, 17, 38 15, 39 1, 16, 17, 19, 50
11, 16, 55 39, 65 9, 31, 71 27, 77 9, 83 31,
85 24, 86 16, 29, 88 3, 96 28, 97 20, 24, 98 17,
99 11, 101 17, 102 25, 27, 103 27, 104 21,
27, 117 18, 20, 128 21, 138 29, 139 12, 147
15, 156 10, 165 8, 13, 166 25, 29, 167 2, 4, 6,
173 16, 20, 180 14, 18, 181 35, 183 15, 22,
184 28; barbitonsor: I 213 29; de BER-
NARIGIO: II 9 29, 21 29; hebreus papien-
sis: III 161 23, 27.

DORDONUS JOHANNES: II 157 26, 32.
158 5, 160 35, 161 4, 5, 185 18, 217 24, 27.

DORDUS ALOYSIUS, cancellarius Co-
munitatis Placentie: II 32 19.

Ducatus: v. Bari, Ferrara, Mediolanum.
Duces: II 311 18, 321 17 (vedi anche: Me-
diolanum).

DUGNANO de, CATELLANUS (Catalla-
nuo): II 170 31; III 190 18; GALEAZ: II
201 15, 18.

DURANT PETRUS, orator regis Francie:
II 326 32.

DURNUM: II 61 9.

EBREI (Hebrei): I 50 4, 204 20, 24; II
332 17; III 194 10; Universitas: III 194
10; vedi anche: Abraa, Alexandria, An-

selmus, Belbonus, Christianus, Comum,
Cremona, Dactilius, Donatus, Gentilis,
Grassinus, Jacob, Jacobus, Joseph, Jsaac,
Jsaacomus, Jsachinus, Justa, Jsrael, Leo,
Manasses, Papia, Placentia, Sachonus,
Salomon, Symon.

Ecclesia: I 40 32, 227 9, 253 19; II 319 30,
320 20, 321 25, 322 4; III 95 22; Advo-
catus: II 316 5 (vedi anche: Asburgo
Federicus III); catholica: II 322 4; ma-
ior: v. Mediolanum, Novaria; roma-
na: II 319 30; sancta: III 320 20, 321 25;
<status>: I XXXVII, 110 21, 113 27, 127 26,
208 21; II 318 2, 32, 39, 320 4; status ec-
clesiasticus: II 321 27; Tribunal Sa-
crosante Romanae Ecclesiae: II 321 22.

ECCLESIA de, ANDREAS: I 129 6; GIA-
NUS: I 129 7.

EDOARDUS IV di York rex Anglie:
v. York.

EDOARDUS V di YORK, filius regis
Anglie, dux Galles: v. York.

ELBA: I 36 33.

ELLO de: v. Ambroxius.

ELPHITEUS FABRICIUS, secretarius du-
calis: I 13 5, 125 22, 39, 239 7, 8, 241 18,
19; II 95 34, 141 25, 158 11, 169 17, 18,
194 1, 215 31; III 89 21, 34, 256 7, 9.

ELVETIA, gens: II 320 37.

ELVETII (Elvecii, Elvezi, Helvetii): II
328 13, 346 24, 352 9; III 32 6, 40 17, 52
26, 236 12, 18.

ENEA: II 72 33.

ENRICO IV di CASTIGLIA: v. Castiglia.
Episcopatus: v. Alexandria, Derthona
seu Therdona, Laude.

Episcopi: v. Casale, Coira, Cremona,
Derthona o Therdona, Mediolanum,
Parma, Placentia.

Erectione Ducatus in Regnum: I xv.

ESTE: v. Heste.

ESTENSI: I xiv.

ETRURIA (Ethruria): II 216²⁵, 299¹⁸, 311²²; III 117²²; castra: II 299¹⁸.
 EUSEBIUS de VESPOLATE: I 303^{7, 10, 18}.
 EUSTACHIUS de, PETRUS PASINUS, Vicarius provisionum: II 26^{2, 37, 48 3}, 89¹², 160⁸, 204²⁶; III 134^{25, 27, 138 13, 15, 165 20, 203 34, 207 8, 9, 253 7, 12, 33}.
 EUSTACHIO de, ANTONIUS, Capitaneus classis Papie: II 69³⁵; FENONUS: I 187^{4, 188 3}; JACOBUS, filius Antonii, castellanus Porte Jovis, Capitaneus classis: II 69³⁵; JOHANNES STEPHANUS, castellanus Porte Jovis: II 69³⁵; PASINUS, castellanus Porte Jovis: II 69³⁵; PHYLIPPUS, filius Antonii, castellanus Porte Jovis et Capitaneus classis: II 69^{1, 34, 156 1}.
 Exercitus: v. Liga.
 Exercitus ducalis: v. Mediolanum; Pontificis: v. Roma.
 FABRICIUS: I 27¹¹; cancellarius: II 279⁴⁰; de URBINO, cancellarius et nuncius Galeotti de Faventia: I 172^{9, 198 21, 199 32}.
 FACHINUS de CREMA: I 161⁶.
 FACIO FRANCISCUS de, cancellarius Karoli Adurni: I 158²⁶.
 FAGNANO de, ANDREAS: II 266³⁰; JACOBUS: III 54^{7, 10, 60 28, 261 20}.
 FALCIA (Falzia) JOHANNES: III 67^{32, 103 6, 114 1, 32}.
 Familia: v. Alexandria.
 Familia armorum (familiarii), collaterallium: v. Mediolanum.
 FANO de: v. Petrus.
 FARBEGNO de: v. Johannes de Brixia.
 FARGOSIUS THOMAXIUS: v. Campofregosio.
 Fatti di Milano: I xxxii.
 FAVA JOHANNES: III 31²⁰.

FAVENTIA (Faenza): I 33^{1, 2, 36 19, 40 21, 34, 51 3, 67 13, 14, 20, 72 2, 4, 12, 73 13, 15, 19, 79 17, 31, 89 9, 10, 13, 92 31, 112 8, 145 7, 38, 172 9, 175 20, 188 8, 198 21, 200 4, 7, 202 3, 208 21, 258 1, 293 19}; II 12^{19, 13 10, 43 2, 49 13, 22, 56 25, 96 10, 98 25, 116 35, 171 34, 35, 172 4, 17, 178 10, 11, 264 4, 318 37, 320 5, 13, 22}; III 94^{2, 193 16, 224 19, 235 1, 9, 13, 263 23}; Dominatus: I 70^{27, 72 12, 14, 73 15, 19}; Dominus: III 193^{16, 235 9, 13} (vedi anche: Manfredis); factum de: I 40^{21, 72 2}; LUDOVICUS de: v. Ludovicus; <oratores>: I 72¹⁴ (vedi anche: Branchellis Job de); populus: II 320⁹; provincia: I 40³¹; res: I 80^{6, 89 9, 92 10, 202 3}; II 116^{35, 320 3, 32}; status: I 33²; II 172^{4, 264 8, 320 12}; III 235^{9, 13, 263 23}; territorium: II 51³⁵.
 FAYNO SUSANA de, uxor Ursini Cribelli: II 120³.
 FEDERICIS de JOHANNES BAPTISTA: I 57²⁵; MARIUS, Deputatus Tirani: I 15^{11, 13, 15}; III 211¹³.
 FEDERICUS de ARAGONA: v. Aragona.
 FEDERICUS III de ASBURGO: v. Asburgo.
 FELINUM: I 223²⁶.
 FELIX, frater: I 152³⁴.
 FERARIUS BARTHOLOMEUS, factor Ducis Bari: I 86^{26, 191 31, 275 10}; FRANCISCUS, officialis sanitatis: I 58³¹.
 FERDINANDUS II de ARAGONA: v. Aragona.
 FERMIS BENEDICTUS (de Florentia), ingenarius: II 52^{2, 36}; III 47^{8, 34, 150 23, 26}.
 FERMO: I xxxii.
 FERNAL JOHANNES de, mercator Gebennarum: III 204¹⁵.
 FERRANDINI, sive socii regis Ferrandi Aragona: II 305³¹.

FERRANTE de ARAGONA: v. Aragona.
FERRARESE ANDRIONUS: II 206 19.

FERRARIA (Ferrara): I xxvi, xxvii, xxxii, xxxvii, xxxviii, 9 23, 13 15, 25, 19 29, 23 9, 31 35, 44 32, 56 11, 67 11, 15, 72 14, 73 8, 11, 33, 74 30, 79 15, 92 25, 93 19, 27, 30, 121 11, 124 23, 134 19, 143 17, 23, 165 19, 22, 167 25, 171 16, 174 5, 175 17, 177 31, 178 1, 182 24, 183 20, 25, 209 3, 219 27, 31, 34, 220 11, 28, 223 25, 226 7, 256 6, 264 3, 7, 13, 15, 27, 284 22; II 49 27, 64 31, 75 35, 85 9, 119 8, 136 19, 140 13, 145 22, 151 1, 154 35, 155 36, 157 9, 159 21, 168 12, 19, 177 2, 180 6, 20, 184 15, 192 6, 7, 22, 193 7, 194 9, 32, 195 8, 202 8, 219 14, 220 18, 221 9, 243 6, 251 19, 255 4, 9, 258 1, 295 25, 301 27, 314 24, 322 17; III 39 33, 47 26, 49 14, 20, 55 3, 60 1, 63 24, 66 8, 10, 69 4, 72 24, 73 4, 9, 13, 14, 75 18, 81 23, 26, 88 18, 96 34, 128 24, 132 28, 149 1, 167 21, 169 15, 30, 199 25, 30, 223 31, 233 9, 249 27, 250 4, 257 26, 262 2, 3; Dominatio: I 74 17; Dominium: I 219 31, 220 10; II 195 2, 295 28; III 55 5; Ducatus: I xv; Dux: I xvi, xxxviii (vedi anche: Heste); exercitus: II 301 32; guerra: II 251 33; locuntenens Ducis: III 169 30; oratores: I 23 14, 44 31, 93 31, 183 15, 25, 31, 202 26, 256 6, 264 8, 18, 20, 24, 28; II 168 15, 295 25, 314 24 III 23 17, 47 26, 49 14, 19, 55 3, 6, 73 13, 81 23, 28, 88 17, 96 33, 97 20, 24, 128 23, 167 25, 169 15, 173 16, 20, 249 26, 250 4, 262 1, 8 (vedi anche: Bivilaqua Bonifacius residens, Germanus Aliprendus, Robertis Nicolaus, Valentinis Cesar residens); pace: I xiii; PAULUS de: v. Paulus; territorium: I 219 34, 295 4.

FERRARIIS de, ALOYSIUS, notarius: III 121 13, 15; AMBROSIUS, racionator: I 66 15, 225 10, 30, 32; II 172 7, 181 15; III 47 11, 33; BENEDICTUS: II 39 20; DAMIANUS ATTANASIUS: II 84 32; FRANCI-

SCUS, filius Baldi: I 107 10, 108 3; JACOBUS, parmensis: I 16 1; II 232 5; JOHANNES, mediolanensis: I 297 18, 298 15; III 256 24, 28; JOHANNES ANTONIUS, Commissarius: III 60 29, 74 2; JOHANNES ANTONIUS, scholaris legum: III 202 18; JOHANNES AUGUSTINUS de Gradi, mediolanensis: II 179 19; LAURENTIUS, parmensis: I 16 13; II 232 6; LUCA ATHANASIUS, parmensis: I 14 19, 55 22; II 84 31.

FERRARIUS AMBROSIUS: I 279 35; ANDREAS, mercator: I 225 14; ANTONIUS, dictus Zacheta, provisionatus ducalis: III 187 30, 33, 34; FRANCISCUS: III 226 21; JOHANNES PHYLIPPUS, de Castellatio: I 140 32; MATHIA, magister: I 279 36.

FERRIS JACOBUS de: III 22 19.

FERRUFINUS FRANCISCUS, Capitaneus Placentie: III 82 17, 226 21; JOHANNES: I xiii; LUCHINUS, Vicarius potestatis Cremone, Sindicato generalis: I 36 28, 53 35, 95 34, 155 33, 171 30, 280 22, 285 13, 16; II 62 31, 32, 34, 76 11, 77 31, 87 21, 23, 103 36, 121 12, 129 1, 132 6, 36, 152 36, 154 9, 155 22, 23, 161 20, 205 30, 33, 206 14, 325 21; III 168 11, 234 7, 249 16; PHYLIPPUS, cancellarius frater Luchini: I xx, xxxii, l, 28 7, 13, 29 1, 38 1, 53 30, 55 8, 58 13, 62 30, 64 11, 31, 69 15, 71 17, 77 32, 78 8, 80 15, 81 5, 84 7, 85 19, 114 33, 120 26, 142 6, 152 2, 155 6, 24, 160 3, 178 8, 182 27, 197 11, 212 14, 218 18, 220 33, 223 6, 226 20, 235 3, 245 10, 274 25, 287 14, 292 21, 296 28, 32, 299 32; II 58 6, 32, 61 1, 9, 62 11, 66 30, 69 3, 71 14, 72 15, 19, 77 30, 91 13, 95 3, 23, 27, 100 17, 108 13, 18, 109 8, 10, 112 17, 113 20, 127 27, 31, 138 20, 140 36, 141 17, 19, 154 24, 27, 155 22, 23, 156 13, 160 13, 162 13, 171 25, 175 7, 177 35, 186 14, 191 19, 195 18, 21, 199 16, 201 14, 18, 203 27, 219 33, 220 1, 291 2,

- 323 5, 8, 337 9, 338 28, 339 25, 26, 351 31;
III 17 6, 71 5, 78 28, 32, 107 2, 6, 11, 115
35, 120 25, 126 19, 145 14, 148 24, 158 20,
163 1, 175 8, 177 25, 204 13, 205 14, 206 7,
23, 208 4, 215 25, 219 5, 220 15, 19, 227 9,
234 5, 239 30, 240 24, 32, 245 15, 246 32,
252 14.
- Feudatari: I xxvii; II 182 13, 16; III 40
14, 112 12.
- Feudo imperiale: I xxiv.
- FIACHONUM, castellanus: II 127 34; (Flac-
conum) castrum: II 127 34, 191 10.
- FIAMBERTUS RAYNALDUS: III 200 10,
15.
- FIDELIS: I 29 1, 276 29.
- FIESCHI: v. Flischo.
- FIGINO PETRUS de: I 197 30.
- FILETO LAURENTIUS de, pontremulensis:
III 158 17, 198 13, 15, 17, 19, 259 26.
- FILIBURGUM: I 270 18, 24.
- FILIPERTIS (Filibertus, Phylibertus, Flo-
pertus) JOHANNES FRANCISCUS: III 88 25,
90 4, 103 8, 107 14, 128 17, 155 1, 164 24,
201 33, 202 8.
- FILZANUM: II 120 36, 37.
- FINARIUM (Finale): I xiv, 150 30, 151 8,
203 28, 31, 219 36; II 170 23, 233 1, 12, 15,
27, 39, 234 5, 10, 15, 29, 266 7, 267 18; III
55 12, 19, 193 11, 194 3; marchio: III 15
12, 13, 16, 19, 20, 162 14, 193 11, 12, 13, 194 3,
6, 7 (vedi anche: Careto); nuncius Mar-
chionis: III 193 11, 194 3, 7 (vedi anche:
Betinus Georgius, Bringerius Nicolosi-
us, Marchus de Pistorio); <status>: II
234 17.
- FINIZANUM, Marchionatus: III 193 19, 21
(vedi anche: Torellus Marsilius).
- FINO JOHANNES AMBROSIIUS de: III 11 5,
36 11.
- FIOCHIS, de ille: III 212 5, 7.
- Fiscum: II 60 24, 276 21.
- FIVEZANUM (Finizanu, Fivizzano): III
54 13, 34, 193 19; comes: v. Torellis;
marchio de: v. Malaspina Spinetta;
status: III 54 13, 60 22.
- FLISCHO de (Fieschi): I 76 32, 83 7; (Fli-
sco) CAROLUS (Carlinus), ductor: II
158 1, 244 10, 28, 256 28, 30, 259 30, 289
27, 294 1, 4, 311 1, 3, 6, 346 21, 353 9; III
40 11, 49 5, 6, 153 12, 189 15; HYBLETTUS
(Obieto, Ibietto), comes: I xxiii, 76 30,
94 5, 6, 7, 11, 15, 38, 167 27, 220 3, 8, 20, 243
36, 265 10; II 11 39, 37 8, 94 7, 123 21,
170 23, 29, 173 31, 177 14, 21, 240 6, 11, 13,
241 5, 19, 31, 244 25, 30, 266 9, 340 10, 26,
37, 341 18, 359 10, 20; III 54 29, 30, 58 31,
85 29, 199 25, 30, 31, 33, 233 13; INNOCEN-
TIUS, nuntius Flischi: I 57 18; JOHANNES
ALOYSIUS, frater Hibletti: I xix, 81 24,
30, 104 27, 28, 33, 119 10, 19, 151 1, 167 23,
24, 27, 169 17, 18, 219 14, 17, 22, 24, 38, 220
4, 23, 243 36; II 11 10, 31 8, 37 8, 43 27,
123 17, 20, 151 25, 170 24, 173 5, 16, 33, 177
16, 17, 22, 241 17, 261 10, 12, 266 7, 267 21,
359 11; III 172 14, 261 8; JOHANNES
GEORGIUS: I 57 18; JULIUS, comes: II
340 9, 37, 341 17; MATHEUS: I 167 26,
220 19; II 241 24.
- FLISIUS de MEDA: II 284 24.
- FLOPERTUS: v. Filipertis.
- FLORAMONS de COTIGNOLA, cortesa-
nus: I 177 1, 5; 186 18, 34; HECTOR, ar-
miger: I 242 37.
- FLORENTIA (Firenze): I xii, xxv, xxvi,
xlvi, 7 27, 8 18, 9 22, 19 23, 28, 20 30,
22 30, 27 4, 28 1, 31 6, 36 9, 24, 39 4,
44 11, 47 1, 48 15, 49 24, 50 31, 33, 51 5,
67 16, 68 29, 33, 72 1, 73 18, 80 4, 89 8,
92 9, 94 14, 95 19, 102 22, 106 14, 107 21,
110 26, 127 20, 27, 135 2, 142 4, 145 30,
153 11, 165 7, 17, 178 25, 29, 198 16, 199
25, 208 11, 13, 209 14, 211 26, 27, 222 24,
231 14, 23, 236 9, 240 12, 248 13, 37, 251

22, 256 1, 5, 264 3, 275 21, 25, 279 24; II 10 5, 12 40, 13 15, 22 24, 46 33, 49 36, 50 5, 53 13, 54 1, 8, 56 27, 59 16, 25, 64 33, 36, 68 8, 70 12, 17, 77 19, 96 17, 97 16, 98 9, 12, 109, 19, 23, 110 21, 115 20, 118 33, 122 8, 125 7, 126 9, 11, 128 12 13, 134 26, 28, 142 32, 143 1, 5, 150 24, 151 4, 153 19, 168 20, 178 25, 179 22, 180 6, 184 7, 14, 192 7, 195 36, 216 25, 221 6, 238 8, 255 4, 280 6, 294 18, 306 2, 307 17, 311 32, 318 6, 329 25; III 11 3, 29 9, 34 8, 35 10, 39 33, 43 9, 45 20, 47 34, 50 33, 35, 36, 51 19, 59 19, 96 10, 181 30, 32, 191 27, 201 12, 240 25, 268 2, 11, 21, 25; *ager*: II 192 19; *Commissarii*: II 341 21; *Communitas*: I 19 23, 22 29, 48 15, 16, 49 24, 72 5; II 50 7, 116 31; III 80 14, 268 11; *decemviri*, *Balia*: II 192 15; III 201 12, 257 22; *Dominatio*: I 47 4, 86 10, 94 36, 148 13, 208 25, 209 12, 220 10; II 47 21, 53 9, 54 7, 12, 59 19, 116 35, 251 27, 319 14; III 60 3, 193 21, 250 7; *Dominatus*: I 54 29, 35; *Domini*: I 153 8, 178 25, 199 14, 206 27, 208 10, 211 24, 29, 220 10, 238 8, 243 16, 247 23, 24, 250 24, 251 15, 28; II 98 8, 149 29, 32, 150 1, 153 21, 154 6, 195 5, 207 16, 17, 221 8, 252 8, 9, 319 2, 322 15; III 54 12, 59 24, 70 28, 90 24, 170 2, 180 19, 201 18, 204 31, 249 30, 257 27, 28, 258 22, 262 3; *Dominium*: I 19 28; *Dominus*: v. *Medicis*; *oratores*: I XXI, 19 23, 22 28, 23 18, 25 35, 30 31, 31 2, 44 8, 11, 47 32, 48 16, 54 29, 55 3, 57 3, 67 19, 68 30, 72 28, 94 30, 35, 228 12, 275 26; II 207 13, 15, 251 16, 305 33, 307 16, 310 32, 314 23, 319 3, 329 24, 332 12, 344 8, 355 1, 359 7, 12; III 23 17, 29 8, 12, 30 26, 32 32, 34 3, 7, 35 11, 17, 42 1, 45 11, 48 14, 50 32, 51 10, 55 25, 59 23, 60 8, 12, 20, 22, 23, 61 15, 19, 21, 22, 62 25, 63 2, 64 24, 70 12, 21, 24, 26, 77 9, 78 22, 80 7, 14, 82 3, 83 31, 32, 88 8, 9, 92 28, 94 17, 96 8, 25, 97 20, 24, 99 12, 101 17, 104 15, 117 1, 127 24,

128 22, 132 30, 136 27, 156 11, 157 1, 166 7, 169 32, 173 16, 20, 177 38, 180 15, 18, 181 30, 193 20, 201 11, 17, 204 19, 249 24, 257 21, 258 17, 19, 262 12, 268 7, 20, 28 (vedi anche: *Acciarolus Donatus*, *Guicciardinus Aloysius*, *Morellus Hyeronimus*, *Simon*, *Soderinus Thomas*); *populus* II 318 18; *potentatus*: II 168 20; *presbyteri occisi*: II 318 34, 319 20, 28; *Priores libertatis*: II 318 13; *Respublica*: I xvi, 5 10, 9 22, 32 27, 36 15, 94 29, 34, 275 22, 279 16; II 69 24, 98 16, 27, 33, 118 34, 149 34, 151 5, 167 21, 174 7, 192 10, 13, 16, 193 18, 20, 243 5, 251 34, 318 11, 319 10, 30, 322 17; III 42 2, 55 26, 56 14, 17, 64 25, 70 22, 80 9, 88 9, 92 29, 104 16, 117 2, 127 25, 136 28, 177 32, 236 15, 249 24; *San Marco, chiesa*: I xxvi; *signori*: I 184 26; II 69 29, 70 5, 22, 28, 35, 82 35, 107 11, 110 31, 32, 115 8; *signoria*: II 82 35, 98 22; *(status)*: I 240 2; II 47 2, 8, 50 8, 53 15, 17, 70 3, 207 24, 319 36; *territorium*: II 128 18.

FLORENTIA de: v. *Basilus*, *Fermis Benedictus*, *Franciscus*, *Johannes Franciscus*, *Talentis Johannes Angelus* (de).

Florentini: I 59 30, 19 19, 21 9, 25 25, 32 32, 40 33, 41 2, 8, 48 23, 51 12, 54 23, 34, 70 26, 72 27, 73 25, 74 23, 77 28, 29, 79 32, 80 6, 92 32, 93 27, 94 30, 106 21, 148 8, 153 1, 200 6, 208 12, 14, 209 14, 239 26, 34, 37, 240 5, 243 12, 18, 247 7, 248 14, 249 2, 250 9, 18, 20, 251 4, 275 21, 279 18, 26, 291 13; II 47 1, 22, 54 14, 59 17, 27, 65 1, 68 7, 9, 96 12, 109 16, 115 20, 119 8, 132 20, 135 1, 139 2, 151 8, 158 29, 167 22, 171 1, 173 14, 174 1, 6, 177 7, 178 13, 15, 180 17, 18, 185 25, 28, 186 9, 187 24, 27, 192 26, 31, 193 11, 194 7, 10, 12, 195 36, 196 2, 219 17, 228 5, 251 16, 301 29, 317 10, 318 27, 31, 35, 37, 319 18, 26, 32, 320 30, 340 35, 344 7; III 10 18, 29 12, 45 12, 51 12, 53 22, 55 33,

- 60 8, 10, 65 16, 19, 24, 70 15, 19, 71 30, 37, 80 11, 12, 92 33, 98 20, 117 7, 9, 127 29, 136 9, 19, 143 3, 146 20, 154 13, 156 20, 167 1, 169 17, 170 6, 193 27, 215 18, 236 13, 268 23.
- FLORENZOLA (Florentiola, Fiorenzuola): II 25 17, 258 16; III 94 36, III 39, 40, 116 32, 145 5, 6, 8, 209 19, 20; castellanus: III 94 36, III 39, 40; Communitas: III 209 20; notarius: II 25 19; Potestas: II 25 17, 33, 258 16; III 94 36, III 40 (vedi anche: Aliotis Luchinus).
- FLORIONUS MELCHION, ducalis Vicarius generalis: II 65 16, 19.
- FLORISLISIA: II 281 10.
- FOCCO JOHANNES de: I 283 14.
- foedus: III 60 5, 106 12, 121 22, 136 14, 167 2, 249 34.
- FOIX MARIA de, prima moglie del Marchese di Monferrato: III 56 36.
- FOLCHINO: v. Fulchinis de Johannes Martinus.
- FOLIANO de, CONRADUS, pater Gabrielis: II 306 33; GABRIEL: II 306 5, 33; GABRIELA, domina: II 338 13.
- FOLLIBUS, ille de: II 12 21, 43 30.
- FOLLIS JACOBINUS de: I 189 17.
- FOMBIVM (strata apud Padum): II 294 30.
- FONDULO GABRINO: I XII.
- FONTANA de, illi: II 58 20; cancellarius Vicarii generalis Nicolai: v. Bartholomeus; MARCUS: III 42 22, 29; NICOLAUS, nuntius Squadre Fontane: I 55 4; NICOLAUS, Vicarius generalis: II 249 3, 8, 326 6, 335 28, 30, 31; III 163 17, 172 27, 173 14, 30, 184 10; PETRUS PAULUS (Paverus): III 174 8, 10, 12, 186 34, 35; Squadra: v. Placentia, Squadra Fontana.
- FONTANE FRANCISCUS, orator Regis Hungarie: II 314 29.
- FONTANELLA de, MELCHION: III 46 7; PEDRETTO: I 16 14.
- FONTANELLATA PETRUS de, parmensis: II 231 25.
- FONTANELLATUM, Abatia: III 79 26.
- FORCARO LUCA: I 306 12.
- FORFICIBUS de, JOHANNES: I 289 7, 11, 14; (Forpicibus) THOMAS: I 96 30, 97 1, 134 10, 137 14, 16, 142 13, 274 15, 16, 286 19, 21, 295 10; II 76 4, 166 23, 26, 267 28, 268 30, 33, 344 31.
- FORLI da: v. Carlo.
- FORLIVIVM (Furlivium, Forlì): I 62 15, 20, 73 22, 176 18, 178 12, 198 28; II 80 3, 96 10, 98 25, 192 35, 219 16; III 42 4, 45 18, 104 18, 189 12; Dominus ductor: v. Pinus de Forlivio; Vicarius: v. Pinus de Forlivio.
- FORNARIIS (Fornarius) SYMON de: II 66 28, 275 29, 276 2.
- FORNARO PEDRO: II 216 12.
- FORNASARIUS JOHANNES JACOBUS: II 64 23.
- Fortuna: II 127 33.
- FORTUNATUS don, Sancti Satyri: II 169 28.
- FORUM JULI (Frivolum, Friuli): I 231 20, 236 6, 262 1, 6, 286 30, 288 17, 289 28, 290 20, 294 2, 5, 26; II 9 5, 11 2, 17 15, 18 27, 29 19, 37 16, 38 18, 40 2, 29, 42 23, 48 17, 59 28, 60 2, 66 33, 68 10, 70 2, 316 36, 317 3; Patria: II 316 36, 317 3 (vedi anche Patria Fori Juli).
- FOSDENOVVO de, marchio: v. Malaspina Gabriel, comes.
- FOSDENOVUM: I 41 30.
- FOSSATO BERNARDINUS: II 130 23, 24.
- FOSSO GABRIEL de, marchio de Novo: II 132 20.
- FRA' FRANCISCUS del, parmensis: I 16 7; II 231 23.
- FRAGNANUM Placentie: II 89 31.

FRANCACONTEA: I 253 13.
 FRANCESCHETUS de ARQUATE: III 254 11.
 FRANCHALANZA: II 148 6.
 FRANCHI (Francesi): I XXIX: 172 23, 206 23, 28, 34, 35, 209 4, 248 12, 252 5, 20, 253 12, 256 22, 260 19, 21, 263 25; II 138 27, 150 23, 163 4, 251 17, 261 31, 295 23, 301 24, 311 13, 321 28, 322 2, 326 1, 337 27, 345 24, 27, 353 28, 355 3, 357 3; III 58 8, 99 13, 236 9, 13.
 FRANCHINUS de HAST, famulus regis Bartholomei: II 33 1, 4, 51 40, 60 4, 6, 62 21, 75 4.
 FRANCIA (Franza): I XV, XXIII, XXV, XXVIII, XXIX, 5 30, 11 15, 46 10, 60 1, 68 24, 106 14, 124 20, 127 21, 147 27, 29, 182 5, 183 13, 256 12, 258 18, 259 1, 260 30; II 29 34, 56 31, 119 17, 126 15, 142 15, 19, 151 9, 167 18, 168 16, 24, 177 3, 207 19, 244 1, 251 25, 28, 295 26, 301 6, 311 14, 326 1, 337 26, 32; III 27 2, 29 10, 35 12, 14, 18, 54 28, 58 7, 65 23, 70 17, 72 3, 88 5, 8, 9, 156 12, 191 29, 192 4, 16, 265 19, 266 34; ambaxatores Regis Franchorum: I 253 30, 31, 254 30, 255 13, 260 28; III 266 34; Corona di: I 76 30; Corte: I XXIX; Nome regio francese: III 192 11; oratores Regis Francie: I 68 26, 147 29, 206 34, 248 12, 252 19, 253 27, 256 12, 21, 23, 24, 258 23, 29, 259 1, 6, 14, 260 19, 24, 26, 28, 263 24, 32, 264 5; II 311 12, 14, 326 1, 31, 32, 353 28, 31, 354 7, 12, 355 3, 357 3, 5, 8; III 27 2, 29 9, 65 23, 70 17, 99 14 (vedi anche: Arpayonis Guy de, Clavamontis Tristanus, Commjens Philippe de, Durant Petrus, Morlhon Antonius); Regnum: I 206 30, 252 25; II 167 25, 26, 245 17; Rex Franchorum: v. Valois Aloysius; secretarius Regis: v. Puchier Johannes; spedizione: I XXIII;

«status» Regis Francie: III 58 8; vedi inoltre: Antonius de.
 Francigeni scholares Papie: III 148 30, 178 34, 190 22, 191 28, 192 3, 193 8.
 FRANCII NICOLAUS, de Bormio: III 65 5.
 FRANCISCHETTUS, colennellus: I 26 26.
 FRANCISCHINUS de CARAVAGIO: III 146 23; de CASTRO SANCTI PETRI: I 27 17; II 45 16, 87 29, 32, 133 6, 162 3, 29, 176 1; III 237 21.
 FRANCISCUS, agri Brixiensis: II 89 1, 2, 3; bombarderius Mediolani: I 171 22; nuntius Hieronimi Spinule: III 155 31.
 FRANCISCUS de AXARETO (Franchus): II 157 29, 161 6; de BELUSCO: III 232 22; de CANOBIO: III 10 39, 34 15, 16; de CARRARA: I 234 8, 9; de CASTILIONO (Castro Sancti Petri), Magister Intratarum extraordinariarum: I 154 19; II 45 16, 176 1; de COMPIANO: III 25 12, 27 22, 28 18; de COTIGNOLA: III 211 2, 5; de CREMONA: I 138 33; de FLORENTIA, ser, miles Potestatis Mediolani: II 307 18, 310 33, 327 3, 349 26; de GALARATE: I 213 1, 4; de LAUDE, famulus: III 108 20; de MANTUA: III 105 3; de PAPIA, armiger: I 172 16; de SEREGNO: II 196 3, 197 29, 198 25; de SEREGNO, datarius Modoetie: I 218 22, 24, 226 10, 12, 15, 244 2, 3, 5; II 196 3, 197 29, 198 25; de SUICO, abbas Quartazoli, capellanus Ducis Galeaz: I 159 8, 13; de VALPERGA, frater Protonotarii: II 9 21, 20 24, 26, 27, 21 7, 53 22, 138 26, 142 14; III 51 33; de VARISIO (Vairisio): II 46 2, 162 28, 217 26; III 99 32; de VARISIO, ductor: II 173 12, 195 29; de VITERBO, Ordinis Predicatorum: II 92 7.
 FRANZUS de CASTELLO: II 81 7.
 FRAPPA: v. Santinus dictus Frappa.

FRASCATA, cassina: II 129 33.

FRASCATE (Fraschatum), locus: III 24 14, 251 19.

FRASCHAE (inter Padum et Sicidam): III 227 5.

FRASCHAROLUM (Frescharolum): II 186 14; III 88 23.

FRATER de PETRASANCTA, armiger domini Octaviani de Tolentino: III 228 19.

Fratres: I 289 2; Minores de Observantia Sancti Angeli: I 136 4, 28, 139 1, 168 13, 234 15; Minores de Observantia Sancti Francisci: II 111 19, 20, 161 18; Minores Observantie Congregationis Fratris Amadei: I 234 11, 13; II 90 7, 14; Ordinis Minorum: I 153 15, 21; (de la) Pace: I 139 1, 2, 142 19, 161 18, 168 13, 288 32, 289 1; Sancti Marci: I 212 30, 213 35; Servorum de Observantia (Serviti o Servi di Maria): III 38 23, 39 12, 14, 15, 66 1; Tercii Ordinis: III 217 18.

FREGOSIO de: I 76 32 (vedi anche: Campofregosio, Baptista, Lodovicus).

FULCHINIS de, JOHANNES MARTINUS parmensis: I 16 26; II 231 22; PETRUS PAULUS, frater Alexandri: I 14 25, 21 28, 25 2, 9, 13, 26 17, 30 2, 5, 8, 10, 38 20, 46 9, 109 5, 306 5; III 246 16.

FULGINEO (Fulchinis) de, ALEXANDER antianus: I 26 24, 102 29; II 85 31, 140 26, 158 37, 173 25; III 22 5, 27 27, 67 28, 246 15, 260 18; ANDREAS, Deputatus super ordine bladorum: I 42 10, 67 22, 279 31; II 303 5; HONORIUS: II 71 24, 90 16, 18.

FULGOSIO de, squadra: v. Placentia, squadra Fulgosa.

FULGOSIS de, illi: II 58 21.

FURLIVUM (Forlì): v. Forlivium.

FURNARIIS SYMON de: II 61 8.

GABALOTUM: III 168 8; Potestas: III 168 8.

Gabellarii salis bergamini: II 12 6, 39 31, 71 17, 19.

GABRIEL: II 119 32.

GABRIELIS BARTHOLOMEUS de: III 22 22.

GABRIELLI BERTHUCIUS, orator venetus: II 251 15, 25, 30, 33, 252 4.

GADIUM (Gavium), rocha: I 111 18, 285 12; II 85 4, 121 11; III 11 17, 37 20, 75 25.

GADIO: v. Stephanus de.

GADIUS BARTHOLOMEUS, de Cremona, Commissarius generalis munitio-
num: I 66 15, 16, 82 15, 31, 149 11, 12, 13; II 63 19, 130 30, 32, 212 23.

GAGIUM: II 161 19.

GAIALE: I 124 22.

GALARANUS (Galleranus de Galarate) FACIUS (Fatus), Magister Intratarum ordinariarum: I 62 7, 85 14, 96 27, 132 24, 133 20, 173 25; II 57 23, 213 15, 18, 235 7; III 9 24, 23 15, 105 30, 106 15, 254 5.

GALARATE (Galerate, Gallarate): I 62 7, 96 27, 132 24, 213 1, 281 2; II 57 23, 71 18, 81 1, 87 35, 93 20, 96 2, 139 23, 143 9, 259 14, 336 22; III 99 28, 163 5; <capitaneus>: II 87 35, 37, 39, 93 20, 96 1, 3, 259 14, 16; III 99 28; <potestas>: II 71 18, 20; <proto-
notharius>: I 242 26, 28; III 163 5; quidam, de: I 214 25; <vicarius>: I 281 2; vedi anche: Aloysius, Franciscus, Galaranus Facius (Fatus), Marchus, Petrus, de.

GALARINUS JOHANNES: II 10 19, 25 15, 16, 18.

GALBIATE, in Monte Briantia: I XV, 122 2, 126 10; II 161 27 (vedi anche: Tomaxinus de).

GALEACIUS, quidam: III 49 15.

GALEAZ de CASTELLO: II 81 6.

GALEOTTUS, comes, generus Palavicini: I 159 35.

GALESIO de, ANGELUS: III 119 18; GEORGINUS: II 121 5.

- GALIANIS, illi de: III 181 2; JACOBINUS: III 97 28.
- GALIATA: II 129 35, 36.
- GALIAE: I 200 20 (vedi anche: Beltraminus de).
- GALIIS MARTINUS de Chiari: II 114 19.
- GALITIA (Galizia): III 255 12.
- GALLERANUS FACIUS: III 254 5; JULIANUS: III 254 5, 7.
- GALLERATE: v. Andreas.
- GALLUS de MEDA: III 186 11.
- GAMBALÒ (Gambaloyta): I 189 29, 30; III 240 17.
- GAMBALOYTA NICOLAUS, Capitaneus Lumelline: II 126 32, 35.
- GAMBARANA FRANCISCUS: III 205 10; JACOBUS, comes: III 205 9.
- GAMBARELLUS NICOLAUS, ducalis cancellarius: I 245 8, 295 15; II 31 9, 91 1, 4, 138 37; III 123 27, 152 13.
- GAMBERTUS JOHANNES BAPTISTA: I 306 16.
- GAMBOLATE: II 203 21; Comune: II 203 22; Potestas: II 203 21.
- GANDINO FRANCISCUS de: II 256 15, 16.
- GARAVELLA de SONCINO, tubicen: I 269 19.
- GARBAGNATE: III 244 10; vedi anche: Johannes Filippus de, Signorinus de.
- GARDELLA: III 111 18.
- GARIBALDIS COSMA de: III 31 9.
- GARIBOLDUS BARTHOLOMEUS: III 96 21.
- GARIMBERTIS MARCHUS de: III 21 26.
- GARIMBERTUS LANFRANCHUS: II 109 32.
- GARLETTUS JOHANINUS: II 206 24, 27, 32, 34, 207 1.
- GARMELLA ALOYSIUS: III 134 26.
- GARONI: I xi.
- GARRONUS ANTONIUS: II 239 1.
- GASPANO JOHANNES de: II 71 8.
- GASPAR de VICOMERCATO, q. comes, ductor: I xiii, 155 29, 38; II 307 9, 10; III 196 16, 250 25.
- GASPARE, conducente: II 27 17.
- GASPARINUS de CASATE: II 106 5, 121 7, 251 2; de CASPANO: II 77 5, 99 36.
- GASPERINUS de CLAVARI: II 92 15; de VAYLATE: II 136 2; III 211 1, 4.
- GASTALDIS ANTONIUS JOHANNES de, vicarius Leonardi Astulfi Potestatis Novarie: II 295 14, 16.
- GATESCHUS (Erasmo da Narni detto il Gattamelata): II 250 31; JOHANNES ANTONIUS, filius Erasmi: II 250 33.
- GATTAVARIA: I 206 3.
- GATTESCHI, partisini (del Gattamelata: v. Narni): I xxi; II 250 10, 13, 31, 254 13.
- GATTINARA: I 100 4; II 42 4, 50 26, 65 17, 257 3.
- GATTIS MARGARITTA de: I 166 26.
- GATTUS FRANCISCHINUS: III 74 3; JOHANNES PETRUS: III 236 26.
- GAVATIUS SERAFYNUS, ingeniarius ducalis, Capitaneus cittadelle Parme et Placentie: I 149 9, 32; II 256 9; III 45 4.
- GAVI BALDASSAR, Capitaneus Vallis Telline, Vallis Saxine: II 76 38, 336 12, 338 7.
- GAVIUM: II 217 30, 239 23, 32, 272 25, 26; «potestas»: II 272 25.
- GAZZADA: v. Martino della.
- GEBENNAB (Ginevra): I 265 37, 270 17, 25, 33, 271 4, 6, 9, 11, 272 12, 273 6, 277 27, 30, 278 10, 14, 292 15; II 51 5, 13; III 204 14, 15.
- GEMUM: II 214 12; III 168 33; Potestas: II 214 11, 13.
- Generalis et Monachi Sancti Ambroxii ad Nemus: II 313 6; Ordinis Heremitarum Sancti Augustini: I 113 2; II 115 17; Ordinis Observantiae: I 94 19; Sancti Marci: I 83 12.

- GENESIIS PHYLIPPUS de, magister: III 219.
 GENOVA: v. Janua.
 Genovesi: v. Januenses.
 GENTILINUS, squadrerius: III 251 17.
 GENTILIS, hebreus: II 300 7.
 GENUENSIS BARTHOLOMEUS: III 67 25.
 GEORGIUS de, ANTONIUS (de Papia): III 108 21, 185 4; DOMINICUS, zoylerius: III 139 13, 16, 165 9, 167 3, 7, 8; MARINUS, frater Dominici: III 167 8, 13; PETRONUS: II 170 18.
 GEORGIUS de BAVARIA, squadrerius ducalis: I 25 30, 144 20, 147 24, 151 16, 245 1; II 166 8; de CASATE: I 155 21; de VALPERGA: II 129 29, 244 16; STEPHANUS de Adassono: II 258 19.
 GERADADDA: I XXIII; III 63 36 (vedi anche: Glareabdue, Giaradadda).
 Gerarchia della Città e dello Stato di Milano: I XI.
 GERINZANO GASPERINUS de, cancellarius Consilii Justitie: II 269 1.
 GERMANIA: v. Alamania.
 GERMANUS ALIPRANDUS, orator Ducis Ferrarie: II 145 22, 153 32, 34, 154 34, 159 21, 160 2.
 GEROLA JOHANNES de la: I 171 32.
 GESSATE de: v. Albertus.
 GEZIIS JOHANNES de, dictus Pinellus: I 265 30, 31.
 GHIAPPANUS (Chiappanus, Giapanus) JOHANNES, Seschalcus generalis et Deputatus bladorum: I 35 26, 67 23, 131 17, 22, 196 14, 276 27, 277 20, 296 5; II 18 16, 19, 34, 121 30, 160 4, 292 4, 337 10, 12, 349 1; III 37 18, 45 6, 157 20, 222 7, 244 27, 249 2.
 GHILIIS de, AMBROSIUS: II 291 11; (Ghilius) CHRISTOFORUS, presbyter: II 291 11; JOHANNES PETRUS ANTONIUS: II 291 8; VINCENTIUS: II 291 8.
 GHIRARDIS (Girardis) JOHANNES ANTONIUS de Papia, ducalis cancellarius et notarius: I XVI, XVII, 8 19, 37 18, 38 2, 47 33, 236 1, 281 24; II 37 9, 89 22, 135 8, 140 1, 167 12, 249 17, 34, 254 9, 281 24, 283 21, 294 2, 297 3, 333 7; III 132 9 (vedi anche: Johannes Antonius, papiensis seu de Papia).
 GHIRINGHELLUS JOHANNES: I 177 12.
 GHISELLIS MATHEUS de: II 210 28.
 GHYSULFIS CLARA de, relicta q. comitis Leonis della Pergula: II 336 15, 18; III 58 17, 23, 104 10, 11.
 GIANFIGLIAZZI BARTOLOMEO, Capitano di Giustizia: I 138 36.
 GIAPINUS, famulus Jacobi Cani: I XXXVII, 144 28.
 GIARADADDA (Geradadda, Glareabdue): I 275 36.
 GIBELLINUS: I 34 1, 52 21.
 GIORNICO, giornata di: I XLIV; II 358 33; III 15 27.
 GIOVIO PAOLO: I XI.
 GIRARDIS (Gerardis): v. Ghirardis.
 GIRINGELLUS BERNARDINUS: II 87 6, 89 14; BERTHUS, Rationator, Magister ordinarius: II 210 5.
 GIRINZANA GASPARINUS de: II 78 32.
 GIRRAGELLUS JOHANNES, Studii Papiensis: I 152 6.
 GIULINI GIORGIO: I XI, XII.
 Giureconsulti: I XII.
 Giustizia civile: I XXII; criminale: I XXII; ecclesiastica: I XXII.
 GLANDIS ARCHANGELUS de (de Parma): I 275 28.
 GLARAABDUE (Geradadda): I 109 2, 203 24, 242 30; II 59 31, 74 6, 89 2; III III 20, 131 24; <capitaneus>: III III 20; <commissarius>: I 109 2, 203 24, 242 30; II 59 31, 34, 74 6, 89 2 (vedi anche Salvaticus Franciscus).

GLASSIATE (Inglassiate): v. Mediolanum, Sanctus Petrus.

GLAXIATE (Glassiate, Gessate): v. Andreas de Glaxia.

GLUXIANO de: v. Leonardus.

GLUXIANUM (Glusianum, Giussano): I 292 14; II 62 25.

GONZAGA (Gunzaca): I XIV; BARBARA HOENZOLLERN, marchionissa vetera: II 194 15; FEDERICUS I, Marchio Mantue: II 126 1, 5, 8, 39, 129 9, 10, 139 6, 34, 194 14, 16, 196 5, 9, 222 29, 223 4, 10, 13, 14, 16, 24, 32, 36, 38, 224 3, 7, 228 27, 30, 32, 229 2, 5, 6, 10, 13, 14, 17, 20, 23, 25, 29, 31, 34, 36, 40, 230 2, 3, 235 31, 236 1, 3, 261 14, 34, 262 22, 268 11, 12, 18, 19, 22, 340 15, 341 30, 342 1, 2, 7, 8, 343 5, 9, 17, 19, 352 8, 14, 354 16, 17, 19, 35, 355 7, 12, 17, 24; III 9 14, 15, 18 8, 9, 13, 15, 44 2, 3, 49 35, 69 9, 11, 15, 20, 70 3, 72 5, 73 10, 75 16, 109 24, 26, 27, 117 18, 19, 20, 22, 127 27, 136 21, 22, 143 2, 11, 146 19, 154 1, 2, 156 15, 17, 19, 157 2, 6, 7, 11, 15, 169 34, 170 5, 177 31, 33, 35, 181 33, 212 2, 233 10, 249 28, 34, 262 10, 265 29; FRANCISCUS, Cardinalis Mantue, Legatus Bononie: II 163 7, 36, 195 10; III 157 10; LUDOVICUS III (Ludovico il Turco), Marchio Mantue: I 9 2, 24, 34, 13 16, 48 29, 59 29, 69 20, 21, 22, 27, 72 24, 90 6, 100 22, 24, 101 13, 15, 19, 22, 24, 31, 33, 102 1, 129 1, 135 7, 8, 10, 13, 27, 137 34, 138 1, 161 31, 32, 163 17, 21, 169 9, 10, 171 21, 205 32, 34, 237 19, 21; II 126 38, 139 35, 163 36, 223 31, 224 4, 6, 229 8, 22, 354 35; MARGHERITA de Baviera, marchionissa uxor Federici I: II 194 16, 34.

GORDIANUM: II 100 13.

GOREGNO JACOBUS de, cortesano: I 186 19.

GORGONZOLA de: v. Bartholomeus.

GOTARDUS de CASATE: II 68 25; quidam: II 289 12.

GOTISALDUS (Gotisalvus, Gottosalvus) CHRISTOPORUS: I 14 17, 284 3, 299 31, 306 6.

GOVENZATE de: v. Sebastianus.

Governatore: v. Bari, Corsica, Janua, Mediolanum, Tolentinum.

Governo: v. Mediolanum.

GOZIUS HUBERTUS (Ubertus de Blandrate): II 55 13, 16, 163 5.

GRADENIGUS DOMINICUS, orator venetus apud regem Franchorum: I 54 32, 206 22, 208 16, 23, 30, 209 4, 9, 267 3.

GRADI de, ANTONIUS, cognatus Helysabeth: II 58 12; BLAXIUS: II 203 5, 9, 11, 240 5, 241 2, 3, 4, 26; HELYSABETH, mater Margaritte: II 58 11, 12; MARGARITTA, uxor Marcii de Olzate: II 58 11 (v. anche Olzate de).

GRAFFIGNANA: III 132 29, 169 35.

GRAMIGNANA: I 107 14.

GRANAROLUM: I 41 4, 52 2, 89 9, 15, 112 4, 9, 145 15, 148 15, 16, 172 10, 11, 187 19, 188 10, 198 22, 26, 199 30, 204 8, 258 3, 291 22; II 24 17, 21, 43 2, 4, 5, 7, 12, 49 14, 15, 17, 51 31, 32, 33, 56 26, 171 36; factum, res: I 41 4, 51 2, 89 9, 13.

GRANATA: II 248 14, 32.

GRANELLUS ROLANDUS: II 123 24.

GRANOLUS HECTOR: II 333 15, 18.

GRANOPOLI (Grenoble): I 258 17, 36, 264 1.

GRANOZIO ANDREAS de, Potestas Campi: II 197 5.

GRAPPINALLUS DOMINICUS de Lenzino: II 106 20.

GRASSINUS (Crassinus), hebreus papiensis: I 284 17; II 32 35.

GRASSIS, ille de: II 332 35, 334 17; III 119 25.

GRASSUS FRANCISCUS: I 173 27; GEORGIUS: II 9 23, 20 25, 28, 32, 21 4, 8; LAURENTIUS: III 163 11; LUCA, legista: I 214 28; SUSANA, soror Thome: I 91 19;

- III 262 14; THOMAS: I 91 19; II 21 7;
III 262 14.
- GRATOSOLIUM: II 307 11; Commendatar-
ius Abbatie: II 307 10, 14 (vedi anche:
Bonromeus, filius Johannis).
- GRAVELLIS JOHANNES FRANCISCUS: III
20 28.
- GRAZANUM, arx: II 135 7, 333 6.
- GRECHETTUS, familiaris armorum du-
calis: I 210 3; III 207 31.
- GRECIA: I 213 20.
- GRECINUS de PISCHAROLO: II 158 24.
- GREGETH de SANCTO BASSIANO, du-
calis provixionatus: II 85 13.
- GREGORIUS (alias Georgius) de ROSA-
TE (Roxate), maritus Sclavonie France-
schae: III 186 16, 19, 23, 195 19, 21, 227
32, 228 1, 248 9, 253 15, 255 14, 18.
- GRIFFONUS: I 158 12, 14, 17, 198 30, 32.
- GRIFFUS HIERONIMUS: III 181 27.
- GRIGIONI, Valli: III 114 31.
- GRIGNANO de: v. Scottus Franciscus.
- GRIGNANUM: I 180 15, 181 18.
- GRIMALDIS de, illi de Zenua: III 228
6, 7, 9.
- GRIMALDUS BORUEL, Magister In-
tratarum ordinariorum: I 62 7, 132 24,
33, 138 7, 169 2; CAMPOFREGOSIO
CLAUDINA, uxor Lamberti: II 232 31;
GASPARINUS, frater Lamberti: I 100 6,
30; LAMBERTUS de Monecho, frater
Gasparini: I 99 29, 39, 100 30, 167 11,
12, 16, 20, 29; II 232 17, 18, 22, 29, 30; (de
Grymaldis) LUCHAS, Consiliarius in
Curia Arenghi: I xiv, xv, xviii, xxiv,
4 5, 12 26, 90 1, 34, 167 10, 200 34, 204 31; II
10 29, 11 33, 27 16, 25, 35 6, 28, 52 13, 18,
64 16, 114 35, 127 26, 136 24, 312 18, 323
8, 325 7, 327 27, 30, 342 24, 344 12; III
9 17, 18 32, 19 6, 52 4, 85 28, 91 31, 106 32,
140 9, 14, 167 16, 203 17, 212 26, 216 31,
227 11.
- GRIMAUD: III 121 37.
- GRITTA HENRICUS, Potestas Novarie:
I 281 12.
- GRONDONA: II 239 27.
- GROSSIS DESIDERIUS de, parmensis: II
258 29, 307 29, 308 19; III 22 10, 141 8,
11, 12, 224 12.
- GUARANTANEIS (Quarantencis) THO-
MAS de Sissa, parmensis: II 9 8, 18 21.
- GUARDAROBBA ALBERTINUS de: III
233 22.
- Guardianus Sancti Angeli Mediolani: v.
Mediolanum.
- GUARINUS, armiger: II 105 36, 106 2.
- GUARNACIA BARTHOLOMEUS, presby-
ter: II 173 31, 177 14, 15, 22 (vedi anche:
Vernatia).
- GUARTO JOHANNES BAPTISTA de: I
17 1, 29 28, 31.
- GUASCHO ANTONIUS: III 11 16, 37 19.
- GUASCONUS (Guaschonus, de Gua-
sconibus) FRANCISCUS, de Florentia: III
190 21, 35, 191 27, 31, 193 7; JULIANUS: II
176 5.
- GUASCUS CHRISTOPORUS, alexandrinus:
II 12 1, 37 25.
- GUASIOMONS (Cuasiomonte, Cuasso al
Monte), prope Varisium: III 243 4,
246 8 (vedi anche: Sabaynis de).
- GUASTALLA, comites: I xxvii.
- GUASTAMISSA, ductor: II 350 18.
- Gubernatores: v. Bari, Belinzonae, Cor-
sica, Hast, Imola, Janua, Parma, To-
lentinum, Vercellae.
- Guerra di Ferrara: I xxvii; del pubblico
bene: I xxiii, 223 37, 252 35.
- GUERRERIUS de CASTELLACIO: III
168 13.
- GUIDETUS de CUSANO, merchator: II
271 16, 21.
- GUICCIARDINUS ALOYSIUS, orator
florentinus: I 275 26, 288 12.

- GUIDOBONUS, Abbas Montiselli: II 288 4; ANTONIUS, secretarius Consilii Secreti: I 217 16, 249 11, 37; CAVALCHINUS: II 141 27; PAULUS, fictabilis Peceti: II 263 1.
- GUINETTUS, nuntius et procurator Fratrum de Sabaudia: III 251 26.
- GUINOFORTIS de ADASSONO: II 258 20.
- GUINZONE SALOMON, de Crema: II 160 11.
- GUIRINUS de CUGNOLO: II 226 10, 12.
- GULIELMUS de BLANZATE, orator Montisferrati: I 45 1 (vedi anche: Blandrate).
- GUNZACA: v. Gonzaga.
- GRUERE PETRUS, presidens Parlamenti Delphinatus: I 252 4, 19, 253 1, 258 16, 260 28, 263 33.
- HABRAAM de BORMIO, magister: I 47 11, 13; III 211 28.
- HAST (ASTI): I XIII, XXIX, 50 3, 147 28, 152 31, 163 18, 169 31, 170 3, 180 34, 181 1, 206 34, 248 10, 256 10; II 10 32, 27 27, 33 2, 62 21, 36, 63 24, 129 29, 190 11; III 152 28, 159 16; Gubernator: I 163 18; II 63 24; SANCTUS SECUNDUS: III 152 28; territorium: III 159 13, 15.
- HAST de: v. Franchinus, Ugulinus.
- HASTENSES: I 163 21, 22.
- HASTI de: v. Joseph.
- HAURONA: v. Mediolanum: Sancta Maria.
- HAUSTRIA: v. Austria.
- HEBREI: v. Ebrei.
- HEBREUS, ille: III 49 24.
- HECTOR, corrigiensis, generus Comestabilis Porte Bononiensis, Parme, provisionatus: II 208 18, 288 10; de VICOMERCATO: III 209 27.
- HELENA de CASATE: II 87 1.
- HELVETII: v. Elvetii.
- HEMINULFIS de, ALOYSIUS: II 106 4; CHRISTOFORUS: II 106 4.
- HENGILEVUS FACELUS de Filzano: II 120 36, 39.
- HENRICUS, cantor: I 213 26, 28; II 79 14, 19, 22; 182 29; III 213 26, 28; Patriarcha antiocenus: I 179 3, 4, 28, 182 8, 12; rector Sancti Satyri mediolanensis: II 169 27, 28, 32; squadrerius schioppe-teriorum: II 183 18.
- HENRIGHINIS de, BERNABOS, de Pontremulo: III 127 15; FRATINUS: II 132 19.
- HENSOLA LAZARUS de: II 66 8.
- HERBA: II 236 26; III 175 11; Potestas: II 236 25.
- HERBA de: v. Jorius.
- HERBALONGA (Erbalonga): I 102 9, 104 8, 15, 32, 37, 105 8, 13, 34, 118 10, 19, 31, 35, 119 17, 27, 30, 32, 38, 120 2, 16, 286 15, 293 10, 33; II 246 17; Castellanus arcis: II 246 17, 19; status: I 104 15, 19, 24, 37, 118 19, 31, 35, 119 27, 28, 32 (vedi anche: Corsica).
- HERRIGHETTUS, dictus Cornachia: II 55 35.
- HERRIGHINIS, illi de: III 110 38, 111 7.
- HESIO THOMAS de, ducalis cancellarius: I 38 1, 106 1, 7; II 56 23.
- HESTE de, ALPHONSUS, (primogenito di Ercole I) II 150 35, 326 36; BEATRIX, relicta q. Nicolai de Corrigis, uxor q. Tristani Sfortia: I 17 27, 33, 23 10, 11, 15, 98 12, 13, 15, 128 14, 134 34, 139 7, 140 34, 35, 141 2, 147 19; BORSUS, Dux q. Ferrarie: I 17 33, 165 22, 264 19; Ducissa Ferrarie: III 159 1; HERCULES I, dux Ferrarie, Capitaneus Lige: I XXXII, 9 23, 13 15, 25, 37, 17 33, 23 9, 31 34, 44 31, 32, 36, 72 14, 73 8, 11, 12, 33, 37, 38, 74 1, 17, 20, 30, 79 15, 18, 34, 80 1, 92 25, 26, 27, 93 19, 26, 30, 32, 121 11, 12, 14, 32, 124 23, 134 19, 143 17, 22, 165 19, 21, 171 16, 174 5, 177 31, 178 1, 182 24, 183 16, 20, 25, 27, 28,

- 209 3, 219 31, 220 11, 223 25, 226 2, 8, 256 6, 264 7, 13, 15, 17, 27, 284 22; II 49 27, 64 31, 75 31, 85 9, 10, 119 8, 136 19, 140 13, 14, 143 3, 145 22, 23, 150 36, 153 32, 36, 154 34, 155 36, 157 9, 10, 159 21, 168 13, 14, 19, 177 2, 180 20, 184 15, 192 22, 193 7, 194 9, 32, 195 4, 7, 202 8, 219 14, 15, 220 18, 20, 221 9, 243 6, 251 19, 255 4, 9, 11, 258 1, 295 25, 27, 301 27, 28, 29, 30, 314 24, 322 17; III 47 26, 49 14, 15, 16, 17, 20, 22, 55 3, 4, 7, 60 1, 63 24, 69 4, 72 24, 73 4, 9, 13, 14, 75 18, 81 23, 24, 26, 30, 88 17, 18, 96 34, 128 23, 132 28, 167 21, 169 15, 16, 18, 30, 223 30, 233 9, 249 27, 29, 32, 33, 250 4, 5, 257 26, 262 2, 7, 9, 265 36; LUCRETIA, (figlia di Ercole): I 121 32; NICOLÒ: III 265 36; RAYNALDUS: I 4516, 56 11, 13, 67 11, 12, 15, 69 14.
- Hestense, <curte>: III 29 33.
- HESTORINUS, nuncius Lamberti Grimaldi de Monecho: II 232 17.
- HIERONYMUS, ordinis Servorum: III 87 30; de ALZATE, filius Jacobini: I 283 34; BENEDICTI de Caspano, ser: II 99 37; de LIGNANO: II 86 6, 87 4, 89 13.
- HILARIUS, coadiutor in Consilio Secreto: II 181 27.
- HISPANIA (Spagna): I 209 2; II 291 21; HENRICUS de, mercator Gebennarum: III 204 14.
- HISPANI, nuncii Perici Hispani: III 230 30.
- HISPANUS PERICUS, comestabilis pedum cum Duce Bari: III 230 26; PETRUS, nuntius Marchionis Mantue: I 69 20, 27, 161 31 (vedi anche: Spagnolus).
- HOFFIMAN PAULUS, theutonicus: III 159 12.
- HOMATE: 236 23.
- HOMATE de: v. Johannes Petrus.
- HOMATIO ANTONIUS de, Officialis Portus Vapri: II 178 5, 8.
- HORIGONI, familia: III 126 15.
- HOROMBELLUS (Orumbellus) FRANCISCUS: III 71 1, 24, 74 29.
- HORONA, moniales: I 150 2; Santa Maria di Aurona: I 150 2, 33 (vedi anche: Mediolanum).
- HORRIGONIBUS BERNARDINUS de: III 133 5, 143 13, 15.
- Hospitale: v. Comum, Sancti Lazari; Mediolanum, Magnum; Parma; Roma.
- Hospitium: I 68 26 (vedi anche Mediolanum: Hospitium Putei, Cervie, Sancti Antoni).
- HUNGARIA (Ungheria): II 311 14, 15, 20, 27, 314 21, 26, 33, 315 3, 6, 331 25, 27, 332 3; orator Regis: v. Cavitellus Justinianus, Fontane Franciscus; Regina (Hunnia-di): II 331 27, 30; Rex: I XXI (vedi anche: Corvinus Mattias).
- Iconomi: v. Mediolanum.
- ILICIS, arx: II 312 12, 332 9.
- IMELLO: II 190 35.
- IMOLA: I XIV, 10 27, 12 1, 146 24, 149 28; II 43 8, 109 20, 25, 115 27, 116 4, 117 8, 170 34, 171 4, 189 17, 33, 192 15, 16, 34, 264 5, 14; III 62 32, 242 26; Gubernator: II 43 8; III 242 25; status: II 109 20, 26, 115 27, 116 4, 10, 12, 117 8, 10; territorium: I 10 27; II 59 22, 25 (vedi anche: Manfredis).
- IMOLA de: v. Sanctus, Thadeus.
- IMOLENSES: III 242 25.
- Imperator: v. Asburgo Federicus III.
- IMPERIALIS JOHANNES ANTONIUS, contrascriptor munitionum: I 225 10, 34, 281 19; III 219 27, 30.
- Impero: II 337 34; III 39 30.
- Impresa contro Monacho: v. Monachum.
- INCINUM (Insinum), plebs: I 83 21, 85 2, 5, 14, 89 4, 138 24, 213 15, 226 21, 25; III 175 11; communitas plebis: I 226 21.

- INCISA: II 1557; marchiones: II 1556.
 Ingeniarii: v. Mediolanum.
 INGEGNIOLO (Cingnolo) DOMINICUS
 de Varale: I 34²⁰, 38.
 INGLASSIATE (Glassiate, San Pietro in
 Gessate), Sanctus Petrus Mediolani: II
 39¹⁷ (vedi anche: Mediolanum).
 Internuncius Confederatorum: I 20¹⁹.
 INSINUM: v. Incinum.
 INVERNIVM, arx: II 333¹⁰, 334¹¹, 12.
 Investitura: v. Leventina.
 INVICIATIS de, PETRUS ANDREAS: III
 158¹⁸, 198¹⁴, 18, 259²⁵, 27; RAPHAEL:
 II 1558.
 INVITIATUS JOHANNES GEORGIUS, can-
 cellarius Johannis Ghiappanus: III 157
 20.
 INZAGHUM: III 163²¹.
 IRIUS de VENEGONO (Venegonus), can-
 cellarius ducalis, secretarius in Consi-
 lio Justicie: I 214¹⁹; II 10³⁴, 28¹³,
 97⁹, 252³¹.
 ISABELLA di CASTIGLIA: v. Castiglia.
 ISIMBARDUS JOHANNES AUGUSTINUS,
 doctor et miles papiensis, Potestas
 Parme: II 281¹⁸, 30.
 ITALIA: I 10²³, 19²⁹, 42¹⁷, 51⁷, 68²⁸,
 87²⁴, 153⁴, 5, 202⁷, 208¹⁹, 24, 236⁷,
 239³⁶, 248³⁰, 253²⁰, 262⁶; II 82³⁷,
 83²¹, 38, 98¹⁸, 107¹⁶, 193³⁰, 218¹⁷, 20,
 224¹⁶, 311¹⁶, 316²⁴, 318⁴, 321⁷, 38,
 322²³, 357⁴, 34; III 39³⁰, 65²⁹; corti:
 II 193³⁷; potentatus: II 316²⁴; res
 italica: III 180¹⁷.
 JACOB, hebreus: II 243¹⁴, 16, 253²³, 24, 26.
 JACOBINUS de ABDUA: II 160¹⁶; de
 ALZATE: I 283³¹, 35; de CARMAGNOLA,
 tubicen: I 180³¹; de CASTELLACIO: I
 199¹²; de CRAMIGNOLA, tubicen: I 269
 22 (vedi anche: Carmagnola).
 JACOBUS: I xxxviii, olim Potestas
 Castri Sancti Johannis: III 80³³, 187¹, 3;
 de ABIATE, olim Referendarius Pla-
 centie: II 304³⁶; III 215⁸, 11; armiger
 ducalis: III 175¹¹; de CAPUA, frater
 Criseide: III 158⁷; de CLIVIO, Advoca-
 tus phiscalis: I xv, 4¹¹, 98¹⁰, 165²⁰, 31;
 II 22²⁸, 100¹⁸, 114², 302²⁶; III 126²⁸,
 154³², 159¹⁹, 164²²; de CONCORGIO:
 II 181²⁰; de CREMONA, Officialis super
 aggeribus: I 78⁵; de CUSANO (Cusa-
 gno), consiliarius in Curia Arenghi:
 I xv, xviii, 4², 12²⁵, 91¹⁶, 233³⁵, 234¹;
 II 62¹⁵, 67²⁴, 26, 126³⁶, 127¹, 225¹⁸,
 325³, 342²²; III 91³², 93⁵, 106³¹,
 203¹⁷, 212²⁵; hebreus: I 284¹⁶; II
 21³⁰, 32²⁴; de OSNAGO: II 105³², 189
 21; de PARMA, phiscus: III 126¹⁰; de
 PISCHAROLO: II 158²⁴; de SERENIO, Of-
 ficialis sanitatis: I 58²⁹, 162⁷; II 181⁷;
 III 35⁴; de SUICHO: I xxxvi, 171⁸.
 JACOBUS AMBROXIUS: I 41³⁰,
 239¹⁹.
 JACOBUS AMBROSIUS de LUXOLO
 (Ponzanum): III 229⁷, 9, 10.
 JACOBUS BARTHOLOMEUS de PA-
 LANTIA: II 80⁴.
 JACOBUS METELLUS de PISAURO: II
 171¹⁸.
 JACOBUS PHILIPPUS de PAPIA: I 53
 28, 31.
 JACOBUS STEPHANUS de BRIVIO:
 II 148¹⁴.
 JACOPO (Jacobo) AUGUSTINUS de, pa-
 piensis: I 220³²; II 90³⁹; EMANUEL:
 I, 188²³.
 JACOMATIUS, comes: I 243¹⁴, 18, 20;
 familiaris armorum: III 179³³.
 JACOMETTUS de TARANTO: I 245¹³.
 JANUA (Genua, Genova, Zenoa): I xiii,
 xiv, xix, xxii, xxv, xxviii, xxix,
 xxxvii, xlviii, 19³, 28, 28², 32¹⁴, 39⁵,

42 20, 47 2, 8, 32, 58 9, 60 31, 33, 64 4, 65 3, 33, 67 8, 69 5, 7, 29, 76 2, 4, 31, 32, 80 32, 81 23, 25, 88 19, 90 9, 34, 91 9, 94 4, 8, 99 10, 12, 100 7, 8, 104 28, 34, 105 30, 110 28, 111 9, 32, 119 9, 11, 20, 126 3, 5, 164 12, 16, 17, 167 3, 169 9, 171 13, 32, 176 2, 179 11, 182 2, 189 16, 196 16, 31, 207 13, 209 14, 15, 218 5, 222 22, 229 31, 248 20, 249 25, 252 26, 29, 256 27, 36, 259 1, 272 8, 275 19, 286 35, 305 7; II 9 16, 10 35, 41, 12 20, 19 29, 20 6, 27 17, 19, 28 14, 15, 28, 41 17, 24, 29, 43 27, 73 33, 75 22, 78 14, 93 16, 17, 94 26, 126 15, 128 24, 26, 28, 131 17, 142 21, 143 7, 8, 145 11, 146 13, 15, 152 14, 16, 156 20, 157 21, 22, 27, 32, 33, 158 19, 160 29, 32, 161 6, 11, 164 12, 17, 166 30, 173 8, 24, 30, 33, 177 11, 18, 32, 179 22, 180 10, 13, 21, 182 7, 15, 184 8, 12, 30, 185 7, 14, 17, 186 8, 32, 187 13, 17, 189 15, 30, 190 12, 192 8, 194 5, 195 7, 199 26, 200 22, 203 4, 7, 216 27, 229 16, 232 26, 233 8, 19, 234 29, 30, 237 5, 238 30, 239 20, 240 7, 241 1, 2, 5, 9, 31, 39, 242 8, 10, 245 3, 246 36, 257 31, 269 13, 292 6, 305 20, 311 20, 312 19, 21, 316 9, 318 28, 319 36, 320 31, 322 14, 327 29, 329 27, 30, 330 36, 332 4, 9, 340 34, 341 15, 34, 344 5, 6, 348 19, 350 33, 34, 351 1, 352 31, 355 19, 359 9, 12, 21; III 11 9, 19 10, 36 23, 28, 29, 55 15, 18, 63 30, 75 22, 24, 78 19, 20, 94 30, 31, 102 31, 155 34, 156 7, 169 25, 182 33, 193 12, 17, 194 5, 199 26, 228 6, 249 7, 263 13, 266 22; Abbazia Sancti Siri Janue: I 94 4, 8, 17; Ambaxiadori Comunitatis: II 330 10; Antiani: I 100 7; II 48 8; Archiepiscopus: I 218 4, 249 25, 26, 28; II 182 7; arx: II 305 20, 25; «balia»: I 99 10; Ban-chus Sancti Georgii: I 94 7, 99 32; II 332 9; capellacii: II 234 30; Capitaneatus: II 241 10; Capitanei: II 329 27 330 9, 331 2, 332 4, 355 19 (vedi anche: Liono Hieronimo de); Capitaneus populi: I 261 6; Capitaneus triremium:

II 41 30, 32; Castellanus: II 305 26; Comunitas: I 126 5; II 28 15, 43 33, 93 16, 173 33, 329 30, 330 10, 359 12; consilia rii: I 138 9; Consilium antianorum: I 99 10; Consul et Vicegubernator: v. Spinula Alexander; consulatus Catalanorum: II 75 21, 24; consulatus Lombardorum: II 75 33; III 36 29 (vedi anche: Presenda Thomas, Spinula Georgius); discipuli et scholares: II 226 20, 22, 305 4, 6, 328 24, 26; Ducatus: I 254 5; II 200 35; Dux: III 11 9, 36 28, 30, 55 15, 78 20, 102 31, 155 34, 35, 156 2, 7, 169 25, 193 12, 17, 24, 26, 194 5, 6 (vedi anche: Campofregoso Baptista de); ebollizione della riviera di Genova: I 119 9; expeditio recuperationis Janue: I 42 19; Gubernator: I 47 8, 76 2, 34, 99 10, 100 6; II 28 28, 43 28, 48 7, 78 18, 94 26, 128 26, 143 9, 145 10, 146 15, 152 16; Gubernator ducalis: v. Adurnus Prosperus, Castilione Branda de, Spinula Daniel, Spinula Prosperus; officium Sancti Georgii: I 72 32, 169 8; II 10 40, 28 28, 48 8; 93 16; III 94 31; orator Officii Sancti Georgii: v. Marinis Johannes Pius; oratores: II 21 14, 47 32 (vedi anche: Marchesius Franciscus); populus: II 329 30; Potestas: II 348 18 (vedi anche: Calciavacha Johannes); praticia gubernatoris Janue: I 47 8; presbyter: I 167 21; res januenses (campagna del Genovesato): I xxii; II 29 28, 80 10, 86 1, 10, 110 5, 118 37, 143 7, 8, 193 15, 232 26, 239 8, 268 36, 281 23, 326 28, 340 25; spedizione contro: I xxv; «status»: I 47 10, 81 25, 94 14, 99 12, 104 34, 119 19, 171 13; II 118 38, 131 17, 20, 326 25; III 156 8; territorium: II 10 35, 28 14, 204 23, 233 7, 234 13, 244 32; III 19 10; vicedux: I 67 8; vicegubernator: II 78 14 (vedi anche: Spinula Alexander).

JANUENSES (Genovesi, Zenoesi): I 22 31, 25 25, 48 24, 68 29, 32, 69 2, 6, 76 3, 32, 80 33, 83 4, 9, 129 3, 164 14, 167 18, 19, 209 13, 14, 230 11, 236 20, 275 19; II 20 2, 93 18, 185 10, 15, 202 2, 204 23, 230 12, 14, 235 16, 258 5, 264 11, 304 30, 33, 317 27, 29, 330 32; III 9 18, 19 6.

JEMIS MATHEUS de: III 20 23.

JESUS: III 15 1.

JOHANNE MATTO da MILANO: III 31 27.

JOHANNES, presbyter, frater Casamatte: II 250 15; quidam Rome, frater Thome: I 185 5.

JOHANNES II de Aragona: v. Aragona.

JOHANNES de BELLOSCIO: II 9 14, 19 4; de BRULCHO, Capitaneus Vallis Telline: II 88 13, 95 19, 102 29, 176 20, 22; III 130 21, 23; de BRIVIO: I 102 33; de BRIKIA (de Farbegno), cancellarius Roberthi Sanctiseverini: II 58 25, 26, 27; de BUSSETO: II 270 28; de CASPANO, filius Pau seu Polinus: II 76 36, 99 34; de CASPANO, pater Martini: II 77 3; de CASTRONOVATE, magister ordinariorum: I 260 10, 276 26, 277 19; II 18 15, 45 4, 97 6, 209 31, 235 9; III 230 21; de Johanfrancisco de Coconate, dominus ticinensis: I 265 7; de CORNAZANO, cancellarius: III 21 4; de CREMA, armiger: I 267 25; de CREMONA, cancellarius Domini Philippi Vicecomitis: III 152 27; de CUSANO, Deputatus super sanitate: II 310 7; de CUSANO, Magister super sale et Intratarum Ordinariorum: I 42 12, 88 15, 133 22, 137 2, 18, 274 13, 14; 286 18; II 45 5, 57 22, III 1, 141 11, 210 1, 215 23, 25, 235 11; III 107 33, 134 2, 33, 201 30, 202 6, 254 30, 255 5; de LAUDE: II 123 23; de LIGNANO, cartharius: I 46 17; de LUCA: I 297 2; de MELCIO, Magister Ordinariorum: I 260 9, 276 25, 277 18;

II 45 5, 57 20, 97 5, III 1, 148 9, 209 29, 235 6, 324 27; III 90 1, 32, 134 30, 163 20, 21, 23, 169 23, 237 20, 254 29; de MERATE: II 198 4, 5, 8; de MODOETIA: III 203 14; de NOVATE, familiaris ducalis: II 152 18, 157 27, 160 37, 185 12; III 255 12; de PISTORIO, tubicen: I 269 16; de RAVENNA: II 63 9, 11; de SANCTO FIDELLE: II 76 33, 99 30; de SANCTO PETRO: I 155 21; da SONCINO: II 179 7; de TOLENTINO, pater Nicolai: II 265 10; de TURRATE, magister: I 184 20, 21, 185 30; II 161 30; de VARISIO: II 177 29, 196 34; de VERONA: II 177 29, 196 34; de VERONA, capitaneus balisteriorum: II 86 10, III 35, 112 1; III 25 19, 152 15; de VICOMERCATO, armiger ducalis: I XIV, XLII, 303 3; de VIQUERIA, Offitialis ducalis: I 22 15, 16, 56 34; de VITERBO, Vicarius Archiepiscopi Mediolani: III 99 36, 113 13, 14, 22, 23, 131 14, 152 7, 12, 186 17, 18, 20, 21, 25, 203 3, 205 15, 213 27, 30 (vedi anche: Vicarius Archiepiscopi Mediolani).

JOHANNES ADIGHERIUS de CORNAZANO: III 20 22.

JOHANNES ALBERTUS de VIQUERIA: II 230 13.

JOHANNES ALOYSIUS de CHYUR: III 211 26; de COSSONIA: II 100 3; de TRICIO: I 212 8.

JOHANNES ANDREAS de CREMONA, custos guardarobbe Domine nostre: III 151 29.

JOHANNES ANGELUS, deputatus conscriptor: II 32 26; III 141 34.

JOHANNES ABJOU: v. Anjou.

JOHANNES ANTONIUS, archipresbyter Varcii, commendatarius Prioratis S. Marie de Trignano: I 107 7, 14, 18, 30, 33, 35; de BUSSETO: I 108 2; de CORBETA: II 101 20; de NOVARA: II 39 25;

- de OSNAGO: I 52 24, 146 28; de PAPIA: v. Ghirardis; PAPIENSIS, ducalis cancellarius et publicus notarius: I 47 33, 236 1; II 297 3 (vedi anche: Ghirardis Johannes Antonius); de PARMA, ducalis armorum familiaris: III 174 8, 10, 186 33; de VICOMERCATO: I 20 1.
- JOHANNES AUGUSTINUS de VICOMERCATO (Vicomercatus): I 25 22, 23, 29, 32, 26 8; II 272 28.
- JOHANNES BAPTISTA de CASTELLO: II 81 7; de MENASIO: II 95 31; Vicarius Potestatis Placentie: II 10 9, 23 5, 253 28.
- JOHANNES DONATUS de CAPONAGO: II 100 6.
- JOHANNES FRANCISCUS de ANTIGNANO: II 33 7; de BUSSETO: III 20 37; de CORONATE, Offitialis sanitatis: I 58 32; de FLORENTIA, tubicen: I 269 24; de TOLENTINO: II 59 22.
- JOHANNES FILIPPUS de GARBAGNATE: II 270 21.
- JOHANNES JACOBUS de CHERIO, et filii, alamanni: III 243 26; de COCONATE: III 246 10; de VAPRIO, coadiutor pro sanitate: III 209 27, 30.
- JOHANNES MARIA, detentus Busseti: II 190 3.
- JOHANNES MATHEUS, Officialis bullatarum Mediolani: I 129 10.
- JOHANNES MOLO (de Mollo) de BELINZONA, filius Maffioli, Cancellarius ducalis: I xxxii, xxxiii, 17 21, 18 23, 26 4, 27 8, 28 23, 38 2, 41 31, 64 34, 97 18, 103 19, 35, 109 22, 123 29, 144 2, 146 20, 156 10, 166 27, 184 6; II 69 4, 153 26, 176 14, 220 17, 228 16, 273 19, 284 23, 298 24; III 47 21, 118 14, 181 4, 205 22, 221 32, 236 30, 237 17, 244 29, 34, 252 14, 255 8.
- JOHANNES PETRUS: I 243 4; del BERGAMINO: I 58 7; II 128 27, 132 1, 157 22, 161 1, 241 21, 257 28, 259 24, 25, 26; III 10 24, 31 5, 152 18, 20, 261 14, 16; de BRIKIA: II 161 28; de CANTURIO: II 352 4; III 246 13; de HOMATE: II 284 26; de LEGNANO: II 290 31, 291 1; de RODOBIO, Cancellarius ducalis: I 38 3; III 220 31; de VICOMERCATO: III 196 15, 16.
- JOHANNES RAYNERIUS de RU-
DIANO: II 247 23.
- JOHANNES SIMON de MORTARIO, tubicen: I 269 25.
- JOHANNINA, quaedam de Vallis Telline: II 336 13 (vedi anche: Ardini Johanna).
- JOLANDA de VALOIS: v. Valois.
- JORIUS de HERBA, parmensis: I 16 10; II 231 31.
- JOSAFAT de CORBETA: III 151 2.
- JOSEPH de HAST, hebreus: I 50 3, 8, 56 19, 21.
- JSAAC, hebreus de Placentia: I 114 14, 204 22, 217 19; II 21 34, 32 22, 100 33.
- JSAACOMUS, hebreus de Placentia: II 102 8, 132 28.
- JSACHINUS, hebreus de Placentia: II 32 20, 81 16, 102 7, 132 28, 141 20, 175 9.
- JSRAEL, hebreus: III 142 13.
- JSON de SANCTO GERMANO, balisterius: I xxxvi; III 10 31, 32 11.
- JUDEI (Ebrei, Hebrei): I 50 11, 191 1; II 211 12, 214 17; III 168 19.
- Judices datiorum, maleficiorum, ordinari, victualium: v. Mediolanum.
- JUDICIBUS ANDREAS de Varisio: I 231 9, 244 35.
- JUDICIBUS de, ANTONIUS doctor Mediolani: II 182 20; LODOVICUS: II 230 17, 19, 22, 24, 231 4; LUCIA: v. Castiliono.
- JULIA de COMATIO: I 156 3.
- JULIANUS, tubicen: I 138 11 (vedi anche: Zulianus de Corrigia); de VARISIO (Varisio): I 285 8, 291 12, 293 3; II 166 14, 15,

- 197²⁵; III 73³, 78³; 214⁸; Commissarius in agro Cortonensi: II 166¹⁵; de VICOMERCATO, Officialis deputandus super peste: II 132¹⁸, 303⁹.
- JULIUS de CAMERINO: v. Varano; de PLACENTIA, ducalis cancellarius: I 38³.
- Jura et ordines: v. Mediolanum.
- Jurisperiti de Consilio: v. Mediolanum.
- JUSTA, hebreus: III 142¹³.
- JUSTINIANUS MARINUS: I 84¹⁶.
- JUSTINUS JULIANUS: I 274¹⁶.
- LA ARVIA de, HELIA: II 284⁶; PHILIPPUS: II 284⁶.
- LA BANCHIA ALBERTUS de, mercator venetus: III 30⁵, 33, 65¹⁰, 71³², 39.
- LA CARENA CHRISTOFORUS de, datarius: I 242³⁴.
- LA CAVANA de, illi: I 166²⁹; II 85⁴, 121¹⁰, 132⁵; illi de Gadio: I 285¹²; BERNABINUS (Bernardinus): II 10²⁵, 26¹⁴; GALEATIUS: II 26¹⁴, 58³⁷, 87¹³, 138⁴⁰; JACOBUS: I XXXVI, III 15; SANETTUS (Zanettus): I XXXVI, III 15, (vedi anche: Della Cavanna).
- L'ACQUA: v. L'Aqua.
- LA CRUCE (Crucei) de: I 281⁶, 33; ANTONIUS: II 130²²; BONIFORTUS: II 155²⁴; CAROLUS: II 179⁷; DAMIANUS, cortisanus: I 186²¹; DONATUS: II 334²⁰; FRANCISCUS: II 334²¹; GABRIEL: I 42¹⁵; HIERONYMUS, Deputatus super provisione bladorum: II 130²³; III 24²¹, 179²³, 207³¹, 222⁷; JACOBINUS, falconerius: III 189⁶; JACOBUS, presbyter: I 216²⁵, 36, 231⁵, 263⁴, 281¹, 5, 7; JOB: II 144²⁸; JOHANNES: III 93²⁰; LUCHINUS, pater: II 117²⁴; NICOLAUS, filius Luchini: II 117²⁴ (vedi anche: Crucei).
- LACU PASINUS de, et filii: II 10³⁹, 28²³, 95²⁷, 29, 291¹⁴, 15.
- LACUS CUMARUM (Lago di Como): I XXVII, 176¹³, 36; II 17²², 106²⁰; III 180³¹; Capitaneus: I 49¹⁶, 176³⁶ (vedi anche: Christophorus de Casate).
- LACUS MAIOR (Lago Maggiore): I 190²⁶; II 279³⁰, 351¹⁸.
- LA FOSSA de, CORRADINUS: II 206⁴; FRANCISCUS: II 206³.
- LA FRASCATA, feudum: II 204²⁹.
- LALACTA (La Latta) illi, de: II 159⁴.
- LA LATTA de, BRUNORIUS: III 21³⁸; FRANCISCUS, scholarus parmensis: I 16¹⁹; II 159⁶, 9, 228⁷, 231¹⁸; III 169⁴, 208¹¹; GULIELMINUS q. parmensis: II 231²⁰; JOHANNES: I 16¹⁹; II 231²⁰; LACTANTIUS: II 159¹; MATHEUS: I 14¹⁴, 223¹⁹, 232²⁰, 35, 306²; II 159⁶; III 125²⁹, 32, 126¹, 200¹⁷.
- LA LENTA: II 62⁵, 7 (vedi anche: Lenta).
- LA MAYROLA (Meyrola) HENRIGUS: II 210⁷, 12, 213⁹, 214³³.
- LAMBERTENGHUS BALDESSAR, orator comensis: II 335¹².
- LAMBERTUS: I XXXVII.
- LAMBRUM (Lambro) flumen: II 9⁶, 17¹⁹, 170²⁰.
- LA MOLA de, CONRADUS: II 138¹⁴, 16, 18; JOHANNES: II 144³³, 152²¹, 22, 25, 26, 28.
- LAMONE: I 92³².
- LA MOTA (La Motta) consortes nobiles Placentie diocesis: II 293²⁰, 295⁵.
- LAMPUGNANO de, familia: II 11¹⁰, 29, 34, 35⁵, 8, 29; ANDREAS, cancellarius: I 225⁵; II 52¹², 283¹²; III 63⁸, 10, 64³², 219²⁹; CABRINUS: II 102¹²; CHRISTOFORUS: II 35¹, 52¹²; FRANCISCUS: I 192¹⁵, 19, 22, 194³⁹, 40, 197¹⁰, 201⁸, 10, 241¹⁵; JOHANNES: I 63⁹, 196¹¹; II 80⁵, 161²⁴, 355²⁸; III 40³¹, 32; JOHANNES, officialis taxe salis Novariensis: II 302²², 324³¹, 347⁶, 10; JOHANNES ANDREAS,

- parricida: I 52 25, 27, 28, 102 34; II 11 29, 34 9, 35 4, 52 13, 102 16, 132 12 (vedi anche: Lissis); NICOLAS: I 192 16, 197 8; OLDRADO: I XIII; PRINCIVALLIS, cancellarius Princivallis de Lampugnanno: II 102 1, 264; PRINCIVALLUS, Commissarius Placentie, coniux Catherine de Spinellis: I 295 2, 8; II 10 21, 23 9, 32, 26 4; III 112 17; RICARDUS: II 52 22, 57 33.
- LAMPUGNANUS BAPTISTA: III 40 32; PROSPERUS: II 9 22, 20 27, 28, 21 9, 35 1, 215 16.
- LANAVEGHIA JOHANNES ANDREAS: II 216 1.
- LANCHIANO JACOBUS de, prothonotarius: II 292 25.
- LANDI: I XI, XXVII, 141 16; II 103 12.
- LANDIOLDA (Londiolda) JOHANNES: I 146 12, 33.
- LANDIONE: I 159 22, 24; II 80 6.
- LANDO de, dictus: v. Marzano; ALEXANDER: II 107 27, 28 (vedi anche: Marzano); cancellarius comitis Lando: II 261 37; III 108 4, datarii: I 141 15, 18; MANFREDUS, comes: I 62 23, 69 36, 140 18, 141 15, 19, 159 14, 218 15, 241 10; II 84 23, 24, 91 19, 250 12, 261 9, 37, 38; III 33 15, 108 4, 7, 184 13.
- LANDRIANI ACCURSIO: I XXVI.
- LANDRIANO (Landrono) de, ALOYSIUS: I XXXVI, 159 14; III 10 34, 33 12; ANDREAS: II 301 14, 19, 22; ANTONIUS, Thesaurarius generalis: I XVIII, XXVI, 40 19, 41 10, 53 16, 84 1, 91 21, 132 25, 29, 133 19, 134 4, 138 31, 157 24, 180 27, 30, 191 32, 210 17, 217 10, 219 22, 233 33, 243 4, 267 22, 277 26, 288 16, 305 12, 16; II 18 17, 32 27, 57 27, 95 20, III 33, 129 13, 164 14, 199 28, 215 34, 227 25, 235 13, 246 11, 15, 24, 255 1, 7, 271 17, 338 4, 347 5; III 43 15, 47 5, 49 31, 53 2, 56 2, 26, 57 19, 68 1, 76 30, 82 7, 97 31, 101 1, 4, 11, 132 14, 140 27, 156 4, 14, 167 9, 172 16, 177 26, 202 7, 222 12, 241 8, 254 33; BARTHOLOMEUS, presbyter: II 21 24; GALASIUS: I 91 3; II 105 10, 225 28; III 111 18, 144 25; FIRMUS: II 346 19; FRANCISCUS: II 301 13, 18, 19, 20; MATHEUS: I 91 3; PALAMEDIS: II 105 10, 11, 302 26, 27; PETRUS, senator: I XV, XVII, XVIII, XXVI, XXX, 4 18, 10 12, 12 30, 14 1, 15 4, 17 9, 18 12, 19 13, 20 34, 22 9, 27 2, 26, 29 13, 30 20, 31 33, 33 14, 35 22, 37 7, 26, 40 16, 41 9, 17, 43 6, 44 2, 46 26, 47 12, 48 8, 49 7, 50 23, 52 8, 53 5, 54 9, 56 5, 57 9, 58 23, 59 22, 60 17, 61 11, 63 23, 64 21, 67 3, 68 18, 70 11, 71 10, 30, 74 10, 75 4, 76 22, 79 9, 80 28, 81 17, 82 10, 84 29, 85 31, 86 21, 87 18, 88 9, 89 27, 90 19, 91 8, 92 19, 95 12, 96 21, 98 27, 101 8, 102 19, 103 15, 32, 105 24, 108 19, 28, 109 16, 110 14, 111 27, 112 33, 113 18, 114 4, 25, 117 12, 23, 121 3, 25, 123 1, 125 1, 126 27, 127 14, 128 8, 26, 129 25, 130 20, 132 14, 133 15, 134 27, 136 12, 137 28, 140 3, 141 28, 144 11, 146 8, 147 9, 149 3, 152 19, 154 9, 156 16, 157 20, 158 7, 160 24, 161 26, 163 31, 164 31, 166 9, 168 8, 169 23, 170 14, 172 4, 173 4, 18, 29, 174 28, 176 29, 177 10, 24, 178 19, 179 8, 18, 180 8, 181 9, 27, 31, 183 6, 185 26, 188 18, 189 8, 192 9, 193 8, 195 11, 197 25, 199 7, 203 2, 16, 205 7, 206 17, 208 3, 37, 209 23, 211 16, 212 22, 214 13, 217 1, 30, 219 9, 222 13, 223 1, 224 13, 225 23, 228 26, 230 28, 234 7, 30, 235 28, 236 30, 240 25, 241 28, 242 21, 243 29, 247 1, 248 4, 21, 250 3, 252 12, 255 26, 257 8, 27, 259 24, 263 19, 265 1, 266 25, 268 1, 270 7, 272 25, 275 1, 277 8, 279 10, 280 13, 29, 282 2, 283 6, 284 13, 285 1, 286 7, 22, 288 26, 289 21, 291 1, 292 33, 295 11, 296 1, 299 26; II 17 7, 18 6, 19 23, 22 8, 23 22, 25 1, 28, 27 9, 29 11, 30 10, 31 2, 22, 33 22, 34 13, 35 22,

36 8, 37 1, 39 8, 40 16, 41 9, 42 33, 43 21, 44 26, 46 24, 47 14, 49 8, 50 16, 52 30, 53 30, 56 15, 57 15, 60 14, 61 26, 65 12, 66 16, 67 21, 68 1, 69 11, 72 7, 73 1, 26, 75 15, 77 13, 78 7, 27, 79 20, 31, 80 21, 82 1, 84 7, 85 23, 86 32, 88 7, 36, 89 30, 92 1, 93 8, 94 16, 95 13, 98 1, 101 6, 102 2, 24, 108 30, 111 12, 112 13, 113 28, 114 30, 116 20, 119 23, 121 22, 123 11, 124 7, 125 1, 29, 128 7, 130 17, 131 28, 134 17, 135 21, 136 12, 137 10, 139 16, 142 2, 145 6, 146 6, 148 24, 149 24, 150 16, 152 6, 153 12, 31, 154 1, 19, 155 30, 156 28, 157 16, 159 15, 164 1, 165 7, 166 1, 168 6, 169 5, 170 7, 172 32, 174 23, 175 30, 176 28, 179 1, 180 1, 181 1, 183 12, 184 1, 185 1, 186 1, 25, 187 6, 188 21, 190 21, 191 5, 29, 193 28, 35, 194 25, 196 24, 197 13, 198 16, 199 14, 200 6, 201 11, 26, 202 24, 204 13, 207 29, 208 7, 209 7, 22, 210 37, 211 18, 212 5, 213 25, 215 9, 216 20, 218 5, 25, 219 29, 220 13, 25, 221 20, 222 24, 226 5, 29, 227 21, 228 13, 230 32, 232 13, 235 1, 236 32, 237 16, 238 1, 21, 239 15, 240 29, 242 21, 243 11, 244 2, 247 6, 248 10, 22, 249 31, 250 23, 251 9, 252 21, 254 2, 24, 255 17, 256 24, 257 13, 260 13, 27, 262 16, 263 24, 264 27, 266 2, 267 8, 268 7, 269 9, 270 14, 271 7, 272 14, 274 2, 275 20, 276 9, 28, 277 33, 278 24, 279 7, 280 33, 282 2, 283 1, 284 2, 285 23, 286 6, 287 33, 289 7, 290 21, 293 10, 294 11, 297 21, 298 21, 299 7, 31, 300 22, 301 12, 302 7, 303 16, 305 14, 306 13, 308 7, 309 2, 312 7, 313 1, 323 1, 324 7, 325 28, 327 11, 328 6, 329 15, 331 20, 332 26, 334 1, 335 7, 336 7, 337 6, 21, 338 37, 339 21, 342 29, 346 9, 33, 347 36, 348 30, 350 8, 351 11, 27, 352 26, 353 21, 354 29, 356 7, 357 15, 359 1; III 15 12, 16 8, 31, 17 25, 18 25, 20 1, 24 1, 26 22, 28 4, 29 20, 32 20, 34 27, 36 2, 37 7, 38 8, 40 2, 41 31, 43 2, 44 24, 46 23, 48 8, 50 26, 54 22, 56 8, 57 16, 59 12, 61 8, 62 16, 64 14, 66 34, 69

27, 72 12, 75 1, 77 22, 79 11, 81 10, 83 24, 85 17, 86 9, 87 21, 89 8, 90 19, 91 8, 92 14, 95 8, 97 9, 100 30, 102 9, 103 36, 105 22, 107 25, 109 14, 110 30, 112 31, 114 9, 119 11, 122 3, 123 23, 125 7, 127 8, 129 9, 130 3, 131 33, 133 26, 134 14, 136 1, 144 17, 145 26, 147 29, 149 10, 150 8, 153 19, 154 12, 155 7, 16, 156 26, 157 18, 31, 158 27, 160 8, 161 15, 162 22, 164 34, 165 34, 166 18, 168 2, 170 25, 171 35, 173 3, 174 23, 178 26, 180 8, 181 21, 183 9, 184 22, 185 24, 187 12, 188 17, 189 30, 190 14, 191 9, 193 1, 194 21, 196 8, 197 9, 198 7, 199 1, 20, 201 2, 202 30, 204 9, 206 3, 22, 207 26, 208 24, 209 25, 210 25, 212 13, 214 35, 216 23, 217 6, 218 2, 219 1, 220 10, 223 9, 224 31, 225 14, 226 15, 227 26, 229 1, 230 12, 231 9, 232 2, 234 1, 30, 236 1, 238 24, 239 25, 240 8, 241 18, 242 15, 243 19, 245 9, 247 9, 248 17, 251 7, 252 33, 254 22, 255 34, 257 9, 259 8, 260 7, 261 30, 267 14, 30.

LANDULFUS CESAR, magister: I 214 29.

LANFRANCHUS de BINASCO: II 39 23.

LANGHAB: II 181 8, 9, 12; Commissarius in Langhis: II 181 12.

LANGHIRANUM: I 179 26; III 103 19.

L'ANGUILLARA de, frater, miles Sancti Johannis: III 25 4; DEYPHOEBUS: III 201 13; cancellarius JOHANNIS BAPTISTE: v. Antonius; JOHANNES BAPTISTA, duc-tor, (del Casato Orsini): I 105 20, 108 21, 109 1, 3, 150 25, 152 21, 154 15, 286 30, 294 1, 25, 27; II 9 24, 12 16, 21 11, 29 20, 35, 42 13, 15, 20, 23, 26, 45 27, 29, 47 28, 60 1, 338 1, 5, 353 4, 355 13; III 10 2, 15, 24 29, 25 6, 27 36, 28 13, 19, 25, 26, 29 17, 30 18, 44 31, 32, 45 1, 72 17, 22, 136 23, 157 4, 7, 170 5, 229 25, 242 27, 28, 29; JULIANUS, filius: II 47 29; III 24 30, 28 23.

LANZAVEGHIA (Lanzavegia) GULIEL-MINUS (Guilminus): II 344 32; III 82 14, 16, 124 21.

LANZELLOTTUS de MACEDONIA (Ambasciatore di Re Ferrante): III 58 5, 9, 29.
 LA PADELLA de, illi: I 281 25; II 110 16;
 THEOBALDUS (La Patella): I 58 13; III 126 3, 244 8.
 LA PERGULA de, ANGELUS, comes: III 58 18, 21, 187 20; BEATRIX, relict a q. Angeli, filia q. Leonori: III 187 19, 22; CLARA, relict a q. Leonori: III 187 18, 22; LEONORUS, comes: III 58 17, 19, 104 9, 187 19, 20, 21 (vedi anche: Della Pergola).
 LA PORTA de, illi: I 64 5, 70 3, 152 1; CONRADUS: I 64 8, 84 6, 152 3; 155 1, 7; HELENA: III 137 28.
 L'AQUA de, BERTHOLA: II 259 14, 15; CATHERINA et filii ducales armigeri: III 197 20; JACOBUS, nuncius Johannis Baptiste de Campofregoso: I 238 11.
 L'AQUILA: I 173 10, 31 (vedi anche: Bernardinus).
 LA ROCHA de, MANCINUS: II 224 22; NEGRINUS: III 245 24, 25, 26, 27; ZANINUS: III 25 17.
 LA ROSA MATHEUS, de: III 20 24.
 LA SAXETTA JACOBUS: III 201 19, 204 22.
 LASCARIS COSTANTINO, greco: I 213 20, 38; TENDA ONORATO: III 75 37. Vedi anche Tenda (Thenda).
 LASIA ANTONIUS de, Prepositus Sancte Marie in Perticha: I 130 26, 30; II 79 12 94 28.
 LA SOMALIA de, illi nobiles: II 171 14, 191 19; UGONE: II 188 1.
 LA SPEZIA: I XXVII (vedi anche: Amelia e Spediae).
 LA STAPHA BARTHOLOMEUS, comestabilis Porte Sancti Lazari Placentie: I 265 26.
 LATQUA BERONDINUS (Bernardinus de): I 237 13, 36; NICOLINUS: I 237 12.

LA TURRE de, JACOBUS ANTONIUS, Episcopus Cremonae: II 96 34, 37, 97 17, 143 14, 144 31, 145 17, 168 27, 171 30, 172 23, 176 5, 255 27; JOHANNES FRANCISCUS, Magister Intratarum ordinariorum: I 132 24, 35, 215 3, 218 23, 35; II 33 12, 44 19, 57 21, 73 11, 12 14, 133 27, 29, 148 9, 176 9, 202 9, 12, 235 8; III 76 28, 90 1, 28, 122 21, 134 31.
 LAUDE (Lodi): I XII, XV, XXVIII, XXX, 26 17, 36 29, 65 10, 14, 97 4, 25, 122 5, 128 18, 130 10, 32, 33, 131 1, 136 23, 30, 137 3, 6, 139 5, 140 9, 142 20, 144 2, 149 27, 156 1, 2, 204 15, 212 8, 32, 33, 218 33, 34, 234 13, 237 2, 7, 8, 244 7, 8, 12, 13, 266 12, 267 9, 284 19, 285 18, 288 3, 296 17; II 10 26, 26 18, 30 1, 33 1, 51 41, 62 22, 33, 75 3, 100 9, 103 23, 105 11, 146 24, 26, 148 7, 151 35, 153 23, 235 18, 285 4, 289 31, 294 24, 304 6, 306 18, 328 15, 349 18, 22; III 40 13, 63 23, 30, 64 4, 76 5, 113 23, 128 6, 132 34, 133 1, 222 24, 240 15; cancellarius Comunitatis: v. Arasmus; cancellarius Commissarii: II 146 27; castellanus: II 50 42, 75 4 (vedi anche: Cribellis Johannes, de); Comitatus: I 244 13, 14; Commissaria: III 63 32; Commissarius: I 128 17, 156 1, 204 15, 17, 212 11, 218 33, 244 7, 296 17; II 105 12, 146 24, 26, 153 23, 24, 235 18, 20, 294 24, 26, 349 21; III 40 12, 63 22, 32, 64 4 (vedi anche: Zuchis de Johannes); Communitas: I 130 10, 32, 131 1, 137 3, 212 32, 237 2, 6, 9, 244 8, 280 19, 285 18; II 10 26, 100 9, 349 18, 20, 22; Communitates Episcopatus: II 26 18; daciarii: I 141 15, 18; II 285 4; daciarii merchantie et statere: II 304 5, 8; datium: II 285 4; III 128 6; Episcopatus: I 97 4, 137 6, 194 17; II 26 18, 349 19, 21, 23; Officiales: I 244 8; oratores: I 130 31, 280 16, 285 19; pace di: I XIV, XXX; palude: I 128 17;

- Potestaria: III 63 32; Potestas: I xxviii, 97 24, 149 27, 212 33, 218 33, 237 8, 244 8; II 33 1, 51 40, 60 4, 62 22, 75 3, 8, 105 11, 328 15; III 40 13, 63 32, 76 5, 132 34, 133 1, 222 24 (vedi anche: Villanus Saturnus); presidentes negotiis civitatis Laude: I 136 33; Refferendarius: I 139 4, 144 2, 244 8; Sancta Maria de Laude: I 288 33; territorium (Lodesana): I 46 33, 275 36; II 131 9, 294 1; Vicarius Episcopi: I 97 25, 288 33 (vedi anche: Balzarinus, Bernardinus, Clemens, Daniel, Defendinus, Franciscus, Johannes, Petrus, Pylatus).
- LAUDENSES: I 216 18, 280 16; pedites: II 350 17.
- LAUDENSIS, puer: III 186 28, 30, 31.
- LAURENTIUS de ARDENO, ser: II 77 7, 99 33; de POMATE, castellanus olim Villenove: I 303 6, 11, 14, 15, 22; quidam papiensis: II 327 25; de REATE: I 80 17, 88 14, 91 5, 155 32, 165 26, 221 26; II 66 1, 106 10, 328 28, 346 17; III 24 26, 87 32, 34, 115 37 116 3, 120 16, 121 3, 9, 190 7, 197 32, 33, 203 33, 207 6, 253 8; de VICOMERCATO: III 203 16; de VINATE, mercator: I 225 13.
- LAURO CHRISTOPORUS de, bergomensis: II 60 32.
- LAUSANENSES: I 194 7.
- LAUTREC, Visconte di: vedi Arpayonis de Guy.
- LAVELLO ANDREAS, de Vallis Saxine: II 220 19; ZENONUS (Zanonus) Nicodemus, armiger: I 296 11; II 350 32, 359 22.
- LA VERDE GABRIEL: I 16 3; II 55 4; NICOLAUS, miles Potestatis Casalismaioris: II 55 2.
- LAVIZARIUS PETRUS: II 244 5, 7.
- LAYANA de, ANDREAS: II 258 20; THOMASINUS: II 258 20.
- LAZA, PETRUS da, ducale cavallaro: v. Petrus.
- LAZARIS ANTONINUS de: I 145 30.
- LAZARONUS JOHANNES: I 53 34.
- LAZARUS, magister: II 79 20.
- LA ZECHA: II 65 20.
- LAZZERONI ENRICO: XI, XXIII, XXIV, XXV, XXVII, XXVIII.
- LEAMONE, vallis: I 33 3.
- LECAMIS PHYLIPPUS de, laudensis: II 113 16.
- LECCACORNIUS JOHANNES: II 253 29.
- Lega Alemanna: I xlv; antiviscontea: I xii; italica: I xiv, xv; Milano, Venezia, Firenze: I xv (vedi anche: Liga).
- Legati: v. Bononia.
- Legato della flotta pontificia: I xxviii (vedi anche: Roma).
- LEGNANO (Lignano) de: v. Hieronymus Johannes, Johannes Petrus, Princival, lus.
- LENTA: II 183 2.
- LENTIA, pons: III 25 30.
- LENZINUM, lacus Comensis: II 106 20.
- LEO, hebreus: II 124 13; de VARISIO: III 47 4, 211 1, 3.
- LEON (Castiglia e): I 209 31.
- LEONARDIS de, nobiles: III 130 16; GULIELMINUS: III 130 18; PETRUS, Potestas Pombie: II 34 20, 37; III 135 16, 19.
- LEONARDUS de GLUXIANO: I 292 14; II 62 25; de PARMA, Deputatus super ordines bladorum: I 67 23; III 24 20, 55 28, 179 23, 222 7; de SEXTO: II 326 5; III 184 8.
- LEONIBUS de, GALASIUS, cancellarius: III 23 8; HIERONIMUS: v. LIONO de.
- LEUCO de: v. Angelina.
- LEUCUM (Lecco): I xxxvi, 23 25, 75 27, 98 16, 36, 131 18, 19, 155 22; III 33 13; castellanus: I 23 26; Commune: I 131 18.

LEVATE JOHANNES de: III 144 24.

LEVENTINA, vallis (Val Levantina): I 19 32, 25 21, 26 6, 14; II 357 22, 31, 33, 358 1, 27; III 11 13, 36 24, 37 13, 23, 42 24, 65 12; investitura: I 36 14; res: I 25 21, 26 6.

LEVENTINATES: III 36 24.

LEVI JOHANNES de: II 122 16, 19.

LE VIGNOLE: II 239 26.

LEZERIS ANTONIUS de: I 197 13.

licenze: I XXI.

LIEGI, canonico di: I XXVIII.

Liga Alte Alemannie: I 262 26, 30; confederati: I 262 32; doctores: I 262 31; Domini: I 262 26, 30.

Liga, Ambaxiatores: III 266 35; castra: III 233 8; Exercitus: II 192 12, 13, 32, 193 1; inter Galeaz Sfortia et Valois Carolus Dux Burgundie: II 117 29, 118 1, 2, 3; liber: II 119 9; Moncalieri: II 117 37; «oratores»: I XXXVII, 48 16, 19, 50 33, 92 25, 110 21, 113 27, 127 26, 153 3; II 163 4, 167 27, 180 7, III 29 10, 32 28, 35 17, 69 2, 92 30, 169 21; potentatus: II 273 7, 353 30, 354 6, 9; Regis Ferdinandi cum Senensibus: I 32 23; status: I 247 25, 28.

Liga generalis Italie: I XXXVII, 31 3, 32 28, 36 13, 54 25, 60 2, 61 22, 72 18, 77 3, 4, 25, 79 17, 19, 21, 35, 87 25, 27, 92 25, 93 24, 110 21, 24, 113 27, 127 26, 31, 142 3, 145 6, 13, 14, 153 4, 165 7, 170 5, 183 18, 187 21, 199 29, 200 5, 9, 202 6, 8, 208 22, 32, 231 21, 236 6, 238 5, 24, 239 36, 240 6, 10, 247 25, 27, 248 17, 28, 249 2, 3, 5, 251 4, 11, 18, 256 27, 28, 262 10, 263 1, 290 21, 293 9, 17, 28, 37; II 82 18, 83 6, 10, 37, 38, 96 9, 98 18, 23, 117 3, 119 13, 126 12, 18, 128 32, 157 10, 163 4, 167 34, 168 16, 180 7, 192 13, 17, 193 7, 197 33, 218 17, 20, 224 23, 238 7, 245 2, 252 2, 253 21, 255 5, 258 2, 260 2, 264 16, 314 15, 318 4, 15, 320 4, 353 30; III 23 12, 17, 29 10, 32 28, 35 13, 53 7, 60 8,

62 30, 63 1, 65 16, 69 2, 3, 92 31, 94 1, 99 16, 117 6, 121 28, 126 12, 139 7, 145 34, 149 2, 169 18, 21, 36, 170 6, 181 33, 228 18, 233 8, 258 21, 262 27, 266 35.

LIGNANO: v. Legnano.

LIMIATE (Limbiate): II 274 18.

LINDNER: I XIV.

LINTROPPIIS LANFRANCHUS de: II 270 22.

LIONO HIERONIMUS de, Capitaneus Janue et nuncius: II 329 27, 28, 332 4, 355 19 (vedi anche Leonibus).

LISONIO THOMAS de: II 99 39.

LISSIS JOHANNES ANDREAS de: II 11 31, 35 5, 10, 52 15 (vedi anche: Lampugnano).

LISTATE (Liscate): II 10 33, 27 28, 67 9.

LITIS de, ANTONIUS, presbyter: II 212 16; LANTELMUS, et fratres: II 212 15.

LITTA, Famiglie celebri etc.: I 131 32. Litterae: I XXXVII.

LIVINO JOHANNES de, orator Montisferrati: I 285 6, 9, 291 7, 19.

Loca pia: v. Mediolanum.

LOCARNO de: v. Bartholomeus, Lorenzino.

LOCARNUM: I 78 27, 28, 29, 223 6; II 88 26; III 41 3, 252 22; arx et feudum: III 252 21, 22, 25 (vedi anche: Ruschionibus de); Prepositus: v. dominicus.

Locumtenens: I 7 9.

LODESANA: v. Laude, territorium.

LODOVICUS de SANCTO BASSIANO: III 67 23.

LODRENO (Lodrono) PETRUS: I 38 23, 28, 222 21.

LODRENUM: III 40 16.

LOMBARDIA: I 5 17, 219 23; II 37 19, 38 31; III 61 28, 72 20, 153 25; Dominium: I 220 9; status ducalis: I XIX.

LOMBARDIS de, BENEDICTUS, frater Marcolini: II 258 22; LUCIA, noverca: II 258 23; MARCOLINUS, magister: II 258 22.

- LOMBARDUS JOHANNES: I 161 6.
 LOMELLINA (Lumellina): I 275 35.
 LONATE de: v. Antonius, Augustinus.
 LONDIOLDA JOHANNES: v. Landiolda.
 LONGHIGNANA de, AMBROXINUS, ducalis Capitaneus generalis peditum: I 18 31, 22 19, 102 29, 161 16, 184 21, 196 34, 210 1, 223 21, 231 34, 232 6, 8, 238 17, 245 3, 269 7, 282 14, 283 30, 284 3, 297 1, 18, 298 10, 299 15, 28; II 24 15, 67 10, 14, 85 29, 30, 35, 86 3, 12, 13, 14, 92 29, 120 4, 197 1, 3, 259 6, 277 14, 17, 278 5, 284 7, 296 5, 28; III 78 12, 82 19, 83 34; ANTONIUS, frater Ambroxi: II 86 11.
 LONGONO de, IOHANNES: III 150 28; PETRONUS: III 150 29, 163 15, 173 10, 12, 28, 32, 174 1.
 LONGUS LEONARDUS, venetus: III 86 29.
 LOREDANUS GEORGIUS: I 84 17.
 LORENA: II 184 31.
 LORENZINO de LOCARNO, ducalis provisionatus in Castro: I 78 27, 33.
 LORETUM, Sancta Maria de Loreto: I 173 10.
 LORONUM: II 281 11.
 LOTHERIUS JOHANNES: III 211 14.
 LOTHORINGIA (Lotaringia): v. Anjou Renatus II.
 LOTTIS FRANCISCUS de, venetus, magister Terzanelli: I 195 25, 29, 31.
 LUCA (Lucha, Lucca): I 30 30, 31 1, 5, 6, 8, 23, 32 25, 43 14, 48 20, 50 29, 30, 33, 72 17, 180 18, 297 2; III 9 24, 23 15, 69 1, 92 30; Communitas: III 92 30; locus: III 92 33; orator regius: I 30 30, 36; Potestas: I 180 18 (vedi anche: Collis Borinus de); res: I 72 17; respublica: III 69 2; territorium: III 157 4 (vedi anche: Johannes de, Nicolaus de, Petrus de, Petrus Matheus de).
 LUCA de BISIGNANO, dux: I 145 26, 38; de MONELIA, magister: I 218 8.
 LUCAS sanctus: I 116 34; nuncius Malaspine: I 201 26, 28.
 Lucenses (Luchesi, Lucchesi): I 36 12, 59 30, 72 21, 23, 100 23, 101 14, 20, 129 3, 138 2, 169 11, 208 20, 237 20; III 51 2, 169 21.
 LUCERNA: I 26 5; III 30 6, 65 11; secretarius: v. Schiling Johannes.
 LUCHERIUS JOHANNES de Luyno, potestas Morbegni: I 103 24 (vedi anche: Luteus).
 LUCHINUS, fictabilis: III 49 25.
 LUCULUM (fortilicium Janue): II 200 23, 240 7, 244 27, 292 6.
 LUDINUM: I 273 33; Prepositus Sancti Petri de Ludino: I 273 33.
 LUDOVICO de BOLOGNA, minorita: I 179 29.
 LUDOVICUS de CORNAZANO: III 20 18; de FAVENTIA, nuncius Karoli de Manfredis: I 188 8.
 LUGANUM (Lugano): II 258 19, 323 6, 357 27; III 32 7, 9, 40 18, 41 5, 134 1, 191 24; Comune: III 207 11; datarii: III 82 10.
 LUGANUM, vallis: I 273 14, 16; II 93 24, 281 14, 340 4; III 52 24, 82 7, 10, 105 8, 207 11; Capitaneus: II 93 24, 258 19, 21, 281 15; III 32 7, 8, 9, 134 1, 191 24, 32 (vedi anche: Orrigonus Aloysius); Communitas: II 93 25; Procurator: III 82 10.
 LUGDUNUM: I 54 33, 156 8, 273 5; II 272 22; III 56 26.
 LUGO de, ALBRICUS, comes, frater Galeoti: III 195 8, 219 21, 24; CAROLUS, comes, frater Galeoti: I 189 13; II 10 23, 26 8; III 219 21, 24; GALEOTUS, comes: III 195 7.
 LUIGI XI-XII: v. Valois Aloysius.
 LUMELLINA (Lomellina): I 275 35; II 122 18, 126 32; Capitaneus devetus: II 122 18, 126 32 (vedi anche: Gambaloyta Nicolaus).

LUMELLINUS PHYLIPPUS: I 59 32.

LUNI: I 41 32; Episcopus: I 41 34; res: II 359 29; III 257 28, 30; territorium: II 340 11, 39, 341 22, 359 20; III 104, 16, 18 11, 15, 25 1, 5, 28 11, 45 14, 55 29, 57 33, 60 33, 80 12, 16, 81 25, 82 23, 88 32, 89 18, 92 29, 98 21, 101 36, 103 24, 104 20, 136 24, 25, 157 5, 8, 170 2, 181 30, 32, 204 20, 258 24; Vicarius Episcopi: II 48 37.

LUNISANA (Lunigiana): I xxvi, xxvii, xlviii, 201 30; II 222 11; III 204 21, 266 23.

LUPARUS JACOBUS (Jacomus), bononiensis, Potestas Mediolani: II 53 4, 7, 32, 102 13, 109 5, 115 10, 127 23, 160 3, 4, 162 25, 181 26, 188 26, 190 1, 258 24, 264 19, 266 23, 25, 267 17, 275 10, 290 32, 291 9, 296 7, 299 19, 307 18, 323 21; III 30 30, 31 1, 36 8, 12, 46 2, 66 21, 24, 73 30, 86 31, 102 27, 103 26, 112 21, 121 14, 16, 123 29, 125 19, 126 7, 130 30, 31, 134 27, 138 12, 14, 140 2, 16, 160 31, 171 10, 14, 18, 172 6, 173 13, 27, 192 26, 30, 200 5, 206 11, 207 14, 216 3, 4, 220 24, 221 5, 33, 229 23, 25, 231 20, 233 19, 244 29, 246 21, 24, 34, 253 15, 259 17, 260 23.

LUPIS de, BONIFACIUS frater Raymundi: II 253 13; FRANCISCUS, pater Raymundi: II 253 38; RAYMUNDUS (di Soragna), consiliarius Consilii Curie: I xv, xviii, xxiv, 4 1, 12 28, 151 30, 172 27, 204 31; II 67 8, 132 32, 136 24, 139 5, 33, 195 19, 252 27, 253 13, 272 3, 6, 325 4, 342 23, 352 7; III 40 24, 27, 52 2, 71 18, 106 30, 124 15, 33, 175 7, 203 13, 20, 206 27, 228 4.

LUPUS LUCAS, consiliarius: III 212 27.

LURSCHIS GABRIOTTUS de: III 21 25.

LUSIGNANO di, ANNA, sposa di Ludovico di Savoia: I 265 37; CARLOTTA: I 217 36.

LUSORASCHA, villa: II 88 18.

LUTEUS JOHANNES de Luyno, Potestas Morbegni: II 71 1, 76 21, 27, 91 10, 99

3, 4, 8, 11, 19, 29, 244 5, 8 (vedi anche: Lucherius).

LUXOLO de: v. Jacobus Ambrosius.

LUXUOLO (Lusuolo) in Lunigiana: I 201 27, 30.

LUYNO de: v. Lucherius Johannes, Luteus Johannes.

LUYNUM (Luino): I 103 24, 192 32; II 99 29.

MACAGIUS THOMAS: III 237 16, 17.

MACEDONIA de: v. Lanzellottus.

MACERIIS JACOBUS de: III 23 5.

MACIA GUARINUS, armiger: I 283 13.

MADIIS de, BERTOLDUS: III 229 19; GUERINUS: II 78 33, 79 1; PETRUS PAULUS, nuncius Episcopi Seudunensis: II 350 20, 30.

MADIUS THOMAS: II 189 8, 280 22.

MADREGNANO de, JACOBUS, Referendarius Placentie: II 264 1, 267 27, 268 32, 286 17, 294 29, 295 1; THEODORUS: II 303 6.

MAFFEUS de COMO, ingeniarius: II 131 7, 306 20, 307 5, 325 18.

MAFIOLUS de SORESINA: III 233 18.

MAFFIOLUS (Mollo) de BELINZONA, syndicus phiscalis: I xxxiii.

MAGANTIS THOMA de: I 166 26.

MAGAVETA JOHANNES ANTONIUS: I 42 5.

MAGENTA: II 65 3.

MAGIERUS JULIANUS: I 86 7.

Magister Magnus Rodi, sublimitas: II 144 8, 145 14, 15.

Magistrati: I xxxvii, xxxviii (vedi anche: Mediolanum).

Magistratus: v. Argenton, Papia, Venetiae.

Magistratus (Magistri ducales, Intratarum ordinariarum, extraordinariarum, Magistri salis, Magistri capelle, de

- sanitate, Magistratus maior): v. Mediolanum.
- MAGLIAVACCA GABRIEL: I 78 32.
- MAGNAGUS MARCHUS, seschalchus d. Ludovici: III 236 26, 27.
- MAGNANIS ZULIANUS de: I 273 9.
- MAGNANO ALEXANDER: I 16 25, 46 15.
- MAGNARIA HIERONYMUS, doctor in canonico iure: II 283 17.
- MAGNARIUS JULIANUS (Magneria) de: v. Mayneriis.
- MAGNO JOHANNES MARIA del, presbyter, capellanus Sforcia Secundi: III 186 12.
- MAGNO ZORZO de Bellano: III 165 15.
- MAGNORA JOHANNES de: II 182 12.
- MAGNUS JOHANNES ANTONIUS, datarius: I 288 1; II 132 33, 34, 161 31, 166 28, 276 13, 15, 17.
- MAINARDIS de, JOHANNES ANTONIUS: III 189 19; JOHANNES LEONARDUS, filius Johannis Antonii: III 189 19.
- MALACRIDIS BIASOLUS (Blaxius) de Caspano: II 71 9, 77 1, 99 32.
- MALACRIDIS PETRUS SANCTUS de: II 71 10.
- MALASTALLA, carcere: II 12 4, 39 19, 74 22, 23.
- MALASPINA: I xxvii, 41 30, 201 30; II 285 11; ANTONIUS: II 157 4; ANTONIOTTUS: II 197 17, 19; BONIFACIUS, marchio: III 138 18; FRANCISCUS: II 157 4; GABRIEL, marchio de Fosdenovo: I 41 29, 35, 239 19; JACOBUS, marchio de Massa, consiliarius: I 65 6, 36; III 147 13, 36; JACOBUS AMBROXIIUS de Luxolo: I 201 26, 32; MANFREDUS de Goldiasco (Goldiasso), marchio: II 157 1, 31, 285 8, 15; nuncius Malaspine: I 201 26, 28; SPINETA de Fivizzano (Marchesettus de Fingando): I 243 13, 31; III 54 13.
- MALATESTA: II 176 6; familia: III 177 5; PANDULFUS, filius Roberthi: III 117 3; ROBERTHUS, ductor, Dominus Arimini: II 96 14, 128 22, 32; III 42 3, 47 16, 48 16, 50 12, 14, 51 7, 59 27, 60 1, 64 23, 27, 65 18, 32, 70 13, 15, 26, 27, 71 30, 36, 104 17, 117 3, 127 28, 30, 136 9, 167 26, 173 21.
- MALAVICINUS: v. Malvicinus.
- MALAVOLTIS ANGELUS de: I 7 33.
- MALCOGLIATIS PAULINUS de: II 121 30.
- MALCORPUS LEONARDUS: III 95 30.
- MALDOTTUS JACOBUS: II 206 18.
- MALESARTUS GUILIELMUS: I 281 13.
- MALETIS de: I 171 31.
- MALETTA ALBERICUS (Albrigus) (oratore sforzesco) I xxviii, xxix e nota, 62 36, 37; II 261 42, 329 21; BLANCHA de Scipione: I 230 14, 16 FRANCISCUS, Consiliarius in Curia, Commissarius Placentie: I 5 26, 33 28, 62 19, 131 2, 4, 30, 158 15, 170 20, 206 1, 32, 229 2, 33, 279 27, 280 1, 289 12; II 10 1, 11 18, 21 33, 26 25 ss, 32 18, 22, 33 7, 58 18, 21, 79 4, 81 12, 84 13, 24, 25, 29, 91 20, 22, 100 32, 104 18, 21, 107 28, 29, 30, 119 28, 125 21, 129 17, 160 20, 21, 165 21, 169 11, 175 10, 199 23, 27, 247 14, 31, 253 28, 269 18, 273 13, 283 7, 9, 295 1, 310 25, 340 4; III 74 12, 14, 124 9, 171 9, 190 28, 255 21; FRANCISCUS, mediolanensis: II 210 26; HIERONYMUS: I 106 12; II 254 29; MARGARITTA: I 213 9 13, 230 14 17; 274 24; II 12 13, 41 33, 55 30, 57 6, 114 4, 115 1, 5, 9, 122 9, 127 24; III 140 8, 178 29, 188 23, 190 2; NICOLAUS: III 178 30; PETRUS MARIA: I 28 11, 39 19, 40 5, 230 15; II 115 2, 6, 122 23, 26, 254 29; III 140 13, 18.
- MALETTIS (Malecta): v. Maletta.
- MALGARIIS JOHANNES de: III 23 4.
- MALIAVACHIIOLIS GABRIEL: I 69 30, 132 28.

MALVICINUS (Malivicinus) ANTONIUS, locumtenens Cardinalis Papie: I xxii, 162 27; III 161 22, 26, 168 17, 170 26.
 MALVICIUS ENEAS: III 84 6.
 MALVITIUS IPPOLITUS: I 103 20; VERGI-
 LIUS: I xxxvii, 121 9.
 MANASSES, hebreus de Placentia: II 21 34, 32 22, 100 33, 141 20, 175 9; III 125 12.
 MANCINUS: I 227 15; caballarius: I 222 19; provisionatus Parme: II 208 14.
 MANDELLUM (Mandello): I xxxvii, 124 13; III 240 26; Communitas: I 124 15; Po-
 testas: I xxxvii, 124 13, 165 28; vedi
 anche: Scriptoribus Franciscus de, Ca-
 therina de, Otto de.
 MANDROT BERNARD Dépêches: I
 xxviii, xxix.
 MANENTIS GASPARINUS de: I 107 12,
 108 5.
 MANFREDI OTTAVIANO: I 33 36.
 MANFREDIS de, ASTORRE Dominus Fla-
 ventie: I 51 3, 36; CAROLUS, Dominus
 Faventie: I 33 1, 2, 30, 32, 67 13, 72 13,
 73 13, 33, 79 17, 19, 24, 187 17, 188 9, 196
 32; III 172 5, 320 5, 7, 9, 15; III 263 22;
 Erminia, madre di Pino Ordelaifi: I
 62 39; FEDERICUS, Episcopus Faventie:
 I 51 3, 36, 67 13; GALBAZ, filius Tadei:
 II 175 23, 257 30; GALEOTTUS de Fa-
 ventia: I xxxvi, 33 3, 33, 40 34, 67 14,
 70 27, 72 4, 73 14, 19, 24, 28, 74 6, 8, 12, 15,
 18, 30, 79 17, 20, 89 10, 14, 92 11, 112 8, 145
 6, 15, 32, 148 16, 17, 19, 172 9, 10, 175 20,
 196 32, 198 21, 23, 24, 25, 26, 28, 199 31, 32,
 200 7, 258 1, 2, 7, 8; II 12 18, 13 10, 24
 17, 23, 43 2, 4, 49 13, 15, 16, 17, 18, 21, 51 32,
 37, 56 25, 96 10, 98 20, 25, 30, 171 34, 178
 10, 11, 264 3, 320 14; III 193 16, 224 19, 20,
 22, 235 1, 5, 6, 9, 12, 13, 14, 17, 19, 263 23, 265
 6; cancellarius et nuncius: v. Fabri-
 cius, Salechia Hieronymus; GUIDACIUS:

II 51 36, 171 37; KAROLI, nuncius: v.
 Ludovicus de Faventia; RAYMONDUS:
 III 19 13; THADEUS, Dominus Imolae:
 I xiv, 49 19, 32, 36, 186 28, 29, 199 15, 17,
 20, 33, 200 1; II 192 15, 257 30.
 MANFREDUS, nuncius Baptiste de
 Campofregoso: II 241 27, 29, 242 14.
 MANFRINUS de MELCHIONIS: I 152 4.
 MANFRIS de, ALEXANDER parmensis:
 I 16 4; II 232 3; ANTONIUS, parmensis:
 I 16 4; II 232 4; LANZELLOTTUS: I 16 4.
 MANGIARIA HIERONYMUS, magister ju-
 ris, Advocatus Papie: II 292 26, 35.
 MANIS LAZARUS de Belano: II 100 2.
 MANTEGACIUS JACOBINUS: II 128 33.
 MANTEGATIUS FRANCISCUS, Officialis
 portuum: III 133 13, 16.
 MANTELLO BAPTISTA de: III 244 18, 19.
 MANTELLUS GALVANUS: I 88 14.
 MANTUA (Mantova): I xxv, 9 3, 24, 13 16,
 20 27, 48 29, 59 30, 69 20, 21, 72 24, 90 6,
 100 22, 101 13, 20, 129 1, 135 7, 10, 13, 28,
 137 34, 148 2, 161 31, 163 17, 169 9, 205
 32, 237 19, 22; II 126 1, 8, 9, 139 6, 162 13,
 163 7, 175 22, 194 14, 196 6, 222 30, 223
 10, 13, 228 27, 30, 235 31, 261 14, 34, 262
 22, 268 11, 18, 340 15, 341 30, 342 7, 343
 5, 9, 18, 352 8, 12, 14, 354 17, 355 7, 12, 24;
 III 9 15, 18 8, 44 2, 45 30, 49 36, 69 9, 70 3,
 72 5, 73 10, 75 17, 105 4, 109 24, 117 19,
 127 27, 136 21, 143 2, 146 19, 154 2, 156
 16, 157 2, 10, 11, 169 34, 170 6, 177 31, 33,
 181 33, 233 10, 249 28, 262 10, 265 29;
 ager: II 352 12; cancellarii: v. Arriva-
 bene Pietro (Oprandino); cardinalis:
 v. Gonzaga Franciscus; Dominatio: I
 48 31, 129 2, 135 32; Dominium: I 163,
 22; <Ductor armorum marchionis>: v.
 Sichus Franciscus; Marchio: I xvi, 161
 36 (vedi: Gonzaga Federicus, Gonzaga
 Ludovicus); Marchionissa: v. Brande-
 burgo Barbara di, Gonzaga Barbara

- Gonzaga Margherita; nuncii: I 100 22, 135 28; nuncius Marchionis Mantue: v. Arrivabene Johannes; oratores Marchionis: I 100 22; II 194 14, 196 5, 222 29, 223 4, 6, 9, 10, 228 27, 29, 230 6, 235 31, 261 33, 268 11, 352 17, 354 18; III 9 14, 18 7, 44 2, 45 30, 69 9, 19, 109 24, 117 18, 19, 156 14, 16, 157 9, 15 (vedi anche: Alexander, Beltraminus, Pisis de Zacharia, Hispanus Petrus); status: II 224 5, 6, 229 1, 3; 230 1; vedi inoltre: Alexander de, Franciscus de.
- MANZIIS SIMON de: III 22 15.
- MANZOLUS BARTHOLOMEUS, parmensis: I 233 11; II 123 1, 3.
- MAOMETTO II: II 168 30; III 109 28.
- MARAGNIS ZANELLUS: II 118 25.
- MARANO ANDRIOTTUS (Andriozo) de: I 16 29; II 231 27.
- MARASSINUS STEPHANUS, pontremulensis: I 157 25.
- MARCHESETTUS de FINGANDO: v. Malaspina Spinetta.
- MARCHESIIS de: III 153 13.
- MARCHESIUS ANTONIUS: I 35 1, 4, FRANCISCUS, orator genuensis: I 21 14.
- MARCHIA: III 173 22.
- MARCHINUS: II 51 30; de ABIATE, Capitaneus peditum: I 19 2, 31 15, 17; II 54 16, 111 36; III 75 30.
- MARCHIS JACOBUS AMBROSIUS: III 244 15.
- MARCHISIUS HECTOR, Officialis super sanitate: I 149 15, 185 17, 18; II 243 18.
- MARCHUS de BESANA: III 231 18; de CARAVAGIO, presbyter: I 240 31, 242 28; de CARPI: III 201 19; de GALARATE, civis et mercator: II 122 20, 24; III 140 10; de PISTORIO, nuncius Marchionis Finarii: II 234 4, 28, 266 6, 267 18.
- MARE de, JACOBUS: I 32 10, 14, 16; MANFREDUS: I 32 8; SIMON: I 32 10.
- MAREMMA: I XLVIII.
- MARGARITA de CUSANO, relicta q. Alberici Malette: I 62 12, 36; II 329 20. (vedi anche: Maletta).
- MARIA de VALOIS: v. Asburgo-Valois Maximinianus et Maria.
- MARIANO ANTONIUS de, Deputatus super sanitate: II 310 7.
- MARINIS de, JOHANNES PIUS, doctor utriusque iuris, orator Officii Sancti Georgii Janue: I 169 8, 13, 15; THOMAS, orator comensis: II 335 13.
- MARINONUS AMBROSIUS: III 126 23; DOMINICUS: I 99 5; NICOLINUS: III 126 23.
- MARLIANO (Marlianus) de ANTONIUS, Magister Extraordinariorum, consiliarius in Curia Arenghi: I xv, xvii, xviii, 3 29, 10 10, 12 24, 42 11, 154 20, 260 7, 299 34; II 176 2, 281 8, 342 21; III 52 5, 90 5, 106 29, 107 17, 123 1, 126 25, 129 17; DONATUS, de Varena: III 165 15; FABRITIUS, Episcopus Placentie: I 86 17, 31; JOHANNES FRANCISCUS: I 282 5, 6, 11, 287 1, 29, 31; II 10 6, 22 25; STEFFANUS: II 176 21; III 130 22; VINCENTIUS de: II 119 31.
- MARO de ille, Dominus Sancti Columbani: II 246 27.
- MAROCIUS BARTHOLOMEUS, dictus Burratus: II 64 21.
- MARSILIUS, comes: III 63 18, 19.
- MARTELLA AUGUSTINUS: II 300 15.
- MARTELLIS, de ille, Commendarius Sancti Gulielmi Papie: I 291 13.
- MARTESANA (Marthesana) Capitaneus: I 54 19, 76 6, 78 1, 2, 192 29, 214 32, 227 30, 32; III 80 25, 26; navigium: I 54 19, 28, 76 6, 78 1, 129 29, 214 32, 227 31, 299 33; II 34 34, 133 5; III 80 26, 163 24; Vicarius Capitanei: I 78 1, 3.

- MARTIGNONIBUS (Mantegnonibus)
 JANNE (Giani) de: II 11 15, 29 27, 32 1,
 191 13.
 MARTINENGA, domus de: II 37 23.
 MARTINENGUM (Martinengo): II 60 1,
 247 21.
 MARTINO della GAZZADA: III 124 27.
 MARTINUS, armiger: II 71 24, 90 16,
 18, 20; de CARUGO: III 260 26; de CA-
 SPANO, magister: II 77 3, 99 35; de
 COSSONIA: II 100 4.
 MARZANO ALEXANDER de, dictus de
 Lando: II 84 12, 101 24, 107 27, 28.
 MASAI FRANÇOIS: I LI.
 MASEGRE, castrum: II 179 26.
 MASSA: I 41 36, 65 31; III 147 13, 170 2;
 marchio: v. Malaspina Jacobus.
 MASSARIIS de illi: I 233 10.
 MASSAROLO de PAVIA: I 190 13.
 MASSAROLUM, Communitas: II 308 14,
 326 7; parmense: II 308 14, 36, 326 7, 8.
 MASSELLUS: I 273 28.
 MATHEUS de CAPUA, ductor regius:
 II 264 6, 32; de CLIVIO: I 141 12, 218 1, 6;
 II 22 28; de MELIGNANO: II 39 24; de
 OLEVANO: III 203 15.
 MATHEUS puer: I 51 33; sanctus: I
 115 33; ser, cancellarius: II 297 26, 327
 14; III 105 28 (vedi anche: Butighella).
 MATHIA de TREVIO, magister: II 58 31.
 MATIA (Amatia, Matsch) GAUDENTIUS,
 comes: III 51 31, 67 7, 10, 32, 68 32, 114
 33, 179 4, 6; ULRICUS, pater Gaudentii:
 III 67 31.
 MATO el, famulus Commissarii Placen-
 tie: II 26 26.
 MATSCH: v. Amatia, Matia.
 MATTUS JOHANNES, de Casalibuttano:
 III 108 26, 109 2; JOHANNES ANTONIUS:
 III 207 15; CICHUS, armiger: II 49 32;
 PETRUS: III 224 20, 235 3, 6, 8, 10, 14.
 MAURICENUS CAROLUS, venetus: II
 124 14, 127 28.
 MAURUS (don) de CORBETA, mona-
 chus Abatie Clarevallis Mediolani: II
 227 11.
 MAURUZI JOHANNES, f. Nicolai da To-
 lentino, ductor: I 131 25, 32.
 MAYNERIUS (Magnarius) JULIANUS de:
 III 9 5, 16 14, 19 19, 24.
 MAYNERUS DONATUS: III 256 20.
 MAYNUS: III 70 6.
 MAZEFERRATA, squadrerius balisterio-
 rum: III 186 29, 30.
 MAXIMIANUS de ASBURGO: v. A-
 sburgo.
 MAXIMIANUS et MARIA de ASBUR-
 GO-VALOIS: v. Asburgo-Valois.
 MAZIS AMBROSINUS de: II 272 22.
 MEDA: I 88 23, 33, 96 3, 171 25, 182 30,
 186 4, 227 9, 238 17; II 126 19; Abatissa:
 I 171 25, 26, 182 30, 186 4, 227 9, 238 17,
 18; Abatissatus: I 238 17, 18; Monaste-
 rium Sancti Victoris: I 88 33; moniales:
 I 88 23, 182 30, 186 4; vedi inoltre: Fli-
 sius de, Gallus de.
 MEDICIS de, banchus: II 175 31; JULIA-
 NUS: II 46 30, 49 36, 167 23, 318 10; LAU-
 RENTIUS (il Magnifico), Dominus Flo-
 rentie: I XXVI, 7 28, 22 30, 32 23, 27, 36
 22, 30, 40 23, 50 32, 54 33, 68 32, 91 11,
 94 14, 29, 110 26, 127 20, 129 5, 178 26,
 183 12, 239 33; II 46 31, 47 2, 8, 22, 50 7, 8,
 53 9, 15, 17, 54 3, 12, 59 19, 69 29, 70 6, 15,
 28, 35, 76 19, 98 34, 117 8, 118 34, 151 5,
 154 6, 167 21, 187 29, 192 28, 193 19, 21,
 221 7, 318 10, 32, 319 3, 7, 8, 11, 14, 26; III
 48 21, 50 33, 51 1, 20, 63 2, 3, 80 17, 19, 96
 9, 97 32, 166 8, 32, 171 20, 236 15, 268 8, 9,
 15, 19, 22, 28; cancellarius Laurentii: v.
 Nicolaus.
 MEDIISBARBIS (Mensabarba, Mezabar-
 ba) MELCHION: III 88 25, 90 3, 103 9, 107

14, 128 17, 134 34, 155 2, 164 24, 201 32, 34, 202 8, 9.
 MEDIUM vallis Telline de: v. Tellina, vallis.
 Mediolanenses: II 304 33.
 MEDIOLANENSIS quidam Berne: I 262 36.
 MEDIOLANO de: v. Ambroxius, Bondrus.
 MEDIOLANUM (Milano): I XIII, XIV, XVI, XXV, XXVI, XXVII, XXX, XXXI, XXXIV, XXXV, XLII, XLIV, XLV, XLVI, 3 5, 8 12, 18, 9 17, 20, 10 19, 11 20, 12 17, 18, 14 19, 24, 26, 28, 16 32, 17 1, 30, 19 22, 20 28, 22 18, 23 24, 34, 36, 25 9, 26 13, 17, 18, 27 21, 29 2, 19, 35 13, 14, 38 5, 8, 31, 39 30, 45 12, 46 2, 7, 47 4, 49 25, 51 14, 52 13, 24, 30, 53 13, 54 20, 58 12, 30, 64 27, 76 30, 77 31, 78 30, 83 15, 34, 88 24, 94 13, 30, 96 7, 97 19, 99 7, 15, 23, 104 2, 113 7, 120 31, 125 33, 128 16, 129 10, 13, 17, 132 4, 7, 23, 133 24, 138 5, 142 7, 144 21, 147 2, 17, 18, 148 4, 150 30, 155 30, 156 30, 157 28, 158 18, 19, 30, 159 15, 164 23, 167 13, 36, 169 12, 171 29, 174 10, 175 30, 176 9, 178 7, 182 16, 186 5, 188 27, 193 24, 31, 194 24, 195 26, 200 6, 204 10, 205 15, 28, 207 1, 210 34, 213 35, 214 24, 216 6, 219 21, 220 6, 12, 13, 223 12, 14, 22, 24, 227 12, 231 17, 239 10, 247 29, 253 29, 32, 39, 254 22, 256 32, 258 13, 15, 25, 262 22, 23, 265 29, 33, 266 30, 268 6, 16, 28, 32, 269 7, 12, 17, 272 7, 273 4, 5, 274 11, 19, 276 1, 15, 278 7, 27, 279 2, 282 5, 10, 15, 17, 283 24, 26, 28, 35, 287 3, 288 4, 7, 289 4, 293 24, 295 25, 298 14, 16, 17, 31, 304 2, 35, 305 1, 8; II 10 20, 11 9, 26, 13 4, 18 31, 19 2, 21 31, 23 29, 25 10, 28 19, 29 26, 30 24, 32 4, 34 18, 37 20, 38 8, 32, 36, 42 11, 45 21, 48 11, 30, 50 28, 51 19, 53 2, 55 24, 40, 56 21, 32, 57 1, 33, 60 30, 61 12, 62 25, 65 6, 9, 67 16, 68 28, 30, 32, 70 39, 41, 71 17, 74 15, 76 15, 78 21, 85 6, 86 2, 87 26, 88 33, 89 22, 92 12, 95 4, 96 1, 13, 97 10, 18, 98 37, 101 13, 18

102 13, 103 3, 105 4, 106 23, 109 1, 112, 18, 113 12, 35, 114 7, 116 13, 33, 117 30, 34, 120 13, 121 8, 124 18, 127 23, 134 5, 10, 135 32, 138 12, 15, 27, 31, 140 29, 33, 141 8, 143 18, 145 28, 146 32, 147 30, 148 32, 149 2, 10, 150 2, 7, 152 25, 29, 153 26, 30, 155 19, 156 11, 158 9, 160 3, 8, 9, 15, 162 22, 25, 163 27, 169 26, 173 23, 174 31, 175 3, 12, 22, 176 6, 178 27, 179 20, 181 26, 32, 182 20, 27, 188 26, 190 1, 191 17, 18, 194 11, 19, 201 19, 207 11, 12, 34, 214 39, 217 20, 224 9, 225 25, 227 2, 5, 228 2, 231 2, 234 16, 242 28, 244 24, 245 12, 250 26, 251 14, 254 30, 256 3, 258 20, 24, 28, 32, 259 33, 264 12, 19, 266 24, 31, 267 15, 17, 270 23, 26, 271 31, 273 9, 20, 274 17, 18, 275 6, 277 24, 278 18, 286 12, 24, 290 8, 32, 291 9, 292 21, 296 8, 299 19, 24, 304 16, 30, 307 18, 313 9, 315 1, 36, 323 21, 327 25, 338 26, 341 30, 345 8, 348 2, 3, 349 27, 358 1, 30; III 11 6, 13, 23 23, 30 30, 36 8, 12, 26, 37 15, 16, 17, 25, 40 21, 46 2, 47 30, 49 18, 51 19, 62 6, 63 7, 64 31, 66 7, 21, 70 7, 31, 71 6, 9, 73 30, 75 10, 78 12, 79 32, 82 27, 84 17, 85 32, 86 31, 90 10, 91 18, 93 20, 94 35, 103 26, 107 2, 110 7, 111 15, 27, 112 18, 21, 113 12, 13, 115 21, 36, 117 13, 118 16, 121 4, 14, 15, 122 15, 23, 24, 123 30, 125 19, 30, 126 2, 7, 128 6, 130 31, 132 24, 33, 133 7, 134 24, 28, 138 12, 13, 140 16, 31, 142 15, 145 16, 146 25, 150 27, 152 7, 10, 160 31, 165 20, 22, 168 9, 171 10, 172 6, 173 11, 13, 27, 179 30, 184 1, 18, 186 18, 188 5, 189 8, 190 8, 23, 192 2, 26, 195 23, 196 23, 25, 197 16, 200 5, 203 3, 14, 19, 204 17, 30, 205 11, 15, 206 11, 12, 13, 207 8, 14, 16, 211 27, 30, 213 28, 216 3, 217 17, 219 28, 220 24, 221 34, 222 1, 224 5, 225 29, 228 8, 229 13, 23 24, 230 23, 231 20, 233 20, 235 22, 237 15, 243 3, 244 18, 30, 246 22, 35, 252 8, 253 7, 14, 15, 22, 255 9, 14, 256 14, 26, 257 34, 259 17, 260 23, 267 5, 268 10, 12, 15; Abatia Clare-

Segue: MEDIOLANUM.

vallis extra muros: II 227 1, 4, 7, 9; Abbas Abatie Clarevallis extra muros: v. Confalonieriis Archangelus de, Placidus; Abbas ducalis Capelle cantorum (Magister Capelle): II 110 12, 288 1, 4; Abbas Sancti Ambroxi ad Nemus: II 313 13; Abbas Sancti Celsi Mediolani: v. Ascanius; Abbates Collegii Doctorum: III 235 22 (vedi anche: Pegius Johannes Henricus, Pagnanus Bartholomeus); Abbates Mercatorum: I 98 7, 237 4; II 29 26, 32 4, 113 11, 175 2, 7, 191 17, 272 23; III 204 17, 206 11, 15, 15, 17, 211 30; Abbatia Sancti Barnabe: II 313 38; administratores Hospitali Magni: I 77 31; administratores Status: I 106 16; Advocatus Camere: I 192 2; Advocatus Fisci: v. Birago Angelus de, Jacobus de Clivio; agentes pro Comuni Mediolani: III 11 6, 36 14; ambasiadori (ambaxatori, ambasciatori milanesi): I XXVIII, 10 22, 11 9, 11, 15; 261 6; Antianatum: III 246 16, 18; Antiani mediolanenses: I 38 14 (vedi anche: Fulgineo Alexander de); Antiani Parochie Sancti Laurentii: I 205 17, 19; Archiepiscopus: v. Nardini; armigeri ducales: v. Bernardinus de Laude, Casteno Castellanus de, Franciscus de Papià, Johannes de Crema, L'Aqua Catherina (de) et filii, Lavello Zenonus Nicodemus de, Mattus Cichus Orrigonus Mafeus, Sellarius Franchus; arx: III 219 31; arx Porte Jovis: I 26 30; Aula ducalis: I XXXI; Aulici (uomini della Corte): I XXX (vedi anche: Caymis Johannes Baptista de); balestrieri da cavallo III 25 18 (vedi anche: Dominicus, Json de Sancto Germano Scalabrinus); balestrieri da piede: III 25 13; Broletto: II 38 33; caballarii: v. Daniel

de Laude, Petrus da Lazà; Camera Columbinarum in Castro Porte Iovis Mediolani: I XV, XVIII; Camera ducalis: I XIII, XXVI, XXXII, 36 31, 39 15, 40 9, 44 24, 97 5, 9, 102 29, 103 1, 122 17, 125 38, 126 18, 130 11, 133 26, 30, 134 5, 137 8, 19, 139 20, 141 17, 146 12, 154 29, 32, 159 24, 163 5, 182 25, 192 2, 218 13, 226 5, 227 36, 228 13, 242 36, 274 17, 281 21, 283 33, 34, 286 21, 24, 295 7, 10 296 7, 26, 297 17; II 19 6, 23 7, 26 5, 6, 4 27, 245 34, 48 35, 62 13, 65 23, 24, 76 5, 9, 85 5, 87 32, 103 1, 110 15, 111 4, 113 21, 22, 114 23, 115 13, 141 29, 146 20, 148 12, 16, 156 9, 159 4, 171 26, 181 25, 182 26, 206 6, 12, 210 8, 11, 213 8, 13, 214 2, 14, 22, 29, 32, 37, 215 15, 17, 222 19, 224 33, 236 11, 13, 253 6, 7, 9, 10, 267 30, 272 29, 298 11, 302 18, 304 1, 308 25, 313 32, 314 2, 324 32, 346 20, 355 32, 359 35, 36, 360 4; III 10 5, 25 24, 40 33, 48 28, 52 19, 20, 54 5, 89 22, 93 22, 96 16, 97 19, 103 15, 104 30, 115 12, 122 30, 31, 124 5, 128 14, 134 3, 34, 135 2, 3, 137 12, 146 17, 155 1, 2, 164 24, 169 1, 29, 176 16, 19, 186 3, 190 32, 195 15, 26, 200 11, 12, 13, 15, 201 33, 202 2, 8, 206 20, 209 5, 225 4, 31, 234 12, 241 29, 244 12, 245 18, 20, 250 19, 32; Camerarii: II 227 26; cancellaria Consilii Justitie: II 269 2; Cancellaria («Cancellaria del Consiglio» o «segreta e ducale»): I XIII, XXII, XXVI, XXXI, XXXII, XXXIII, XXXIX, XLI, XLIX, 13 8, 20 32, 84 19, 169 32, 305 15; II 28 33, 286 23; III 15 4, 89 35; cancellarii Capitanei Justicie: I 51 29; cancellarii Concilii in Curia: III 18 34, 19 2, 74 21; cancellarii Consilii Justitie: v. Gerinzano Gasperinus de, Moronus Johannes; cancellarii Consilii Secreti: I XXXI, XXXII, XXXIII; Cancellarii ducales: I XXXI, XXXII, XXXV, XXXVIII, XXXIX, XLVIII, I, 16 7, 102 30, 202 23; II 247 29.

Segue: MEDIOLANUM.

Vedi inoltre: Alferius Jacobus, Antiquarius Jacobus, Aycardus Gulielmus, Barbatus Zaninus, Cambiagio Christophorus de, Cattaneis Julius de, Coletta Alexander, Comite Phylippus de, Fabricius, Ferrufinus Phylippus, Gambarellus Nicolaus, Ghirardis Antonius, Hesio de Thomas, Julius de Placentia, Lampugnano Andreas de, Leonibus Galasius de, Molo Johannes de Belinzona, Moronus Hieronymus, Ritus (Ricius) Franciscus, Rozascho Antonius de, Tranchedinus Franciscus, Trivultio Bernardinus de, Vaghis Johannes Petrus, Venegono Irius de; cancellarii ducalis Familie armorum: I 275 30, 34, 276 9; cancellarii et notarii Deputatorum super bladiis: v. Bernadigio Johannes Petrus de; cancellarii Officii deputatorum: III 104 33; cancellarii Officii super peste: v. Villanus Hilarius; cancellarius Capitanei Generalis: I 24 15 (vedi anche: Correnti Jacobus); cancellarius Capitanei Justicie: v. Cacaranus Laurentius, Siceranus Laurentius; cancellarius Vicarii Generalis: II 296 26; cancelliere della seduta: I xxxiv, xxxix; caneparii salis: v. Aldigherius Johannes; Canonicatus in Sancta Marie de La Schalla: II 332 33, 334 16; Canonici Sancte Marie de la Scala: III 236 30; Cantores ducales (da camera e da cappella): III 162 3, 33 (vedi anche: Branda Giorgio); Capellanus Sancti Satyri: III 99 34; Capitaneus armorum: I 180 28; Capitaneus balisteriorum: II 86 10 (vedi anche: Johannes da Verona); Capitaneus custodie castelli Porte Jovis: v. Montechius; Capitaneus deputatus a custodiam bladorum: II 32 29; Capitanei Devetuum: II 32 16; III 104 32; Capitanei ducales: I xxxvi, 130 3,

185 10, 286 34 (vedi anche: Ambrosius, Correnti Jacobus, Gavi Baldassar, Longhignana Ambroxinus de, Sancto Severino Roberthus de); <Capitaneus Justicie>: I 14 28, 22 18, 19, 29 2, 29, 31, 32, 45 11, 51 29, 53 11, 54 21, 56 14, 33, 90 29, 91 1, 99 5, 6, 102 3, 110 1, 123 27, 129 6, 144 20, 145 30, 148 23, 25, 150 7, 175 34, 176 8, 180 30, 188 6, 30, 32, 205 26, 215 35, 216 26, 227 12, 260 14, 265 34, 268 6, 269 7, 273 35, 282 18, 283 24, 28, 297 2, 19, 30, 36, 298 1, 2, 6, 17, 18, 22, 26, 30, 31, 34, 37, 299 2, 3, 6, 7, 10, 12, 14, 17; II 10 37, 11 26, 18 31, 19 2, 21 31, 23 29, 28 19, 34 17, 49 30, 52 24, 57 33, 60 30, 68 26, 74 15, 16, 84 20, 85 6, 95 4, 96 1, 103 3, 105 14, 20, 106 6, 108 18, 113 35, 114 7, 121 7, 124 13, 126 26, 127 13, 15, 130 26, 139 22, 23, 140 33, 143 18, 146 32, 147 14, 149 1, 161 34, 175 22, 183 5, 196 30, 35, 36, 201 19, 203 24, 27, 209 13, 210 17, 211 25, 212 14, 213 33, 228 18, 251 1, 256 2, 5, 6, 260 4, 264 18, 267 15, 270 23, 26, 273 9, 27, 277 24, 290 32, 291 4; III 34 9, 14, 36 14, 52 29, 30, 62 6, 70 7, 75 10, 76 16, 80 23, 84 27, 28, 31, 34, 90 20, 21, 117 13, 125 27, 133 7, 143 15, 152 10, 163 17, 173 10, 12, 28, 186 13, 16, 27, 189 9, 197 16, 18, 205 10, 11, 16, 207 14, 228 1, 21, 230 23, 232 17, 20, 233 22, 244 17, 22, 246 21, 24, 29, 248 3, 253 14, 255 14, 258 30, 31, 259 16, 260 25 (vedi anche: Bernerius Jeronymus de Parma, Gianfigliazzi Bartolomeo); Capitaneus peditum: I 7 9, 8 25, 18 31; II 24 5, 67 10, 14, 85 29, 30, 35, 36, 86 3, 12, 13, 14 (vedi anche: Longhignana Ambroxinus, Marchinus de Abiate); Capitaneus Porte Jovis: III 90 9; Capitani e difensori della Repubblica: I xiii; Capitulares Ecclesie Maioris: III 71 6; Cardinalis: v. Nardini Stefano, Archiepiscopus; Casa de Milano (Sfortia): I 253 33, 36, 39, 254 4, 9,

Segue: MEDIOLANUM.

23, 28, 255 2; Casa ducale: I XXI, 51 34; Castellani ducales: I 218 11; II 234 25, 242 33, 350 36; III 85 7, 22, 23; (vedi anche: Caymis Johannes de, Caymis Raphael de, Capocorso Olivierus de, Castellanus Porte Jovis); Castellanus Porte Jovis: II 69 1, 171 14, 191 18 (vedi anche: Eustachio Jacobus); Castrum Porte Jovis (Castello de Porta Zovia): I XV, XVI, XXVI, XXXIV, XXXV, XLI, XLII, XLIV, XLV, XLVI, XLVII, XLVIII, 3 5, 9 19, 10 18, 12 17, 13 7, 13, 14 31, 17 5, 18 7, 19 1, 27 21, 32 5, 38 8, 39 22, 62 24, 68 28, 69 1, 74 19, 89 22, 115 19, 171 14, 180 33, 220 6, 247 29, 251 14, 269 32, 279 2, 286 24, 298 14, 338 26, 345 25; III 15 5, 33 19, 142 15, 248 24; cives: II 338 26, 339 31; Clarevallis extra muros: II 227 1, 4, 7; Clarevallis monaci: I 158 19; Coadiutores nella Cancelleria: I XXXI; Coadiutores nella Cancelleria del Consiglio Segreto: I XXXII; Coadiutores Officii deputatorum: III 104 34; Collaterales generales: v. Birago Franciscus de, Busti Johannes de; Collegium cancellariorum: I 38 6; Collegium Consiliariorum: I 115 24; Collegium Doctorum: I 38 31, 39 30; II 160 9, 182 20, 324 13, 325 10; III 52 9, 235 22, 23, 25, 27, 257 34, 258 2, 6, 7; Collegium Notariorum: I 283 26; Collegium Ordinariorum Ecclesie Maioris Mediolani: II 269 30, 271 31; Comestabiles peditum: III 30 21, 230 26 (vedi anche Hispanus Pericus); Comestabiles porte Orientalis: I 170 21; Comestabiles porte Tonse: I 288 6, 7; Commendatarii Sancti Ambroxii ad Nemus: II 313 11, 12; Commendatarii Sancti Dionisii: II 304 16; Commissarii ad custodiam portuum propter pestem: II 129 6, 7, 8; Commissarii ducales: I XXX, 210 31; II

341 22; III 32 6, 40 26, 53 8, 54 9, 61 27, 107 13, 155 24, 255 8 (vedi anche: Carolus de Cremona, Castiliono Johannes de, Collis Borinus de, Ferrariis Johannes Antonius de, Sichus Antonius); Commissario generale delle gentidarme ducali: I XXI, XXV; Commissarii in castris munitionum: v. Advocatus Johannes, Gadius Bartholomeus de Cremona, Gavatus Serafynus; Commissarius ducalis pro alogiametis: II 128 17; Commissarius super sale: I 89 5, 371 1; II 272 34, 292 17; Comune: III 11 6, 36 14; Conductores ducales: v. Ductores; Conscriptor munitionum: v. Imperialis Johannes Antonius; Conservator Fabrice Ecclesie Maioris: III 222 24, 224 7; Consilarii Consilii in Curia Arengghi (domini de Consilio Secreto, doctores de Consilio Secreto): III 18 35, 106 22, 133 17, 140 5, 142 4, 145 17, 148 9, 171 5, 13, 15, 172 7, 9, 176 2, 177 19, 181 1, 188 24, 190 4, 25, 192 23 SS, 194 26, 205 26, 206 26, 210 13, 212 22 SS, 213 1, 13, 216 32, 227 9, 12, 239 9, 249 21, 253 23, 254 6, 258 7, 262 17 (vedianche: Antonius de Berceto, Bonromeis Johannes, Collus Gerardus, Del Mayno Andriottus, Grimaldus Lucas, Jacobus de Cusano, Lupis Raymundus, Maletta Franciscus, Marlianus Antonius, Romagnanus Antonius de, Tranchedinus Nicodemus); Consilarii Consilii Secreti in Castro Porte Jovis: II 276 15, 306 31, 307 3, 339 31, 351 14; III 18 1, 32 1, 5, 31, 56 32, 57 7, 61 23, 73 18, 20, 27, 35, 74 23, 85 10, 94 9, 12, 104 33, 107 19, 123 10, 148 23, 149 23, 28, 151 31, 152 4, 155 3, 11, 158 22, 164 25, 165 12, 177 18, 183 15, 22, 184 17, 211 31, 213 6, 232 28, 243 9; Consilarii ducales: I XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, XXIII, XXV, XXVI, XXVII,

Segue: MEDIOLANUM.

XXVIII, XXX, XXXIV, XXXV, 3 7, 241 13; II 97 13; III 1564, 2642 (vedi anche: Antonius da Berceto, Bossius Johannes Aloysius, Cagnola Johannes Andreas, Oldoynus Ziliolus, Petrus de Galarate, Rovidì Alexander de, Spinula Alexander, Spinula Hieronymus, Stampa Gabriel); Consiliarii Justicie (domini de Justicia): II 249 1, 251 21, 262 3, 304 28; III 227 13, 33, 228 10, 229 13, 231 26, 240 25, 30, 246 33, 255 18, 256 35, 258 7 (vedi inoltre: Barbavaria Scipio, Cagnola Johannes Andreas, Curte Baldasar de, Spinula Alexander, Raude Alexander de, Talentis Johannes Angelus de Florentia); Consiliarii secreti: I XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, XXV, XXVI, XXVII, XXVIII, XXX, XXXIV, XXXV, 3 7, 16, 4 22, 7 15, 22, 8 11, 14, 23, 9 7, 19, 11 7, 12 19, 13 21, 26, 14 8, 32, 15 9, 17 16, 26, 18 1, 22, 31, 19 7, 21 7, 11, 24, 22 3, 24 27, 25 28, 27 22, 35 30, 39 23, 40 9, 48 26, 83 24, 40, 84 1, 85 19, 87 4, 9, 23, 98 5, 108 8, 115 6, 7, 118 9, 128 20, 32, 134 2, 145 18, 153 25, 200 11, 231 27, 33, 241 13, 245 2, 12, 248 22, 250 31, 251 11, 35, 252 6, 18, 260 24, 284 2, 295 14, 299 35, 304 3, 305 5; II 62 17, 107 12, 115 4, 10, 117 22, 119 10, 132 14, 153 3, 155 12, 207 19, 214 25, 27, 31, 219 17, 26, 259 28, 261 8, 271 28, 283 28, 291 14, 295 7, 303 2, 6, 10, 329 29, 338 22, 339 26, 29 (vedi anche: Arcimboldus Guidonus Antonius, Birago Angelus de, Buttigiella Johannes Matheus, Collus Gerardus); Consilium: I XIV, XVI, XVIII, XXI, XXIX, XXXI, XXXIV, XXXV, XXXVII, XXXVIII, XLIV, XLVI, XLVII, 3 9, 12, 16, 4 29, 33, 9 19, 11 8, 13 7, 14 5, 27, 15 16, 17 14, 20 23, 26, 21 11, 16, 22 14, 28, 23 27, 24 20, 27, 25 12, 20, 26 10, 16, 28 1, 31 11, 32 8, 21, 34 18, 24, 35 28, 36 11, 38 1, 41 23, 31, 42

7, 25, 43 11, 47 30, 45 3, 52 13, 63 14, 69 15, 70 20, 72 1, 73 7, 74 15, 77 10, 79 15, 25, 27, 82 15, 83 27, 85 1, 19, 94 9, 31, 101 12, 113 24, 117 3, 123 13, 14, 26, 143 1, 148 28, 150 16, 151 35, 191 21, 278 29, 282 5, 305 15; II 32 5, 155 20, 167 28, 209 11, 27, 286 37; Consilium Advocatorum Physcalium: II 100 31; Consilium Antianorum: I 38 15; Consilium Bone: I XXII; Consilium Castelli (Castri): II 112 3, 113 9, 114 1, 191 15, 198 7, 214 24, 306 1, 314 23, 339 31; III 89 25, 243 9, 262 17 (vedi anche: Consilium secretum in Castro Porte Jovis); Consilium Doctorum: I 133 27, 29; Consilium Justicie: I XIII, XIV, XIX, XX, XXII, XXXVII, 60 34, 62 29, 30, 76 13, 84 7, 99 8, 103 2, 106 12, 122 24, 124 25, 132 29, 133 11, 136 18, 31, 153 30, 155 16, 17, 19, 23, 25, 159 16, 160 3, 32, 34, 162 16, 166 27, 177 14, 181 19, 182 27, 184 7, 187 1, 2, 3, 188 1, 196 21, 204 24, 213 11, 214 19, 20, 215 9, 217 20, 221 37, 241 6, 246 12, 284 17, 285 14, 32; II 20 12, 21 39, 27 22, 23, 29, 31, 37, 28 13, 33, 35 31, 49 27, 55 9, 31, 58 33, 60 22, 67 7, 81 17, 18, 84 34, 36, 86 23, 91 14, 95 24, 100 33, 102 9, 105 32, 106 9, 11, 22, 111 31, 112 20, 113 10, 12, 20, 120 5, 121 9, 122 11, 127 31, 132 28, 141 11, 17, 153 2, 156 2, 13, 14, 158 34, 160 13, 165 14, 15, 171 13, 15, 175 6, 7, 8, 191 20, 22, 199 19, 236 26, 238 33, 245 22, 249 5, 7, 252 30, 254 28, 262 2, 269 2, 273 1, 4, 279 38, 280 16, 285 32; III 39 35, 51 34, 68 35, 70 34, 73 26, 80 34, 95 34, 96 22, 138 19, 139 34, 163 12, 172 20, 24, 178 21, 31, 185 32, 188 24, 25, 190 4, 197 17, 206 28, 219 16, 224 6, 226 23, 227 13, 33, 228 10, 229 13, 231 26, 232 30, 31, 233 1, 240 25, 30, 246 32, 33, 249 2, 255 15, 18, 256 35, 257 33, 258 1, 7; Consilium Magistratus Superioris (seu Consilium secretum in Castro): I XIX, 188 4; Consilium secretum: I XI, XII,

Segue: MEDIOLANUM.

XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, XIX, XX, XXII, XXIII, XXV, XXVI, XXVII, XXVIII, XXIX, XXX, XXXI, XXXII, XXXIII, XXXIV, XXXV, XXXVII, XLI, XLII, XLV, 3 3, 5 28, 9 17, 10 18, 22 2, 26 2, 28 13, 16, 38 10, 40 3, 8, 45 28, 47 38, 53 30, 55 8, 60 23, 33, 64 1, 65 12, 32, 67 19, 69 34, 71 16, 17, 77 32, 78 9, 10, 80 12, 13, 16, 81 4, 5, 6, 23, 88 15, 30, 90 31, 34, 91 4, 95 23, 30, 96 11, 12, 98 3, 7, 103 4, 108 10, 114 32, 35, 116 6, 11, 118 11, 16, 120 27, 125 10, 23, 38, 127 3, 131 31, 133 13, 134 34, 136 24, 139 18, 152 2, 8, 153 20, 21, 29, 30, 155 1, 6, 16, 17, 19, 159 17, 160 3, 34, 161 3, 166 16, 17, 167 10, 169 16, 170 31, 171 9, 172 23, 176 11, 177 17, 179 3, 180 13, 183 31, 185 31, 35, 187 1, 188 26, 29, 30, 192 30, 195 2, 17, 30, 196 19, 20, 197 8, 12, 201 9, 204 31, 32, 34, 207 6, 25, 208 8, 210 8, 14, 33, 212 14, 213 11, 214 25, 27, 215 9, 216 23, 27, 218 17, 19, 220 14, 33, 221 21, 37, 39, 222 2, 224 4, 226 13, 21, 26, 227 20, 22, 228 32, 235 4, 238 13, 21, 241 5, 11, 20, 242 1, 4, 13, 245 10, 246 2, 6, 17, 250 30, 253 26, 260 14, 25, 264 25, 265 16, 267 14, 270 17, 272 31, 274 13, 25, 275 19, 282 23, 25, 283 19, 284 19, 285 11, 15, 18, 32, 287 14, 288 18, 289 27, 291 9, 292 10, 295 16, 298 14, 299 18, 19, 34, 305 15; II 19 33, 22 35, 23 33, 24 8, 10, 27 22, 23, 30, 38, 28 24, 29 3, 30 15, 23, 33 13, 35 14, 31, 32, 44 9, 18, 34, 46 35, 48 25, 51 24, 58 4, 7, 59 2, 60 22, 23, 61 6, 19, 66 5, 22, 29, 31, 68 17, 27, 69 17, 71 14, 73 7, 74 19, 22, 75 35, 76 25, 79 12, 84 35, 85 1, 87 34, 89 8, 94 33, 95 27, 96 35, 99 23, 100 7, 102 31, 103 25, 105 3, 106 3, 107 1, 112 31, 122 1, 124 29, 131 13, 132 14, 133 4, 7, 138 4, 16, 20, 141 15, 143 13, 147 2, 151 15, 152 28, 153 25, 162 7 ss, 167 15, 29, 172 1, 174 34, 175 13, 15, 177 1, 35, 181 21, 28, 185 6, 186 12, 15, 16, 194 31, 196 31, 197 29, 210 29, 211 30, 212 19, 220 2,

237 31, 243 23, 24, 244 17, 245 8, 247 22, 251 21, 252 25, 253 30, 255 34, 256 4, 257 6, 262 1, 263 18, 265 17, 37, 268 28, 270 7, 19, 271 28, 272 19, 279 13, 283 13, 28, 286 29, 291 15, 295 7, 303 2, 6, 10, 304 24, 310 23, 323 16, 324 14, 325 11, 329 23, 338 22, 26, 29, 339 26, 31, 349 7; III 18 32, 48 31, 52 1, 8, 10, 19, 29, 54 8, 63 7, 14, 64 30, 65 4, 66 2, 74 21, 24, 77 7, 80 34, 81 3, 87 7, 89 24, 26, 27, 91 31, 96 19, 97 29, 105 5, 30, 106 4, 16, 21, 119 26, 122 33, 123 2, 12, 124 33, 125 19, 21, 126 5, 19, 137 4, 140 5, 142 4, 144 25, 145 17, 146 16, 148 9, 152 2, 162 28, 163 2, 171 12, 172 10, 176 2, 177 13, 178 31, 183 33, 188 24, 25, 190 24, 192 23, 27, 30, 194 25, 197 21, 200 2, 203 11, 30, 207 5, 13, 212 22, 32, 34, 213 1, 13, 215 29, 32, 219 16, 220 17, 19, 222 25, 223 16, 18, 227 9, 10, 239 9, 249 21, 251 27, 253 23, 254 6, 257 33, 258 1, 7, 262 16, 17; Consilium secretum in Castro, seu Consilium secretum in Castro Porte Jovis: II 17 2, 329 3; III 15 6, 19 4, 23 18, 25 23, 27 8, 31 15, 33 16, 36 9, 16, 18, 39 33, 53 28, 73 34, 85 9, 89 25, 94 32, 96 23, 116 12, 118 13, 149 26, 164 6, 176 34, 184 17, 29, 197 34, 213 6, 243 3, 250 23, 262 17; Consilium secretum in Curia Arengli: I XVIII, XX, XXII, 84 10; II 56 29, 230 18; Consorzio della Misericordia: I 52 34; Constitutiones Domini Mediolanensis, Decretis et Senatusconsultis: I XI; Consul Lombardorum Janue: II 75 33; III 11 9, 36 29 (vedi anche: Presenda Thomas); Consulatus Lombardorum Janue: II 75 33; Conventus Sancti Francisci Mediolanensi (detto il Grande): III 195 24; Conventus Sancti Francisci in Porta Vercellina: III 124 31; Convento di Santa Maria degli Angeli: III 124 33; Corpora Sanctorum: III 196 22, 25; corte, Corte ducale: I XII, XVI, XIX, XXIV,

Segue: MEDIOLANUM.

XXV, XXIX, 76 30, 94 39; II 149 34; cortisani: I 186 16 (vedi anche: Bossius Johannes Paulus, Caymis Johannes Baptista, Castiliono Aloysius de, Floramons de Cotignola, Goregno Jacobus de, La Cruce Damianus de, Piora Johannes, Vicecomes Johannes Aloysius); Curia Arenghi: I xv, xviii, xx, xxx, 13 26, 38 11; II 86 2, 267 30, 345 8, 26, 349 7; III 184 1; curiales nobiles: II 150 22, 227 26; cuxtodes Ecclesie Maioris: II 48 30, 55 25, 26, 27, 28, 56 21; datarii: I 29 20, 243 34, 247 21, 265 29, 269 5, 288 3, 5; II 45 6, 110 17, 18, 124 25, 214 36, 224 12, 14, 235 14; III 111 27, 160 23, 225 31, 226 2 (vedi anche: La Carena Christoforus); datarii Banchi civilis: II 97 10; datarii Intratarum Portarum: I 161 10, 15; III 122 15; datarii Mercantie: I 132 23, 27, 133 24, 27, 28, 134 1, 173 24, 26 180 3, 213 1, 265 29, 295 25; datarii vini de minuto: II 61 12; Deputati: III 39 10 (vedi anche: Johannes Angelus deputatus conscriptor); Deputati regimini Fabrice Ecclesie Maioris: III 222 22, 27, 224 5, 9; Deputati Schole Caritatis: III 203 19; Deputati super monetis falsis: II 60 30, 63 26; Deputati super ordinibus bladorum, seu super provisione bladorum: I 28 7, 35 34, 67 22, 89 2, 126 12, 13, 33, 131 17, 22, 138 15, 227 27, 31, 244 32, 33; II 11 17, 32 15, 16, 26, 143 24, 149 22, 170 16, 198 27, 202 3, 260 18, 20, 336 21, 337 14; III 9 29, 24 21, 22, 66 20, 108 3, 124 22, 142 10, 144 4, 7, 176 28, 31, 181 28, 222 10, 16, 245 21 (vedi anche: Antonius de Besana, Fulgineo Andreas de; Ghiappanus Johannes; Leonardus de Parma; Zacharia Zanettus); Deputatus super sanitate: I 23 21, 52 14, 77 31, 185 17; II 128 29, 162 15, 176 14,

303 10, 307 20, 310 7, 18 55; III 18 33, 36, 19 3, 126 19, 31, 167 23, 219 27, 29, Doctores Collegii Mediolanensis: III 235 23; Doctores de Consilio Justicie, seu legis: I 215 9, 262 33; II 53 21, 55 31, 109 29, 134 7, 155 4, 159 26; III 54 8, 68 35, 80 35, 155 10, 159 21; Doctores de Consilio Secreto in Curia Arenghi: I xv, xvi, xxxiv, xxxv, 3 7, 4 8, 22, 7 15, 22, 8 13, 23, 38 33, 64 11, 215 8; II 324 15, 325 1; III 200 2, 205 26; Doctores ex Magistris Extraordinariarum: I 215 9; Dominatio ducalis: I 39 29, 143 20, 144 30, 216 1, 253 23; II 21 16, 259 25, 266 12, 277 1, 5, 9; III 93 3, 98 25; Dominatus ducalis: III 27 14; Dominium ducale: I xix, xxii, 5 14, 15, 13 18, 44 19, 49 26, 51 32, 52 28, 65 11, 100 1, 107 26, 129 11, 139 15, 142 21, 146 25, 28, 31, 156 5, 162 25, 26, 31, 163 10, 21, 197 16, 218 2, 219 23, 30, 220 28, 224 30, 225 2, 247 14, 249 29, 267 26, 274 22, 282 34, 290 7, 291 17, 295 5; II 12 6, 36 25, 39 31, 42 18, 62 37, 79 1, 92 12, 103 18, 23, 26, 109 20, 120 38, 129 28, 132 23, 145 15, 147 31, 175 24, 176 16, 202 30, 211 10, 218 17, 19, 224 17, 226 14, 15, 228 1, 235 15, 21, 237 6, 244 19, 247 10, 248 15, 17, 260 8, 265 23, 275 3, 289 12, 290 30, 299 12, 311 19, 315 12, 317 23, 343 2, 345 10, 348 3, 352 10, 357 27; III 10 37, 27 13, 34 12, 36 24, 37 14, 24, 58 31, 69 13, 16, 91 19, 21, 119 1, 125 13, 159 16, 168 14, 174 13, 182 36, 187 2, 192 10, 225 5, 231 23, 247 31, 248 4, 256 28, 259 27, 262 20, 268 35; Dominus: I 51 34 (vedi anche: Mediolanum, Casa de Milano); Ducatus: I xi, xiii, xiv, xix, xx, xxiii, xxv, xxix, xxx, xxxi, xli, xlv, 11 19, 188 27, 193 31, 194 3, 281 35; II 71 17, 32, 117 34, 118 41, 245 12, 316 4, 317 21; III 111 27, 225 29; Duces seu duchi: I 76 34 (vedi anche: Sfortia principes, duces etc.); Duchessa

Segue: MEDIOLANUM.

vedova Caterina: I XII (vedi anche: Sfortia); Ductores mediolanenses (ductores gentium): II 341 22 (vedi inoltre: Albanensis Alexius, Alfonsius, Balzarinus de Laude, Barcellus, Bossius Johannes Franciscus, Brandolinus Tiberius et Sigismundus, Capua de Matheus, Comite Donatus de (Donatus Borro), Comite Johannes de, Corrigio Nicolaus de, Del Mayno Jacomettus, Doglione Toylus de, Forlivio Pinus de, Franciscus Varisio de, Guastamissa, L'Anguilara Johannes Baptista, Maurizi Johannes, Moysetus, Monfort Gambatesa Colla di, Montefeltro Federicus III, Nicolaus de Tolentino, Perego Franciscus de, Petrus Andreas, Rubeis Petrus Maria de, Sancto Severino Hugone de, Sancto Severino Roberthus de, Scipione Johannes Palavicino, Scipione Nicolaus de, Sfortia Philippus Maria, Spinula Hieronimus, Trottus Antonius, Verme Petrus de); Ecclesia Maior seu Metropolitana, cathedralis (Duomo): I 51 32, 150 10, 274 35; II 55 24, 286 11, 358 1, 29, III 40 21, 71 5, 107 2, 190 23, 222 22, 224 5; Ecclesia Sancti Laurentii: I 194 27; Ecclesia Sancti Stephani: I 146 29, 30, 32; Episcopus suffraganeus Paulus neapolitanus: I 189 21, 192 23; III 162 2; Exercitus ducalis: I XXI; III 9 3; fabrica Ecclesie Maioris - Venerabilis: II 273 20; III 222 22, 24, 224 5, 8, 229 12; familia Armorum (familiares): I 125 30; II 222 6, 225 3, 230 11, 239 29, 261 17, 262 26, 359 28; III 31 16, 32 3, 4, 41 10, 105 10, 15, 118 4, 6, 8, 10 (vedi anche: Traversa, Trottus Nicolaus); familia Collateralium: II 309 14; familiares Armorum: v. Babor, Captaneis Johannes de, Christoforo de Castel

San Zoanne, Colla Franciscus de, Grechettus, Jacomatius, Johannes Antonius de Parma, Morellus de Parma, Placentinus de Casate, Zaninus de Pallantia; familiares ducales: v. Barronus, Johannes de Novate; fratres: v. Fratres Minores de Observantia Sancti Angeli, Fratres Minores de Observantia Sancti Francisci, Monachi Sancti Ambrosii ad Nemus Sanctus Barnaba, Sanctus Marcus, Servi de Observantia; Fratres Sancti Angeli: I 136 33; Generalis et Monachi Sancti Ambrosii ad Nemus: II 313 6; Governo della Reggenza: I XLV; Governo dello Stato: I XIX, XXII, XXIII, XXVIII, XXX; Guardianus Sancti Angeli: I 152 33, 153 17; III 262 19; Gubernator in castris: I xv, 7 8, 277 25; II 185 13, 191 8, 240 3, 357 30, 358 2; III 9 3; Gubernator Ducatus: I XIII; Gubernator Ducis infantis: I XXV, XXVI (vedi anche: Palavicinis Palavicinus de, Trivultius); Gubernatores Hospitalis Magni: I 52 13; Hospitale Magnum: I 23 23, 38, 52 13, 77 31, 128 16; II 147 8; III 11 14, 37 15, 91 18; Hospitale porcorum Sancti Antonii: II 250 33; Hospitium Cervie: III 253 22, 35; Hospitium Putei: I 258 16, 259 6; Hospitium Sancti Antonii: I 298 30; iconomi: II 22 26, 250 28; III 256 26; Incantator Notariae civilis: v. Morigia Riziardus; Ingeniarii: I 282 10; II 51 24, 87 33, 307 5; III 41 8, 190 31; Judex maleficiorum ducalis: III 173 31; Judex victualium: I 210 21; Judices daciorum, (datiariorum): I 29 33, 265 33; Judices ordinarii: I 115 37; II 247 30; III 54 9, 64 2, 173 13, 31; Jura et ordines: 141 8; jurisperiti de Consilio: I 98 2; Loca Pia: I 52 16; libertas: II 138 15, 152 25, 29; Magister Aromatarum: v. Christo-

Segue: MEDIOLANUM.

forus; Magister Capelle: v. Abbas ducalis capelle cantorum; Magistrature dello Stato: I XIX; Magistrature centrali dello Stato: I XX; Magistrature periferiche dello Stato: I XLI; Magistratus ducalis: I 55 9; II 129 23, 153 4, 182 24; III 257 35; Magistratus Extraordinarius: I XIX, XXXVII; Magistratus Maior: I 80 11, 215 6; Magistratus Ordinarius: I, XXII, XXXI, XXXVII; Magistri de sanitate: I 225 6; Magistri gabelle salis: I 36 30, 137 1, 6; Magistri Intratarum ducalium: I 22 24, 203 27, 213 3, 215 3, 218 23, 221 9, 16, 19, 274 14, 275 7, 286 18, 289 5, 297 25; III 52 7, 17, 21, 96 13, 100 5, 122 17, 207 13, 215 15; Magistri Intratarum extraordinariorum: I 27 10, 15, 66 25, 95 31, 154 16, 26, 164 1, 165 2, 180 10, 194 36, 205 13, 215 9, 223 7, 227 6, 7, 228 5, 239 12, 273 14, 296 21, 297 27, 299 34, 36; II 12 32, 19 5, 7, 31 31, 32 32, 34 1, 3, 51 25, 58 35, 61 1, 14, 67 18, 72 19, 73 8, 76 11, 80 30, 33, 81 4, 30, 101 12, 15, 17, 19, 111 22, 119 34, 133 12, 28, 139 30, 140 36, 144 1, 14, 154 28, 29, 30, 162 4, 6, 7, 11, 32, 172 9, 176 2, 7, 181 16, 22, 24, 198 26, 202 10, 210 27, 214 1, 219 34, 220 3, 221 1, 273 19, 22, 302 15, 324 19, 328 17, 21; III 45 8, 74 4, 88 26, 27, 90 29, 31, 97 16, 103 12, 106 1, 107 13, 16, 119 30, 122 11, 126 24, 129 18, 160 28, 171 25, 182 31, 190 28, 30, 31, 195 17, 25, 29, 206 28, 208 8, 233 16, 244 20, 250 28 (vedi anche: Barbavaria Scipio, Bilia Jacobus, Bonitius Michael, Curonus, Franciscus de Castro Sancti Petri, Marlianus Antonius, Michael de Cremona, Oldoynus Ziliolus); Magistri Intratarum ordinariorum: I XIX, 18 26, 29 23, 42 26, 57 17, 21, 63 28, 69 37, 83 24, 85 17, 88 18, 89 33, 90 4, 12, 91 25, 27, 96 26, 98 16, 35, 99 33, 106 5, 13, 115 36,

116 30, 125 25, 130 11, 132 39, 133 26, 141 18, 142 11, 12, 143 7, 165 1, 173 25, 180 1, 187 2, 5, 191 33, 194 18, 216 24, 221 35, 225 6, 227 34, 228 2, 242 36, 247 20, 279 37, 291 28, 295 9, 26; II 12 32, 26 19, 32 27, 30, 39 33, 45 4, 8, 23, 62 11, 65 26, 71 20, 21, 73 14, 76 7, 9, 79 3, 8, 92 20, 97 10, 100 9, 17, 102 16, 104 17, 111 2, 128 33, 134 7, 137 22, 146 18, 147 5, 148 17, 155 13, 14, 21, 156 6, 162 15, 170 20, 171 25, 172 10, 176 17, 181 22, 24, 196 13, 31, 32, 198 23, 203 16, 204 5, 29, 209 27, 210 7, 12, 213 3, 8, 17, 214 21, 23, 29, 30, 32, 34, 38, 215 2, 14, 17, 222 18, 224 10, 19, 235 5, 247 25, 28, 32, 264 12, 265 15, 17, 267 32, 268 31, 32, 273 15, 279 12, 283 7, 10, 285 7, 292 17, 298 33, 301 17, 308 16, 27, 29, 32, 40, 347 4, 351 16, 355 31, 356 13, 14; III 16 22, 68 2, 8, 11, 69 32, 74 10, 13, 87 11, 90 39, 40, 41, 101 10, 104 29, 34, 108 3, 111 29, 117 14, 122 21, 31, 126 4, 128 4, 13, 16, 132 17, 134 30, 137 12, 140 26, 29, 30, 141 25, 28, 33, 144 6, 155 9, 169 24, 172 17, 176 11, 15, 196 21, 23, 197 30, 210 13, 16, 215 7, 8, 10, 222 8, 9, 15, 226 30, 231 10, 241 24, 37, 244 3, 4, 6, 246 14, 38, 248 5, 6, 250 18, 256 30, 257 16, 261 6, 12, 22; Magistri Ordinarii: v. Advocatus Johannes, Bottus Johannes, Castronovate Johannes de, Chalcus Gabriel, Galaranus Fabius, Giringellus Berthus, Grimaldus Boruel, Johannes de Cusano, Johannes de Melcio, La Turre Johannes Franciscus, Palearius Gabriel, Tribultio Carolus de; Magistri de sanitate: I 225 6; Marcantia: III 128 5; Minister Hospitii Sancti Lazari: II 175 12; Monaci Clarevallis extra muros mediolani: I 158 19, 227 1, 4, 7; Monachi Sancti Ambroxii ad Nemus: II 313 6, 8, 12, 29; Monasterium Jesus: I 194 29; Monasterium de la Pace: I 136 5, 33; Monasterium Sancti Angeli: I 142 6; Mon-

Segue: MEDIOLANUM.

forte: III 253 35; Moniales Sancte Marte: I 214 24; Navilium, Bucca Navilii della Vetula: III 160 28 (vedi anche: Vetula); Notaria civilis: II 134 5; Notarii mediolanenses publici, imperiali et ducali auctoritate: I 8 21, 83 30, 86 23, 24, 283 26; II 329 22; III 238 14 (vedi anche: Bucca Antonius, Cagnola Johannes Andreas, Canobinus Antonius, Ciseranus Laurentius, Comite Roglerius de); Notarius Banche civilis: II 225 24; III 52 9; Notarius Capitanei Justicie: II 105 20 (vedi anche: Ciseranus Laurentius); Notarius maleficiorum: I 188 27; Notarius Notarie civilis: II 98 36 (vedi anche: Cagnola Johannes Andreas); nuntii (messi): I 261 6; III 72 2; nuntii Cardinalis: I 97 19, 99 15, 22, 27; nuntii Consilii Secreti in Curia: v. Aloysius; nuntii ad Episcopum Seudunensem: II 350 24, 29; Officia: III 76 21, 23, 24, 26, 27, 29, 31; Officiales ducales: I 56 35, 116 30, 136 26, 157 29, 253 5, 268 27, 269 5, 8; II 129 23, 161 34, 162 19, 171 7, 301 5, 304 4; III 222 16, 18; Officiales ducales caballariorum: v. Petrus de Casate; Officiales deputandi super peste: II 132 18, 303 9 (vedi anche: Julianus de Vicomercato); Officiales deputati ad custodiam et provisionem bladorum: II 32 29; III 104 30, 31; Officiales deputati ad exactionem imbottature: I 45 30; Officiales Justicie: I 298 9; Officiales portuum: III 133 13, 16 (vedi anche: Mantegatius Franciscus); Officiales salis: v. Chalchus Gabriel, Johannes de Cusano; Officiales sanitatis: I 59 1; III 9 17, 126 17 (vedi anche: Aliprandis Aloysius de, Catia Johannes Petrus, Jacobus de Serenio, Johannes Franciscus de Coronate, Marchisius Hector); Officiales super aggeribus: v.

Jacobus de Cremona; Officiales super aqua Olona: III 165 20; Officiales super aquis et argenis: I 45 27, 32; Officiales victualium: I 289 4; Officialis banche Potestatis: III 102 27; Officialis bullettarum: I 129 16 (vedi anche: Johannes Matheus); Officialis portus Vaprii: III 133 14, 18; Officium bladorum: III 142 11, 157 21, 222 11; Officium bullettarum: I 129 14; Officium cabalariorum: III 181 3; Officium Deputatorum: III 104 34; Officium Magistrorum: I 97 16; Officium pestis: I 185 33; Officium Potestarie: I 20 28; Officium salis: III 190 18; Officium stratarum: III 93 20, 119 21; Officium super sanitate: III 209 30; Oratores apud Florentiam: II 47 22, 50 5, 53 13, 221 6; III 34 8; apud Franciam: I 182 5, 14, 15; III 58 6, 88 5; apud Imperatorem: I 193 32; II 245 13; apud Romam: I 31 7, 33 3, 38 26, 40 20, 29, 51 6, 61 20, 99 21, 110 22, 158 24, 178 28, 185 5, 194 4, 199 26, 231 16, 249 25, 274 20; II 36 19, 48 14, 53 10, 54 13, 94 6, 110 4, 120 25, 167 27, 182 3; III 39 2, 71 31, 37, 38, 88 4, 99 16, 21, 182 8; apud Venetias: II 329 25, 332 12, 359 15; III 29 11, 30 9, 11, 34 8, 50 15, 53 14, 55 41, 61 18, 64 21, 82 21, 99 20, 166 27, 167 15; Oratores ducales: I XIV; III 34 5, 38 18, 21, 45 20, 65 22, 25, 70 16, 92 30 (vedi anche: Albericus, Arcimboldis Guidonus Antonius de, Bettinis Sfortia de, Botta Leonardus, Collus Gerardus, Maletta Albericus, Oldoynus Ziliolus, Sacramorus Philippus, Talentis Johannes Angelus de Florentia); Oratores mediolanenses: I 20 7, 13, 23, 59 33, 67 17, 70 26, 72 16, 73 17, 74 20, 80 5, 6, 89 16, 92 9, 135 2, 15, 156 7, 231 24, 293 7 (vedi anche: Applano Antonius de); Ordinarii Ecclesie Maioris: I 26 13, 150 10, 274 19,

Segue: MEDIOLANUM.

35; II 11 9, 13 4, 9, 30 24, 48 11, 12, 30, 55 25, 27, 266 30, 38, 269 29, 270 1, 2, 271 31; III 40 21, 22, 71 5, 8, 10, 107 2, 5, 10, 131 14, 15, 190 23, 255 8 (vedi anche: Beltraminus de Dexio, Cazago Martinus de); Ordines Castellatorum: III 261 3; Ordines et Statuta: I 38 32; III 252 8; Ordines et Statuta Doctorum: I 38 32; Ordo monetarum et zeche: III 237 22; Parochia Sancti Laurentii: I 205 15, 17; Parochia Sancti Mamili extra: I 298 15; Parochia Sancti Salvatoris in Porta Orientali: II 87 26; parochiani Sancti Satyri: III 113 12, 17; patres: II 74 29, 34, 300 12; Physchus: II 276 21; platea Arenghi: II 273 21; Porta Comasina seu Comensis et Carobio: I 136 29, 269 31; III 260 22; Porta Jovis: v. Castrum Porte Jovis; Porta Nova: III 38 24; Porta Orientalis et Carobio: I 269 29, 298 15; II 87 25; Porta Romana: I 298 30; II 68 25, 175 36; III 186 27; Porta Ticinensis et Carobio: I 161 11, 210 2, 269 30; II 10 20, 11 7, 26 1, 30 16; Porta Tonsa: I 288 6; Porta Vercellina: III 162 11; Potestaria: I 176 9, 282 17; II 53 6; Potestas: I 8 18, 34, 17 1, 46 15, 52 24, 53 13, 54 20, 83 34, 96 7, 174 10, 204 10, 210 34, 216 6, 223 13, 31, 234 3, 6, 241 12, 268 6, 10 269 7, 282 5, 6, 15, 18, 287 3, 288 4; II 53 2, 65 8, 102 13, 109 5, 115 10, 127 23, 134 10, 160 3, 162 25, 181 26, 188 26, 190 1, 258 24, 264 19, 266 23, 25, 267 17, 275 10, 290 32, 291 9, 296 7, 299 19, 307 18, 323 21, 349 27; III 30 30, 31 1, 36 8, 12, 46 2, 66 21, 24, 73 30, 86 31, 102 27, 103 26, 112 21, 121 14, 16, 123 29, 125 19, 126 7, 130 30, 31, 134 27, 138 12, 14, 140 2, 16, 160 31, 171 10, 14, 18, 172 6, 173 13, 27, 192 26, 30, 200 5, 206 11, 207 14, 216 3, 4, 220 24, 221 5, 33, 229 23, 25, 231 20, 233 19, 244 29,

246 21, 24, 34, 253 15, 259 19, 260 23 (vedi anche: Arimino ille de, Luparus Jacobus, Zanfilaciis Bartholomeus comes de Florentia); preceptor Sancti Antonii: II 250 26, 28, 259 33, 35; Prepositus Sancte Trinitatis: II 88 33, 89 4, 181 32, 35; III 203 13; Prepositus Sancti Laurentii: I 158 18, 194 27; II 299 23; III 243 3; Prepositus Sancti Spiritus Ordinis Humiliatorum: II 149 10; III 150 33; Priores Consilii: v. Rubeis Augustinus; Procuratores: v. Arnulphus Johannes; Provisionati ducales: v. Ferrarius Antonius dictus Zacheta, Hector corrigiensis; Quattuor Mariae: III 229 12, 34; Rationator Officii bladorum: III 222 11 (vedi anche: Agamennon); Rationator generalis ducalis Camere: I 137 18; Rationatores: I 274 16; Rationatores Curie: I 284 25, 286 26; Rationatores salis: II 215 56 (vedi anche: Aloysius); Rector Ecclesie Sancti Satyri: II 169 26; III 113 16, 18; Referendarii: I 45 31, 33, 274 17; II 112 5, 6, 33, 34, 267 32, 332 18 (vedi anche: Cambiagio Franciscus de); Regulatorum Armorum: I 275 30, 34, 276 8 (vedi anche: Baptalia Michael); resa di: I XIII; Sancta Maria de La Schala (Schalla): I 269 28; II 332 33, 334 6; III 236 31; Sancta Maria de la Schalla (Schalla) (Santa Maria alla Scala), canonicatus: II 332 33, 334 6; III 236 31; Sancta Maria de Horona (Aurona): I 150 2, 33; Sancta Trinitas: II 88 33, 181 32; III 203 13; Sanctus Agostinus (in via Lanzzone): II 135 35; Sanctus Ambrosius ad Nemus, Abbatia Ordinis Monachorum: II 313 6, 8; Sanctus Angelus ad Portam Novam: I 136 33; III 262 19; Sanctus Antonius, hospitale porcorum: II 250 33; Sanctus Antonius, preceptor: II 250 26, 28, 259 33, 35 (vedi anche: preceptor

Segue: MEDIOLANUM.

Sancti Antonii, Mediolani); Sanctus Augustinus extra, Ecclesia (in via Lanzo): II 135 32, 36; Sanctus Barnaba, Abatia: II 313 38; Sanctus Celsus, Abbas: III 140 31; Sanctus Celsus, Monasterium: I 158 20, 34; III 140 31; Sanctus Dionisius, Abbatia: II 304 16, 18; III 125 26; Sanctus Donatus in Castello: III 162 2; Sanctus Eustorgius (convento): I xxiii; Sanctus Fidelis: I xlv; Sanctus Franciscus, Monasterium (detto il Grande): III 195 23, 31; Sanctus Jacobus, via: III 162 11; Sanctus Johannes in Deserto extra Portam Novam: III 38 24; Sanctus Johannes suso el muro: III 162 10; Sanctus Laurentius: I 158 18, 194 27; II 299 23; III 243 3 (vedi anche: Prepositus Sancti Laurentii); Sanctus Lazarus, Ospedale: II 175 12, 36; Sanctus Marcellinus: II 212 13; Sanctus Marcus ad Navilium, convento: II 115 18, 38; Sanctus Nazarus: III 135 21; Sanctus Petrus in Glassiate seu Inglasiate: II 12 3, 39 14, 17, 35; Sanctus Satyrus: II 169 26; III 99 34, 113 12, 15, 18; Sanctus Satyrus, capella Virginis Marie: III 113 17, 18, 19; Sanctus Spiritus: II 149 10; III 150 33, 162 12 (vedi anche: Prepositus Sancti Spiritus); Sanctus Stephanus, Ecclesia: I xiv; II 93 30; Sancta Trinitas: II 88 33, 89 4; III 203 13 (vedi anche: Prepositus Sancte Trinitatis); Sanctus Victor: II 45 23; Sanctus Victor, turris: III 46 8; Sanctus Vincentius, Monasterium: II 202 9, 11, 12; Sanctus Vincentius, rogia: II 176 5; Schola Caritatis (Consiglio della Carità): III 124 16, 26, 148 8, 203 19, 217 17; Schola Humiliatorum: II 112 18, 19, 22; secretari: I xxxi, xxxiv, xxxv, xxxviii, xxxix, 4 12, 22, 7 15, 8

23, 9 19, 25 28, 39 23, 126 7, 153 14, 169 4, 22, 174 22, 180 7, 252 18, 256 19, 273 31, 291 30; II 37 27, 65 11, 90 36, 92 26, 93 23, 96 6, 97 2, 100 16, 103 9, 107 5, 110 20, 119 10, 127 5, 131 2, 132 14, 134 12, 150 12, 160 28, 161 18, 162 2, 163 2, 166 12, 173 22, 176 12, 178 4, 189 13, 195 34, 198 3, 203 2, 205 2, 228 26, 242 31, 251 23, 253 8, 11, 263 6, 271 24, 275 8, 293 27, 303 27, 308 20, 311 11, 26, 314 14, 323 26, 324 23, 326 11, 340 21, 351 14, 355 27, 359 25; III 24 18, 25 28, 27 8, 35 8, 43 25, 45 36, 46 17, 47 15, 20, 52 34, 54 17, 84 25, 85 19, 86 21, 105 2, 117 16, 120 24, 148 24, 173 24, 186 6, 233 5; secretarii Consilii Justitie: III 240 26 (vedi anche: Iurius, Venegono de, Vicecomes Johannes, Vicecomes Johannes Antonius); secretarii Consilii Secreti: I 96 9, 11; Secretarii ducales: v. Alferius Jacobus, Bossius Fabritius, Cambiago de Christoforus, Cerrutus Gerardus, Chalcos Bartholomeus, Elphiteus Fabricius, Guidobonus Antonius, Panigarola Johannes Petrus, Symonetta Johannes, Trotus Marchus; secretarii Senatus: I 118 2; secretarius Cancellariae Secretae: I xxxii, xxxiii; secretarius Consilii in Castro: I xxxii, xxxiii; secretarius Ducisse: I xxxi; secretarius mediolanensis apud Imperatorem: I 118 8; sedute del Castello: I xxx; Senadochium: II 87 26; Senato del Castello: I xxv, xxviii; Senato della Reggenza: I xxvi, xxvii, xxxvii; Senatores: I xix, xx, xxi, xxxiv, xxxv, xxxviii, xlvi, 12 18, 13 19, 19 7, 27 13, 22, 28 4, 26, 29 6, 30 1, 10, 14, 32 2, 36 14, 43 20, 45 29, 47 16, 49 18, 22, 51 11, 53 21, 54 28, 56 17, 69 19, 71 4, 72 30, 73 9, 74 25, 77 13, 89 8, 94 2, 97 28, 103 8, 28, 108 14, 110 8, 113 12, 114 21, 118 2, 123 16, 126 7,

Segue: MEDIOLANUM.

128 2, 129 9, 130 14, 131 27, 133 2, 134 22, 136 7, 138 20, 140 15, 143 26, 33, 146 2, 147 2, 148 7, 153 14, 25, 154 23, 156 11, 25, 159 13, 161 21, 165 16, 168 2, 169 4, 22, 170 9, 171 2, 11, 172 32, 173 13, 174 22, 176 11, 177 9, 179 8, 180 7, 181 22, 184 12, 187 25, 188 14, 189 20, 193 2, 196 2, 198 5, 200 22, 201 30, 202 10, 204 14, 23, 206 9, 210 11, 24, 212 16, 213 7, 215 23, 216 5, 217 23, 218 27, 220 30, 221 39, 222 27, 224 27, 226 31, 229 17, 230 7, 233 22, 235 20, 237 24, 240 19, 242 15, 244 17, 246 9, 249 31, 252 2, 256 19, 35, 257 20, 259 18, 260 18, 264 21, 267 32, 270 2, 273 31, 284 28, 289 17, 291 30, 293 8, 294 24, 30, 297 7; II 26 7, 37 27, 29, 57 10, 61 21, 65 11, 67 32, 72 2, 73 21, 77 9, 78 24, 81 11, 84 2, 86 4, 27, 89 11, 90 36, 92 26, 93 23, 94 12, 96 6, 97 2, 99 6, 100 16, 101 30, 103 9, 104 25, 105 24, 107 5, 109 12, 110 20, 111 7, 113 24, 116 15, 121 15, 122 4, 13, 123 6, 124 31, 127 5, 27, 129 5, 130 12, 131 2, 23, 132 27, 134 12, 135 16, 136 26, 138 2, 139 10, 140 11, 18, 142 30, 143 28, 145 2, 147 23, 28, 148 18, 149 15, 150 12, 152 2, 153 8, 27, 28, 155 26, 156 21, 24, 158 18, 160 28, 161 18, 162 2, 3, 166 12, 168 2, 171 12, 173 22, 174 19, 176 12, 178 4, 16, 179 32, 181 17, 182 2, 23, 183 27, 185 31, 187 2, 189 13, 190 18, 193 24, 195 34, 197 10, 198 3, 13, 200 19, 201 8, 22, 203 2, 31, 205 2, 207 14, 211 14, 212 2, 215 5, 218 2, 22, 220 9, 23, 222 5, 223 7, 224 25, 225 7, 226 25, 227 17, 228 9, 26, 230 8, 29, 231 15, 232 9, 234 34, 236 21, 29, 237 12, 25, 238 17, 240 16, 23, 242 17, 31, 243 8, 244 14, 245 7, 24, 31, 247 2, 249 14, 251 6, 23, 253 12, 33, 254 19, 256 2, 19, 257 9, 258 7, 260 10, 22, 261 33, 262 6, 11, 263 6, 265 21, 25, 267 4, 268 2, 269 5, 270 1, 2, 4, 10, 271 24, 273 18, 275 8, 278 3, 20, 280 5, 281 8, 26,

283 21, 285 18, 287 28, 288 20, 289 2, 190 1, 19, 292 2, 19, 293 5, 27, 294 6, 295 31, 298 16, 299 28, 300 11, 17, 301 11, 16, 303 12, 27, 304 19, 305 9, 306 8, 308 20, 29, 310 35, 311 11, 26, 312 2, 28, 314 14, 322 28, 323 26, 324 2, 23, 325 23, 326 11, 327 6, 329 10, 334 15, 335 2, 336 2, 337 16, 339 16, 340 21, 341 2, 19, 342 15, 343 14, 29, 345 25, 346 2, 28, 347 30, 348 24, 349 17, 350 2, 351 21, 352 19, 353 15, 354 23, 355 27, 357 7, 10, 358 7, 21, 359 8, 25; III 15 6, 16 6, 28, 17 20, 18 20, 19 32, 23 14, 24 18, 25 28, 26 17, 27 8, 31, 29 2, 14, 30 13, 28, 32 14, 33 18, 25, 34 2, 20, 35 8, 21, 38 2, 39 27, 40 15, 41 26, 42 32, 43 17, 25, 44 17, 45 36, 46 17, 47 15, 20, 49 28, 50 20, 52 34, 54 17, 57 10, 58 24, 59 6, 60 25, 61 2, 63 5, 13, 64 9, 68 28, 69 22, 70 21, 74 2, 77 16, 78 15, 18, 79 5, 80 6, 81 5, 84 24, 25, 86 2, 21, 87 15, 89 2, 91 2, 23, 92 9, 93 4, 14, 95 2, 96 12, 98 2, 105 2, 18, 108 12, 23, 109 7, 110 23, 112 15, 24, 114 4, 116 19, 117 16, 119 5, 120 2, 24, 123 5, 124 8, 126 22, 128 12, 130 27, 131 13, 28, 133 20, 134 7, 137 15, 139 19, 140 21, 142 24, 143 19, 144 10, 145 2, 19, 147 2, 150 2, 151 19, 153 2, 154 8, 156 22, 159 24, 160 2, 166 12, 168 29, 169 14, 170 10, 24, 171 30, 172 31, 173 24, 175 3, 17, 176 34, 177 21, 25, 30, 178 2, 179 24, 180 2, 181 15, 182 11, 183 2, 185 2, 18, 186 6, 187 5, 188 10, 191 2, 193 33, 194 2, 195 13, 197 2, 200 4, 32, 202 10, 23, 204 2, 205 7, 30, 207 19, 208 2, 17, 209 8, 210 18, 211 17, 32, 212 9, 216 16, 217 20, 218 27, 220 2, 29, 221 19, 23, 226 32, 228 12, 233 5, 28, 234 23, 235 29, 236 8, 237 25, 238 14, 239 4, 240 2, 241 12, 242 9, 243 12, 244 2, 245 2, 246 28, 248 11, 249 13, 251 2, 252 27, 257 2, 258 9, 16, 261 24, 268 13, 31; Senatores: v. Cenni de Richavo Orpheus, Landriano Petrus de, Symonetta Cichus, Verme Petrus de, Vicecomes

Segue: MEDIOLANUM.

Azo, Vicecomes Petrus Franciscus; Senatores in Curia Arenghi: v. Pusterla Petrus; Senatores de Senatu Secreto in Curia Arenghi: II 225 14, 230 18, 21, 231 3, 5, 314 19, 345 7, 16, 18, 26; III 63 7, 14, 58 35, 175 7, 9; Senatores Justicie: III 174 31, 32; Senatus: I XII, XIII, XVII, XIX, XX, XXI, XXII, XXIII, XXV, XXVI, XXVII, XXVIII, XXX, XXXIV, XXXV, XXXVI, XXXVII, XXXIX, XLV, 12 17, 13 7, 31, 14 31, 17 5, 18 7, 16, 19 7, 18, 31, 25 28, 26 30, 27 10, 16, 21, 28 26, 29 6, 18, 30 1, 14, 32 2, 31, 33 9, 19, 35 17, 26, 30, 36 1, 37 2, 13, 22, 38 30, 40 12, 20, 41 13, 43 2, 11, 20, 21, 29, 44 31, 46 21, 47 1, 48 2, 14, 49 2, 13, 19, 50 14, 29, 52 2, 24, 31, 54 2, 15, 16, 23, 55 11, 22, 28, 56 10, 57 2, 28, 58 17, 59 14, 60 9, 61 5, 16, 24, 63 17, 64 14, 29, 65 21, 66 29, 67 29, 68 6, 10, 69 21, 70 7, 20, 71 15, 22, 74 4, 75 16, 76 15, 78 16, 79 2, 80 19, 81 9, 82 2, 84 23, 85 24, 88 2, 89 20, 90 15, 91 30, 92 9, 14, 24, 93 6, 17, 25, 32, 95 2, 18, 96 8, 14, 27, 98 1, 19, 31, 99 5, 25, 100 10, 21, 101 2, 102 13, 27, 105 17, 106 1, 27, 107 7, 18, 20, 108 24, 109 10, 22, 110 20, 30, 111 8, 21, 112 1, 27, 113 1, 32, 114 9, 30, 117 17, 27, 118 2, 120 34, 121 9, 19, 122 1, 30, 124 2, 12, 27, 125 7, 126 21, 127 1, 7, 128 20, 129 1, 19, 130 1, 131 7, 18, 132 9, 20, 137 21, 33, 139 31, 141 20, 142 1, 23, 148 30, 150 18, 152 12, 26, 154 1, 16, 158 2, 12, 160 18, 30, 163 24, 164 25, 166 2, 168 18, 169 1, 171 35, 176 25, 177 1, 19, 30, 178 15, 24, 179 13, 23, 181 2, 15, 183 2, 11, 185 21, 189 2, 192 5, 195 5, 197 18, 30, 199 2, 12, 201 14, 202 28, 203 10, 22, 205 2, 207 29, 208 18, 209 18, 210 1, 211 8, 22, 214 7, 19, 216 30, 219 2, 14, 222 5, 224 6, 225 17, 228 19, 230 20, 231 1, 234 23, 236 23, 237 1, 238 27, 239 6, 241 22, 33, 242 3, 8, 243 23, 244 1, 245 12, 14, 17, 246 27, 247 5, 29, 248 9, 255 19, 31, 257 2, 19, 263 11,

24, 266 18, 267 1, 272 17, 274 28, 275 7, 279 2, 284 27, 288 20, 32, 290 28, 293 28, 295 28, 296 5; II 17 2, 19 18, 20 15, 23 15, 24 32, 27 2, 29 7, 30 29, 31 16, 34 8, 36 2, 39 2, 41 4, 42 29, 43 14, 46 17, 52 26, 53 1, 54 20, 56 10, 21, 60 8, 20, 64 2, 15, 66 11, 69 6, 72 23, 75 10, 21, 78 4, 13, 79 25, 80 1, 15, 27, 81 28, 82 6, 85 18, 29, 88 2, 12, 89 18, 25, 90 1, 91 31, 93 2, 14, 95 8, 19, 97 24, 98 7, 101 2, 11, 102 19, 29, 106 28, 107 1, 108 2, 13, 25, 109 1, 112 8, 18, 114 26, 119 19, 28, 121 9, 15, 27, 123 6, 17, 124 2, 12, 17, 125 24, 126 2, 128 2, 130 12, 22, 131 23, 132 1, 136 2, 7, 18, 137 5, 141 32, 142 7, 143 28, 144 1, 146 2, 12, 148 20, 29, 151 15, 154 15, 25, 157 12, 159 12, 21, 163 24, 164 7, 165 2, 12, 26, 166 7, 168 2, 170 2, 13, 172 28, 173 1, 175 26, 176 1, 24, 178 31, 180 26, 181 7, 183 7, 184 19, 186 20, 30, 188 15, 189 23, 191 2, 8, 25, 192 1, 194 21, 195 20, 196 14, 19, 29, 198 2, 199 10, 17, 200 2, 12, 202 19, 29, 204 8, 18, 207 26, 33, 208 4, 11, 209 2, 11, 18, 210 33, 211 5, 213 21, 30, 216 16, 25, 220 9, 221 16, 25, 222 21, 29, 226 2, 10, 25, 227 1, 17, 25, 230 29, 231 1, 232 9, 17, 234 34, 235 24, 31, 236 29, 237 1, 238 17, 25, 239 10, 19, 240 23, 241 1, 242 17, 26, 243 8, 14, 28, 244 5, 248 6, 19, 249 15, 250 1, 19, 252 17, 25, 255 10, 13, 256 19, 258 7, 15, 260 22, 261 33, 263 10, 20, 264 22, 265 1, 29, 266 6, 267 4, 13, 269 23, 271 1, 15, 272 9, 18, 273 29, 275 16, 276 32, 279 2, 281 1, 283 31, 284 6, 16, 24, 286 2, 10, 290 28, 293 5, 16, 296 14, 26, 297 18, 298 25, 299 2, 300 17, 302 2, 309 2, 12, 324 2, 12, 328 2, 332 21, 31, 333 28, 334 6, 338 33, 359 26; III 15 4, 17, 16 2, 14, 17 20, 31, 23 27, 27 5, 31, 28 11, 33 20, 37 2, 44 17, 30, 48 2, 14, 111 30, 129 3, 136 17, 163 33, 168 9, 177 17, 21, 218 25, 267 22; Senatus de Arce: II 212 21, 358 28; Senatus Secretus: II 251 29, 332 17; Senatus

Segue: MEDIOLANUM.

Secretus in Curia Arenghi: II 225 14, 230 21, 22, 26, 231 2, 9, 262 2; Sescalchus generalis ducalis: I xxvi; II 357 1 (vedi anche: Cosmus de Briuscho, Ghiappanus Johannes, Mirabilia Antonius); signoria: I 119 2, 8, 271 22; Societas daciariorum: III 122 23, 128 5; squadrerii ducalis: v. Albanexius Dimitrius, Angelus de Vaylate, Bataglinus, Carlinus Angelus, Combis Francischonus de, Crivellis Jacobinus de, Dimitrius, Georgiud de Bavaria, Gentilinus, Meier Eynus de Zuricho, Nania Antonellus de, Riciardus, Scipiono Antonius Maria de, Zaninus de Vaylate; squadrierius Provisionatorum: III 228 14 (vedi anche: Zaninus de Vaylate); stafferii ducalis: I 138 18; II 11 16 (vedi anche: Raynaldus Alamanus, Sfortia de Castiglione); status ducalis: I xii, xv, xix, xxi, xxii, xxiii, 32 16, 36 16, 37 13, 69 25, 83 5, 8, 87 25, 104 28, 29, 109 26, 115 9, 17, 33, 38, 116 12, 16, 25, 32, 36, 119 7, 12, 24, 120 7, 121 16, 127 30, 134 14, 135 19, 144 17, 145 12, 151 3, 153 19, 161 26, 162 8, 30, 163 11, 164 18, 201 7, 206 33, 207 5, 208 27, 220 2, 5, 12, 21, 226 9, 227 10, 11, 228 31, 34, 229 28, 30, 236 7, 240 2, 248 26, 29, 249 22, 23, 250 14, 251 8, 252 22, 253 23, 258 25, 259 12, 261 11, 14, 16, 18, 19, 27, 35, 262 17, 21, 265 11, 281 35, 297 12, 304 7, 23, 305 26; II 35 3, 43 30, 44 13, 53 17, 63 6, 82 11, 19, 20, 90 11, 13, 98 9, 100 21, 120 8, 131 15, 134 1, 151 26, 30, 152 15, 161 26, 170 26, 181 9, 182 8, 189 20, 35, 192 29, 193 19, 197 19, 207 24, 219 11, 223 17, 25, 234 8, 19, 236 7, 237 7, 241 16, 36, 246 29, 250 11, 261 26, 263 9, 287 25, 288 8, 18, 31, 292 10, 305 22, 306 3, 316 2, 317 5, 9, 24, 30, 318 28, 320 32, 37, 321 14, 333 23, 340 9, 343 11, 346 26, 350 22, 351

18, 355 15, 358 5; III 15 25, 17 12, 18 3, 11, 17, 18, 27 18, 28 31, 30 2, 42 8, 43 11, 51 2, 19, 56 11, 60 15, 32, 64 2, 67 21, 68 3, 26, 73 6, 79 23, 82 31, 87 30, 92 23, 93 31, 94 4, 8, 11, 95 23, 106 7, 10, 13, 136 13, 139 9, 140 25, 153 25, 31, 183 20, 200 27, 211 9, 10, 234 18, 236 12, 256 12, 260 30, 263 13, 264 2, 16, 29, 265 15, 24, 33, 266 6, 8, 18, 33; status ducalis Lombardie: I 230 6; Statuta: I 56 34; II 42 11, 48 4, 51 19, 113 64, 120 15, 182 24; III 221 34; Statuta Collegii Doctorum: III 235 26; Statuta et Ordines Civitatis: I 83 32; Syndaci fischales: II 248 3, 273 14, 283 8; Syndicatores: II 343 26; III 48 29, 68 25 (vedi anche: Comite Roglerius de, Ferrufinus Luchinus, Melchion); Syndici Monasterii Sancti Francisci: III 195 23; Teatini: II 250 34; territorium (ager): I 275 35; II 147 36, 228 2; III 70 31; Thesaurarius Camere: v. Bernardinus, Landriano Antonius de, Nicolinus de Mortario, Petachinus; Thesaurarius generalis: I 49 27, 69 25, 89 33, 90 9; II 32 27, 30, 111 33, 129 13, 164 14, 215 34, 246 11, 15, 24, 255 1, 7, 271 17, 338 4, 347 5; III 43 15, 47 5, 56 2, 26, 57 24, 68 1, 76 30, 82 7, 97 31, 101 1, 4, 11, 132 14, 140 27, 156 4, 14, 167 9, 172 16, 177 27, 202 7, 222 12, 241 8, 254 33; Thexoreria: II 258 31; Tribunal Capitanei Justicie: I 54 16; Tribunal Vicarii Provisionum: III 138 14; Tubicines ducalis: I 269 3; III 222 13, 246 19 (vedi anche: Aloysius, Aloysius de Galarate, Ambroxius de Mediolano, Bartholomeus de Crema, Christoforus de Soncino, Garavella de Soncino, Jacobinus de Carmagnola, Johannes Franciscus de Florentie, Johannes de Pistorio, Johannes Simon de Mortario, Nicolaus de Sancto Angelo, Saccus de Parma); Uffici alla

Segue: MEDIOLANUM.

Corte: I xxxi; Uffici ducali: I xxxi, li;
 Uffici giudiziarii: I xi, xlv; Umiliati:
 I 39 35; Universitas Hebreorum: II
 94 1, 4, 104 11; III 194 10, 253 21; Vica-
 rius Archiepiscopi (archiepiscopalis):
 I 88 23, 24, 99 7, 140 23, 174 13, 186 5; II
 13 8, 48 29, 67 16, 93 30, 145 28, 182 27,
 281 9, 290 5, 309 16, 332 32, 333 1, 334
 17, 23; III 99 36, 113 13, 14, 22, 23, 131 14,
 152 7, 12, 186 17, 18, 20, 21, 25, 203 3, 205
 15, 213 27, 30, 236 32, 34, 240 20, 246 21, 23
 (vedi anche: Curte Thomas de, Johan-
 nes de Viterbo, Pinus de Forlivio); Vica-
 rius Capitanei Justicie: I 53 21, 99 5,
 258 14, 297 31, 298 1, 3, 8, 299 12, 17; II
 25 9, 96 1, 148 32, 162 22, 236 23, 267 15,
 16; III 9 20, 150 27, 179 29, 197 17, 237 15,
 238 32 (vedi anche: Cella Ardicinus,
 Ciseranus Laurentius); Vicarius Curie
 archiepiscopalis: III 113 22, 23; Vicarius epis-
 copalis: I 152 27 (vedi anche: Vicarius Ar-
 chiepiscopalis); Vicarius Fratrum Mino-
 rum Sancti Francisci de Observantia: II
 80 9; Vicarius Fratrum Sancti Angeli:
 I 142 7; III 262 19; Vicarius generalis:
 I xiii, 90 27, 226 23, 24; II 61 10, 62 33,
 65 16, 87 20, 103 32, 120 20, 205 4, 242 33,
 270 30, 277 15, 16, 278 2, 28, 294 28, 306
 17; III 118 16, 140 3, 173 14, 30, 207 34,
 239 1, 240 16, 241 5, 6, 7, 242 23, 259 16,
 260 34 (vedi anche: Bracitius Johannes
 Paulus, Del Mayno Jeson, Florianus
 Melchior, Fontana Nicolaus de, Mico-
 lis Baxianus Johannes de, Sparvaria Jo-
 hannes Antonius, Storionibus Melchion
 de); Vicarius Potestatis: I 159 15, 282
 10, 287 30; II 30 19, 109 1, 242 27, 28,
 267 15, 16, 292 21, 22; III 86 32, 173 13, 31,
 192 27, 28, 30, 231 21; Vicarius Provisio-
 num: I 17 30, 29 23, 282 9; II 26 2, 30

17, 18, 48 3, 89 12, 160 8, 204 26; III
 52 32, 115 36, 116 1, 6, 15, 121 4, 7, 8, 122
 19, 134 25, 27, 138 13, 15, 165 20, 190 7, 11,
 203 34, 207 8, 9, 253 7, 12 (vedi anche:
 Eustachiis Petrus Pasinus de); Vice-
 potestas: I 132 5, 176 10; II 65 8, 109 2,
 124 18, 21, 147 29, 30, 160 8; Vitabia (Vet-
 tabia), flumen: I 239 10, 11.

MEDIUM de Vallis Telline: v. Tellina,
 vallis.

MEDOLAGO: II 133 32.

MEIER EYNUS de Zuricho, squadrerus:
 II 212 28.

MELCHION, syndicator: III 48 35.

MELCHION de VICOMERCATO: I xxxvi,
 171 8; II 242 26.

MELCIUM (Meltium, Melzo): I 151 30 (ve-
 di anche: Bartholomeus de, Johannes
 de).

MELIGNANO de: v. Matheus.

MELIGNANUM (Melegnanum, Melegna-
 no): II 146 33, 197 23; III 251 30, 32.

MELIIS, illi de: I 223 35.

MELINUS: II 95 21.

MELLINI JOHANNES, Cardinalis urbina-
 tis: I 201 5, 29.

MENASIO de: v. Johannes Baptista.

MENASIUM (Menaggio): II 95 31; III 211 15.

MENCLOTIIS JOHANNES ANTONIUS de,
 capitaneus devetus Alexandrie: II 173 26.

MENECLOZIIS de, BERT: II 141 18, 37;
 DONATUS: II 141 18.

MENGOCIIS de, BARTHOLOMEUS, pater
 Jacobi de Placentia: III 235 24; JACO-
 BUS, filius Bartholomei de Placentia:
 III 235 24, 26.

MENGUTIUS, castellanus arcis Pran-
 garii in Poncremulo: II 359 31, 36, 360 4.

MENTACIIS illi de: II 11 6, 30 14.

MENTONE: I 99 28, 167 12, 14, 31.

MERA flumen: II 76 29.

MERATE de: v. Johannes, Petrus Aloysius.

- MERLATE: I 129 7.
 METELLUS JACOBUS: I 184 6.
 MESSINA: I 213 32.
 MEYROLA de La: v. La Mayrola.
 MEZANUM, Abatia in Placentino: I 62 22.
 MICHAEL, caballarius Dominii veneti:
 II 92 33; ser, cancellarius comitis Hieronymi Riario: II 13 13, 49 35, 50 4, 117 12, 170 33, 189 14, 17, 27, 29; frate predicatore: II 211 8; quidam famulus Leonis Tatti: III 131 5, 10; HECTORIS (f) ambaxador, orator Cotignole: II 10 15, 24 17, 26.
 MICHAEL de ALAMANIA: II 87 1, 95 23; de CREMONA, Magister Intratarum extraordinariarum: I 154 21, 227 7; II 33 26, 34 3, 74 20, 87 31, 162 4, 30; III 115 37, 116 7, 11, 129 17, 226 29; de PEDEMONTE: II 187 33.
 MICHELE de ROSATE, II 9 14, 19 4.
 MICHELOTTIS NICOLAUS de, famulus armorum: II 111 27.
 MICHERRIS SUSANNA de: III 232 22.
 MICOLIS (Michelis) de BAXIANUS JOHANNES de Laude, Commissarius Novarie, ducalis Vicarius generalis: I 263 6, 281 14, 292 22, 24, 296 29, 31; II 62 33, 103 32, 125 10, 15, 138 32, 35, 152 34, 37, 205 4, 36; III 173 14, 29, 240 15, 260 34; cancellarius Baxiani de Micolis: II 205 34.
 MIGLIAVACHE GABRIEL: I 76 11.
 MILANO da: v. Johanne Matto, Righettus.
 MILANESUS, armiger colionescus: I 66 19.
 MINELLIS GASPARE de: I 16 21; II 231 37.
 MINETTUS, advocatus Canonicorum Novarie: I XXXVII, 196 10; III 256 11, 13.
 MINIIS ANDREAS de Bononia: II 188 27, 189 5.
 MIRABELLUM, papiense: I 192 27.
 MIRABILIA ANTONIUS, Seschalchus generalis: II 96 25, 29.
 MIRALDO CHRISTOFORUS: II 88 25; RUFFINUS: II 112 30, 113 1, 5; III 204 25.
 MIRANDOLA: I 296 14 (vedi anche: Amirandola); Dominus: v. Pico.
 MISANUM (Misano Gera d'Adda): II 74 4, 34.
 Misericordia, illi de: I 52 15.
 MISOCHUM, arx: II 358 3; III 43 27, 31.
 MISOLTINA (Misultina): II 358 3; III 46 10, 221 8; Comestabiles: III 46 11.
 Missale: II 150 8, 245 3.
 MISSALIA: II 254 6; ANTONIUS, fictabilis: I 27 11; II 133 5, 8; BERNARDINUS: III 161 2 (vedi anche: Negroni).
 MISSANO: v. Musiano.
 Missive: I XLV.
 MISTRANO INNOCENTIUS de: III 99 7, 8.
 MOCENIGO (Mozanicus) JOHANNES, dux Venetiarum: II 93 34, 36, 121 4, 35.
 MODENA da: v. Andrea, Zuanne.
 MODICIA: v. Modoetia.
 MODIGNANA de, BASSANUS: III 31 29; PETRUS, prothonotarius: II 146 25, 26, 153 22, 24, 25.
 MODOETIA (Modicia, Monza): I XII, 106 2, 3, 7, 8, 33, 136 3, 140 22, 150 5, 152 26, 166 15, 182 17, 210 35, 215 1, 218 21, 226 10, 12, 244 1, 292 8, 293 29; II 10 18, 21 23, 25 7, 85 30, 86 6, 92 30, 32, 156 13, 168 30, 31, 236 22; III 132 25, 169 9, 194 20, 30, 225 29, 226 3; Ambaxatores: I 106 2, 7; cancellarius Potestatis: I 106 8; Capitaneus: I 106 8, 33, 150 5; II 10 18, 25 7, 168 30, 33 (vedi anche: Scolaribus Trayano de); castellanus: II 168 31; Comunitas: I 166 15, 218 27, 226 11, 12, 244 1, 2; III 226 3; datarii: I 215 2; (vedi anche: Franciscus de Seregno); Ecclesia: III 194 30; oratores Comunitatis:

- I 215 1; Potestas: I 106 7, 33; presbyter: I 152 26; Vicarius Capitanei: II 168 31, 32; Vicarius Potestatis: I 106 8; vedi inoltre: Andreas de, Antonius de, Johannes de, Paulus de.
- MOGNUS JOHANNES ANTONIUS: III 62 4.
- MOLINELLA, battaglia della: I xxiv.
- MOLITORIUS: v. Muller.
- MOLLO de Belinzona: v. Maffiolus.
- MOLO (Mollo) JOHANNES de: v. Johannes Molo de Belinzona, cancellarius ducalis.
- MOLTENI GIUSEPPE: I xii.
- MOLUS JOHANNES de Belinzona, ser: v. Johannes Molo de Belinzona.
- MONACHUM (Monaco), impresa contro: I xv, 99 28, 167 14, 17, 32; II 232 17.
- Monasteria: v. Casadei, Mediolanum.
- MONCALIERI liga: II 117 27.
- MONCRIVELLUM, castrum: II 238 31.
- MONECHUM: v. Monachum.
- MONELIA (Moneglia): I 26 26 (vedi anche: Luca de).
- MONETA dictus: v. Beltraminus.
- MONETTE HACOBUS: I 241 18.
- MONFORT DI GAMBATESA COLA (Conte di Campobasso), ductor: II 29 28, 31, 32 3, 175 1; UGO, comes: I 193 28, 30, 236 17, 266 13; nuncius comitis: I 236 17.
- MONFORTE: v. Mediolanum.
- Moniales: v. Horona, Mediolanum.
- MONNA DONATUS de: III 31 22.
- MONS BAPTIALE: I 73 20.
- MONSBELLUM (Montebello): I 188 23; II 35 11, 90 37; Abbas: I 188 33, 220 32; II 35 11, 90 37.
- MONS BRIANTIE: I 126 10, 214 31, 32; II 215 20.
- MONS CINERIS: II 353 6, 8.
- MONSCLARUM: II 26 34, 103 10; Officialis: II 26 34; Potestas: II 103 10, 13.
- MONS CRESTESIUS: III 120 26.
- MONSELLUM: II 288 4; Abbas: II 288 4 (vedi anche: Guidobonus).
- MONSFERRATUM (Monferrato): I 9 25, 45 2, 139 13, 144 27, 146 17, 147 27, 164 10, 183 34, 184 5, 185 8, 15, 189 30, 217 8, 247 12, 19, 248 10, 11, 264 4, 265 8, 267 13, 275 15, 18, 285 7, 291 8; II 40 9, 52 8, 108 21, 112 26, 126 14, 144 6, 145 12, 152 22, 164 8, 170 14, 178 14, 180 12, 181 13, 184 11, 14, 186 10, 187 18, 192 2, 208 25, 233 4, 234 9, 11, 237 2, 238 30, 254 5, 258 4, 272 24, 333 6, 347 13, 21; III 9 12, 10 9, 17 32, 26 9, 27 9, 45 7, 56 1, 3, 32, 57 25, 75 17, 76 33, 98 22, 101 3, 130 22, 180 15, 223 21, 227 3, 4, 249 11; arx: II 333 6; cancellarii Marchionis: v. Contana Gabriel; Dominatio: I 275 16; Marchio: v. Paleologus; oratores: I 45 7, 291 19 (vedi inoltre: Gulielmus de Blanzate o Blandrate, Carena (Charena) Franciscus, Livino Johannes de, Montecestino Antonius de, Nibia Martinus, Provanus Oddo); nuncius Marchionis Montisferrati: v. Suardus Defendens; status: I 185 13.
- MONS HUGON (Valsesia): III 226 34.
- MONS IMPERIALIS in Perusino: III 257 24.
- MONS POLICIANUS (Montepulciano): I XLIX; II 192 11.
- MONS SANCTI SAVINI: II 301 30, 307 17.
- MONS SANCTUS PLACENTINUS: II 135 7, 11.
- MONSTANANUM, arx: III 249 10, 260 14.
- MONSUMMANUS: II 186 31.
- MONTALDO de: v. Antonius.
- MONTALDUM: III 77 3.
- MONTANARIUM arx: III 108 6; castellanus arcis: III 108 6.
- MONTEACUTO BERNABINUS (Bernardinus): II 12 33, 45 26; ROBERTUS, pro castellanus arcis Sancti Columbani: I 32 12, 14, 15, 33 21, 24, 25.
- MONTEALBANOROBERTHUS de: I 59 10.

- MONTECATINO ANTONIUS de, Po-
testas Novarie: I 31 35.
- MONTE CESTINO ANTONIUS de, ora-
tor Montisferrati: I 45 1, 217 7; II 164
7, 15, 347 12, 16, 17; III 98 27, 101 3, 13.
- MONTECHIARUGOLO: II 94 33.
- MONTECHIUS, Capitaneus custodie ca-
stelli Porte Jovis: III 142 15.
- MONTE CRESTESIO VISCARDUS, de
Domus Ossula vallis: III 120 26, 32.
- MONTE CRESTOSIO ZANA de: III
120 26, 28, 31, 32, 121 1.
- MONTEFELTRO FEDERICUS III de, Dux
Urbini, ductor: I 7 1, 37, 77 3, 24, 87 23,
25, 135 2, 165 5, 178 27, 183 24, 184 9, 10,
199 22, 29, 208 11, 211 24, 212 1, 214 2,
231 13, 15, 236 3, 238 5, 9, 23, 239 25, 27, 29,
247 6, 248 14, 250 9, 33, 251 5, 255 31,
279 17, 285 26; II 53 11, 54 4, 117 1, 128
22, 219 15, 320 1; III 53 9.
- MONTEGHIUS (Montechius) de Por-
ceno: II 241 21, 257 28.
- MONTEGRUS: I 282 33.
- MONTENARIUM: I 265 18.
- MONTENEGRO HIERONYMUS da, ze-
noese: I 104 26, 119 9.
- MONTEPLANO GULIELMUS de: II 260 3.
- MONTEPULCIANO: I XLIX.
- MONTESECHO JOHANNES BAPTISTA: I
145 9, 36.
- MONTESHIUS: I 235 17.
- MONTESPERELLO, fatto d'arme: II 264 32.
- MONTESUMMANO de: v. Basilius.
- MONTEZAGO ORLANDUS de: III 25 14.
- MONTEZARDINO BAPTISTA de: II
144 16.
- MONTICELLIS JOHANNES CAROLUS: III
88 31, 34, 182 25.
- MONTICELLO PETRUS ANGELUS de: I
143 11.
- MONTIGHIO (Montichio) CHRISTOFO-
RUS de: III 46 8, 67 28.
- MONTIGLIO CAROLUS de, orator mar-
chionis Salutiarum: II 167 4, 14, 169 20.
- MONTISFERRATO de: v. Scipio.
- MONTOLIUM (Montoglio): II 244 11, 29,
256 29, 31, 257 1, 259 31, 289 27, 290 1.
- MONTONE: I 92 32.
- MONTONO CAROLUS de, comes: III
201 12.
- MORAGNANA MORELLUS de: III 67 20.
- MORAZOPPUS CHRISTOFORUS de Plu-
vio: III 180 21.
- MORBEGNENSES: I 103 22.
- MORBEGNUM (Morbegno): I 103 24, 259
30, 291 32; II 71 1, 2, 31, 76 21, 99 3, 9, 12,
22, 26, 244 5; Communitas: II 99 13, 16, 19;
Potestaria: I 259 30; Potestas: I 103 24,
291 33, 292 1, 3; II 71 1, 76 21, 27, 91 10,
99 3, 4, 8, 11, 19, 244 5, 8 (vedi anche: Lu-
cherius (Luteus) Johannes de Luyno);
squadra: II 99 25, 100 1.
- MORCHUM arx: III 47 7, 8.
- MORELLUS HIERONYMUS, orator flo-
rentinus residens: II 149 27, 34, 150 3,
153 20, 168 25, 174 6, 178 13, 16, 184 6,
187 28, 189 35, 192 6, 9, 202 7, 207 13, 22,
237 2, 251 18, 305 33, 307 16, 310 32, 314
23, 329 24, 344 8, 349 25, 355 1, 359 7, 12;
III 29 8, 12, 30 26, 32 32, 34 3, 7, 35 11, 17,
42 1, 45 11, 48 14, 50 32, 51 10, 55 25, 59 23,
60 12, 20, 22, 23, 61 15, 19, 21, 22, 62 25, 63 2,
64 24, 70 12, 21, 27, 77 9, 78 22, 80 7, 14,
82 3, 83 31, 32, 88 8, 92 28, 94 17, 96 8, 25,
97 20, 24, 99 12, 101 17, 104 15, 117 1, 127
24, 128 22, 132 30, 136 27, 156 11, 157 1,
166 7, 169 32, 173 16, 20, 177 37, 180 15, 18,
181 30, 193 20, 201 11, 17, 204 19, 249 24,
257 21, 258 17, 19, 262 12, 268 7, 20, 28; de
PARMA, ducalis familiaris: III 94 33, 111
38, 112 1; de PARMA, pater Cesaris: III
112 20.
- MORESINUS JACOBUS, civis mediola-
nensis: II 304 21 (vedi anche: Morosinus).

- MOREXINUS GABRIEL mediolanensis: II 87²⁵, 95³, 182¹⁸, 183^{22, 25}, 195⁹; JOHANNES mediolanensis, pater Gabriellis: II 87²⁵.
- MORIGIA JOHANNES: II 279³¹; RIZIARDUS, incantator Notariae civilis mediolanensis: II 134^{5, 9}, 160⁷.
- MORLHON ANTONIUS, orator Regis Francie: II 326³².
- MORONUS BARTHOLOMEUS, dictus de Pontevico: I XIV; III 66²⁶; HIERONYMUS, cancellarius: I 136³³; JOHANNES cancellarius Consilii Justicie: I 136¹⁸, 31; II 27³¹, 67⁸, 253¹.
- MOROSINUS (seu Morexinus) GABRIEL comensis: I 25³⁰, 38³⁰, 57^{16, 21}, 262^{25, 30}; PAULUS: I 31^{26, 31}, 174^{7, 9}.
- MORTARIUM (Mortara, Mortario): I 14¹⁷, 171³¹, 191³⁸, 275²⁸, 288¹³; II 148^{1, 5}, 165²², 226^{20, 22}, 305^{3, 4}; Comunitas: II 165²²; Potestaria: I 288¹²; Potestas: I 275^{28, 29}, 288¹³; II 226²²; Schola: II 226²⁰; vedi inoltre: Johannes Simon de, Nicolinus de.
- MORUTIUS de AMELIA: I 171³⁰.
- MOSCHUM: II 323¹¹.
- MOTA: v. La Mota.
- MOYSETUS ductor: II 350¹⁷.
- MOZANASUS: I 16²⁸, 21³¹ (vedi anche: Villanus Franciscus).
- MONZANECHA (Monzanicha, Mozaniga): I 122¹⁶, 296⁶; II 66³; Commune: I 122¹⁶, 17, 296⁶.
- MOZANICUS JOHANNES, Dux Venetiarum: v. Mocenigo.
- MUCHAGATTA SANCTELLUS: I 140²⁹.
- MULATIO de, ANTONIUS: I 179¹¹; II 63^{30, 31}; marchiones: II 244, 359^{19, 27}; III 88¹; PETRUS: II 202^{1, 5}; ZENERINA: I 179^{10, 27}.
- MULIONIS fratres: III 100⁶.
- MULLER JOHANNES (Molitorius), capellanus et nuncius Comitis Vertumbergh: III 79^{21, 33}, 81¹⁷, 82²⁷, 132¹¹, 151⁵, 159⁸.
- MURALTO CHRISTOPORUS: II 127^{8, 9, 11}.
- MURIS RUFFINUS, orator Ducisse Sabaudie: II 12¹⁴, 42¹, 50^{25, 30}, 51^{3, 10, 12}, 53¹⁹, 138^{24, 26}, 142¹², 143¹², 144²⁵; III 252^{4, 6}.
- MUSACHIS BARTHOLOMEUS de: III 23².
- MUSIANO (Missano): II 240³⁰, 242²⁷.
- MUSSA RAPHAEL de: I 140³¹.
- MUTIA: II 285⁴.
- MUTINA (Modena): I 83³⁵; II 255¹⁰; III 167²².
- MUTINA de, ALBERTINUS, comes: III 9^{23, 23^{9, 10}}; ANDREAS, parmensis: II 231³⁴; LUDOVICUS: I 83³⁵.
- MUTIS JACOBUS (Jacobinus): I 22^{15, 18}, 19, 56³³.
- MUTTOGATTUS: I 297²¹.
- MUZANO BERNARDINUS de, capsor: II 272²¹.
- NANA MAGDALENA: II 110¹⁶.
- NANIA ANTONELLUS de, squadrerus ducalis: II 175^{16, 20, 21}.
- NARBONA, trattato: I 209³⁵.
- NARDINI STEPHANUS, Archiepiscopus Mediolani, cardinalis S. Marie in Trastiberi: I 58^{12, 33}, 64²⁶, 88²³, 97¹⁹, 99^{15, 18}, 231¹⁷.
- NARNI Erasmo da (dictus Gattamelata), Giovanni Antonio da (dictus Gattamelata): v. Gateschus.
- NAUCLERUS JOHANNES, Ambaxadore de Re Ferrante in Castiglia: II 330^{19, 39}.
- NAVE DIONISIUS de, Potestas Plurii: III 180^{21, 24}, 233²⁶.
- NAVIA ANTONELLUS da: III 25⁹, 27²⁵.
- NAVIGIUM MAGNUM (Navilium): II 210¹⁶; III 190^{29, 32}.

- NAVILIUM, flumen: III 160 27.
- NAZARIUS ZENESIUS de: III 21 37.
- NEAPOLIS (Napoli): I XIV, XLVIII, 19 29, 36 21, 106 14, 272 10; II 9 16, 19 30, 67 3, 5, 77 26, 82 15, 92 16, 179 20, 314 29, 348 2; Ambaxadores: v. Naclerus Johannes in Castiglia; Baroni napoletani: I XXV, III 365 35; castra regis: II 197 24; Legatus Regis: II 339 12; nuncii Regis Ferdinandi et oratores: v. Alexander de Anchona, Antonius de Tricio, Cincinellus Antonius, Naclerus Johannes; oratores Regis Ferdinandi: I 32 25, 26; II 77 27; pedites ferrandini: II 340 37, 341 17; reame: III 264 20, 265 35; Regnum: I XXIII, XXIX, 17 19; II 41 31, 193 38, 197 32, 35; Rex: I XXI (vedi anche: Aragona Ferrante); status: I 32 7.
- NEBOUZAN: II 167 37.
- NEGRONI ANTONIUS de Missalia, armaiolo: II 254 6, 32, 257 23, 24; TOMASO de Missalia, armaiolo, pater Antonii: II 254 32.
- NEPLAS GIACOMO: I 270 31, 278 1, 21.
- NERLUS BANDINUS, civis florentinus: I 209 12.
- NERONO de, BALDASSAR: III 21 30; BENEDICTUS, parmensis: II 120 32.
- NERONUM: I 70 29.
- NEVOLE, vallis: III 169 35.
- NIBBIA (Nibia) MARTINUS PAULUS, orator marchionis Montisferrati: I XVI, 9 25, 296 19; II 237 1, 30.
- NICELLIS de, illi: I 180 9; II 13 6, 48 22, 61 3; STEPHANUS: I 297 22, 35; II 253 29.
- NICOLA ANJOU: v. Anjou.
- NICOLAUS, cancellarius Laurentii de Medicis: III 50 34; de LUCA: I 297 32, 298 4; MICHAEL, orator venetus: II 291 21; de SANCTO ANGELO, tubicen: I 269 21; de TOLENTINO, eques auratus, ductor: I 131 23, 32, 138 22; II 265 4, 11, 13; III 160 27 (vedi anche: Tolentinum); de VALENTIA: I 103 5.
- NICOLINUS: II 217 27; de BURMIO: III 211 29; de MORTARIO, ducalis Thesaurarius: I 232 3, 33, 233 20; II 148 1; III 172 13, 15, 18, 261 6, 8, 10.
- NICOLIS JOHANNES BASSIANUS: I 212 4, 6 (vedi anche: Micolis Johannes Bassianus).
- NIDASIUS NICOLAUS de, coniux Violantis de Oxiis: III 232 19.
- NIGRIS de, GUIDONE: I 65 13, 17; POLIDORUS: I 65 13, 17; SILLANUS, magister phisicus: I XIV; II 304 12, 39.
- NOLAE arx: III 55 17, 22, 193 12, 194 4.
- NORIS BENEDICTUS de, dictus florentinus: I 140 8.
- NORVEGIA: I 148 34.
- Notari: v. Alexandria, Arena, Argenton, Cremona, Florenzola, Mediolanum, Villa.
- Notaria: v. Bersilium, Mediolanum.
- NOUVION (Albeville): II 245 34.
- NOVAE, arx, locus: II 218 31, 219 4; III 63 18, 75 25, 28, 186 8, 9, 244 3; Potestas: III 75 28.
- NOVARIA (Novara): I XXXVII, 14 18, 22, 31 35, 63 8, 11, 64 6, 70 4, 130 5, 141 11, 13, 34, 159 25, 196 10, 200 14, 205 31, 218 30, 224 3, 231 17, 249 18, 263 3, 8, 281 3, 14, 17, 292 21, 296 27, 30; II 28 11, 39 25, 29, 55 8, 58 38, 62 4, 79 14, 80 5, 8, 129 35, 196 30, 228 3, 237 23, 280 1, 295 15, 20, 300 26, 301 1, 324 31, 328 31, 343 21, 25, 347 7, 355 29; III 48 33, 56 28, 68 24, 93 18, 96 3, 128 6, 130 19, 156 5, 188 29, 208 5, 240 19, 255 21, 256 11, 262 21 (vedi inoltre: Bartholomeus da, Defendendus da, Johannes Antonius da); Abbatia: III 240 22; Advocatus canonicorum: III 256 11, 13 (vedi anche: Minettus); canonici: III 255 25, 256 12, 13; Capitaneatus: I 164 19, 20; Capitaneus devetus: III 163 8;

- Cardinalis: I XIV; II 79 14, 15, 21; III 240 21, 250 12, 13, 20 (vedi anche: Arcinboldus Johannes); Commissarius: I 200 14, 249 18; II 280 2, 301 1, 304 36, 305 1; III 56 28, 68 24, 93 18; Commissarius super taxis equorum: II 120 19; Comunitas: I XXXVII, 63 8, 11, 131 5, 7, 196 10, 296 30, 32; II 295 20, 328 31; Consilium: III 130 17; datarii datii merchantie: II 196 29; datum: III 128 6; Diocesis: III 240 19; Districtus: I 34 19; II 328 32; Ecclesia: I 141 11, 13; Ecclesia Maior (Duomo): I 205 31; II 237 22; Episcopatus: III 240 22; Episcopus: III 213 33; gabella salis: II 355 28, 33; Officiales: III 56 29; Officiales bullettarum: I 249 18; Officiales taxe salis (Magistri salis): II 302 22, 324 31, 32 (vedi inoltre: Lampugnano Johannes); oratores: I 292 21, 26, 296 27; II 300 26, 304 35; Potestaria: I 31 35; II 295 19; Potestas: I 64 6, 70 4, 231 5, 249 18, 263 3, 281 3, 17; II 62 4, 6, 8, 80 5, 129 35, 36, 280 1, 2, 295 14, 15, 17, 20, 300 26, 301 3, 343 21, 24; III 48 33, 93 17, 18, 208 5, 7, 9 (vedi inoltre: Astulfus Leonardus, Bergunciis Johannes Nicola de, Gritta Henricus, Montecatino Antonius de); Presidentes: III 130 18; Refferendarius: I 159 25, 249 18; III 130 18; Statuta: I 263 8; terra: I 275 35; II 120 20, 228 3; III 96 2; Vicarius: I 263 5; Vicarius Episcopi: II 28 21; III 213 33, 240 20; Vicarius Potestatis: II 295 14, 16 (vedi anche: Gastaldiis Johannes Antonius).
- Novarienses: II 181 20, 304 37; III 163 7.
- NOVARIENSIS AUGUSTINUS: I 205 29.
- NOVATE de: v. Johannes.
- NOVELLINUS barcharolus papiensis: II 323 29; FRANCISCUS: III 26 13, 14, 147 17, 18.
- NOVI DOMINICUS de: II 329 3.
- Nuncii (Nuntii): I 249 21 (vedi anche: Adurnus, Flisco, Sfortia); vedi inoltre: Bononia, Boschum, Burmium, Casale Maius, Castilionum, Finarium, Mantua, Neapolis, Sabaudia, Venetiae.
- Nuncius Regis Renathi Anjou: v. Augustinus de Cosentia, Coxa Baldassar, Scalionus Hector.
- NURE JOHANNES de, prefectus Urbis: II 11 36, 36 14, 16.
- NURIE VALLIS (Val di Nure): III 72 21, 225 2.
- NURIMBERGH: II 84 15.
- Observantia, Fratres: I 94 8, 18, 113 3; II 115 8.
- OBSERVARIO ALOYSIUS de: III 22 38.
- Occupazione di Milano 16 giugno 1412: I XII.
- OCTAVIANUM (Ottobiano pavese): II 51 21, 86 21, 38.
- OCTAVIANUS de TOLENTINO, Dominus: III 228 19; de VICOMERCATO: doctor: I 29 18; II 182 21.
- ODDIS FRANCISCUS de: I 33 7.
- ODIS PHYLIPPUS de: I 170 19, 20.
- ODONIBUS de, CAROLUS: III 123 8; JACOBUS: III 123 8.
- ODONO BAPTISTINUS de Verano: II 140 21.
- Officiales: v. Bergonum, Brixia, Casale Maius, Corsica, Crema, Cremona, Laude, Mediolanum, Monsclarum, Novaria, Pavia, Parma, Placentia, Therdona, Trivillium, Vaprium.
- Officium: v. Mediolanum.
- OGIONUM (Oggiono): I 214 33; Vicarius: I 214 33.
- OGOGNA: I 64 33.
- OLDANUS DONATUS: II 209 12.
- OLDOYNIS BESEGHINUS de: II 323 14.
- OLDOYNUS EGIDIOLUS (Ziliolus), ora-

- tor et consiliarius, Potestas Papie: I 53 2; II 110 4, 184 7, 24, 323 14, 15, 352 7; III 29 24, 30 14, 39 13, 66 1, 29, 76 11, 119 24, 147 19, 185 2, 227 32, 228 4.
- OLEARIUS ANTONIUS GEORGIUS: I 192 1; JOHANNES DOMINICUS: I 192 1.
- OLEGIUM (Oleggio): I 35 7, 13; II 162 24; III 228 20; Potestas: III 228 20.
- OLEVANO de: v. Matheus.
- OLEVANUM: II 126 33, 35.
- OLGIATE HIERONYMUS de: I 52 35; PETRUS ANTONIUS: II 208 1 (vedi anche: Olzate).
- OLIUM flumen: I XIII, 290 1; II 45 27.
- OLIUS mons ad Januam: II 128 28.
- OLIVA de, ANTONIUS: II 112 24; BERNARDINUS: II 39 26.
- OLONA flumen: II 48 1, 176 4, 204 27; III 165 20, 21.
- OLZATE (Olgiate) de, JACOBINUS: II 58 10, 12, 68 20, 295 32; III 159 13, 203 1, 230 1; JOHANNES AUGUSTINUS, Potestas Variis: II 65 28, 29, 67 10, 74 2, 3, 75 27, 226 16; MARIUS (Marcus) filius Jacobini: I 178 4; II 58 11, 14; MARGARITA, uxor Marcii, nurus Jacobini: I 178 5; II 58 11, 13, 16, 68 20; III 203 2; RAYNERIUS: III 126 17; TROIULUS: III 135 20.
- OLZINATE: II 160 17.
- ONGINA: I XXIV.
- OPPIZONUS ANDREA: III 244 8.
- OPPOZUNUS AMBROSIUS, orator piapiensis: I 189 26.
- OPRENO ANDREAS de: III 126 4.
- Oratores: I XIII, XXXII, XXXVII, XXXIX, XLI (vedi anche: Mediolanum, Oratores ducales); vedi inoltre: Alamania, Austria, Berna, Bononia, Burgundia, Burgus Vallis Tari, Castellatium, Castrum novum in Therdonensi, Comum, Cognitionola, Cremona, Faventia, Ferraria, Florentia, Francia, Hungaria, Janua, Laude, Liga, Luca, Mantua, Modocetia, Monsferratum, Neapolis, Novaria, Papia, Placentia, Pontremulum, Roma, Sabaudia, Salutiae, Sanctus Columbanus, Saona, Sena, Valentia, Venetiae.
- Oratori delle Potenze alleate: I XIX, XXI.
- Oratori dei Sovrani: I XXI.
- ORDELAFFI ANTONELLUS de Forlivio: III 104 18; PINUS, Dominus Furlivii: I 62 15, 19, 38; III 42 4, 45 15, 189 12.
- Ordinarii: v. Mediolanum.
- Ordines: I 38 32; v. Ordo Heremitarum Sancti Augustini, Mediolanum, Premonstatenses.
- Ordo Heremitarum Sancti Augustini: I 113 1, 2, II 115 17; III 93 26.
- Ordo Premonstatensis: I 176 20; Abbas Monasterii Premonstatensis Ordinis: I 176 20.
- Ordo Sancti Augustini: I 113 1 (vedi anche: Heremitarum).
- Ordo Servorum: v. Servi.
- ORENGO de: v. Andreas.
- ORIETA, domina: II 12 38, 46 5, 9, 10, 90 2, 138 6, 8, 11.
- ORIGONUS ANDREAS: II 67 11; BERNARDINUS: III 237 15; BERTHUS: II 65 28, 67 11, 13.
- ORLINO ANTONIUS de, orator Saone: II 195 28.
- ORMUM: III 61 31.
- ORRIGONUS ALOISIUS, Capitaneus Lugani: III 191 72; MAFFIUS, armiger: III 126 13.
- ORSINI casato: II 29 35 (vedi anche: L'Anguillara; FELIX, Princeps Salerni: III 24 13, 14).
- ORTLIEB, Abbas Coire, nepos Episcopi: III 68 32; Episcopus Curiensis (Coyre, Corie, Coira): I 38 27, 37, 86 20, 33, 222 20; II 326 21, 340 13, 341 26; III 47 33, 51 32, 67 10, 68 32, 92 6, 221 9.

ORTO (Ortho) PETRUS, de: III 118 15, 137 16.
 ORUMBELLO: v. Horombellus.
 OSIO LUIGI: I XII.
 OSNAGO de: v. Aloysius de, Jacobus de, Johanneantonius de.
 OSNAGUM (Osnago): I 52 24, 28, 214 20.
 OSPITIO JACOBINUS de: I 122 22, 23.
 OTTO MANDELLO de, maritus Catharina, comes Piopere: I 171 4, 5; II 79 5, 103 5, 7, 130 3, 8, 33, 147 34, 164 29, 33.
 OZENO FRANCISCUS de, Commissarius: III 219 22, 25.
 OZINO de, FRANCISCUS, frater Johannis: III 232 32; Johannes frater Francisci: III 232 32.
 OXIIS VIOLANTIS de, relicta quondam Nicolai de Nidasiis: III 232 19.

pace di Ferrara: I XIII; di Lodi: I XIV, XXX.

PACIFICUS, frater Sancti Angeli: I 142 8, 153 12, 23, 25; III 262 20.

PADANA, vallis: v. Val Padana.

PADO JACOBINUS de: II 279 33.

PADOVA: v. Patavium.

PADUANUS ager: II 40 3.

PADUS, flumen (Po): I XXIV, 38 22, 106 24, 161 36, 275 36; II 45 28, 52 10, 162 23, 206 28, 294 29, 310 14; III 68 13, 74 11, 145 12, 227 5, 247 30.

PAGANUS (Paganis) de, AMBROXIIUS, Advocatus phiscalis: I XLIX, 90 25, 27; III 78 29, 31, 33, 123 29, 30, 124 4; BARTHOLOMEUS: III 123 28, 124 3, 5; FRANCISCUS: III 123 28, 124 3, 5; JOHANNES, castellanus arcis Sancte Crucis Parme: III 261 1, 4.

PAGIUS: v. Pegiis de.

PAGNANUS: I 147 35; AMBROXIIUS q. Baptiste: II 188 12; BAPTISTA, pater

Ambroxii: II 188 13; BARTHOLOMEUS, Abbas Collegii Doctorum Mediolani: I 28 15; III 235 21; CHRISTOFORUS: III 41 18, 56 5, 6; FRANCISCUS, de Anono: I 42 4, 5, 225 12; II 10 31, 12 27, 27 26, 44 12, 55 35, 36, 62 35, 63 3, 11, 24, 132 33, 35, 166 31, 173 18, 190 13, 211 23, 276 13, 16, 17; LAZARUS: I 267 29; II 12 24, 44 6, 124 27, 126 26, 127 13, 130 26, 247 20, 22, 255 23; MICHAEL: III 130 11, 15, 214 9, 11; PETRUS: I 84 3, 13; II 87 31.

PALADINUS JOHANNES: I 256 10, 14.

PALANTIA de: v. Jacobus Bartholomeus, Zaninus da.

PALASIIS BAPTISTA de: I 185 14.

PALATIO FRANCISCUS: I XXXVI, 184 20, 185 30.

PALAVICINIS de, nobiles marchiones: I XXIV, XXV, 32 18; II 56 3, 105 6, 311 2; III 49 3, 114 17, 115 27, 30, 183 28, 31, 184 1, 2, 4, 200 1, 205 27, 238 12, 239 14; ALEXANDER: I 32 18; III 137 2; ANTONIUS MARIA, squadrerius: III 31 4, 78 8; BLANCHA, filia Johannis: I 182 28; II 55 30, 114 4, 36; III 140 8, 14, 19, 167 17; EMANUEL: I 90 31; II 270 17, 271 27; JOHANNES (Giovanni Pallavicino di Scipione), ductor: I XV, XVII, XVIII, XXIII, XXX, 3 22, 9 9, 10 3, 28 10; 49 4, 50 20, 54 6, 55 14, 56 2, 57 6, 58 1, 20, 59 19, 60 14, 61 9, 63 21, 65 27, 66 34, 68 1, 15, 70 11, 71 8, 28, 72 33, 75 1, 76 19, 77 17, 79 6, 80 25, 81 14, 82 7, 23, 83 3 11, 84 26, 85 28, 87 13, 28, 88 4, 89 24, 91 33, 95 9, 96 18, 97 30, 98 23, 100 13, 101 5, 102 17, 103 11, 33, 105 21, 106 31, 108 17, 109 13, 110 12, 32, 111 24, 112 30, 113 16, 114 1, 22, 117 21, 120 36, 121 23, 122 32, 123 19, 124 5, 126 24, 127 11, 128 3, 23, 129 22, 130 16, 131 9, 132 11, 133 4, 134 23, 136 9, 23, 137 24, 139 33, 141 25, 142 26, 143 27, 144 8, 146 4, 147 6, 148 32, 149 20,

150 21, 152 16, 154 6, 156 13, 30, 157 17, 159 34, 160 21, 161 23, 163 28, 164 28, 166 5, 168 4, 20, 170 26, 172 1, 173 1, 15, 29, 174 25, 175 29, 176 11, 177 21, 178 16, 179 15, 181 5, 23, 182 28, 183 3, 184 13, 185 23, 187 26, 188 15, 189 5, 192 6, 193 5, 195 8, 196 3, 197 21, 198 7, 200 26, 201 15, 202 11, 30, 203 12, 204 14, 205 4, 206 13, 207 33, 209 20, 211 13, 212 18, 213 7, 9, 214 9, 215 25, 216 33, 217 27, 219 5, 222 10, 31, 224 35, 225 19, 228 22, 229 19, 230 16, 24, 231 26, 233 26, 234 26, 235 25, 236 27, 237 26, 238 30, 240 20, 242 17, 243 25, 246 30, 247 33, 248 16, 249 34, 252 9, 255 22, 257 22, 259 21, 263 15, 264 32, 266 21, 267 34, 270 4, 272 21, 274 32, 277 4, 279 6, 280 10, 26, 281 29, 283 3, 18, 284 1, 286 4, 290 31, 292 31, 294 32, 295 32, 299 22; II 12 42, 17 4, 18 3, 19 20, 20 16, 22 3, 23 18, 24 36, 25 25, 27 6, 28 5, 30 32, 31 19, 33 19, 34 10, 35 18, 36 5, 29, 37 30, 41 6, 33, 34, 42 30, 43 17, 45 15, 46 20, 47 6, 19, 32, 55 30, 57 6, 59 20, 24, 64 30, 33, 65 14, 114 3, 36, 115 4, 6, 7, 122 9, 10, 22, 24, 28, 127 24, 128 12, 13, 19, 135 2, 253 14, 259 23; III 10 24, 31 6, 78 8, 140 12, 18, 256 34, 36; JOHANNES FRANCISCUS, frater Johannis Manfredi, ductor: I xxiv, 125 8, 11, 15, 235 1, 241 10, 273 21, 280 21, 287 5, 8, 12, 295 12; II 12 28, 44 15, 29, 77 30, 34, 87 19, 125 11, 205 6, 206 10, 11, 19, 314 5, 8, 11; III 87 3, 120 21, 145 15; JOHANNES FRANCISCUS, miles, filius Nicolay: II 225 2, 3; III 150 15; JOHANNES LUDOVICUS, Consiliarius ducalis, marchio maior natu fratrum: I xxiv; II 140 8, 154 10, 190 2, 4, 7, 276 13, 296 24, 306 22, 310 36, 311 9, 325 19, 344 19, 352 21, 353 17, 356 26; III 48 4, 10, 13, 85 1, 20, 91 29, 93 6, 94 22, 26, 98 9, 109 30, 110 2, 10, 12, 14, 114 16 ss, 115 1 ss, 142 16, 19, 144 28, 29, 148 21, 26, 151 31, 32, 152 6, 30, 37, 159 26, 28, 163 33, 164 5, 7, 15,

175 29, 177 10, 14, 17, 20, 183 25, 205 17, 26, 212 33, 213 3, 4, 238 11, 239 13; JOHANNES MANFREDUS seu Johanmanfredus marchio, frater Johannis Francisci: I 62 26, 163 4; II 44 29; III 87 4, 5, 120 19, 137 6, 145 14; NICOLAUS, ductor: II 157 25, 30, 158 1, 3, 161 2, 3, 225 1, 2; ORLANDUS, pater, magnificus marchio: I xxiv; II 44 30; III 85 34; PALAVICINUS, marchio, senator, Governatore del Duca novello: I xv, xviii, xxiv, xxvi, xxx, 3 24, 12 23, 15 2, 17, 18 9, 19 10, 21 12, 17 22 6, 24 31, 26 34, 27 18, 25, 28 28, 29 10, 30 17, 33 11, 35 19, 37 4, 41 14, 43 21, 23, 46 23, 48 5, 50 18, 52 5, 53 1, 56 1, 57 5, 32, 58 19, 59 18, 61 29, 63 20, 64 19, 65 26, 66 33, 68 14, 70 10, 71 7, 27, 74 7, 28, 75 19, 76 18, 80 24, 81 13, 87 15, 88 6, 89 23, 92 1, 95 8, 96 17, 98 22, 100 12, 102 16, 103 12, 33, 105 19, 106 30, 108 15, 109 32, 110 11, 111 23, 112 29, 113 14, 34, 117 9, 19, 121 21, 123 18, 126 23, 127 10, 128 5, 130 17, 137 25, 144 7, 146 5, 147 4, 152 15, 154 5, 156 15, 157 16, 159 29, 35, 160 20, 163 27, 166 6, 168 5, 171 2, 12, 36, 172 33, 35, 177 10, 22, 181 7, 184 34, 185 22, 189 4, 193 4, 197 22, 198 9, 200 24, 202 13, 207 32, 211 11, 212 19, 215 26, 217 26, 219 6, 220 30, 37, 222 9, 30, 224 10, 225 20, 226 34, 228 23, 229 20, 230 25, 231 26, 233 25, 234 27, 235 24, 238 31, 240 22, 241 25, 243 26, 248 1, 249 35, 257 5, 24, 263 16, 266 22, 267 35, 272 22, 277 5, 279 7, 280 11, 281 10, 30, 284 1, 10, 32, 288 23, 290 32, 293 5, 294 33, 297 8, 299 23; II 19 21, 20 17, 22 5, 23 19, 24 37, 28 6, 30 33, 35 19, 39 5, 40 13, 43 18, 45 14, 46 21, 49 5, 33, 50 13, 53 27, 56 12, 57 12, 60 11, 61 23, 64 7, 66 13, 67 34, 69 8, 72 4, 26, 73 23, 79 28, 80 18, 81 30, 84 4, 85 20, 86 28, 88 4, 89 27, 93 5, 97 28, 101 32, 102 21, 104 27, 105 26, 108 5, 27, 111 9, 112 10, 113 26, 117 16, 121 18, 122 6, 124 3, 32,

- 125 26, 128 4, 130 14, 131 25, 132 27, 134 14, 135 18, 136 9, 137 8, 139 13, 140 9, 141 34, 143 29, 145 3, 146 4, 148 22, 150 14, 151 20, 152 4, 153 11, 154 17, 155 29, 156 26, 157 14, 163 32, 165 4, 29, 168 4, 170 5, 172 30, 174 21, 175 28, 176 26, 178 33, 179 35, 180 29, 183 10, 29, 184 21, 185 33, 186 23, 187 4, 188 19, 191 26, 193 26, 34, 194 23, 196 22, 197 11, 198 3, 15, 199 13, 200 3, 201 9, 24, 202 22, 204 11, 209 5, 20, 210 35, 211 16, 213 23, 215 7, 216 18, 218 3, 23, 219 27, 220 11, 221 18, 222 22, 224 26, 225 8, 226 3, 26, 227 18, 32, 228 10, 232 10, 234 35, 235 25, 236 29, 237 13, 26, 238 18, 239 12, 240 26, 242 18, 243 10, 30, 32, 245 26, 247 4, 248 7, 249 28, 250 20, 251 7, 252 18, 253 35, 254 21, 256 21, 257 11, 258 9, 260 11, 24, 262 13, 263 7, 21, 264 25, 265 32, 267 5, 268 4, 269 6, 24, 271 4, 272 11, 273 31, 276 6, 25, 277 30, 279 5, 280 30, 281 28, 283 33, 284 18, 285 20, 286 4, 287 30, 289 4, 293 8, 294 8, 295 12, 296 17, 298 18, 299 4, 300 19, 302 4, 303 14, 305 11, 306 10, 22, 308 4, 31, 311 10, 312 24, 30, 322 30, 324 4, 325 19, 25, 327 8, 328 4, 329 12, 331 17, 35, 332 23, 333 30, 335 4, 336 4, 337 4, 18, 338 35, 339 18, 342 18, 346 5, 30, 347 32, 348 26, 350 4, 351 23, 352 22, 353 19, 354 26, 356 4, 27, 357 12, 358 9, 23; III 15 8, 16 5, 17 21, 18 21, 19 24, 23 30, 26 20, 27 34, 31 31, 32 17, 34 23, 35 23, 37 5, 15, 38 5, 39 30, 42 17, 35, 44 21, 46 20, 48 5, 49 3, 10, 50 23, 57 13, 59 9, 61 4, 62 15, 64 11, 66 31, 69 24, 72 9, 74 34, 77 19, 79 8, 83 20, 85 1, 9, 20, 86 6, 87 18, 89 5, 91 5, 29, 93 6, 94 23, 95 5, 97 6, 98 10, 100 27, 102 6, 103 33, 109 11, 110 2, 5, 9, 12, 13, 27, 112 28, 114 16, 23, 27, 115 15, 17, 116 23, 119 8, 120 6, 121 33, 123 20, 125 5, 127 5, 128 26, 129 29, 133 23, 134 11, 135 9, 139 25, 142 19, 20, 143 23, 144 13, 30, 145 23, 147 3, 26, 148 20, 27, 149 8, 150 5, 151 32, 152 5, 30, 37, 153 5, 154 29, 155 5, 13, 157 28, 158 24, 159 26, 30, 31, 160 5, 161 12, 163 35, 164 1, 166 15, 167 36, 172 35, 174 20, 175 30, 177 10, 13, 178 17, 180 5, 181 18, 182 13, 183 6, 25, 184 19, 185 21, 187 8, 188 14, 189 27, 191 6, 194 18, 197 6, 198 30, 199 17, 200 36, 202 27, 204 6, 205 20, 27, 34, 207 23, 208 21, 209 10, 210 22, 212 20, 21, 33, 213 1, 214 5, 32, 216 20, 217 30, 218 31, 220 5, 222 5, 20, 29, 223 6, 224 2, 28, 225 11, 26, 226 12, 227 23, 228 28, 230 9, 231 6, 33, 233 32, 234 27, 235 32, 237 6, 238 11, 21, 239 13, 22, 241 15, 242 12, 243 16, 245 5, 246 2, 247 20, 248 14, 151 5, 252 25, 255 32, 257 7, 259 6, 260 5, 267 11, 27; PETRUS, marchio Scipionis: I xxiii; PETRUSMARIA: III 10 23; SCIPIONUS, Prothonotarius, filius Johannis: II 52 10, 91 1, 2, 253 14, 18.
- PALAVICINO de, CHRISTOFORUS: III 234 10; PETRUS GABRIEL: III 234 10.
- PALAVICINUS FEDERICUS: III 89 15, 103 23.
- PALAZZO DEL SENATO: I xlv.
- PALEARIUS (Paleariis) GABRIEL, Magister Intratarum ordinariorum: I 115 1, 2, 165 3; II 10 39, 28 23, 25, 57 25, 140 20, 28, 148 10, 30, 149 12, 210 4, 235 12, 291 15; III 69 1, 33, 160 17.
- PALEOLOGUS BONIFATIUS III, Marchio Montisferrati: I 139 13, 36; GULIELMUS, Marchio Montisferrati: I xxiii, xxxvii, 9 25, 45 2, 4, 7, 38, 139 36, 144 27, 146 17, 147 27, 183 34, 35, 184 5, 185 8, 15, 198 30, 217 8, 11, 13, 17, 247 12, 248 11, 265 8, 267 13, 275 15, 18, 285 7, 291 8, 20, II 40 9, 52 8, 126 14, 16, 144 6, 145 12, 152 22, 164 8, 9, 10, 11, 16, 170 14, 178 14, 180 12, 181 13, 184 10, 186 10, 187 18, 192 2, 208 25, 233 4, 5, 8, 9, 17, 25, 234 11, 237 2, 3, 5, 9, 238 31, 258 4, 272 24, 347 13, 17, 18, 21, 25, 27; III 9 12, 10 8, 17 32, 33, 18 2, 5, 26 8,

- 27 9, 12, 15, 45 7, 30, 31, 56 1, 3, 6, 7, 10, 13, 32, 57 25, 26, 75 17, 76 33, 34, 98 22, 28, 101 3, 6, 7, 8, 12, 16, 130 22, 180 15, 223 20, 21, 30, 227 3, 4, 249 11.
- PALMIA BERTHONUS** de: III 22 26.
- PANDINUM** (Pandino): II 118 28, 174 34; III 75 35, 108 24, 206 19, 214 18; Potestas: II 118 28.
- PANEXIIS CUSSINA**, filia Johannis: II 118 25; **JOHANNES**, pater Cussine: II 118 26.
- PANICHAROLA**: v. Panigarola.
- PANICIIS PAULUS** de: III 22 36.
- PANIGAROLA AUGUSTINUS**: II 328 23; (Panicharola) **JOHANNES PETRUS**, ducalis secretarius: I 96 9, 98 4, 125 9, 152 6, 196 19, 203 8, 222 1, 229 3, 291 25; II 10 2, 22 14, 62 27, 112 30, 125 13, 140 7, 152 34, 36, 190 6, 205 34, 206 1, 10, 357 21; III 142 3, 241 28.
- PAPAZONUS JOHANNES**, orator bononiensis: I XLIX, 145 3, 147 15, 148 8.
- PAPIA** (Pavia): I XXII, XXVI, 4 27, 7 31, 8 20, 14 19, 22 17, 25 6, 37 19, 38 14, 53 28, 29, 55 26, 65 34, 68 24, 83 20, 85 6, III 10, 114 11, 122 21, 22, 125 31, 33, 152 5, 156 22, 27, 159 28, 162 23, 28, 172 16, 185 1, 189 27, 28, 190 6, 7, 12, 20, 26, 28, 30, 191 1, 8, 9, 12, 19, 192 27, 194 16, 197 33, 200 36, 210 15, 25, 27, 215 16, 220 36, 231 17, 233 13, 241 9, 243 1, 291 10, 297 24, 28, 29; II 21 30, 32 34, 36, 35 13, 58 34, 63 19, 66 24, 28, 68 23, 69 33, 78 20, 86 38, 88 22, 89 23, 90 38, 91 2, 92 38, 109 36, 110 24, 127 3, 129 33, 133 2, 135 13, 137 16, 138 38, 144 7, 20, 22, 24, 145 13, 170 18, 179 9, 181 29, 186 13, 16, 189 10, 210 6, 7, 213 4, 6, 214 21, 27, 215 1, 228 2, 254 10, 28, 31, 261 41, 281 10, 283 23, 296 30, 32, 297 2, 298 1, 323 28, 327 24, 328 25, 341 41, 348 19; III 26 10, 37 28, 58 32, 74 26, 76 11, 87 10, 90 3, 91 28, 100 12, 103 10, 107 15, 108 20, 22, 128 6, 7, 132 9, 147 16, 148 32, 35, 154 32, 159 20, 160 26, 161 23, 26, 28, 31, 164 23, 168 18, 21, 169 8, 170 30, 36, 171 2, 178 35, 185 4, 7, 189 20, 191 27, 31, 193 8, 9, 202 2, 20, 208 6, 214 11, 218 10, 219 8, 28, 30; **Abbas Sancti Martini**: II 138 38; **Advocati physchales**: I 191 23, 210 26; **Antiani**: I 38 14; **cantor Ecclesie Maioris**: II 138 38; **caneparia salis**: III 103 30, 107 15, 154 32, 159 20, 164 23, 202 2; **Capitaneus classis**: v. **Eustachio de Antonio**; **Capitaneus Comitatus**: I 220 35; II 90 38; III 219 8; **Cardinalis**: I XXII; II 103 17, 18; III 161 23, 167 17, 170 26 (vedi anche: **Ammannati Jacobus**); **Carthusia**: II 88 22; III 160 26; **castellania**: I 156 27, 32; **castellani arcis**: II 136 16; III 148 29, 35 (vedi anche: **Atendolis Bologninus de**, **Atendolis Bologninus Johannes de**); **castrum**: I XXXI; **Collegium**: I XXVIII; II 254 28, 261 41; **Collegium Judicum**: I 190 7; II 292 32; **Collegium Medicorum**: II 132 2, 138 22; **Collegium Physicorum**: II 137 24, 25, 28; **Comitatus**: I 220 36; III 219 8; **Commandaria Sancti Gulielmi**: II 144 7, 145 12; **Commendarius Sancti Gulielmi**: I 291 13 (vedi anche: **Martellis de Papia**); **Commissarius**: I XXVI, 233 13, 19, 243 1; II 32 36, 39, 64 19, 66 24, 109 36, 110 24, 144 20, 24, 170 17, 348 19, 35; III 19 14, 29 3, 5, 91 28, 108 20, 147 16, 148 32, 161 28, 30, 168 21, 191 31, 193 9 (vedi inoltre: **Calchiavacha Johannes**, **Ponzonibus Poncinus de**, **Tranchedinus Nicodemus**); **Comunitas**: I 190 11, 13, 14, 15, 31, 191 6, 8, 10, 14 23, 28, 210 14, 19, 20, 297 24; III 171 2; **Consiglio dei Savi**: I 190 5; **Corte del Podestà**: I 191 13; **datarii**: I 194 16; II 210 7, 283 24, 25; **datium**: III 128 6; **Deputati alla Provvisione**: I 190 17; **Districtus**: I 41 33, 58 32, 145 40, 275 36 297 38; **doctores Studii**: I 152 5; **Domi-**

- natio: I xxii; Ecclesia Maior: II 138 38
 Executor apostolicus: II 189 10; Fratres
 Carthusie: III 160 26; Gymnasium (seu
 Studium): I 235 3, 241 9; hebrei: III
 161 31, 168 22, 170 32, 171 3, 202 19;
 Judex maleficiorum: I 22 17; III 19 15;
 Locutenens cardinalis: v. Malvicinus
 Antonius; Magistratus Maior: I 190 1;
 Magistri Intratarum: I 190 20; Massa-
 rolus: I 190 13; medici: II 138 3; Offi-
 ciale dei pegni: I 191 6; Officio delle
 vectualie: I 190 22; oratores: I 200 35,
 210 10 (vedi anche: Curte Gentilis de,
 Oppozunus Ambroxius); oratores Col-
 legii: v. Antonius de Lonate, Pizonus
 Ambrosius; parcus: III 208 6, 8; pensa:
 III 128 6; Potestas: I 114 11, 189 28, 191,
 12, 13, 26, 37, 297 29; II 35 13, 91 5, 7, 127 3,
 281 10, 13, 283 23, 296 30, 297 2, 327 24,
 348 19, 36; III 100 12, 108 20, 147 16, 170
 30, 36, 185 7, 202 20 (vedi inoltre: Calcia-
 vacha Johannes, Oldoynus Ziliolus, Pe-
 trasancta Johannes); preceptoria Sancti
 Gulielmi: III 214 14; preceptoria Sancti
 Johannis: III 26 10, 27 10; prior et mo-
 nachi Carthusie: II 88 22; Rector arti-
 starum Studii: I 152 5; Rector Studii:
 I 241 11; Rector Universitatis Studii:
 III 91 26; Referendarii: I 190 19, 210 19,
 233 13, 19; II 58 34, 210 6, 213 4, 5, 9, 10,
 12, 214 21, 215 1, 323 28; III 26 13, 147 16
 (vedi anche: Bergunciis Johannes Nico-
 la de); Sanctus Epifanius: II 32 35; Sanc-
 tus Epifanius, canonici: II 32 35, 36, 39;
 Sanctus Epifanius, prior: II 32 35, 36, 39;
 Sanctus Gulielmus, commendaria: 291
 10; II 144 7, 145 12; Sanctus Lanfran-
 chus, Abbatia: II 91 2; Sanctus Marti-
 nus, Ecclesia: II 135 27, 138 38; Statuta ci-
 vitatis: III 108 22; Studium ticinense: II
 137 32, 283 12, 15, 292 27, 30, 293 3; Syn-
 dicatori: I 191 22; Syndici Phiscali: I
 191 23, 297 28; territorium: II 110 23
 228 3, 244 16, 276 1; III 77 31; Thesau-
 rero: I 191 8; Universitas Studii: III
 91 26; Vicarius commissarii: III 37 28,
 48 26, 58 32; Vicarius Episcopi: II 144 22;
 Vicarius Potestatis: III 58 32.
 PAPIA de: v. Antonius Georgius, Franci-
 scus, Ghirardis Johannes Antonius, Ja-
 cobus Philippus, Perinus.
 Papienses: I XLIII; III 168 18.
 PAPOTIS DONINUS de: I 161 5.
 PARATO JOHANNES de: I 109 24, 26.
 PARAVESINO de, CHRISTOPHORUS: II
 236 25; DONATUS: II 236 25; GABRIEL:
 III 175 12; HIERONYMUS, de Gaspano:
 II 71 7, 76 35; JOHANNES ANTONIUS: I
 88 20; III 241 3; JOHANNES ZONFRINUS:
 III 175 12.
 PARAVICINO (Paravesino) nonnulli:
 III 241 4, 242 22.
 PARAXIO EUSEBIUS de: II 351 15.
 PARIGI, Biblioteca Nazionale: I XLV.
 PARMA: I XIII, XXIV, XXVII, XXIX, XXX,
 XXXVI, XLIX, 14 7, 15 18, 19, 21 18, 23, 31,
 25 13, 26 17, 30 2, 31 13, 19, 34 1, 12, 14, 17,
 38 15, 16, 42 3, 45 23, 46 10, 47 31, 51 19, 21,
 52 21, 55 22, 24, 58 9, 66 6, 67 23, 68 7, 80
 17, 108 8, 9, 110 2, 111 12, 113 5, 6, 122 12,
 124 21, 125 31, 34, 134 12, 143 9, 145 32,
 33, 34, 159 6, 161 1, 2, 175 31, 176 4, 6,
 194 21, 23, 205 33, 216 13, 218 38, 221 23,
 28, 29, 31, 223 10, 231 30, 232 25, 27, 269 15,
 275 28, 284 5, 288 11, 289 7, 295 20, 297
 31, 304 6, 305 8, 20, 26; II 10 10, 18 23,
 23 11, 34 34, 36 25, 38 2, 44 3, 47 26, 65
 35, 37, 79 9, 82 6, 10, 84 12, 89 16, 91 25,
 97 19, 20, 21, 101 25, 34, 105 8, 106 17, 107
 26, 112 34, 120 33, 34, 123 1, 2, 125 6, 17,
 148 2, 158 15, 16, 159 8, 163 13, 17, 164
 19, 20, 21, 22, 168 30, 179 13, 14, 15, 199 1,
 208 12, 19, 23, 30, 210 25, 212 11, 214 16, 18,
 216 3, 5, 228 4, 236 12, 237 30, 243 3, 4,

253 17, 257 34, 258 32, 261 19, 263 8, 264 17, 18, 271 12, 279 15, 281 19, 286 25, 31, 287 3, 8, 12, 288 7, 10, 16, 29, 295 24, 27, 307 21, 28, 31, 38, 308 4, 7, 309 26, 310 8, 36, 312 25, 313 26, 28, 30, 324 17, 326 7, 333 15, 338 16, 20, 347 14, 353 12, 13; III 9 22, 20 9 25 29, 31 31, 41 14, 42 13, 14, 43 34, 35, 44 5, 10, 55 28, 62 8, 9, 10, 63 26, 34, 67 22, 29, 75 13, 29, 79 27, 28, 87 28, 30, 88 31, 90 23, 103 18, 19, III 16, 32, 118 31, 125 31, 131 20, 137 10, 141 4, 14, 18, 31, 37, 152 39, 154 25, 26, 161 4, 5, 169 5, 178 28, 179 32, 34, 181 9, 182 25, 27, 187 25, 191 18, 193 29, 31, 197 35, 36, 200 21, 23, 25, 205 1, 2, 208 14, 211 6, 214 21, 22, 215 16, 20, 216 5, 217 21, 224 11, 12, 16, 239 15, 254 2, 8, 256 15, 260 19, 21, 261 1; Abatissa Monasterii Sancte Marie de Maturano Ordinis Cistercensis: I 295 19; Abbas Sancti Martini: I 295 21; II 149 4; Antiani: I 38 14, III 13; II 199 1, 353 12; III 141 9, 18, 22, 256 15, 17; arx Sancte Crucis: III 261 1; Banca Lupi parmensis: II 308 40; Belvedere, arx in Parmensi: III 161 4, 181 10; Camera Communis: II 307 37; caneparii et caneparii salis: II 307 36, 39 (vedi anche: Andigherius Johannes de Cornazano); cancellarii: II 89 16 (vedi anche: Bonarellus Jacobus Gubernator, cancellarius Gubernatoris); canonici Ecclesie Maioris: II 279 15; Capitaneatus devetus: I 94 22; Capitaneus cittadelle: I 66 6; Capitaneus devetus: I 223 28; III 103 17, 20; Capitaneus Episcopatus: III 111 15; Capitulum Ecclesie Maioris: II 279 15; caporales: I 31 16; caporales provisionatorum Parme, residentium: II 353 13; castellani: II 94 9; castellanus arcis Belvederis: III 161 6; castellanus arcis Sancta Crucis: III 261 1, 4; castellanus Porte Nove: III 254 12 (vedi anche: Paganus Johannes, de);

cittadella: I 66 7; II 179 18, 210 25; clerus: II 105 7, 199 3, 8, 307 42; Collegium Notariorum: III 214 20; comestabiles Portarum: II 208 20, 288 10; III 154 25, 215 21; comestabilis Porte Bononiensis: II 208 20, 288 10; Comitatus: I 34 14, 108 9; Commissariatus: III 154 25; Commisarii: I 21 21, 26, 31, 25 12, 31 12, 16, 34 12, 38 15, 42 2, 45 22, 51 18, 66 8, 108 8, 11, 111 13, 113 6, 122 12, 134 12, 145 34, 161 1, 176 4, 5, 194 23, 221 23, 232 24, 295 20; II 10 10, 18 23, 23 11, 44 3, 105 8, 120 34, 123 2, 159 8, 164 21, 179 13, 208 12, 30, 214 18, 257 34, 282 12, 15, 27, 286 26, 31, 287 3, 8, 288 6, 9, 14, 16, 17, 30, 307 24, 308 17, 309 26, 310 36, 333 17; III 26 1, 62 8, 9, 75 13, 79 27, 111 32, 113 29, 131 20, 23, 137 10, 154 25, 161 4, 197 36, 200 21, 24, 29, 224 16 (vedi anche: Bonarellus Jacobus); Commune: II 307 38; Communitas: I 31 19, 45 15, 22, 143 9, 161 1; II 91 25, 26, 106 17, 18, 199 2, 5, 6, 307 21, 22, 24, 31, 33, 35, 40, 308 5, 7, 9, 13, 31, 35, 37; III 25 30, 141 13, 15, 20, 27, 154 26, 200 22, 29, 215 16, 17, 18, 224 12, 13, 17; Communitates parmenses: II 308 12; Consilium: II 199 2; III 9 22; Consilium Antianorum: III 20 8, 10, 14; Consules Collegii Notariorum: III 214 20; datarii: III 215 21; districtus: I xxix, 42 32; Ecclesia Maior: II 279 15; Episcopatus: III 113 28, 141 6, 176 9; Episcopus: I 289 7, 9, 10, 13; II 271 12, 279 19, 282 7, 288 15, 296 23, 324 17, 19, 344 20, 346 6; III 62 10, 87 29, 103 19, 111 15, 113 27, 137 10, 176 6, 7, 15, 191 15, 17, 247 3 (vedi anche: Sagramoro); Fabrica pontium: II 308 8, 33 (vedi Zuchis Jacobus); feudatari Episcopatus: III 141 6, 7, 30, 32; flumen: III 256 16, 21; Fratres Sancti Petri Martiris: II 164 22; Gubernatio: III 154 25; Gubernator: I 34 12, 45 23, 51 18,

232 24, 25; II 89 16, 17, 91 24, 125 15, 19, 163 13, 208 12, 216 5, 243 3, 253 16, 263 8, 282 12, 15, 27, 288 6, 9, 14, 16, 17, 30, 308 33, 338 16, 18; III 20 10, 43 34, 44 10, 11, 63 26, 67 22, 23, 75 29, 103 17, 141 14, 15, 37, 169 5, 181 9, 211 6, 216 5, 224 11, 16, 254 2, 8, 256 15, 260 19 (vedi anche Bonarellus Jacobus); Hospitale Magnum: I 161 2; mistrales: II 307 36; Moniales Corporis Christi: II 214 16; Moniales Sancte Marie de Maturano: I 295 24; Officiales: I XLIX; II 158 16; III 141 31; Officiales bullettatum: II 47 26, 33, 208 23, 310 8; Officiales stratarum: II 307 33 (vedi anche: Barbatus Laninus); Officium aquarum: I 143 10; III 215 16; Officium munitio: III 215 16; oratores: v. Butichiella Christoforus, Tayaferis Lodovicus, Zambinis Gaspar; Porta Bononiensis: II 208 18; Porta Sova: II 232 5; III 254 12, 256 16; Potestas: I XXIX, XXX, 34 1, 52 21, 110 17, 221 29, 32, 304 22, 305 26; II 65 35, 36, 79 9, 106 17, 281 19, 21, 338 20; III 44 5, 11, 67 25, 26, 88 31, 35, 125 30, 141 20, 179 32, 182 27, 28, 211 9, 214 21, 217 21 (vedi anche: Brusculus Albertus comes, Isimbardus Johannes Augustinus, Sparvaria Johannes Antonius); proconsules Collegii Notariorum: III 214 20; Provincialis Fratrum Sancti Petri Martiris: II 164 22; Rationatores: III 141 9; Refferendarius: I 205 33, 35; II 258 32, 307 28, 308 17, 21, 33, 312 24, 313 25, 29; III 41 14, 113 29, 141 8, 14, 15, 21, 193 31, 224 11, 253 31; resa di: I XXVII; res parmenses: I XVII, 151 28; Sanctus Leonardus: I 66 7, 9; Sanctus Martinus, Abbatia: II 149 4; Sanctus Secundus: I 296 37; III 72 33; squadre tres parmenses: I 151 32, 231 31, 304 12, 24, 305 30; II 282 10; squadra ducalis: III 21 32;

squadra palavicina: III 20 16; squadra rubea (rossa): I 15 23, 151 32, 231 30, 304 14; II 82 9, 132 24, 148 2; III 21 5; squadra Sancto Vitale: III 22 21; Statuta: I 52 22, 23; territorium: I 55 23; II 64 34 97 21, 205 9, 228 5, 254 16, 296 10, 297 5, 306 6, 333 23, 338 14; III 18 17, 71 4, 25, 73 11, 74 30, 77 31, 111 15, 208 15; Thexauraria: II 308 18, 19; Thexaurarius ducalis: I 232 33; II 199 2, 5, 308 4, 9, 32; III 141 27, 200 24, 27, 215 20, 256 18; Tribunal Potestatis: I 80 17; Turris de medio Roche Porte Nove: III 256 21; Turris diaboli Roche Porte Nove: III 256 21; Vicarius episcopalis: I 233 9, 295 21; Vicarius Episcopi: II 104 4, 214 18.

PARMA de: v. Andriolus, Cesar, Jacobus, Johannes Antonius, Leonardus, Morellus, Saccus, Scolaribus de, Thomas.

Parmenses: I XXXVI, 14 6, 34 13, 66 6, 111 11, 172 28, 175 35, 231 36, 232 11, 27, 299 28, 304 4, 34, 305 14, 18, 31, 33, 34; II 159 8, 203 15, 210 24, 212 10, 221 2, 227 29, 34, 231 15, 258 30, 282 10, 11, 286 25, 27, 287 16, 288 6, 15, 25, 26, 308 20, 313 25, 29; III 121 10, 215 27.

PARMENSIS, ille: II 208 12, 16.

PARMESANO, cancellarius Francisci Malette: I 131 11; II 58 18.

Parochie: v. Mediolanum: Sancti Laurentii, Sancti Mamili extra, Sancti Salvatoris in Porta Orientali.

PAROLA: II 308 11.

PASINUS, provisionatus: II 34 29.

PASINUS de VICOMERCATO (Vicomercato): II 347 19; III 98 25, 101 6.

PASQUA, squadrerius: III 101 35.

PASQUALE FRANCISCUS: III 104 27.

PASQUITUS de BAGNOCAVALLO, frater Caroli: II 108 15.

PASTOR LUIGI, Storia dei Papi: I 179 28.

- PATAVIUM (Padua, Padova): II 29 36.
 PATERNO CORAZA da: III 25 15.
 Patres: II 74 29, 34, 300 12 (vedi anche: Mediolanum).
 PATRIA FORI JULII (Friuli): I 208 26, 27, 246 21, 290 20; II 316 36, 317 3 (vedi anche: Forum Julii).
 PAU (Polinus) de CASPANO, pater Johannis: II 76 36, 99 34.
 PAULUS, Archipresbyter Domdossule: II 195 13.
 PAULUS, Episcopus suffraganeus, neapolitanus: I 189 22, 192 23; III 162 2.
 PAULUS (Polus) de ANONO: I 167 5, 267 19; II 175 14; de FERRARIA, parmensis: II 282 23; III 22 28; de MODOETIA, provisionatus: I 210 35, 292 8; II 85 30, 86 6, 92 30, 31, 36, 156 13, 15, 259 6, 277 14, 17, 278 6, 297 9, 10, 15; III 58 11, 13; da SONCINO, Iconomus Abbatie Clarevallis Placentie: III 209 17.
 PAVERANO JOHANNES ANTONIUS: III 214 19.
 PAVERUS GABRIEL: I 38 13; PETRUS de Fontana: III 174 8, 10, 12 (vedi anche: Fontana Petrus Paulus de).
 PAVESIUS FRANCISCUS, orator saonensis: II 28 26.
 PAVIA: v. Thomaxino da.
 Pax Italica: III 129 1, 239 16.
 PAZZI, congiura dei: I xxiv, xxv; II 46 34, 149 35, 251 36 (vedi anche: Congiura).
 PECCHIVS PETRUS PAULUS: I 47 11.
 PECETUM, locus: II 263 1.
 PECORARIIS ALBERTINUS, filius: III 133 11; JOHANNES, presbyter: II 87 8; JOHANNINUS, dictus Strazonus: III 133 10.
 Pedagium, de Lando: I 141 15.
 PEDEMONTIUM (Pedemonte, Piemonte): I xxv; II 295 33, 313 14; III 236 11; spedizione: I xxv.
 PEDEMONTE: v. Michael de.
 PEDRO, sbiro: I 16 11.
 PEDROLUS de CARATE: II 304 12.
 PEGIVS de, BAPTISTA: III 86 30, 33; BARTHOLOMEUS: III 151 2; PETRUS PAULUS, ducalis familiaris: I 38 23, 63 1, 184 9, 291 32; II 163 17; III 65 3, 67 8, 9, 13, 68 31, 92 21, 114 30.
 PEGIVS (Pagius, Peghivus) JOHANNES ORIGUS (Henricus), Abbas Collegii Doctorum Mediolani: III 102 26, 103 27, 104 26, 232 24, 235 21.
 PEGULIIS JACOBUS de: III 21 24.
 PELATUS ANDREAS: I 140 28.
 PELEGRINIS CLEMENS de: I 122 6; PAULUS: III 247 15.
 PELEGRINUS (Pellegrinus), presbyter: II 163 14, 164 18; ZENERUS: I 296 24.
 PELENTIS (Pelenzius) PHYLIPPUS, notarius parmensis: I 221 24; III 22 16.
 PELITIA JOHANNES: I 108 11, 113 5, 8, 145 32.
 PELLANGATUM: III 64 1.
 PELLICIONUS BARTHOLOMEUS: II 174 29.
 PERAGO MARCHUS de, procurator et Syndicus phiscalis: II 253 2.
 PEREGALLO JOHANNES de: III 163 20, 22, 25.
 PEREGO FRANCISCUS de, ductor: II 356 20.
 PEREGRINUS ANTONIUS: I 246 15.
 PERGOMUM: v. Bergomum.
 PERINUS de PAPIA, caballarius ducalis: I 68 24.
 PERMENUGO de, BALDASSAR: III 178 20; TRISTANUS: III 178 20.
 PEROMBIA: v. Pombia in Novarensi; Prepositus: v. Boziis Ubertus, de.
 PERPIGNANUM (Perpignano): I 209 31.
 PERUSIA (Perugia), res: I 33 6; territorium: III 257 24, 262 4.
 PERUSINI: I 238 24, 240 10, 247 24, 249 2, 4, 6; II 9 25, 21 17, 192 25, 193 8.

- PERUSINUS, famulus Sfortie, Caroli:
III 245 29, 246 27, 29, 248 4.
- PESSINA ANTONIUS de: I 107 11, 108 4.
- PESSINATE de HOMATE, ille de: II 236 23.
- PESSULA ANTONIUS: I 91 24.
- PETACHINUS, Thexaurarius: I 278 28.
- PETARONUS JACOBUS, filius Zani: III 197 23; PETRUS filius Zani: III 197 23; ZANIS pater, de Domusossule: III 197 23.
- PETRASANCTA (Pietrasanta): I 30 32, 72 23, 85 6, 174 1.
- PETRASANCTA de, FILIPPUS, Commisarius Clavene: III 111, 35 2, 5, 180 25, 221 7; FRANCISCUS: I 207 9; II 198 20, 22, 204 3, 214 3, 5, 7, 9; III 244 37; GOFREDUS, orator Johannis de Nure: II 11 36, 36 14; JOHANNES (Podestà di Pavia, Mortara San Nazaro e Varese): I 85 6, 10, 174 1, 175 25, 28, 191 14, 16, 37, 210 13, 15; JOHANNES PETRUS, filius Johannis: I 174 2 (vedi anche: Frater de).
- PETRASANCTENES (Petrasanctexi): I 59 30, 72 20, 100 23, 101 14, 20, 138 2, 169 11, 208 20, 237 20.
- PETRETTUM, status: I 208 9.
- PETRETTUS, socer Amurati de Torellis: I 208 9.
- PETRETUS: II 114 6, 7.
- PETRONUS: I 265 8.
- PETRUS, comes, ductor: II 216 30, 217 21 (vedi anche: Verme de).
- PETRUS, filius Thome, balisterius: I 282 14.
- PETRUS ille: II 65 20.
- PETRUS de ARMIGNACO, mercator francus: II 301 23; de CASATE, Officialis ducalis caballariorum: II 166 33; III 243 26, 29; de CREMONA: II 62 36; de CUSANO: III 244 24; de FANO, cancellarius Petri de Verme: II 226 11, 230 9, 304 31; III 197; de GALARATE, consiliarius ducalis: I XV, XVII, 3 26, 9 8, 10 7, 186 12, 240 31, 242 26; II 143 9; III 11 20, 38 28, 163 5; de LAUDE: II 148 7; da LAZÀ, ducale cavallaro: I 169 30; de LUCA, nuncius Regis Ferdinandi: I XIX, 102 6, 104 2, 5, 39, 118 8, 16, 17, 120 10; de VALLISTELLINA, armiger: I 103 29; de VERMETIO (Vermezo): II 79 13, 270 25.
- PETRUS ALOYSIUS de MERATE: I 127 2.
- PETRUS ANDREAS, corsus, ductor: III 204 32.
- PETRUS ANTONIUS de CORNAZANO: II 282 20.
- PETRUS MATHEUS de LUCHA: I 298 28, 32, 35, 37, 299 3, 5, 8.
- PETRUS PAULUS de VICOMERCATO: II 356 13.
- PEVIRLA armiger: I 283 12, 13.
- PEZANCRIS de, filii Francisci: III 197 27; FRANCISCUS: III 197 28, 30; HIERONIMUS: III 197 28, 30.
- PEZANGHRUS (Pezanchrus) FRANCISCUS: II 81 13, 104 19, 129 16, 160 19, 165 20, 169 12, 171 22, 247 11.
- PEZANUS FRANCISCUS magister: I 214 29.
- PEZIA AMBROXIIUS: III 37 14.
- PEZIIS MARIA de, de Binascho: II 147 4.
- PHIESCO: v. Flischo.
- PHILIPONIBUS PELEGRINUS de, II 100 5.
- PHILIPPUS, cancellarius domini Johannis de Bentivoliis: I 143 15.
- PHILIPPUS de BONONIA: I 53 25.
- PHILISCHO: v. Flischo (Fieschi).
- Physchus mediolanensis: II 276 21 (vedi anche: Fiscum, Mediolanum).
- PIATTI GEORGIUS, advocatus phiscalis: III 78 33.
- PIATTIS (Piattus) THEODORUS de, Advocatus phiscalis: I 42 4; II 100 19.
- PIATTONA, pars Burgi Vallis Tarri: II 236 5.

- PIATTONI: v. Plattano.
- PIAZA JACOPO de: I 306 10.
- PICCOLOMINI SILVIO ENEA, Papa Pio II: I XIII, XXV, II 163 36.
- PICCOLOMINI TODESCHINI FRANCISCUS (Pius III), Cardinalis senensis: II 182 5, 34, 188 9.
- PICENARDUS PHYLIPPUS: II 188 31, 189 3.
- PICENINUS (Picininus, Pizininus) OTTO: III 240 27, 30, 31, 244 25, 249 1.
- PICHUS MATHEUS: II 359 324, 34, 360.
- PICLEONE de: v. Albertinus.
- PICO GALEOTTUS I de la Mirandola: I 296 14, 16, 36; II 177 6, 39 (vedi anche: Amirandola e Mirandola).
- PIEMONTE: v. Pedemontium, Pedemonte.
- PIGNARIUM, castellanus: I 182 22; castrum: I 182 22.
- PIGNONO MATHEUS de, generus Angeli de Roxino: III 216 8.
- PILATUS, ducalis provisionatus: III 148 31.
- Pinellus: v. Geziis Johannes de.
- PINO DOMINICUS de: I 99 9.
- PINUS de FORLIVIO, ductor: I 73 22; II 96 10, 98 20, 25, 30, 219 16, 221 9.
- PINUS de FORLIVIO, vicarius Archiepiscopi Mediolani: I 216 27, 227 8, 229 9, 241 16, 17; II 13 8, 48 29, 67 16, 93 30, 145 28, 182 27, 281 9, 290 5, 309 16, 332 32, 333 1, 334 17, 23.
- PIO II: v. Piccolomini.
- PIO III: v. Piccolomini-Todeschini.
- PIOPERA (Piovera): I 41 24, 25, 33, 43 18, 108 26, 27; II 130 35; comes feudatarius: v. Otto de Mandello; Commune: I 41 25; Potestas: I 41 25.
- PIORA: III 101 30; JOHANNES, cortesano: I 186 24; III 126 18.
- PIORICE: I 39 13.
- PIOTELLUM: II 145 29; presbyter de: II 145 28.
- PIOVANIS JOSUE de: III 214 20.
- PISAE (Pisa): I 5 33, 19 27, 178 31, 33, 225 5, 228 6; II 50 2, 76 20, 159 8, 228 7; III 157 3; Archiepiscopus: II 54 11, 76 20; Archiepiscopus: II 318 8, 12, 34, 319 20 (vedi anche: Riario Salvati Francesco); Dominus: v. Sfortia Constantius; portus: I 68 31, 91 10, 12, 275 19; Studium: II 159 8; territorium: II 341 23; III 42 6.
- PISANELLUS THOMAS: III 233 15.
- PISANIS CHRISTOFORUS de: III 23 7.
- PISAURO de: v. Bernardinus, Cesar, Jacobus Metellus.
- PISARUM (Pesaro): I 23 39, 106 18, 24, 297 31; II 123 22; III 42 4, 45 18, 47 17, 48 16, 50 12, 51 7, 59 27, 64 23, 27, 65 19, 70 13, 16, 25, 71 30, 104 17, 127 28, 146 24, 167 1, 173 21; status: III 59 27, 127 28.
- PISCHAROLO de: v. Alexander, Grecinus, Jacobus.
- PISCHAROLUM: II 161 19.
- PISCINUS BARTHOLOMEUS, nuncupatus Tonsus, de Florentiola: II 258 15.
- PISIS ZACHARIA de, orator Marchionis Mantue: I XVI, 9 24, 20 26; II 194 14, 196 5, 222 29, 223 4, 6, 9, 10, 228 27, 29, 230 6, 235 31, 261 33, 268 11, 342 2, 352 16, 354 18, 355 5, 24; III 9 14, 18 7, 44 2, 45 30, 69 9, 19, 109 24, 117 19, 143 1, 9, 154 1, 4, 156 15, 17, 157 9, 15, 212 1.
- PISONCINO THOMAS de: II 71 12.
- PISSINA PAULINUS de: III 197 15.
- PISSOGNO THOMASINO de: II 77 2 (vedi anche: Pisoncino Thomas de).
- PISTORIA: III 169 35.
- PISTORIA de: v. Johannes, Marchus.
- PISTORIUM (Pistoia): I 179 1, 269 16; II 267 18; III 90 25.

PITHOCHUS FRANCISCUS, molinarius:
I 210 19, 21, 212 11, 12, 216 3, 5, 288 10,
309 27.

PIUS II: v. Piccolomini Enea Silvio.

PIUS III: v. Piccolomini Todeschini
Franciscus.

PIZAMATIS METELLUS de: III 20 36.

PIZLEONE (Pizighettone): II 56 1; III 105 3,
212 4; Commissarius: II 56 1 (vedi an-
che: Porro Julianus); Communitas: III
212 4.

PIZONIBUS de, ALOYSIUS: II 259 3, 5,
277 13; fratres: III 58 10, 14; GABRIEL:
II 259 3, 5, 277 13; III 58 10.

PIZONUS AMBROSIIUS, orator. Collegii
Papie: II 261 41; III 170 27 (vedi anche:
Oppozunus).

PLACENTIA (Piacenza): I XXVI, XXIX,
XXXVII, 33 28, 38 3, 40 8, 55 4, 63 3, 69 37,
70 21, 86 17, 18, 96 27, 31, 97 3, 114 15,
117 28, 29, 122 21, 24, 123 7, 132 1, 134 3, 7,
137 10, 12, 16, 139 4, 140 16, 141 16, 142 9,
13, 149 33, 158 16, 170 20, 177 14, 187 7,
204 22, 206 35, 217 18, 19, 226 16, 227 19,
38, 228 14, 229 2, 243 7, 245 13, 257 17,
270 14, 274 15, 279 27, 280 1, 286 19, 289 12
295 10; II 10 1, 9, 21 33, 22 30, 31, 23 5, 9, 32
26 25, 32, 32 18, 20, 22, 33 6, 8, 42 10, 58 18,
63 34, 74 8, 12, 14, 76 4, 6, 79 4, 81 12, 84
13, 22, 24, 29, 88 20, 91 21, 22, 94 23, 24, 100
27, 33, 101 18, 103 14, 104 19, 22, 106 8,
107 27, 111 28, 119 29, 125 21, 127 32, 129
16, 17, 18, 134 23, 141 2, 3, 147 1, 149 5,
160 18, 20, 21, 165 14, 18, 21, 166 25, 26, 169
11, 171 21, 175 9, 178 23, 181 27, 188 6,
199 23, 24, 247 14, 31, 250 26, 254 16, 256
10, 12, 257 35, 259 33, 261 16, 19, 28, 266 17,
268 32, 269 18, 273 14, 281 1, 283 7, 284
12, 286 17, 18, 293 20, 294 29, 295 2, 8, 304
5, 8, 310 25, 327 16, 344 27; III 9 21, 10 21,
19 27, 32 21, 44 31, 45 2, 3, 49 7, 62 31,
69 8, 70 33, 74 11, 75 13, 82 14, 89 31,

116 31, 119 19, 124 10, 11, 12, 20, 125 12, 13,
128 6, 7, 134 22, 23, 138 24, 145 4, 8, 10,
179 19, 184 14, 197 30, 209 18, 215 9, 10,
223 15, 225 23, 24, 235 24, 237 29, 238 5,
239 34; Abbas salis: I XXXVII, 33 28,
134 3; Abbas Sancti Martini: II 134 24;
Abbas Sancti Savini: I 86 17, 123 9;
Abbatia Clarevallis: III 209 17, 18, 21,
225 23; Abbatisa Monialium Sancte
Franche: II 149 6, 181 31; ager: II 154
27, 258 17, 262 23, 268 13, 26, 280 9; III
9 30, 24 23, 44 33, 66 13, 77 31, 249 18;
Antiani: II 129 18, 175 10, 295 1; arx
Sancti Antolini: II 104 22; arx Sancti
Antonini: I 228 16; Bulla: III 124 9, 13;
cancellarius Comunitatis: v. Dordus
Aloysius; Capitaneatus: I 227 24; III
82 17; Capitaneus cittadelle: II 104 22,
256 10; Capitaneus devetus: I 70 21,
177 14; II 25 16, 19, 103 14, 304 8 (vedi
anche: Becharia Hieronimus de, Fer-
rufino Franciscus, Gavatus Serafynus,
Vistarinus Bartholomeus); clerus: I 123
7; Commissarii salis: I 134 3; Commis-
sarius: I 63 3, 117 29, 132 2, 243 7; II
26 25, 26, 28, 32, 33, 32 22, 33 7, 58 18, 79 4,
81 12, 84 13, 24, 25, 29, 91 20, 22, 104 19, 107
28, 29, 30, 119 28, 125 21, 129 17, 160 20, 21,
165 21, 169 11, 175 10, 199 23, 27, 247 14,
31, 253 28, 261 28, 273 13, 283 7, 9, 295 1,
310 25, 327 15, 18, 19; III 10 21, 23 21, 30
16, 44 31, 45 2, 69 8, 75 13, 113 5, 7, 116
31, 119 18, 19, 134 21, 145 8, 179 19, 184
13, 237 29, 238 5 (vedi anche: Arcim-
boldus Guidonus Antonius, Lampu-
gnano Princivallus, Maletta Franciscus);
Commissarius super taxis: II 280 9;
Communitas: I 134 6, 137 12, 140 16,
204 22, 228 14; II 21 37, 32 20, 21, 106 8,
160 18, 171 21, 266 17, 286 18, 21, 344 27,
29, 31, 345 2, 5; Communitas Sancti Pau-
li: II 199 25; comestabilis Porte Sancti

Lazari: v. La Stapha Bartholomeus; consortes nobiles (La Mota): II 293 20, 295 5; datarii: II 263 29; datarii merchantie et statere: II 304 5, 8; datium: III 128 6; dacium bulli: II 76 4; Devetus: I 70 21; Diocesis: II 135 7, 8, 293 20; Ecclesia: II 147 1; Episcopatus: II 74 14; III 89 31; 239 34; Episcopus: I 123 10, 245 13; II 74 8, 100 22, 104 22, 163 26, 165 18, 263 28, 295 8; III 113 3, 4, 138 24; fictum salis: I 96 26; hebrei: I 117 28, 122 24, 217 18; II 21 36, 23 6, 32 18, 23, 40, 48 35, 63 34, 81 19, 94 1, 4, 106 8, 127 32, 165 13; Hospitale Sancti Lazari: II 199 23; III 195 28, 29; iconomus: II 134 33, 149 7; iconomus Abatie Clarevallis: III 209 17 (vedi anche: Paulus da Soncino); Magistri et Commissarii salis: I xxxvii; Ministri infirmorum Hospitalis Sancti Lazari: II 199 22; III 195 28; moniales Monasterii Sancte Franche, Ordinis Cistercensis: II 134 23, 149 5, 8; Officiales: II 74 12, 111 28; Officiales bullettarum: II 125 21; Officiales super taxis: III 44 33; Officium super taxis: III 82 14, 17; oratores Communitatis: II 344 27, 32 (vedi inoltre: Arcellis Leo, Balestratus Antonius, Ciresia Marchus, Scottus Georgius); Porta Sancti Lazari: I 265 26; portus: III 215 10; Potestaria: I 70 21, 227 19; Potestas: II 22 31, 81 12, 84 22, 25, 26, 91 21, 100 27, 28, 107 27, 29, 141 2, 166 25, 247 31, 273 14, 281 1, 283 7, 9; III 124 20, 134 23, 184 14, 238 5 (vedi anche: Becharia Hieronimus de); preceptoria Sancti Antonii: II 250 27, 259 33; Prepositus et canonici Ecclesie: II 147 1; Prior Sancte Marie Camplimoli: I 226 16; Referendarius: I 117 29, 139 4, 142 10, 187 7, 9, 10, 228 17, 27; II 166 26, 264 1, 267 27, 268 32, 286 17, 294 29, 295 1; III 124 12, 145 10, 197 30, 215

8, 11 (vedi anche: Jacobo de Abiate, Madregnano Jacobus de); Referendarius salis: I 96 33; Sancta Franca, Monasterium: II 181 32; Sanctus Imentus: II 74 10, 14, 100 23, 26; III 113 2; Sanctus Paulus: II 199 25; Sanctus Savinus: I 86 17; squadra Fontana: II 55 4, 5, 132 1, 2, 3, 243 6; squadra Fulgosa: I 132 1, 243 6; statera: III 128 7; Statuta pallavicinia: I xxiv; territorium: I 62 22, 206 5, 273 2; II 22 14, 25 16; Vicarius Episcopi: I 123 7; Vicarius Potestatis: I 117 29; II 10 9, 23 5, 253 28 (vedi anche: Johannes Baptista).

PLACENTIA de: v. Angela, Antonietus, Julius.

PLACENTINI quidam: II 89 7, 100 23, 227 30.

PLACENTINUS de CASATE, ducalis armorum familiaris: III 113 1, 3, 8.

PLACIDUS, Abbas Clarevallis: I 158 22.

PLATEA, domus: I 269 27.

PLATEA GASPARE de: II 113 3.

PLATINUS: II 299 16, 17, 18.

PLATIS GALDINUS de: II 273 9.

PLATTANO (Piattoni), illi de (Burgi Vallis Tarri): II 236 10, 254 12.

PLATUS ANTONIUS: III 11 4, 36 7; JACOBUS: III 208 30, 209 3, 220 23, 25, 26; LEONARDUS, ordinarius Ecclesie Maioris: II 266 29, 271 30; PLATINUS frater Theodori: II 329 6; THEODORUS: I 230 17; II 329 5, 6 (vedi anche: Piattis).

PLAZA GASPARE: III 21 36; JACOBUS: I 14 26; III 200 22.

PLINIUS, vallis: III 225 2.

PLUMBINUM (Plombinum, Piombino): I 36 19, 21, 22, 33, 102 10, 104 7, 19, 24, 25, 27, 105 3, 34, 118 21, 119 1, 5, 10, 15, 18, 32, 34, 120 14, 17, 286 15, 293 34, 35; Domini: v. Applanus.

PLUMBO BERNABEUS de: III 22 31.

PLURIUM: III 131 4, 160 14, 180 20, 21, 22, 233 26; Potestas: III 180 21, 24, 233 26 (vedi anche: Nave Dionisius de).
 POETIS (Poeta) ALEXANDER de, orator bononiensis: II 11 27, 34 22, 25, 37 11, 28, 32, 38, 38 3, 6, 37, 40 22, 53 3, 5.
 POITIERS: I XXVIII.
 POLEDRUS JOHANNINUS, nauta laudensis: I 146 23, 149 27.
 POLEXINE (Polesine): I 163 7.
 POLIANO STEPHANUS de, frater: III 203 14.
 POLIGNANUM: III 261 14, 18, 19.
 POMATE de: v. Laurentius.
 POMBIA (Perombia): I 34 19, 27, 30, 38, 39, 35 1; Potestas: v. Leonardis Petrus de.
 POMBIA de: v. Baptista de Galeazzo.
 PONCINUS: I 85 8.
 PONSNURE (Pontenure): I 179 23, 187 6.
 PONS VALLIS TELLINE: II 314 1.
 PONTE: III 96 6, 172 19.
 PONTE ille de: III 47 2; JACOBUS: I 26 20, 44 13; PAULINUS: I 267 28; II 255 21, 23.
 PONTECORVUM: II 114 16; Communitas: II 114 16.
 PONTEVICO de, BARTHOLOMEUS, pater Bernardi: II 290 27, 299 11; III 126 27; BERNARDUS, filius: II 290 30.
 Pontifex: III 262 25 (vedi anche: Sixtus IV Della Rovere); castra: II 197 24; Consilium: II 354 11.
 PONTITA (Pontida): II 285 5; Prioratus: II 285 4.
 PONTREMOLUM (Pontremulum, Pontremoli): I 39 34, 41 30, 139 25, 157 26, 159 27, 30, 182 23, 184 3, 198 16, 239 20; II 12 3, 46 7, 10, 13, 14, 48 33, 63 29, 64 35, 36, 70 38, 90 2, 128 17, 138 7, 143 6, 144 11, 198 29, 250 8, 359 22, 31, 360 1; III 27 22, 61 25, 72 18, 22, 75 14, 105 29, 109 4, 110 37, 111 1, 4, 6, 11, 12, 13, 14, 16, 127 16, 17, 22, 160 18, 182 32, 225 24, 227 16; Ambaxa-

tores: I 157 26; III 109 4; Commissarii: I XXII, 41 30, 157 27, 159 32, 239 20; II 12 39, 46 7, 10, 13, 48 33, 63 29, 90 2, 138 7, 198 30, 250 8, 360 1; III 72 18, 75 14, 105 29, 31, 106 2, 6, 111 1, 6, 11, 127 16 (vedi anche: Colletta Baptista, Collis Borinus de); Comune: III 111 4, 12; Communitas: I 139 25; III 127 16, 22; Consilium generale: III 111 7; oratores: I 159 27 (vedi anche: Marassinus Stephanus, Tovaliis de Leonardus); Statuta: I 157 28, 159 32.
 Pontremulenses: III 110 98.
 PONTREMULO de: v. Serattus.
 PONZANA GALEAZ de, terdonensis et frater: III 199 24, 26, 31.
 PONZANUM terra: III 229 8, 11.
 PONZONIBUS de, OCTOMAUROS, filius Poncini: II 348 21; 351 9; PONCINUS, Commissarius Papie: I 185 1, 33; II 109 34, 144 20, 24, 170 17, 348 19, 351 10.
 PONZONUS CHRISTOFORUS: II 323 18; COSMO, miles: II 273 6; PAGANUS: I 164 22.
 PORCENO de, CHRISTOFORUS: III 326 4; MELCHION: III 226 4.
 PORETTA, balnea: III 246 5.
 PORETTI, fratres: II 162 27.
 PORONUS PETRUS: II 162 26.
 PORRIS illi de: I 171 26; III 140 4; BRUNORA, vidua: II 297 9.
 PORRO JULIANUS, Commissarius Pizleonis: II 56 1, 33.
 PORRUS ANTONIUS: I 238 17, 19; III 126 3, 5, 7; BARTHOLOMEUS: I 152 30; BERNARDINUS: I 36 26; CANDIDUS: II 91 9; III 246 13; STEPHANUS: III 216 1.
 PORTA: v. Mediolanum, Parma.
 PORTIGLIONE: I 104 30, 119 14.
 PORTINARI familia, agenti medicei: II 29 36.
 PORTINARIUS (Portenarius) ACCIARI-

- TUS (Accerritus, Azzaritus), agente medico: II 114, 29²⁵, 36, 324, 1137, 11, 15833, 17429, 19114, 2552; III 6332; PIGELLUS, agente medico: I 26611, 32; THOMAS, agente medico: II 2926, 36, 322, 6, 16015, 17431, 19115, 2552.
- PORTUS VENERIS (Portovenere): I 26716; castellanus: v. Raymondii.
- POSCHIAVO: III 4730, 15419.
- Potentatus: I XLI, II, 25010, 29324; II 8321, 22423, 25320, 2581, 2602, 31718, 31915, 32018, 3221, 9, 19, 35330; III 2311, 10612; Italie: I XXXVI, 1023, 1112, 7931, 1535; Lige: III 2427.
- Potenze Estere: I XLI.
- Potestaria: v. Assaronum, Belinzona, Bussetum, Casale, Clavena, Laude, Morbegnum, Mortarium, Novaria, Placentia, Siccida Vallis, Tilium, Vairisium, Vuad.
- Potestas: I XX (vedi anche: Albengha, Alexandria, Anonum, Arena, Belanum, Bergomum, Blandrate, Borgonium, Boschum, Burgus S. Domini, Burmius, Bussetum, Campi, Casale, Casale Maium, Castellatium, Castilionum, Castrum Arquatum, Castrumleone, Castrumnovum in Therdonensi, Castrum S. Johannis, Clastigium, Clavena, Colurnum, Commum, Crema, Cremona, Cugnolum, Domusossula, Florenzola, Gabalotum, Galarate, Gambolate, Gavium, Gemum, Janua, Laude, Luca, Mandellum, Modoetia, Monsclarum, Morbegnum, Mortarium, Novae, Novaria, Olegium, Pandinum, Papia, Parma, Placentia, Plurium, Pombia, Ricenoldum, Roxate, Sallae, Sanctus Columbanus, Saxina Vallis, Scuranum, Stagnum, Therdona, Tiranum, Tizanum, Trahona, Trivillium, Trivolum, Turricellae, Urenum, Uvada, Vairisium, Valentia, Viadana, Viglevanum).
- POZOLUM feudum: II 11933, 2924.
- POZOLUM FORMIGARIUM: II 17212, 14.
- PRADESOTTUS NICOLAUS, presbyter papiensis: II 13527.
- PRANDOCHUS parmensis: II 23133.
- PRANGARIUM arx: II 35931; castellanus arcis: II 35931, 36, 3604.
- PRATESI ALESSANDRO: I XII.
- praticha: v. Neapolis, Janua.
- PRATO de, GASPARE: I 2336; FRANCISCUS: III 19736; JOHANNES: I 4213.
- PRATUM (Prato): I 1792.
- Preceptoria: v. Placentia, Mediolanum.
- PRECIPIANUM, abatia: II 23924.
- PREMINAGUM (Preminago): I 911, 2.
- PRENDIO: I 1529.
- Prepositus: v. Assio, Bremide, Bussetum, Locarno, Mediolanum.
- Presbyter: v. Janua, Modoetia, Tromello.
- Presbyter adversarius Vicecomitis Francisci: II 22817, 18.
- Presbyter pro illis de La Pergula: III 5821.
- PRESENDA THOMAS, Consul Lombardorum Janue: II 7533; III 119, 3629.
- Presidenti del Senato: I XI (vedi anche: Laude).
- PRESTINO LUCIA, de Varesio: II 6527, 6728.
- PREZANUS GUILIELMUS, causidicus cremonensis: I 22913.
- Principes: I 18210; II 31531, 31619, 24, 31717, 32120, 3221, 9; III 2311; catholici: II 32025; christiani: II 32042, 32117, 32, 39, 32219; confederati: I 2016; II 32018; nostri: I XXII (vedi anche: Sfortia).
- PRINCIVALLIS eques hierosolomitano: I 26713.

- PRINCIVALLUS de LIGNANO: III 10
37, 34¹⁰.
Prioratus: v. Cremona, Mediolanum.
PRITORIUM PISTORIENSE: I 179¹.
Prothonotariatus: I 94¹¹.
PROVANA: III 26¹⁰.
PROVANIS, illi de: II 144⁷.
PROVANUS ODDO, orator marchionis
Montisferrati: II 144⁵, 145¹².
PROVENZA: I 105³⁵; II 184³²; III 121³⁵.
PUCHIER JOHANNES, secretarius regis
Francorum: I 252⁵, 258¹⁷, 260²⁸, 264¹.
PULCIFERA: II 222⁶.
PULCIFERI: II 157²⁴.
PULLAROLUS ANGELUS: II 123³¹.
PULLIS ANTONIUS de: III 20³³.
PULTRONIBUS BARTHOLINUS de: I
283¹².
PUNILIUM: II 66²³.
PUSTERLA de JACOMELLUS: II 279²⁸;
III 11⁷; JOHANNES ANTONIUS: III 99²⁷;
JOHANNES PETRUS: III 99, 17¹⁰; HER-
RIGUS: III 150²⁸; PETRUS senator: I
XV, XVII, XVIII, XXV, 3²⁵, 9⁸, 10⁶, 12
5; II 342¹⁹, 343⁸; III 150²⁸.
PUTEO de, BARTHOLOMEUS, cremonen-
sis: II: 9¹⁹, 20¹⁰, 245¹⁹; FRANCISCUS: II
20¹¹; JACOBUS: II 117¹⁸, 20; ROMERIUS:
II 71⁵, 76³², 99⁴¹.
PUTEOBONELLUS de, ANTONIUS: II
173¹⁶, 177¹⁵, 21, 24; JOHANNES ANTO-
NIUS: I 182³²; FRANCISCUS, Rationator:
I 130²⁹, 186¹.
PUTEULANUS FRANCISCUS, poeta par-
mensis: I 38⁷, 12, 205²⁷, 223³².
PUZEVRASCHI: II 177¹³.
PYLATUS de LAUDE: I 65¹⁴, 17.
- QUADRIO, fratres de Ponte, nobiles: III
35³², 172¹⁹; ALOYSIUS de Ponte: III
96⁵; SORTUS de Ponte: III 172¹⁹.
- QUARANTENEIS de SISSA: v. Gua-
rantencis.
QUARTARIIS BAPTISTA de: II 109
30, 33.
QUARTAZOLUM: I 159⁸; Abbas: v. Fran-
ciscus de Suico.
QUATROCASIS JOHANNINUS de, agri-
cola: III 234⁶.
Quatuor Marie: v. Mediolanum.
Querela: I XXXVI, XXXVII.
QUIDO de CREMA: II 133², 137³¹.
QUINTO PEROLO de: II 86¹⁸.
QUIRICUS JOHANNES: III 204²⁶.
- RABIA ANTONIUS de: II 347¹⁹; III 98²⁶,
101⁷.
RABOZO (Rabocio) ANTONIUS de: I
146¹³, 14, 159²², 23, 26.
RACANATI (Recanati): I 289¹⁰.
RADINUS DANIEL, appellatus Todisco:
III 239³¹.
RAFFAELE de VICOMERCATO: I XIII.
RAGONIS JOHANNES, de Boscho: II
161¹⁵.
RAMONT, Dominus: v. Sabaudia Giaco-
mo; orator: v. Tavaxe Johannes.
RANE MICHAEL, frater: I 293¹.
RANGONIBUS HUGOLINUS de: III 20³⁴.
RAPALLUM: II 151²⁵.
RAPASGRUL: II 212²⁸.
RAPIS PAULUS de: III 212⁵.
Rationator: v. Mediolanum.
Rationatores: v. Cremona, Mediolanum,
Parma.
RATTUS GALEACIUS: II 87¹¹, 121²⁸.
RAU TURRINUS: I 285²².
RAUDE (Rho): I 114¹⁵, 117³¹, 122²⁷,
132³¹, 133¹¹, 150⁹; II 13⁵, 48¹²; III
128³.
RAUDE de, ALEXANDER, Consiliarius
Justitie: I 114¹⁵, 117³¹, 122²⁷, 132³¹,
133¹⁰, 274¹⁹, 282²⁶; II 55³², 57⁴, 60

- 23, 84 17, 35, 108 14, 109 8, 114 2, 35, 122 30, 127 26, 252 30, 266 31, 267 1, 270 2, 271 32, 272 2, 285 31; III 40 22, 107 4, 140 1, 9, 14, 167 17, 255 7, 9, 257 33; illi nobiles: II 13 5, 48 12; III 40 22, 71 11, 190 23, 255 9.
- RAVASCHERIUS (Ravasgherius) LEONARDUS, nuncius Baptiste de Campofregosio: I 47 25, 86 8, 94 21; II 187 31, 339 6, 9, 340 31, 341 4, 12, 344 1; PAULUS, nuncius Baptiste de Campofregoso: II 218 30.
- RAVENNA: I 73 24, 92 31; II 172 3, 356 20.
- RAVENNA de: v. Johannes.
- RAVORITE BLAXIUS de: I 88 27, 29.
- RAYMONDII, castellani Portus Veneris: I 26 16.
- RAYNALDUS, alamanus stafferius Sue Celsitudinis: I 144 19, 147 23; II 166 7.
- REATE, arx: III 87 32, 108 27, 109 2, 120 15; custos: v. Baptista de Binascho; ferraria: III 109 1 (vedi anche: Laurentius de).
- REBUCCO GIOVANNI ANTONIO: I XXIV.
- Recomandati: I XIV.
- Rectores: v. Bergomum, Brixia, Crema, Papia.
- REDOBOVE: II 120 19.
- Refferendari: I XIII (vedi anche: Mediolanum).
- Refferendarius: v. Alexandria, Comum, Cremona, Derthona, Laude, Novaria, Papia, Placentia.
- REGACIUS PETRUS de Valle Sesie, nuncius Antoniotti Malaspine: II 197 17.
- Reges: II 311 18, 316 19, 317 17, 321 17, 32, 40.
- reggenza: I XXII, XXIII, XXV, XXVII, XXVIII.
- REGIS (REGIBUS) JOHANNES BARTHOLOMEUS de: II 33 2, 60 5, 62 20, 22, 23, 75 5, 7.
- Registratores: I XXXI, XXXIX, L, LI.
- registri: I XXXIX, XLI, XLII, XLIII, XLIV, XLV, XLVI, XLIX, L; ducali: I XLI; delle Missive: I XLII.
- registro mutilo: I XXIX.
- REGIUM (Reggio Emilia): I 42 33; II 97 19, 20; III 73 5, 75 18, 88 18; territorium reginum: III 73 5, 14.
- REGNA de, CHRISTOFORUS: III 80 21, 84 26, 90 16; FRANCISCUS: III 84 26; JACOBUS, aurifex mediolanensis: III 139 32; LANZELLOTTUS: v. Regnis; PETRUS: II 13 7, 48 27, 289 11.
- REGNIS de, AMBROSIUS: II 121 3; JOHANNES JACOBUS: III 80 22, 84 28, 90 12, 22; LANZELLOTTUS: III 84 26, 232 31, 233 3.
- regolamento ducale: I XIV.
- Regulatores: v. Mediolanum.
- relatio: I XXXVII.
- Religio Christi: II 316 37.
- RENATHUS ANJOU: v. Anjou.
- RENATHUS II ANJOU: v. Anjou.
- RENCINE, assedio di: II 180 35.
- Repubblica Ambrosiana: I XIII; II 274 38 (vedi anche: Ambrosiana).
- Respublica Christiana: II 317 2, 321 28.
- RESTA AMADEUS, mercator: I 23 27; GALLUS, mercator: I 23 27, 24 1; JOHANNES ANTONIUS, mercator: I 23 27, 36; OMODEUS: I 23 36.
- RESTORELLUS, corsus, in serviciis ducalibus: II 275 24.
- Rex: v. Austria, Castiglia, Francia, Hungaria, Neapolis, Sicilia.
- REZINOLDUM (Ricenoldum, Rizenoldum): v. Ricenoldum.
- RHODUS (Rodi): I 285 8; 291 15; Magnus Magister Rhodi: v. Aubusson Petrus de.
- RIARIO de, CLARA: I 175 20; HIERONYMUS, comes, nepos Sixti IV: I

- XXXVI, IO 24, 27, II 22, 26, 34, 37, 40 22, 29, 73 20, 21, 145 20, 36, 175 19, 194 4, 199 17, 231 16; II 13 13, 43 9, 47 5, 49 35, 50 1, 3, 68 9, 109 18, 19, 21, 23, 26, 39, 115 21, 24, 25, 28, 116 3, 10, 11, 27, 32, 33, 35, 117 2, 4, 6, 9, 170 33, 34, 171 1, 4, 188 7, 189 14, 16, 18, 19, 27, 32, 34, 264 4, 318 1, 7, 8, 319 34, 320 12, 13; III 50 4, 51 26, 53 24, 62 28, 29, 63 1, 80 18, 95 24, 99 15, 18, 265 4; HIERONYMUS, cancellarius comitis Hieronimi: v. Michael ser; PETRUS, cardinalis S. Sixti, frater: II 50 1, 35.
- RIARIO SALVATI FRANCISCUS, Archiepiscopus Pisarum: II 50 2, 34, 318 8, 10, 34, 319 20, 28, 29.
- RIARIO SANSONI RAPHAEL, cardinalis S. Georgii, nepos: II 50 1, 33, 134 29, 35, 188 7, 318 6, 33, 319 12, 13, 15, 31; III 62 31.
- ribelles: I xxii.
- RICARDUS HIERONYMUS: I 244 32.
- RICCARDUS de CUSANO, advocatus Conradi de La Mola: II 144 33, 152 21.
- RICCI CARLO: I xxvii.
- RICENOLDUM (Rezinoldum, Rizenoldum) sive ROCHA BIANCA: II 205 13, 16, 18, 206 31, 35; Consul: II 205 23; Potestas: II 205 22, 24.
- RICHAVO (Ricavo): v. Cenni Orpheus de.
- RICIARDUS, in caede principis Galeaz: II 12 30; quidam: II 45 1; squadrero provisionatorum Janue: II 73 32.
- RICIUS (Ritius) FRANCISCUS: v. Ritius.
- RICORDATIS GULIELMINUS de: III 22 11.
- RIGHETTUS da MILANO: III 31 24.
- RIMINI: v. Ariminum.
- RIPA de, ARASMINUS: II 356 12, 15; BASSAR, orator comensis: II 335 12; NICOLOSINUS: III 31 9.
- RIPALTA PETRUS de: III 89 30, 98 29.
- RIPARIIS JOHANNES BAPTISTA, orator Cremonae: II 265 1; JOHANNES MARIA de Cremona: III 119 21.
- RIPPA de, ARASMUS: I 221 35; ARASMUS de Monte Brianche: II 215 20, 23, 24, 26, 27, 30; CHRISTOFORUS: III 231 9, 11, 244 6, 248 6; FRANCISCUS, castellanus Clavene, quondam Castri Curte Corsice: III 189 1, 36; HIERONYMUS: III 206 18, 214 16; JACOBUS, castellanus Clavene: III 189 36; JOHANNES AMBROSIVS: I 188 5, 30.
- RIPPA, arx Placentie: II 135 11.
- RITIIS GERARDUS de: III 22 33.
- RITIUS FRANCISCUS, Cancellarius ducalis: I xv, xxxii, xxxiii, xxxix, xlii, xliii, xlix, l, 3 14, 4 20, 7 23, 18 5, 20 35, 21 18, 26, 24 25, 27 9, 33, 28 34, 29 17, 30 11, 25, 26, 33 18, 37 12, 31, 39 27, 41 22, 43 10, 44 7, 46 31, 48 13, 49 12, 50 28, 52 12, 53 9, 54 14, 55 21, 57 14, 59 27, 60 22, 61 15, 62 6, 63 27, 64 25, 66 5, 27, 67 7, 68 5, 23, 70 19, 71 14, 34, 73 6, 74 14, 75 9, 26, 76 27, 77 23, 78 34, 79 14, 80 31, 81 22, 82 14, 84 5, 33, 90 24, 92 8, 23, 93 16, 95 17, 96 26, 97 36, 98 30, 100 19, 102 26, 105 29, 107 6, 31, 109 21, 110 19, 117 7, 32, 112 38, 113 23, 114 8, 29, 115 39, 117 2, 26, 34, 118 7, 37, 121 8, 30, 123 25, 124 11, 125 6, 126 32, 127 19, 129 30, 132 19, 133 9, 134 14, 136 17, 137 32, 140 7, 141 32, 142 31, 143 32, 144 15, 146 11, 148 6, 149 8, 26, 150 29, 152 25, 153 29, 154 14, 157 13, 160 29, 161 30, 163 35, 165 4, 193 13, 195 16, 206 21, 208 7, 209 28, 215 32, 36, 217 6, 34, 219 13, 222 18, 223 5, 224 18, 225 28, 227 5, 228 30, 229 25, 230 33, 233 32, 234 34, 235 31, 236 34, 237 31, 239 5, 240 29, 241 32, 242 25, 243 33, 247 4, 248 7, 36, 250 7, 35, 252 17, 257 31, 263 23, 265 6, 266 30, 269 11, 270 12, 272 30, 273 32, 275 6, 277 13, 279 14, 284 2, 288 31, 289 26, 291 6, 292 19, 35, 36, 294 38, 303 4, 20; II 17 12, 18 11,

19 28, 20 23, 22 13, 23 26, 25 6, 32, 27 15, 28 12, 29 15, 31 7, 26, 33 29, 34 17, 35 27, 36 13, 37 6, 39 13, 40 21, 41 14, 42 38, 43 26, 44 30, 46 29, 47 18, 49 12, 50 24, 52 34, 53 34, 54 27, 56 19, 60 19, 61 31, 62 27, 28, 64 14, 66 21, 68 5, 34, 69 16, 72 11, 73 6, 31, 75 20, 77 18, 78 12, 31, 79 20, 36, 80 26, 82 5, 85 28, 32, 33, 86 3, 88 11, 92 6, 93 13, 94 21, 98 6, 101 10, 102 6, 28, 104 21, 106 36, 108 12, 35, 113 32, 114 34, 119 11, 121 26, 122 7, 14, 123 16, 124 11, 125 6, 34, 128 11, 130 21, 131 32, 134 22, 137 15, 142 6, 143 35, 145 9, 146 11, 148 4, 28, 151 24, 152 10, 155 12, 35, 156 33, 157 20, 159 20, 164 6, 166 6, 12, 168 11, 169 10, 172 36, 174 28, 175 34, 179 6, 180 5, 31, 181 6, 183 17, 185 5, 186 6, 29, 188 25, 191 32, 194 30, 198 19, 200 11, 201 31, 202 28, 203 3, 204 17, 207 32, 208 11, 209 26, 211 4, 22, 212 9, 215 13, 216 24, 218 9, 29, 220 28, 221 24, 222 28, 224 31, 225 13, 226 9, 32, 227 24, 230 35, 232 16, 235 4, 30, 236 35, 237 19, 238 4, 24, 239 18, 240 32, 243 13, 245 30, 248 12, 24, 249 33, 250 25, 251 13, 252 24, 254 4, 27, 255 20, 256 27, 257 16, 258 14, 259 21, 260 30, 262 19, 263 27, 264 30, 266 5, 267 12, 268 10, 269 11, 28, 270 15, 271 10, 26, 274 5, 275 23, 276 12, 31, 277 36, 278 1, 27, 279 10, 280 35, 282 5, 283 4, 285 26, 287 14, 36, 289 10, 290 26, 292 3, 294 15, 295 13, 296 21, 299 10, 300 25, 305 18, 306 16, 308 11, 309 6, 312 10, 313 5, 322 26, 323 27, 324 11, 24, 325 17, 32, 328 10, 329 3, 331 24, 332 30, 334 5, 336 11, 337 25, 339 5, 342 35, 344 26, 346 13, 347 38, 348 34, 350 12, 353 26; III 15 17, 16 13, 17 30, 18 31, 20 7, 24 5, 26 29, 28 10, 29 28, 30 15, 32 26, 38 14, 41 37, 43 8, 44 29, 46 28, 47 21, 48 13, 50 31, 54 28, 55 40, 57 22, 59 18, 64 20, 67 6, 69 30, 77 28, 79 17, 81 16, 83 29, 30, 86 15, 87 27, 89 14, 91 13, 92 20, 95 14, 97 15, 99 6, 100 36, 102 15, 104 6,

109 20, 110 36, 114 15, 116 30, 117 17, 29, 119 17, 127 14, 128 35, 130 29, 132 6, 21, 133 31, 136 7, 138 11, 28, 139 31, 140 23, 143 31, 144 23, 148 6, 23, 150 14, 151 28, 152 33, 153 11, 154 18, 156 32, 158 5, 33, 160 13, 161 21, 162 27, 163 36, 164 10, 16, 166 24, 168 30, 170 21, 172 5, 173 9, 26, 174 29, 175 28, 177 9, 23, 178 12, 180 13, 181 26, 184 27, 185 29, 188 22, 191 14, 19, 193 6, 194 24, 198 12, 201 7, 205 8, 22, 23, 207 30, 209 16, 210 31, 211 25, 212 19, 216 29, 217 14, 218 8, 222 6, 223 20, 227 30, 230 18, 233 6, 234 36, 239 17, 240 14, 246 3, 247 23, 248 23, 250 17 23, 251 13, 253 6, 254 27, 257 15, 259 14, 260 13, 261 35; JOHANNES JACOBUS, miles hierosolomitani: III 130 12, 14.

RIVAROLO ALOYSIUS de: I 99 9, 13.

RIVERIIS, Abbas de: I 62 22.

RIVOLTELLA (Revoltella) JACOBUS: III 75 23, 78 20.

RIXIUS JOHANNES: II 288 21.

RIZENOLDUM: v. Ricenoldum.

ROBECIO ANTONIUS (Antoninus) de: III 245 24, 25, 26.

ROBERTESCHI: I XXI, 266 15, 286 31, 289 28, 290 12; II 128 15.

ROBERTHUS de ALBANO, aucupator: II 61 32, 34, 62 1, 2, 88 32.

ROBERTIS (Roberthis, Robertus) NICOLAUS de, orator Ducis Ferrarie: I XVI, 9 23, 23 9, 14, 56 10, 67 11, 73 7, 37, 74 20, 79 22, 23, 26, 34, 92 24, 93 26, 29, 32, 177 36, 264 10, 14, 284 21; II 49 27, 60 26, 91 16, 17, 136 18, 25, 29, 34, 140 13, 15, 143 2, 4, 155 37, 177 3.

ROCHA BIANCA: v. Ricenoldum.

ROCHA BLANCA: II 125 14 (vedi anche: Turris Clara).

ROCHA GADIUM: v. Gadium.

ROCHA RUSII (Rocca di Russi): I 9 12, 30.

- ROCHA TALIATA: II 173 6, 177 19.
 ROCHETTA nobiles, de: II 173 18.
 RODA ANTONIUS de: III 76 5, 7.
 RODE da ANTONIUS: II 156 6.
 RODELLO MARTINUS: III 70 6.
 RODI: I 285 8; II 144 8, 145 14 (vedi anche: Rhodus); Magnus Magister: III 26 10, 11, 33, 27 17, 18 (vedi anche: Aubusson Petrus de).
 RODOBIO de: v. Johannes Petrus.
 RODOBIUM: III 76 14.
 RODOLFUS ANTONIUS: III 15 22; JACOBUS, pater Antonii: III 15 22.
 ROER JACOBUS ANDREAS: II 227 13.
 ROMA: I xv, xxxvii, 21 5, 8, 30 28, 31 8, 33 4, 36 24, 38 26, 39 6, 40 20, 29, 43 13, 46 6, 47 5, 51 5, 61 21, 67 16, 72 1, 73 17, 77 2, 26, 29, 86 19, 89 8, 11, 92 9, 25, 93 31, 95 21, 97 23, 99 20, 106 14, 107 30, 110 20, 23, 113 26, 114 10, 135 2, 142 2, 148 10, 153 3, 11, 155 13, 158 20, 24, 165 5, 175 39, 176 22, 178 29, 183 23, 185 6, 194 4, 195 22, 23, 199 21, 200 12, 211 26, 33, 218 4, 226 1, 229 8, 231 13, 236 3, 238 4, 248 13, 249 25, 255 33, 264 3, 274 20, 279 24, 289 15; II 10 5, 22 24, 36 19, 48 14, 53 10, 54 4, 13, 68 8, 77 19, 90 11, 94 6, 110 4, 21, 120 25, 122 8, 125 7, 128 29, 30, 134 26, 142 32, 143 5, 153 18, 163 11, 167 18, 20, 25, 27, 179 22, 184 7, 14, 192 8, 216 26, 266 33, 34, 290 9, 294 19, 301 6, 24, 353 28, 32, 354 10; III 10 18, 24 30, 29 9, 32 29, 34 6, 38 16, 21, 39 32, 47 27, 50 3, 51 26, 58 19, 62 28, 65 23, 28, 70 16, 24, 71 31, 85 26, 32, 88 5, 99 14, 17, 21, 124 17, 149 23, 154 5, 156 12, 166 26, 173 17, 182 8, 212 6, 233 14, 236 7, 266 34; Auditores Rote: III 131 18; Cardinales: I 99 20; III 70 17, 71 32, 38; Corte pontificia: I xxvii, 178 34; Curia romana: I xxii, 162 24, 26; III 40 25, 71 13, 107 8, 124 19, 131 17, 256 25, 27, 259 26; Exercitus Pontificis: II 192 11, 13, 19; Hospitale Sancti Spiritus: I 229 8; Legatus Pontificis: II 339 11, 340 11, 39; oratores Pontificis: I 72 28; oratores ad Svyceros: II 320 36; oratores ad Thurcos: II 318 25; sedes apostolica: II 316 20, 23, 319 22, 321 18, 24; status: I 92 26; successor Petri: II 321 1; Tribunale romano: I xxii; Vicarius Christi: II 321 1.
 ROMAGNA: I xiv, xxiv; II 98 19 (vedi anche: Aromandiola); res: I xxiv.
 ROMAGNANO da: v. Antonius.
 ROMAGNANUM (Romagnano): I 52 17, 153 34, 282 26, 287 25; II 42 4, 50 26, 65 15, 257 5; III 210 15; Commune: II 257 5; III 210 15.
 ROMANDIOLA: II 98 11; III 45 15, 173 22, 201 15; Domini: I 165 6; gentes: III 201 15 (vedi anche: Aromandiola e Romagna).
 ROMANENGUM: I 100 4.
 ROMANINUS: II 190 3, 4.
 ROMANIS CHRISTOPORUS de: III 21 1.
 ROMANO JOHANNES de: III 176 22, 24.
 ROMANUS PETRUS: II 126 22.
 ROMERII quidam: II 260 5.
 ROMONT: v. Rotimons.
 RONCHO IOHANNES de: III 179 28.
 RONGONUS ANTONIUS, comes, stipendiatus Roberti de Arimino: III 167 26.
 ROSATE de: v. Michele, Gregorius (Gregorius).
 ROSSANO, Principe di, cognato di re Ferrante di Napoli: III 265 34.
 ROSSETTUS BARTHOLOMEO de Antigorio: III 9 4, 15 21.
 ROSSI DI SAN SECONDO, nobile parmense: I xxiv (vedi anche: Rubéis de, Rubeus).

ROSSILIONUM (Rossiglione) :I 209 1, 35;
II 204 19; Communitas: II 204 18, 20.
ROSSO GUIDUS: III 25 22.
ROSTICHATUS JACOMINUS: III 31 21.
ROTALUS GANASSINUS: I 161 10.
ROTHOMAGENSIS, Cardinalis: I 46 6.
ROTIMONS (Romont): I 193 19, 36.
ROTUS GALEACIUS: II 160 17.
ROVERE JULIANUS della, (Giulio II),
cardinalis S. Petri ad Vincula: I 289
10, 35; II 182 6, 32 (vedi anche Sixtus IV).
ROVEREDUM (Roveredo, Grigioni): III
43 26.
ROVIDI ALEXANDER de, consiliarius du-
calis: II 42 9.
ROXATE (Rosate): III 84 30 Potestas: III
84 32 (vedi anche: Rosate de).
ROXINO (Russino) ANGELUS: III 161 6,
216 5, 8; PINUS de, filius Angeli: III
216 8.
ROZA GEORGIUS: I 187 1; IRIUS: I 187 1.
ROZASCHO ANTONIUS de, cancella-
rius ducalis: II 291 7, 297 26.
RUBEI: I 305 28; II 36 23, 286 28.
RUBEIS de, ABATE: I 25 15; ALOYSIUS:
I 122 8, 9; AUGUSTINUS (priere del Con-
siglio Secreto): I xv, xvii, xviii, xxx,
3 28, 10 8, 32 3, 53 2, 151 30, 172 27, 186
10, 260 6, 11, 276 24, 28, 277 17; II 18 15, 52
17, 19, 188 29, 189 6, 225 19, 252 26, 325 2,
342 20, 343 6; III 36 25, 52 1, 91 31, 93 5,
106 27, 171 7, 206 27, 212 23; GANDUL-
PHUS: I 157 10, 31; GUIDONUS (Rubeus),
ductor, filius Petri Marie: I, 296 15, 16,
36; III 72 17, 25, 32, 100 15, 16, 20, 105 30,
106 5, 227 16; JACOBUS, filius Petri Ma-
rie: III 111 34, 36; JOHANNES, filius Petri
Mariae: II 256 11; LEONETTUS: I 54 32;
PETRUS MARIA (Magnificus Rubeus)
pater Guidonis: I xviii, xix, xxvii, xxx,
12 21, 15 1, 16, 19 8, 21 12, 16, 22 5, 24 28,
26 32, 27 24, 29 9, 30 16, 35 29, 43 20, 48 4,

50 17, 51 12, 54 4, 57 30, 59 16, 60 12, 61 27,
64 17, 65 24, 125 7, 11, 16, 17, 198 6, 200 23,
211 10, 216 32, 217 25, 222 8, 29, 224 9, 226
33, 230 22, 231 26, 233 24, 235 23, 236 26,
239 9, 13, 242 16, 243 35, 247 32, 249 32,
252 7, 255 21, 256 20, 257 21, 32, 259 19,
263 13, 267 33, 272 19, 274 30, 279 4, 280
10, 21, 282 20, 284 1, 9, 291 31, 292 29,
295 30, 296 32, 297 7, 10, 299 20; II 19 19,
24 34, 27 5, 44 15, 56 3, 62 30, 77 29, 34,
87 18, 125 9, 138 32, 33, 146 31, 152 33, 201
23, 202 21, 204 10, 205 6, 14, 27, 28, 206 8,
19, 207 1, 27, 209 4, 19, 211 15, 212 3, 215 6,
216 17, 227 28, 256 9, 11, 314 4, 6, 9, 332
17, 333 21; III 28 28, 30, 72 34, 100 18, 111
34, 37, 253 29, 254 3.
RUBERIIS de, AUGUSTINUS: III 22 4;
NICOLAUS: III 22 14.
RUBEUS ALBERTINUS, de Alexandria:
III 172 25; ANTONIUS: II 94 8; VANONUS:
II 71 8, 272 33.
RUBEUS, corrierius Venetorum: II 56 30.
RUBINUS: I 259 7.
RUBINUS, factor Sfortie Ludovici: II
107 15, 109 14, 110 29, 154 3, 8.
RUDIANUM (ferreria): II 247 23.
RUDIANO de: v. Johannes Raynerius.
RUFFINUS AMBROXIUS: III 171 19.
RUFUS DOMINICUS: nuncius Bononien-
sis: II 125 20.
RUNCHO ANTONIUS ANDREAS: III 22
13.
RUS EBRARTUS de Rapasgrul, squadre-
rius: II 212 28.
RUSCHA (Ruschis, Ruschonibus) FRAN-
CISCUS: I 120 25; JOHANNES, comes: III
9 7, 16 23, 25, 74 25, 89 26, 100 9, 139 33,
140 1, 238 7, 252 10, 17, 20, 21, 23, 253 17;
PETRUS comes, frater Johannis: I 192
32, 33; II 88 26, 27, 30, 127 7, 10; III 41 3,
74 25, 89 25, 100 9, 178 15, 238 7, 9, 252
10, 17, 18, 253 17, 19.

RUSCHONIBUS, fratres de: I 103 3.
 RUSII: v. rocha.
 RUSSINO ANGELUS: v. Roxino.

SABAUDIA (Savoia): I 18 19, 24, 75 10; 99 28, 100 8, 167 33, 193 16, 270 32, 272 11, 14; II 10 36, 12 14, 26 10, 28 16, 29, 40 38, 42 1, 2, 50 25, 28, 51 8, 120 18, 22, 138 25, 29, 142 13, 14, 19, 143 11, 16, 144 25, 26, 29, 150 5, 27, 176 21, 238 12, 249 2, 324 21; III 249 21; Commissarius Ducisse: II 50 27; Consilium Ducis: III 249 22; Dominium I 60 2, 170 2, 272 14; II 28 17; Ducissa: v. Sabaudia-Valois Jolanda de; Dux: v. Sabaudia Filiberto de; nuncius Ducisse: v. Caborrete Philyppus, Muris Ruffinus de; oratores Ducisse: I 75 10; II 138 24 (vedi anche: Caborrete Philyppus, Muris Ruffinus de).

SABAUDIA de, fratres, comites: III 174 30, 206 30, 207 1, 251 26, 29, 252 2, 5; AMEDEO VIII, padre di Maria moglie di Filippo Maria Visconti: II 45 38; AMEDEO IX, sposa Jolanda di Valois: II 28 34; FILIBERTO (Dux) figlio di Amedeo e Jolanda: I XIV; II 28 34, 62 5, 150 37, 238 13, 249 2, 326 34; III 249 21, 252 5; GIACOMO, conte di Romont (dominus Ramontis): I 193 19, 36; II 263 12, 15, 31; JOHANNES LUDOVICUS, Episcopus Gebennarum (Gebensis): I 265 17, 36, 270 19, 25, 33, 271 4, 6, 15, 23, 33, 272 12, 273 6, 277 27, 30, 278 9, 14, 17, 23, 24, 292 15; II 51 3, 5, 13; LUDOVICUS, coniux Anne de Lusignano: I 265 37; II 263 32; LUDOVICUS, coniux Carlotta de Lusignano: I 217 37; MARIA in Visconti, uxor Ducis Philyppi Marie, ducissa: II 45 19, 38, 53 20; III 252 1, 35; PHILYPPUS, comes Bresse et dux: III 174 30, 34, 206 24; RAYNERUS: 203 28, 31.

SABAUDIA-LUSIGNANO ANNA, sposa di Ludovico: II 263 32.

SABAUDIA-RAMONTE MARIA (di Lussemburgo), uxor Jacobi de Sabaudia: II 263 32.

SABAUDIA-VALOIS JOLANDA, ducissa nuper mortua, uxor Amedei IX: II 50 27; III 252 4.

SABAYNIS de, fratres: III 243 4, 6, 246 8; PETRONUS, pater, de Cuasiomonte: III 243 4, 6, 246 8.

SABBATINUS (Sabatinus) FRANCISCUS de Parma: I 16 30; II 179 13.

SABIONUM (Sabione): II 64 20, 66 25.

SACCA BLASIVS de: III 22 30.

SACCHUS ANTONIVS, q. Petri, notarius: III 79 1, 33.

SACCUS de PARMA, tubicen: I 138 11, 269 15.

SACHO HENRICUS de, comes: II 358 4.

SACHONUS, hebreus: II 81 17.

SACONUS TANTIUS: I 127 2.

SACRAMORUS (Sagramorus), Episcopus Parme: I 21 5, 34, 30 26, 29; II 271 12, 279 19, 282 7, 288 10, 28, 296 23, 324 17, 344 20, 346 6; PHYLIPPUS, orator ducali, Florentie: I XLVIII, 21 6, 32 32, 50 31, 243 15, 279 20; II 12 40, 46 30, 33, 47 22, 53 8, 54 11, 59 18, 76 18, 96 17, 98 12, 14; III 45 20, 21, 98 17, 136 12.

SAGONA (Corsica): I 289 33; Episcopus sagonensis: v. Boeri Dominicus.

SAGRAMONTE, locus: I 52 18.

SALA INFERIOR JANUE: III 199 26; iudicatum: III 199 26; Vicariatus: III 199 26.

SALA de, BARTHOLOMEUS de Bononia, q. Potestas Clavene: III 11 1, 32, 46 2, 5; JOHANNINUS: I 78 29, 33; puella quaedam: I 229 13.

SALE JOHANNES MARTINUS de: III 22 18.

SALECHIA HIERONYMUS, cancellarius Galeotti de Faventia: III 193 16, 235 1.

- SALERNUM (Salerno): II 115¹⁵, 37, 141⁸, 144³; 173³; III 24¹³; Princeps: v. Orsini Felix de.
- SALERNO de: v. Augustinus.
- SALETTA JOHANNES de, mercator francus: II 301²³.
- SALINA GABRIEL de: III 28³³.
- SALLAE: I 85¹²; Potestas Sallarum: I 85¹².
- SALOMON, hebreus: I 114¹⁴; hebreus de Alexandria: III 185³¹.
- SALSUM PLACENTINUM: I 280²; III 166⁸; Commissaria: III 166⁸; Commissarius: I 280²; III 166⁹ (vedi anche: Columbinus Joseph).
- SALTAMACHIA: III 10¹², 25¹¹, 27²⁰.
- SALUTIAE (Saluzzo): II 167⁴, 14, 169²⁰, 178¹⁵, 239²; marchio: v. Saluciis Ludovicus de; Orator marchionis: v. Montiglio Carolus de.
- SALUCIIS de, LUDOVICUS II, marchio Salutarum: II 167⁴, 5, 14, 36, 169²⁰, 21, 24, 25, 178¹⁵, 239², 3; THOMAS, frater marchionis: II 178¹⁵, 17, 20, 222¹².
- SALVATICIS ANTONIUS FRANCISCUS de: I 278³².
- SALVATICUS DOMINICUS: III 233²⁵; FRANCISCUS, Commissarius Glareabdue: II 59³¹, 34, 74⁶, 89²; III 231¹⁷; MAFFEUS, Potestas Vallis Clavene: I 174¹⁸, 36; II 137²².
- SAMOLEGO MICHAEL de: III 137¹⁷.
- SAN CAPRASIO, Abazia: I 41³⁶.
- SAN GERMANO, assedio di: I xxv.
- SAN GOTTARDO, valico: II 358²⁸.
- SAN MARCO, chiesa di Firenze: I xxvi (vedi anche: Florentia).
- SAN NAZZARO, Potestas: I 191³⁸ (vedi anche: Petrasancta Johannes de).
- SAN SISTO, cardinale: I xiv.
- SANA CASA: III 79¹⁹, 33, 82²⁴, 132⁸, 151⁶, 159⁹.
- SANCTA AGATA, Ecclesia: I 153¹⁹.
- SANCTA CECILIA Cremone: II 172²⁴.
- SANTA CHRESTINA, Abatia: II 249², 3, 4, 7; Abbas: II 249², 6.
- SANCTA CRUX extra muros civitatis Comensis: II 103²⁸.
- SANCTA FRANCA, Monasterium Placentie: II 181³².
- SANCTA JULIETTA: I 212⁴.
- SANCTA MARGARITTA de Varcio, marchiones: II 156³⁴, 157³, 4.
- SANCTA MARIA DE LA SCHALLA: v. Mediolanum.
- SANCTA MARIA AD MONTEM: I 45¹¹, 38, 56¹², 69¹⁵ (vedi anche: Vairisium); Archipresbyter: I 56¹², 15, 69¹⁵; Prepositus: I 45¹⁰.
- SANCTA MARIA IN PERTICHA: II 79¹³, 94²⁸; Prepositus: II 79¹³, 94²⁸ (vedi anche: Lasia Antonius).
- SANCTA MARIA extra Galiatem: I 200²⁰.
- SANCTA MARIA IN TRANSTEVERE, cardinalis: v. Nardini Stephanus.
- SANCTA TRINITAS: v. Mediolanum.
- SANCTINUS ille: III 26¹².
- SANCTIS FABRICIUS de: II 220²¹.
- SANCTO ALOYSIO THOMAS de: II 12³⁵, 45³³.
- SANCTO ANGELO de: v. Sandrus, Nicolaus.
- SANCTO BASSIANO de: v. Gregeth, Ludovicus.
- SANCTO FIDELI de: v. Bellus, Johannes.
- SANCTO GERMANO de: v. Json.
- SANCTO JULIANO de: v. Dominicus.
- SANCTO PETRO de: v. Johannes.
- SANCTOSEVERINO (Sancto Severino), illi de: III 97¹⁸.
- SANCTO SEVERINO de: v. Covellus.
- SANCTO SEVERINO (Sanctoseverino) de, ALOYSIUS: I 7³; III 145³³; cancellarius Roberthi: v. Johannes de Brixia seu de Farbegno; DOMINICUS: III 226²⁶; FLOSMARGARITTA, uxor co-

- mitis Hugonis: II 111 30; III 9 26, 24 6, 168 33; HANNYBAL: II 87 27; HUGO (Hugone, Ugo) comes, ductor, castellanus Pandini, consiliarius: I 138 27, 170 27, 31, 171 23, 173 9; II 91 12, 111 30, 140 17, 174 1, 7, 33, 177 28, 29, 31, 195 35, 197 28, 198 25; III 9 26, 24 6, 11, 56 25, 27, 75 34, 76 2, 108 24, 168 31, 206 18, 214 17; JACOBUS FACENDA, filius Roberthi: II 250 1; KAROLUS: II 12 17, 42 17; RARNERIUS: II 87 27; ROBERTHUS, ductor et Capitaneus ducalis, comes Capare: I XV, XVI, XXIII, XXVI, XXVIII, XXXVI, XLII, XLV, XLVIII, XLIX, 3 15, 4 21, 6 29, 30, 7 13, 14, 21, 27, 32, 8 4, 6, 28, 9 5, 9, 13, 31, 51 22, 54 31, 55 2, 68 27, 75 13, 112 10, 134 13, 147 28, 169 31, 170 26, 176 2, 183 35, 185 11, 206 2, 29, 34, 225 15, 226 3, 247 10, 248 10, 253 1, 2, 4, 6, 9, 12, 17, 254 10, 15, 20, 26, 29, 32, 255 3, 7, 16, 256 11, 13, 24, 258 19, 24, 30, 259 7, 9, 11, 13, 261 4, 10, 19, 24, 264 6, 272 9, 274 6, 279 38, 296 20, 303 5, 9, 10, 15, 24; II 30 2, 41 30, 58 24, 25, 62 37, 119 15, 16, 126 15, 20, 148 7, 165 24, 177 4, 178 27, 188 28, 29, 190 10, 14, 192 29, 193 19, 195 1, 208 14, 250 2, 295 27, 340 10, 38, 341 21, 359 20; III 48 20, 22, 51 5, 18, 64 22, 72 19, 75 15, 31, 102 23, 106 35, 126 11, 129 21, 131 22, 136 20, 139 2, 146 1, 153 24, 181 31, 201 18, 236 12, 254 14; SVEVA, filia: I 279 38; TRISTANUS: III 9 27, 24 8, 168 34.
- SANCTUS AMBROSIUS AD NEMUS, Abbatia: v. Mediolanum.
- SANCTUS ANGELUS Mediolani: v. Mediolanum.
- SANCTUS ANTOLINUS, arx Placentie: II 104 22.
- SANCTUS ANTONIUS: v. Mediolanum.
- SANCTUS ANTONIUS, preceptoria Placentie: II 250 27.
- SANCTUS AUGUSTINUS, Ecclesia: v. Mediolanum.
- SANCTUS BARNABA, Abatia: v. Mediolanum.
- SANCTUS BENIGNUS (Abbazia): I 265 18, 270 20, 26, 273 7, 278 15, 292 9, 12; II 42 2, 50 30, 51 4, 12; Rector Abatie: II 51 1.
- SANCTUS BERNARDINUS, Ecclesia: I 173 10, 31.
- SANCTUS CELSUS, Monasterium: v. Mediolanum.
- SANCTUS CHRISTOFORUS: II 350 32.
- SANCTUS COLUMBANUS (San Colombano al Lambro): I 33 20, 21, 25; II 71 23, 88 23, 90 17, 246 27, 279 11, 294 23, 306 18; III 119 28, 163 27; arx: I 33 25; castellanus: v. Capocorso Olivierus Tomini, de; Commune: II 279 6; III 119 28, 163 27; Consilium: II 88 23; Dominus: v. Maro; fortilicium: III 163 31; oratores: II 294 23; Potestas: II 71 23, 90 17 (vedi anche: Zanonus de Carugo); rocha: I 32 9, 33 20, 21.
- SANCTUS de IMOLA: III 242 24.
- SANCTUS DIONISIUS, Abbatia: v. Mediolanum.
- SANCTUS DONATUS in Castello: v. Mediolanum.
- SANCTUS DONATUS (San Donato): III 179 31; Commune: III 179 31.
- SANCTUS DONATUS (Trivultium): III 229 20 (vedi anche: Trivultium).
- SANCTUS EPIFANIUS Papie: II 32 35, 36, 39 (vedi anche: Papia).
- SANCTUS EUSTORGIUS: v. Mediolanum.
- SANCTUS FIDELIS: v. Mediolanum.
- SANCTUS FLORENTIUS, arx Corsice: II 246 17, 249 12; Castellanus arcis: II 246 17, 19.
- SANCTUS FRANCISCUS, Monasterium: v. MEDIOLANUM.

- SANCTUS GALLUS (Sangallo): I 62 9.
- SANCTUS GEORGIUS, banchus: I 94 7 (vedi anche: Banchus Sancti Georgii, Janua) res: I 99 32.
- SANCTUS GEORGIUS (San Giorgio): II 51 21, 68 16, 71 13, 15, 86 21; Communitas: II 68 17.
- SANCTUS GULIELMUS de Papia, commendaria: I 291 10; II 144 7, 145 12 (vedi anche: Papia).
- SANCTUS HABUNDIUS, Abbatia: II 79 22.
- SANCTUS IMENTUS Placentiæ: II 74 10, 14, 100 23, 26; III 113 2 (vedi anche: Placentia).
- SANCTUS JACOBUS de Galitia: III 255 12.
- SANCTUS JACOBUS: v. Mediolanum.
- SANCTUS JACOBUS, vallis: I 28 18, 154 28, 174 17, 228 9; II 202 15, 16, 224 32, 328 11; III 51 30, 60 34, 81 20; homines: I 228 9.
- SANCTUS JOHANNES IN DESERTO: v. Mediolanum.
- SANCTUS JOHANNES SUSO EL MURO: v. Mediolanum.
- SANCTUS JULIANUS Alexandrie: III 176 23.
- SANCTUS JULIANUS FRASCHEA Alexandrie: III 143 33.
- SANCTUS LANFRANCHUS, Abatia Papiæ: II 91 2 (vedi anche: Papia).
- SANCTUS LAURENTIUS: v. Mediolanum.
- SANCTUS LAZARUS (Ospedale): v. Mediolanum.
- SANCTUS LEONARDUS Parmæ: I 66 7, 9 (vedi anche: Parma).
- SANCTUS MARCELLINUS: v. Mediolanum.
- SANCTUS MARCUS ad Navilium: v. Mediolanum.
- SANCTUS MARTINUS, Abbatia parmensis: II 149 4 (vedi anche: Parma).
- SANCTUS MARTINUS, beneficium: II 50 29.
- SANCTUS MARTINUS DE RARSA: II 64 22.
- SANCTUS MARTINUS, Ecclesia Papiæ: II 135 27, 138 38 (vedi anche: Papia).
- SANCTUS MARTINUS (San Martino): III 179 31; Commune: III 179 31.
- SANCTUS NAZARUS: v. Mediolanum.
- SANCTUS NAZARUS de Cremona: II 144 31, 145 18, 168 26, 28, 29, 172 21, 26 (vedi anche: Cremona).
- SANCTUS NICOLAUS citra Trebiam: II 310 12, 25.
- SANCTUS PAULUS Placentiæ: II 199 25 (vedi anche: Placentia).
- SANCTUS PETRUS AD ULMUM: II 113 33; Prepositus: II 113 33.
- SANCTUS PETRUS AD VINCULA, cardinalis: I 289 9 (vedi anche: Rovere Julianus).
- SANCTUS SATYRUS: v. Mediolanum.
- SANCTUS SAVINUS, mons: III 53 12.
- SANCTUS SAVINUS Placentiæ: I 86 17 (vedi anche: Placentia).
- SANCTUS SECUNDUS Parmæ: I 296 37; III 72 32 (vedi anche: Parma).
- SANCTUS SECUNDUS in Hast: III 152 28.
- SANCTUS SEPTARUS (Septrus): I 213 25, 28; II 166 17, 182 28; capellanus: II 166 17; Rector: II 166 22.
- SANCTUS SPIRITUS: v. Mediolanum.
- SANCTUS STEPHANUS, Ecclesia: v. Mediolanum.
- SANCTUS STEPHANUS, locus in Lunigiana: III 88 2, 34, 178 13; Comunitas: III 178 13.
- SANCTUS STEPHANUS PLACENTINUM: II 304 7.
- SANCTUS SYRUS: I 94 4 (vedi anche: Janua).
- SANCTUS VICTOR: v. Mediolanum.
- SANCTUS VINCENTIUS, Monasterium: v. Mediolanum.
- SANDRO de SANCTO ANGELO: I 204 9, 11, 210 35.
- SANGUINARIUM: II 308 11.
- SANSONIBUS BERNARDINUS de: I 148 20, 22.
- SANSONUS JOHANNES, nuncius comi-

- tis Gasparis Cossa: II 304²⁰; JOHANNES ANTONIUS: III 246¹².
- SANT'ADRIANO, cardinale di: I 58³⁴.
- SANTINUS dictus Frappa: III 170^{22, 24}.
- SANTORO CATERINA: I XIII, XIV, XVI, XXIII, XXIV, XXV, XXVI, XXVII, XXVIII, XXIX, XXX, XXXI, XXXII, XXXIII.
- SANTO STEFANO, tragico 1476: I XXVIII, XXIX.
- SANUDO: v. Senutus.
- SARTORIBUS ANTONIOLUS de: I 34^{4, 8, 10}.
- SAONA (Savona): I XIV, 76²⁹, 203³¹, 252^{25, 27, 29}; II 142²¹, 158³⁸, 173¹², 181⁸, 200²³, 219^{2, 6}, 233^{13, 19, 21}, 234^{15, 27}, 241³³, 242⁵, 244³, 267²⁴, 318²⁸, 319³⁶, 320³¹, 322¹⁵, 339¹², 340^{12, 27, 34, 40}, 341⁹, 344⁹; arces: II 339¹², 340^{12, 27, 34, 40}, 341⁹, 344⁹; castellani: II 233²⁸, 234^{19, 27}; Communitas: II 28²⁷, 195^{28, 30}; oratores: I 76¹; II 28²⁷, 48⁶, 93¹⁴, 158³⁷ (vedi anche: Augustinus de Lonate, Brexanus Karolus, Orlino de Antonius, Pavesius Franciscus); Signoria di: I 254⁵; territorium saonense: II 234¹³.
- SAONENSE TERRITORIUM: v. Saona, territorium.
- Saonenses: I 69^{6, 7}, 155⁹; II 10⁴⁰, 93¹⁹, 195³¹, 317²⁸.
- SAROLA: I 234¹⁹.
- SARONUM (Saronno): I 244^{26, 27}; Communitas: I 244²⁶.
- SARZANA (Sarzana - La Spezia): I 36³³, 48²⁴ (vedi anche Serazana).
- SAVIGNONUM: III 47²³; Castellani: III 47²³.
- SAVOYNA, uxor Catonis: I 278³³.
- SAXINA, Vallis (Valsassina): I 64²⁶; II 87²⁸, 220¹⁹, 298^{25, 27, 30}, 338⁷; Capitaneus: II 338⁷ (vedi anche: Cemo Baldessar de); castellanus: II 298^{25, 28}; Potestas: II 298^{25, 27, 30}.
- SBYRRIS CORACIUS de, parmensis: II 232².
- SBYRRUS PETRUS, parmensis: II 232⁷.
- SCALABRINUS, balisterius: II 51^{27, 54¹⁷}.
- SCALIONUS ANTONELLUS, pater Hectoris: II 193³⁷; HECTOR, nuncius regis Renathi: II 150³, 193^{13, 37}, 238⁵; III 121¹⁹.
- SCARAMPI: II 181¹⁰.
- SCARAMUCIA pater, feudatarius Carimate: III 236²¹; FRANCISCUS, filius: III 236²⁰; LANZALOTTUS, filius: III 236^{20, 22}; MATHEUS, filius: III 236²⁰.
- SCARAMUCETUS: I 189²⁴.
- SCARINZIO: I 161¹⁴.
- SCARIOTH FRANCISCUS: II 210¹³.
- SCARLIONE BARTHOLOMEUS de: II 86¹⁷.
- SCARPA MORELLUS, ducalis provixionatus: II 10⁷, 22³⁰, 26^{24, 28}.
- SCARPIS LAZARUS de, subditus Anguisciola: II 26^{31, 33}.
- SCHANCIUS FRANCISCUS: III 178¹⁹.
- SCHANDELUTIA BERNARDINUS de: III 34¹⁴.
- SCHARAMUCETTUS: II 241²², 257²⁸.
- SCHARAMUCETUS de CALABRIA, Capitaneus Therdone: II 252^{12, 34}.
- SCHIAPPACASA JOHANNES, presbyter: I 70³⁰.
- SCHILING JOHANNES, secretarius Lucerne: I 26⁴.
- Schola Caritatis: v. Mediolanum.
- Schola Humiliatorum: v. Mediolanum.
- SCIPIO de MONTISFERRATO: I 247¹⁹.
- SCIPIONE, marchesatus: I XXIII.
- SCIPIONO, illi de: III 150²⁰ (vedi anche: Pallavicinis).
- SCLAFANATIS de, AMBROSIUS: II 105³⁵; AUGUSTINUS: II 105³⁵; JOHANNES PETRUS: II 105³⁵.

- SCLAFENATIS de, AUGUSTINUS: III 219 12; BARTHOLOMEUS: III 219 12; JACOBUS: III 219 14; PAULUS: III 219 14.
- SCLAFENATUS ANDREAS: II 353 7.
- SCLAFETANIS de, AUGUSTINUS: II 124 18; BARTHOLOMEUS: II 124 18.
- SCLAFETANUS PAULUS: II 124 17, 19, 21.
- SCLAVONIA FRANCISCA asserta uxor Gregorii de Roxate: III 186 17, 26, 195 19, 227 31, 34, 248 8, 253 14, 255 16.
- SCLAVUS MARCHUS: II 273 20, 22.
- SCLIVIA, vallis (Valle Scrivia): II 219 1.
- SCOLARIBUS CESAR ALPHONSUS de Parma, filius: II 84 11, 101 25, 107 26, 264 17, 267 13, 347 14; MORELLUS de Parma, pater: II 84 11, 101 25, 107 26, 264 17, 267 14; TRAYANUS, filius Morelli, Capitaneus Modoetiae: I 106 8, 33, 150 5; II 10 18, 25 7, 101 24, 168 30, 33, 264 18, 267 13.
- SCOTTIS (Schottis, Scoptus, Scottus) de, comites Vigoleni: I xxiv, 64 28, 139 9, 151 35, 160 1, 221 38, 229 1, 241 5, 242 2, 7; II 10 2, 11 8, 14, 22 15, 22, 31 30, 76 12, 15, 16, 80 31, 34, 92 21, 101 13, 16, 17, 111 24, 25, 133 13, 16, 141 3, 162 9; III 9 25, 10 22, 44 30, 45 3, 25, 28, 58 28, 68 38, 96 19; ALBERTUS: I 63 4; II 72 16, 290 11, 13; BARTHOLOMEUS comes: I 55 7, 64 29, 78 7, 95 23, 28, 148 26, 151 34, 155 15, 160 1, 180 4, 17, 196 22, 24, 220 37, 221 2, 4, 5, 229 1, 241 7, 291 24; II 11 8, 22 15, 17, 35, 30 20, 31 31, 36 30, 33, 44 4, 58 5, 89 6, 105 1, 107 2, 162 6, 220 1, 227 31, 32, 283 27, 293 21, 295 5; III 45 27, 68 37, 73 21, 23, 36, 215 26, 27, 31, 223 17; CATHERINA, uxor Palavicinis Orlandi: III 85 30; CHRISTOFORUS, comes: II 22 20, 74 17, 76 10, 80 27, 92 19, 101 12, 111 22, 118 21, 129 2, 133 10, 140 35, 154 31; III 25 25, 30 17; FRANCISCUS comes, de Grignano: I 148 27, 151 36, 153 28, 155 16, 160 2, 180 15, 181 17; II 30 21, 89 8, 107 2; JACOBUS comes: I 64 28, 78 8, 95 29, 148 26, 151 34, 153 27, 160 1, 181 17, 196 18, 23, 203 7, 241 7; II 31 32, 33 30, 31, 33, 34, 58 5, 79 5; III 23 21, 25 25, 30 17, 58 27, 73 20, 22, 27, 31, 97 33, 215 30; JOHANNES: I 78 7, 95 29, 221 2; II 220 1; III 23 21, 22, 25 26, 30 17, 73 20, 22, 27, 31; PETRUS: I 153 27; II 22 20, 34 1, 2, 74 17, 76 10, 80 27, 92 20, 101 12, 111 22, 118 22, 129 2, 133 10, 140 35, 154 31, 259 1; TRISTANUS: I 63 3, 5, 297 12, 14; II 10 10, 12 23, 44 3, 72 16, 94 8, 290 11, 14, 296 10, 297 4.
- SCOTTUS GEORGIUS, orator placentinus: II 344 27.
- SCRIMINUS BORSUS: I 70 32, 71 1.
- SCRIPTORIBUS JOHANNES FRANCISCUS de, Potestas Mandelli: I 124 13, 15, 16.
- Scripturae sacrae: II 119 12.
- SCROPHONIS de, ANGELUS: I 7 33; HENRICUS: I 7 34.
- SCROSATIS KAROLUS de: III 233 19.
- Scuola Sforzesca: I XXI.
- SCURANUM (Scurano): I 223 26, 27, 28; Potestas: I 223 27, 28; turre: III 111 32.
- SCUTARI: II 168 22, 35.
- SEBASTIANUS de GOVENZATE: I xxxvii, 124 12, 272 11; II 120 9, 12, 183 22, 25, 195 9.
- Secretarii: v. Mediolanum, Urbinum, Venetiae.
- SEDUNUM (Sion): III 63 8, 72 31, 160 21; Dominatio sedunensis: III 160 22; Episcopus sedunensis (seudunensis): II 350 20, 21, 25, 29; III 63 12, 64 33, 72 1, 130 21, 23, 160 21, 23; nuncius Episcopi seudunensis: II 350 20, 30 (vedi anche: Madiis Petrus Paulus de).
- SEGANTIUS JOHANNES de Soncino: II 197 31.

- SEGNIA PHYLIPPUS de: III 245 29.
 SEGNO de, ANTONIUS: III 62 3; AM-
 BROXIIUS, filius Antonii: III 62 3.
 SELLARIUS ANDREAS, magister: III 186
 11; FRANCHUS, armiger: I 160 31.
 SELVATICUS MAFFEUS: II 341 39.
 SEMII, vallis: II 320 12, 15.
 SENA (Siena): I XXXVII, XLVIII, 32 37,
 48 16, 50 30, 80 5, 89 16, 223 6; II 87 30;
 ager senensis: II 192 11; cardinalis se-
 nensis: v. Piccolomini Todeschini; Die-
 ci Priori: I 32 35, 36; oratores: II 13 3;
 territorium senense: I 36 17; III 201 13
 (vedi anche: Bernardinus).
 Senadochium: v. Mediolanum.
 Senatores: v. Mediolanum.
 Senatus, Senatus Secretus, Senato della
 della Reggenza: v. Mediolanum.
 Senatusconsultum: I 36 27.
 Senenses: I 32 24, 36 17, 18, 106 20, 208 19.
 SENIS de, HIERONYMUS: II 87 30, 31; JU-
 LIANUS, de Parma: III 193 29; MARIANA:
 III 239 4, 5.
 SENO de, vallis: I 73 20; III 265 5.
 Sentenze del Magistrato: I XIX.
 SENUTUS FRANCISCUS (Sanudo), orator
 venetus Romae: III 38 17, 36.
 SEPRIUM (Seprio): II 34 33, 74 36; III 230
 20; Capitaneus: II 74 36; III 230 20.
 SERAPIS DEROTHEA de: II 55 20.
 SERATICHIO LEONARDUS, de: I 182 1.
 SERATTUS (Serapto) de PONTREMULO:
 II 144 11; III 25 10, 28 17.
 SERAVALLE (Serravalle): II 161 11, 217 30,
 239 21, 292 4.
 SERAZANA: v. Serezana.
 SEREGNUM (Serenium, de Scregno): v.
 Ambroxius, Franciscus, Jacobus.
 SERENELLIS PETRUS JOHANNES de: I
 167 8.
 SERENISSIMA (La): I XIV (vedi anche:
 Venetiae).
 SEREZANA (Sarzana, Serazana): I 36 3, 33,
 47 32, 48 24, 239 21; Capitaneus: I 36 3,
 239 21.
 Serezanenses (Serazanenses): I 36 1, 4, 7,
 43 23, 44 10.
 SERINA BETTINUS de: III 178 23.
 SERONUM: I 191 31.
 SERVARIA JOHANNES de: II 139 3.
 Servi (Ordo Servorum, Serviti): III 87
 29, 30 (vedi anche: Heronymus Vin-
 centius).
 Seschalchus ducalis: v. Mediolanum.
 SESIA: I XIII; flumen: II 120 19; vallis
 (Valsesia): II 197 17; III 99 7
 SESSA (Vallis Lugani): II 281 14.
 SESSA BALDASSAR de: II 323 7.
 SETTALA LANFRANCO, fondatore degli
 Eremitani: II 115 39.
 SETURI BARTHOLOMEUS de: II 39 22.
 Seudunensis: v. Sedunum.
 SEXTO de: v. Leonardo.
 SEXTUM (Sesto): III 142 12.
 SFONDRATIS FRANCISCUS de: I 62 32.
 SFORCIA, stafferius: II 214 3, 4, 5, 6, 7.
 SFORTIA, Cancellaria, prassi canceller-
 resca: II 40 31; casa: I XVIII, XXX;
 Corte: I XXIV; Dominium: I 44 19;
 fratres: I XXIII, XXVI, XLV, XLVIII; II
 72 30; Principes (duces, domini, subli-
 mitates, excellentie): I XIX, XXI, XXIII,
 XXV, XXVI, XXVII, XXVIII, 5 38, 6 10,
 23, 11 35, 13 13, 17 17, 18, 19 22, 25, 26, 27,
 20 3, 14, 18, 21 27, 25 31, 26 6, 10, 12, 38,
 31 23, 32 6, 11, 17, 22, 37 14, 17, 38 6, 18, 34,
 40 30, 32, 41 4, 42 8, 16, 19, 29, 43 26, 44 11,
 19, 45 35, 46 7, 48 22, 28, 49 20, 23, 27, 51
 15, 24, 28, 53 20, 59 31, 60 24, 68 8, 69 26,
 70 26, 72 4, 12, 16, 25, 79 27, 33, 80 2, 83 27,
 94 10, 18, 31, 32, 99 30, 102 7, 104 5, 22, 35.

36, IO5 7, 12, 15, IO6 21, 23, IO9 25, 28, IIO 5, 6, 27, III 9, II2 24, II3 4, 8, IO, II4 18, II5 12, 17, 24, II6 21, 23, 25, 36, II8 20, 26, 33, II9 3, 7, 11, 12, 21, 22, 25, 27, 36, 39, I20 3, 5, 7, 9, 11, 16, 19, 31, I21 14, I22 11, 26, I26 2, 4, I27 28, I34 9, 11, 15, 17, 18, I36 24, 26, I37 2, I38 3, I47 17, I48 4, I49 13, I51 2, I53 7, I55 30, I57 28, I60 4, 5, I62 14, 17, 28, 32, 38, I63 2, 3, 18, 20, I64 13, 15, 17, I67 13, 16, 22, 24, 34, 36, I68 15, I69 12, 17, I70 5, 6, I79 6, I82 10, 14, I83 29, I85 13, I93 31, I94 34, 37, I95 20, I96 32, I98 22, 27, I99 30, 34, 200 1, 6, 9, 201 2, 3, 6, 205 22, 206 27, 207 16, 208 18, 24, 209 10, 211 23, 31, 33, 218 10, 14, 219 17, 20, 24, 30, 32, 37, 220 1, 3, 5, 13, 21, 26, 221 18, 19, 228 33, 229 4, 6, 28, 32, 230 3, 231 6, 11, 28, 232 3, 34, 235 7, 12, 236 21, 237 16, 19, 238 9, 239 28, 37, 240 5, 13, 33, 35, 242 38, 245 30, 247 15, 26, 248 18, 249 4, 250 11, 14, 20, 22, 23, 252 21, 253 14, 15, 256 8, 35, 260 14, 262 28, 263 7, 264 12, 266 3, 267 3, 5, 268 17, 19, 20, 24, 26, 269 1, 270 17, 273 22, 27, 274 4, 275 15, 276 5, 8, 279 30, 281 3, 4, 8, 285 7, 286 34, 287 7, 8, 33, 288 2, 16, 18, 290 25, 291 22, 292 25, 293 31, 33, 35, 295 5, 303 3; II 19 14, 20 3, 7, 21 19, 22 21, 27 31, 33 5, 35 3, 36 15, 20, 37 14, 18, 33, 34, 41 20, 23, 26, 27, 32, 42 11, 43 6, 10, 11, 31, 33, 48 16, 19, 53 16, 55 4, 57 8, 58 2, 15, 59 32, 61 33, 62 24, 63 2, 17, 64 18, 65 32, 68 29, 33, 34, 69 2, 71 27, 72 30, 75 2, 77 23, 82 12, 16, 17, 84 26, 86 8, 87 15, 88 29, 90 10, 92 11, 94 25, 96 13, 19, 23, 97 21, 99 5, 13, 100 14, 20, 28, 103 31, 34, 104 14, 107 10, 109 22, 25, 26, 29, III 5, II4 21, II5 3, 14, 25, II6 33, II7 21, 28, 33, 36, II8 4, 8, 10, II9 1, 4, 13, 15, I24 21, I31 15, I33 10, 30, I37 20, I38 12, I41 24, I42 27, I45 26, I47 22, 26, I51 30, I52 15, 18, I59 23, 24, 29, 31, 33, I60 1, I62 24, I64 13, 26, I65 23, I67 18, 32, I70 26, 28, 35, I71 2, 35, 38, I72 2, 22, I73 19, 32, I81 35, I82 10, 14, I83 3, 21, I89 17,

19, I92 14, 18, I93 21, I94 11, 18, I95 5, I96 1, 8, 11, 24, 202 6, 203 10, 204 6, 20, 205 8, 9, 25, 32, 206 21, 207 12, 208 26, 219 8, 221 27, 222 7, 223 2, 224 8, 17, 228 31, 229 3, 6, 15, 19, 26, 28, 34, 36, 39, 230 2, 3, 10, 232 19, 20, 23, 26, 27, 29, 233 12, 20, 24, 27, 29, 33, 234 2, 236 7, 19, 237 9, 238 6, 240 6, 8, 12, 244 23, 246 1, 3, 9, 12, 13, 18, 22, 25, 26, 30, 35, 38, 250 4, 10, 17, 251 19, 252 7, 10, 254 14, 255 6, 30, 256 13, 17, 261 13, 264 13, 266 11, 13, 21, 269 13, 15, 271 22, 274 8, 22, 25, 30, 277 21, 280 11, 24, 281 22, 283 14, 285 13, 286 29, 34, 35, 36, 287 7, 13, 25, 289 19, 290 29, 291 24, 294 18, 19, 295 18, 19, 26, 296 11, 297 6, 298 3, 301 34, 303 23, 305 31, 32, 307 22, 308 25, 309 18, 311 16, 20, 21, 30, 312 18, 20, 22, 314 28, 32, 315 1, 10, 36, 326 16, 18, 27, 29, 327 1, 29, 333 10, 335 17, 336 22, 28, 339 9, 10, 340 29, 33, 40, 343 1, 344 8, 13, 33, 345 5, 12, 14, 17, 22, 29, 346 23, 348 14, 350 23, 25, 28, 352 8, 32, 355 15, 357 2, 26, 359 18, 360 16; III 15 25, 18 3, 19 22, 26, 24 14, 27 1, 11, 19, 28 24, 27, 32, 30 1, 3, 31 18, 32 30, 37 30, 38 17, 20, 39 5, 6, 24, 30, 40 17, 20, 37, 42 5, 29, 43 12, 45 12, 18, 21, 23, 26, 31, 38, 48 15, 49 22, 51 2, 8, 11, 29, 54 32, 55 1, 7, 10, 14, 16, 19, 20, 25, 31, 32, 34, 56 4, 7, 8, 10, 15, 31, 57 27, 58 27, 30, 59 25, 28, 30, 60 6, 12, 16, 17, 61 32, 63 17, 21, 64 26, 65 13, 67 33, 68 19, 21, 22, 69 10, 12, 70 2, 11, 22, 23, 71 7, 8, 14, 17, 23, 33, 35, 39, 73 1, 7, 75 21, 26, 76 1, 77 4, 13, 78 5, 79 20, 22, 80 10, 19, 81 18, 27, 28, 82 31, 34, 83 3, 5, 9, 84 18, 85 6, 87 10, 12, 33, 88 6, 7, 14, 20, 89 16, 17, 92 22, 93 1, 94 35, 95 18, 26, 27, 96 29, 98 7, 99 16, 19, 100 5, 19, 101 32, 104 7, 13, 25, 107 4, 6, 108 5, 109 26, 110 15, 111 3, 5, 9, 115 26, 29, 116 32, 117 7, 10, 118 25, 30, 120 16, 121 22, 26, 122 16, 24, 26, 125 32, 128 9, 129 21, 132 7, 26, 136 10, 138 31, 139 6, 8, 140 31, 142 2, 143 4, 6, 8, 146 32, 150 19, 151 8, 10, 15, 152 35, 153 14, 26, 31, 154 2, 22, 156

1, 20, 157 10, 159 10, 163 27, 30, 165 17, 166 28, 168 32, 170 31, 33, 35, 171 24, 172 14, 177 34, 36, 179 7, 9, 181 7, 8, 29, 186 8, 192 1, 8, 9, 13, 18, 21, 193 23, 25, 28, 196 26, 199 28, 29, 200 13, 201 9, 17, 207 16, 211 27, 223 23, 230 27, 234 27, 235 4, 7, 10, 236 8, 13, 18, 24, 238 15, 240 23, 242 30, 31, 244 26, 249 30, 250 2, 6, 26, 253 10, 255 2, 4, 256 14, 257 27, 258 9, 13, 20, 23, 260 30, 261 10, 11, 262 5, 11, 268 10, 12, 15; Principes veteri: I 277 22; Signoria: I xxvi, 271 22; Status: I 32 16.

SFORTIA ALEXANDER, Dominus Pisauri: I 23 38; ALEXANDER: II 151 33; ANNA, futura ducissa Ferrarie: II 150 27, 34, 326 35; ASCANIUS, Abbas Sancti Celsi Mediolani: I 158 20; ASCANIUS Maria, Prothonotarius apostolicus: I xvi, xxxvii, 9 26, 69 31, 130 26, 27, 132 29, 175 1, 13, 16, 38, 176 16, 178 10, 13, 180 22, 186 1, 204 1, 3, 5, 226 28; II 94 29, 30, 31, 227 3, 304 3, 358 16; III 95 16, 19, 25, 146 29, 147 11; BARTHOLOMBUS, filius naturalis Ducis Francisci: II 259 36; BEATRIX d'Este, uxor q. Tristani: I 200 16, 201 4, 284 22, 24; II 12 15, 42 7, 51 15, 18, 60 26, 76 1, 91 12, 15, 109 28, 40, 120 30, 136 19, 21, 137 3, 145 23, 153 33, 154 2, 35, 155 2, 159 22, 24, 33, 160 2, 167 10, 285 27, 31; BITTINUS: III 177 32; BLANCHA MARIA, futura ducissa Sabaudie: II 150 27, 36, 326 34; BLANCHA MARIA, vicecomes, ducissa: I xiv, xvi, xx, xxi, xxii, 86 32, 175 6, 40, 196 29, 213 23, 266 10; II 265 37; III 93 31; BONA, ducissa [duchessa vedova] madama, domina nostra, celsitudine: I xv, xvi, xvii, xviii, xix, xx, xxi, xxii, xxiii, xxv, xxvi, xxvii, xxviii, xxix, xxx, xxxi, xxxii, xxxiv, xxxv, xxxvi, xxxviii, L, 3 4, 6, 10, 13, 4 23, 30, 5 28, 38, 6 4, 6, 7, 9, 11, 12, 15, 20, 22, 25, 31, 33, 7 16, 19, 20, 25, 8 5, 12, 13, 19, 9 17, 10 19, 20,

22, 29, 11 17, 25, 29, 30, 32, 37, 12 9, 18, 13 9, 17, 14 5, 16 32, 33, 34, 17 17, 18 1, 3, 16, 28, 20 9, 21 1, 23 6, 34, 24 3, 4, 28 5, 8, 29 2, 22, 31 14, 20, 30, 32, 32 30, 34 9, 35 29, 36 11, 14, 39 1, 3, 8, 9, 14, 18, 21, 27, 40 5, 25, 28, 41 7, 43 16, 44 34, 45 3, 47 2, 48 25, 28, 49 22, 52 20, 54 27, 58 8, 59 6, 60 5, 7, 63 31, 64 1, 65 1, 4, 6, 13, 66 11, 67 26, 69 23, 70 1, 72 26, 73 8, 26, 32, 38, 74 17, 21, 22, 77 1, 79 25, 81 1, 87 2, 5, 88 21, 89 1, 91 25, 93 3, 18, 96 29, 98 13, 14, 99 16, 18, 26, 36, 100 1, 25, 101 19, 21, 33, 102 8, 104 2, 8, 12, 14, 16, 20, 23, 105 9, 106 15, 110 3, 112 25, 115 9, 116 15, 17, 27, 118 10, 11, 18, 123 13, 125 20, 28, 35, 130 27, 131 20, 27, 136 20, 138 20, 30, 139 3, 8, 140 36, 141 3, 143 14, 18, 21, 144 16, 19, 21, 24, 25, 145 5, 9, 11, 18, 23, 147 2, 15, 148 9, 15, 149 31, 150 4, 151 5, 23, 156 21, 24, 163 13, 166 35, 167 3, 169 5, 170 24, 26, 171 11, 12, 23, 24, 28, 174 4, 22, 23, 175 8, 13, 16, 18, 21, 23, 24, 26, 33, 176 4, 14, 178 1, 187 18, 20, 189 15, 23, 25, 190 32, 192 25, 193 20, 24, 194 13, 30, 196 26, 200 11, 13, 14, 201 30, 31, 202 8, 22, 205 24, 206 9, 24, 32, 207 3, 25, 213 8, 12, 21, 30, 214 3, 5, 13, 216 9, 11, 217 10, 218 26, 30, 219 26, 223 31, 231 32, 232 24, 233 13, 236 8, 239 17, 240 16, 246 19, 248 31, 249 27, 250 27, 31, 33, 251 6, 9, 14, 18, 19, 20, 22, 24, 26, 29, 32, 252 2, 20, 28, 253 7, 16, 21, 29, 38, 254 30, 39, 255 1, 2, 4, 6, 13, 33, 256 3, 26, 28, 258 15, 25, 32, 259 3, 10, 14, 15, 16, 260 12, 20, 262 23, 263 27, 30, 264 5, 8, 17, 265 13, 16, 19, 267 12, 268 15, 272 32, 274 8, 276 33, 279 32, 285 10, 16, 286 27, 288 10, 291 9, 11, 19, 20, 293 8, 11, 13, 14, 15, 17, 23, 40, 294 11, 295 2, 297 15, 16, 304 2, 305 10, 11, 13, 21; II 17 20, 20 8, 31, 21 1, 2, 6, 16, 24 30, 26 6, 29 17, 23, 30 26, 31 14, 34 20, 25, 26, 36 17, 37 27, 36, 39, 38 8, 9, 11, 12, 15, 16, 19, 22, 30, 34, 40 23, 41 2, 18, 24, 42 3, 50 6, 28, 53 20, 54 15, 55 21, 58 7, 11, 33, 74 1, 75 26, 28, 29, 31, 76 9, 77 28, 79 11,

12, 16, 17, 18, 22, 85 34, 86 2, 4, 5, 89 21, 94 3, 95 28, 29, 96 6, 8, 16, 32, 98 8, 104 15, 107 16, 17, 21, 108 23, 109 12, 35, 110 9, 30, 33, 112 25, 27, 126 6, 7, 25, 129 33, 131 4, 12, 136 22, 27, 29, 138 27, 31, 141 29, 30, 142 28, 34, 143 2, 145 13, 14, 27, 147 16, 32, 148 18, 149 26, 29, 31, 32, 150 4, 7, 8, 25, 30, 151 1, 3, 7, 14, 153 3, 5, 29, 31, 32, 33, 34, 154 1, 4, 155 2, 158 28, 31, 166 21, 167 7, 8, 9, 11, 15, 172 6, 173 8, 9, 10, 180 8, 9, 15, 182 6, 184 26, 185 21, 23, 26, 29, 187 11, 15, 16, 22, 34, 188 8, 10, 12, 189 25, 29, 32, 33, 35, 194 1, 13, 195 22, 24, 196 16, 197 7, 21, 199 29, 200 20, 25, 27, 31, 33, 201 2, 207 15, 17, 19, 21, 23, 213 1, 218 11, 219 9, 12, 16, 18, 223 12, 15, 18, 23, 29, 35, 37, 224 1, 3, 225 22, 26, 226 12, 234 6, 9, 12, 16, 18, 21, 24, 238 9, 11, 14, 240 10, 241 29, 34, 36, 242 5, 11, 12, 13, 244 20, 33, 34, 245 2, 3, 4, 6, 11, 16, 32, 249 25, 251 24, 252 15, 253 19, 21, 259 20, 21, 28, 260 6, 261 1, 6, 24, 30, 32, 39, 262 28, 263 13, 14, 16, 32, 265 8, 12, 21, 22, 25, 266 15, 267 19, 268 19, 271 18, 276 33, 277 1, 5, 9, 282 25, 26, 288 2, 289 25, 290 3, 291 22, 25, 292 9, 11, 293 27, 28, 305 8, 19, 24, 311 12, 15, 331 14, 28, 35, 332 1, 4, 7, 9, 13, 336 26, 339 14, 340 7, 12, 22, 23, 30, 341 5, 15, 24, 342 5, 12, 344 2, 351 10, 11, 352 35, 355 6; III 10 10, 24 10, 26 31, 27 3, 29 30, 32 4, 31, 38 31, 32, 43 22, 46 2, 49 17, 19, 29, 33, 36, 50 2, 9, 51 27, 53 1, 3, 20, 26, 54 3, 5, 62 26, 27, 32, 65 31, 73 19, 32, 74 9, 76 4, 20, 84 7, 8, 86 17, 91 16, 93 3, 11, 25, 94 6, 13, 18, 21, 25, 27, 95 29, 98 4, 11, 12, 100 7, 21, 101 20, 24, 102 17, 103 4, 105 9, 16, 106 15, 17, 19, 25, 108 14, 32, 109 31, 117 30, 118 8, 119 22, 23, 127 32, 132 15, 139 17, 146 28, 149 21, 23, 25, 26, 30, 151 29, 30, 152 32, 157 23, 164 20, 21, 25, 165 7, 8, 10, 167 5, 6, 7, 11, 169 2, 175 1, 2, 36, 177 17, 21, 22, 182 1, 3, 183 16, 18, 23, 184 3, 6, 188 5, 6, 7, 192 1, 194 9, 205 25, 206 32, 209 7, 245 31, 246 27, 31, 247 25, 29, 31, 248 26, 250 10, 13,

17, 251 16, 252 1, 7, 267 5, 268 18, 29, 32; BOXIUS (Bosius) [ramo di Santa Fiora]: I 109 33; II 201 17; III 71 41; CAROLUS, filius Galeacii Mariae: I XXI, 142 16, 30, 169 5, 171 28, 189 13, 15; II 147 13, 151 30; III 245 28, 246 28, 247 26, 248 4, 25, 26, 27, 29, 31; de CASTELIONO, stafferius: I 207 10; CATHERINA, filia naturalis: II 151 34; CRISEIDE (Griseide), uxor Bosii: I 109 6, 31; II 88 17, 201 15; III 71 3, 30, 158 6, 8; (Criseide domine) nuncius: I 109 6; CLARA: I XXVII; II 151 34; CONSTANTIUS, Dominus Pisauri: I 23 1, 7, 29, 106 18; II 104 9, 123 22, 128 22; III 42 4, 45 15, 47 17, 48 16, 50 12, 14, 51 7, 59 27, 60 1, 64 23, 27, 65 19, 27, 70 13, 16, 25, 27, 71 30, 36, 104 17, 127 28, 30, 136 13, 146 23, 27, 173 21; (Constantii) nuncius: I 106 18; ELISABETTA (seconda moglie del Marchese di Monferrato): III 56 37; FRANCISCUS, comes, q. Dux: I XIII, XIV, XVI, XXIII, XXV, XXVI, XXVII, XXVIII, XXIX, XXXI, 5 13, 17 31, 32, 83 33, 85 5, 13, 86 31, 87 32, 98 11, 109 31, 131 25, 155 30, 156 33, 162 37, 177 3, 190 8, 196 29, 30, 213 22, 217 14, 249 10, 252 23, 24, 33, 253 3, 32, 34, 36, 254 4, 11, 12, 26, 261 32; II 110 37, 127 19, 130 31, 131 18, 212 24, 245 34, 259 37, 265 11, 274 37, 304 39, 306 33, 315 10, 23; III 51 41, 56 37, 79 31, 93 29, 30, 94 6, 7, 103 3, 108 19, 111 2, 5, 174 6, 209 32, 244 5, 263 10, 12, 264 11, 16; FRANCISCUS II: I XII; GABRIEL: I XXXVII; GALEAZ, comes Melcii, filius naturalis: II 151 34; GALEAZ MARIA, q. dux, consors: I XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, XXII, XXIII, XXIV, XXV, XXVI, XXVII, XXVIII, XIX, XXX, XXXI, XXXII, XXXVI, 4 26, 28, 32, 5 11, 12, 31, 7 6, 17, 22, 25, 8 7, 29, 11 2, 12, 18, 12 11, 20 8, 31 27, 34 36, 35 14, 15, 38 16, 33, 39 16, 31, 45 6, 52 26, 34, 62 16, 76 31, 83 15, 38, 104 18, 22, 105 4, 114 12,

II 5 8, II 8 34, II 9 4, 31, I 25 21, I 32 4, I 36 29, I 42 35, I 46 30, I 53 19, I 56 24, 26, 31, I 57 1, 6, 8, I 59 9, I 62 37, I 67 18, I 69 32, I 71 27, I 75 7, I 77 12, I 82 35, I 86 33, I 96 31, I 97 2, 207 16, 213 24, 30, 223 37, 252 26, 30, 34, 253 37, 254 12, 26, 36, 255 8, 260 3, 261 33, 36, 265 18, 270 20, 271 1, 13, 15, 19, 24, 32, 38, 273 7, 291 16, 293 22; II 12 31, 35 4, 45 3, 52 14, 23, 56 35, 57 34, 62 12, 69 32, 82 35, 83 11, 20, 23, 24, 88 13, I 08 22, I 10 13, I 15 39, I 16 4, 6, I 17 30, I 31 9, I 32 12, I 41 25, I 47 21, I 50 34, I 58 10, 12, I 82 5, 25, I 88 9, 214 4, 215 34, 238 30, 252 14, 253 4, 271 20, 288 3, 302 14, 306 35, 315 10, 24; III 39 34, 51 18, 41, 74 27, 75 15, 38, 82 36, 89 29, 93 33, 94 2, 96 31, I 00 8, I 01 34, I 11 3, I 13 33, I 16 5, 8, 10, 13, 14, I 20 18, I 21 6, 7, 11, I 48 15, I 67 10, 13, I 79 29, 228 4, 244 12, 36, 247 27, 252 12, 16, 253 10, 261 15, 262 21, 263 16, 264 22, 23, 27, 265 12, 20; HERMES, marchio Tortona: II 150 26, 34; III 94 12; IPPOLITA, ducissa Calabrie: I 17 18, 20, 30, I 45 24, 28, I 47 33, 213 37; JACOMETTUS: III 102 22; JOHANNES GALBAZ, princeps, duca novello, filiolo, pupillo, primogenito: I XII, XVI, XIX, XXI, XXIII, XXIV, XXV, XXVIII, XXX, XXXI, 3 11, 7 26, 8 5, 15, II 28, 30, 33, 40 5, I 38 34, 253 29, 33, 34, 254 1, 8, 9, 18, 22, 28, 30, 255 1, 2, 4, 6, 13, 256 28, 29, 35, 258 25, 260 1, 261 19, 268 16, 275 33, 34, 276 32, 277 14, 293 23; II 9 7, II 12, I 8 18, 31 28, 32 9, 11, 14, 39 15, 48 31, 55 23, 56 22, 74 24, I 42 26, I 50 2, 26, I 51 11, 13, I 67 30, 263 14, 292 13, 331 36; III 94 11, I 52 16, 17, 24, I 62 7, 8, I 84 30, I 92 2; JOHANNES MARIA, filius naturalis Ducis Francisci: I 237 18; II 259 36; JULIUS: II 110 1, 37, I 26 24; LEONARDUS, Prothonotarius apostolicus: II 68 22, 72 12, 32; LUDOVICUS MARIA (il Moro): I XVI, XVII, XXIII, XXIV, XXV, XXVI, XXVII,

XXVIII, XXXI, XXXII, XLVII, XLVIII, 7 29, 9 30, 83 39, I 34 34, I 70 31, I 78 30, 36, 266 9; II 19 34, 22 35, 27 35, 34 35, 35 33, 44 33, 53 35, 72 30, 75 33, 84 33, I 07 9, 14, 18, I 09 14, 15, I 10 29, 33, I 54 3, 5, I 74 34, I 85 27, I 87 26, 221 5, 10, 12, 237 29, 286 38; III 15 30, 39 30, 48 21, 23, 49 16, 21, 50 34, 35, 60 15, 68 16, 17, 18, 22, 69 34, 72 19, 34, 75 15, 92 32, 94 16, 95 19, 96 9, 32, I 00 2, 4, 6, I 02 19, I 06 18, 23, 34, I 29 20, I 46 2, I 49 18, I 53 24, I 66 33, I 76 8, 14, 18, I 90 35, 236 27; MARIA SFORTIA, dux Bari, vicecomes: I XVI, XXV, XLVII, XLVIII, 7 29, 9 29, 82 4, 86 26, 31, 87 7, 97 9, I 91 31, 205 26, 212 8, 244 26, 266 8, 275 10, 12, 283 17, 20; II 68 23, I 79 29, I 80 22, 23, 244 33, 251 1, 2, 4, 264 7, 269 19, 20, 304 2; III 16 19, 60 15, 70 10, 72 18, 78 20, 95 19, I 02 19, 23, I 06 18, 23, I 29 20, I 46 2, I 53 24, I 60 19, I 71 24, 27, 230 26, 232 23, 253 30; OTTAVIANUS, Episcopus Laude et Aretium: I XV, XVI, 3 18, 226 3; II 151 34; PHILIPPUS MARIA, conductero: I XV, XVI, 3 17, 7 29, 9 28, I 7 14, 19, 21, 39 10, 11, 40 2, 3, 41 24, 28, 43 15, 83 34, 85 2, I 08 25, 28, I 45 22, 25, 27, I 48 1, 213 32, 214 4, 215 33, 216 7, 11, 233 34, 234 1, 6, 226 7; II 62 17, 67 23, 25, I 88 2, 3, 216 30, 217 21, 289 16, 21; III 101 28, 29, I 02 18; PHILIPPI MARIAE cancellarius: I 215 33, 216 10; III 101 28; SECUNDUS, dictus Sfortinus, dux Borgonovi: I XVI, XVII, XVIII, XIX, XXIX, XXX, 9 32, 85 25, 87 8, 28, 95 5, 22, 26, 238 1, 282 22, 24, 283 12; II 74 9, I 00 22, I 23 32, 33, I 63 18, 20, 23, I 85 20, I 87 19, 20, 284 10; III 70 10, 82 2, 84 25, 85 12, 86 3, 88 30, 97 3, I 00 24, I 02 3, 18, I 07 20, I 09 8, I 10 24, I 12 25, I 16 20, I 20 3, I 23 17, I 26 13, I 28 2, I 29 27, I 30 27, I 32 20, I 34 8, I 35 25, I 36 30,

- 139 20, 140 21, 142 8, 143 20, 144 11, 32, 34, 145 20, 147 23, 148 18, 164 29, 165 30, 167 33, 170 11, 171 23, 174 16, 175 18, 176 35, 178 3, 180 28, 182 24, 183 3, 186 10, 188 2, 233 12, 238 4, 252 29, 255 28, 257 4, 267 8; SECUNDI cancellarius: II 185 20, 22, 187 21; TRISTANUS, coniux Beatricis Sfortiae Hest: I xv, xvi, xvii, 3 19, 17 25, 27, 35, 23 10, 44 33, 53 26, 58 9, 98 12, 140 35, 284 23, 25; II 91 13, 109 32, 120 29, 140 16, 167 11, 285 28.
- SICCUS (Sichus) ANTONIUS, Commisarius Cremone: I 59 8, 265 21; II 58 23, 40, 77 33, III 18, 123 24, 188 30, 32, 189 4, 205 10, 245 20, 265 4, 271 13; III 105 4, 118 24, 123 6, 149 2, 201 22, 24, 26.
- SICERANUS LAURENTIUS, cancellarius et notarius Capitanei Justicie: I 29 28, 31 (vedi anche: Ciseranus e Siseranus).
- SICHIS de, JOHANNES ANTONIUS, comes Borelle: II 81 26, 34; MICHAEL: I 59 8.
- SICHUS (Siccus, Sichis) de, illi: II 59 1, 272 19; FIRMUS: I 53 10, 54 15, 90 31; FRANCISCUS (Sicchus), ductor armorum, figlio n. di Ludovico Gonzaga: II 340 14, 341 30, 354 16, 19, 35, 355 5, 8 11, 13.
- SICIDA, flumen (Sesia): III 227 5.
- SICCIDA, vallis (Valsesia): II 300 12; Potestaria: I xxii; II 300 12 (vedi anche: Vicecomes Gasperinus).
- SICCIS MARGARITTA de: II 88 31, 34, 89 1, 5.
- SICCUS: v. Sichis de.
- SICERANUS: v. Siseranus e Ciseranus.
- SICIANO PAULUS de, presbyter: II 214 11.
- SICILIA citra Farum: II 184 33.
- SICILIA, Rex: v. Anjou Renathus.
- SIGISMUNDUS de ASBURGO: v. Asburgo.
- Signore: I 293 24.
- Signoria: v. Sfortia, Mediolanum.
- SIGNORINUS de GARBAGNATE: III 244 10, 13.
- SILIANUS LAURENTIUS: II 160 25.
- SILVA AMADEUS de, frater: I 136 35.
- SILVANUM (terra) papiensis: III 219 7.
- SILVESTER de BONONIA, Potestas Viglevani: II 297 27, 30, 313 18, 22.
- SIMON ser, orator florentinus: I 21 13, 23 1, 43 22, 48 14.
- SIMONETTA (Simoneta): v. Symonetta.
- Sindaco fiscale: I xiii, xxxiii.
- SION: v. Sedunum.
- SISERANUS LAURENTIUS: II 259 4 (vedi anche: Ciseranus e Siceranus).
- SISSA parmensis: II 9 8, 18 21, 22; comites de: II 18 22 (vedi anche: Terciis).
- SITTARA JOHANNES GEORGIUS de; II 94 28.
- SITTEN (Sion): III 72 31 (vedi anche: Sedunum).
- SIXTUS IV (Della Rovere), Pontifex, Papa, Sua Beatitudo, Sua Santità, Pastor Christianorum: I xxvii, xxxvi, xxxvii, xlv, 10 24, 26, 11 22, 23, 25, 34, 37, 40 21, 30, 34, 41 1, 51 6, 8, 61 21, 72 27, 73 18, 26, 28, 74 23, 77 5, 25, 27, 79 32, 86 19, 87 26, 89 12, 92 26, 93 20, 95 19, 110 21, 113 26, 127 25, 141 10, 142 2, 147 17, 153 3, 155 13, 164 7, 165 7, 168 14, 16, 175 38, 179 28, 183 26, 187 21, 194 5, 199 18, 22, 28, 208 21, 234 12, 16, 17, 238 5, 24, 239 27, 30, 240 6, 248 14, 249 3, 250 8, 18, 20, 251 2, 4, 17, 21, 279 25, 289 2, 291 14; II 134 32, 167 20, 21, 28, 168 15, 17, 23, 188 8, 194 8, 197 24, 261 31, 292 8, 307 41, 311 18, 22, 29, 31, 313 36, 315 26, 27, 316 5, 11, 12, 22, 34, 39, 317 11, 23, 28, 39, 318 21, 30, 38, 39, 42, 319 4, 6, 9, 17, 19, 21, 22, 32, 38, 39, 320 10, 17, 21, 27, 33, 36, 321 1, 2, 10, 26, 29, 34, 39, 330 3, 353 32, 354 1, 12, 359 11; III 17 34, 27 19, 29 32, 51 3, 53 10, 62 28, 65 29, 95 20, 99 18, 102 19, 127 25, 173 17, 182 8, 262 25, 265 3, 5, 266 35.

Societas: v. Mediolanum.

SODERINUS THOMAS, orator florentinus residens: I XVI, 9²², 19¹⁹, 21⁸, 13, 22²⁸, 29, 23², 5, 8, 30³¹, 31², 6, 32²², 36¹⁰, 25, 40²³, 27, 41⁸, 32, 43²², 48¹⁴, 50¹⁵, 51¹², 54²³, 55³, 57³, 67¹⁹, 68³⁰, 71²⁴, 77⁶, 14, 79³, 80³, 21, 86¹¹, 87³¹, 89¹⁸, 91¹¹, 31, 92²⁸, 93⁹, 17, 21, 25, 94²⁸, 32, 95⁴, 18, 110⁹, 113²⁵, 127⁸, 20, 129⁵, 135¹, 6, 141²³, 148⁷, 13, 149³¹, 153¹, 165⁸, 178²⁴, 183¹¹, 15, 22, 184²³, 29, 198¹⁸, 199²⁴, 30, 200³, 201²⁸, 206¹¹, 207⁶, 7, 208¹², 211²², 27, 214¹, 231¹², 18, 22, 236⁸, 238²², 239²³, 240⁸, 243²¹, 246²⁴, 247²², 248³⁵, 249¹, 250²⁶, 256⁴, 275²³, 27, 279¹⁵, 22, 282¹⁷, 288¹¹; II 47¹, 49³, 21, 54⁶, 10, 56²⁷, 64²⁹, 68⁷, 11, 69²⁵, 28, 70⁷, 76¹⁹, 96²⁷, 97¹⁵, 26, 98⁷, 107⁸, 115²⁰, 116¹⁵, 16, 30, 125⁹, 134²⁸, 142³³, 34, 149²⁸, 35; III 51⁴, 60⁸.

SOLARIO PHYLIPPUS de, mediolanensis: II 10²⁴, 26¹¹, 298⁵, 9, 12, 13.

SOLDANO: I xv.

solemnitas Sancti Georgii: I 260², 36; III 162¹.

SOLERIUM: II 237⁴; <officialis>: II 237⁴, 8.

SOLERIO de: v. Bonifortus.

SOLZIA JOHANNES de: II 284²⁴.

SOMMUM: III 24⁷.

SOMVICUM (Sonvicum): I 273¹⁶, 18; arx: III 47¹¹, 191²², 24; Communitas: I 273¹⁶.

SONCINO da: v. Christoforus, Garavella, Johannes, Paulus.

SONCINUM (Soncino): I 201³; II 197³¹; Archipresbyteratus: I 201³.

SONDRIO: I 42³².

SORAGNA: I xxiv.

SORANZO GIOVANNI: I xxii, xxxi; II 180³³.

SORESINA Mafiolus et fratres, de: v. Mafiolus.

SOXOSATUS FRANCISCUS: III 68²⁹.

SPAGNA: II 330³⁹.

SPAGNOLUS: III 91²⁴, 152¹⁷.

SPAGNOLUS comes: I 125²⁷.

SPAGNOLUS PETRUS, nuntius marchionis Mantue: I 90⁶, 10, 205³² (vedi anche: Hispanus).

SPALLA RICUS: II 206¹⁸.

SPARVARIA, comites: I 95²⁴; JOHANNES ANTONIUS comes, Potestas Alexandria et Parma, ducalis Vicarius generalis: I 95²⁴, 218¹⁶, 37, 243⁸; II 58²⁰, 21, 197², 212¹⁰, 32, 242³², 259⁸, 270³⁰, 277¹⁵, 16, 278², 28, 284⁷, 293¹⁸, 296⁶, 7, 8, 26, 297³, 12, 15, 304¹³, 15, 313¹⁹, 323²⁰, 22, 349²⁶; III 47²⁴, 58¹⁵, 80¹, 118¹⁶, 129¹⁸, 137¹⁹, 172²⁶, 28, 175¹³, 207³³, 230¹⁹, 234¹¹, 239¹, 241⁵, 6, 7, 242²³, 259¹⁶; cancellarius Johannis Antonii: II 296²⁶.

SPATA CASTRI SANCTI JOHANNIS: II 310¹⁶, 29.

SPEDIA (La Spezia): I 36³, 184³, 201²⁵, 239²⁰; II 24³, 90²⁸, 92¹⁸, 173¹³, 15, 312¹², 13, 17; III 17¹¹; Capitaneus: I 36³, 201²⁴, 239²⁰; II 90²⁸.

spedizione di Francia: I xxiii (vedi anche: Francia).

spedizione contro Genova: I xxv (vedi anche: Janua).

spedizione del Piemonte: I xxv (vedi anche: Pedemonte).

spedizione di Toscana: I xxv (vedi anche: Tuscia).

spedizioni del Consiglio Segreto: I xliv.

SPINA LUCA, armiger: II 66²².

SPINELLIS CATHERINA de, uxor Principisvallis de Lampugnano: III 112¹⁶.

SPINETTA de FINEZANO: I 184²⁴, 27 (vedi anche: Malaspina Spinetta).

SPINOLA CAROCIUS, Potestas Alexandrie: III 143 34, 144 1, 176 21, 25, 26, 198 21 (vedi anche: Spinula).

SPINULA: I 83 6, 86 2, 14, 155 11, 275 16; II 12 11, 41 16, 19, 20, 21, 24, 80 12, 234 28, 326 24, 26, 29; ALEXANDER, Consul Janue, Consiliarius Justitie et secretus: I XIV, 8 24, 60 29, 30, 63 30, 64 2, 67 9, 207 14, 267 20, 21, 23; II 78 13, 14; ANDREAS, Ordinis Minorum: I XVI; II 248 13; ARGENTINA, filia Baptiste: II 139 29; BAPTISTA (Johannes Baptista) de Bregnano: II 139 29, 141 27, 142 8, 144 2, 12, 17, 204 28, 32; III 24 12 (vedi anche: Spinula Johannes Baptista); BAPTISTA de la Gabbella: II 144 16; BERNABA: II 348 14; III 258 14; CATANEUS: II 283 19, 348 10; CATHARINA, uxor Baptiste: II 139 29; DAMIANUS: I 155 10, 12; DANIEL, Gubernator Janue: I 67 8, 78 17, 201 5; dominus: I 83 6; FRANCISCUS: I 270 13, 272 31; FRANCISCUS de Campi: II 161 14; GALEOTTUS de Buzalla: I 86 8; GEORGIUS in consulatu Lombardorum Janue: II 75 22, 24, 33; GERARDUS: II 200 20, 25, 30; GOTTFREDUS quondam: II 283 19; HECTORINUS (Hestorinus): II 9 18, 20 5, 200 21, 26, 27, 201 5; HIERONYMUS (Jeronimus), ductor, Consiliarius secretus: I XIV, XVIII, 47 8, 86 13, 99 13, 189 16, 207 13, 236 19; II 43 29, 75 23, 33, 78 17, 92 14, 271 14, 282 8, 326 23, 342 25, 346 22; III 155 31, 32, 35, 156 1, 3, 5; HIERONYMI, nuncius: III 155 31; HIERONYMUS de Arquata: III 182 20; JOHANNES BAPTISTA de Bregnano: II 120 8 (vedi anche: Spinula Baptista); JOHANNES FRANCISCUS: II 78 17, 92 14; LAZARUS de Cassano: I 63 33, 162 35, 172 15; II 133 18, 234 1; III 251 19; LUCAS de Campo: II 197 5; NAPOLIO de Bregnano: II 132 3, 177 26, 285 12, 14; PAU-

LUS, pater Hieronymi, de Arquata: III 182 20; PROSPERUS, Gubernator Janue: I 83 6; II 43 28, 94 26; Protonotarius: II 312 11.

SPINUM (Laude): II 302 26.

SPOGIIS ARCHANGELUS de, parmensis: II 87 7.

Spositio: I xxxvi.

Squadra: v. Parma, Placentia.

Squadrerii: II 221 25, 222 2 (vedi anche: Mediolanum).

SQUASSIS MELCHION, de: III 81 2.

SQUASSUS FRANCISCUS: I 65 7, 157 30.

Squitrinio Officiorum: I xxxvi.

Stafferii: v. Mediolanum.

STAGNUM (cremonensis): I 280 21; II 44 16, 62 32, 77 29, 87 18, 103 33, 125 11, 138 33, 205 10, 11, 15, 206 36; Potestas: I 280 20; II 205 10, 206 34, 36.

STAMPA (Stampis) de, AZINUS (Acinus): II 102 15; III 74 5, 80 21, 84 27, 31, 33, 90 12, 13, 15, 22; FRANCISCUS: II 140 3; GABRIEL, consiliarius: III 203 14; STEPHANUS: I 90 25, 26; III 90 8, 11.

STANGHA JOHANNES FRANCISCUS: III 28 28; PASQUINUS, Officialis bullettatum Cremone: III 246 4.

STANGHIS FRANCISCUS de, et fratres: II 222 13.

STAPHA: v. La Stapha.

Stato: I XIV, XVIII, XIX, XX, XXII, XXVIII, XXXV, XXXVI, XLI 3 11, 4 3, 25, 5 6, 7, 12, 20, 24, 35, 38, 61, 13, 17, 20, 26, 33, 74, 9 18, 40 34.

Status: v. Ariminum, Bononia, Corsica Ecclesia, Faventia, Finarium, Fivezanum, Florentia, Francia, Herbalonga, Imola, Janua, Liga, Mantua, Mediolanum, Monsferratum, Neapolis, Petretti, Pisaurum, Roma, Venetiae.

Statuta: v. Alexandria, Cremona, Mediolanum, Novaria, Pavia, Parma, Placentia, Pontremulum, Valentia.

STAZANUM: II 239 32.

STEPHANUS de GADIO: III 95 33.

STIRONE: I XXIV.

STORIONIBUS (Sturionibus, Storionus) MELCHION, unus ex Vicariis Generalibus: I 210 25, 215 16, 18, 36; II 48 26, 30, 120 15, 20, 296 1, 300 6, 306 17; III 169 9, 194 31.

STORTIGLIONUS GUILIELMUS: I 51 14, 77 9.

STORTUS, familiaris armorum: II 296 30, 32, 297 1; JOHANNES JACOBUS: II 250 9.

STRATA JOHANNES de, notarius ad ban-
chum: II 190 27.

STRATELLA CHRISTOFORUS de: II 254 15.

STRAZAPATTA BONIFORTUS, papien-
sis: III 170 27.

STRAZONUS: v. Pecorariis Johanni-
nus.

STREMERIO GASPARO: I 16 6.

STROZIUS FRANCISCUS: III 77 1, 3, 100 12, 13.

STRUMERIIS GASPAR de, parmensis:
II 231 19.

Studium: v. Pavia, Pisae.

STURIONIBUS: v. Storionibus.

STURLA, vallis (Valle Sturla): II 304 10.

SUARDUS DEFENDENS, nuncius mar-
chionis Montisferrati: III 223 20, 227 3;

ZANONUS: II 39 28.

Successione, guerra di (1452): I XIV.

SUICHUM (Suicum, Sovico): I XXXVI; II 242 27, 292 21.

SUICO de: v. Franciscus, Jacobus, Teo-
dorus.

SUIO GASPAR de: III 22 24.

SUMUM PAPIENSE: I 58 29, 32, 155 8, 224 3.

SUNUM (Suna-Verbania), ager novarien-
sis: I 210 32, 36, 218 30.

SUPERSAX WALTER II, Episcopus Va-
lesii: I 18 18, 19, 34.

SUPRAMONS, terra: I 56 29, 162 14.

Supremo Tribunale: I XI.

SVIZZERA: I XLV, 86 30 (vedi anche: Hel-
vetia).

Svizzeri (Sviceri, Svyceri, Svycii, Svytii):
I XXI, XXXIII, II 16, 57 15, 22; II 314 16,
320 38, 323 13, 332 1, 336 24, 338 2, 340 5,
13, 14, 15, 341 25, 26, 35, 342 9, 343 10, 16,
345 1, 3, 10, 15, 19, 23, 32, 348 16, 350 23, 351
6, 353 1, 354 18, 355 23, 357 26, 34, 358 3, 5;
III 15 20, 36, 27 2, 30 2, 5, 31 17, 35 30,
43 33, 45 13, 47 3, 32, 50 6, 60 32, 63 8,
64 33, 71 32, 29, 96 7, 226 5.

SYMON, hebreus: II 208 29.

SYMON, q. Leonis hebreus: II 124 12, 15,
127 28.

SYMONETTA (Simoneta, Simonetta)
ANGELUS, coniux Francisce: I XXXI,
142 15, 17, 18, 33, 35; II 285 5; III 248 33;
ANDREAS: I XXXI; ANTONIUS, filius
Cichi: II 85 29, 259 21; III 47 20, 148
24, 177 27; BLANCA MARIA, uxor Sfor-
tia Caroli: I 142 15, 34, 169 30; II 285
3; III 248 32; CICHUS: I XIV, XV, XVII,
XVIII, XIX, XXIII, XXIV, XXV, XXVI,
XXVII, XXIX, XXX, XXXI, XXXII, XXXVII,
3 14, 4 13, 8 26, 27, 10 13, 11 6, 12 15,
13 2, 8, 14 3, 6, 15 5, 16 35, 17 10, 18
13, 19 14, 20 33, 34, 21 1, 22 10, 24 33,
26 11, 27 3, 29, 28 31, 29 14, 31 34, 32 31,
33 15, 35 23, 37 8, 27, 39 26, 40 17, 41 9,
18, 43 7, 44 3, 45 2, 46 27, 48 9, 21, 49 8,
50 24, 52 9, 53 6, 54 10, 13, 27, 55 17, 56 6,
57 10, 58 4, 24, 59 23, 29, 60 18, 61 12, 62 2,
63 24, 64 22, 23, 66 2, 3, 67 4, 5, 6, 68 3, 19,
70 15, 71 11, 31, 73 2, 74 11, 75 5, 22, 76 23,
77 12, 20, 78 28, 33, 79 10, 80 29, 81 18, 82
27, 83 26, 84 30, 85 32, 86 9, 87 14, 88 5,

89 28, 90 20, 92 4, 95 13, 96 22, 97 33, 98 28, 100 16, 101 9, 102 21, 103 9, 32, 105 25, 107 2, 108 20, 109 17, 110 15, 111 3, 28, 112 34, 113 19, 114 5, 26, 117 13, 24, 35, 121 4, 10, 26, 123 2, 22, 124 8, 125 2, 126 28, 127 15, 128 9, 27, 129 26, 130 21, 131 12, 132 15, 133 7, 134 28, 136 13, 137 29, 140 4, 141 29, 142 28, 33, 143 15, 29, 144 12, 146 9, 147 10, 149 4, 23, 150 24, 151 38, 152 20, 154 10, 155 4, 156 17, 157 12, 21, 158 8, 160 25, 161 27, 163 32, 164 32, 166 10, 168 9, 24, 170 15, 172 5, 173 5, 19, 30, 174 29, 176 30, 177 25, 178 20, 179 19, 181 10, 28, 182 4, 183 7, 184 16, 185 27, 187 17, 29, 188 8, 189 9, 192 10, 193 9, 195 12, 196 6, 197 26, 198 12, 199 8, 35, 200 29, 201 19, 202 16, 203 3, 17, 205 8, 206 18, 208 4, 17, 23, 37, 209 24, 211 17, 212 23, 214 1, 14, 215 29, 217 2, 31, 219 10, 221 3, 222 14, 223 2, 224 14, 225 24, 227 2, 228 27, 229 23, 230 29, 233 29, 234 31, 235 29, 236 31, 237 28, 239 2, 24, 240 26, 241 29, 242 22, 243 30, 247 2, 248 4, 250 4, 255 27, 257 9, 28, 259 8, 13, 25, 260 19, 36, 263 20, 265 20, 266 26, 268 2, 270 8, 272 26, 275 2, 277 9, 279 7, 280 14, 30, 282 3, 283 7, 284 14, 285 2, 286 9, 287 23, 288 27, 289 22, 291 2, 9, 293 9, 294 36, 296 2, 299 27, 303 20, 305 13; II 17 8, 18 7, 19 24, 20 20, 22 9, 23 23, 25 2, 29, 27 11, 28 9, 29 12, 30 11, 31 3, 23, 33 23, 34 14, 35 23, 36 9, 37 2, 39 9, 40 17, 41 10, 42 34, 43 22, 44 27, 32, 46 25, 47 15, 49 9, 50 17, 52 31, 53 31, 54 24, 56 16, 57 16, 60 15, 61 27, 62 26, 63 36, 64 10, 66 17, 68 2, 35, 69 2, 12, 72 8, 73 2, 27, 75 16, 77 14, 78 8, 28, 79 11, 32, 80 22, 82 2, 84 8, 85 24, 32, 86 33, 88 3, 89 31, 92 2, 37, 93 9, 94 17, 95 14, 98 2, 101 7, 102 3, 25, 104 30, 105 29, 106 33, 108 8, 31, 111 13, 112 14, 113 29, 114 31, 116 21, 28, 119 24, 121 21, 123 12, 124 8, 125 2, 30, 127 23, 128 8, 130 18, 131 29, 134 18, 135 22, 136

13, 137 11, 139 17, 142 1, 143 5, 31, 145 7, 146 7, 148 25, 149 18, 150 9, 17, 151 21, 152 7, 153 13, 154 20, 155 31, 156 29, 157 17, 159 16, 164 2, 165 6, 166 2, 168 7, 169 6, 170 8, 172 33, 174 10, 24, 175 31, 176 29, 179 2, 180 2, 181 2, 183 13, 184 2, 185 2, 186 2, 26, 187 7, 188 22, 190 22, 191 6, 30, 193 29, 35, 194 26, 196 25, 197 14, 200 7, 19, 26, 30, 201 12, 27, 204 14, 207 30, 208 8, 209 8, 23, 211 1, 19, 212 6, 213 26, 215 10, 216 21, 218 6, 26, 219 30, 220 14, 26, 221 21, 222 25, 224 28, 225 10, 226 6, 27, 228 11, 230 30, 232 11, 234 36, 235 26, 236 30, 237 14, 27, 238 19, 239 13, 240 27, 242 22, 243 31, 33, 245 11, 27, 247 7, 248 8, 20, 249 29, 250 21, 251 8, 252 19, 253 36, 254 22, 255 15, 256 22, 257 12, 258 10, 259 20, 260 14, 25, 262 14, 263 22, 264 25, 265 33, 267 9, 268 5, 269 7, 25, 270 12, 271 5, 272 12, 273 32, 275 18, 276 7, 26, 277 31, 278 22, 280 31, 281 29, 282 32, 283 34, 284 19, 285 21, 286 7, 24, 287 2, 4, 31, 289 5, 290 22, 293 11, 294 9, 296 18, 297 22, 298 19, 299 5, 300 2, 20, 301 33, 302 5, 303 17, 305 12, 306 11, 308 5, 32, 312 25, 31, 322 31, 324 5, 325 26, 34, 327 9, 328 5, 329 13, 331 18, 332 24, 333 31, 335 5, 336 5, 337 19, 339 1, 19, 342 31, 343 1, 31, 344 21, 346 7, 31, 347 33, 348 27, 350 5, 351 24, 352 23, 353 22, 354 30, 356 8, 31, 357 17, 358 13, 359 3; III 15 13, 16 9, 30, 17 22, 18 27, 20 3, 23 31, 26 25, 28 6, 29 22, 32 22, 34 29, 35 9, 38 10, 41 33, 43 4, 44 26, 46 24, 48 9, 49 28, 50 27, 54 24, 57 18, 59 14, 61 10, 62 20, 64 16, 67 2, 77 24, 79 13, 81 12, 83 21, 85 15, 86 11, 87 23, 89 10, 91 9, 92 16, 95 10, 97 11, 99 2, 100 32, 102 11, 104 2, 105 24, 107 27, 109 16, 110 32, 112 33, 114 11, 116 27, 119 12, 120 10, 121 9, 122 4, 123 25, 127 10, 128 15, 30, 129 13, 130 5, 132 2, 133 27, 134 16, 135 13, 136 3, 138 7, 139 27, 142 29, 143 27, 144 19, 145 28, 147 6, 148 2, 149 12, 150

10, 31, 151 25, 153 8, 154 14, 155 4, 18, 156 28, 158 1, 29, 160 16, 161 17, 162 24, 32, 163 36, 165 2, 166 2, 20, 168 3, 170 17, 172 2, 173 5, 174 25, 175 24, 177 5, 178 9, 180 9, 181 3, 22, 182 16, 183 10, 184 23, 185 25, 187 13, 188 18, 189 31, 191 10, 193 2, 194 22, 196 9, 197 10, 198 8, 199 2, 21, 201 3, 202 31, 204 10, 205 35, 207 27, 208 25, 209 13, 210 8, 27, 211 23, 212 15, 213 23, 215 2, 216 25, 217 10, 218 4, 32, 220 7, 221 29, 223 10, 224 32, 225 15, 226 16, 227 27, 229 2, 230 14, 231 11, 232 4, 234 3, 32, 236 2, 237 10, 238 26, 239 26, 240 10, 241 26, 242 17, 243 21, 245 11, 247 10, 248 19, 250 10, 22, 251 9, 253 2, 254 24, 256 2, 257 11, 258 26, 259 10, 260 9, 261 31, 267 16, 268 13, 18; FRANCISCA, vidua: I 142 15, 35; III 248 28 (vedi anche: Della Scala, uxor Angelii, socrus Caroli Sfortie); FRANCISCUS: I xxxi; GENTILIS: I 142 17; JOHANNES, secretarius: I xv, xvii, xxxi, 4 14, 10 14, 13 3, 14 4, 15 6, 17 11, 18 24, 19 15, 22 11, 24 34, 27 5, 30, 28 32, 29 15, 30 21, 22, 33 16, 35 24, 37 9, 28, 40 18, 41 10, 19, 43 8, 44 4, 46 28, 48 10, 49 9, 50 25, 52 10, 53 7, 54 11, 55 18, 56 7, 57 11, 58 5, 59 24, 60 19, 61 13, 62 3, 63 25, 68 4, 20, 70 16, 71 12, 32, 73 3, 74 12, 75 6, 23, 76 24, 77 21, 79 11, 80 30, 81 19, 82 11, 28, 84 31, 85 33, 87 19, 88 10, 89 29, 90 21, 92 5, 20, 93 13, 95 14, 96 23, 97 34, 98 29, 101 10, 102 23, 103 16, 33, 105 26, 107 3, 108 22, 109 18, 110 16, 111 4, 29, 112 35, 113 20, 114 6, 27, 117 14, 25, 118 4, 121 5, 27, 123 3, 124 9, 125 3, 126 29, 127 16, 128 10, 28, 129 27, 130 22, 131 13, 132 16, 133 8, 134 29, 136 14, 137 30, 140 5, 141 30, 142 29, 143 30, 146 10, 147 11, 149 5, 24, 150 26, 152 22, 154 11, 156 19, 158 9, 160 26, 161 28, 163 33, 164 33, 166 11, 168 11, 170 16, 172 6, 173 6, 20, 30, 174 30, 176 31, 177 26, 178 21, 179 20, 181 11, 29, 183 8, 184 17, 185 28, 187

30, 34, 188 20, 189 10, 192 11, 193 10, 195 13, 196 7, 197 27, 198 13, 199 9, 200 30, 201 20, 202 19, 203 4, 18, 205 9, 206 19, 208 5, 209 25, 211 18, 212 24, 214 15, 215 30, 217 3, 32, 219 11, 220 31, 222 15, 223 3, 224 15, 225 25, 227 4, 228 28, 229 24, 230 30, 233 30, 234 32, 235 30, 236 32, 237 29, 239 3, 240 27, 241 30, 242 23, 243 31, 246 10, 247 3, 248 5, 250 5, 252 15, 255 28, 257 10, 29, 263 21, 265 3, 266 27, 268 3, 270 9, 272 27, 275 3, 277 10, 280 15, 31, 282 20, 283 8, 284 15, 285 3, 286 10, 287 27, 288 28, 289 23, 291 3, 292 34, 294 37, 305 15, 32; II 17 9, 18 8, 19 25, 20 21, 22 10, 23 24, 25 3, 30, 27 12, 28 10, 29 13, 30 12, 31 6, 24, 33 27, 34 15, 35 24, 36 10, 37 3, 39 10, 40 18, 41 11, 42 35, 43 23, 44 28, 46 26, 47 16, 49 10, 50 21, 52 32, 53 32, 54 25, 56 17, 57 17, 60 16, 61 28, 64 11, 66 18, 68 3, 69 13, 72 9, 73 3, 28, 75 17, 77 15, 78 9, 29, 79 33, 80 23, 82 3, 84 9, 85 25, 86 34, 89 32, 92 3, 93 10, 94 18, 95 15, 98 3, 101 8, 102 4, 26, 104 31, 105 30, 106 34, 108 9, 32, 111 14, 112 15, 113 30, 114 32, 116 22, 117 16, 119 25, 121 23, 123 13, 124 9, 125 3, 31, 128 9, 130 19, 134 19, 135 23, 136 14, 137 12, 139 18, 140 11, 142 3, 143 32, 145 8, 146 8, 148 26, 149 19, 150 9, 21, 151 22, 152 8, 153 14, 154 21, 155 32, 156 30, 157 18, 159 17, 164 3, 165 8, 166 3, 168 8, 169 7, 170 9, 171 12, 172 34, 174 25, 175 32, 176 30, 179 3, 180 3, 181 3, 183 14, 184 3, 185 3, 186 3, 27, 187 8, 188 23, 190 23, 194 27, 196 26, 197 15, 198 17, 199 15, 200 8, 201 13, 28, 202 25, 204 15, 207 31, 208 9, 209 9, 24, 211 2, 20, 212 7, 213 27, 215 12, 216 22, 218 7, 27, 219 31, 220 14, 27, 221 22, 222 26, 224 29, 225 11, 226 7, 30, 227 22, 228 14, 230 33, 232 14, 235 2, 29, 236 33, 237 17, 238 2, 22, 239 16, 240 30, 242 23, 244 3, 245 29, 247 8, 248 11, 23, 249 32, 250 24, 251 11, 252 22, 254

3, 25, 255 18, 256 2, 25, 257 14, 258 12, 260 15, 28, 262 17, 263 25, 264 28, 266 3, 267 10, 268 8, 271 8, 17, 272 15, 273 18, 274 3, 275 21, 276 10, 29, 277 34, 278 25, 279 8, 280 34, 282 3, 283 2, 284 3, 21, 285 24, 286 8, 287 34, 289 8, 290 23, 293 12, 294 12, 296 20, 297 23, 298 22, 299 8, 300 3, 23, 302 8, 303 18, 305 15, 306 14, 308 8, 309 3, 312 8, 313 2, 323 2, 324 8, 325 29, 327 12, 328 6, 329 16, 331 21, 332 27, 334 2, 335 8, 336 8, 337 22, 339 2, 22, 342 32, 344 23, 346 10, 347 1, 37, 348 31, 350 9, 351 28, 352 27, 353 23, 354 33, 356 9, 32, 357 18, 359 4; III 15 14, 16 10, 17 3, 27, 18 28, 20 4, 24 3, 26 26, 28 7, 29 25, 32 23, 36 3, 37 9, 38 11, 40 3, 41 34, 43 5, 44 27, 46 25, 48 10, 50 28, 54 25, 57 19, 59 15, 61 11, 62 21, 64 17, 67 3, 69 28, 72 14, 75 3, 77 25, 79 14, 81 13, 83 26, 86 12, 87 24, 89 11, 91 10, 92 17, 95 11, 97 12, 99 3, 100 33, 102 12, 104 3, 105 25, 107 28, 109 17, 110 33, 112 34, 114 13, 116 28, 119 14, 120 11, 122 5, 123 24, 127 11, 128 32, 129 14, 130 6, 132 3, 133 28, 134 17, 135 14, 136 4, 138 8, 139 28, 142 30, 143 28, 144 20, 145 29, 147 7, 148 3, 19, 149 13, 150 11, 151 26, 153 9, 154 15, 155 19, 156 29, 158 2, 30, 160 11, 161 18, 162 25, 165 3, 166 3, 21, 168 4, 170 18, 172 3, 173 6, 174 26, 28, 175 25, 177 6, 178 10, 180 10, 181 23, 182 17, 183 11, 184 24, 185 26, 187 14, 188 19, 189 32, 191 11, 193 3, 196 10, 197 11, 198 9, 199 3, 23, 201 4, 202 32, 204 11, 206 4, 207 28, 208 26, 209 14, 210 9, 28, 212 16, 213 24, 215 3, 216 26, 217 11, 218 5, 219 3, 220 12, 221 30, 223 11, 224 33, 225 16, 226 17, 229 3, 230 15, 231 12, 232 5, 234 4, 33, 236 3, 237 11, 238 27, 239 27, 240 11, 241 20, 242 18, 243 22, 245 12, 247 11, 248 20, 251 10, 253 3, 254 25, 256 3, 257 12, 259 11, 260 10, 261 32, 267 17, 268 3; JOHANNES JACOBUS, secretarius ducalis: I xv, xvii,

XXXI, XXXII, 4 19, 10 16, 15 8, 17 13, 19 17, 22 13, 24 36, 27 7, 32, 28 33, 29 16, 30 24, 33 17, 37 11, 30, 41 21, 44 6, 46 30, 48 12, 49 11, 50 27, 55 20, 56 9, 57 13, 59 26, 60 21, 61 14, 62 5, 63 26, 68 22, 70 18, 73 5, 75 8, 25, 76 26, 77 22, 79 13, 81 21, 82 13, 30, 84 32, 85 35, 87 21, 88 12, 89 31, 90 23, 92 7, 22, 93 15, 95 16, 96 25, 100 18, 102 25, 103 18, 34, 105 28, 107 5, 109 20, 110 18, 111 6, 31, 112 37, 113 22, 114 7, 118 6, 37, 121 7, 29, 123 5, 124 10, 125 5, 126 31, 127 18, 128 11, 30, 129 29, 130 24, 131 15, 132 18, 134 31, 136 16, 140 6, 141 31, 142 30, 143 31, 144 14, 147 13, 149 7, 25, 150 28, 152 24, 154 13, 156 19, 158 10, 160 28, 161 29, 164 35, 166 13, 168 25, 27, 172 7, 173 7, 22, 30, 174 32, 176 33, 177 28, 178 22, 181 13, 183 9, 184 18, 187 32, 35, 189 11, 192 13, 193 12, 195 15, 197 28, 200 32, 201 22, 202 17, 203 20, 206 21, 209 27, 211 20, 214 17, 215 31, 217 5, 219 12, 220 37, 222 17, 224 17, 28, 230 32, 248 6, 250 6, 252 16, 255 29, 257 11, 30, 259 27, 265 6, 266 29, 268 5, 270 11, 272 29, 275 5, 277 12, 279 13, 280 33, 282 4, 283 10, 285 5, 286 11, 287 28, 288 30, 289 25, 291 5, 297 9, 305 16; II 17 11, 18 10, 19 27, 22 12, 23 25, 25 5, 27 14, 28 11, 31 5, 33 28, 35 26, 36 12, 37 5, 39 12, 40 20, 41 13, 42 37, 43 25, 44 29, 46 28, 50 23, 53 33, 56 19, 57 19, 60 18, 61 30, 64 13, 66 20, 68 5, 69 15, 72 10, 73 5, 30, 75 19, 77 17, 78 11, 79 35, 37, 80 25, 27, 85 27, 86 36, 88 10, 92 5, 26, 93 12, 94 20, 95 17, 98 5, 101 9, 102 5, 104 33, 107 6, 108 11, 34, 116 24, 121 25, 123 15, 125 5, 33, 131 31, 134 21, 135 25, 136 16, 137 14, 139 20, 140 11, 142 5, 143 34, 146 10, 22, 148 27, 149 20, 150 21, 153 16, 154 23, 155 34, 156 32, 159 19, 164 5, 165 10, 166 5, 168 10, 169 9, 170 11, 173 9, 174 27, 176 32, 179 5, 181 5, 183 16, 184 4, 186 5, 190 25, 193 31, 35, 194 29, 200 10, 201 30, 202 27,

219 13, 22, 255 3, 290 25, 293 14, 294 14, 297 25, 302 10, 303 20, 305 17, 308 10, 309 5, 313 4, 323 4, 324 10, 325 31, 328 9, 329 18, 331 23, 332 29, 334 4, 335 10, 336 10, 337 8, 24, 339 4, 24, 342 34, 344 25, 346 12, 347 3, 34, 348 33, 350 11, 351 30, 352 29, 353 25, 354 32, 356 11, 34, 357 20, 359 6; III 15 16, 16 12, 17 5, 29, 18 30, 20 6, 26 28, 28 9, 29 27, 32 25, 34 31, 35 9, 36 5, 37 11, 38 13, 41 36, 43 7, 46 27, 48 12, 50 30, 54 27, 57 21, 59 17, 61 13, 62 23, 64 19, 67 5, 70 9, 75 5, 77 27, 79 16, 81 15, 83 28, 86 14, 87 26, 89 13, 91 12, 92 19, 93 14, 95 13, 97 14, 99 5, 100 35, 102 14, 104 5, 105 27, 107 30, 109 19, 110 35, 114 14, 115 34, 117 27, 119 16, 120 13, 122 7, 125 9, 127 13, 128 34, 130 8, 132 5, 133 30, 134 19, 136 6, 138 10, 139 30, 143 30, 144 22, 145 31, 148 5, 149 15, 150 13, 153 19, 154 17, 155 21, 156 31, 157 19, 158 4, 32, 161 20, 165 5, 166 5, 23, 168 6, 170 20, 172 4, 173 8, 25, 174 28, 175 27, 177 8, 178 11, 180 12, 181 25, 182 18, 183 13, 184 26, 185 28, 187 16, 188 21, 189 34, 191 13, 193 5, 196 12, 197 13, 198 11, 199 5, 201 6, 202 34, 206 6, 208 2, 28, 209 15, 210 30, 212 18, 213 17, 215 5, 216 28, 217 13, 218 7, 219 4, 220 14, 29, 223 13, 224 3, 35, 225 18, 226 19, 227 29, 229 5, 230 17, 232 7, 234 35, 236 5, 237 13, 238 29, 239 29, 240 13, 242 20, 243 24, 245 14, 247 13, 24, 248 22, 251 12, 253 5, 256 5, 257 14, 259 13, 260 12, 261 34, 267 19, 268 5, 6, 26; IPPOLITA filia Cichi, uxor Gaudentii de Matsch seu de Matia: III 67 37; PETRUS FRANCISCUS: II 155 6.
 Syndaci: v. Mediolanum, Papia.
 Syndaci fischales: v. Mediolanum, Papia.
 Syndicatores: v. Mediolanum, Papia.
 Syndacus phiscalis: v. Belinzona, Papia.
 SYRONIBUS MAGDALENA de: II 10 8, 23 1.

SYRONUM: I 283 17, 19; Communitas: I 283 17, 19, 36.

TABIANUM (Tabiano): II 105 7.

Tabula repertoria: I XLII, XLV, XLVII, 12 13.

TACHOLIS ANDREAS de: III 20 38.

TACHONIBUS (Tacconibus, Taconus)

POLUS JOHANNES: II 63 1, 10, 25, 127 17.

TADINIS TADINUS de Caravagio: II 10 13, 42, 24 7, 29 1.

TADIOLUS de VICOMERCATO: II 291 1.

TALENTIS JOHANNES ANGELUS de, Consiliarius justicie, orator: I XV, XXXVIII,

47, 27 4, 35, 28 1, 36 9, 39 4, 7, 40 6, 47 1, 102 22, 107 21, 127 24, 165 16, 174 4, 175 16, 213 17, 18, 226 6, 227 3, 241 34, 256 5, 260 8, 285 8; II 13 14, 27 10, 25, 35, 42 8,

50 5, 19, 53 17, 54 8, 325 5, 332 14, 342 30; III 38 9, 39 2, 33, 41 21, 52 6, 59 19, 71 38, 99 21, 124 17, 149 22, 234 31, 240 24, 241 19, 257 32, 268 2, 20 (vedi anche: Florentia de).

TALIAFERRIS: v. Tayaferis.

TANTIUS (Tanzius, Tanzus) FACINUS: I 141 7, 8; II 129 32; III 143 32, 144 2, 176 21, 23, 198 22, 23.

TARANTO, v. Jacomettus de.

TARO: I XXIV (vedi anche: Tharum).

TARRO, flumen: v. Tharum.

TARTAYNIS: II 257 35.

TARVISIUM (Treviso): I 193 23.

TASSINO: I XXIV.

TATTUS LEO: III 131 5, 9.

TAURELLUS MARSILIUS, comes: III 28 1 (vedi anche: Torellis).

TAURINO: v. Thomenus de.

TAURINUM (Torino): I 178 5, 7, 296 22; II 58 14, 295 33, 34; III 203 2.

TAVAXE JOHANNES de, orator domini Ramontis: II 263 12.

TAYAFERRIS de, (Tagliaferrus, Taliaferris) ANTONIUS, parmensis: I 14 18, 26 17, 144 1, 223 18, 232 16, 306 11; II 158 14; III 10 29, 31 30; LODOVICUS orator parmensis: II 307 21; III 22 23, 215 14.

TAXUS de VIGONZANO, homicida Baboris: II 140 30.

TEATINI: II 250 34 (vedi anche Mediolanum).

TEDALDUS BERNARDINUS: III 226 29.

TEGNOSUS GALEAZ: III 162 15.

TELLINA, vallis (Valtellina): I 155 27, 280 5; II 76 26, 40, 102 30, 103 29, 179 24, 336 12, 340 14, 341 26; III 28 35, 60 31, 92 2, 168 24, 25, 211 13; Capitaneatus: I xxx, 176 13, 36; II 102 29; Capitaneus: I 155 27, 280 4; II 76 26, 38, 336 12; III 168 25 (vedi anche: Cemo Baldessar de, Christophorus de Casate); Communitas: III 92 1; Tertierius de Medio Vallis Telline: III 211 12; Vicarius Capitanei: III 168 24, 26.

TEMPESTINIS PETRUS de: III 22 34.

TENCHONIBUS BARTHOLOMEUS de: III 21 21.

TENDA, comes: III 75 37 (vedi anche: Lascaris-Tenda).

TEOBALDESCHI BERNARDINUS, Episcopus Casali: I 247 19, 35.

TEODORO de SUICO, priore del Convento Sant'Eustorgio: I xxiii.

TERCIAE: I 202 21, 205 12.

TERCIIS de, nobiles de Sexa (de Scissa): III 161 7, 181 9 (vedi anche: Sissa).

TERCIUS GILBERTUS: III 189 11, 13.

Tercius Ordo Sancti Francisci: I 171 4; II 299 25; III 124 14, 16, 18, 30, 148 7, 203 15, 18, 23, 217 18 (vedi anche: Tertius Ordo).

TERDONA: v. Therdona (Tortona).

TERNI: I 156 2.

TERNI: v. Dominicus de.

Terra: v. Brixia, Novaria, Venetiae, Viglevanum (vedi anche <districtus>).

Territorium: v. Alexandria, Bononia, Brixia, Comum, Cremona, Faventia, Ferraria, Florentia, Hast, Imola, Janua, Laude, Luca, Luni, Papia, Parma, Pisae, Placentia, Regium, Saona, Sena, Therdona, Vercellae, Verona.

TERTIERIUS: v. Tellina, vallis.

Tertius Ordo: I 171 4 (vedi anche: Tertius Ordo).

TERZAGO, illi de: III 150 35, 231 9, 244 7, 248 6 (vedi anche: Blasius).

TERZAGUM (Terzago): II 295 8; III 150 35, 231 9, 244 7, 248 6.

Tesoreria: I xiii (vedi anche: Thesauraria).

THADEUS de IMOLA: I 49 19, 25, 146 24, 149 28; III 49 24 (vedi anche: Manfredis de).

THARUM (Tarum), flumen: I 14 22; II 296 11, 297 5.

THAURINUM: v. Taurinum.

THENDA: III 75 20.

THENDA DEL CARRETTO MARGHERITA, vidua Onorato Lascaris Tenda: III 75 20, 37 (vedi anche: Lascaris).

THENDA - LASCARIS HONORATUS, comes: III 75 37 (vedi anche: Lascaris).

THEODORINA: II 312 15.

THEODORINA de VILLAFRANCA: II 12 38, 46 5, 8, 12, 90 1, 3, 5, 138 6.

THEODORINUS de BISUTIO: II 66 32, 122 26, 146 12, 186 31.

TERDONA (Tortona): I 86 32, 176 22, 235 14, 16, 249 19; II 74 29, 30, 39, 101 21, 112 34, 115 40, 150 35, 157 26, 158 4, 172 15, 182 16, 185 10, 247 16, 17, 252 13, 348 11; III 56 20, 69 31, 137 25, 26, 169 25, 29, 184 34, 221 10 (vedi anche: Derthona, Tortona); Capitaneus cittadelle: II 252 12 (vedi anche: Scharamucetus de Calabria); comestabiles ducales Portarum:

- II 74 29, 31, 32, 33, 34; III 56 20, 23, 35, 221 10, 35; Commissariatus: III 184 33, 185 15; Commissarius: I 249 19; II 115 14, 40; III 137 26 (vedi anche: Castilione de Johannes, Ursinis de Felix); Communitas: II 74 30, 35; III 56 20, 69 31, 221 11, 12; Ecclesia Maior: III 137 25; Episcopatus: I 235 14; Episcopus: II 247 16, 18, 35; III 137 26 (vedi anche Botta Jacobus); iconomus therdonensis: III 214 12; occupazione di: I XLVII; Officiales bullettarum: I 249 19; Porta Leonis: III 56 37; Porta Sancti Martini: III 56 36; Porta Sancti Quirini: III 56 36; Porta Sancti Stephani: III 56 37; potestas: I 249 19; Prepositus Ecclesie: v. Cortesiis Bartholomeus de; Refferendarius: I 176 21, 235 16; II 101 21, 247 17; III 69 31, 169 25, 28 (vedi anche: Coyris Petrus de); Territorium terdonense: I 59 5, 60 4; II 217 10, 223 15, 22; III 36 22, 77 30, 96 35, 214 9.
- Thesauraria: III 222 18.
- Thesaurarius (Thexaurarius): v. Cremona, Mediolanum, Papia, Parma.
- THEUTONICI, schioppeteri e lanceati: II 183 19, 24.
- THEUTONICUS PAULUS, quidam: III 51 28, 30.
- Thexoreria: v. Mediolanum.
- THODESCHUS DANIEL: II 163 18, 24.
- THOMA de BONONIA: III 150 34.
- THOMAS de ARIMINO: I 227 26; de CREMONA, presbyter, cappellanus Beatrix: I 201 4; de PARMA: II 243 4.
- THOMAS, balisterius: I 282 14; quidam frater Johannis: I 185 5, 6; presbyter detentus: III 218 17, 19.
- THOMAXINO da PAVIA: III 31 26.
- THOMENUS de TAURINO, cappellanus Comitum Hieronymi: II 109 18, 115 21, 23, 116 27, 117 2, 5, 7, 14.
- THUSCIA (Tuscia): II 180 16, 21, 184 28, 189 30, 197 33, 229 16, 306 2; III 53 8, 19, 60 13, 65 15, 69 14, 154 13, 155 24, 156 19, 201 16, 258 26; ebullione: II 189 29 (vedi anche: Toscana, Tuscia).
- TICINENSIS, locus: I 265 12.
- TICINUM, flumen: II 298 1.
- TILUM (Teglio): III 211 13; Potestaria: III 211 13.
- TIRANUM (Tirano): I 15 10, 11, 14, 155 26; II 341 41; Communitas: I 15 10, 12, 14; Potestas: I 15 11, 14 (vedi anche: Caymus Bonifortis); Sindicus Comunitatis: I 15 10, 12.
- TIZANUM (Tizano): I 205 12; II 161 31; III 67 14; Potestas: II 161 31; III 67 15.
- TOCHUS HIERONYMUS: III 202 13, 15.
- TODESCHINUS JOHANNES STEPHANUS: II 335 28 (vedi anche: Tudeschino).
- TOLentino de: v. Johannes, Johannes Franciscus, Nicolaus, Octavianus.
- TOLentinum (Tolentino): I 131 23, 32, 138 22; II 59 22; Gubernator: I 138 23.
- TOMAXINUS de GALBIATE, habitans in Copleno: II 161 27; de VAYLATE: III 131 21, 26.
- TON don, famulus Caroli de Flischo: II 311 8.
- TORAZO sbiro: I 16 27.
- TORELLI ANTONIA: I XXVII; PIETRO: I 161 35.
- TORELLIS (Torellus, Torrellus) de, comites: II 61 4, 85 9, 10, 185 24; III 193 20, 260 20; cancellarius comitum de Torellis: II 185 24; AMORATHUS (Amuratus) comes: I 208 8, 243 12, 17, 35; III 54 11, 13, 14, 55 24, 27, 60 22, 63 16 (vedi anche: Fivezano); FRANCISCUS: II 253 20, 260 1; GUIDONUS: I XXVII, 139 16,

- 174 9; MARSILIUS, comes: II 94 22, 23, 33, 174 12, 185 24, 187 23, 355 14; III 28 1, 193 19, 26, 242 4 (vedi anche: Taurellus).
- TORGHIO GOTTARDUS del: III 103 24, 25.
- TORNIELLIS (Torniellus) de, illi: I 64 5, 7, 70 3, 84 6, 152 1, 4, 155 2, 3, 189 29, 31.
- TORNIELLUS MANFREDUS: II 21 27; III 56 28, 84 17, 22, 96 1, 146 4; MELCHION, pater Manfredi: III 84 16, 20.
- TORRECHIARA: I XXVII.
- TORTIS ANDREAS de: I 62 29.
- TORTONA: I XXIX, XLVII (vedi anche: Derthona, Therdona, Terdona); Marchio: v. Sfortia Hermes.
- Tortus: I 96 1, 5.
- TOSCANA: I XXV (vedi anche: Thuscia); campo di: I XVIII; guerra di: I XXIV.
- TOVALIS LEONARDUS de, orator pontremulensis: I 157 25.
- TRADATE de: v. Baptista.
- TRAHONA (Traù): I 103 23, 24, 26, 163 14, 259 29, 291 32, 34, 292 5; II 71 1, 3, 30, 76 22, 23, 26, 30, 77 6, 91 9, 99 3, 7, 11, 20, 26, 100 1, 117 25; Communitas: v. Morbegnum; Potestas: I 103 23, 163 15 (vedi anche: Morbegno); squadra: II 99 25, 100 1.
- TRAHONENSES: I 103 22.
- TRANCHEDINUS FRANCISCUS, ducalis cancellarius: I 38 2, 148 24, 210 34; II 156 1, 162 25; JOHANNES ANTONIUS de Pontremulo: III 218 24; NICODEMUS, consiliarius in Curia Arenghi, Commissarius Papie: I XVIII, XXX, 12 32, 39 14, 34, 40 7, 69 5, 6, 29, 76 4, 86 3, 13, 99 13, 126 1, 132 21, 155 11, 159 3, 174 13, 194 18, 201 29, 207 13, 14, 237 18; II 19 31, 43 32, 48 7, 64 15, 78 16, 92 13, 151 28, 177 32, 203 8, 305 26, 350 36; III 29 23, 30 13, 39 12, 66 1, 36, 128 31, 170 14, 171 8, 218 9, 11, 13.
- Trattati: I XII (vedi anche: Abeville, Baiona, Narbona).
- TRAVERSA de, familiaris armorum: II 12 22, 44 1.
- TRAYANUS, Capitaneus Modoetie: I 150 5 (vedi anche: Scolaribus de Trayano).
- TREBIA, flumen: II 310 2, 26; portus: I 66 14.
- TRECHO PETRUS GALEACIUS: III 231 15.
- TRECHUM: I 58 12, 14.
- TRESIA, pons: II 353 3.
- TREVIO de, magister: v. Mathia.
- TREZZO: I XII, XXVI (vedi anche: Tricium, Tritium, Trecio, Trizium); castello: I XXVI; rocca: I XXVI.
- Tribunal: v. Mediolanum, Parma, Roma.
- TRICIO de: v. Antonius, Baldassar, Johannes Aloysius.
- TRICIUM (Tritium, Trezzo sull'Adda): I 16 35, 38, 17 2, 124 22, 182 17, 203 26, 209 9, 212 8, 274 1, 286 12, 293 6; II 31 12, 82 13, 118 32, 129 26, 131 11, 133 35; arx: I 14 13; castellanus: I 16 35, 17 2; II 129 26, 133 30 (vedi anche: Vicecomes Vercellinus).
- Triennio Ambrosiano: I XXIII.
- TRIGNANUM: I 107 8, 15.
- TRINCHERIUS AMBROSIUS: I 282 8, 287 1, 2; LUCHINUS: II 288 22; III 54 6, 10, 60 28, 261 20.
- TRINOCIUM: II 135 28.
- TRIVILLIUM (Treviglio): II 74 5, 88 32, 34, 162 16, 21, 200 12, 15; moniales (monache): II 88 31, 89 4; Officiales: II 200 13, 16; Potestas: II 74 5, 200 15.
- TRITIUM: v. Tricium.
- TRIVOLUM: II 114 20; Potestas: II 114 20 (vedi anche: Galiis Martinus).
- TRIVULTIO de, ARASMUS: III 113 32; AUGUSTINUS: I 217 12; II 155 9, 247 20; III 40 31, 57 24, 27; BERNARDINUS, du-

calis cancellarius: I 38 3; KAROLUS, Magister Intratarum ordinariorum: I 42 22, 57 21, 215 3, 218 23, 35; II 57 24, 148 9, 210 2, 235 10; III 107 32, 122 22, 128 3, 16, 134 32, 140 26, 144 3, 241 8; JACOBUS: I 12 29; JOHANNES: II 11 41, 37 22, 290 12; JOHANNES JACOBUS, consiliarius, ductor: I xv, xvii, xviii, xxv, xxx, 3 27, 10 11, 13 34, 14 33, 17 7, 18 11, 19 12, 20 34, 22 7, 24 32, 26 35, 27 27, 28 30, 29 12, 30 19, 31 33, 33 13, 35 21, 37 6, 25, 39 25, 40 14, 41 9, 16, 43 4, 44 1, 46 25, 48 6, 49 6, 50 21, 52 6, 53 3, 54 7, 55 15, 56 3, 57 7, 58 3, 21, 59 20, 60 15, 61 10, 30, 63 22, 64 20, 65 28, 67 1, 68 2, 16, 70 12, 71 9, 29, 72 34, 74 8, 75 2, 20, 76 20, 77 18, 79 7, 80 26, 81 15, 82 8, 26, 83 10, 84 27, 85 30, 87 17, 88 8, 89 26, 90 17, 92 2, 17, 93 11, 95 10, 96 19, 97 31, 98 25, 100 14, 101 6, 102 18, 103 14, 33, 105 22, 106 32, 108 16, 109 14, 110 13, 111 1, 25, 112 31, 113 15, 114 2, 23, 117 10, 20, 121 1, 23, 122 34, 123 20, 124 6, 30, 126 25, 127 12, 128 7, 25, 129 23, 130 19, 131 10, 132 12, 133 5, 134 26, 136 10, 137 26, 140 1, 141 26, 142 27, 143 28, 144 9, 146 6, 147 8, 149 1, 21, 150 22, 152 17, 154 7, 157 1, 18, 158 6, 160 22, 161 24, 162 34, 163 29, 164 30, 168 7, 22, 170 13, 172 3, 173 3, 17, 29, 174 27, 176 28, 177 23, 178 18, 179 17, 181 8, 26, 31, 183 5, 184 15, 185 25, 187 28, 188 17, 189 7, 192 8, 193 6, 195 9, 196 5, 197 24, 198 11, 199 6, 200 28, 201 18, 202 15, 203 1, 15, 205 6, 206 14, 208 1, 37, 209 21, 211 15, 212 21, 214 12, 215 28, 216 35, 217 29, 219 7, 222 11, 32, 224 11, 225 22, 227 1, 228 25, 229 22, 230 27, 233 28, 234 29, 235 27, 236 29, 238 33, 240 24, 241 27, 242 21, 243 28, 246 32, 248 3, 250 2, 252 11, 255 25, 257 7, 26, 259 23, 263 18, 264 34, 266 24, 267 37, 270 6, 272 24, 274 34, 277 7, 279 9, 280 28, 282 1, 283 5, 284 12, 34,

286 6, 287 21, 288 25, 289 20, 290 34, 291 14, 293 4, 294 35, 295 34, 299 25, 305 12; II 17 6, 18 5, 19 22, 20 19, 22 7, 23 21, 24 39, 25 27, 27 8, 28 8, 29 10, 30 9, 31 1, 21, 33 21, 34 12, 35 20, 36 7, 37 31, 39 7, 40 15, 41 8, 42 32, 43 20, 44 25, 46 23, 47 13, 49 7, 50 15, 52 29, 53 29, 54 23, 56 14, 57 14, 60 13, 61 25, 64 9, 66 15, 67 21, 36, 69 10, 72 6, 28, 73 25, 75 14, 77 12, 78 6, 26, 79 30, 80 20, 81 32, 84 6, 85 22, 86 31, 88 6, 89 29, 91 36, 93 7, 94 15, 95 12, 97 30, 101 5, 102 1, 23, 104 29, 105 28, 106 32, 108 7, 29, 111 10, 112 12, 114 29, 116 19, 119 22, 121 20, 123 10, 124 6, 34, 125 28, 128 6, 130 16, 131 27, 134 16, 135 20, 136 11, 138 2, 139 15, 141 36, 178 24, 243 19, 347 35, 348 28, 350 6, 351 26, 354 27, 356 5, 28, 357 13, 358 10, 25, 360 14; III 15 9, 16 6, 17 1, 23, 18 24, 19 36, 23 32, 26 23, 28 3, 29 19, 32 19, 34 26, 36 1, 37 8, 38 7, 40 1, 41 30, 43 1, 44 23, 46 21, 48 7, 50 24, 53 6, 8, 16, 18, 54 20, 57 14, 59 11, 61 7, 21, 62 18, 64 13, 66 33, 72 10, 74 35, 77 20, 79 9, 81 8, 83 22, 85 9, 86 7, 87 20, 89 7, 91 7, 92 12, 95 6, 97 7, 98 35, 100 29, 102 7, 103 34, 105 10, 12, 21, 107 24, 109 13, 110 29, 112 30, 114 8, 116 25, 118 6, 7, 119 10, 120 8, 122 1, 123 22, 127 7, 128 28, 129 11, 130 2, 131 32, 133 25, 134 13, 135 11, 29, 138 5, 139 24, 143 25, 144 15, 145 25, 147 5, 28, 150 7, 151 23, 154 11, 155 15, 156 25, 157 30, 158 26, 160 7, 161 14, 162 21, 164 33, 165 33, 166 17, 167 38, 173 2, 174 24, 175 23, 177 3, 178 8, 180 7, 181 20, 182 15, 183 8, 184 21, 185 23, 187 11, 188 16, 189 29, 191 8, 192 38, 194 20, 196 7, 197 8, 198 6, 32, 199 19, 201 1, 202 29, 204 8, 206 1, 207 25, 208 23, 209 12, 210 7, 24, 211 21, 212 20, 213 22, 214 34, 216 22, 217 8, 218 1, 219 20, 220 9, 221 27, 223 8, 224 29, 225 13, 226 14, 227 24, 228 30, 230 11, 231 8, 232 1, 28, 233

- 34, 234²⁹, 235³⁴, 237⁸, 238²³, 239²⁴, 240⁷, 241¹⁷, 242^{3, 8, 14}, 243¹⁸, 245⁸, 247⁷, 248¹⁶, 249^{8, 17}, 250^{11, 15, 18}, 267^{13, 29}; PETRUS: II 37²²; RENATUS: I 159³⁶.
- TRIVULTIUM (sive Sanctus Donatus): III 229²⁰ (vedi anche: Sanctus Donatus).
- TRIVULTIUS ANTONIUS, Capitaneus Domusdossule: I XIII, XXV; II 136¹, 143²⁵, 228²³, 350²⁷; III 106¹⁰.
- TRIVULUM cremonensis: I 143¹; nuntii: I 143¹.
- TROIA, battaglia di: I XXIII.
- TROMELLO: I 292¹⁶; presbyter de: I 292^{8, 16}.
- TRONTUM, flumen: II 128²¹.
- TROTTUS ANTONIUS, ductor: I 51²¹, 27, 140²⁶; III 55^{30, 35}, 56³⁰, 57³, 105¹³, 118^{5, 7, 10}, 149²⁴, 154²¹, 181¹, 246¹⁵; MARCHUS, secretarius ducalis: I 11²¹, 80¹¹, 95³⁰, 166^{16, 17}; II 11²⁵, 28^{23, 33}, 29², 30¹⁴, 34⁵, 175^{14, 36}, 252³¹, 256³, 324¹⁵, 325⁸, 339²⁸, 340^{1, 3}, 345^{7, 18}; III 33¹⁵, 48³⁰, 119²⁶, 194²⁵, 212^{29, 30}, 239^{3, 8}; NICOLAUS, familiaris armorum: II 120²⁸.
- TROVAMALA THOMAXINUS: I 132⁶.
- TROVARELLUS, squadrero Comitibus Dal Verme: III 153^{22, 27, 29}.
- TROYA: III 121³⁶.
- TROYLO JACOBUS de: I 233⁷.
- TROYLUS ALEXANDER, manreschalcus: II 208^{30, 31, 32}.
- Tubicines: v. Mediolanum.
- TUDESCHINO JOHANNES STEPHANUS: I 283^{11, 16}; II 335²⁸ (vedi anche: Todeschino).
- TURATE JOHANNES de: I XXXVI (vedi anche: Turrate).
- Turchi: I XV, 59³, 110²⁵, 127^{22, 29}, 153^{5, 6, 10}, 164⁸, 179⁵, 183^{17, 27}, 208²⁶, 231²⁰, 236^{5, 6}, 253²⁰, 261⁴⁰, 262⁴, 267⁴, 274¹⁰, 286²⁹; II 29¹⁹, 68¹⁴, 69^{18, 22}, 70¹¹, 121⁵, 168²², 311¹⁷, 316³⁶, 318²⁵, 319³⁸, 320^{29, 42}, 321²⁷, 322²⁰; III 65²², 109²², 139⁹; res Turchorum: I 59³.
- TURICENSE, dieta: I 194⁹.
- TURLURIUM: III 161^{24, 25}, 168¹⁸, 170²⁸.
- TURONUM: I 68²⁵.
- TURRATE (Turate): v. Johannes de.
- TURRE: v. La Turre.
- TURRETAE TRICII: I 203²⁶; castellanus: I 203²⁶.
- TURRICELLAE (Torricella parmense): I 85¹⁶, 106²⁴; II 104^{1, 3, 8}, 279¹⁷; datarii: I 85¹⁶; Potestas: II 104^{8, 10}, 279¹⁶.
- TURRILIA: II 173⁶, 177¹⁹; arx: II 299¹¹.
- TURRIS CLARA: II 125¹⁴ (vedi anche: Rocha Blanca).
- TUSCHANA: v. Thuscia.
- TUSCHANUS JOHANNES MARCUS: II 10¹⁷, 24²⁸.
- TUSCIA, res: II 180¹⁶; spedizione: I XXV (vedi anche: Thuscia).
- UBERTINUS magister: I 38¹³.
- Uffici: v. Mediolanum.
- Ufficio podestarile: I XXII.
- UGULINUS de HAST: I 152³¹.
- ULESIS JOHANNES de: I XIV.
- ULTRAPADUM (Oltrepò): I 23¹⁹, 44¹⁴, 63³², 172¹⁷, 282³¹; II 26¹⁶, 49²⁶, 58³⁶, 87^{10, 15}, 90³⁸, 115¹³, 121²⁷, 128²⁴, 130⁹, 144¹³, 157^{1, 7}, 161¹², 164²⁹, 177^{12, 25}, 186³⁰, 190⁹, 204³¹, 253²⁵, 259¹¹, 276¹; III 56²², 75²⁷, 77³¹, 99²⁶, 137²⁰, 138²⁰, 185¹¹, 219⁸; Capitaneus: II 26¹⁶; Commissariatus: III 185¹⁴; Commissarius: I 23¹⁹, 26¹⁹, 44^{13, 15}, 63³², 172¹⁷, 282³¹; II 49²⁶, 58³⁶, 87^{10, 15}, 115^{12, 16}, 121²⁷, 128²⁵, 130⁹, 144¹³, 157^{1, 7}, 161¹², 164²⁹, 177

- 12, 25, 186 30, 190 9, 204 31, 253 25, 259 11; III 56 22, 75 27, 99 26, 137 20, 138 20, 185 11, 13, 14 (vedi anche: Castilione Johannes de); Vicarius Commissarii: II 253 25.
- Umiliati: II 39 35 (vedi anche: Mediolanum).
- Universitas Hebreorum: v. Hebrei (Ebrei), Mediolanum.
- Uomini di spada e toga: I xxx.
- URANAIA: II 263 17; oratores uranienses: II 263 17, 268 27.
- URANIA, domini: I 26 13.
- URBANUS VIII, Pontifex: II 313 39.
- URBINO de: v. Fabricius.
- URBINUM (Urbino): I 7 1, 77 3, 24, 87 23, 25, 135 2, 165 6, 178 28, 199 22, 29, 208 11, 247 7, 248 14, 255 31, 285 26; II 53 11, 54 4, 117 1, 128 22, 219 15; III 53 9; cardinalis: v. Mellini Johannes; Dux: v. Montefeltro Federicus de; secretarius cardinalis urbinatis: I 201 5.
- URBS (Roma): II 36 15; Prefectus: v. Nure Johannes de.
- URENUM (Oreno): I 210 28; Potestas: I 210 28.
- URI: II 341 40.
- URSIIS BARTHOLOMEUS, de: III 22 37.
- URSINIS de, FELIX, olim Princeps Salerni, Commissarius Therdone et Alexandrie: II 74 30, 35, 115 14, 40, 142 7, 144 3, 173 3; RAIMUNDUS, Princeps Salerni: II 115 35.
- USUN CASAN: I 179 5.
- UVADA (Vuada, Bovada): II 173 1, 7, 186 11, 197 6, 204 19, 239 28, 259 12; III 31 9, 40 29, 31, 174 3, 5, 189 3, 190 15, 16; ballaria: III 190 15; castellanus: III 40 29, 189 3, 190 16; Communitas: III 174 3, 5; Potestas: III 190 5.
- UZUN HASSAN: I 179 30 (vedi anche: Usun Casan).
- VABREM PETRUS de, orator bernensis: I 265 14, 278 9.
- VACANUS ANTONIUS: III 222 23, 229 12.
- VAGHIS JOHANNES PETRUS, cancellarius: III 21 31.
- VAI: II 233 32.
- VAIRISIO: v. Varisio.
- VAIRISIUM (Varisium, Varexium, Varese): I 14 15, 25 5, 45 30, 191 32, 231 8, 244 34, 35; II 65 27, 28, 67 10, 72 32, 74 2, 75 25, 226 16, 17, 228 21, 300 14, 353 10; III 243 5, 6; Fratres Sancti Francisci: II 226 16; Potestaria: II 74 1, 75 25; Potestas: I 231 8; II 65 28, 29, 67 10, 74 1, 226 16, 228 21, 300 14; III 243 5, 10 (vedi anche: Crivellus Johannes Stephanus, Johannes Augustinus de Olzate); presbyteri: II 67 12, 16; Vicarius Potestatis: I 244 35. Vedi anche: Sancta Maria ad Montem (sanuario).
- VALANUM: III 126 30.
- VALAXINA: v. Vallassina, Valexina.
- VALEGIUM (Valeggio): II 51 21, 86 21.
- VALENTIA (Valenza): I 86 27, 97 6, 11, 103 5, 197 13, 15, 32; II 12 25, 44 8, 181 29, 30, 186 12, 17; III 9 6, 16 18, 45 6, 9, 77 5, 133 32, 134 3; Commune: III 134 3; Communitas: I 86 27; II 12 25, 44 8, 186 12, 13, 17; III 9 6, 16 18, 45 9, 77 5; Consilium: II 44 8; nuncius Communitatis: II 186 15; orator Comunitatis: III 45 9; Potestas: I 197 13; III 77 6; Statuta: I 197 15.
- VALENTIA de: v. Nicolaus.
- VALENTINIS (Valentinus) CESAR de, orator Ducis Ferrarie: II 255 9, 295 25, 301 27, 33, 314 24; III 49 14, 19, 38, 55 3, 6, 73 13, 81 23, 28, 88 17, 96 33, 97 20, 24, 128 23, 132 28, 167 25, 169 15, 173 16, 20, 249 26, 262 1, 8.

VALERA de DIALTA, uxor Ludovicii de Valeriis: I 124 23; LUDOVICUS: I 124 24 (vedi anche: Valeriis Ludovicus de).

VALERIIS (Valeria) BLANCHA MARIA: III 219 22; JOHANNES FRANCISCUS: III 20 35; (Valleriis) LODOVICUS, comes parmensis: I 124 24, 175 30, 33, 176 5, 223 15, 232 18, 305 6, 306 7; II 158 14; III 41 16, 178 27, 205 1, 249 6.

Valesani: I 170 6.

VALESIA: I 18 17, 20 11.

Valesiani: I 18 19.

VALESIMUM, Episcopus: v. Supersax.

VALEXINA: I 85 5, 138 24 (vedi anche: Valasina).

VALLASINA: I 213 16.

VALLE ZANINUS de: III 113 2, 10.

VALLENSE (Vallese): II 326 12, 20; ambaxatori Episcopi Vallensis: II 326 12; Episcopus Vallensis: II 326 12, 13, 19, 20, 21.

Valles: v. Avanti, Bregalia, Civis, Clavenae, Cui, Domusdossula, Leamone, Leventina, Luganum, Nevole, Nurie, Plini, S. Jacobus, Saxina, Sclivia, Siccida, Semii, Sesia, Sturla, Tellina.

VALLESTELLINA de: v. Petrus.

VALLIS CIVI: I 162 7 (vedi anche: Civis).

VALLIS LUGANI: v. Luganum, vallis.

VALLISNURIE: I 206 1 (vedi anche: Nurie).

VALLIS SANCTI JACOBI: v. Sanctus Jacobus, vallis.

VALLISTARRI: I xxviii (vedi anche: Burgus Vallis Tari).

VALLISVERIA: I 205 12.

VALOIS, ALOYSIUS XI, Rex Franchorum: I XXI, XXIII, XXVIII, XXIX, 5 30, 11 15, 16, 19, 21, 47 19, 54 32, 68 25, 26, 147 29, 172 23, 24, 182 5, 183 13, 206 23, 25, 28, 207 1, 4, 208 34, 35, 209 3, 4, 34, 248 12, 252 5, 20, 21, 28, 33, 253 2, 3, 8, 12, 13, 16, 18, 19, 22, 31, 35,

254 4, 7, 10, 16, 21, 23, 25, 30, 31, 33, 255 1, 3, 7, 8, 10, 11, 14, 16, 17, 256 22, 30, 258 18, 259 1, 260 19, 21, 22, 30, 31, 33, 261 4, 15, 17, 22, 29, 38, 262 18, 20, 263 25; II 117 32, 119 17, 138 27, 28, 142 15, 18, 21, 24, 25, 26, 27, 144 27, 150 23, 30, 151 3, 5, 9, 163 4, 167 17, 19, 21, 27, 28, 33, 193 14, 207 19, 245 1, 8, 9, 10, 14, 17, 18, 29, 251 17, 22, 29, 261 30, 295 23, 26, 301 24, 311 12, 14, 321 28, 322 2, 326 1, 2, 30, 337 27, 341 29, 345 24, 27, 353 28, 355 3, 357 3; III 29 10, 35 14, 54 28, 31, 55 1, 58 7, 8, 72 2, 82 30, 88 6, 99 13, 15, 191 29, 31, 192 4, 6, 7, 10, 16, 18, 236 9, 13, 266 34; ALOYSIUS XII, Rex Franchorum: I XI, XII; corte Aloysii: xxviii; CARLOTTA di Savoia, regina di Francia: I 253 37, 39, 254 34; CAROLUS, Carlo il Temerario, Dux Burgundie: II 117 31, 150 31; III 82 35, 93 34, 36, 263 24; CAROLUS VII de Francia: II 28 34; Carolus VIII, Delfino: I 254 2, 34; CAROLUS, Dux Burgundie: liga cum Sfortia Galeaz: II 117 29, 118 1, 2, 3; JOLANDA, uxor Amedei IX, Ducissa Sabaudie: I 18 19, 24, 20 10, 60 1, 3, 75 10, 99 28, 100 8, 167 33, 170 1, 4, 193 16, 20, 270 32, 272 11, 13; II 10 36, 12 14, 26 10, 28 16, 29, 32, 40 33, 42 1, 50 25, 28, 51 8, 120 18, 22, 138 24, 26, 28, 29, 142 12, 14, 16, 19, 20, 23, 143 11, 16, 144 25, 26, 29, 150 5, 176 21, 238 12, 32, 324 21; MARIA, filia q. Caroli, uxor Maximiani d'Asburgo, Ducissa Burgundie: v. Asburgo-Valois.

VAL PADANA: I xxiv, xxvii.

VALPERGA: III 51 32; protonotarius Valperge: III 51 32 (vedi anche: Amedeus de, Franciscus de, Georgius de).

VALSASSINA: v. Saxina, vallis.

VALSESIA: v. Sesia, vallis (Siccida, vallis).

VALTELLINA: I xxx, 103 28, 29, 31, 176 13 (vedi anche: Tellina, vallis).

VAPRIO de: v. Johannes Jacobus.

- VAPRIUM, portus: II 178 5; III 133 14, 18; officialis Portus Vaprii: II 178 5 (vedi anche: Homatio Antonius de).
- VARALE: I 34 30, 37, 39.
- VARANO de, JOHANNES II, Dominus Camerini, pater Julii: II 264 6; JULIUS CESAR, Dominus Camerini (Julius de Camerino): II 264 6, 30.
- VARCIUM: I 107 8, 228 31; II 156 34, 171 9; III 50 3, 51 26, 62 28; Archipresbiter: I 107 7, 14, 18, 30, 33, 35; II 171 9; III 50 3, 51 26, 53 24, 62 28 (vedi anche: Johannes Antonius commendatarius Prioratis Sancte Marie de Trignano); Fratres Carmelitani: II 171 9; marchiones: I 228 31 (vedi anche: Sancta Margaritta).
- VARENA (Varenna): III 165 16; Comune: III 165 16.
- VARESINUS (Varisinus) CARLINUS: I 39 9, 40 1, 43 17, 108 24, 26, 163 12, 216 1, 7, 234 5, 6; II 62 16, 18, 67 23, 27; III 88 21, 23.
- VARESIUM (Varisium, Varese Ligure): II 250 13, 261 11, 350 13, 33.
- VAREXIUM: v. Vairisium.
- VARISINUS JOHANNES: I 39 13, 40 1, 41 23, 43 17, 85 10, 108 24, 27, 288 15; II 160 10, 288 22.
- VARISIO de: v. Christoforus, Franciscus, Johannes, Julianus, Leo.
- VAROLUS JOHANNES: I 16 8; III 118 29.
- VASCONUS FRANCISCUS: III 178 35.
- VASTAMILIIS JOHANNES PETRUS de, magister Scholae Mortarii: II 226 19, 22, 305 3.
- VAUDEMONT, conte di: III 236 36 (vedi anche Anjou Renato II).
- VAYLATE: III 131 24 (vedi anche: Angelus Gasperinus, Tomaxinus, Zaninus de).
- VAYROLUS MICHAEL: II 188 30, 189 1, 2.
- VEDANUM: II 140 21.
- VELATE: II 273 8.
- VELLATE de: v. Antonius.
- VENEGONO de: v. Irius.
- VENERIO ANTONIO GIACOMO, cardinale recanatese: I 289 10, 32.
- Veneti: I XVII, 12 15, 41 2, 50 34, 51 5, 54 34, 72 27, 74 22, 23, 79 32, 84 4, 87 30, 89 12, 93 2, 27, 94 30, 109 31, 123 14, 127 23, 134 19, 139 14, 17, 156 4, 9, 165 10, 183 13, 20, 193 23, 24, 206 28, 208 17, 211 31, 33, 231 19, 38, 236 6, 35, 238 6, 7, 240 5, 11, 246 21, 22, 247 7, 26, 248 14, 249 6, 250 9, 19, 20, 251 4, 17, 18, 262 9, 13, 267 2, 7, 8, 279 26, 286 29, 288 2, 289 29, 290 19; II 29 18, 56 27, 30, 60 3, 62 38, 69 18, 70 20, 96 12, 119 1, 7, 13, 126 10, 134 30, 32, 168 23, 172 3, 174 35, 177 7, 180 20, 192 21, 194 7, 10, 195 7, 255 21, 318 37, 322 17, 323 30, 345 17, 20, 349 30, 358 14; III 30 4, 39 4, 48 16, 50 2, 51 12, 15, 16, 53 12, 59 30, 60 7, 10, 70 23, 25, 71 29, 34, 72 24, 75 17, 77 35, 86 30, 33, 88 16, 94 1, 112 6, 117 8, 9, 10, 127 29, 139 10, 149 3, 183 19, 242 5, 263 25, 268 34, 35.
- VENETIAE (Venezia): I 13 11, 21 2, 8, 23 36, 24 4, 31 4, 36 24, 38 24, 59 3, 67 16, 21, 73 18, 74 20, 77 27, 79 16, 89 17, 109 30, 117 27, 127 22, 142 1, 4, 149 30, 164 6, 198 15, 199 25, 211 28, 228 7, 231 24, 247 6, 248 13, 34, 38, 251 21, 255 33, 261 3, 264 3, 267 2, 290 25; II 29 31, 66 6, 68 13, 69 17, 70 9, 83 37, 92 34, 36, 96 22, 103 22, 121 4, 134 33, 168 20, 21, 170 31, 180 6, 184 8, 14, 193 5, 303 30, 329 25, 332 12, 16, 354 30, 359 15; III 11 3, 26 13, 29 11, 34 8, 35 10, 47 16, 50 12, 15, 51 4, 53 14, 55 41, 60 9, 61 18, 64 21, 28, 32, 70 13, 72 34, 77 13, 36, 78 22, 25, 82 21, 83 30, 86 19, 88 11, 99 20, 109 34, 121 24, 25, 144 33, 147 18, 166 29, 167 15, 173 18, 182 7, 184 30, 190 18, 221 18; caballarii: I 249 19; II 92 33; III 109 21 (vedi anche: Michael); can-

cellarius oratoris veneti residentis: III 88 3, 102 25, 104 21, 165 12, 167 4; cardinales veneti Romae: III 65 27; castellania veneta: III 112 6; Consilium Decemvirum: III 99 13; corrierius, currierius venetorum: I 249 19, 257 14, 15; II 56 30 (vedi anche: Rubens); Dominatio: I 55 1, 77 28, 109 24; II 251 15, 27, 252 5, 323 30; III 10 20, 29 32, 50 17, 51 6, 88 4, 139 5, 12, 173 19; Dominatus: I 13 12, 38 25, 54 29, 35; II 322 17; III 27 6, 39 8; Domini veneti: II 37 15, 252 8, 9; III 70 18, 180 19; Dominium: I 23 28, 30, 24 22, 24, 31 5, 40 33, 43 12, 13, 72 5, 11, 73 23, 74 22, 93 1, 2, 109 31, 123 14, 134 19, 139 14, 156 4, 8, 165 10, 183 13, 23, 206 25, 27, 207 4, 5, 208 17, 24, 27, 28, 32, 33, 238 8, 249 17, 20, 22, 23, 257 14, 261 3, 267 2, 274 11, 288 2, 289 29, 290 19; II 60 3, 31, 62 38, 92 33, 243 5, 291 24, 316 38, 318 26, 320 30, 345 9, 358 14; III 30 2, 32 28, 34 5, 38 16, 19, 55 42, 65 10, 13, 14, 15, 25, 27, 70 14, 82 21, 85 25, 98 14, 99 12, 19, 104 22, 112 10, 138 30, 139 1, 16, 144 34, 166 26, 29, 181 36, 183 17, 19, 221 13, 15, 21; Dux: II 121 4 (vedi Mocenigo); Magistratus veneti: III 112 6; nuntii: I 249 19 (vedi anche: Covus); oratores: v. Baduarius Sebastianus, Donatus Antonius, Gabrielli Berthucius, Gradenigus Dominicus, Nicolaus Michael, Senutus Franciscus (Sanudo), Vinciverra Antonius; oratores veneti: I 72 28; III 71 28, 78 26; orator venetus apud Florentiam: II 126 11, 12; orator venetus in Francia: II 168 24, 251 15; III 35 12; orator venetus Lucę: I 31 5; orator venetus Romę: I 43 13, 51 6, 183 23; III 38 16, 65 24, 85 26, 182 8; orator venetus ad Svycios: II 345 14, 19, 33; orator venetus ad Turchum: II 69 18; orator venetus ex Hispania: II 291 21; oratores veneti residentes: I 30

31, 31 1, 25, 42 27, 54 29, 55 1, 66 18, 67 19, 72 28; II 358 15, 17; III 11 22, 23 17, 29 29, 30 8, 32 27, 30, 34 3, 4, 7, 35 5, 11, 17, 38 15, 39 1, 16, 17, 19, 50 11, 16, 55 39, 65 9, 31, 71 27, 77 9, 83 31, 85 24, 86 16, 29, 88 3, 96 28, 97 20, 24, 98 17, 99 11, 101 17, 102 25, 27, 103 27, 104 21, 27, 128 21, 138 29, 139 12, 147 15, 156 10, 165 8, 13, 166 25, 29, 167 2, 4, 6, 173 16, 20, 180 14, 18, 181 35, 183 15, 22, 184 28; potentatus Venetiarum: II 168 20; Pretura veneta: III 112 6; res Venetorum: I 87 30; Respublica: III 109 35 (vedi anche: Serenissima Respublica); secretarius: I 109 23; III 221 13, 19 (vedi anche: Burgis Johannes de); secretarius oratoris veneti residentis: III 139 3; signoria de: I 23 35, 24 4, 6, 8, 10; II 70 15, 116 7; status: III 139 9 (vedi anche: Dominium venetum); terra veneta: III 112 7.

Venetiani: I XXIII, XXIX, 5 28, 170 31.

VENEZIA: I XXVIII (vedi anche: Venetiae); alleanza di: I XII; Repubblica di: I 156 35.

VENTROTTUS PETRUS: III 180 20.

VERCELLAE (Vercelli): I XII; II 176 22, 183 1, 238 12, 298 4, 358 33; Episcopus: II 358 33 (vedi anche Attone); Gubernator: II 183 1; Territorium: II 108 21.

VERME de, ALOYSIUS: 85 2; PETRUS, comes, senator, ductor: I XVIII, XIX, XXVI, XXVII, XXVIII, XXX, 50 19, 52 4, 33, 54 5, 55 13, 30, 57 31, 59 17, 60 13, 61 8, 28, 62 21, 64 18, 65 25, 66 32, 67 32, 68 13, 71 6, 26, 72 32, 74 6, 27, 75 12, 77 16, 79 5, 80 23, 81 12, 82 6, 25, 83 21, 84 25, 85 3, 26, 86 3, 5, 6, 10, 89 21, 92 16, 95 7, 96 16, 138 24, 213 15, 283 13, 287 4; II 186 22, 188 17, 216 30, 217 21, 226 12, 13, 230 9, 10, 14, 271 25, 304 31, 32, 310 29; III 9 19, 19 7, 8, 9, 80 32, 36, 37, 153 22, 164 30, 166 14, 167 34, 171 32, 172 33, 174

- 18, 175 20, 176 37, 178 5, 180 28, 182 24, 183 5, 185 20, 187 7, 188 12, 189 25, 191 4, 192 35, 194 16, 196 4, 197 4, 198 3, 38, 199 15, 200 34, 202 25, 204 4, 205 32, 207 21, 208 19, 209 24, 210 4, 20, 213 20, 214 31, 216 18, 30, 217 4, 28, 218 29, 220 4, 223 4, 224 2, 26, 227 8, 10, 21, 228 5, 7, 26, 230 7, 231 4, 31, 233 30, 234 25, 235 31, 237 4, 238 19, 239 31, 240 4, 241 13, 243 14, 245 4, 246 2, 7, 247 4, 248 13, 252 30, 255 30, 257 5, 259 4, 260 4, 261 27, 267 25.
- VERMEZO (Vermetio) de: v. Petrus.
- VERNATIA (Vernatiis) de, BARTHOLOMBUS, presbyter, nuntius de Flischo: I 219 15, 220 9 (vedi anche: Guarnacia); PETRUS, nuntius de Flischo: I 167 23, 169 16, 20, 219 15, 220 24.
- VERNOCHUS JACOBUS, filius: I 186 27; LUCAS, pater Jacobi: I 186 27.
- VERONA: I 66 11; II 86 10, 112 1, 265 26, 275 3; III 29 33; territorium veronese: II 265 27, 275 4.
- VERONA (Verrona) de: v. Antonius, Johannes.
- VERRI GABRIELE: I XI, XII; PIETRO: I XI.
- VERTEMATE: III 17 16.
- VERTHUMBERGH: v. Werdemberg e Sana Casa; nuntius: v. Muller.
- VERZASCHA: III 226 6.
- Vescovi, di Bayeux: I XXVIII (vedi anche: Bayeux); di Como: I XXVIII (vedi anche: Comum); di Torino: I XV (vedi anche: Taurinum). Vedi inoltre: Episcopus.
- VESPOLATE: I 141 11, 14, 33; II 303 14, 27; III 250 11, 20 (vedi anche: Eusebius de Vespolate).
- VESPUTIUS GUIDUSANTONIUS, orator florentinus in Francia: II 251 16, 25, 30, 252 8.
- VETULA della, Bucca Navilii: III 160 28 (vedi anche: Mediolanum, Navilium).
- VEZAGO MICHAEL de, magister: III 172 22.
- VIADANA: I 65 14, 161 33, 36, 162 1; III 63 30; Potestas: III 63 30.
- Viaggio ducale a Firenze: I XXV.
- VIANELLO CARLO ANTONIO: I XII.
- VIANO: I 78 29.
- VIARANA BELTRAMUS, nuntius Manfredi Galeotti: II 264 3; SILVESTER de: II 13 2, 48 1.
- Vicarii: v. Castellatium, Corsica, Cremona, Galarate, Laude, Luni, Martesana, Mediolanum, Modoetia, Novaria, Ogionum, Papia, Parma, Placentia, Tellina Vallis, Ultrapadum, Vairisium, Vicomercatum.
- VICECOMES, capellanus Sancti Martini: II 50 30.
- VICECOMES ALBERTUS: I 283 23; II 18 30, 128 14, 135 2; III 30 24, 122 10; ALBERTUS, filius Antonii Petri: II 280 12; ANTONIUS PETRUS: II 280 12; AZO senator: I XIX, XXIX, XXX, 46 9, 47 17, 57 26, 172 20, 182 6, 252 13, 260 25; II 140 3, 150 19, 225 21, 245 7, 280 14, 304 27, 352 24, 353 18, 354 28, 356 30, 357 16, 358 12, 359 2; III 15 10, 17 2, 26, 18 26, 20 2, 24 2, 26 24, 28 5, 29 21, 32 21, 34 28, 41 32, 43 3, 44 25, 54 23, 57 17, 59 13, 61 9, 62 19, 64 15, 67 1, 69 26, 72 13, 75 2, 77 23, 79 12, 81 11, 83 25, 85 18, 86 10, 87 22, 89 9, 92 15, 95 9, 97 10, 99 1, 100 31, 102 10, 104 1, 105 23, 107 26, 109 15, 110 31, 112 31, 114 10, 116 26, 119 13, 120 9, 122 2, 123 24, 125 8, 127 9, 128 29, 129 12, 130 4, 132 1, 134 15, 135 12, 136 2, 139 26, 142 28, 143 26, 144 18, 145 27, 148 1, 149 11, 150 9, 151 24, 153 7, 154 13, 155 17, 156 27, 157 32, 158 28, 160 9, 161 16, 162 23, 165 1, 166 1, 19, 168 1, 170 16, 172 1, 173

4, 174²¹, 177⁴, 180³², 210²⁶, 211²², 212¹⁴, 215¹, 216²⁴, 217⁹, 218³, 219², 220¹¹, 221²⁶, 230¹³, 231¹⁰, 232³, 234², 237⁹, 238²⁵, 240⁹, 242¹⁶, 243²⁰, 245¹⁰, 247⁸, 248¹⁸, 251⁸, 253¹, 254²³, 256¹, 257¹⁰, 259⁹, 260⁸, 261²⁹, 267¹⁵, 268¹; BAPTISTA, filius Guidonis: III 195¹⁰; BARTHOLOMEUS: I XIII, 283²²; II 18²⁹, 183⁴; BARTHOLOMEUS de Olegio: II 162²³, 172¹⁹; BERNABOS: I XXIII; II 280¹⁴, 343^{21, 22, 24}; BERNARDUS, Potestas Burmii: III 67³², 113³⁵, 118^{19, 21, 34}; BLANCA: I 83³⁹ (vedi anche: Sfortia); CAROLUS, secretarius agens Bononia: I 52³⁰, 89¹³, 92¹⁰, 112⁷, 199^{15, 19}; II 9³, 17¹³, 18²⁶, 43³, 53⁴, 59³⁰, 77²⁰, 96²⁰, 337²⁶; DE CELLA, Potestas Casalis Maioris: III 209⁴; ELEONORA, uxor Bernardi, filia Franchi: III 118^{20, 35}; ERMELINA, uxor Gasparis: III 138²²; FRANCHUS (Franciscus) de Assareto: II 90²⁷, 262³¹; FRANCISCUS, castellanus: I XXIV: II 228^{17, 20}; III 33^{25, 32}; FRANCISCUS BERNARDINUS: III 80³; FRANCUS de Burmio: III 118^{20, 35}; GALEACIUS, (Galeaz), castellanus: II 19²; III 10³⁵, 33^{20, 35}, 76¹⁶; GASPERINUS, Potestas, Vallis Siccide: I XXII, XXIX; II 300¹²; III 138²²; GASPAR AMBROSIUS: III 244^{17, 21}; GEORGIUS, de lanzeispezatis: III 182⁵; GUIDON, pater Baptiste: III 195¹⁰; GUIDUS: I XV, 3³¹; JACOBUS, secretarius: I XV; JOHANNES, castellanus, secretarius Consilii Justitie: I 4¹⁵; II 177³⁷, 178¹, 252³¹, 346¹⁴; III 33³⁵; JOHANNES ALOYSIUS, cortesano: I 186¹⁷; JOHANNES ANTONIUS, secretarius Consilii Justicie: I 204²³; II 9¹², 18²⁹, 165¹³, 171¹³, 253¹; III 232³⁰; JOHANNES GALEAZ, comes Virtutum: I XII, 65¹⁶; JOHANNES MARIA: I XII, 164²⁰; II 61¹⁷, 67¹⁷, 72^{17, 21},

78⁸, 260¹⁹, 292¹⁵; III 122⁹; JOHANNES PETRUS: II 333^{8, 11}, 334^{10, 12}; III 33^{25, 34}; JOHANNES PETRUS, nuncius de: v. Burgi Vallis Tari, Archipresbyter; (Vicecomitibus de) JOHANNES STEPHANUS, presbyter: I 283²³; II 10³⁸, 28²⁰; LANZILOTUS: II 133²²; MAFFIOLUS, potestas Comi: II 54^{28, 31, 33}, 81⁸; MELCHION: II 61¹⁷, 67¹⁷, 72¹⁷, 73⁷; PETRUS: I XIII; II 114⁵; PETRUS FRANCISCUS, senator: I XV, XVII, XVIII, XXIII, XXX, 3²¹, 94⁸, 10², 12^{5, 20}, 13³³, 14³⁴, 17⁶, 18⁸, 19⁹, 20³³, 22⁴, 24²⁹, 26³³, 27²³, 28²⁷, 29⁸, 30¹⁵, 31³², 33¹⁰, 35¹⁸, 37^{3, 23}, 39²³, 40¹³, 43^{3, 30}, 46²², 48³, 49³, 50¹⁶, 52^{3, 32}, 54³, 55^{12, 29}, 57^{4, 29}, 58¹⁸, 59¹⁵, 60¹¹, 61^{7, 26}, 63¹⁹, 64¹⁶, 65²³, 66³¹, 67³¹, 68¹², 70⁹, 71^{5, 25}, 72³¹, 75¹⁸, 76¹⁷, 77¹⁵, 79⁴, 80²², 81¹¹, 82^{5, 22}, 83¹, 84²⁴, 85²⁷, 87¹², 88³, 89²², 90¹⁶, 91³², 92¹⁵, 93¹⁰, 95⁶, 97²⁹, 101⁴, 102¹⁵, 103^{10, 32}, 105¹⁸, 106²⁹, 109¹², 110^{10, 31}, 111²², 112²⁸, 113^{13, 33}, 117^{7, 18}, 120³⁵, 121²⁰, 122³¹, 123¹⁷, 124^{4, 29}, 126²², 127⁹, 128^{4, 22}, 129²¹, 130¹⁵, 132¹⁰, 133³, 134²⁴, 136⁸, 137²³, 139³², 141²⁴, 142²⁵, 144⁶, 146³, 147⁵, 148³¹, 149¹⁹, 150²⁰, 152¹⁴, 154⁴, 155⁵, 156¹², 157^{11, 15}, 158⁴, 160¹⁹, 161²², 163²⁶, 164²⁷, 166⁴, 168^{3, 23}, 170¹⁰, 171³⁷, 172^{34, 35}, 173¹⁴, 174²⁴, 177⁹, 180^{8, 35}, 181^{4, 24}, 193³, 195⁷, 197²⁰, 198⁸, 199⁴, 200²⁵, 201¹⁶, 202¹², 203¹³, 205³, 206¹², 207³¹, 209¹⁹, 211¹², 212¹⁷, 214¹⁰, 215²⁴, 216³¹, 217²⁴, 219⁴, 222^{7, 28}, 224⁸, 225¹⁸, 226³², 228²¹, 229¹⁸, 230²¹, 233²³, 234²⁵, 235²², 236²⁵, 237²⁵, 238²⁹, 240²¹, 241²⁴, 242¹⁸, 243²⁴, 246²⁹, 247³, 249³³, 252⁸, 255²³, 257^{3, 23}, 259²⁰, 263¹⁴, 264³¹, 266²⁰, 270³, 272²⁰, 274³¹, 277³, 279⁵, 280²⁵, 281²⁸,

284 31, 286 3, 287 19, 288 22, 289 18, 292 30, 394 31, 295 31, 296 34, 299 21, 305 11; II 22 3, 23 17, 24 35, 25 24, 27 4, 28 4, 29 7, 30 7, 30, 31 18, 33 18, 34 9, 35 17, 36 4, 28, 39 4, 40 12, 41 5, 43 16, 44 23, 46 19, 47 11, 49 4, 50 12, 52 27, 53 26, 54 21, 56 11, 57 11, 60 10, 61 22, 64 6, 66 12, 67 20, 33, 69 7, 30, 72 3, 25, 73 22, 75 12, 77 10, 79 27, 80 17, 81 29, 84 3, 85 19, 86 29, 88 3, 89 26, 91 34, 93 4, 94 13, 95 10, 97 27, 101 3, 31, 104 26, 105 25, 106 30, 108 4, 26, 111 8, 112 9, 113 25, 114 27, 116 17, 119 20, 121 17, 122 5, 123 8, 125 25, 128 3, 130 13, 131 24, 134 13, 135 17, 136 8, 137 7, 139 12, 141 33, 145 4, 146 3, 148 21, 149 16, 150 13, 151 18, 152 3, 153 9, 154 16, 155 27, 156 25, 157 13, 159 13, 162 20, 163 31, 165 3, 28, 168 3, 169 3, 170 4, 172 29, 174 20, 175 27, 176 25, 178 32, 179 34, 180 28, 183 9, 28, 184 20, 185 32, 186 21, 187 3, 188 18, 190 19, 191 3, 26, 193 25, 34, 194 22, 196 21, 200 14, 17, 217 38, 219 4, 239 11, 240 25, 242 19, 243 9, 29, 32, 245 25, 247 3, 250 29, 30, 253 34, 254 20, 255 14, 256 20, 257 10, 258 8, 260 7, 23, 262 12, 264 23, 265 31, 267 6, 268 3, 270 11, 271 3, 272 10, 273 30, 275 17, 276 5, 24, 277 29, 278 21, 279 4, 280 29, 281 27, 282 31, 283 32, 284 17, 285 19, 286 3, 287 29, 289 3, 290 19, 293 7, 294 7, 296 16, 297 19, 298 17, 299 3, 29, 300 18, 301 12, 302 3, 303 13, 305 10, 306 9, 308 3, 30, 312 3, 29, 322 29, 324 3, 325 24, 327 7, 328 3, 329 11, 331 16, 332 22, 333 29, 335 3, 336 3, 337 3, 17; 338 34, 339 17, 342 17, 343 20, 30, 344 18, 346 4, 357 21, 29; III 26 20, 27 34, 29 16, 32 16, 34 24, 35 24, 37 4, 38 4, 39 29, 41 22, 28, 42 34, 44 1, 20, 46 19, 48 4, 50 22, 54 19, 57 12, 59 8, 61 5, 77 18, 79 7, 81 7, 83 19, 85 14, 86 5, 87 17, 89 4, 91 4, 92 11, 95 4, 97 5, 98 34, 100 26, 102 5, 103 32, 107 22, 109 10, 110 26, 112 27, 114 6,

116 22, 119 7, 120 5, 121 32, 123 19, 125 4, 127 4, 128 3, 129 30, 131 30, 133 22, 134 10, 135 8, 27, 138 4, 139 22, 142 26, 143 22, 144 14, 145 22, 147 25, 149 7, 150 4, 151 21, 153 4, 159 17, 20, 24, 160 4, 161 11, 162 19, 164 31, 165 31, 166 13, 167 35, 170 13, 171 33, 172 34, 174 19, 175 21, 177 1, 178 6, 180 4, 181 17, 182 12, 187 9, 188 13, 189 26, 191 5, 192 36, 194 17, 196 5, 197 5, 198 4, 29, 199 16, 200 35, 202 26, 204 5, 205 33, 207 22, 208 20, 209 9, 210 5, 21, 211 19, 212 11, 213 21, 216 19, 217 5, 29, 218 30, 220 6, 221 25, 223 5, 224 27, 225 10, 26, 226 11, 227 22, 228 27, 230 8, 231 5, 32, 233 31, 234 26, 235 33, 237 5, 238 20, 240 5, 241 14, 242 11, 28, 243 15, 245 6, 247 5, 251 4, 252 31, 254 20, 255 2, 31, 257 6, 259 5, 261 26, 267 10, 26, 268 33; PHILYPUS: I 10 4, 52 17, 56 30, 31, 98 21, 32, 112 15, 16, 113 29, 153 32, 162 10, 164 19; II 148 34, 214 13, 15; III 152 27, 28, 205 13; PHILIPPUS MARIA, Dux ultimus: I XII, XIII, XVII, XXXVII, 83 3, 162 37, 213 22; II 45 39, 126 28, 224 20, 265 37, 274 37; III 252 35; QUIDONIS (GUIDONIS), pater Tebaldi: II 9 28, 21 26; SAGRAMORO: I XXIII, SCHARAMUCIA, ducator ducalis: II 133 22, 27; TEBALDUS, pater Quidonis: II 9 28, 21 26; VERCELLINUS, castellanus Tricii: I 223 24, 36; II 129 26, 133 35; ZANOTTUS, Prepositus: II 266 29, 269 30; III 104 8.

VICECOMITES, fratres: I XVI, XVII.

VICECOMITIBUS de, illi: II 196 34, 358 34; AMBROSIUS, frater Zentilis: II 304 27; BERNARDUS: II 86 16 (vedi anche: Vicecomes Bernardus, Potestas Burmii); JOHANNES MARIA: III 112 16; JOHANNINA: II 296 30; ROBERTUS et fratres: II 326 4; III 184 8; ZENTILES, frater Ambrosii: II 304 28.

- VICEDOMINIS de, nobiles: III 35 28;
BALDESSAR de, Trahona: II 99 17, 40,
117 25; quidam placentinus: II 80 29,
81 1; SIMON, de Trahona: II 77 6, 99 31.
VICENTINUS quidam: III 38 26, 39 10.
VICIMALA BAPTISTA: II 210 15; JACO-
BUS pater: II 210 16; JOHANNES JACOBUS,
Commissarius Vallis Clavene: I 22 21,
28 17, 21, 49 15, 56 28, 62 34, 125 19, 21,
23, 179 25.
VICINIS de, BAPTISTA: III 76 15; JOHAN-
NES PHYLIPPUS: II 108 20.
VICODESERTO AMBROSIIUS de: III
260 27.
VICOLENUM: v. Vigolenum.
VICOMERCATO de: v. Antelina, Christo-
forus, Gaspar, Hector, Johannes, Johan-
nes Antonius, Johannes Augustinus
Johannes Petrus, Julianus, Laurentius,
Melchion, Octavianus, Pasinus, Petrus
Paulus, Raffaele, Tadiolus.
VICOMERCATUM (Vimercate): I XIII,
XXXVI, 25 22, 30, 29 18, 95 34, 96 3, 155
29, 171 8, 227 35, 228 3, 279 34, 303 3;
II 81 24, 31, 182 21; Banchus Notarie
Capitaneatus: I 279 34; Capitaneus: I
95 34, 96 1; Communitas: II 81 25; Vi-
carius Capitanei: I 96 2.
VIDIGULFUM (Vidigulfo): II 301 15.
Viglevanenses: II 144 34.
VIGLEVANUM (Vigevano): I XXXI, 14 16,
25 7; II 132 10, 138 13, 15, 144 10, 152 23,
24, 26, 31, 226 19, 228 3, 297 27, 29, 31, 298
2, 313 17, 18, 22; III 187 30, 36, 202 15, 262
24; Castellanus terre: III 187 36; Co-
munitas: II 138 13, 14, 144 9, 152 23, 26,
31; nuncius Comunitatis: v. Collus
Georgius; Potestas: II 132 10, 11, 297
27, 30, 313 18, 22; III 202 15 (vedi anche:
Silvester de Bononia); Prepositus: III
262 24; SANCTUS MARCUS: III 202 14;
terra viglevanensis: II 228 3, 297 29, 31,
298 2; III 187 36; Vicepotestas: III 187
30, 33, 35.
VIGLIARANA SILVESTER de: III 181 4.
VIGNATE de: v. Bartholomeus.
VIGOLENUM (Vigoleno): I XXIV, 221 1, 21,
40, 222 1; II 283 27; III 9 25, 10 5, 23 22,
25 24, 30 18, 44 31, 35, 45 25, 58 27.
VIGONZANO de: v. Taxus.
VILLA: III 98 30; notarius: II 328 13.
VILLA de: v. Antonius.
VILLA CRUSTULI: III 179 34.
VILLA SANCTI SIXTI: II 307 26, 308 6.
VILLAFRANCHA (Villafranca): I XXXVI; II
46 6, 138 7; III 33 14.
VILLAFRANCHA de: v. Theodorina.
VILLAMARINA: I 80 33, 81 24, 25, 91 9,
110 27; BERNARDO, ammiraglio: I 68 30;
GIANNETTO, nipote dell'ammiraglio
Bernardo: I 68 29, 30.
VILLANIS (Villanus) de, HECTOR: I 70
29; JULIANUS: II 63 29; III 218 23.
VILLANOVA: I 97 22, 99 20, 303 6.
VILLANUS, factor Domine Beatricis
Sfortie: II 160 2 (vedi anche: Villanis);
ALOYSIUS: III 105 7; ANTONIUS PETRUS:
III 76 13; CATALLANUS (Catellanus): II
11 24, 12 29, 33 12, 44 19, 73 10, 12, 15, 16,
17, 18, 19, 133 26; III 244 11, 13; FRAN-
CISCUS, dictus Mozanassus: I 16 28, 25 14,
16, 30 7, 9; HILARIUS (Illarius), cancel-
larius Officii pestis: I 185 16, 17, 32; III
175 6, 9; SATURNUS, Potestas Laude: I
130 33; II 11 22, 33 1, 4, 51 40, 60 4, 62 22,
75 3, 8, 105 11, 328 15; III 76 5, 132 34,
133 1, 222 24; TOGNINUS: I 16 12; II
232 1.
VINAGONUS IRIUS: II 269 2.
VINATE de: v. Laurentius.
VINCEGUERRA (Vinciguerra) GENTI-
LE (Zentile), patronus de Herbalonga:
I 105 2, 8, 15, 119 29, 120 1, 8, 16, 293 34.

- VINCEMALA AMBROSIUS: I 160 16;
(Vincimale) JOHANNES RODULFULS: III
196 14, 203 15, 217 15.
- VINCENTIUS, Ordinis Servorum: III
87 29.
- VINCIVERRA ANTONIUS, secretarius et
orator venetus: I 43 11, 54 24, 59 3, 72
10, 79 16, 80 3, 4, 6, 84 3, 13, 91 31, 92 28,
93 1, 8, 21, 22, 113 24, 123 12, 174 7, 206 31.
- VINTIMILIUM (Ventimiglia), arx et civi-
tas: II 232 19, 312 19, 327 27, 31, 344 12;
III 75 20, 94 30; Castellanus arcis: II
232 24.
- VIOLA CAROLUS, de Alexandria, Pote-
stas Vuade: II 173 1.
- VIQUERIA (Voghera): I 14 25, 25 10, 297
24, 30; II 230 14.
- VIQUERIA de: v. Johannes, Johannes Al-
bertus.
- VIRAGHUM (locus) in Episcopatu Placen-
tie: III 239 33, 34.
- VISCONTI ALESSANDRO: I XII.
- VISCONTI: I XII; Duchi: I XIV; II 72
31 (vedi anche: Vicecomes, Vicecomi-
tes); GIAN GALEAZZO: II 358 30; OT-
TONE: II 358 28; Stato Visconteo: I XII.
- VISMARA GIOVANNI GIACOMO: I 174 34.
- VISTARINUS BARTHOLOMEUS, Capita-
neus devetus Placentia: II 25 15, 19, 103
14, 304 8; III 82 15; BASSIANUS: III 241 9;
DAVID: I 130 33.
- VITABIA: v. Mediolanum.
- VITALONUS JOHANNES, orator Cre-
monæ: II 265 2.
- VITERBO de: v. Franciscus, Johannes.
- VIUSTINO JULIANUS, de: I 286 20.
- VIVALDO LUCHINUS de: II 359 33.
- VIVALDUS BENEDICTUS: II 359 33; III
105 32.
- VOLPE: v. Bernardinus dictus Volpe.
- VOLTABIUM: II 186 34, 191 8, 192 3, 217 30.
- VOLTERRA: I 231 18.
- VOLTULINUS ALOYSIUS: I 237 12.
- VUADA (Vuade): v. Uvada (Ovada).
- VUADE, Communitas: II 204 18, 20; Pote-
staria: I 173 1 (vedi anche Viola Ca-
rolus de Alexandria); procuratores
Communitatis: II 204 18 (vedi anche:
Uvada).
- VUASSORES: I 210 30.
- VULTULINA: I 86 22 (vedi anche Tellina,
vallis, Valtellina); Capitaneus: I 86 22.
- WALTER II, Episcopus sedunensis
(Sion): I 20 11, 30.
- WERDENBERG (Verthumbergh) JO-
RIUS (Georgius), comes (di Werdenberg
e Sargans): III 51 29, 30, 32, 79 18, 20, 21, 32,
81 17, 18, 19, 82 24, 29, 83 10, 132 8, 12, 151
5, 9, 13, 15, 16, 159 9, 11, 221 9 (vedi anche:
Casa de Georgius alamano).
- WERDENBERG SARGANS in
MATSCH AGNES: III 51 30.
- YORK EDOARDUS IV, Rex Anglie: II
II 326 2, 37; EDOARDUS V, filius Regis
Anglie, dux Galles: II 326 2, 32.
- ZABOLIS de, AEMILIA: I 246 11, 285 28;
(Zabolus) JACOBUS, antianus: I XXII,
285 29, 30; II 10 30, 27 22, 78 21; III 21
34, 246 17.
- ZABOLUS BENEDICTUS, civis parmensis:
I 14 28, 122 9, 246 11, 285 28; II 27 24.
- ZACHARIA (Zacharias) ZANETTUS, de-
putatus super ordinibus bladorum: I
XXII, 67 22, 162 23, 214 31; II 103 17, 19,
336 21, 25, 26.
- ZAMBINIS GASPAS de, orator parmen-
sis: III 21 10, 141 1.
- ZANDEMARIIS de, AMBROSIUS: III 21
12; JOHANNES ANDREAS: III 21 8; PE-
TRUS BENEDICTUS: III 21 19.

- ZANDONO (bettola): I 35¹⁰.
 ZANEVOLTA CREMONENSIS: II 143¹⁵, 171³¹; Potestas: II 143¹⁵.
 ZANFILACIUS (Zanphilacis) BARTHOLOMEUS, de Florentia, Potestas Mediolani: I XVI, 8¹⁷, 20²⁹, 176⁹.
 ZANGRANDIS de, ARCHANGELUS, de Parma: I 288¹¹; JACOBUS, orator parmensis: I 45¹⁴; NICOLAUS: III 23³.
 ZANINA: III 160³².
 ZANINUS de ANONO: II 121³²; de PALANTIA, familiaris armorum: II 80⁶; de VAYLATE, squadrerius Provisionatorum ad custodiam Castri Porte Jovis: III 228¹⁴, 248²⁴, 27.
 ZANONUS de CARUGO, q. Potestas Sancti Columbani: I 145²⁶, 216², 8, 12²⁵⁹ 6, 8; II 71²³, 90¹⁷, 295³.
 ZANONUS JOHANNES ANTONIUS de Sarola: I 234¹⁹.
 ZANOTTUS JACOBUS: I 266¹⁴; III 171²¹.
 ZAPIS BAPTISTA de: I 281¹⁹.
 ZARDINUS ager: III 244¹¹.
 ZAVATINUS JOHANNES ANTONIUS: II 279²³, 26, 27.
 ZENO BARTHOLOMEUS de: I 68⁶.
 ZENOA: v. Janua.
 Zenovese: I 219³⁰ (vedi anche: Janua, territorium).
 ZENTILINUS: III 25²⁰, 28¹⁴.
 ZILIOLUS: III 194²⁶.
 ZILIUS, presbyter: I 174¹², 15.
 ZINO el, chiamato Zuannepiero: I 16¹⁸.
 ZOBIS BAPTISTA de, orator comensis: II 335¹³.
 ZONTIS JULIANUS de: III 21¹⁸.
 ZOPO CHRISTOFORUS de, fictabilis viridarii Parci Papie: III 208⁷.
 ZOPPO, balestrero: I 15³¹.
 ZORIA JORIO de, hostero: I 35¹⁰, 11.
 ZOVALIUS LUCAS, nuncius Prosperi Adurni: II 156¹⁸.
 ZUANNEPIERO: v. Zino.
 ZUANNE da MODENA: I 15³³.
 ZUCHALONUS DEFENDENTIS: II 280¹.
 ZUCHIS de, ASCHANIUS BENEDICTUS, filius Francisci: II 334²⁹; FRANCISCUS: II 334²⁸; JACOBUS, ingeniarius super pontibus Parme: II 125¹⁶, 18; JACOBUS ENEAS, filius Francisci: II 334²⁸; (Zuchus) JOHANNES, Commissarius Laude: II 222¹⁰; III 63²², 30, 64⁴, 73⁸, 132³¹.
 ZUDEO: I 191⁴ (vedi anche: Judei, Hebrei).
 ZULIANUS de CORRIGIA, tubicen: I 138¹¹, 269⁴.
 ZURICHUM (Zurigo): II 212²⁸.
 ZURRA GEORGIUS de: I 34²⁰.

INDICE SOMMARIO

TABULA REPERTORIA ACTORUM SECRETORUM QUAE HOC IN LIBRO REGISTRATA SUNT	pag.	7
ACTA IN CONSIGLIO SECRETO MEDIOLANI	»	13
COMPLEMENTI	»	263
SPOGLIO SISTEMATICO	»	269
ERRATUM	»	278
INDICE ANALITICO	»	281
INDICE SOMMARIO	»	429

TAVOLE FUORI TESTO

Coperta del Registro n. 143	pag.	32-33
Manus di Alessandro Colletta, cancelliere del Senato. (Risposta della duchessa Bona a maestro Alessandro, oratore di re Ferrante, in data 18 febbraio 1479: in ASMi, <i>Archivio Ducale, Potenze Sovrane:</i> Duchessa Bona)	»	96-97
Minuta del verbale della seduta del «Senato» in data 23 giugno 1479. (ASMi: <i>Uffici Giudiziari, Senato f 168</i>)	»	224-225

La stampa di questo volume sedicesimo della serie *ACTA
ITALICA*, pubblicato dalla FONDAZIONE ITA-
LIANA PER LA STORIA AMMINISTRATIVA,
è stata ultimata in Varese presso la
Società Tip. < Multa Paucis >
il 30 novembre 1969

